

11. ULUSLARARASI BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ KONGRESİ

*Geçmişten Geleceğe
Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor*
ÖZET & TAM METİN KİTABI

**BOOK OF
ABSTRACTS & FULL PAPERS**

20-22 Ekim 2023

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi/Kütahya

11th International Physical Education and Sports Teaching Congress
20th-22th October, 2023

11. Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Kongresi

11th International Physical Education and Sports Teaching Congress

20-22 Ekim 2023, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Kütahya

20th-22th October, 2023, Kütahya Dumlupınar University / Kütahya - TÜRKİYE

ISBN Numarası: 978-605-80161-1-8

Değerli Meslektaşlarımız,

Türkiye Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği (TÜBED) kuruluş yılı olan 1953'te İstanbul'da yapılan Dünya 3. Beden Eğitimi Kongresi ile beden eğitimi alanındaki güncel ve akademik bilgilerin paydaşlara aktarılması çabalarına başlanmıştı. Aynı amaç doğrultusunda 1999 yılından itibaren TÜBED tarafından organize edilen bilimsel etkinlikler kapsamında düzenlenecek olan 11. Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Kongresi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi tarafından düzenlenecek olup kongremiz için alanımızın tüm paydaşlarını 20-22 Ekim 2023 tarihleri arasında Kütahya'ya davet ediyoruz.

Kongremizi düzenleyeceğimiz Cumhuriyetimizin 100. yılı, beden eğitimi alanının da önemli sene-i devriyelerini barındırması bakımından bizim için ayrıca önem arz etmektedir. Okul programlarına yerleştirilen ilk beden eğitimi dersinin 160. ve Cumhuriyet'in eğitim politikalarının belirlendiği 1. Heyet-i İlmiye'nin 100. yıldönümü olan 2023 aynı zamanda Derneğimizin de kuruluşunun 70. yılıdır.

TÜBED olarak ülkemizdeki araştırmacıların beden eğitimi ve spor öğretmenliği alanına ve sporun diğer disiplin alanlarına özgü yeni araştırmalarının sesi olmayı bir mesleki sorumluluk olarak görüyoruz. Dünyada herhangi bir ülkedeki eğitim modellemelerinin uyarlanmasından yeni ve yaratıcı uygulamalara kadar beden eğitimi ve spor alanında eğitim-öğretimin niteliğini geliştirmeye yönelik yapılmış/yapılmakta olan her çalışmayı önemsiyoruz.

Üniversitelerin ilgili fakülte/yüksekokullarındaki akademisyenleri, saha çalışmalarıyla farklılıklarını kongremize yansıtabilecek öğretmenlerimizi ve bağımsız araştırmacıları kongremize bir değer katmak üzere bekliyoruz. Bunun yanında beden eğitimi öğretmenlerimizin yeni ve yaratıcı uygulamalarını atölye çalışması olarak video desteğinde sunmalarının da önemli bir fark yaratacağına inanıyoruz. Herhangi bir çalışma/araştırma yapmamış olan paydaşlarımızı da kongremiz aracılığıyla yeniliklerin farkında olmaya davet ediyoruz.

Özellikle saha araştırması yapan akademisyenlerimizin, sahada çalışan beden eğitimi öğretmenleriyle buluştuğu bu platformu önemsiyoruz. Kongremize katılacak olan akademisyenlerin göndereceği bilimsel bildirilerin sayısal çoğunluğu yerine "niteliği" ve kongre temasıyla örtüşmesini bilim kurulu olarak önceliklerimiz arasında değerlendiriyoruz. Bu nedenle; özgün akademik ve uygulamalı çalışmalarınızla zenginleştireceğiniz 11. Kongremizde, 20-22 Ekim 2023'te Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nde buluşmak dileğiyle...

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Çetin Özdilek
Kongre Başkanı

Prof. Dr. Hasan Kasap
Kongre Başkanı

Dear Colleagues,

In 1953, the year of the Turkish Physical Education Teachers Association (TUBED) foundation, the efforts to transfer current and academic information in the field of physical education to stakeholders were started with the 3rd World Physical Education Congress held in Istanbul. In line with the same purpose, the 11th International Physical Education and Sports Teaching Congress, which will be held within the scope of scientific activities organized by TÜBED since 1999, will be organized by Kütahya Dumlupınar University (DPÜ) Faculty of Sports Sciences and we invite all stakeholders of our field to Kütahya between October 20-22, 2023 for our congress.

The 100th year of our Republic, in which we will organize our congress, is also important for us in terms of hosting important anniversaries of physical education. 2023, which is the 160th anniversary of the first physical education course placed in school programs and the 100th anniversary of the 1st Heyet-i İlmiye, where the educational policies of the Republic were determined, is also the 70th anniversary of the establishment of our Association.

As TÜBED, we see it as a professional responsibility to be the voice of researchers in our country for new research specific to the field of physical education and sports teaching and other disciplinary areas of sports. We care about every study that has been done/is being done to improve the quality of education in the field of physical education and sports, from the adaptation of educational modeling in any country in the world to new and creative applications.

We expect academicians from the relevant faculties/schools of universities, teachers who can reflect their differences to our congress with their field studies, and independent researchers to add value to our congress. In addition, we believe that it will make a significant difference if our physical education teachers present their new and creative practices as workshops with video support. We also invite our stakeholders who have not conducted any study/research to be aware of innovations through our congress.

We especially care about this platform where our academicians who conduct field research meet with physical education teachers working in the field. We consider the "quality" and overlap with the theme of the congress instead of the numerical majority of the scientific papers to be sent by the academicians who will participate in our congress among our priorities as the scientific board. For this reason; We hope to meet at Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Sports Sciences on October 20-22, 2023 at our 11th Congress, which you will enrich with your original academic and applied studies.

Sincerely,

Prof. Dr. Çetin Özdilek
Congress Chairman

Prof. Dr. Hasan Kasap
Congress Chairman

KURULLAR / COMMITTEES

Kongre Onur Kurulu

Dr. Osman Aşkın BAK - Gençlik ve Spor Bakanı

Musa IŞIN - Kütahya Valisi

Dr. Alim IŞIK - Kütahya Belediye Başkanı

Dr. Süleyman KIZILTOPRAK - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü

Dr. Uğur ERDENER - Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) Başkanı

Dr. İbrahim YILDIRAN - Spor Bilimleri Derneği Başkanı

Dr. Mehmet GÜNAY - Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu Başkanı

Ercan ŞİRİN - Kütahya Gençlik ve Spor İl Müdürü V.

Hasan BAŞYİĞİT - Kütahya Milli Eğitim Müdürü

Şefik SİVRİKAYA - TÜBED Eski Başkanı

Dr. Atilla ERDEMLİ - TÜBED Üyesi

Dr. Ümit KESİM - TÜBED Üyesi

Dr. Seydi KARAKUŞ - DPÜ BESÖ Kurucu Bölüm Başkanı

Kongre Organizasyon Kurulu

Dr. Caner AÇIKADA

Dr. Gıyasettin DEMİRHAN

Dr. Fatih DERVENT

Dr. Mehmet İNAN

Dr. Arslan KALKAVAN

Dr. Hasan KASAP

Dr. Hürmüz KOÇ

Dr. Nevzat MİRZEOĞLU

Dr. Çetin ÖZDİLEK

Dr. Tolga ŞİNOFOROĞLU

Dr. Kemal TAMER

Kongre Sekreteri

Dr. Tolga ŞİNOFOROĞLU - Kongre Genel Sekreteri

Kongre Sekreter Yardımcıları

Dr. Mert KAYHAN - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Cemre Nilay AKKOYUN - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Simge YALÇIN KOCAMAN - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

DÜZENLEME KURUL VE KOMİTELERİ

Sekretarya

Dr. Sinan AKIN - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Sekretarya Yardımcıları

Ceren GÜMÜŞGÜL - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Onur SARI - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Organizasyon ve Gönüllüler Komitesi

Dr. Erdal DEMİR

Dr. Harun KOÇ

Dr. Emre ALTUNDAĞ

Dr. Şule BİŞGİN

Sponsorluk Komitesi

Dr. Alparslan ÜNVEREN

Dr. Mustafa Said ERZEYBEK

Aytül EYNUR

Etik İnceleme Komisyonu

Dr. Baybars Recep EYNUR

Dr. İlyas GÖRGÜT

Dr. Pınar DEMİREL

Ödül Kurulu

Dr. Mehmet ACET

Dr. Halil BİŞGİN

Dr. Halit HARMANCI

Dr. Oğuzhan YÜKSEL

Yayın Kurulu

Dr. İsmail KAYA

Dr. Osman GÜMÜŞGÜL

Dr. Betül ALTINOK

Basın ve Sosyal Medya Koordinatörlüğü

Dr. Adnan ERSOY

Dr. Mihri BARIŞ KARAVELİOĞLU

Onur SARI

VIP ve Misafir Organizasyonları Koordinatörlüğü

Dr. Aydın ŞENTÜRK

Dr. Meryem GÜLAÇ

Dr. Mehmet BESLER

Bilim Kurulu Başkanı

Hasan KASAP

Kongre Bilim Kurulu

Dr. Abrurrahman

AKTOP

Dr. Adem CİVAN

Dr. Adem YAPICI

Dr. Alparslan

ÜNVEREN

Dr. Badriya AL-

HADABI

Dr. Demet ÇAKIR

KALEM

Dr. Duygu

HARMANDAR

DEMİREL

Dr. Eda BAYTAŞ

Dr. Emine ÇAĞLAR

Dr. Ezel Nur KORUR

Dr. Fatih ERİŞ

Dr. Feyza Meryem

KARA

Dr. Hakan SUNAY

Dr. Halil Evren

ŞENTÜRK

Dr. Halil İbrahim

CEYLAN

Dr. Harun KOÇ

Dr. Hulusi ALP

Dr. Hüseyin Tolga

ESEN

Dr. Jiri KOURIL

Dr. Mehmet DEMİREL

Dr. Mehmet Ertuğrul

ÖZTÜRK

Dr. Mehmet İNAN

Dr. Muhammet BAŞ

Dr. Murat ÖZMADEN

Dr. Mustafa Can KOÇ

Dr. Nijaz SKENDER

Dr. Nikolaos

DIGELIDIS

Dr. Peter ISERBYT

Dr. Pınar DEMİREL

Dr. Selen KELECEK

Dr. Shiri AYVAZO

Dr. Sibel NALBANT

Dr. Sümer ALVURDU

Dr. Şeniz KARAGÖZ

Dr. Taner ATASOY

Dr. Tarık Balcı

Dr. Tennur YERLİSU

LAPA

Dr. Tuba

MELEKOĞLU

Dr. Turgay BİÇER

Dr. Velittin BALCI

Dr. Yunus YILDIRIM

Dr. Adem SOLAKMUR

Dr. Ahmet Haktan

SİVRİKAYA

Dr. Ahmet SANSİ

Dr. Ahmet ŞİRİNKAN

Dr. Ahmet Yavuz

KARAFİL

Dr. Ali AĞILÖNÜ

Dr. Ali Burak TOY

Dr. Ali Niyazi İNAL

Dr. Ali YILDIRIM

Dr. Atike YILMAZ

Dr. Atilla PULUR

Dr. Aydın KARAÇAM

Dr. Aydın ŞENTÜRK

Dr. Aylin ZEKİOĞLU

Dr. Aynur YILMAZ

Dr. Ayşe Dilşad

MİRZEOĞLU

Dr. Ayşe ÖNAL

Dr. Ayşe TÜRKSOY

İŞİM

Dr. Bahri GÜRPINAR

Dr. Baybars Recep

EYNUR

Dr. Bekir Erhan

ORHAN

Dr. Belgin GÖKYÜREK

Dr. Berkan BOZDAĞ

Dr. Bijen FİLİZ

Dr. Bilal KARAKOÇ

Dr. Burak GÜNEŞ

Dr. Burcu GÜVENDİ

Dr. Bülent GÜRBÜZ

Dr. Can ÖZGİDER

Dr. Caner CENGİZ

Dr. Celal TAŞKIRAN

Dr. Cemalettin BUDAK

Dr. Cengiz GÜLER

Dr. Cengiz

KARAGÖZOĞLU

Dr. Cenk TEMEL

Dr. Cevdet CENGİZ

Dr. Cüneyt TAŞKIN

Dr. Çağdaş CAZ

Dr. Çetin ÖZDİLEK

Dr. Çiğdem ÖNER

Dr. Deniz ERDAĞ

Dr. Deniz HÜNÜK

Dr. Duygu KARADAĞ

Dr. Ebru ARAÇ ILGAR

Dr. Ebru Olcay

KARABULUT

Dr. Ebubekir AKSAY

Dr. Ekrem Levent

İLHAN

Dr. Elif KARAGÜN

Dr. Emine BAL TURAN

Dr. Emre ALTUNDAĞ

Dr. Emre Ozan

TİNGAZ

Dr. Ender ŞENEL

Dr. Eren ULUÖZ

Dr. Erhan

DEVRİLMEZ

Dr. Erkut KONTER

Dr. Erman ÖNCÜ

Dr. Esen KIZILDAĞ

KALE

Dr. Esin Esra

ERTURAN ÖĞÜT

Dr. Esra

KÜRKÇÜ AKGÖNÜL

Dr. Faruk AKÇINAR

Dr. Fatih ÖZGÜL

Dr. Fatma

ÇEPİKKURT

Dr. Fatma İlker

KERKEZ

Dr. Ferhat ÜSTÜN

Dr. Feride Zişan

KAZAK

Dr. Fevziye Hülya AŞÇI

Dr. Figen ALTAY

Dr. Gamze GÜNEY

Dr. Gamze ÜNALDI

Dr. Gaye ERKMEN

HADİ

Dr. Gıyasettin

DEMİRHAN

Dr. Gizem KARAKAŞ

Dr. Gökçe AKGÜN

Dr. Gökçe ERTURAN

Dr. Gökhan ARIKAN

Dr. Gökhan

BAYRAKTAR

Dr. Gözde ERSÖZ

Dr. Gül ERTEM

Dr. Gülşah SEKBAN

Dr. Gürkan ELÇİ

Dr. Hakan AKDENİZ

Dr. Halil BİŞGİN

Dr. Halil TAŞKIN

Dr. Halit HARMANCI

Dr. Hanifi ÜZÜM

Dr. Hasan Ceyhun CAN

Dr. Hasan

OSMANOĞLU

Dr. Hayrettin

GÜMÜŞDAĞ

Dr. Hüseyin Fatih

KÜÇÜKİBİŞ

Dr. Hüseyin Nasip

ÖZALTAŞ

Dr. Hüseyin ÜNLÜ

Dr. Irmak HÜRMERİÇ

ALTUNSÖZ

Dr. Işıl AKTAĞ

Dr. İbrahim YILDIRAN

Dr. İdris YILMAZ

Dr. İlhan TOKSÖZ

Dr. İlknur YAZICILAR

ÖZÇELİK

Dr. İlyas OKAN

Dr. Kenan KOÇ

Dr. Kenan SİVRİKAYA

Dr. Kıvanç DİNLER

Dr. Kıvanç SEMİZ

Dr. Korkmaz YİĞİTER

Dr. Kürşad Han

DÖNMEZ

Dr. Kürşad SERTBAŞ

Dr. Kürşat HAZAR

Dr. Kürşat Yusuf

AYTAÇ

Dr. Leyla SARAÇ

Dr. Małgorzata

Bronikowska

Dr. Mehmet ACET

Dr. Mehmet ASMA

Dr. Mehmet Behzat

TURAN

Dr. Mehmet BESLER

Dr. Mehmet Fatih

KARAHÜSEYİNOĞLU

Dr. Mehmet GÖKTEPE

Dr. Mehmet GÜL

Dr. Mehmet GÜLLÜ

Dr. Mehmet

İMAMOĞLU

Dr. Mehmet ÖZAL

Dr. Mehmet

ÖZDEMİR

Dr. Mehmet Şefik

TİRYAKİ

Dr. Mehmet Şükrü

RONA

Dr. Mehmet ULAŞ

Dr. Mehmet YANIK

Dr. Mehmet Yavuz

TAŞKIRAN

Dr. Mehtap YILDIZ

Dr. Meliha UZUN

Dr. Meltem IŞIK

AFACAN

Dr. Meriç ERASLAN

Dr. Mert KAYHAN

Dr. Merve CEYLAN

Dr. Meryem ALTUN

EKİZ

Dr. Metin Vehbi SAYIN

Dr. Michal Bronikowski

Dr. Mihriay MUSA

Dr. Mine GÜL

Dr. Mine MÜFTÜLER

Dr. Murat AYGÜN

Dr. Murat ERDOĞDU

Dr. Murat

KANGALGİL

Dr. Murat ŞENTUNA

Dr. Murat Yalçın

BEŞİKTAŞ

Dr. Mustafa

ALTINKÖK

Dr. Mustafa ATLI

Dr. Mustafa BAŞ

Dr. Mustafa Enes

IŞIKGÖZ

Dr. Mustafa ENGÜR

Dr. Mustafa KAYA

Dr. Mustafa Önder

ŞEKEROĞLU

Dr. Mustafa Said

ERZEYBEK

Dr. Mustafa Şakir

AKGÜL

Dr. Mustafa YILDIZ

Dr. Müberra ÇELEBİ

Dr. Mümine SOYTÜRK

Dr. Nahit ÖZDAYI

Dr. Nalan AKSAKAL

Dr. Neslişah AKTAŞ

ÜSTÜN

Dr. Nevin GÜNDÜZ

Dr. Nevzat

MUTLUTÜRK

Dr. Nihal DAL

Dr. Nimet HAŞIL

KORKMAZ

Dr. Nurgül KESKİN

Dr. Nuri Berk

GÜNGÖR

Dr. Nurtekin ERKMEN

Dr. Oğuz ÖZBEK

Dr. Oğuzhan YÜKSEL

Dr. Okan GÜLTEKİN

Dr. Olcay SALICI

Dr. Osman

GÜMÜŞGÜL

Dr. Oya ERKUT

Dr. Önder ŞEMŞEK

Dr. Özden

TEPEKÖYLÜ

ÖZTÜRK

Dr. Özer YILDIZ

Dr. Özge BAYDAR

ARICAN

Dr. Özgür DİNÇER

Dr. Özgür

MÜLAZIMOĞLU

BALLI

Dr. Özhan BAVLI

Dr. Özlem ALAGÜL

Dr. Özlem ORHAN

Dr. Pınar YAPRAK

Dr. Recep CENGİZ

Dr. Recep GÖRGÜLÜ

Dr. Recep KÜRKÇÜ

Dr. Recep Sürhat

MÜNİROĞLU

Dr. Rıdvan EKMEKÇİ

Dr. Safter ELMAS

Dr. Sami MENGÜTAY

Dr. Sebiha GÖLÜNÜK

BAŞPINAR

Dr. Semih YILMAZ

Dr. Senem ÇEYİZ

Dr. Serdar ADIGÜZEL

Dr. Serdar KOCAEKŞİ

Dr. Serdar ORHAN

Dr. Serkan ESEN

Dr. Sevinç NAMLI

Dr. Sevinç SERİN

YAMAN

Dr. Seyhan HASIRCI

Dr. Sinan BOZKURT

Dr. Süleyman Murat

YILDIZ

Dr. Sümmani EKİCİ

Dr. Şehmus ASLAN

Dr. Şenay ŞAHİN

Dr. Şengül DEMİRAL

Dr. Şihmehmet YİĞİT

Dr. Talha MURATHAN

Dr. Tamer

KARADEMİR

Dr. Taner YILMAZ

Dr. Tolga ESEN

Dr. Tolga ESKİ

Dr. Tolga

ŞİNOFOROĞLU

Dr. Tonguç Osman

MUTLU

Dr. Tuğba MUTLU

BOZKURT

Dr. Tuğçe ÖRSOĞLU

Dr. Tuncay ÖKTEM

Dr. Turan

ÇETİNKAYA

Dr. Turan IŞIK

Dr. Uğur ÖZER

Dr. Umut CANLI

Dr. Umut Davut

BAŞOĞLU

Dr. Ümit Doğan ÜSTÜN

Dr. Ünsal TAZEGÜL

Dr. Üstün TÜRKER

Dr. Vahit ÇİRİŞ

Dr. Varol TUTAL

Dr. Veysel KÜÇÜK

Dr. Veysel TEMEL

Dr. Vildan AKBULUT

Dr. Yahya DOĞAR

Dr. Yakup Akif AFYON

Dr. Yalçın KAYA

Dr. Yalçın UYAR

Dr. Yasemin ÇAKMAK

YILDIZHAN

Dr. Yasemin YALÇIN

Dr. Yeşim BULCA

Dr. Yeşim KARAÇ

ÖCAL

Dr. Yunus ARSLAN

Dr. Yunus Emre

ÇİNGÖZ

Dr. Yunus Emre

YARAYAN

Dr. Zafer DOĞRU

Dr. Zehra CERTEL

Dr. Zekai PEHLEVAN

Dr. Zekeriya ÇELİK

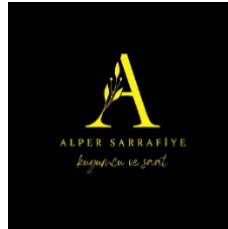
Dr. Zeki TAŞ

DESTEKLEYEN KURUM VE KURULUŞLAR SUPPORTING INSTITUTIONS AND ORGANIZATIONS

Spor Yayınevi
ve Kitabevi

GÜRAL
PORSELEN

11. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ KONGRESİ
11th INTERNATIONAL PHYSICAL EDUCATION AND
SPORTS TEACHING CONGRESS

20-22 Ekim 2023 / October 20-22, 2023 – Kütahya, Turkey

1. GÜN PROGRAMI / 1 st DAY PROGRAMME 20 Ekim 2023, Cuma / 20 th October 2023, Friday	
08.30-09.45	KAYIT / REGISTRATION
09.45-10.15	AÇILIŞ Konferans Salonu/Conference Hall
10.15-10.30	KAHVE ARASI / COFFEE BREAK
10.30-12.00	ANA OTURUM 1 / MAIN SESSION 1 Salon/Hall: Konferans Salonu/Conference Hall
Beden Eğitimi ve Sporda Etkili Öğretime Yönelik Farklı Bakış Açıları <i>Different Perspectives on Effective Teaching in Physical Education and Sports</i> <u>Davetli Konuşmacılar / Invited Speakers</u> Dr. Peter ISERBYT , KU Leuven- Faculty of Movement and Rehabilitation Sciences “Alan Bilgisi, Öğrenci Öğrenmesini Harekete Geçiren Güç” “Content Knowledge, the Force that Drives Student Learning” Dr. Nikolaos DIGELIDIS , University of Thessaly- Department of Physical Education and Sport Science “Stil ile Öğrenmek: Beden Eğitiminde Öğretim Yöntemleri” “Learning with Style: Teaching Methods in Physical Education” Dr. Deniz HÜNÜK , Hacettepe Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bölümü “Mesleki Öğrenme Grupları Aracılığıyla Öğretmenin Güçlenmesi” “Teacher Empowerment through Professional Learning Groups” Oturum Başkanı / Chairman: Prof. Dr. Fatih DERVENT	
12.00-13.00	ÖĞLE YEMEĞİ ARASI / LUNCH BREAK
13.00-14.00	ÇEVİRİMİÇİ OTURUM 1 / ONLINE SESSION 1 Salon/Hall: Amfi Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Betül ALTINOK
SB0040. Beden Eğitimi ve Sporda Akran Öğretiminin Etkililiğine İlişkin Öğrenci Görüşleri (Step Aerobik Ders Örneği) / Student's Views About the Effectiveness of Peer Instruction in Physical Education and Sports (Step Aerobik Lesson Sample) <u>SERİN YAMAN, S., AYAR, H.</u> SB0091. Al-Zahra Üniversitesi Kadın Sporcularında Kendini Sabote Etme İle Olumlu ve Olumsuz Başa Çıkma Stratejileri Arasındaki İlişki / The Relationship Between The Amount Of Self-Disability and Positive And Negative Coping Strategies Among Female Athletes Of Al-Zahra University <u>HASSANI, F., ESMAILI, M., AFAZELI, H.</u> SB0144. Fitness ve Crossfit Egzersizi Yapan Bireylerde Kas Dismorfisi Semptomlarının İncelenmesi / Investigation of Muscle Dysmorphia Symptoms in Individuals Engaging in Fitness and Crossfit Exercise <u>DEMİR, İ., AKALIN, T. C.</u>	

SB0135. İnternet Oyun Okuryazarlığı Ölçeğinin Türkçe Uyarlama ve Geçerlilik Güvenilirlik Çalışması/ Turkish Adaptation and Validity and Reliability Study of the Internet Gaming Literacy Scale
BOYAR, F., AKALIN, T.C.

13.00-14.00

SÖZEL OTURUM 1 / ORAL SESSION 1

Salon/Hall 4: REK 201

Oturum Başkanı: Dr. Halit HARMANCI

SB0070. Oyun Temelli Yaklaşımların Pedagojik İlkeleri ve Taktiksel Kısıtlamaları ile Yapılandırılan Küçük Alan Oyunlarında Basketbol Hücum Performansının İncelenmesi / An Investigation of Basketball Offensive Performance in Small-Sided Games Structured with Pedagogical Principles and Tactical Constraints of Game-Based Approaches

ŞAHAN, M. D., YÜKSEL, E., GÜNEŞ, B.

SB0080. Özel Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Sporda Görev ve Ego Yönelim Durumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi / Examining the Task and Ego Orientation Situations in Sports of Students Taking the Special Ability Test According to Some Variables

KÖSE, Ş., KALKAVAN, A., AKOĞUZ, N., KAVALCI, İ.

SB0094. Farklı Sürelerde Alt Ekstremiteye Uygulanan Statik Germenin Çeşitli Performans Parametrelerine Etkisi / The Effect of Static Stretching Applied to the Lower Extremity for Different Durations on Various Performance Parameters

AKYILDIZ, C., KALKAVAN, A., ÇAKIR, H. İ., TERZİ, E.

SB0106. Veteran Masa Tenisçilerin Gıda ve Beslenme Okuryazarlığının Araştırılması / Investigation of Food and Nutrition Literacy of Veteran Table Tennis Players

YURTTAŞ, Ş., KAYHAN, M.

12.30-14.00

ATÖLYE ÇALIŞMASI / WORKSHOP

Spor Salonu / Sports Hall

Osman Kürşad ÇANGIR

Teknoloji Destekli Farklılaştırılmış Spor Eğitim Modeli / *Technology Supported Differentiated Sports Education Model*

14.00-14.15

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

14.15-15.15

ANA OTURUM 2 / MAIN SESSION 2

Salon/Hall: Konferans Salonu / Conference Hall

Spor ve Felsefe Üzerine Bir Söyleşi

A Conversation on Sport and Philosophy

Davetli Konuşmacı / Invited Speaker

Dr. Atilla ERDEMLİ, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) Spor Kültürü ve Olimpik eğitim Komisyonu Üyesi

14.15-15.15

SÖZEL OTURUM 2 / ORAL SESSION 2

Salon/Hall 1: BES 101

Oturum Başkanı: Dr. Mihri Barış KARAVELİOĞLU

SB0048. Okul Spor Yarışmaları Motivasyon Ölçeği: Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması / School Sports Competitions Motivation Scale: Validity and Reliability Study

DOĞRUER, A., PEHLEVAN, Z., UZUN, N. B.

SB0053. Ürdün'ün Örgün Eğitiminde Beden Eğitimi ve Spor / Physical Education and Sports in Jordan's Formal Education

AOUB, A. M., GÜLAÇ, M.

SB0057. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Kapsayıcı Eğitim Farkındalığı ve Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Öz Yeterlik Algısının İncelenmesi / Investigation of Physical Education and Sports Teachers' Awareness of Inclusive Education and Self-Efficacy Perception Towards Students with Special Needs

UĞUR MUTLU, S., DEMİR, F., HAŞIL KORKMAZ, N., ÖZTÜRK, İ. E., ÇOLAK, E.

SB0063. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin İş Doyumlarının İncelenmesi (İstanbul İli Örneği) / Examination of Job Satisfaction of Physical Education and Sports Teachers (Example of Istanbul Province)

YILDIZ, M. S., DİLEKÇİ, U., ACAR, E., BÖYÜKELHAN, E.

SB0029. Yüksek Potansiyelli Bireyler İle Normal Gelişim Gösteren Bireylerin Reaksiyon Zamanları İle Dikkat Sürelerinin İncelenmesi / Examination of Reaction Times and Attention in High Potential and Normal Developing Individuals

ORUÇ, A., AKIN, S.

14.15-15.15

SÖZEL OTURUM 3 / ORAL SESSION 3

Salon/Hall 2: YÖN 101

Oturum Başkanı: Dr. Meryem GÜLAÇ

SB0129. Uyarlanmış Beden Eğitimi Ve Sporun Uygulanmasında Özel Eğitim Öğretmeni Adaylarının Yeterliliklerinin Araştırılması / Investigation Of The Qualifications Of Special Education Teacher Candidates In The Application Of Adaptive Physical Education And Sport

YANARDAĞ, F., ÖZDİLEK, Ç.

SB0146. 10-12 Yaş Arası Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Algısı / Perception of Physical Education and Sports Lessons of Secondary School Students Aged 10-12

ÇAKIR KALEM, D.

SB0147. Beden Eğitimi Alanında Uzun Süreli Bir Meslek Direnişinin Öyküsü: Beden Eğitimi Öğretmenlerin Mesai Dışı Çalışmaları İçin Haftada 6 Saat'lik Ek Ders Ücreti Hakkı Nasıl Alındı? / The Story of a Long-Term Professional Resistance in the Field of Physical Education: How Did Physical Education Teachers Get the Right to 6 Hours of Additional Lesson Fee per Week for Their Off-Hours Work?

BAGIRGAN, T., KORKMAZ, S.

SB0152. 7-8 Yaş ve 9-10 Yaş Çocuklarda Beden Eğitiminin Beden ve Duygusal Durumlarındaki Değişkenlerinin İncelenmesi / Examination of Variations in Physical and Emotional States of Physical Education in 7-8 Year Old and 9-10 Year Old Children

ZAMBAK, Ö., NAKİT, S., DEMİRCİ, Ş., ÇOLAK, E. Z., PAMUKÇU, N., ŞENSOY, C.

14.15-15.15

SÖZEL OTURUM 4 / ORAL SESSION 4

Salon/Hall 3: ANT 201

Oturum Başkanı: Dr. Özlem ALAGÜL

SB0017. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Eğitim Felsefesi Eğilimlerinin Otantik Öğrenme Hazırbulunuşlukları ve Otantik Ölçme-Değerlendirme Yöntemine Yönelik Tutumları ile İlişkisinin İncelenmesi / Investigation Of The Relationship Between Physical Education Teachers' Educational Philosophy Trends, Their Readiness For Authentic Learning, And Their Attitudes Towards Authentic Assessment Methods

VAROL, E., PEHLEVAN, Z.

SB0026. Hafif Zihinsel Engelli Lise Öğrencilerine Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Öğrencilerin Motor Gelişimlerine Etkisinin İncelenmesi / Examination of the Effects of Physical Education and Sports Lessons Applied to Mildly Mentally Disabled High School Students on their Motor Development

KARAKAYA, S., EYNUR, B. R.

SB0028. Suriyeli Sığınmacı Çocuklar İle Türk Vatandaşı Çocukların Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonunun Araştırılması / Researching the Motivation of Participation in Physical Activity of Syrian Refugee Children and Turkish Citizen Children

TOPLU ÖZCAN, A., GÖZEL, Z.

SB0032. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Otantik Öğrenme Hazırbulunuşlukları İle Otantik Ölçme-Değerlendirme Tutumları Arasındaki İlişkide Öğrenen Özerkliği Desteklemenin Aracılık Rolü / The Mediaing Role Of Supporting Learning Authority In The Relationship Between Physical Education Teachers' Authentic Learning Preparation And Their Authentic Assessment-Assessment Attitudes

BAL, S. İ., PEHLEVAN, Z.

14.15-15.15

SÖZEL OTURUM 5 / ORAL SESSION 5

Salon/Hall 4: REK 201

Oturum Başkanı: Dr. Harun KOÇ

SB0010. Veteran Atletlerin Yeme Bağımlılığı Eğilimlerinin Araştırılması / Investigation Of Eating Addiction Tendencies Of Master Athletes

TEKİN, R., HARMANCI, H., KAYHAN, M., ÖZDİLEK, Ç.

SB0082. Özel Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Narsistik Kişilik Düzeylerinin İncelenmesi / Investigation Of Narcisitic Personality Levels Of Students Taking Special Abilities Test

KÖSE, S., KAVALCI, İ., ÇAKIR, İ., BAYRAKTAR, C.

SB0084. Basketbol Ball Handling Hareketlerinin Purdue Pegboard El Fonksiyon Testi Üzerine Etkisinin İncelenmesi / Examining the Effect of Basketball Ball Handling Movements on Purdue Pegboard Hand Function Test

USLULAR, A., ŞENTÜRK, A., DEMİR, E., USTALAR SÜMERLİ, A., KAYA, K., BİLGİN, H., ÖZMUSUL, Y.

SB0136. Farklı Türdeki Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Fiziksel Aktivitelere Katılımını Engelleyen Faktörlerin Araştırılması / Investigation of Factors Preventing the Participation in Physical Activities of Students Studying in Different Types of The High Schools

KALKAVAN, A., ÇAKIR, H. İ., DUMAN, E.

15.15.-15.30

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

14.00-15.30

ATÖLYE ÇALIŞMASI / WORKSHOP

Spor Salonu / Sports Hall

Sümer ALVURDU

Motor Becerilerin Değerlendirilmesinde Teknoloji Kullanımı: Mobil Uygulamalar / Use of Technology in the Assessment of Motor Skills: Mobile Applications

15.30-15.45

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

15.30-17.00

ANA OTURUM 3 / MAIN SESSION 3

Salon/Hall: Konferans Salonu / Conference Hall

Beden Eğitimi ve Sporda Öğretmen Yetiştirme

Teacher Training in Physical Education and Sports

Davetli Konuşmacılar / Invited Speakers

Dr. Gıyasettin DEMİRHAN, Hacettepe Üniversitesi- Bedem Eğitimi ve Spor Bölümü

"Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Modelleri"

"Physical Education and Sports Teacher Training Models"

Dr. Hasan KASAP, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

"Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Mesleki Yeterlikleri"

"Professional Competencies of Physical Education and Sports Teacher"

Dr. Zekai PEHLEVAN, Mersin Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

"Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Aday Öğretmen Seçimi"

"Physical Education and Sports Teacher Training Programs and Selection of Candidate Teachers"

Dr. Mehmet İNAN, Marmara Üniversitesi- Temel Eğitim Bölümü

"Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen STK'ları, İstihdamı Ve Özlük Hakları"

"Physical Education and Sports Teacher NGOs, Employment and Personal Rights"

Oturma Başkanı / Chairman: Dr. Gıyasettin DEMİRHAN

15.45-17.00

ATÖLYE ÇALIŞMASI / WORKSHOP
Spor Salonu / Sports Hall

Sinan BOZKURT, Canay İMREK

Farklılıkla Öğrenme Yaklaşımı ile Futbol Temel Becerileri / Football Basic Skills with Differential Learning Approach

17.00-17.15

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

17.15-18.45

ANA OTURUM 4 / MAIN SESSION 4
Salon/Hall: Konferans Salonu / Conference Hall

Beden Eğitimi ve Sporda Olimpik Eğitim

Olympic Education in Physical Education and Sports

Dr. Michał BRONIKOWSKI, University of Physical Education in Poznań, Poland

"(Value) Education For The Future"

Dr. Małgorzata BRONIKOWSKA, University of Physical Education in Poznań, Poland

"Are PE Students and PE Teachers really ready to learn and teach moral values?"

Dr. Selhan ÖZBEY, Manisa Celal Bayar Üniversitesi- Spor Yöneticiliği Bölümü

"Olimpik Değerler Eğitimi Programı(OVEP)"

"Olympic Values Education Program (OVEP)"

Oturma Başkanı / Chairman: Dr. Tolga ŞİNOFOROĞLU

17.15-18.45

ATÖLYE ÇALIŞMASI / WORKSHOP
Spor Salonu / Sports Hall

Erkin ATEŞ

Beden Eğitimi Derslerinde Disiplinler Arası Çalışmalar / Interdisciplinary Studies in Physical Education Lessons

19.00-21.00

GALA YEMEĞİ

2. GÜN PROGRAMI / 2 nd DAY PROGRAMME	
21 Ekim 2023, Cumartesi/ 21 th October 2023, Saturday	
09.00-10.00	ATÖLYE ÇALIŞMASI/ WORKSHOP AMFİ Dr. Deniz HÜNÜK, Hanife ÖZYİĞİT, Can ERDOĞDU, Erdinç ÜÇER, Gülçin CIRIK DOĞRAMACI Üniversite - Okul İşbirlikli Mesleki Gelişim Programı: Spor Eğitim Modeli Uygulaması Örneği/ University - School Collaborative Professional Development Program: The Case of Sport Education Model Application
09.00-10.00	SÖZEL OTURUM 6 / ORAL SESSION 6 Salon/Hall Salon 1: BES 101 Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Osman GÜMÜŞGÜL SB0014. İlkokul Öğretmenlerinin Rekreatif Oyunlar Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi / Examination of Primary School Teachers' Opinions About Recreational Games <i>AYDOĞAN, R., GÜMÜŞGÜL, O.</i> SB0041. Üniversite Öğrencilerinin Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Tutumları / University Students' Attitudes Towards Individuals with Special Needs <i>DİNÇ, M., NALBANT, S.</i> SB0076. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmen Yeterliği ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi / Examining The Relationship Between Physical Education Teachers' Teacher Efficacy And Problem Solving Skills <i>AYGÜNEŞ, A., MİRZEOĞLU, A. D.</i> SB0110. Ankara İli Sincan İlçesinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Meslekte Karşılaştıkları Sorunlar / Problems Encountered by Physical Education and Sports Teachers Working in Sincan District of Ankara Province <i>ÖZDİLEK, Ç. ALTINOK, B., DUŞBUDAK, H., DUŞBUDAK, G., ÇİMEN, K.</i>
09.00-10.00	SÖZEL OTURUM 7 / ORAL SESSION 7 Salon/Hall Salon 2: YÖN 101 Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Pınar DEMİREL SB0079. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde Görev Yapan Bireylerin Fiziksel Aktivite Düzeyleri / Physical Activity Levels of Individuals Working in Youth and Sports Provincial Directorate <i>KALKAVAN, A., TERZİ, E.</i> SB0132. Farklı Egzersiz Yöntemlerinin Kronik Bel Ağrısına Etkisi / Effect of Different Exercise Methods on Chronic Low Back Pain <i>KADER, K., KAYHAN, M.</i> SB0137. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Fiziksel Etkinlik Katılımlarını Artırmada Oyunlaştırmanın Rolü / The Role Of Gamification In Increasing Physical Activity Participation Of Sports Sciences Faculty Students <i>AY, N. S., ALAGÜL, Ö.</i> SB0088. Bilinçli Farkındalık (Mindfulness) Uygulamalarının Spor Performansına Etkisi/ The Effect of Mindfulness Interventions on Sport Performance <i>ÜZGÜ, M.A., BOZGÜNEY, R., ÇİMEN, E.</i>
09.00-10.00	SÖZEL OTURUM 8 / ORAL SESSION 8 Salon/Hall Salon 3: ANT 201 Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Zehra GÖZEL

SB0067. Fen Lisesi ve Spor Lisesi Öğrencilerinin Stresle Başa Çıkma Düzeylerinin Araştırılması (Trabzon İli Örneği) / Investigation of the Levels of Coping With Stress of Science High School and Sports High School Students (Example of Trabzon Province)
VURAL, S., KALKAVAN, A.

SB0118. Tecrübeli Antrenör ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretim Yöntemleri ve Yöntemlere İlişkin Algılarının İncelenmesi-2023 / Investigation of Experienced Coaches and Physical Education Teachers' Perceptions of Teaching Methods and Methods-2023
DEMİRAL, S., NAZİROĞLU, M.

SB0127. Brain Break Uygulamasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi / Analysis Of Teachers And Students Views Of The Brain Break App
ÖZKAN, C., GÜNDÜZ, N., SAÇLI UZUNÖZ, F.

SB0139. Beden Eğitimi Dergisi ve Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği: Spor Bilim(leri) ve Beden Eğitimi Alanlarını Temelleyici Öncüler / Journal of Physical Education and Physical Education Teachers Association: Pioneers in Founding the Fields of Sports Science(s) and Physical Education
KORKMAZ, S., BAĞIRGAN, T.

09.00-10.00

SÖZEL OTURUM 9 / ORAL SESSION 9

Salon/Hall: Salon 4: REK201

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Ayşe ÖNAL

SB0013. Master Atletlerin Rekreasyon Fayda Farkındalığı Düzeylerinin İncelenmesi / Investigation of Recreation Benefit Awareness Levels of Master Athletes
TEKİN, R., GÜMÜŞGÜL, O., HARMANCI, H.

SB0101. Türkiye Futbol Federasyonu 2.Bölge Futbol Hakemlerinin Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi / Investigation Of Self-Efficacy Levels Of Football Referees In The 2nd Region Of Turkey Football Federation
DURAN, İ., ALTUNDAĞ, E.

SB0107. Milli Atletlerde DMFT İndeksi ile Ağız Diş Sağlığı Yaşam Kalitesi (OHIP-14) İlişkisinin Araştırılması / Investigation of the Relationship between DMFT Index and Oral and Dental Health Quality of Life (OHIP-14) in National Athletes
ÖZKAN, S., ÜNVEREN, A.

SB0124. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Mizah Yoluyla Başa Çıkma ile Sürekli Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi / Investigation of the Relationship between Coping with Humor and Trait Anxiety Levels of Faculty of Sport Sciences Students
ALTINOK, B., SARI, O.

10.00-10.15

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

10.15-11.45

ANA OTURUM 5 / MAIN SESSION 5

Salon/Hall: Konferans Salonu/ Conference Hall

1953'ten Günümüze Bir Sivil Toplum Kuruluşu: TÜBED

Invited Speakers

Şefik SİVRİKAYA, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yüksek Danışma ve Disiplin Kurulu Başkanı- TÜBED Eski Başkanı

"Türk sporunun örgütlenmesinde beden eğitimi öğretmenlerinin yeri / 1953 TÜBED kuruluş ve tarihçe"

"The role of physical education teachers in the organization of Turkish sports / Foundation and history of TUBED, 1953"

Dr. Ümit KESİM, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yüksek Danışma ve Disiplin Kurulu Üyesi- TUBED Bilim Kurulu Üyesi

"Ulusal ve uluslararası beden eğitimi ve spor STK'ları, gelecek vizyonları ve TUBED"
Turkish and international physical education and sports NGOs, their future visions and TUBED

Dr. Hasan KASAP, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

"Beden eğitimi ve spor STK'larının toplumsal işlevleri"

"Social functions of physical education and sport NGOs"

Dr. Ayşe Dilşad MİRZEOĞLU, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

"Beden eğitimi ve sporda akreditasyon ve STK'larının bu süreçteki rolü"

"Accreditation in physical education and sport and the role of NGO in this process"

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Mehmet İNAN, Marmara Üniversitesi- Temel Eğitim Bölümü

10.15-11.45

ÇEVİRİMİÇİ OTURUM 3 / ONLINE SESSION 3

AMFİ

Oturum Başkanı/ Chairman: Dr. Emre ALTUNDAĞ

SB0023. Beden Eğitimi Araştırmalarında Güncel Web Tabanlı Teknolojik Uygulamalar/
Current Web-based Technological Applications in Physical Education Research
MANCI, E.

SB0034. Kahramanmaraş Merkezli Depremlerden Etkilenen Depremzedelerin Travma
Düzeyleri ve Travma ile Baş Edebilmede Sporun Etkisi/ Trauma Levels Of Earthquake
Survivors Affected By Kahramanmaraş Centered Earthquakes And The Effect Of Sports On
Their Cope With Trauma
ÇELİK, M., ALTUN, M., KIR, S.

SB0130. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum Düzeylerinin İncelenmesi:
KKTC Örneği/ Investigation of Physical Education Teacher Candidates' Professional
Attitude Levels: TRNC Case
KARAGÜLMEZ SAĞLAM, Ç., DOĞAN E., DOĞGÜN, M.

SB0140. Elit Muaythai Sporcularının Sporda Zihinsel Dayanıklılık Düzeylerinin
İncelenmesi/ Investigation of Mental Endurance Levels of Elite Muay thai Athletes in
Sports
DOĞAN, K., AKALIN, T.C.

SB0030. Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Yapılan Oryantiring Etkinliklerinin
Yenilikçi Düşünme Eğilimlerine Etkisi / The Effect of Orienteering Activities in Secondary
School Physical Education and Sports Classes on Innovative Thinking Tendencies
ÖZÇELİK, F., İNAN, M., ERKUT, A. O.

SB0031. 6 Şubat Tarihli Depremi Yaşamış Öğretmenlerin Bölgeye Görevlendirilecek
Meslektaşlarını; Gönüllülük, Zorunluluk Ve Branş Bazında Değerlendirilmesi/ Colleagues
To Be Assigned To The Region Of Teachers Who Experienced The Earthquake On February
6; Assessment On The Basis Of Voluntary, Obligatory And Branch
ATASOY, M., VAR, L., BOLAT, K.

10.15-11.45

ATÖLYE ÇALIŞMASI/ WORKSHOP

Spor Salonu/Sports Hall

Aslışah ATEŞOĞLU, Ekin YILMAZ
Doğa'l Teknoloji/ Nature'l Technology

12.00-13.00

ÖĞLE YEMEĞİ / LUNCH BREAK

12.30-14.00

**ATÖLYE ÇALIŞMASI/ WORKSHOP
SPOR SALONU/SPORTS HALL**

Hakkı Özkarakaş, Kurtuluş Toptaş

iPad ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi/ Teaching Physical Education and Sports with iPad

13.00-14.00

ÇEVİRİMİÇİ OTURUM 4/ ONLINE SESSION 4

AMFİ

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Mert KAYHAN

SB0025. Özel Yetenek Sınavına Başvuran Adayların Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Programı Eğilimleri/ Physical Education and Sports Education Program Trends of Candidates Applying for the Special Aptitude Exam
TASÇIOĞLU, R., YÜKSEL, Y., KARADAĞ, A.

SB0090. Fiziksel etkinlik kartlarının (FEK) açık-kapalı beceri bakımından incelenmesi/ Examination of physical activity cards (FEK) in terms of open-closed skills
AKÇINAR, S.

SB0120. Uluslararası Spor Organizasyonlarının Açılış Törenlerinde Semboller ve Kültürün Sunumu: 4. Dünya Göçebe Oyunları Açılış Töreninin Göstergebilim Analizi/ Presentation of Symbols and Culture in the Opening Ceremonies of International Sports Organizations: Semiotic Analysis of the Opening Ceremony of the 4th World Nomad Games
TEKEREK, A.R., KOÇAK, F.

SB0145. Adölesan (10-13 Yaş) Judocularında Tabata Antrenman Protokolünün Seçili Fiziksel ve Motorik Özellikler Üzerine Etkisinin İncelenmesi/ Investigation of the Effect of Tabata Training Protocol on Selected Physical and Motoric Characteristics in Adolescent (10-13 Years Old) Judoka
YALÇINKAYA, Ü., AKALIN, T.C.

13.00-14.00

SÖZEL OTURUM 10 / ORAL SESSION 10

Salon/Hall Salon 1: BES 101

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Adnan ERSOY

SB0054. Beden Eğitimi ve Spor ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Programlarının Değer Kazanımları Açısından Karşılaştırılması / Comparison of Physical Education and Sports and Religious Culture and Ethics Curriculums in Terms of Value Acquisitions
ÖNAL, A.

SB0066. Belediye Çalışanlarının Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi Rize İli Örneği / Investigation Of Municipal Employees' Attitudes Towards Sports Example Of Rize Province
YILMAZ, Ö. C., KALKAVAN, A., AKOĞUZ YAZICI, N.

SB0069. Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programındaki Değer Kazanımlarına Yönelik Etkinlik Örnekleri / Examples of Activities for Value Gains in the Physical Education and Sports Curriculum
HERGÜNER, G., ÖNAL, A.

13.00-14.00

SÖZEL OTURUM 11 / ORAL SESSION 11

Salon/Hall Salon 2: YÖN 201

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Mustafa Said ERZEYBEK

SB0009. Beden Eğitimi ve Spor Eğitiminde Fiziksel Aktivite için Teknolojiyle

Oyunlaştırmanın Önemi: Sistematiik Derleme / The Importance of Gamification with Technology for Physical Activity in Physical Education and Sport Education: A Systematic Review

ÇORUH, H., HAŞIL KORKMAZ, N., UĞUR MUTLU, S., KURT, Ş.

SB0046. Bilinenin Ötesinde Beden Eğitimi! Beden Eğitimi ve Sporda Teknoloji Kullanımı:

Sistematiik Bir İnceleme / Physical Education Beyond The Known! The Use Of Technology In Physical Education and Sports: A Systematic Review

KURT, Ş., HAŞIL KORKMAZ, N., UĞUR MUTLU, S., ÇORUH, H.

SB0050. Beden Eğitimi ve Sporda Dijital Çağ Teknolojileri / Digital Age Technologies in Physical Education and Sport

KİLİÇ, E., NALBANS, S.

SB0075. Ortaöğretim Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeyleri İle İnternet Bağımlılıkları

Arasındaki İlişkinin İncelenmesi / Examining the Relationship Between Physical Activity Levels and Internet Addiction Among Secondary School Students

EŞEN, C., EŞEN, R., KARAVELİOĞLU, M. B.

13.00-14.00

SÖZEL OTURUM 12 / ORAL SESSION 12

Salon/Hall Salon 3: ANT 201

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Deniz HÜNÜK

SB0042. Kavramdan Öte Yaşam Biçimi: Bedensel Okuryazarlık / A Way of Life Beyond Concept: Physical Literacy

ATES, N., NALBANT, S.

SB0061. Ortaöğretim Öğrencilerinin Fiziksel Okuryazarlık Düzeyleri ile Beden Eğitimi

Dersine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi / Examining the Relationship Between Secondary Education Students' Physical Literacy Levels and Their Attitudes Towards Physical Education Lessons

TUZCUOĞLU, S., YILDIZ, M., AYDOS, L.

SB0065. Ortaokul Öğrencilerinin Fiziksel ve Motor Özelliklerinin Bazı Değişkenlere Göre Araştırılması / Investigation Of Physical And Motor Characteristics Of Secondary School Students According To Some Variables

KURT, H., AKOĞUZ YAZICI, N., KALKAVAN, A.

SB0117. Beden Eğitimi Dersi Alan Lise Öğrencilerinde Algılanan Beden Okuryazarlık Düzeylerinin Araştırılması / Investigation Of Perceived Physical Literacy Levels In High School Students Who Take Physical Education Course

GÜMÜŞ, M., ÖZDİLEK, Ç., KÖSE, H., ALTINOK, B., ÇİMEN, K.

13.00-14.00

SÖZEL OTURUM 13 / ORAL SESSION 13

Salon/Hall Salon 4: REK 201

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Arslan KALKAVAN

SB0064. Özel Yetenek Sınavına Giren Sporcuların Mental İyi Oluş Düzeylerinin

İncelenmesi / Analysis Of Athletes Who Took The Special Talent Test's Levels Of Mental Well-Being

KAVALCI, İ., KÖSE, Ş., KALKAVAN, A.

SB0068. Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Çalışanlarının Karar Verme Stillerinin

Araştırılması / Investigation Of Decision Making Styles Of Rize Youth And Sports Provincial Directorate Employees

ÇAKIR, İ., KALKAVAN, A., KAVALCI, İ., ÇAKIR, M.

SB0077. Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeylerinin Araştırılması / Investigation of the Burnout Levels of Swimmers
GÜNER, O., KALKAVAN, A.

SB0112. Alt Yapı Antrenörlerinin Eğitsel Oyuna Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi / Examination of Youth Coaches' Opinions on Educational Games
GÜNDÜZ, N.

14.00-14.15 **KAHVE ARASI / COFFEE BREAK**

14.00-15.15 **ATÖLYE ÇALIŞMASI / WORKSHOP**
Spor Salonu/Sports Hall

Özlem ALAGÜL, Ferda GÜRSEL
Beden Okuryazarlığı/ Physical Literacy

14.15-15.15 **ANA OTURUM 6 / MAIN SESSION 6**
Salon/Hall: Konferans Salonu/ Conference Hall

Antikiteden Günümüze Beden Eğitimi ve Spor

Dr. Gıyasettin Demirhan

"Rönesanstan Günümüze Beden Eğitimi ve Sporun Kültürleşmesi"

"Culturalization of Physical Education and Sports from the Renaissance to the Present"

Dr. Jiri Kouril Faculty of Physical Education and Sport, Charles University, Prague

"Physical Education in Greek Antiquity"

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Tolga Şinoforoğlu

"Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretiminin Modernleşme Süreci"

"Modernization Process of Physical Education Teaching in Turkey"

14.15-15.15 **ÇEVİRİMİÇİ OTURUM 5 / ONLINE SESSION 5**
AMFİ

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Meryem GÜLAÇ

SB0004. Oyun temelli oryantiring etkinliklerinin üniversite öğrencilerinin bilgisayarca düşünme becerilerine ve parkur performanslarına etkisinin incelenmesi/ Oyun temelli oryantiring etkinliklerinin üniversite öğrencilerinin bilgisayarca düşünme becerilerine ve parkur performanslarına etkisinin incelenmesi
AKTAŞ, A.K., İNAN, M., ERKUT, A.O.

SB0092. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ile Okula Aidiyet Duyguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi/ Examining the Relationship Between Students' Attitudes Towards Physical Education Lessons and Their Sense of Belonging to School
YAPICI, E.C., KÜÇÜK, V.

SB0154. Beden Eğitimi ve Spor Tutumu ile ilgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin Araştırma Eğilimleri: Sistematik Derleme/ Research Trends of Postgraduate Theses on Physical Education and Sports Attitudes: Systematic Review
YAPICI, E.C., KÜÇÜK, V.

15.15-15.30 **KAHVE ARASI / COFFEE BREAK**

15.30-20.00 **AİZANOİ ANTİK KENTİ GEZİSİ**

3. GÜN PROGRAMI / 3rd DAY PROGRAMME
22 Ekim 2023, Pazar / 22th October 2023, Sunday

08.30-10.00

ATÖLYE ÇALIŞMASI/ WORKSHOP
Spor Salonu/ Sports Hall

Nur Seda AY, Alper KORKMAZ

Beden Eğitiminde Oyunlaştırma Atölyesi: Öğrenme ve Eğlenceyi Birleştirin! / Gamification Workshop in Physical Education: Combine Learning and Fun!

09.00-10.00

POSTER SUNUMLAR / POSTER PRESENTATIONS
AMFİ
Oturum Başkanı/ Chairman: Dr. Mehmet BESLER

SB0038. İzmir'deki Lise ve Üniversite Öğrencilerinin İzmir Gençlik Merkezlerinden Beklentileri Nelerdir/ Expectations Of High School And University Youth In Izmir From Izmir Youth Centers
ÇAKIR, H.

SB0072. Ortaöğretim Öğrencileri İçin Voleybol Bilgi Testinin Geliştirilmesi/ Development of Volleyball Knowledge Test for Secondary School Students
ERDEM, N., ACET, M., TABAK, E.Y., DEVRİLMEZ, E.

SB0119. Antrenörlük Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Genel ve Özelleşmiş Alan Bilgisi Düzeyleri: Bir Badminton Dersinin Etkileri/ Coaching Education Students' Common and Specialized Content Knowledge Level: The Effects of a Badminton Course
TABAK, E.Y., DEVRİLMEZ, E., YÜCETAŞ, Z., YAVUZ, M.K., DERVENT, F.

SB0096. Uluslararası Yolcu Taşımacılığı Yapan Uzun Yol Şoförlerinin Fiziksel ve Mental Durumları / Physical and Mental Status of Long-Distance International Passenger Transportation Drivers
GÜNGÖR, C.

SB0149. Beden Eğitimi Dersi Alan Taekwondo Sporcularında Tutum Ve Öz Yeterlik İnançlarının İncelenmesi / Investigation of Attitude and Self-Efficacy Beliefs in Taekwondo Athletes Taking Physical Education Course
GÜMÜŞ, S., ARSLANBOĞA, S.

SB0157. Sitrülin ve Sportif Performans/ Citrulline and Sporting Performance
QUBLAN, A.I.M., ERZEYBEK, M.S.

SB0143. Elit Ampute Futbol Oyuncularının Vücut İmajı Algıları ile Benlik Saygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi/ Investigation of the Relationship Between Body Image Perceptions and Self- Esteems of Elite Amputee Football Players
DURSUN, D., ÖZDİLEK, Ç., ŞENTÜRK, A., DİNÇER, E.

10.00-10.15

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

10.15-11.15

ATÖLYE ÇALIŞMASI/ WORKSHOP
AMFİ

Nagehan AFŞAR

Disiplinlerarası Öğretimde Yeni Bir Model - Beden Eğitimi ve STEM/ A New Model in Interdisciplinary Teaching - Physical Education and STEM

10.15-11.15

SÖZEL OTURUM 14/ ORAL SESSION 14

Salon/Hall Salon 1: BES 101

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Mert KAYHAN

SB0003. Spor Örgütlerinde Çalışan Antrenörlerin Örgütsel Bağlılık Durumlarının İncelenmesi/ Investigation of Organizational Commitment Status of Trainers Working in Sports Organizations

ÖRENÇ, A., ÖZDİLEK, Ç.

SB0027. Farklı Üniversitelerde Öğrenim Gören Kadın Sporcuların Toplumsal Cinsiyet Rolü Algısının Tükenmişlikle İlişkisi/ The Relationship Between Gender Role Perception And Burnout of Female Athletes Studying in Different Universities

ALTUN EKİZ, M., KIR, S., ULUCAN, H.

SB0085. 5. İslam Dayanışma Oyunları Voleybol Kadınlar Ligi Müsabakalarının Maç Analizi / Evaluation of Match Analysis of 5th Islamic Solidarity Games Volleyball Women's League Competitions

SOYLU, Ç., YALÇIN KOCAMAN, S., ALTUNDAĞ, E.

10.15-11.15

SÖZEL OTURUM 15 / ORAL SESSION 15

Salon/Hall Salon 2: YÖN 101

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Halil BİŞGİN

SB0047. Takım taraftarı olan üniversite öğrencilerinin, takım özdeşleşme düzeyleri ile sponsor firmalara yönelik tutumları ve nedensellik algılarının birbirleri üzerindeki etkisinin araştırılması/ Investigation of the effect of university students who are team fans on their team identification levels and their attitudes towards sponsor companies and their perception of causality on each other

GÜNDOĞDU, H.M., ALTINOK, B., ÖZDİLEK, Ç.

SB0052. Sporcuların Özgüven ve Sporcu Kimliği Düzeylerinin İncelenmesi/ Investigation of Self-Confidence and Athlete Identity Levels of Athletes

ÇİNİBULAK, E., ÖZDİLEK, Ç.

SB0056. Sporda GÜdülenme ile Spora Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişki/ The Relationship Between Motivation in Sports and Levels of Commitment to Sports

AKKURT, M., ÇAKIR, G.

SB0060. Hür İrade Kuramının Bibliyometrik Profili / Bibliometric Profile of Self-Determination Theory

ÇİY, D., ADA, E.N.

10.15-11.15

SÖZEL OTURUM 16 / ORAL SESSION 16

Salon/Hall Salon 3: ANT 201

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Nevin GÜNDÜZ

SB0045. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Proaktif Kişilik ve İş Doyumlarının İçsel ve Dışsal Motivasyon Düzeyleri Üzerindeki Etkisi/ The Effect of Physical Education Teachers' Proactive Personality and Job Satisfaction on Intrinsic and Extrinsic Motivation Levels

EROL, N., FİLİZ, B.

SB0103. Ders dışı fiziksel etkinliklere katılan ortaöğretim öğrencilerinin öz-yeterliklerinin problem çözme becerilerine etkisi/ The effect of self-efficacy of secondary students attending extra-curric physical activities on their problem solving skills

ŞENGÜL, İ.

SB0104. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Okul Dışı Öğrenme Ortamlarını Düzenleme Düzeylerinin Belirlenmesi/ Determination of Physical Education and Sports Teachers' Level of Organizing Out-of-School Learning Environments
AKKOYUN, C.N., ÖZDİLEK, Ç., AKIN, S.

SB0108. Sınav Kaygısının Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Güdülenme Üzerindeki Yordayıcı Etkisi/ The Predictive Effect of Test Anxiety on Motivation for Physical Education and Sports Lessons
ÇELİK, N., YILMAZ, M.G.

11.15-11.30 **KAHVE ARASI / COFFEE BREAK**

11.30-12.30 **ATÖLYE ÇALIŞMASI/ WORKSHOP
TENİS KORTU/ TENNIS COURT**

Ercan ŞİRİN

Oryantiring Tanıtımı ve Uygulaması/ Introduction and Practice of Orienteering Sport

11.30-12.30 **ÇEVİRİM İÇİ OTURUM 6 / ONLINE SESSION 6
Salon/Hall: AMFİ
Oturum Başkanı/ Chairman: Dr. Betül ALTINOK**

SB0024. Yükseköğretime Kim Önde Başlıyor? Özel Yetenek Sınavı Verilerinin Karşılaştırılması/ Who is the Head Start in Higher Education? Comparison of Special Aptitude Exam Data
TASÇIOĞLU, R., KARADAĞ, A.

SB0141. Üniversite Öğrencilerinin Farklı Egzersiz Modelleri Sırasında Kalp Atım Hızlarının Giyilebilir Cihazlar ile Karşılaştırılması/ Comparison of Heart Rates in University Students During Different Exercise Models with Wearable Devices
AYGÜN, C.

SB0150. Futsal Antrenmanlarının İlköğretim 4.Sınıf Öğrencilerinin Kaba Motor Beceri Gelişimine Etkisi/ The Effect of Futsal Training on Gross Motor Skill Development of Primary School 4th Grade Students
DEMİR, M.M., EYNUR, B.R.

SB0142. Muaythai ve Yüzme Sporcularının Spora Başlama Güdülerinin İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)/ Analysis of the Initiation Motivation of Muay Thai and Swimming Athletes in an Academic Context (Case Study: Kayseri Province)
BAYAZİT, U.C., AKALIN, T.C.

11.30-12.30 **SÖZEL OTURUM 17 / ORAL SESSION 17
Salon/Hall Salon 1: BES 101
Oturum Başkanı / Chairman: Dr. İsmail KAYA**

SB0158. Ekran Süresinin Fiziksel Aktivite Düzeyine Etkisi/ The Effect of Screen Time on Physical Activity Level
KAYHAN, M., AVCI, Ş.N., TOPRAK, F.

SB0093. Modern Olimpiyat Oyunları Tarihinde Değişen Olimpiyat Sloganının Tokyo 2020 Çerçevesinde İncelenmesi/ An Examination Of The Changing Olympic Slogan In The History Of Modern Olympic Games In The Framework Of Tokyo 2020
ÖZDİLEK, Ç., KÖSE, H., SARI, O.

SB0102. Göçmen Sporcuların Adaptasyon Yetenekleri ve Kültürel Uyumunun Sportif Başarıları Üzerindeki Etkisi/ The Effect of Immigrant Athletes' Adaptation Abilities and Cultural Adaptation on their Sporting Achievements
DALLOO, L.R.

SB0021. 2023 Yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sağlıklı Beslenmeye Yönelik Tutumlarının Araştırılması / Investigation Of The Attitudes Of Kutahya Dumlupınar University Faculty Of Sports Sciences First Year Students Towards Healthy Nutrition In 2023

KAYA, K., DEMİR, E., ŞENTÜRK, A., ÖZMUSUL, Y., BİLGİN, H., USLULAR, A., USTALAR, A., KAYA, İ.

11.30-12.30

SÖZEL OTURUM 18 / ORAL SESSION 18

Salon/Hall Salon 2: YÖN 101

Oturum Başkanı / Chairman: Dr. Oğuzhan YÜKSEL

SB0043. İşyeri Rekreatyon Uygulamalarının İyilik Hali ve İş Performansı Üzerine Etkisi/ The Effect Of Workplace Recreation Applications on Well Being And Job Performance

PALAZOĞLU, B., ERSOY, A.

SB0115. İnsanca, Pek İnsanca Projesi/ I Am Human Project

ELESER, S.

SB0123. Egzersizle Gelen Mutluluk: Rekreatyonel Egzersiz Motivasyonu ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi/ Happiness Through Exercise: Examining the Relationship Between Recreational Exercise Motivation and Happiness

ALTINDÖKER, M., GÜMÜŞGÜL, C., GÜMÜŞGÜL, O., SAKA, T.

SB0102. Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeylerinin İncelenmesi/ Examination of Social Media Addiction Levels of Faculty of Sports Sciences Students

ÖZDİLEK, Ç., ŞARI, O., ŞENTÜRK, A., ALTINOK, B.

12.30-12.45

KAHVE ARASI / COFFEE BREAK

12.45-13.30

ÖDÜL VE KAPANIŞ TÖRENİ/ AWARDS AND CLOSING CEREMONY

İÇİNDEKİLER

KONUŞMA ÖZETLERİ / SPEECH ABSTRACTS.....	28
SÖZEL BİLDİRİ ÖZETLERİ / ORAL PRESENTATION ABSTRACTS.....	32
POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ /POSTER PRESENTATION ABSTRACTS	181
TAM METİNLER / FULL PAPERS	194

11th International Physical Education and Sports Teaching Congress
20th-22th October, 2023

KONUŞMA ÖZETLERİ

SPEECH ABSTRACTS

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMEN İSTİHDAMI ÖZLÜK HAKLARI VE İLGİLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Prof. Dr. Mehmet İNAN

Türkiye'de öğretmen istihdamı kamu ve özel sektörde farklı yöntemlerle yapılmaktadır. Öğretmen istihdamının büyük bir kısmını oluşturan kamuda öğretmen atamalarına ise ilgili mevzuata (1) göre yapılmaktadır. Mevzuatta; atama şartları (madde 5), atama usulleri (madde 6), ilk atama (madde 7), yeniden atama ve kurumlara arası yeniden atama (madde 8), milli sporcu ataması (madde 9), engellilerin ataması (madde 10), kontenjanların belirlenmesi (madde 11), duyuru, başvuru ve tercihler (madde 12) gibi bir çok madde bendleriyle birlikte sürecin nasıl olacağına yönelik açıkça belirtilmiştir. Özel sektörün ise öğretmen istihdamına yönelik belirli bir yöntemi yoktur. Her özel kurum kendi ölçütlerine göre öğretmen seçiminde bulunmaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri de yukarıda belirtildiği gibi, kamu idaresinin ilköğretim (ilkokul ve ortaokul) ve ortaöğretim (lise) düzeylerinde, resmi devlet okullarında görev alabilmekte, ayrıca, özel okullarda da beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak istihdam edilebilmektedir.

2021-2022 verilerine göre (2) resmi ve özel kurumlardaki toplam görev yapan öğretmen sayısı 1.139.673'tür. Bu sayının; 975.698'i resmi, 163.975'i ise özel kurumlarda istihdam edilmektedir. En çok öğretmen istihdamı sınıf öğretmenliği 233.695 iken, beden eğitimi öğretmenlerinin sistemdeki sayısı 49.513 tür. Günümüz Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) verilerine göre (3) örgün-yaygın eğitim kurumlarına Beden Eğitimi ve Spor dersi için doğrudan ve dolaylı (formasyon) öğretmen yetiştiren üniversitelerdeki program sayısı 368'dir. 2022-2023 eğitim öğretim yılına bakıldığında bu programlardaki toplam öğrenci sayısı 44.180'dir. 4 yıllık lisans programında bir eğitim-öğretim döneminde sporla ilgili yüksek öğretim programlarına yeni kayıt yapanların sayısı 11 bin civarında olduğu anlaşılmaktadır.

Sporla ilgili yüksek öğretim programlarından mezun bireylerin büyük çoğunluğunun kamuda istihdam edilmek üzere başvurduğu söylenebilir. 2021 ÖSYM verilerine bakıldığında (4) KPSS sınavına giren beden eğitimi öğretmen adaylarının sayısı (26.352) bunu doğrulamaktadır. Sporla ilgili yüksek öğretim programlarından yıllık mezun olan ve önceki yıllardan biriken mezunların kamuda öğretmen olmak için oldukça yoğun bir grup oluşturduğu anlaşılmaktadır. Tüm bu çabalara rağmen 2022 yılı istihdam verilerine (5) bakıldığında Beden Eğitimi öğretmenliğinin istihdamda 78. sırada bulunduğu görülmektedir. Aynı verilerde, beden eğitimi öğretmenin, meslek gruplarının aylık kazanç oranları ve sınıflandırılmaları arasında "çok düşük" ortalama kazanç grubunda olduğu belirtilmiştir. 2021 yılı OECD ve diğer ülke verilerinde (6) öğretmenlerin yıllık kazançlarının 8.300 Euro civarlarında olduğu görülmektedir. Aynı verilerde son on yılda mesleğe yeni başlayan bir öğretmenin maaşındaki değişim Türkiye özelinde eksi %10 düzeyinde iken, Lüksemburg'ta %69, İsviçre'de %66 olduğu ifade edilmiştir.

Örgün ve yaygın eğitim sistemindeki öğretmenlerin (beden eğitimi) özlük hakları yasalarla belirlidir. Bunlardan 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, Öğretmenlik Meslek Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ve diğer mevzuatlar öğretmenlerin özlük haklarına ilişkin düzenlemeleri içerir. Devlet memurları kanununda öğretmenlere sağlanan haklar "mesleki, mali, üçüncü kişilere karşı korunma ve sosyal hakları" başlığı altında toplanabilir. Mesleki haklar kapsamında öğretmenlerin bir sivil toplum kuruluşu kurma ve yasal statüdeki herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üye olma gibi düzenlemeler bulunmaktadır. Sivil toplum kuruluşları ile ilgili literature bakıldığında "gönüllü olmak" ve "kamu yararı" ifadeleri görülebilir. Öğretmenlerin gönüllü ve kamusal yarar sağlayacak faaliyetlerde bulunan kuruluşlara üyeliklerine ilişkin araştırma verilerine bakıldığında (7) öğretmenlerin özlük haklarıyla mücadele etmek, haklarını savunmak ve mesleki olarak

kendilerini geliştirmek için üye oldukları sonuçları saptanmıştır. Beden Eğitimi öğretmenlerinin üye olabilecekleri ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları bulunmaktadır. Bunlardan ulusal düzeyde en öne çıkanlar, 1953 yılında kurulan Türkiye Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği (TÜBED) ile 1992 yılında çoğunlukla akademisyenlerin bulunduğu Spor Bilimleri Derneği (SBD) dir. Uluslararası düzeyde öne çıkan sivil toplum kuruluşları ise şunlardır (8);

- AIESEP (Association Internationale des Écoles Supérieures d'Éducation Physique) (Uluslararası Yükseköğretimde Beden Eğitimi Derneği)
- FIEP (Fédération Internationale d'Éducation Physique) (Uluslararası Beden Eğitimi Federasyonu)
- IAPESGW (International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women) (Kızlar ve Kadınlar İçin Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Derneği)
- EUPEA (European Physical Education Association) Avrupa Beden Eğitimi Derneği
- SHAPE America (Society of Health and Physical Educators) Amerika Sağlık ve Beden Eğitimi Birliği
- afPE (The Association for Physical Education) Beden Eğitimi Derneği
- FÉÉPEQ (La Fédération des éducateurs et éducatrices physiques enseignants du Québec) Quebec Beden Eğitimi ve Öğretmenleri Federasyonu
- OPHEA (Ontario Physical and Health Education Association) Ontario Fiziksel ve Sağlık Eğitimi Derneği
- HPEC (Health and Physical Education Council) Sağlık ve Beden Eğitimi Konseyi

Öğretmenlerin ve özellikle beden eğitimi öğretmenlerinin yetiştirilmesine, istihdamına ve özlük haklarına yönelik akademik veriler oldukça dikkat çekicidir. Öğretmen yetiştirmede güncel ve nitelikli bireylerin yetiştirilmesinde alternatif ve nitelikli yöntemlerin sürece dahil edilmesi ve sivil toplum kuruluşlarında öğretmenlerin daha çok aktif rol almaları, mesleki gelişimleri için çoğulcu bir şekilde gönüllü olarak yer almaları, eğitim politikalarının belirlenmesine önemli katkılar sağlayabilir.

KAYNAKÇA

1. Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, 12/7/2023 tarih 32246 sayılı Resmi gazete.
2. <https://www.aa.com.tr/tr/egitim/turkiyede-19-milyonu-askin-ogrencinin-egitimi-icin-1-milyon-200-bin-ogretmen-gorev-yapiyor/2744878#:~:text=S%C4%B1n%C4%B1f%20%C3%B6%C4%9Fretmenlerini%2C%20102%20bin%20463,ahlak%20bilgisi%20%C3%B6%C4%9Fretmenleri%20takip%20ediyor> . Erişim: 15.10.2023
3. <https://istatistik.yok.gov.tr/> Erişim: 15.10.2023
4. https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2022/GENEL/eboabtdegrapor_06042022.pdf
5. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yuksekogretim-Istihdam-Gostergeleri-2022-49600> Erişim: 15.10.2023
6. <https://tr.euronews.com/next/2022/11/24/turkiye-ve-avrupanin-diger-ulkelerinde-ogretmen-maaslari-ne-kadar-grafik> Erişim: 15.10.2023
7. Köybaşı, F., Uğurlu, C. T. & Arslan, C. (2016). *The teachers opinion about unionisation*, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 9 (3).
8. İnan, M. & Dervent, F. (2022). (Editörler: Kabapınar. Y. & Kabapınar, F.). *Beden eğitimi ve sporda dünyada sivil toplum kuruluşları*. Dünyadaki Eğitim Temelli Sivil Toplum Kuruluşları -Kimler ve Neler Yapmaktalar?- Ankara: Pegem A Yayıncılık. ss.409-422.

Davetli Konuşmacılar

Dr. A. Dilşad MİRZEOĞLU

Beden eğitimi ve sporda akreditasyon ve STK'larının bu süreçteki rolü

Dr. Deniz HÜNÜK

Mesleki Öğrenme Grupları Aracılığıyla Öğretmenin Güçlenmesi

Dr. Hasan KASAP

Beden eğitimi ve spor STK'larının toplumsal işlevleri

Beden eğitimi ve spor öğretmeninin mesleki yeterlikleri

Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme modelleri

Rönesanstan Günümüze Beden Eğitimi ve Sporun Kültürleşmesi

Dr. Malgorzata BRONIKOWSKA

Are PE Students and PE Teachers really ready to learn and teach moral values?

Dr. Mehmet İNAN

Beden eğitimi ve spor öğretmen STK'ları, istihdamı ve özlük hakları

Dr. Michal BRONIKOWSKI

(Value) education for the future

Dr. Nikolaos Digelidis

Stil ile Öğrenmek: Beden Eğitiminde Öğretim Yöntemleri

Dr. Peter ISERBYT

Alan Bilgisi, Öğrenci Öğrenmesini Harekete Geçiren Güç

Dr. Selhan ÖZBEY

Olimpik Değerler Eğitimi Programı(OVEP)

Şefik SİVRİKAYA

Türk sporunun örgütlenmesinde beden eğitimi öğretmenlerinin yeri / 1953 TÜBED kuruluş ve tarihçe

Dr. Tolga ŞİNOFOROĞLU

Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretiminin Modernleşme Süreci

Dr. Ümit KESİM

Ulusal ve uluslararası beden eğitimi ve spor STK'ları, gelecek vizyonları ve TÜBED

Dr. Zekai PEHLEVAN

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları ve aday öğretmen seçimi

*11th International Physical Education and Sports Teaching Congress
20th-22th October, 2023*

SÖZEL BİLDİRİ ÖZETLERİ

ORAL PRESENTATION ABSTRACTS

SB3

Spor Örgütlerinde Çalışan Antrenörlerin Örgütsel Bağlılık Durumlarının İncelenmesi

ÖRENÇ Ali; ÖZDİLEK Çetin ²

¹Gediz Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Türkiye, orenc66@gmail.com

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, spor örgütlerinde (kamu) çalışan antrenörlerin örgütsel bağlılık durumlarının değerlendirilmesi ve hangi bağlılık türünün antrenörlerde daha fazla olduğunun belirlenmesidir. Bu araştırma, nicel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilecektir. Nicel araştırma yöntemi, deney, gözlem ve ölçmelerin tekrarlanma ihtimalinin olduğu ve objektif bir şekilde gerçekleştirildiği araştırma yöntemidir. Nicel araştırma kapsamında araştırma konusu ile ilgili, araştırma evrenini temsil edecek örneklemden sayısal veriler edinilmekte ve araştırma problemleri ve hipotezleri kapsamında sınanarak araştırma sonucuna ulaşılmaktadır. Başka bir deyişle nicel araştırmalarda amaç, araştırma konusu ile ilgili yoğun bir analiz değil, daha yüzeysel ve sayısal verilere dayalı bir sonuç elde etmektir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Katılımcıların %58,7'sinin erkek (n: 308), %41,3'ünün kadın (n: 217), %52,8'inin antrenörlük bölümü mezunu (n: 277), %25,9'unun beden eğitimi ve spor öğretmenliği (n: 134), %16'sının spor yöneticiliği (n: 84), %2,5'inin rekreasyon bölümü (n: 30) mezunu, %85,1'inin lisans (n: 447), %14,9'unun lisansüstü (n: 59) düzeyinde eğitim sahibi olduğu, %71,4'ünün 0-5 yıldır kurumda çalıştıkları (n: 375), %18,7'sinin 6-10 yıl (n: 98) ve %9,9'unun 11 yıl ve üzeri (n: 52) süredir kurumda çalıştıkları, %48,6'sının 20-29 yaş aralığında (n: 255), %37'sinin 30-39 yaş aralığında (n: 194) ve %14,4'ünün 40 ve üzeri yaş aralığında (n: 76) olduğu, %57,1'inin takım sporları branşında (n: 300) ve %42,9'unun bireysel sporlar branşında (n: 225) çalıştığı, %56,2'sinin 2. kademe antrenör olduğu (n: 295), %37,7'sinin 3. kademe (n: 198) ve %6,1'inin 4. kademe (n:32) antrenör oldukları görülmektedir. Araştırmada kullanılan Örgütsel Bağlılık Ölçeğine dair aritmetik ortalama puanı 60,86 olarak hesaplanmıştır. Bu puan, katılımcıların Örgütsel Bağlılık Ölçeğine karşı olumlu bir tutum sergilediklerini göstermektedir. Basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1.5 ve 1.5 arasında olduğu zaman normal bir dağılım sergilediği kabul edilmektedir. Bu kapsamda Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin normal bir dağılım sergilediği görülmektedir. Elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin toplam güvenilirlik katsayısının ($\alpha=0,737$) oldukça güvenilir olduğu görülmektedir. Örgütsel Bağlılık Ölçeğinin alt boyutlarından devam bağlılığı ($\alpha=0,779$) ve normatif bağlılık ($\alpha=0,539$) güvenilirlik katsayılarının da oldukça güvenilir, duygusal bağlılık ($\alpha=-0,657$) güvenilir olmadığı görülmektedir. Analiz sonucuna göre katılımcıların duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık tutumları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Örgütsel bağlılık tutumları arasındaki anlamlı ilişki en yüksek devam bağlılığında görülürken bunu normatif bağlılık ve duygusal bağlılık tutumunun izlediği görülmektedir. Analiz sonucuna göre katılımcıların cinsiyet değişkeni ile örgütsel bağlılık tutumları arasında ($F= 1,712, p>0,05$) anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Analiz sonucuna göre katılımcıların mezun oldukları bölüm değişkeni ile örgütsel bağlılık tutumları arasında ($F= 5,030, p\leq 0,05$) anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Devam bağlılığı kapsamında değerlendirildiğinde katılımcıların devam bağlılığı tutumlarının anlamlı bir düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Katılımcıların eğitim durumu değişkeni ile örgütsel bağlılık tutumları arasında ($t=0,826, p>0,05$) anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Kurumda çalışma süresi değişkeni

ile örgütsel bağlılık tutumları arasında ($F= 5,211$, $p\leq 0,05$) anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Örgütsel bağlılık tutum puanlarının en yüksek 0-5 yıldır kurumda çalışan katılımcılarda olduğu görülürken bunu sırasıyla 11 yıl ve üzeri katılımcılarda olduğu görülmektedir. Yaş değişkeni ile örgütsel bağlılık tutumları arasında ($F= 5,568$, $p\leq 0,05$) anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Örgütsel bağlılık tutum puanlarının en yüksek 20-29 yaş grubundaki katılımcılarda olduğu görülürken bunu sırasıyla 40 ve üstü yaş grubundaki katılımcılarda olduğu görülmektedir. Katılımcıların branş değişkeni ile örgütsel bağlılık tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir. Örgütsel bağlılık tutum puanlarının en yüksek takım sporları branşında antrenörlük yapan katılımcılarda olduğu görülürken bunu bireysel sporlar branşında antrenörlük yapan katılımcılarda olduğu görülmektedir. Antrenörlük kademe derecesi değişkenine göre örgütsel bağlılık tutumlarına yönelik bulgular verilmiştir. Analiz sonucuna göre katılımcıların eğitim durumu değişkeni ile örgütsel bağlılık tutumları arasında ($F= 4,615$, $p\leq 0,05$) anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Sonuç olarak spor (kamu) örgütlerinde çalışan antrenörlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin yüksek olduğu, bu durumda en fazla devam bağlılığının etkili olduğu ve devam bağlılığını sırasıyla duygusal bağlılık, en az ise duygusal bağlılık alt boyut puanlarının etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonucuna göre spor yöneticiliği bölümü mezunu antrenörlerin diğer bölüm mezunu antrenörlere, kurumda çalışma süresi düşük antrenörlerin kurumda çalışma süresi yüksek antrenörlere, genç antrenörlerin ileri yaş grubundaki antrenörlere, takım sporlarına antrenörlük yapan antrenörlerin bireysel sporlara antrenörlük yapan antrenörlere, antrenörlük kademe derecesi düşük antrenörlerin antrenörlük kademe derecesi yüksek antrenörlere göre örgütsel bağlılık düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Antrenörlerin cinsiyet, eğitim durumu ve branş değişkenleri ile örgütsel bağlılık düzeyleri arasında herhangi bir anlamlı ilişki saptanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu, Takım Sporu, Derece, Kademe

Examination of Organizational Commitment Status of Coaches Working in Sports Organizations

ABSTRACT

This study aims to conduct research on the structure and functioning of sports organizations, such as the perspectives of coaches, whose employment in the public sector is increasing every year, towards sports organizations, their expectations of establishing ties, and to contribute to the sports organizations they are affiliated with. This research will be carried out with the quantitative research method. Quantitative research method is a research method in which experiments, observations and measurements have the possibility of repetition and are carried out objectively. Within the scope of quantitative research, numerical data related to the research subject is obtained from the sample that will represent the research universe and the research results are reached by testing them within the scope of the research problems and hypotheses. In other words, the aim of quantitative research is not to conduct an intensive analysis of the research topic, but to obtain a result based on more superficial and numerical data (Yıldırım and Şimşek, 2018). 58.7% of the participants were male (n: 308), 41.3% were female (n: 217), 52.8% were coaching graduates (n: 277), 25.9% were physical education graduates. and sports teaching (n: 134), 16% were sports management (n: 84), 2.5% were recreation department graduates (n: 30), 85.1% were undergraduate (n: 447), % 14.9 of them had postgraduate education (n: 59), 71.4% had been working at the institution for 0-5 years (n: 375), 18.7% had 6-10 years (n: 98) and 9.9% of them have been working in the institution for 11 years or more

(n: 52), 48.6% are in the 20-29 age range (n: 255), 37% are in the 30-39 age range (n: 194). and 14.4% of them were aged 40 and over (n: 76), 57.1% worked in team sports (n: 300) and 42.9% worked in individual sports branches (n: 225), It is seen that 56.2% of them are 2nd level coaches (n: 295), 37.7% are 3rd level (n: 198) and 6.1% are 4th level coaches (n: 32). The arithmetic average score of the Organizational Commitment Scale used in the research was calculated as 60.86. This score shows that the participants have a positive attitude towards the Organizational Commitment Scale. It is accepted that the kurtosis and skewness values exhibit a normal distribution when they are between -1.5 and 1.5. In this context, it is seen that the Organizational Commitment Scale exhibits a normal distribution. When the results obtained are evaluated, it is seen that the total reliability coefficient of the Organizational Commitment Scale ($\alpha=0.737$) is quite reliable. It is seen that the reliability coefficients of continuance commitment ($\alpha=0.779$) and normative commitment ($\alpha=0.539$), which are the sub-dimensions of the Organizational Commitment Scale, are quite reliable, while emotional commitment ($\alpha=-0.657$) is not reliable. According to the analysis results, it is seen that there is a positive significant relationship between the participants' emotional commitment, continuance commitment and normative commitment attitudes. The significant relationship between organizational commitment attitudes is seen to be highest in continuance commitment, followed by normative commitment and emotional commitment. According to the analysis results, it is seen that there is no significant relationship between the gender variable and organizational commitment attitudes of the participants ($F= 1.712, p>0.05$). According to the analysis results, it is seen that there is a significant relationship between the variable of the department the participants graduated from and their organizational commitment attitudes ($F= 5.030, p\leq 0.05$). When evaluated within the scope of continuance commitment, it is concluded that the participants' continuance commitment attitudes are at a significant level. It is seen that there is a significant relationship between the educational status variable of the participants and their organizational commitment attitudes ($t=0.826, p>0.05$). It is seen that there is a significant relationship between the variable of working time in the institution and organizational commitment attitudes ($F= 5.211, p\leq 0.05$). It is seen that the highest organizational commitment attitude scores are in the participants who have been working in the institution for 0-5 years, while this is seen in the participants who have been working in the institution for 11 years and above, respectively. It is seen that there is a significant relationship between the age variable and organizational commitment attitudes ($F= 5.568, p\leq 0.05$). It is seen that the highest organizational commitment attitude scores are in the participants in the 20-29 age group, followed by the participants in the 40 and above age group, respectively. It appears that there is no significant relationship between the branch variable of the participants and their organizational commitment attitudes. It is seen that the highest organizational commitment attitude scores are in the participants who coach in the team sports branch, while this is observed in the participants who coach in the individual sports branch. Findings regarding organizational commitment attitudes are given according to the coaching level variable. According to the analysis results, it is seen that there is a significant relationship between the educational status variable of the participants and their organizational commitment attitudes ($F= 4.615, p\leq 0.05$). As a result, it was concluded that the organizational commitment levels of coaches working in sports organizations are high, in this case, continuance commitment is the most effective, and continuation commitment is affected by emotional commitment and emotional commitment sub-dimension scores the least. According to the results of the research, coaches who are graduates of sports management departments are compared to coaches who are graduates of other departments, coaches with low working hours in the institution are compared to coaches with high working hours in the institution, young coaches are compared to coaches in the older age group, coaches who coach team sports are compared to coaches who coach individual sports, coaches with low coaching level degrees are compared to coaches who are coaching

individual sports. It is seen that the levels of organizational commitment are higher than the coaches with higher scores. No significant relationship was found between the coaches' gender, educational background and branch variables and their organizational commitment levels.

Keywords: Public, Team Sport, Degree, Stage

SB4

Oyun Temelli Oryantiring Etkinliklerinin Üniversite Öğrencilerinin Bilgisayarca Düşünme Becerilerine ve Parkur Performanslarına Etkisinin İncelenmesi

AKTAŞ, Ayşe Kübra¹; İNAN, Mehmet²; ERKUT, A. Oya³

¹ Bartın Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye, ayseaktas@bartin.edu.tr

² Marmara Üniversitesi, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı, Türkiye,

³ Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,

ÖZET

Bu çalışma, oyun temelli oryantiring etkinliklerinin üniversite öğrencilerinin bilgisayarca düşünme becerilerine ve parkur performanslarına etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, gerçek deneme modellerinden ön test – son test deney kontrol gruplu modelde tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri, örneklemini ise Bartın Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde, Rekreasyon bölümünde eğitim görmekte olan 3. Sınıf, normal öğretim ve ikinci öğretim öğrencileri oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu”, parkur performansının ölçüldüğü oryantiring parkuru ve bu çalışmada kullanım izinleri alınmış olan “Bilgisayarca Düşünme Testi” ölçeği uygulanmıştır. Araştırmaya dahil edilecek öğrenciler ön test, uygulama ve son test aşamalarına eksiksiz katılanlar ile sınırlandırıldığı için deney grubuna 22, kontrol grubuna ise 23 öğrenci dahil edilmiştir. Elde edilen veriler ilgili istatistik programında analiz edilmiş, veri setine uygun olarak parametrik olmayan testlerden Kruskal Wallis ve Wilcoxon sıralı işaretler testleri uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre hem kontrol ($\bar{X}_{\text{ön-test}}=3.37$, $\bar{X}_{\text{son-test}}=3.76$) hem de deney gruplarında ($\bar{X}_{\text{ön-test}}=3.46$, $\bar{X}_{\text{son-test}}=4$) bilgisayarca düşünme becerileri ortalama puanları artmıştır. Kontrol grubunda, öğrencilerin bilgisayarca düşünme becerileri ortalama puanları ön-test ve son-test ölçümleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur $z=-3.500$, $p<0.01$. Benzer şekilde deney grubu ölçümleri arasında da anlamlı bir farklılık bulunmuştur $z=-3.604$, $p<0.01$. Analizdeki fark puanları negatif sıralar temeline dayandığından uygulanan eğitimlerin lehine bir durum söz konusudur. Betimleyici istatistiklere göre kontrol ($\bar{X}_{\text{ön-test}}=35.6$, $\bar{X}_{\text{son-test}}=37.4$) grubunda parkur performansı süreleri artarken, deney gruplarında ($\bar{X}_{\text{ön-test}}=42.75$, $\bar{X}_{\text{son-test}}=35.82$) parkur performansı süreleri düşmüştür. Deney grubu ön-test ve son-test ölçümleri arasında da anlamlı bir farklılık görülmektedir $z=-2.049$, $p<0.05$. Oryantiring etkinlikleri üniversite öğrencilerinin bilgisayarca düşünme becerilerini olumlu etkilediği, bu etkinin ise oyun temelli etkinliklerle arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada kontrol grubu üniversite öğrencilerinin parkur performansı süreleri artarken deney grubu öğrencilerinin parkur süreleri azalmıştır. Araştırmada parkur performansı sürelerinin azalması daha olumlu bir sonuç olacağından uygulanan eğitimin parkur performansı üzerinde olumlu bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitsel oyun, Düşünme becerileri, Oryantiring

Examination Of The Effects Of Game-Based Orienteering Activities On University Students' Computational Thinking Skills And Parkour Performances

ABSTRACT

This study aims to examine the effect of game-based orienteering activities on university students' computational thinking skills and track performance. The research was designed in the pretest-posttest experiment control group model, one of the real experimental models. The population of the study consisted of Bartın University Faculty of Sports Sciences students, and the sample consisted of 3rd grade, regular education and second education students studying in Bartın University Faculty of Sports Sciences, Recreation Department. As data collection tools, "Personal Information Form" prepared by the researcher, orienteering course in which track performance was measured and "Computer Thinking Test" scale, whose permission was obtained for use in this research, were applied. Since the students to be included in the study were limited to those who fully participated in the pre-test, application and post-test stages, 22 students were included in the experimental group and 23 students were included in the control group. The data obtained were analyzed in the relevant statistical program, and Kruskal Wallis and Wilcoxon sequential signs tests were applied from nonparametric tests in accordance with the data set. According to the results of the analysis, the mean scores of computer thinking skills increased in both control ($\bar{X}$ pre-test=3.37, $\bar{X}$ post-test=3.76) and experimental groups ($\bar{X}$ pre-test=3.46, $\bar{X}$ post-test=4). In the control group, a significant difference was found between the pre-test and post-test measurements of the mean scores of students' computer thinking skills $z=-3.500$, $p<0.01$. Similarly, a significant difference was found between the measurements of the experimental group $z=-3.604$, $p<0.01$. Since the difference scores in the analysis are based on negative ranks, there is a situation in favor of the applied trainings. According to descriptive statistics, parkour performance times increased in the control group ($\bar{X}$ pre-test=35.6, $\bar{X}$ post-test=37.4), while parkour performance times decreased in the experimental group ($\bar{X}$ pre-test=42.75, $\bar{X}$ post-test=35.82). There is also a significant difference between the pre-test and post-test measurements of the experimental group $z=-2.049$, $p<0.05$. It was concluded that orienteering activities positively affected the computer thinking skills of university students, and this effect increased with game-based activities. In the study, while the track performance times of the control group university students increased, the track times of the experimental group students decreased. Since the decrease in parkour performance times would be a more positive result, it was concluded that the applied training had a positive effect on parkour performance.

Keywords: Educational game, Thinking skills, Orienteering

SB9

**Beden Eğitimi ve Spor Eğitiminde Fiziksel Aktivite için Teknolojiyle
Oyunlaştırmanın Önemi: Sistematik Derleme**

ÇORUH, Hasibe¹; KORKMAZ, Nimet Haşıl¹; MUTLU, Selen Uğur¹; KURT, Şule¹

¹Bursa Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, coruhhasibe16@gmail.com

ÖZET

Fiziksel aktivite hayatımızın her alanını etkilemektedir. Hareketsiz bir yaşam tarzı, dünya çapında bulaşıcı olmayan hastalıklar veya erken ölüm için risk faktörü olabilmektedir. Hareketli bir yaşam için oyunlaştırma gibi yeni müdahaleler kullanılmalıdır. Oyunlaştırma, oyun mekaniklerinin ve ilkelerinin oyun dışı bağlamlara uygulanmasıdır. Puanlar, sıralama, rozetler, ceza ve ödül oyunlaştırmanın tipik unsurlarıdır. Bu doğrultuda sistematik derlemenin amacı, çocuklarda ve ergenlerde okul temelli fiziksel aktiviteye motive ve teşvik etmek için teknolojiyle oyunlaştırmanın kullanılması ile ilgili çalışmaları inceleyerek kapsamlı bilgi sunmaktır. Araştırmada sistematik derleme (PRISMA) yönteminden yararlanılmıştır. Literatür taraması Bursa Uludağ Üniversitesi E-Kütüphanesi, PubMed ve Google Akademik veri tabanlarında 2013-2023 yılları arasındaki çalışmalar dahil edilerek, “Physical Activity”, “Exercise” ve “Gamification” anahtar kelimeleri kullanılarak tarama yapılmıştır. Tarama sonucunda uygunlukları değerlendirilen 159 makale içerisinden, dışlama kriterlerine göre çocuklar ve ergenler üzerinde yapılan çalışmalar, okul müdahale temelli çalışmalar ve teknolojiyle oyunlaştırılmış fiziksel aktivite temelli çalışmalar dikkate alınarak toplam 7 makale bu derleme kapsamına alınmıştır. Bu çalışma kapsamında 1 sensör tabanlı, 4 web tabanlı ve 2 mobil tabanlı teknolojiyle oyunlaştırma makaleleri incelenmiştir. Okul temelli fiziksel aktivite düzeylerini geliştirmek için yapılan çalışmalarda oyunlaştırılmış uygulamaların, oyunlaştırılmamış uygulamalara göre daha uzun süre kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu uygulamalar ile fiziksel aktivite alışkanlıkları gelişmiştir. Teknolojiyle oyunlaştırılmış okul temelli müdahalelerin kullanılmasıyla birlikte çocuklarda ve ergenlerde fiziksel aktivite düzeyleri artmış ve davranış değişikliği saptanmıştır. Oyunlaştırma sayesinde fiziksel aktivite yapmaktan hoşlandıkları sonucuna varılmıştır. Bu yüzden çocukları ve ergenleri sağlıklı ve aktif yaşam tarzlarına teşvik ve motive etmek için oyunlaştırmanın bilinmesi, kurgulanması ve kullanılması gereklidir. Bu sayede sağlıklı ve aktif yaşamın sürekliliği sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: egzersiz, fiziksel aktivite, okullarda sağlık ve aktif yaşam, oyunlaştırma

The Importance of Gamification with Technology for Physical Activity in Physical Education and Sport Education: A Systematic Review

ABSTRACT

Physical activity affects all area of our lives. A inactive lifestyle can be a risk factor for non-communicable diseases or premature death worldwide. New interventions such as gamification should be used for an active life. Gamification is the application of game mechanics and principles to non-game contexts. Points, ranking, badges, punishment and reward are typical elements of gamification. Accordingly, the aim of this systematic review is to provide comprehensive information by examining studies on the use of gamification with technology to motivate and encourage school-based physical activity in children and adolescents. Systematic review (PRISMA) method was utilised in the research. Literature search was conducted in Bursa Uludağ University E-Library, PubMed and Google Scholar databases, including studies between 2013-2023, using the keywords "Physical Activity", "Exercise" and "Gamification". Among the 159 articles whose eligibility was evaluated as a result of the screening, a total of 7 articles were included in this review, taking into account studies on children and adolescents, school intervention-based studies and studies based on gamified physical activity with technology according to the exclusion criteria. Within the scope of this study, 1 sensor-based, 4 web-based and 2 mobile-based technological gamification articles were examined. In the studies conducted to improve school-based physical activity levels, it was determined that gamified applications were used longer than non-gamified applications. With these practices, physical activity habits have improved. With the use of school-based interventions gamified with technology, physical activity levels in children and adolescents have increased and behavioral changes have been detected. It was concluded that they liked doing physical activity thanks to gamification. Therefore, it is necessary to know, construct and use gamification to encourage and motivate children and adolescents to healthy and active lifestyles. In this way, the continuity of healthy and active life can be ensured.

Keywords: exercise, physical activity, health and active life in schools, gamification

SB10

Veteran Atletlerin Yeme Bağımlılığı Eğilimlerinin Araştırılması

TEKİN, Recep¹; HARMANCI, Halit²; KAYHAN, Mert²; ÖZDİLEK, Çetin²

*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkiye, recep.tekin0@ogr.dpu.edu.tr
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye*

ÖZET

Geçtiğimiz 20 yılda sağlık için spor yapmanın yanı sıra, rekreasyonel ve müsabaka düzeyinde atletizm sporu ile ilgilenen yaşlı bireylerin sayısında büyük artış olmuştur. Bu çalışmanın amacı veteran atletlerin yeme bağımlılığı eğilimlerinin araştırılması ve aşırı yeme isteği uyandıran gıdaların incelenmesidir. Araştırmanın amacı doğrultusunda veteran atletlerin yeme bağımlılıklarının tespiti için Gearhardt ve arkadaşları tarafından 2009'da geliştirilen, 2012 yılında geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Bayraktar ve arkadaşları tarafından yapılmış olan Yale Yeme Bağımlılığı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular IBM SPSS istatistik 26 programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada tanımlayıcı istatistiklerin yanında ANOVA testi (F) ve Bağımsız Örneklem t testi (t) kullanılmıştır. Sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Bu çalışmaya katılan 259 kişiden 191 tanesi yeme bağımlılığı tanısını karşılamazken, 68 kişide yeme bağımlılığı görülmüştür. Ayrıca ölçekte yer alan aşırı yeme isteği uyandırdığı için aşırı yemekten dolayı sorun yaşanan gıdalar listesinde ilk sırada %49,8 ile çikolata/gofret olurken, %45,1 cips ve %37,1 ile kola/gazoz takip etmiştir. Eğitim durumuna göre İlköğretim ve ortaöğretim mezunu bireylerin yeme bağımlılığı puan ortalamaları lisans ve lisansüstü mezunu bireylerden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($P<0,05$). Benzer şekilde antrenman öncesinde besin tüketen atletlerin yeme bağımlılığı puan ortalamaları tüketmeyenlerden anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($P<0,05$). Sonuç olarak çalışmaya katılan veteran atletlerin büyük çoğunluğunda yeme bağımlılığı eğilimi olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yale Yeme Bağımlılığı Ölçeği, Beslenme, Yeme Bağımlılığı

Investigation Of Eating Addiction Tendencies Of Master Athletes

ABSTRACT

In the past 20 years, there has been a great increase in the number of elderly individuals who are interested in athletics at recreational and competition level as well as doing sports for health. The aim of this study was to investigate the eating addiction tendencies of veteran athletes and to examine the foods that cause overeating. For the purpose of the study, the Yale Eating Addiction Scale, which was developed by Gearhardt et al. in 2009 and the validity and reliability study was conducted by Bayraktar et al. in 2012, was used to determine the eating addictions of veteran athletes. The findings obtained as a result of the research were analysed with IBM SPSS statistics 26 programme. In addition to descriptive statistics, ANOVA test (F) and Independent Sample t test (t) were used in the study. The results were analysed at 0.05 significance level. While 191 of the 259 people who participated in this study did not meet the diagnosis of eating addiction, eating addiction was observed in 68 people. In addition, in the list of foods that caused problems due to overeating because of the desire to overeat in the scale,

chocolate / wafer was the first with 49.8%, followed by chips with 45.1% and cola / soda with 37.1%. According to educational status, the mean scores of individuals with primary and secondary education were significantly higher than those with undergraduate and graduate degrees ($P<0.05$). Similarly, the mean eating addiction scores of athletes who consumed food before training were significantly higher than those who did not ($P<0.05$). As a result, it was observed that the majority of the veteran athletes participating in the study did not have a tendency for eating addiction.

Keywords: Yale Eating Addiction Scale, Nutrition, Eating Addiction

SB13

Master Atletlerin Rekreasyon Fayda Farkındalığı Düzeylerinin İncelenmesi

TEKİN, Recep¹; GÜMÜŞGÜL, Osman²; HARMACI, Halit²

*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkiye, recep.tekin0@ogr.dpu.edu.tr
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; master atletlerin rekreasyon fayda farkındalığı düzeylerinin öğrenim durumu ve diğer değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmaya yaşları 30 ile 65 yaş arasında değişen rekreatif amaçlı koşu yarışmalarında yer alan, 114 kadın 197 erkek toplam 311 master atlet katılmıştır. Araştırmada katılımcıların rekreasyon fayda algılarını tespit etmek amacıyla Ho (2008) tarafından geliştirilen Akgül, Karaküçük ve Ertüzün, (2018) tarafından Türkçe geçerlilik güvenirliği yapılan Rekreasyon Fayda ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada tanımlayıcı istatistiklerin yanında ANOVA testi (F), Bağımsız Örneklem t testi (t) kullanılmıştır. Sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Yaşa göre fiziksel fayda farkındalıkları incelendiğinde 36-40 yaş ve 41-45 yaş aralığındaki master atletlerin 30-35 yaş arasındaki atletlere göre ölçek puanları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunurken, Psikolojik fayda puanlarında ise 36-40 yaş aralığında olan master atletlerin 30-35 yaş arasındaki atletlere göre anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrenim durumu incelendiğinde lisans ve ön lisans mezunu bireylerin, ilk ve orta öğretim mezunu bireylere göre fiziksel, psikolojik ve sosyal fayda farkındalığı puanlarının anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Rekreasyonel faaliyetlere kaç yıldır katıldıkları incelendiğinde; 6-10 ve 11-15 yıldır rekreasyonel faaliyetlere katılanların, 0-5 yıldır katılanlara göre psikolojik ve sosyal fayda alt boyutları puanları istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Sonuç olarak rekreasyon fayda farkındalığı ölçeğinin fiziksel, psikolojik, sosyal alt boyutlarının incelendiği çalışmaya katılan master atletlerin, rekreasyonel etkinliklerin yararları konusunda farkında oldukları gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Master atlet, Rekreasyon fayda

Investigation of Recreation Benefit Awareness Levels of Master Athletes

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the recreation benefit awareness levels of master athletes in terms of education level and other variables. A total of 311 master athletes, 114 females and 197 males, participating in recreational running competitions, aged between 30 and 65 years, participated in the study. In the study, Recreation Benefit Scale, developed by Ho (2008) and Turkish validity and reliability conducted by Akgül, Karaküçük and Ertüzün (2018), was used to determine the participants' perceptions of recreation benefits. In addition to descriptive statistics, ANOVA test (F) and Independent Sample t test (t) were used in the study. The results were evaluated at 0.05 significance level. When physical benefit awareness was analyzed according to age, it was found that the scale scores of master athletes between the ages of 36-40 and 41-45 were statistically significantly higher than those between the ages of 30-35, while in psychological benefit scores, it was found that master athletes between the ages of 36-40

were significantly higher than those between the ages of 30-35 ($p<0.05$). When the educational status was examined, it was found that the physical, psychological and social benefit awareness scores of individuals with bachelor's and associate's degrees were significantly higher than individuals with primary and secondary education ($p<0.05$). When the number of years of participation in recreational activities was examined, it was found that the psychological and social benefit sub-dimensions scores of those who participated in recreational activities for 6-10 and 11-15 years were statistically significantly higher than those who participated for 0-5 years ($p<0.05$). As a result, it was observed that the master athletes who participated in the study in which the physical, psychological and social sub-dimensions of the recreation benefit awareness scale were examined were aware of the benefits of recreational activities.

Keywords: Recreation, Master athlete, Recreation benefit

SB14

**İlkokul Öğretmenlerinin Rekreatif Oyunlar Hakkındaki Görüşlerinin
İncelenmesi**

AYDOĞAN, Resul; GÜMÜŞGÜL, Osman

*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkiye, resulaydogan92@gmail.com
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, osman.gumusgul@dpu.edu.tr*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin rekreatif oyunlar hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktır. Durum çalışma nitel araştırma deseninde yürütülen bu araştırmada oyun tasarımı eğitimi almış ilkokullarda görev yapan öğretmenlerinin rekreatif oyunlar hakkındaki görüşlerini incelemek için açık uçlu form kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu ilkokul kademesinde aktif olarak görev yapan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcı öğretmenlerle görüşmeler “Zoom” programı üzerinden 15-25 dakikalık görüşmeler gerçekleştirilmiş olup, ses ve görüntü kayıtları için izinleri alınmıştır. Açık uçlu form toplam yedi sorudan oluşmaktadır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme tekniği kullanılarak belirlenmiştir. Açık uçlu form ile elde edilen veriler betimsel analiz yapılarak çözümlenmiştir. Betimlemeler için kategoriler oluşturulmuş ve bulgulara öğretmenlerin bir hafta içerisinde kaç ders saatinde oyun oynadıkları, oyun oynamak için sınıf içi mi yoksa sınıf dışı alanları mı tercih ettikleri, öğrencileriyle en sık oynadıkları oyunları, teneffüslerde oyun oynayıp- oynamadıklarını, rekreatif oyunlar hakkındaki düşüncelerini, rekreatif oyunların öğrencilere olumlu katkıları olup-olmayacağını, eğitim-öğretim süreçlerinde rekreatif oyunlara hangi alanlarda yer verilebileceği ile ilgili görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmanın önemli bulguları ise şunlardır: Öğretmenlerin 7’si teneffüslerde öğrencilerle oyunlar oynadıklarını fakat bu öğretmenlerin 5’i sadece nöbetçi oldukları zaman öğrencilerle oyun oynadıklarını ifade etmişlerdir. 10 öğretmenin rekreatif oyunlar hakkındaki görüşleri incelendiği zaman 10 öğretmenin de rekreatif oyunlarla ilgili bir bilgileri olmadıklarını ifade etmişlerdir. Rekreatif oyunlar hakkında yeterli bilgi verildikten sonra katılımcı öğretmenlere rekreatif oyunların okullarda kullanılması sonucu öğrenciler üzerinde olumlu etkileri olup- olmayacağı sorulması üzerine 10 öğretmen de olumlu etkisi olacağını ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmenlere rekreatif oyunların eğitim-öğretim süreçlerinde hangi aşamalarda kullanılabileceği, katkı sağlayabileceği sorulduğunda öğretmenlerin hepsi motivasyon sağlamak amacıyla kullanılabileceğini ifade edip, bunun devamında kaynaşma etkinlikleri, dikkat etkinlikleri, iletişim sağlamada da kullanılabileceklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: eğitim, oyun, rekreasyon, rekreatif oyun

Examination of Primary School Teachers' Opinions About Recreational Games

ABSTRACT

The aim of this research was to reveal the opinions of teachers working in primary schools about recreational games. In this research, which was carried out in a case study qualitative research design, an open-ended form was used to examine the opinions of teachers working in primary schools who received game design education on recreational games. The study group of the research consists of actively working 10 primary school teachers. Interviews with the participating teachers were conducted over the “Zoom” program for 15-25 minutes, and their permissions were obtained for audio and video recordings. The open-ended form consists of seven questions in total. The study group was determined by using the criterion sampling technique, which is one of the purposeful sampling methods. The data obtained with the open-ended form were analyzed by descriptive analysis. Categories were created for the descriptions, and in the findings, how many hours the teachers played games in a week, whether they preferred in-class or out-of-class areas to play, the games they played most frequently with their students, whether they played games during breaks, teachers' thoughts about recreational games, and whether they preferred recreational games, opinions on whether or not they will have positive contributions to the students and in which areas recreational games can be included in the education-teaching processes are given. The important findings of the research are as follows: 7 of the teachers stated that they play games with the students during the breaks, but 5 of these teachers only play games with the students when they are on duty. When the views of 10 teachers about recreational games were examined, 10 teachers stated that they did not have any knowledge about recreational games. After giving sufficient information about recreational games, when the participant teachers were asked whether they would have positive effects on students as a result of using recreational games in schools, 10 teachers stated that it would have a positive effect. When the participant teachers were asked at which stages recreational games could be used and contributed to in the education-teaching processes, all of the teachers stated that they could be used to provide motivation, and that they could be used in cohesion activities, attention activities, and communication.,

Keywords: education, game, recreation, recreational games

SB17

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Eğitim Felsefesi Eğilimlerinin Otantik Öğrenme Hazırbulunuşlukları ve Otantik Ölçme-Değerlendirme Yöntemine Yönelik Tutumları ile İlişkisinin İncelenmesi

VAROL, Ergül¹; PEHLEVAN, Zekai¹

¹Mersin Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, ergulvarol33@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi öğretmenlerinin, eğitim felsefesi eğilimlerinin, otantik öğrenme hazırbulunuşlukları ve otantik ölçme-değerlendirme yöntemine yönelik tutumları ile ilişkisini incelemek, ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin; eğitim felsefesi eğilimlerinin, otantik öğrenme hazırbulunuşluklarının ve otantik ölçme-değerlendirme yöntemine yönelik tutumlarının; cinsiyet, yaş grupları, görev yapılan okul kademesi, hizmet süresi grupları ve görev yapılan yerleşim yeri, değişkenlerine göre gruplar arası farklılaşma durumlarını tespit etmektir. Beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim felsefesi eğilimlerinin; otantik öğrenme hazırbulunuşlukları ve otantik ölçme-değerlendirme yöntemine yönelik tutumları ile ilişkisinin incelendiği bu araştırma, ilişkisel tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Araştırmada veriler kartopu örnekleme yöntemi ile Türkiye genelinden toplanmıştır. Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki resmi ortaokul ve liselerde görev yapan 49,513 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Bu evrenin temsil edilebilmesi için örneklem yeter sayısının en az 381 kişiden oluşması gerektiği hesaplanmıştır. Kartopu yöntemi ile toplam 1975 kişiye ulaşılmış olup, 945 kişi anketi cevaplamaya başlamış ancak 633 kişiden tam anlamıyla veri alınmıştır. 633 veriden 50 tanesi uç değer olduğu için çıkarılmış ve 583 kişi ile örneklem grubu oluşturulmuştur. Buna göre n=583, evreni temsil etmek için yeterli örneklem sayısıdır. Araştırmada veri toplama amacıyla; cinsiyet, yaş, görev yapılan okul kademesi, hizmet süresi ve görev yapılan yerleşim yeri ile ilgili bilgilerin yer aldığı "Kişisel Bilgi Formu"; 36 madde ve dört boyuttan oluşan, 5'li Likert tipi "Eğitim Felsefesi Eğilimleri Ölçeği"; 16 madde ve tek boyuttan oluşan 5'li Likert tipi "Otantik Öğrenme Hazırbulunuşluk Ölçeği" ve 28 maddeden oluşan tek boyutlu 5'li Likert tipi "Otantik Ölçme ve Değerlendirme Yöntemine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler p<0.05 anlamlılık düzeyinde, bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Pearson korelasyon analizi ve basit-doğrusal regresyon analizleri kullanılarak yorumlanmıştır. Araştırmamızda beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim felsefesi eğilimlerinde, ilerlemeci eğitim felsefesi puanlarının en yüksek ortalamaya sahip olduğu görülürken esasici eğitim felsefesi puanlarının ise en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmüştür. Beden eğitimi öğretmenlerinin otantik öğrenme hazırbulunuşluk düzeylerinin ve otantik ölçme-değerlendirme yöntemine yönelik tutumlarının yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmamızda cinsiyet değişkenine göre, ilerlemeci ve yeniden kurmacı eğitim felsefesi eğilimleri ve otantik öğrenme hazırbulunuşluk puanlarında kadın beden eğitim öğretmenleri lehine anlamlı fark bulunmuştur. Çalışmamızda yaş grupları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Görev yeri değişkenine göre; ortaokullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin, ilerlemeci eğitim felsefesi eğilim ve otantik öğrenme hazırbulunuşluk puanlarının, liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerine göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu görülürken, liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ise esasici eğitim felsefesi eğilim puanları anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Hizmet süresi değişkenine göre; görev süresi 6 yıl ve üzerinde olan beden eğitimi öğretmenlerinin yeniden kurmacı eğitim felsefesi eğilim puanları görev süresi 1-5 yıl olan beden eğitimi öğretmenlerine

göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Görev yeri değişkenine göre ise ilçe merkezlerinde görev yapmakta olan beden eğitim öğretmenlerinin ilerlemeci eğitim felsefesi eğilim puanları ve otantik öğrenme hazırbulunuşluk puanları, il merkezlerinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerine göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin ilerlemeci ve yeniden kurmacı eğitim felsefesi eğilimleri ile otantik öğrenme hazırbulunuşlukları arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülürken, esasici eğitim felsefesi eğilimleri ile otantik ölçme-değerlendirme yöntemine yönelik tutumları arasında orta düzeyde negatif yönlü ilişki olduğu görülmüştür. Beden eğitimi öğretmenlerinin otantik öğrenme hazırbulunuşluklarının yaklaşık %24'ü, yeniden kurmacı eğitim felsefesi eğilimi tarafından açıklanırken, otantik ölçme ve değerlendirme yöntemine yönelik tutumlarının yaklaşık %22'si, esasici ve yeniden kurmacı eğitim felsefeleri eğilimleri tarafından açıklanmaktadır. Türkiye'de görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin çağdaş eğitim felsefeleri eğilimlerinde oldukları ve otantik temelli ders içi uygulamalar yapma konusunda kendilerini yeterli gördükleri ve otantik değerlendirme konusunda da olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Bu doğrultuda beden eğitimi öğretmeni yetiştiren fakültelerin veya yüksekokulların bu açıdan başarılı oldukları ifade edilebilir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin otantik öğrenme sürecine yönelik bilgi, beceri ve tutumlarına en fazla yeniden kurmacı eğitim felsefesi eğiliminin etki ettiği araştırmamız neticesinde ortaya çıkmıştır. Çalışmamız sonuçlarından hareketle beden eğitimi öğretmenlerinin çağdaş eğitim felsefelerine yönelik olarak bakış açılarının geliştirilmesi ve bu doğrultuda otantik temelli ders tasarımları yapmaları ve uygulamaları konusundaki bilgi ve becerilerinin artırılması, öğrencilerin sosyal ve bilişsel anlamda daha başarılı olmalarını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme, 21. yüzyıl becerileri, Eğitimde çağdaş yaklaşımlar, Yapılandırmacılık, Epistemoloji.

Investigation of The Relationship Between Physical Education Teachers' Educational Philosophy Trends, Their Readiness for Authentic Learning, And Their Attitudes Towards Authentic Assessment Methods

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the relationship between physical education teachers' educational philosophy tendencies, readiness for authentic learning, and attitudes towards authentic assessment methods. Additionally, this study aims to determine the intergroup differentiation status of physical education teachers' educational philosophy tendencies, readiness for authentic learning, and attitudes towards authentic assessment methods based on variables such as gender, age groups, school level where they work, years of service groups, and the location of their workplace. This research, which examines the relationship between the educational philosophy tendencies of physical education teachers and their readiness for authentic learning and attitudes towards authentic assessment methods, is a descriptive study that uses the relational survey model. Data for the study were collected through snowball sampling method from all over Turkey. The population of this research consists of 49,513 physical education teachers working in official middle schools and high schools in Turkey. In order to represent this population, the required sample size was calculated to be a minimum of 381 people. Through the snowball method, a total of 1,975 individuals were reached, and 945 individuals started answering the survey, but complete data were obtained from 633 individuals.

Among these 633 data points, 50 were considered outliers and removed, leaving a sample group of 583 people. Thus, $n=583$ is a sufficient sample size to represent the population. In the research, the following instruments were used for data collection: "Personal Information Form" containing information about gender, age, school level where they work, years of service, and the location of their workplace; "Educational Philosophy Tendencies Scale" consisting of 36 items and four dimensions, using a 5-point Likert scale; "Readiness for Authentic Learning Scale" consisting of 16 items and a single dimension, also using a 5-point Likert scale; and a single-dimension, 28-item "Attitude towards Authentic Measurement and Evaluation Methods Scale," also using a 5-point Likert scale. Data were analyzed using independent groups t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson correlation analysis, and simple linear regression analysis at a significance level of $p<0.05$. In our study, it was observed that physical education teachers had the highest average scores for the progressive educational philosophy while having the lowest average scores for the essentialist educational philosophy in their educational philosophy tendencies. The results showed that physical education teachers had high levels of authentic learning readiness and a positive attitude toward authentic assessment methods. According to the gender variable in our study, significant differences were found in favor of female physical education teachers in terms of progressive and reconstructionist educational philosophy tendencies and authentic learning readiness scores. No significant differences were observed among age groups in our study. Regarding the workplace variable, it was found that physical education teachers working in middle schools had significantly higher scores for progressive educational philosophy tendencies and authentic learning readiness than those working in high schools. However, physical education teachers working in high schools had significantly higher scores for essentialist educational philosophy tendencies. According to the years of service variable, physical education teachers with 6 years or more of service had significantly higher scores for reconstructionist educational philosophy tendencies compared to those with 1-5 years of service. Regarding the workplace variable, it was concluded that physical education teachers working in district centers had significantly higher scores for progressive educational philosophy tendencies and authentic learning readiness scores compared to those working in provincial centers. There was a moderate positive relationship between the progressive and reconstructionist educational philosophy tendencies and authentic learning readiness of physical education teachers, while there was a moderate negative relationship between the essentialist educational philosophy tendencies and their attitudes toward authentic measurement and assessment methods. Approximately 24% of physical education teachers' authentic learning readiness was explained by the reconstructionist educational philosophy tendency, while approximately 22% of their attitudes toward authentic measurement and assessment methods were explained by essentialist and reconstructionist educational philosophy tendencies. It can be said that physical education teachers in Turkey have contemporary educational philosophy tendencies, consider themselves competent in conducting authentic-based in-class activities, and have a positive attitude towards authentic assessment. In this context, it can be stated that the faculties or colleges that train physical education teachers have been successful in this regard. Furthermore, our research indicates that physical education teachers' knowledge, skills, and attitudes towards the authentic learning process are most influenced by the reconstructionist educational philosophy tendency. Based on the results of our study, it is suggested that the perspective of physical education teachers towards contemporary educational philosophies should be enhanced. This, in turn, would lead to the development of their knowledge and skills in designing and implementing authentic-based lesson plans, ultimately contributing to students' success in both social and cognitive aspects.

Keywords: Formative assessment and evaluation, 21st-century skills, Contemporary approaches in education, Constructivism, Epistemology.

SB21

2023 Yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Sağlıklı Beslenmeye Yönelik Tutumlarının Araştırılması

**KAYA, Kübra¹; DEMİR, Erdal²; ŞENTÜRK, Aydın³; ÖZMUSUL, Yunus¹; BİLGİN, Hakan¹;
USLULAR, Aşina¹; USTALAR Ayşe¹; KAYA, İsmail³**

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, TÜRKİYE,

²Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE,

³Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, TÜRKİYE

ÖZET

Bu araştırmanın amacı 2023 yılında Kütahya Dumlupınar üniversitesi spor bilimleri fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin sağlıklı beslenmeye yönelik tutumlarının araştırılmasıdır. Araştırmaya 85 kadın, 215 erkek öğrenci katıldı. Öğrencilerin sağlıklı beslenme bilgi ve alışkanlıklarının belirlenmesinde anket yöntemi kullanıldı. Veri toplama amacıyla yapılan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde tamamlayıcı sorular, ikinci bölümde ise araştırmanın amacı doğrultusunda Tekkurşun Demir ve Cicioğlu (2019) tarafından geliştirilen ‘Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği’ kullanılmıştır. Veri toplama yöntemi olarak anket tekniği uygulanmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş durumuna göre SBİTÖ toplam puanı ve alt boyut ortalamaları arasında olumlu beslenme alışkanlığı boyutunda anlamlı ilişki olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Çalışmaya katılan öğrencilerin en uzun süre yaşanan yere göre SBİTÖ beslenme hakkında bilgi alt boyutunda olumlu ilişki olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Yapılan araştırmada beslenme hakkında bilgi düzeyinde ilde yaşayanların ortalamaları ($x=4,21\pm,88$) ilçede yaşayanların ortalamalarından ($3,82\pm,75$) anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Aylık gelir durumuna göre SBİTÖ alt boyutlarında anlamlı ilişki görülmedi ($p>0,05$). Spor yaşına göre SBİTÖ alt boyutlarında beslenmeye yönelik duygu durumunda istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Boş zamanlarını değerlendirme SBİTÖ alt boyutlarında anlamlı ilişki bulunamadı ($p>0,05$). Sigara kullanma durumu SBİTÖ sağlıklı beslenme alışkanlığı alt boyutlarında anlamlı ilişki bulunamadı. ($p>0,05$). Sonuç olarak, spor bilimleri fakültesine yeni kayıt yaptıran öğrencilerin beslenme bilgilerinin yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Beslenme konusunda çeşitli eğitim programlarının düzenlenmesinin ve derslerde yeterli düzeyde yer verilmesinin öğrencilerin beslenme bilgi düzeylerini olumlu yönde etki edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beslenme, Sağlık, Fiziksel Aktivite

Investigation Of The Attitudes Of Kütahya Dumlupınar University Faculty Of Sports Sciences First Year Students Towards Healthy Nutrition In 2023

ABSTRACT

The aim of this research is to investigate the attitudes of first-year students of Kütahya Dumlupınar University Faculty of Sports Sciences towards healthy nutrition in 2023. 85 female and 215 male students participated in the research. Survey method was used to determine students' healthy nutrition knowledge and habits. The survey conducted for data collection consists of two parts. In the first part, complementary questions were used, and in the second part, the 'Attitude Scale towards Healthy Nutrition' developed by Tekkurşun Demir and Cicioğlu (2019) was used in line with the purpose of the research. Survey technique was applied as the data collection method. It was determined that there was a significant relationship between the SBITS total score and sub-dimension averages in the positive eating habits dimension, depending on the age of the students participating in the study ($p < 0.05$). It was determined that there was a positive relationship between the students participating in the study and the place of residence for the longest period of time in the SBITÖ knowledge about nutrition sub-dimension ($p < 0.05$). In the study, the average level of knowledge about nutrition among those living in the province ($x = 4.21 \pm .88$) was found to be significantly higher than the average of those living in the district ($3.82 \pm .75$). No significant relationship was observed in the SBIT sub-dimensions according to monthly income ($p > 0.05$). It was determined that there was a statistically significant difference in emotional state regarding nutrition in the SBIT sub-dimensions according to sports age ($p < 0.05$). No significant relationship was found in the leisure time evaluation sub-dimensions of SBITS ($p > 0.05$). No significant relationship was found between smoking status and the healthy eating habits sub-dimensions of SBITS. ($p > 0.05$). As a result, it was seen that the nutritional knowledge of the students newly enrolled in the faculty of sports sciences was not sufficient. It is thought that organizing various education programs on nutrition and including them adequately in lessons will have a positive impact on students' nutrition knowledge levels.

Key Words: Nutrition, Health, Physical Activity

SB23

Beden Eğitimi Araştırmalarında Güncel Web Tabanlı Teknolojik Uygulamalar

MANCI, Egemen

*İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Egzersiz ve Spor Bilimleri Bölümü,
İzmir/TURKEY, egemenmanci@gmail.com*

ÖZET

Teknoloji, insanlığın gelişiminin ayrılmaz bir parçasıdır ve artık günümüzde akademik araştırmaların yürütülmesinde ve sunulmasında önemli bir rol oynamaktadır. Teknolojinin kullanımı, araştırmaların daha hızlı, verimli ve doğru bir şekilde yapılmasını ve raporlanmasını sağlamaktadır. Bu derlemede de farklı yapıdaki teknolojik desteklerin bir araştırmacının planlanması, sürdürülebilmesi ve raporlanması kısmında nasıl kullanılacağı ile ilgili bilgi verilmesi amaçlanmıştır. Güncel yapay zeka araçlarının, web tabanlı uygulamaların ve farklı akademik platformlarda paylaşılan literatür tarama, grafik tasarlama, özet çıkarma, yazım destek programları gibi ücretsiz teknoloji desteği alınabilecek uygulamalar derlenmiş ve gruplar halinde düzenlenmiştir. Yapılan literatür taraması ve derleme sonucunda akademik yazımda kullanılabilecek ve yazarlara destek sağlayabilecek birçok yöntem olduğu görülmüştür. Bu yöntemler; I) araştırma sürecini verimli hale getirir: teknoloji, araştırmacıların araştırma sürecinin farklı aşamalarında işbirlikçi bir şekilde çalışmasını sağlamaktadır. Örneğin, çevrimiçi iş birliği araçları, araştırmacıların uzaktan da olsa birbirlerini kolaylıkla takip etmelerine ve çalışmalarını paylaşmalarına olanak tanımaktadır, II) araştırma sonuçlarını daha doğru hale getirir: Teknoloji, araştırmacıların araştırma sonuçlarını daha güvenilir bir şekilde ortaya koymalarını sağlamaktadır. Örneğin, veri analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler, araştırmacıların araştırma sonuçlarını daha doğru bir şekilde yorumlamalarını sağlamaktadır, III) rapor yazma: teknoloji, araştırmacıların araştırma sonuçlarını daha etkili bir şekilde sunmalarını sağlamaktadır. Örneğin, sunum yazılımları, araştırmacıların araştırma sonuçlarını daha görsel bir şekilde sunmalarını sağlamaktadır. Akademik araştırma yazımında teknolojinin kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte, araştırmacıların bu alandaki becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Bu amaçla, üniversitelerde ve araştırma merkezlerinde teknolojinin kullanımıyla ilgili eğitimler verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, Araştırma programları, Araştırma teknolojileri

Current Web-based Technological Applications in Physical Education Research

ABSTRACT

Technology is an essential part of human development and now plays an important role in the conduct and presentation of academic research. The use of technology makes it possible to perform and report research more quickly, efficiently, and accurately. This review aims to provide information on how to use different types of technological support in planning, carrying out and reporting research. Current artificial intelligence tools, web-based applications and applications shared on different academic platforms that can receive free technology support

such as literature search, graphic design, abstract extraction, writing support programs were compiled and organized in groups. As a result of the literature review and compilation, it was seen that there are many methods that can be used in academic writing and can provide support to authors. These methods: I) make the research process efficient: technology enables researchers to work collaboratively at different stages of the research process. For example, online collaboration tools allow researchers to easily follow each other and share their work, even remotely, II) make research results more accurate: Technology enables researchers to present research results in a more reliable way. For example, statistical methods used in data analysis enable researchers to interpret research results more accurately, III) report writing: technology enables researchers to present their research results more effectively. For example, presentation software enables researchers to present research results in a more visual way. As a result, with the widespread use of technology in academic research writing, researchers need to improve their skills in this field. For this purpose, it is thought that universities and research centres should provide trainings on the use of technology.

Keywords: Artificial intelligence, Research programs, Research technologies

SB24

Yükseköğretime Kim Önde Başlıyor? Özel Yetenek Sınavı Verilerinin Karşılaştırılması

TAŞÇIOĞLU, Ramazan¹; KARADAĞ, Alper²

¹Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Türkiye, ramazantascioglu@windowslive.com

²Muş Alparslan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Türkiye,

ÖZET

Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan öğretmenlik programlarında 2020-2021 akademik yılında en düşük 800.000 başarı sırası şartı aranmaya başlanmıştır. Bu araştırmanın amacı, bu şart öncesinde özel yetenek sınavı (ÖYS) ile öğrenci alan programların özel yetenek sınavı verilerinin karşılaştırılmasıdır. Bu betimsel araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları 2019 yılında ÖYS sonucunda 4 programa yerleşen 120 erkek ve 75 kadın olmak üzere toplam 195 öğrencidir. Programlara yerleşen öğrencilerin ÖYS puanları Kruskal Wallis ve Mann Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır. Programlar arasında ÖYS puanları açısından anlamlı farklar bulunmuştur ($p<.01$). Her bir program özelinde kadın ve erkek adaylar arasında beceri koordinasyon parkuru ve orta öğretim başarı puanları arasında anlamlı fark yokken ($p<.05$); özel yetenek sınavı standart puan, temel yeterlik testi puanı ve yerleştirme puanları arasında anlamlı farklar bulunmuştur ($p<.01$). Araştırma sonucunda beden eğitimi ve spor eğitimi programına yerleşen adayların diğer programlardaki adaylardan daha yüksek puanlara sahip oldukları görülmüştür. Ayrıca, erkek adayların ise bazı programlarda kadın adaylardan bazı puan türleri açısından daha yüksek puanlara sahip oldukları görülmüştür. Yükseköğretim yarışına beden eğitimi ve spor eğitimi programına yerleşen adayların yanı sıra erkek adaylar daha önde başlamaktadır. ÖYS süreçlerinin takip edilmesi ÖYS sınav komisyonlarına sınavların veriye dayalı yönetimi açısından destek olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Özel yetenek sınavı puanı, Sporcu özgeçmiş puanı, Beceri koordinasyon parkuru, Yerleştirme puanı, Sporda veriye dayalı yönetim

Who is the Head Start in Higher Education? Comparison of Special Aptitude Exam Data

ABSTRACT

In the 2020-2021 academic year, a minimum success rank of 800,000 has begun to be required for teaching programs that accept students through the special aptitude exam. The purpose of this research is to compare the special aptitude exam data of the programs that select students with the special aptitude exam before this requirement. The survey method was utilized in this descriptive research. The participants of the research were a total of 195 students, 120 men and 75 women, who were placed in 4 programs as a result of the special aptitude test in 2019. Special aptitude exam scores of students were compared with Kruskal Wallis and Mann Whitney U test. Significant differences were found between the programs in terms of all special aptitude exam scores ($p<.01$). While there was no significant difference between the skill&coordination test and secondary education achievement scores between male and female candidates for each program ($p<.05$); significant differences were found between the special

aptitude exam standard score, basic proficiency test score, and placement scores ($p < .01$). In conclusion, the candidates who were placed in the physical education and sports education program had higher scores than the candidates in other programs. Furthermore, male candidates had higher scores than female candidates in some score types in programs. Candidates who were placed in physical education and sports education programs, as well as male candidates, have a head start in the higher education race. Following the special aptitude exam processes will support the exam commissions in terms of data-based management.

Keywords: Special talent exam score, Athlete resume score, Skill&coordination test, Placement score, Data-based management in sports

SB25

Özel Yetenek Sınavına Başvuran Adayların Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Programı Eğilimleri

TAŞÇIOĞLU, Ramazan¹; YÜKSEL, Yılmaz²; KARADAĞ, Alper³

¹Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Türkiye, ramazantascioglu@windowslive.com

²Topkapı Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

³Muş Alparslan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Türkiye

ÖZET

Türkiye'de üniversiteler özel yetenek sınavlarını kendi kaynakları ve beklentileri ile sürdürmektedir. Bu nedenle birçok farklı özel yetenek sınavı mevcuttur. Bazı üniversiteler öğrenci tercihlerini gözetmeksizin en yüksekte en düşük skora doğru öğrencileri yerleştirirken; bazıları öğrenci tercihlerine göre yerleştirmektedir. Tercihlerine göre yerleştirme yapılan sınavlar öğrenciler arasında hangi programın daha popüler olduğunu gösterebilir. Araştırmanın amacı, özel yetenek sınavına başvuran adayların beden eğitimi ve spor eğitimi programını tercih etme eğilimlerini tespit etmek ve diğer programlar ile karşılaştırmaktır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları Muş Alparslan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran 347 erkek ve 94 kadın olmak üzere toplam 441 adaydır. Adayların tercihleri ağırlıklandırma yaklaşımı ile incelenmiştir. Başvuran tüm adayların sırasıyla; beden eğitimi ve spor eğitimi, antrenörlük eğitimi, spor yöneticiliği ve engelliler için egzersiz ve spor programlarını tercih ettikleri görülmüştür. Kadın ve erkek adaylar özelinde yapılan incelemede de benzer bir eğilim tespit edilmiştir. Özel yetenek sınavına başvuran adaylar en çok beden eğitimi ve spor eğitimi programını tercih ederken; en az engelliler için egzersiz ve spor programını tercih etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel yetenek sınavı, Aday tercihleri, Başvuru eğilimleri, Beden eğitimi ve spor eğitimi bölümü

Physical Education and Sports Education Program Trends of Candidates Applying for the Special Aptitude Exam

ABSTRACT

Universities in Türkiye conduct special aptitude exams with their own resources and expectations. Therefore, there are many different special aptitude exams. While some universities place students from the highest to the lowest scores, regardless of student preferences; some of them place students according to their preferences. Exams placed according to preferences can show which program is more popular among students. The research aims to determine the tendency of candidates applying for the special aptitude exam to choose the physical education and sports education program and to compare it with other programs. The survey method was used in the research. The participants of the research were a total of 441 candidates, 347 men and 94 women, who applied for the Muş Alparslan University School of Physical Education and Sports special aptitude exam. Candidates' preferences were examined with a weighting approach. It was found that all applicants preferred physical education and sports education program, coaching training program, sports management

program, and exercise and sports sciences for the disabled program, respectively. A similar trend was observed as well as for male and female candidates. While candidates applying for the special aptitude exam prefer physical education and sports education program the most; they prefer exercise and sports programs for the disabled program the least.

Keywords: Special talent exam, Candidate preferences, Application tendencies, Physical education and sports education program

SB26

Hafif Zihinsel Engelli Lise Öğrencilerine Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Öğrencilerin Motor Gelişimlerine Etkisinin İncelenmesi

KARAKAYA, Süleyman¹; EYNUR, Baybars Recep ²

¹Namık Kemal Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor, Türkiye, skrk@yahoo.com

²Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor, Türkiye, baybars.eynur@dpu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma; hafif düzey zihinsel engelli lise öğrencilerine uygulanan beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilerin motor gelişimlerine etkisinin olup olmadığı amacıyla yapılmıştır. Uygulamalar materyalli ve materyalsiz şeklinde uygulanmış olup Özerler Özel Eğitim Meslek Okulu'nda haftada 1 gün, 40'ar dakika, Recep Tayyip Erdoğan Anadolu Lisesi'nde ise haftada 1 gün 2x40'ar dakika olacak şekilde toplamda 12 hafta boyunca yapılmıştır. Araştırmaya lise çağında bulunan hafif düzeyde zihinsel engelli 51 öğrenci (deney grubu) ve normal gelişim düzeyine sahip 30 öğrenci (kontrol grubu) katılmıştır. Ölçüm aracı olarak Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi ikinci sürümünün (BOT-2) kısa formu kullanılmıştır. Elde edilen verilere Skewness ve Kurtosis normallik testi (± 3) uygulanmıştır (Jondeau E, Rockinger M.2003). Normallik testinden sonra, çalışma gruplarına uygulanan program ve çalışma süresine bağlı olarak motor gelişim düzeyleri arasındaki farkı belirlemek için $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde veriler için tekrarlı ölçümler Repeated Measures Anova test uygulanmıştır. Bruininks Oseretsky Motor Yeterlilik Testine göre deney grubuna yapılan tekrarlı ölçümler arasındaki 8 alt testi (İnce Motor Beceri Hassaslığı, El Becerisi, Çift Yönlü Koordinasyon, İnce Motor Beceri Bütünlüğü, Denge, Koşu Hızı ve Çeviklik, El Kol Koordinasyonu, Güç) ve Toplam Motor Bileşik değerleri arasında istatistiksel açıdan ($p < 0.05$) önemli bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yapılan çalışmada beden eğitimi ve spor derslerinin tüm okul kademeleri üzerinde olumlu etkilerde bulunmasının yanında hafif düzey zihinsel engelliler açısından da geçerli olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu çerçevede beden eğitimi ve spor derslerinin hafif düzey zihinsel engellilerin yaşamlarında daha etkin kullanımı, onların motor gelişimlerinde ve topluma uyum sağlamasında önemli bir etmen olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Hafif Düzey Zihinsel Engelli, Motor Gelişme

Examination of the Effects of Physical Education and Sports Lessons Applied to Mildly Mentally Disabled High School Students on their Motor Development

ABSTRACT

This research; This study was conducted to determine whether physical education and sports lessons applied to high school students with mild mental disabilities have an effect on their motor development. The applications were applied with and without materials, and were carried out once a week, 40 minutes each, at Özerler Special Education Vocational School, and at Recep Tayyip Erdoğan Anatolian High School, once a week, 2x40 minutes each, for a total of 12 weeks. 51 high school-age students with mild intellectual disabilities (experimental group) and 30 students with normal development level (control group) participated in the research. The short form of the Bruininks-Oseretsky Motor Proficiency Test second version (BOT-2) was

used as the measurement tool. Skewness and Kurtosis normality test (± 3) was applied to the data obtained (Jondeau E, Rockinger M.2003). After the normality test, repeated measures Repeated Measures Anova test was applied for the data at the $\alpha = 0.05$ significance level to determine the difference between motor development levels depending on the program applied to the study groups and the study period. According to the Bruininks Oseretsky Motor Proficiency Test, 8 subtests (Fine Motor Precision, Manual Dexterity, Bidirectional Coordination, Fine Motor integration, Balance, Running Speed and Agility, Upper-Lip Coordination, Strength) and Total Motor Point were among the repeated measurements made to the experimental group. It was determined that there was a statistically significant difference ($p < 0.05$) between the values. The study can be interpreted that physical education and sports lessons have positive effects on all school levels, as well as being valid for mildly mentally disabled people. In this context, the more effective use of physical education and sports classes in the lives of mildly mentally disabled people shows that they are an important factor in their motor development and adaptation to society.

Keywords: Mild Intellectual Disability, Motor Development, Physical Education and Sports

SB27

Farklı Üniversitelerde Öğrenim Gören Kadın Sporcuların Toplumsal Cinsiyet Rolü Algısının Tükenmişlikle İlişkisi

ALTUN EKİZ, Meryem¹; KIR, Sevim²; ULUCAN, Hakkı²

¹Mustafa Kemal Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

²Erciyes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye (ksevim38@outlook.com)

ÖZET

Bu çalışmada, cinsiyet rolü algısının farklı üniversitelerde öğrenim gören kadın sporcuların üzerlerinde yarattığı stres durumunun sporcu tükenmişliğiyle ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya farklı üniversitelerde öğrenim görmekte olan 195 kadın sporcu gönüllü olarak katılım sağlamıştır. Veri toplama aracı olarak anket yönteminden yararlanılmıştır. Üç bölümden oluşan anketin birinci bölümünde Kişisel Bilgi Formu, ikinci bölümünde Koç vd. (2016) tarafından geliştirilen Kadın Toplumsal Cinsiyet Rolü Stresi Ölçeği ve son bölümde ise Keleş vd. (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan Sporcu Tükenmişlik Ölçeği kullanılmıştır. Değişkenlerin normallik dağılımları incelenmiş ve çıkan sonuçlara göre parametrik testler uygun bulunmuştur. Bu bağlamda, verilerin analizinde demografik değişkenler için yüzde (%) ve frekans, sporda aktiflik durumu değişkeni için t-testi, spor yapma süresi, yaş, branş ve sporda yaşanan sıkıntılar değişkeni için tek yönlü varyans analizi (Anova) ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, toplumsal cinsiyet rolü ölçeği ile değişkenler arasında anlamlı farklılık bulunmazken ($p>0,05$). sporcu tükenmişlik ölçeği ile sporda aktiflik durumu değişkeni duyarsızlaşma alt boyutu ve toplam puanında, spor yapma süresi değişkeni duygusal/fiziksel tükenme alt boyutunda ve yaş değişkeninde duygusal/fiziksel tükenme, duyarsızlaşma alt boyutu ve toplam puanında anlamlı farklılıklar elde edilmiştir ($p<0,05$). Sonuç olarak bu çalışma, kadın sporcuların sporda başarı ve motivasyonunu etkileyen faktörlerin sadece toplumsal cinsiyet algısıyla sınırlı olmadığını, aynı zamanda sporda katılım ve deneyimle de ilgili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, kadın sporcuların tükenmişliğini önlemek için sporda eşitlikçi, destekleyici ve teşvik edici bir ortam sağlanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kadın Sporcu, Toplumsal Cinsiyet Rolü, Tükenmişlik

The Relationship Between Gender Role Perception And Burnout Of Female Athletes Studying In Different Universities

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine the relationship between the stress situation created by gender role perception on female athletes studying at different universities and athlete burnout. 195 female athletes studying at different universities participated in the research voluntarily. The survey method was used as a data collection tool. The first part of the three-part survey includes the Personal Information Form, the second part uses the Female Gender Role Stress Scale developed by Koç et al. (2016), and the last part includes the Female Gender Role Stress Scale developed by Keleş et al. (2016) adapted to Turkish, the Athlete Burnout Scale was used. The normality distributions of the variables were examined and parametric tests were found appropriate according to the results. In this context, percentage and frequency for

demographic variables, t-test for sports activity status variable, one-way analysis of variance (Anova) and Pearson Correlation analysis were used for the variables of duration of doing sports, age, branch and problems experienced in sports in the analysis of the data. As a result of the analyses, there was no significant difference between the gender role scale and the variables ($p>0.05$). significant differences were obtained between the athlete burnout scale and the depersonalization sub-dimension and total score of the activity status variable in sports, the emotional/physical exhaustion sub-dimension of the sports activity variable, and the emotional/physical exhaustion, depersonalization sub-dimension and total score of the age variable ($p<0.05$). As a result, this study reveal that the factors affecting female athletes' success and motivation in sports are not limited to gender perception, but are also related to participation and experience in sports. Therefore, in order to prevent burnout in female athletes, it is necessary to provide an egalitarian, supportive and encouraging environment in sports.

Keywords: Female Athlete, Gender Role, Burnout

SB28

Suriyeli Sığınmacı Çocuklar ile Türk Vatandaşı Çocukların Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonunun Araştırılması

TOPLU ÖZCAN, Ayşe¹; GÖZEL, Zehra²

¹Niğde Ömer Halisdemir University, Social Science Institute, Türkiye, aysegl.tplu@gmail.com

²Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Sports, Türkiye, zehra.gozel@gmail.com

ÖZET

Araştırmanın amacı, Suriyeli sığınmacı çocuklar ile Türk vatandaşı çocukların fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarının yaş, cinsiyet ve uyruklarına göre karşılaştırılmasıdır. Araştırmaya 460 Suriyeli sığınmacı çocuk ile 655 Türk vatandaşı çocuk olmak üzere toplam 1115 (545 kadın, 570 erkek) ortaokul öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS Statistics 24.0 paket programı kullanılmıştır. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler, ortalama, frekans, standart sapma, yüzde, minimum ve maksimum değerler belirtilmiştir. Ayrıca normal dağılım gösteren değişkenlerin iki grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t testi kullanılırken üç ve üzeri grupların karşılaştırmalarında tek yönlü varyans analizi olarak One-way ANOVA testi ve farklılığa neden olan grupların tespitinde Post-Hoc 24 testlerinden Tukey HSD testi kullanılmıştır. Araştırmada, veri toplama aracı olarak Tekkurşun Demir ve Cicioğlu (2018) tarafından geliştirilen 3 boyutlu, toplam 16 maddeden oluşan Fiziksel Aktiviteye Katılım Motivasyonu Ölçeği (FAKMÖ) kullanılmıştır. Anketler online ve yüz yüze olarak uygulanmıştır. Araştırmaya göre Suriyeli sığınmacı çocukların Türk vatandaşı çocuklara oranla fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarında her üç alt boyutta da (bireysel nedenler, çevresel nedenler, nedensizlik) istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık ($p<0,001$) olduğu tespit edilmiştir. Özellikle kız öğrencilerin, erkek öğrencilere oranla fiziksel aktiviteye katılma isteklerinin “kendini iyi hissetme, kendine güvenin artması, olumsuz düşüncelerden uzaklaşma, eğlenme, huzursuzluktan uzaklaşma” gibi bireysel nedenlerden dolayı daha yüksek olduğu belirlenirken, çevresel nedenlerden dolayı her hangi bir anlamlı farklılık bulunamamıştır. Erkek öğrencilerin ise kız öğrencilere göre nedensizlik durumları daha yüksek bir değere ($p<0,005$) sahiptir. Yaşa göre değerlendirdiğimizde ise yaş küçüldükçe fiziksel aktiviteye katılım motivasyonunun arttığı belirlenmiştir. Sonuç olarak her iki gruptaki öğrenciler için fiziksel aktiviteye katılımın fiziksel ve psikolojik nedenlerin yanında sosyal yaşamları açısından da önemli bir faktör olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Suriyeli sığınmacı, Fiziksel aktivite, Motivasyon

Researching the Motivation of Participation in Physical Activity of Syrian Refugee Children and Turkish Citizen Children

ABSTRACT

The study aims to compare the motivations of Syrian refugee children and Turkish citizens to participate in physical activity according to age, gender and nationality. A total of 1115 (545 female, 570 male) secondary school students, including 460 Syrian refugee children and 655 Turkish citizen children, participated in the research voluntarily. SPSS Statistics 24.0 package

program was used to evaluate the data. Descriptive statistics, mean, frequency, standard deviation, percentage, minimum and maximum values are stated in the analyses. In addition, while the independent sample t-test was used in comparisons of normally distributed variables between two groups, the One-way ANOVA test was used as a one-way analysis of variance in comparisons of three or more groups, and the Tukey HSD test, one of the Post-Hoc 24 tests, was used to determine the groups causing the difference. In the study, the 3-dimensional Physical Activity Participation Motivation Scale (FAKMÖ), developed by Tekkurşun Demir and Cicioğlu (2018), consisting of a total of 16 items, was used as a data collection tool. Surveys were administered both online and face-to-face. According to the results of the research, analyses showed that there was a statistically significant difference ($p < 0.001$) in the motivation of Syrian refugee children to participate in physical activity compared to Turkish citizen children in all three sub-dimensions (individual reasons, environmental reasons, lack of reason). While it was determined that female students' desire to participate in physical activity was higher compared to male students due to individual reasons such as "feeling good, increasing self-confidence, getting away from negative thoughts, having fun, getting away from restlessness", no significant difference was found due to environmental reasons. Male students, on the other hand, have a higher value for lack of reason ($p < 0.005$) than female students. When evaluated according to age, it was determined that the motivation to participate in physical activity increased as the age decreased. As a result, it is thought that participation in physical activity for students in both groups is an important factor in terms of their social lives as well as physical and psychological reasons.

Keywords: Sport, Syrian refugee, Physical activity, Motivation

SB29

**Yüksek Potansiyelli Bireyler İle Normal Gelişim Gösteren Bireylerin
Reaksiyon Zamanları İle Dikkat Sürelerinin İncelenmesi**

ORUÇ, Aygül¹; AKIN, Sinan²;

¹Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, ayayquill.ozgur@gmail.com

²Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Bu çalışma yüksek potansiyelli bireyler ile normal gelişim gösteren bireylerin reaksiyon zamanları ile dikkat sürelerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma sonuçlarına göre yüksek potansiyelli bireylerin özellikle dikkat ve odaklanma yönünden etkilerinin tespit edilmesi ve dikkat seviyelerinin reaksiyon düzeylerine olumlu yönde katkı sağlayıp sağlamadığı incelenmiştir. Aynı zamanda yüksek potansiyelli öğrencilerle normal gelişim gösteren öğrencilerin boy, kilo sınıf, yaş, cinsiyet ve okul türüne göre dikkat sürelerinin aralarında bir korelasyon olup olmadığı varsa ne şekilde olduğu ortaya konulmak istenmiştir. Çalışma 14-18 yaş aralığındaki gençlerin veli izinleri alınarak yürütülmüştür. Tarama modeli ile yapılan araştırmada LGS sonucu, bilişsel değerlendirme testi ve öğrenci mülakatları sonucu ile kayıt alan Türkiye'nin ilk özel yüksek potansiyelli öğrencilerinin eğitim gördüğü lisenin öğrencilerinin tamamı (267) ile Kütahya il merkezinde bulunan adrese dayalı kayıt alan lisede öğrenim gören öğrencilerinin tamamı (368) araştırmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların boy, kilo sınıf, yaş, cinsiyet ve okul türüne göre reaksiyon ve dikkat ölçümleri yapılmıştır. Reaksiyon ölçümleri literatürde geçerliliği ve güvenilirliği kabul görmüş olan "Fit light" cihazı ile yapılırken dikkat ölçümleri burdon dikkat testi ile ölçülmüştür. Elde edilen veriler SPSS istatistik programı ile yüzde, frekans, Anova, Welch testi ve t-testi gibi hesaplamalarla analiz edilmiştir. Katılımcılara uygulanan testler sonucu cinsiyete göre dikkat değerleri incelendiğinde t-testi sonuçlarına göre kadın ve erkek katılımcılara arasında anlamlı bir fark söz konusu değildir ($p>0,05$). Sağ ve sol el reaksiyon değerleri arasında kadın ve erkek katılımcılar arasında istatistiksel olarak kadınların lehine anlamlı bir farklılık gözlenmiştir ($p<0,05$). Okul türüne bağlı olarak dikkat, sağ ve sol el reaksiyon ölçümlerinde yüksek potansiyelli öğrencilerin devam ettiği özel ve normal gelişim gösteren öğrencilerin devam ettiği devlet okullarındaki katılımcılar arasında istatistiksel olarak özel okulda öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık görülmüştür ($p<0,05$). Dikkat boyutunda yüksek potansiyelli öğrenciler ile normal gelişim gösteren öğrenciler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir. Reaksiyon zamanlarına ilişkin sonuçlar incelendiğinde de yüksek potansiyelli öğrenciler sağ ve sol el reaksiyon zamanları da normal gelişim gösteren öğrencilere göre istatistiksel olarak daha avantajlı bir durumdadır. Cinsiyet değişkenine göre dikkat değerleri incelendiğinde kadın ve erkek katılımcılar arasında anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Sınıf değişkenine göre dikkat değerleri Welch testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmesine rağmen hangi sınıflar arasında fark olduğunu gösterilememiştir. Yaş değişkenine göre de dikkat değerleri tıpkı sınıf değişkeninde olduğu gibi Welch testi sonuçlarına göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmesine rağmen; hangi yaş gruplarında farklılık olduğu tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Aktif Dikkat, Tepki Süreleri, Üstün Yetenekli Bireyler

Examination Of Reaction Times And Attention In High Potential And Normal Developing Individuals

ABSTRACT

The aim of this study was to examine the reaction times and attention spans of high potential individuals and individuals with normal development. It was examined whether the effects of high potential individuals especially in terms of attention and focusing and whether their attention levels contribute positively to their reaction levels according to the results of this study. At the same time, it was aimed to reveal whether there is a correlation between the attention spans of high potential students and students with normal development in terms of height, weight class, age, gender and school type. The study was conducted with the permission of the parents of young people between the ages of 14-18. In this study conducted with the survey model, all students (267) of Turkey's first private high school for high-potential students who were enrolled with the results of LGS, cognitive assessment test and student interviews, and all students (368) of the high school in Kütahya city center who were enrolled the school based on their address were included in the study. Reaction and attention measurements were made according to height, weight, class, age, gender and school type of the students. Reaction measurements were made with the "Fit light" device, whose validity and reliability are accepted in the literature review, while attention measurements were measured with the Burdon attention test. The data obtained were analyzed by calculations such as percentage, frequency, Anova, Welch test and t-test with SPSS statistical program. When the attention values were analyzed according to gender as a result of the tests applied to the participants, according to the t-test results, there was no significant difference between male and female participants ($p>0.05$). A statistically significant difference was observed between the right and left hand reaction values between female and male participants in favor of females ($p<0.05$). Depending on the type of school, there was a statistically significant difference between the participants in private school which high potential students attend and public schools which students with normal development attend in attention, right and left hand reaction measurements in favor of students in private schools ($p<0.05$). A statistically significant difference was observed between high potential students and students with normal development in the attention dimension. When the results related to reaction times were analyzed, high potential students were statistically more advantageous than students with normal development in right and left hand reaction times. When attention values were analyzed according to gender variable, no significant difference was observed between male and female participants. Although it was determined that there was a statistically significant difference according to the Welch test results of attention values according to the class variable, it could not be shown between which classes there was a difference. Although it was determined that there was a statistically significant difference in attention values according to the Welch test results according to the age variable, just as in the class variable; it could not be determined in which age groups there was a difference.

Keywords: Active Attention, Reaction Times, Gifted Individuals

SB30

Ortaokul Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Yapılan Oryantiring Etkinliklerinin Öğrencilerin Yenilikçi Düşünme Eğilimlerine Etkisi

ÖZÇELİK, Fatma¹; İNAN, Mehmet²; ERKUT, A. Oya³

¹ Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye, fatma.ozcelik@marun.edu.tr

² Marmara Üniversitesi, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı, Türkiye,

³ Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinde yapılan oryantiring etkinliklerinin öğrencilerin yenilikçi düşünme eğilimlerine etkilerinin incelenmesidir. Araştırma, karma yöntem tasarımına göre hazırlanmıştır. Araştırmada, nicel veriler çalışmanın temel bulgularını oluştururken, nitel veriler ise çalışmanın destekleyici verileri niteliğindedir. Araştırmanın çalışma grubu 7. sınıf 13'ü kız 17'si erkek olmak üzere toplam 30 öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", uygulama öncesi ve sonrasında ise nicel araştırma deseni için; bu araştırmada kullanım izinleri alınmış olan Deveci ve Kavak (2020) tarafından geliştirilen "Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Yenilikçi Düşünme Eğilimi Ölçeği", nitel araştırma deseni için; yarı yapılandırılmış görüşmeler uygulanmış ve öğrenci günlükleri kullanılmıştır. Ders içerikleri; "Sınıfımın krokiğini çiziyorum.", "Benim yerim neresi?", "Bizim hikayemiz.", "Farkları bul, sembollerini karelerdeki uygun yere koy.", "Gizli kod (Bulduğun şifre temalı bir logo tasarla)", "Renk treni", "Şerit oryantiring çalışması (Hedeflerde bulduğun harf ile başlayan bir kelime oluştur)", "Sürpriz görev (Her hedefe bir görev yerleştirildi, öğrencilerin bulduğu hedeflerdeki sürpriz görevleri yapmaları istendi)", "Hedefleri bul, parçaları topla ve puzzle tamamla", "Klasik parkur (Öğrencilerden hedeflerden topladığı kelimeleri metin içindeki uygun boşluklara yerleştirmeleri istendi)" gibi etkinliklerden oluşmakta olup oryantiring alıştırma türleri (klasik parkur, grid parkur, şerit ve pixel oryantiring vb.) kullanılarak, kroki oluşturma, harita okuma, haritayı yönüne koyma, rota seçimi ve hedef bulma becerilerini içerecek şekilde hazırlanmış, sınıf içi, okul içi (indoor oryantiring), okul bahçesinde uygulamalar yapılmıştır. Haftada 2 saat toplam 8 hafta boyunca oryantiring etkinlikleri araştırmacı tarafından çalışma grubuyla gerçekleştirmiştir. Araştırmada kullanılan ölçme araçları çalışma grubuna uygulama öncesi ve sonrasında uygulanmış, elde edilen nicel veriler SPSS 25 istatistik yazılım programında analiz edilerek, nitel veriler ise içerik analizi tekniği kullanılarak yorumlanmıştır. **Analiz sonuçlarına** göre öğrencilerin genel yenilikçi düşünme eğilimlerine ait son test ortalamasının ($\bar{X}=94,27$) öntest ortalamasından ($\bar{X}=83,53$) yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonucunda öğrencilerin genel yenilikçi düşünme eğilimlerinin öntest ve sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur ($p<0,05$; $t= -3,498$, $sd=29$). Dolayısıyla beden eğitimi ve spor dersinde gerçekleştirilen oryantiring etkinliklerinin öğrencilerin genel yenilikçi düşünme eğilimlerini olumlu yönde arttırdığı söylenebilir. Nitel bulgulardan elde edilen kodlar kategori edilmiş ve temalar oluşturulmuştur. Bu temalar "yenilikçilik, yeni bir şey geliştirme konusundaki öz-yeterlilik, yenilikçi problem çözme, bir fikir ya da projeyi hayata geçirilirken gösterilen azim, grup çalışması" şeklinde beş başlıkta değerlendirilmiştir. Araştırmada uygulama öncesi ve sonrasında elde edilen nitel bulguların karşılaştırılması sonucunda yenilikçilik algıları, yeni bir şey geliştirme konusundaki öz-yeterlilik, yenilikçi problem çözme, bir fikir ya da projeyi hayata geçirilirken gösterilen azim, grup çalışması temalarında öğrencilerin algılarında olumlu yönde değişimler olduğu görülmektedir. Dolayısı ile genel

anlamda hem nicel hem de nitel bulgulardan ortaya çıkan sonuçların birbirini desteklediği görülmektedir. Araştırma sonucuna göre beden eğitimi ve spor dersinde yapılan oryantiring etkinliklerinin öğrencilerin yenilikçi düşünme eğilimlerine etkisinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yenilikçi düşünme, Oryantiring, Beden Eğitimi ve Spor

The Effect of Orienteering Activities in Secondary School Physical Education and Sports Lessons on Students' Innovative Thinking Tendencies

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the effects of orienteering activities carried out in secondary school physical education and sports classes on students' innovative thinking tendencies. The research was prepared according to mixed methods design. In the research, while quantitative data constitute the main findings of the study, qualitative data are supporting data of the study. The study group of the research consists of a total of 30 7th grade students, 13 girls and 17 boys. "Personal Information Form" prepared by the researcher as a data collection tool, and for the quantitative research design before and after the application; "Innovative Thinking Tendency Scale for Secondary School Students" developed by Deveci and Kavak (2020), whose permission to use in this research was obtained, for the qualitative research design; Semi-structured interviews were applied and student diaries were used. Course contents; "I'm drawing the sketch of my class.", "Where is my place?", "Our story.", "Find the differences, put the symbols in the appropriate place in the squares.", "Secret code (Design a logo themed with the password you found)", "Color train", "Strip orienteering exercise (Create a word starting with the letter you find in the targets)", "Surprise task (A task was placed on each target, students were asked to perform surprise tasks in the targets they found)", "Find the targets, collect the pieces and complete the puzzle", "Classic parkour It consists of activities such as "(Students were asked to place the words collected from the targets in the appropriate spaces in the text)" and by using orienteering exercise types (classical parkour, grid parkour, strip and pixel orienteering etc.), sketch creation, map reading, orientation of the map, route selection and target It was prepared to include finding skills and practices were carried out in the classroom, in the school (indoor orienteering) and in the school garden. Orienteering activities were carried out by the researcher with the work group for 2 hours a week for a total of 8 weeks. The measurement tools used in the research were applied to the study group before and after the application, the quantitative data obtained were analyzed in the SPSS 25 statistical software program, and the qualitative data were interpreted using the content analysis technique. According to the analysis results, it is seen that the posttest average of the students' general innovative thinking tendencies ($X=94.27$) is higher than the pretest average ($X=83.53$). As a result of the analysis, it was found that there was a significant difference between the pretest and posttest scores of the students' general innovative thinking tendencies in favor of the posttest ($p<0.05$; $t= -3.498$, $df=29$). Therefore, it can be said that orienteering activities carried out in physical education and sports classes positively increase students' general innovative thinking tendencies. The codes obtained from the qualitative findings were categorized and themes were created. These themes were evaluated under five headings as "innovation, self-efficacy in developing something new, innovative problem solving, perseverance in implementing an idea or project, and group work". As a result of the comparison of the qualitative findings obtained before and after the application in the research,

it is seen that there are positive changes in the students' perceptions in the themes of innovation perceptions, self-efficacy in developing something new, innovative problem solving, perseverance in implementing an idea or project, and group work. Therefore, in general terms, it can be seen that the results emerging from both quantitative and qualitative findings support each other. According to the results of the research, it was concluded that orienteering activities carried out in physical education and sports classes have a high effect on students' innovative thinking tendencies.

Keywords: Innovative thinking, Orienteering, Physical Education and Sports

SB31

**6 Şubat Tarihli Depremi Yaşamış Öğretmenlerin Bölgeye
Görevlendirilecek Meslektaşlarını; Gönüllülük, Zorunluluk Ve Branş
Bazında Değerlendirilmesi**

ATASOY, Murat¹; VAR, Levet¹; BOLAT, Kamil¹

¹Ahi Evran Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, k.polat_38@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmada, 6 Şubat tarihli depremi yaşamış öğretmenlerin bölgeye görevlendirilecek meslektaşlarını; gönüllülük, zorunluluk ve branş bazında değerlendirmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma deseni ile yürütülen araştırmada, durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu Adıyaman ilindeki Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan 20 öğretmeninden oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanan verilerin analizi MAXQDA 2022 nitel veri analizi programı ile yapılmıştır. Verilerin analizinde, betimsel analiz ve içerik analizi kullanılmıştır. Öğretmenlerin branş bazında zorunlu veya gönüllü görev almasına yönelik öğretmen algıları temasında; %52,2'sinin Zorunlu, %47,8'inin de gönüllü olmasını gerektiğine dair kategoriler oluşmuştur. Öğretmenlerin branş bazında zorunlu görev alınmasına yönelik kodlar ve alt kodları; Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğretmenlerine etki eden alt kod; psikolojik destek alt kodundan oluşmaktadır. Beden Eğitimi öğretmenlerine etki eden alt kodlar; ilk yardım bilgisine sahip, beden sağlığı, bedensel güç, zarar gören uzuvlara yönelik rehabilitasyon, zihin sağlığına katkı alt kodlarından oluşmaktadır. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerine etki eden alt kodlar; manevi destek ve cenaze namazı alt kodlarından oluşmaktadır. Okul Öncesi öğretmenleri etki eden alt kodlar; çocuklara yönelik oyun deneyimi, çocuklarla olan iletişimin kuvvetli olması ve velilerin çocuklarını emanet edebileceği güvenilir yer alt kodlarından oluşmaktadır. Sağlık Hizmetleri öğretmenleri etki eden alt kod insan sağlığı için bilgi ve deneyime sahip olması alt kodundan oluşmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, farklı branşlardan (beden eğitimi, rehberlik ve psikolojik danışmanlık, din kültürü ve ahlak bilgisi, okul öncesi, sağlık hizmetleri, sınıf, yabancı dil, bilgisayar ve öğretim teknolojileri, resim) öğretmenlerin zorunlu veya gönüllü olarak görev almaları büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: 6 Şubat Depremi, Öğretmen branşları, Öğretmen görüşleri,

**Colleagues To Be Assigned To The Region Of Teachers Who Experienced
The Earthquake On February 6; Assessment On The Basis Of Voluntary,
Obligatory And Branch**

ABSTRACT

In this research, the colleagues of teachers who experienced the February 6 earthquake to be assigned to the region; It is intended to be evaluated on the basis of volunteering, obligation and branch. In the research conducted with a qualitative research design, a case study design was used. The study group consists of 20 teachers working at secondary and high school levels affiliated with the Ministry of National Education in Adıyaman province. The analysis of the data collected with the semi-structured interview form was made with the MAXQDA 2022 qualitative data analysis program. Descriptive analysis and content analysis were used to

analyze the data. In the theme of teachers' perceptions of teachers taking compulsory or voluntary duties on a branch basis; Categories were formed, 52.2% of which stated that it should be mandatory and 47.8% that it should be voluntary. Codes and sub-codes for compulsory recruitment of teachers on the basis of branch; Sub-code affecting Guidance and Psychological Counseling teachers; It consists of the psychological support sub-code. Sub-codes affecting Physical Education teachers; It consists of sub-codes such as first aid knowledge, physical health, physical strength, rehabilitation for damaged limbs, and contribution to mental health. Sub-codes affecting Religious Culture and Ethics teachers; It consists of moral support and funeral prayer sub-codes. Sub-codes affecting pre-school teachers; It consists of sub-codes such as gaming experience for children, strong communication with children and a reliable place where parents can entrust their children. The sub-code that affects Health Services teachers consists of the sub-code that they have knowledge and experience for human health. According to the results of the research, teachers from different branches (physical education, guidance and psychological counseling, religious culture and ethics, pre-school, health services, classroom, foreign language, computer and instructional technologies, art) emphasized that they should work compulsorily or voluntarily.

Keywords: February 6 Earthquake, Teacher branches, Teachers' Opinions,

SB32

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Otantik Öğrenme Hazırbulunuşlukları İle Otantik Ölçme-Değerlendirme Tutumları Arasındaki İlişkide Öğrenen Özerkliği Desteklemenin Aracılık Rolü

BAL, Sunacan İlke¹; PEHLEVAN, Zekai²

¹MEB, Cinköy Ortaokulu, Türkiye, s.ilkedemirci@hotmail.com

²Mersin Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Türkiye

ÖZET

Bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin otantik öğrenme hazırbulunuşluk düzeyleri ile otantik ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik tutumları arasındaki ilişkide öğrenen özerkliğini destekleme davranışlarını gerekli görme ve sergileme düzeylerinin ve ölçek alt boyutlarının (duygu ve düşünce desteği, öğrenme süreci desteği ve değerlendirme desteği) aracı bir role sahip olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışmanın örneklemini, tabakalı örnekleme yöntemi ile Mersin ili ve ilçelerinde ortaokul ve lise devlet okullarında 2022-2023 eğitim-öğretim sürecinde görev yapan 372 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlerin %37.5'i kadın (n=140), %62.5'i erkek (n=233); %67.6'si ortaokul (n=252), %32.4'ü ise liselerde (n=121) görev yapmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Otantik Öğrenme Hazırbulunuşluk Ölçeği", "Otantik Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerine Yönelik Tutum Ölçeği" ve "Öğrenen Özerkliğini Destekleme Ölçeği" kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı araştırmada betimsel istatistikler, Pearson korelasyon katsayısı, Hiyerarşik Regresyon analizi ve Sobel Testi kullanılmıştır. Hata payı 0.05'dir. Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenen özerkliğini destekleme davranışlarını gerekli görme ($\beta_{\text{Gereklik}} = 0,13$, $b_{\text{Gereklik}} = 0,22 \pm 0,08$, $p_{\text{Gereklik}} = 0,00$) ve sergileme düzeylerinin ($\beta_{\text{Sergileme}} = 0,11$, $b_{\text{Sergileme}} = 0,18 \pm 0,08$, $p_{\text{Sergileme}} = 0,03$) otantik öğrenme hazırbulunuşluk düzeyleri ile otantik ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik tutumları arasındaki ilişkide kısmi aracı role sahip olduğu bulgusu elde edilmiştir. Ölçek alt boyutlarında duygu ve düşünce desteğini gerekli görme ($\beta_{\text{Gereklik}} = 0,18$, $b_{\text{Gereklik}} = 0,67 \pm 0,18$, $p_{\text{Gereklik}} = 0,00$) ve sergileme düzeyleri ($\beta_{\text{Sergileme}} = 0,17$, $b_{\text{Sergileme}} = 0,58 \pm 0,17$, $p_{\text{Sergileme}} = 0,00$) de kısmi aracı role sahiptir. Öğrenme süreci desteği ($\beta_{\text{Gereklik}} = 0,08$, $b_{\text{Gereklik}} = 0,34 \pm 0,21$, $p_{\text{Gereklik}} = 0,11$; $\beta_{\text{Sergileme}} = 0,03$, $b_{\text{Sergileme}} = 0,16 \pm 0,21$, $p_{\text{Sergileme}} = 0,45$) ve değerlendirme desteği ($\beta_{\text{Gereklik}} = 0,08$, $b_{\text{Gereklik}} = 0,40 \pm 0,23$, $p_{\text{Gereklik}} = 0,08$; $\beta_{\text{Sergileme}} = 0,08$, $b_{\text{Sergileme}} = 0,36 \pm 0,23$, $p_{\text{Sergileme}} = 0,11$) ölçek alt boyutlarının ise aracı rolde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenen özerkliğini destekleme davranışlarını gerekli görme ($Z_{\text{Gereklik}} = 2,62$; $p_{\text{Gereklik}} = 0,00$) ve sergileme düzeylerinin ($Z_{\text{Gereklik}} = 2,20$; $p_{\text{Gereklik}} = 0,02$) ve duygu ve düşünce desteğini gerekli görme ($Z_{\text{Gereklik}} = 3,65$; $p_{\text{Gereklik}} = 0,00$) ve sergileme düzeyleri ($Z_{\text{Sergileme}} = 3,19$, $p_{\text{Sergileme}} = 0,00$) ölçek alt boyutunun aracılık rolüne ilişkin Sobel Testi bulguları da anlamlıdır. Beden eğitimi öğretmenlerinin otantik öğrenme hazırbulunuşluk düzeyinin otantik ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumları ile olan ilişkisini açıklamada, öğrenen özerkliğini destekleme davranışlarını gerekli görme ve sergileme düzeylerinin ve duygu ve düşünce desteği (gerekli görme ve sergileme) ölçek alt boyutunun yardımcı bir değişken olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Otantik öğrenme, Otantik ölçme ve değerlendirme, Öğrenen özerkliği, Beden eğitimi öğretmeni

The Mediating Role Of Supporting Learning Authority in The Relationship Between Physical Education Teachers' Authentic Learning Preparation And Their Authentic Assessment-Assessment Attitudes

ABSTRACT

It was investigated whether the levels of considering and displaying learner autonomy support behaviors as necessary and the scale sub-dimensions (emotional and thought support, learning process support and evaluation support) have a mediating role in the relationship between physical education teachers' authentic learning readiness levels and their attitudes towards authentic measurement and evaluation methods. The sample of the study consists of 372 physical education teachers who work in secondary and high school state schools in Mersin province and its districts in the 2022-2023 education period with the stratified sampling method. 37.5% of the teachers are female (n=140), 62.5% are male (n=233); 67.6% of them work in secondary schools (n=252), and 32.4% work in high schools (n=121). "Personal Information Form", "Authentic Learning Readiness Scale", "Attitude Scale towards Authentic Assessment and Evaluation Methods" and "Learner Autonomy Support Scale" were used as data collection tools in the research. Descriptive statistics, Pearson correlation coefficient, Hierarchical Regression analysis and Sobel Test were used in the analysis of the data in the study in which the relational scanning model was used. The margin of error is 0.05. Physical education teachers' perception of the behaviors of supporting learner autonomy as necessary ($\beta_{\text{Necessity}}=0.13$, $b_{\text{Necessity}}=0.22\pm0.08$, $p_{\text{Necessity}}=0.00$) and their level of display ($\beta_{\text{Exhibition}}=0.11$, $b_{\text{Exhibition}}=0.18\pm0.08$, $p_{\text{Exhibition}}=0.03$) It was found that it had a partial mediator role in the relationship between authentic learning readiness level and attitudes towards authentic assessment and evaluation methods. In the scale sub-dimensions, feeling and thought support is necessary ($\beta_{\text{Necessity}}=0.18$, $b_{\text{Necessity}}=0.67\pm0.18$, $p_{\text{Necessity}}=0.00$) and display levels ($\beta_{\text{Exhibition}}=0.17$, $b_{\text{Exhibition}}=0.58\pm0.17$, $p_{\text{Exhibition}}=0.00$) also has a partial mediator role. It was concluded that the learning process support ($\beta_{\text{Necessity}}=0.08$, $b_{\text{Necessity}}=0.34\pm0.21$, $p_{\text{Necessity}}=0.11$; $\beta_{\text{Exhibition}}=0.03$, $b_{\text{Exhibition}}=0.16\pm0.21$, $p_{\text{Exhibition}}=0.45$) and evaluation support ($\beta_{\text{Necessity}}=0.08$, $b_{\text{Necessity}}=0.40\pm0.23$, $p_{\text{Necessity}}=0.08$; $\beta_{\text{Exhibition}}=0.08$, $b_{\text{Exhibition}}=0.36\pm0.23$, $p_{\text{Exhibition}}=0.11$) scale sub-dimensions did not play a mediating role. The Sobel Test findings regarding the mediating role of the scale sub-dimension of the levels of seeing ($Z_{\text{Necessity}}=2.62$; $p_{\text{Necessity}}=0.00$) and displaying ($Z_{\text{Exhibition}}=2.20$; $p_{\text{Exhibition}}=0.02$) the behaviors of supporting learner autonomy as necessary and the levels of seeing ($Z_{\text{Necessity}}=3.65$; $p_{\text{Necessity}}=0.00$) and displaying ($Z_{\text{Exhibition}}=3.19$, $p_{\text{Exhibition}}=0.00$) emotional and thought support as necessary are also meaningful. It has been concluded that physical education teachers' level of seeing and displaying the behaviors of supporting learner autonomy as necessary and emotional and thought support are an auxiliary variable in explaining the relationship between authentic learning readiness level and attitudes towards authentic assessment and evaluation methods.

Keywords: Authentic learning, Authentic assessment and evaluation, Learner autonomy, Physical education teacher

SB34

**Kahramanmaraş Merkezli Depremlerden Etkilenen Depremzedelerin
Travma Düzeyleri ve Travma ile Baş Edebilmede Egzersizin Etkisi**

ÇELİK, Meryem¹; ALTUN EKİZ, Meryem¹; KIR Sevim²

¹*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye*

²*Erciyes Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen depremzedelerin travma düzeyleri ve travma ile baş edebilmede egzersizin etkisinin incelenmesidir. Araştırmaya 2023 yılı Şubat ayında, Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen depremin etki alanında ikamet eden 130 Kadın ve 78 Erkek olmak üzere toplam 208 birey gönüllü olarak katılmıştır. Bu araştırmada karma araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Tanhan ve Kayri (2013) tarafından geliştirilen ‘Deprem Sonrası Travma Düzeyini Belirleme Ölçeği’ ve uzman görüşü alınarak hazırlanan 5 maddelik görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen nitel veriler araştırmacı tarafından kodlanmıştır. Nicel veriler ise SPSS 22 paket programı kullanılarak incelenmiştir. Verilerin analizinde demografik değişkenler için yüzde (%) ve frekans (n), cinsiyet, can kaybı, deprem öncesi ve sonrası sportif faaliyetlere katılma durumu değişkenleri için t-testi, yaş, eğitim durumu, hasar durumu ve yaşanan mekân değişkenleri için ANOVA testi kullanılmıştır. Ölçek alt boyutları arasındaki ilişki için Pearson Korelasyon testi ve Deprem Sonrası Travma Düzeyini Belirleme Ölçeği’nden alınan puanların ayrıntılı analizi için İki Aşamalı Kümeleme Analizi (Two Step Cluster) testlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, cinsiyet, yaş, yaşanan mekân, depremden önce spor faaliyetine katılım ve hasar durumu değişkenlerinde farklılıklar görülmüştür. Araştırma grubunda yer alan bireylerin deprem sonrasındaki travma puanlarının (70.53 ± 16.66) oldukça yüksek olduğu belirlenmiştir. Deprem sonrası travma düzeyini belirleme ölçeği alt boyutları ve toplam puan arasında $p < .01$ düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak; depremlerin insanlar üzerinde travmatik bir etkiye sahip olduğunu ve bu etkinin farklı faktörlere göre değişkenlik gösterebildiğini ortaya koymaktadır. Egzersizin depremin yarattığı travma ile başa çıkma konusunda olumlu etkilerinin olduğu görülürken, bazı katılımcıların depremden sonra egzersiz faaliyetlerine devam edememesi deprem sonrasındaki travmalarını atlatmada zorluk yaşadıkları görülmüştür. Bu sonuçlar, deprem sonrası travma etkilerini azaltmak ve depremzedelerin iyileşmesine katkı sağlamak amacıyla egzersiz faaliyetlerine erişim imkânlarının artırılması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, Travma, Egzersiz

**Trauma Levels Of Earthquake Survivors Affected By Kahramanmaraş
Centered Earthquakes And The Effect Of Exercise On Their Cope With
Trauma**

ABSTRACT

The purpose of this study; The aim is to examine the trauma levels of earthquake victims affected by earthquakes centered in Kahramanmaraş and the effect of exercise on coping with trauma. A total of 208 individuals, including 130 women and 78 men, living in the impact area of the earthquake that took place in Kahramanmaraş in February 2023, voluntarily participated

in the research. Mixed research method was used in this research. 'Post-Earthquake Trauma Level Determination Scale' developed by Tanhan and Kayri (2013) and a 5-item interview form prepared by taking expert opinion were used as data collection tools. The qualitative data obtained was coded by the researcher. Quantitative data were examined using the SPSS 22 package program. In the analysis of the data, percentage (%) and frequency (n) were used for demographic variables, t-test was used for gender, loss of life, participation in sports activities before and after the earthquake, and ANOVA test was used for age, education level, damage status and place of residence variables. Pearson Correlation test was used for the relationship between the scale sub-dimensions and Two Step Cluster tests were used for detailed analysis of the scores obtained from the Post-Earthquake Trauma Level Determination Scale. As a result of the research, differences were observed in the variables of gender, age, place of residence, participation in sports activities before the earthquake and damage status. It was determined that the trauma scores of the individuals in the research group after the earthquake were quite high (70.53 ± 16.66). A significant relationship was found at the $p < .01$ level between the subdimensions of the post-earthquake trauma level determination scale and the total score. In conclusion; It reveals that earthquakes have a traumatic effect on people and that this effect may vary depending on different factors. While it was observed that exercise had positive effects on coping with the trauma caused by the earthquake, it was observed that some participants could not continue their exercise activities after the earthquake and had difficulty in overcoming their post-earthquake trauma. These results show that access to exercise activities should be increased in order to reduce the effects of post-earthquake trauma and contribute to the recovery of earthquake victims.

Key Words: Earthquake, Trauma, Exercise

SB40

Beden Eğitimi ve Sporda Akran Öğretiminin Etkililiğine İlişkin Öğrenci Görüşleri (Step Aerobik Ders Örneği)

SERİN YAMAN, Sevinç¹; AYAR, Harun¹

¹*İstanbul Gelişim Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Türkiye, seserin@gelisim.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, akran öğretimi yöntemi kullanılarak gerçekleştirilen step aerobik dersi etkinliklerinin etkililiğine yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Durum incelemesi (case study) yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Araştırmanın grubu, kolay örnekleme yöntemi ile 2022-2023 eğitim yılı İstanbul Gelişim Üniversitesi Step Aerobik Dersi alan 25 öğrenciden oluşturmaktadır. Akran öğretimi ile işlenen step aerobik derslerine katılan öğrencilerin yöntemle ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Veriler yazılı görüş formu ile toplanmış ve elde edilen veriler, içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Betimlenen bulgular tablolar halinde sunulmuştur. Araştırma bulgularına göre akran öğretimi yönteminin öğrencilerin derse aktif katılımını ve daha etkili öğrenmeyi sağladığı, derse ilgiyi artırdığı ve öğrenmeyi kolaylaştırdığı görüşleri öne çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Akran Öğretimi, Step Aerobik, Öğretim Yöntemi

Student's Views About the Effectiveness of Peer Instruction in Physical Education and Sports (Step Aerobik Lesson Sample)

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine students' views regarding the effectiveness of step aerobics course activities carried out using the peer teaching method. It was examined using the case study method. The group of the research consists of 25 students who took the Istanbul Gelişim University Step Aerobics Course in the 2022-2023 academic year using the easy sampling method. It was tried to determine the opinions of the students who participated in step aerobics classes taught with peer instruction regarding the method. Data was collected with a written opinion form and the data obtained was analyzed using content analysis. The findings described are presented in tables. According to the research findings, the views that the peer teaching method ensures active participation of students in the lesson and more effective learning, increases interest in the lesson and facilitates learning have come to the fore.

Keywords: Peer Instruction, Step Aerobic, Teaching Method

SB41

Üniversite Öğrencilerinin Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Tutumları

DİNÇ, Mehmet¹; NALBANT, Sibel²

¹Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkiye,
dinc.alku@gmail.com

² Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye
sibel.nalbant@alanya.edu.tr

ÖZET

Araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin ÖG olan bireylere yönelik tutumlarının, “cinsiyet”, “bölüm”, “sınıf”, “özel gereksinimli yakını olma”, “özel gereksinimli bireyler konulu ders alma”, “özel gereksinimli bireylere yönelik etkinliklere (seminer, kurs, çalıştay, farkındalık etkinliği vb.) katılmış olma” ve “özel gereksinimli olan ya da olmayan öğrencilere spor eğitimi verme tercihi” değişkenleri açısından farklılıkları belirlemektir. Araştırmada yöntem olarak belirlenen betimsel çalışmalarda amaç bir durumu tüm gerçekliğiyle ortaya koymaktır. Çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde lisans öğrenimine devam eden 145’i kadın ($\bar{x}$ =20,75), 209’u erkek ($\bar{x}$ =21,24) toplamda 354 ($\bar{x}$ =21,04) öğrenci oluşturmuştur. Katılımcılara tutumları belirlemek için “Engellilere Yönelik Çok Boyutlu Tutum Ölçeği (EYÇBTÖ)” cevaplatılmıştır. Bölüm ve sınıf değişkeninde BSÖ ve ANE ile REK bölümlerindeki katılımcılar arasında anlamlı farklar bulunmuştur. ÖG yakını olan katılımcıların ölçek toplam puanında istatistiksel olarak anlamlı farkla daha yüksek tutum puanları olduğu görülmüştür. ÖG olan bireyleri konu alan dersleri almış olan katılımcıların puanlarının istatistiksel olarak çok yüksek düzeyde anlamlı farkla yüksek olduğu görülmektedir. ÖG olan bireyleri konu alan etkinliğe katılmış olma değişkeninde ve spor eğitimi verme tercihi değişkeninde davranış alt boyutunda etkinliğe katılan katılımcılar ve ÖG grubu seçen katılımcılar lehine istatistiksel olarak çok yüksek düzeyde anlamlı fark görülmüştür. ÖG yakını olan katılımcıların ve sınıf düzeyi daha yüksek olan katılımcıların ve ÖG olan bireyler konusunda ders alan katılımcıların tutumlarının daha gelişmiş olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alt boyutlar incelendiğinde, davranış alt boyutunda BSÖ bölümü öğrencisi olan katılımcıların, ÖG bireyleri konu alan etkinliklerde bulunan katılımcıların ve spor eğitimi verme tercihinde ÖG grubu seçen katılımcıların daha olumlu tutuma sahip olduğu görülmüştür. Duygu ve düşünce alt boyutlarında ise REK bölümü öğrencisi olan katılımcıların, ÖG olan bireyleri konu alan etkinliklerde yer almamış olan katılımcıların, ÖG olan bireyleri konu alan ders almamış olan katılımcıların ve spor eğitimi verme tercihinde NGG ve her iki grubu seçen katılımcıların tutum puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: engelli, tutum, eğitimci

University Students' Attitudes Towards Individuals with Special Needs

ABSTRACT

The aim of the study was to determine the differences in university students' attitudes towards individuals with SEN in terms of the variables of "gender", "department", "class", "having a relative with special needs", "taking a course on individuals with special needs", "having participated in activities (seminars, courses, workshops, awareness activities, etc.) for individuals with special needs" and "preference for providing sports education to students with or without special needs". In this study, descriptive survey model was used. The main purpose of descriptive studies determined as a method in the research is to reveal a situation with all its reality. The study group of the research consisted of 354 ($\bar{x}$ =21.04) sports sciences faculty students, 145 of whom were female ($\bar{x}$ =20.75) and 209 of whom were male ($\bar{x}$ =21.24), who continued their undergraduate education at Alanya Alaaddin Keykubat University Faculty of Sports Sciences in the 2021-2022 academic year. The participants were asked to answer the "Multidimensional Attitude Scale Towards People with Disabilities (MSADAS)" to determine their attitudes. In the gender variable, a statistically significant difference was found between men and women in the thought sub-dimension ($p=0.033 < 0.05$). In the department and class variables, significant differences were found in emotion, behavior and the total scale between the participants in the departments of BSÖ and ANE and REK. It was observed that the participants with a relative with SEN had higher attitude scores in the behavior sub-dimension with a statistically significant difference at a very high level and the participants with a relative with SEN had higher attitude scores in the total scale score with a statistically significant difference. When the behavioral sub-dimension and total scale scores of the participants who had taken courses on individuals with SEN were examined, it was seen that their scores were statistically higher with a very high level of significant difference. There was a statistically highly significant difference in favor of the participants who participated in the activity and the participants who chose the group with SEN in the behavior sub-dimension in the variable of having participated in the activity about individuals with SEN and in the variable of preference for providing sports training. It was concluded that the attitudes of the participants who had relatives with SEN, participants with higher class level and participants who took courses on individuals with SEN were more developed. When the sub-dimensions were examined, it was seen that the participants who were students of the BSÖ department had more positive attitudes in the behavior sub-dimension, the participants who participated in activities related to individuals with SEN and the participants who chose the group with SEN in the preference of providing sports education had more positive attitudes. In the emotion and thought sub-dimensions, it was seen that the attitude scores of the participants who were students of REK department, the participants who did not take part in activities about individuals with SEN, the participants who did not take courses about individuals with SEN, and the participants who chose NGG and both groups in their preference to provide sports education had higher attitude scores.

Keywords: disability, attitude, educator

SB42

Kavramdan Öte Yaşam Biçimi: Bedensel Okuryazarlık

ATEŞ, Rabia¹; NALBANT, Sibel²

¹Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Antalya

²Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antalya

ÖZET

Ulusal alanda çok yeni bir kavram olan bedensel okuryazarlık kavramına dikkat çekmek ve konuya ilişkin yapılacak çalışmalara motivasyon kaynağı oluşturmak amacı ile yapılan çalışmanın toplum sağlığının geliştirilmesi açısından da önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada bedensel okuryazarlık kavramına yönelik bir sistematik içinde yapılan tarama neticesinde elde edilen uluslararası alan araştırmaları ele alınmış, sentezlenmiş ve yorumlanmıştır. Çalışma kapsamında bir sistematik içinde iki aşamalı tarama gerçekleştirildi. İlk aşamada TÜBİTAK Türkiye Adresli Uluslararası Bilimsel Yayınları Teşvik (UBYT) Programı kapsamında yayınlanan 2022 yılı dergi listesi; Web of Science™ Core Collection veri tabanında taranma; Q1, Q2 VE Q3 diliminde olma; başlığında “Physical education” ya/ya da “exercise” kelimelerini içermeye ölçütleri ile tarandı. Tarama sonucunda toplam 9 adet hakemli dergiye ulaşıldı. İkinci aşamada; söz konusu 9 adet hakemli dergi; araştırma başlığında “Physical Literacy” kelimesinin yer aldığı ve 2012-Ocak / 2022-Ocak sürecince yayımlanan çalışmalar açısından tarama yapıldı. Sonuçta söz konusu dokuz adet hakemli derginin üçünde araştırma başlığında bedensel okuryazarlık kelimesi bulunan 14 adet çalışmaya ulaşıldı. Çalışmaya dahil edilen 14 yayın derinlemesine incelenmiş ve neticesinde; yayınlar 3 başlık altında (Bir Kavram Olarak Bedensel Okuryazarlık; Teknoloji Destekli Bedensel Okuryazarlık ve Nitel ve Nicel Yöntemlerle Bedensel Okuryazarlığı İnceleyen Araştırmalar) toplanarak açıklanmıştır. Bu bilgiler ışığında bedensel okuryazarlığın gelişmekte olan bir alan olduğu görülmektedir. Bedensel okuryazar bir bireyin fiziksel aktiviteye katılım seviyesi yüksek olmalıdır. Bu açıdan bakıldığında bireyin bedensel okuryazarlık seviyesini arttırmak için beden eğitimi ve spor öğretmenleri önemli rol oynamaktadır. Bedensel okuryazarlık hakkında en başta beden eğitimi öğretmenlerini, öğrencileri ve toplumdaki her bireyi bilgilendirmek ve farkındalık yaratmak adına çalışmalar yapılması gerektiği önemle vurgulanmaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğrenciler için gerekli teknolojik unsurları derslere entegre ederek aktif bir şekilde kullanması öğrencilerin faydasına olacaktır. Aynı zamanda destekleyici okul ikliminin sunulması öğrencinin derslere daha aktif katılımını sağlayacaktır. Bu tip uygulamalar sayesinde öğrencilerin bedensel okuryazarlık seviyelerinin artması ve gelecek nesillerin farkındalığının yüksek olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel Aktivite, Spor, Motivasyon, Fiziksel Uygunluk

A Way of Life Beyond Concept: Physical Literacy

ABSTRACT

This study, which aims to draw attention to the concept of physical literacy, which is a very new concept in the national field, and to create a source of motivation for the studies to be carried out on the subject, is also considered to be important in terms of improving public health. In this study, international field researches obtained as a result of a systematic search for the

concept of physical literacy were discussed, synthesised and interpreted. Within the scope of the study, a two-stage scanning was carried out in a systematic manner. In the first stage, the list of journals published within the scope of TUBITAK Turkey Addressable International Scientific Publications Incentive (UBYT) Programme for the year 2022 was scanned with the criteria of being scanned in the Web of Science TM Core Collection database; being in the Q1, Q2 and Q3 slice; including the words "Physical education" or / or "exercise" in the title. As a result of the search, a total of 9 refereed journals were reached. In the second stage, these 9 peer-reviewed journals were scanned for studies that included the word "Physical Literacy" in the title of the research and were published between 2012-January / 2022-January.. As a result, 14 studies with the word physical literacy in the title of the research in three of the nine peer-reviewed journals were reached. The 14 publications included in the study were examined in depth and as a result; the publications were grouped under 3 headings and explained. In the light of this information, it is seen that physical literacy is a developing field. It is emphasised that studies should be carried out to inform physical education teachers, students and every individual in the society about physical literacy and to raise awareness.

Keywords: Physical Activity, Sport, Motivation, Physical Fitness

SB45

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Proaktif Kişilik ve İş Doyumlarının İçsel ve Dışsal Motivasyon Düzeyleri Üzerindeki Etkisi

EROL, Nurgül¹; FİLİZ, Bijen²

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye, nerol.03@hotmail.com

ÖZET

Motivasyon, meslekten alınan doyum oranının performansını ve verimliliğini etkilemektedir. Dolayısıyla iş verimliliği için motivasyonun önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin proaktif kişilik ve iş doyumlarının içsel ve dışsal motivasyon düzeylerine etkisini incelemektir. Nicel araştırma olarak kurgulanan araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Proaktif Kişilik Ölçeği”, “İçsel ve Dışsal Motivasyon Ölçeği”, “İş Doyum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada veri grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Afyonkarahisar ilinde görev yapan 169’u kadın, 263’ü erkek, toplam 432 gönüllü beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin 227’si ortaokul, 205’i lisede görev yapmaktadır. Çalışmada aritmetik ortalama ve standart sapma analizi, ki kare analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Analiz sonucunda, beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyete ve okul türüne göre mevcut işten memnun olma durumlarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Beden eğitimi öğretmenlerinin proaktif kişilik ($5.87 \pm .60$) ve içsel motivasyon ($4.36 \pm .51$) puanlarının yüksek, dışsal motivasyon ($3.09 \pm .64$) ve iş doyumunu ($3.33 \pm .84$) puanlarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Erkek olan ve devlet okulunda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin mevcut işlerinden daha memnun oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca, beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumları ve proaktif kişilik özellikleri arttıkça içsel ve dışsal motivasyon düzeylerinin de arttığı belirlenmiştir. Ek olarak, proaktif kişilik ve iş doyumunun içsel ve dışsal motivasyonu pozitif yönde yordadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenlerinin mevcut işlerinden oldukça memnun oldukları, proaktif kişilik ve iş doyumlarının içsel ve dışsal motivasyon düzeylerini olumlu yönde etkilediği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Proaktif kişilik, içsel motivasyon, dışsal motivasyon, iş doyumunu, beden eğitimi öğretmeni

The Effect of Physical Education Teachers' Proactive Personality and Job Satisfaction on Intrinsic and Extrinsic Motivation Levels

ABSTRACT

Motivation affects the performance and productivity of the satisfaction rate received from the profession. Therefore, motivation is considered to be important for work efficiency. The aim of this study is to examine the effect of physical education teachers' proactive personality and job satisfaction on their intrinsic and extrinsic motivation levels. Relational survey method was used in the study which was designed as a quantitative research. "Proactive Personality Scale", "Intrinsic and Extrinsic Motivation Scale", "Job Satisfaction Scale" were used as data collection tools. The data group in the study consisted of 432 volunteer physical education teachers, 169 female and 263 male, working in Afyonkarahisar province in the 2023-2024 academic year. Of

the physical education teachers, 227 work in secondary schools and 205 work in high schools. In the study, arithmetic mean and standard deviation analysis, chi-square analysis and multiple linear regression analysis were conducted. As a result of the analysis, significant differences were found in physical education teachers' satisfaction with their current job according to gender and school type. It was found that physical education teachers' proactive personality ($5.87 \pm .60$) and intrinsic motivation ($4.36 \pm .51$) scores were high, while extrinsic motivation ($3.09 \pm .64$) and job satisfaction ($3.33 \pm .84$) scores were moderate. In addition, it was determined that as the job satisfaction and proactive personality traits of physical education teachers increased, their intrinsic and extrinsic motivation levels also increased. In addition, it was determined that proactive personality and job satisfaction positively predicted intrinsic and extrinsic motivation. As a result, it can be stated that physical education teachers are quite satisfied with their current jobs and their proactive personality and job satisfaction positively affect their intrinsic and extrinsic motivation levels.

Keywords: Proactive personality, intrinsic motivation, extrinsic motivation, job satisfaction, physical education teacher

SB46

**Bilinenin Ötesinde Beden Eğitimi! Beden Eğitimi ve Sporda Teknoloji
Kullanımı: Sistematik Bir İnceleme**

KURT, Şule¹; KORKMAZ, Nimet Haşıl¹; MUTLU, Selen Uğur¹; ÇORUH, Hasibe¹

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, 802110009@ogr.uludag.edu.tr

ÖZET

Geçmişten günümüze kadar gelişen ve değişen teknoloji beden eğitimi ve spor dahil olmak üzere eğitim anlayışını şekillendirmiştir. Çağın gereksinimlerine uygun eğitim-öğretim için teknolojiyi sorunun değil çözümün bir parçası olarak görebilen beden eğitimi öğretmenlerine ihtiyaç vardır. Bu doğrultuda yapılan bu sistematik derleme, teknoloji tabanlı eğitim, öğretim ve sağlığı geliştirici uygulama örneklerini sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmada sistematik derleme (PRISMA) yönteminden yararlanılmıştır. Literatür taramasını PubMed, Web of Science ve Google akademik veritabanlarında 2019-2023 yılları arasında yapılan çalışmaları kapsamaktadır. “active video games, technology, exergame, movement training, physical education, sports, health” kelimelerinin birbiriyle olan ikili kombinasyonları cümle içinde kullanılarak İngilizce ve Türkçe dilinde tarama yapılmıştır. Tarama sonucunda 14.108 makalaya ulaşılmış ve uygunlukları değerlendirilen 321 tam metin makale incelemeye alınmıştır. Dışlama ve uygunluk kriterleri ışığında bulunan 31 makale ise çalışmaya dahil edilmiştir. Dahil edilen çalışmalar değerlendirildiğinde, teknolojinin beden eğitimi ve spora dahil edildiği görülmüştür. Bilgisayar, telefon, televizyon ekranı ve Kinect vb. cihazlar kullanılarak exergame, mobil oyun ve AR (Artırılmış gerçeklik) uygulamalarının eğitimin çeşitli kademelerinde kullanıldığı görülmüştür. Bilişsel ve fiziksel özellikler üzerine olan etkilerini araştıran makalelerde, bu uygulamaların yürütücü işlevler, temel hareket becerileri, öğrenme performansları vb. parametreler üzerine olumlu etkileri ortaya konmuştur. Bulgularımız arasında bu uygulamaların, temel psikolojik ihtiyaçların karşılanması, özgüven ve özsaygı vb. psikolojik parametrelere etkileri de yer almaktadır. Sağlığı geliştirici uygulamaların gelişim ve öğrenme bozukluğu olan öğrencilerin öğrenme performanslarına ve hareket becerileri gibi parametreleri üzerine olumlu etkileri de bu araştırmanın bulguları içerisinde yer almaktadır. Alan yazındaki bu çalışmalar incelendiğinde teknoloji ile iç içe olan nesiller için teknolojiden bağımsız bir eğitim anlayışı düşünmenin mümkün olmadığı görülmektedir. Burada önemli olan teknolojinin kullanılmasının tamamen bir eğitim modelinin yerini almaması, eğitimi tamamlayıcı nitelikte olması gerektiğidir. Hareketsizliğin getirdiği fizyolojik, psikolojik vb. tüm dezavantajları en aza indirmek ve hareketi teşvik etmek için teknolojiyi sorunun değil çözümün bir parçası olarak görmek gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: (aktif video oyunları, exergame, hareket eğitimi, teknoloji)

Physical Education Beyond The Known! The Use Of Technology In Physical Education and Sports: A Systematic Review

ABSTRACT

The ever changing technology has shaped education, including physical education and sports. Physical education teachers who can see technology as a part of the solution, not the problem, are needed for the education system required by this era. This systematic review has been prepared in order to present examples of technology-based education, training and health-enhancing applications. Systematic review method (PRISMA) was used in the research. The literature review covers the studies conducted between 2019-2023 in PubMed, Web of Science and Google academic databases. English and Turkish language scanning was performed by using binary combinations of the words “active video games, technology, exergame, movement training, physical education, sports, health,” within a sentence. As a result, 14.108 articles were reached and suitable 321 full-text articles were taken into consideration. 31 Articles found through exclusion and eligibility criteria were also included in the study. Reviewed studies show that exergame, mobile game and AR (Augmented Reality) applications are used at various levels of physical education, using computers, phones, monitors and Kinect etc. In articles investigating the effects of these applications on cognitive and/or physical characteristics, executive functions, basic movement skills, learning performances; positive effects on these parameters is seen. Articles examining the effects on parameters such as meeting basic psychological needs, self-confidence and self-esteem, etc. were also included in the study. In addition, there were findings supporting the effects of health improving applications on learning and movement skills of children with learning and developmental disorders. After the literature review, it is seen that it is impossible to think of a technology-independent educational approach for generations that are intertwined with technology. The crucial thing is to make technology support the education model and not replace it. To minimize the negative effects of inactivity we need to consider technology as an aid and not a problem.

Keywords: exergame, movement training, active video games, technology

SB47

Takım Taraftarı Olan Üniversite Öğrencilerinin, Takım Özdeşleşme Düzeyleri İle Sponsor Firmalara Yönelik Tutumları Ve Nedensellik Algılarının Birbirleri Üzerindeki Etkisinin Araştırılması

GÜNDOĞDU, Hüseyin Mete¹; ALTINOK, Betül²; ÖZDİLEK, Çetin²

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Türkiye, mete.gundogdu@bilecik.edu.tr,

*²Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, betul.altinok@dpu.edu.tr,
cetin.ozdilek@dpu.edu.tr*

ÖZET

Araştırmanın amacı takım taraftarı üniversite öğrencilerinin takımlarına olan özdeşleşme düzeyleri ile takımlarını destekleyen sponsor firmalara yönelik tutumları ve neden sponsor oldukları algısı arasında bir ilişki ve etkileşim var mı? Sorusuna yanıt aramaktır. Araştırmanın yöntemi Korelasyonel Araştırmadır. Araştırmanın evrenini takım taraftarı olan Dumlupınar ve Bilecik Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Kasıtlı örnekleme yöntemi ile evren içerisinde rasgele olarak seçilen 475 öğrenci ise örneklem gurubunu oluşturmaktadır. Ölçüm araçları olarak; taraftarların tuttuğu takım ile özdeşleşme düzeylerini ölçmek üzere Deitz ve ark. (2012) tarafından geliştirilen Takım Özdeşleşme anketi, Sponsor firmaya yönelik nedensel atfetme algılarını belirlemek üzere Rifon ve ark. (2004) tarafından geliştirilen Sponsor Firmaya Yönelik Nedensel Atfetme anketi ve Sponsor firmaya yönelik tutum düzeyini belirlemek etmek üzere Smith ve ark. (2008) tarafından geliştirilen ve İşcan (2020) tarafından Türkçeye uyarlanan Sponsor Firma Tutum Anketi kullanılmıştır. Verilerin analizinde, betimsel istatistik yöntemi olarak (yüzde/frekans), dağılımları, değişkenler arasındaki ilişkilerin tespiti için ise Spearman's ve Pearson korelasyon testi kullanılmıştır. İlişki tespit edilen bazı değişkenlerin birbirini yordama düzeyinin tespiti için ise çoklu regresyon testi uygulanmıştır. Analizlerden elde edilen bulguların anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın bulgularında takım taraftarı üniversite öğrencilerinin, takım özdeşleşme düzeyi ile sponsora karşı tutum ve sponsora yönelik nedensellik algısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuçlar takım özdeşleşme düzeyi daha yüksek olan taraftarların sponsor firmaya yönelik olumlu tutum gösterdiği ve buna bağlı olarak sponsor firmalara yönelik nedensellik algısının da olumlu olduğu şeklindedir. Çalışmamızın sonucunda, elde edilen bulgulara göre sponsor firmalar için özdeşleşme düzeyi yüksek olan taraftarlar daha önemli bir hedef niteliği taşımaktadır. Bu topluluğun sponsor firmaların marka ve ürünlerine daha fazla ilgi duyabileceği düşünülmektedir. Bu araştırma ve sonuçları, takım özdeşleşme düzeyinin, sponsor firmalara yönelik tutum ve sponsorluktaki nedensellik algılarını olumlu yönde etkileyeceğini göstermektedir. Sponsorluk faaliyetlerinin bu doğrultuda gerçekleştirilmesi halinde sponsorluk başarısına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sponsorluk, Özdeşleşme

Investigation Of The Effect Of University Students Who Are Team Fans On Their Team Identification Levels And Their Attitudes Towards Sponsor Companies And Their Perception Of Causality On Each Other

ABSTRACT

Research aims to determine whether there is a relationship and interaction between the level of team identification of university students who are team fans and their attitudes towards the sponsor companies that support their teams and their perception of why they sponsor them. The method of the research is "Correlational Research". The population of the research consists of university students. 475 students randomly selected from the universe constitute the sample group. As measurement tools; we used 3 different scales in a 5-point Likert form to measure the fans' level of identification with their favorite team, to determine their causal attribution perceptions towards the sponsor company, and to determine the level of attitude towards the sponsor company. In the analysis of the data, we used Pearson correlation tests to determine the distributions and relationships between variables. A multiple regression test applied to determine the level of prediction of some variables for which a relationship was detected. The findings of the research concluded that there is a significant relationship between the team identification level of university students who are supporters of the team, their attitude towards the sponsor, and their perception of causality towards the sponsor. The results show that fans with higher levels of team identification show positive attitudes towards the sponsor company and, accordingly, their perception of causality towards the sponsor companies is also positive. As a result of our study, according to the findings, fans with high levels of identification are a more important target for sponsor companies. It is thought that this community may be more interested in the brands and products of sponsor companies. This research and its results show that the level of team identification will positively affect attitudes towards sponsor companies and perceptions of causality in sponsorship.

Keywords: Sports, Sponsorship, Identification.

SB48

Okul Spor Yarışmaları Motivasyon Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

DOĞRUER Ayselnur¹, PEHLEVAN Zeka², UZUN NEZAKET Bılge³

¹Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye

²Mersin Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

³Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Araştırmanın amacı, lisede öğrenim gören ve aktif olarak okul takımlarında yer almayan öğrencilerin okul spor yarışmalarına ilişkin motivasyon düzeylerini belirlemeye yönelik geçerliği ve güvenirliliği test edilmiş ölçme aracı geliştirmektir. Araştırma ölçek geliştirme çalışması olduğundan temel araştırma niteliğindedir. Araştırmada denek tepkilerine dayalı dereceli toplamlar yoluyla ölçekleme yaklaşımı benimsenmiştir. Bu çalışma bağlamında güvenirlilik ve geçerlik bulgularını ortaya çıkarmak için iki çalışma grubu oluşturulmuştur. Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) grubu için 378, ikinci çalışma grubu olan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için 364 lise öğrencisi yer almaktadır. Veriler, 49 maddeden oluşan “Okul Spor Yarışmaları Motivasyon Ölçeği” ve ölçüt bağıntılı geçerlik için de “Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği” ile toplanmıştır. Verilerin analizinde yapı geçerliği için AFA, DFA, yakınsak geçerlik, iraksak geçerlik ve faktör sayısının belirlenmesinde ölçüt olarak alınan Horn Paralel Analizi kullanılmıştır. AFA sonucunda, “İlgi” ve “Katılım” boyutlu ve toplam 26 maddeden oluşan yapı elde edilmiştir. “İlgi” alt boyutu 14 madde ve faktör yükü.526 -.815 değerleri arasındadır. “Katılım” alt boyutu ise 12 madde ve faktör yükü.551 -.803 değerleri arasındadır. DFA sonrasında Cronbach Alpha katsayısı “İlgi” için.93, “Katılım” için.92 ve ölçeğin bütünü için ise.96 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca DFA sonrası, modele ilişkin model veri uyumu indeksleri hesaplanmış ($\chi^2/sd=2.97$, CFI=0.98, NFI=0.97, NNFI=0.98, SRMR= 0.050, RMSEA=0.074) ve model veri uyumunun mükemmel olduğunu göstermiştir. Ölçüt bağıntılı geçerlik için Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği toplam puanı ile Okul Spor Yarışmaları Motivasyon Ölçeği toplam puanı arasındaki Pearson korelasyon katsayısı.60 ($p<.000$) olarak hesaplanmıştır. Tüm bu bulgular incelendiğinde, Okul Spor Yarışmaları Motivasyon Ölçeğinin güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul spor yarışması, Motivasyon, Geçerlik, Güvenirlik

School Sports Competitions Motivation Scale: Validity and Reliability Study

ABSTRACT

The purpose of this research is to develop a measurement tool whose validity and reliability has been tested to determine the motivation levels of high school students who are not active athletes in school teams regarding school sports competitions. Since the research is a scale development study, it is basic research. In the context of this study, two working groups were formed to reveal reliability and validity findings. There were 378 high school students for the

Exploratory Factor Analysis (EFA) group and 364 high school students for the second study group, Confirmatory Factor Analysis (CFA). Data were collected with the School Sports Competitions Motivation Scale consisting of 49 items and the Physical Education Lesson Attitude Scale for criterion-related validity. In the analysis of the data, EFA, CFA, convergent validity, divergent validity and Horn Parallel Analysis, which was taken as a criterion for determining the number of factors, were used for construct validity. As a result of EFA, a structure consisting of Interest and Participation dimensions and a total of 26 items was obtained. The Interest subscale has 14 items and its factor loading is between .526 -.815. The “Participation” sub-dimension has 12 items and its factor loading is between .551 -.803. After CFA, the Cronbach Alpha coefficient was calculated as .93 for Interest, .92 for Participation. Additionally, after CFA, model data fit indices for the model were calculated ($\chi^2/sd=2.97$, CFI=0.98, NFI=0.97, NNFI=0.98, SRMR= 0.050, RMSEA=0.074). For criterion-related validity, the Pearson correlation coefficient between the total score of the Physical Education Lesson Attitude Scale and the total score of the School Sports Competitions Motivation Scale was calculated as .60 ($p<.000$). When all these findings were examined, it was concluded that the School Sports Competitions Motivation Scale is a reliable and valid measurement tool.

Keywords: School sports competition, Motivation, Validity, Reliability

SB50

Beden Eğitimi ve Sporda Dijital Çağ Teknolojileri

KİLİÇ, Ecem; NALBANT, Sibel

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor anabilim Dalı

ÖZET

Araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor alanında dijital çağ teknolojilerinin kullanımını incelemektir. Bu çalışma, konuyla ilgili mevcut literatürü analiz ederek, dijital teknolojilerin beden eğitimi ve sporu nasıl etkilendiğini ve dönüştürebileceğini araştırmayı hedeflemektedir. Bu çalışmada taramalar yapılırken arama motoru, anahtar kelime, yıl, yazım dili sınırlaması yapılarak; “Pubmed, Eric, Sportdiscus/Ebsco, Ulakbim ve Google Akademik” veri tabanlarındaki “beden eğitimi, spor, teknoloji, dijital, teknolojik araçlar” anahtar kelimelerini içeren, 2010- 2023 yılları arasında Türkçe ve İngilizce dilde yazılan ve tam metnine ulaşılabilen 20 adet yayın üzerinden bir alanyazın çalışması yapılarak, doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen yayınlar derinlemesine incelenmiş ve bu bilgiler ışığında 'BEDEN EĞİTİMİ VE SPORDA DİJİTAL ÇAĞ TEKNOLOJİLERİ' konulu çalışma ortaya konmuştur. Yapılan alanyazın çalışması sonucu “Beden Eğitim ve Spor Dersleri İçin Teknolojik Materyal Kullanımı” ve “Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Teknolojik Uygulamalar” olmak üzere iki alt başlıkta konu derinlemesine ele alınmıştır. Teknolojik materyal kullanımının beden eğitimi ve spor derslerindeki etkilerini özetleyecek olursak; dijital teknolojinin çeşitli videoları, animasyonları veya interaktif uygulamaları ile öğrencilerin dikkatleri daha fazla çekilir. Bu da öğrencilerin derslere katılım motivasyonunu artırır. Öğretmenler, öğrencilerin yaptıkları aktiviteleri kaydedebilir ve sonraki derslerde tekrar kullanabilir. Dijital teknolojinin kullanımı sayesinde öğrenciler daha fazla kaynağa erişir. Öğretmenler, interaktif uygulamalar, web siteleri veya eğitim videoları gibi çeşitli kaynakları kullanabilir. Bu, öğrencilerin beden eğitimi konularındaki bilgi dağarcığını genişletir. Dijital teknolojinin kullanımı sayesinde öğrencilerin, hareket becerilerini geliştirmesi desteklenir

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, fiziksel aktivite, sportif materyal

Digital Age Technologies in Physical Education and Sport

ABSTRACT

The aim of the research is to examine the use of digital age technologies in the field of physical education and sport. By analysing the existing literature on the subject, this study aims to investigate how digital technologies can influence and transform physical education and sport. In this study, by limiting the search engine, keyword, year, language of writing while scanning; A literature study was conducted on 20 publications containing the keywords "physical education, sport, technology, digital, technological tools" in the databases of "Pubmed, Eric, Sportdiscus / Ebsco, Ulakbim and Google Scholar", written in Turkish and English between 2010 and 2023 and whose full text could be accessed. The publications obtained were examined in depth and in the light of this information, the study on 'DIGITAL AGE TECHNOLOGIES IN PEER EDUCATION AND SPORTS' was put forward. As a result of the literature study, the subject was discussed in depth under two sub-headings as "Use of Technological Materials

for Physical Education and Sports Lessons" and "Technological Applications Used in Physical Education and Sports Lessons". If we summarise the effects of the use of technological materials in physical education and sports lessons; students' attention is drawn more with various videos, animations or interactive applications of digital technology. This makes students more motivated to participate in lessons. Teachers can record students' activities and reuse them in subsequent lessons. Through the use of digital technology, students have access to more resources. Teachers can use a variety of resources such as interactive applications, websites or educational videos. This expands students' knowledge of physical education topics. Through the use of digital technology, students improve their movement skills.

Keywords: Exercise, physical activity, sport material

SB52

Sporcuların Özgüven ve Sporcu Kimliği Düzeylerinin İncelenmesi

ÇİNİBULAK, Engin¹; ÖZDİLEK, Çetin²

¹T.C Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul Bakırköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü /Türkiye

[/cinibulakenginn@gmail.com](mailto:cinibulakenginn@gmail.com)

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi / Türkiye / cerin.ozdilek@dpu.edu.tr

ÖZET

Çalışmamızda sporcuların sportif kendine güven ve sporcu kimliği düzeylerinin incelenmesi ve sportif güven ve sporcu kimliği arasındaki ilişkinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmaya İstanbul ilindeki futbol, basketbol ve voleybol takımlarında amatör olarak spor yapan 351 erkek ve 166 kadın olmak üzere toplam 517 sporcunun gönüllülük esaslı katılım sağlamıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından oluşturulan katılımcıların “cinsiyet, yaş, spor yapma yılı ve spor branşı gibi bilgileri belirlemek amacı ile 4 sorudan oluşan sosyo-demografik bilgi formu ile Miçooğulları ve Kirazcı (2010) geliştirmiş olduğu “Sürekli Sportif Kendine Güven” ölçeği ve Öztürk ve Koca (2013) tarafından geliştirilen “Sporcu Kimliği” ölçeği kullanılmıştır. Veriler, SPSS 25.00 paket istatistik programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada faktörler frekans analizine tabi tutulmuştur. Mevcut verilerin analizinde; öncelikle verilerin normal dağılım gösterip göstermedikleri incelenmiş ve sonucunda parametrik testlerin yapılması uygun görülmüştür. Sonuç olarak araştırmada, sporcuların cinsiyet, yaş değişkeni ile sporcu kimliği düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilirken ($p < 0.05$), spor branşı ve spor yılı değişkeni arasında bir fark görülmemiştir ($p > 0.05$). Sporcuların sürekli sportif kendine güven düzeyleri ile spor branşı, yaş değişkeni arasında anlamlı farklılıklar tespit edilirken ($p < 0.05$), cinsiyet ve spor yılı değişkeni arasında bir fark görülmemiştir ($p > 0.05$).

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Özgüven, Sporcu kimliği

Examining Athletes' Self-Confidence and Athlete Identity Levels

ABSTRACT

In our study, it was aimed to examine the sports self-confidence and athlete identity levels of athletes and to reveal the relationship between sports confidence and athlete identity. A total of 517 athletes, 351 men and 166 women, who played amateur sports in football, basketball and volleyball teams in Istanbul, participated in the research on a voluntary basis. As data collection tools in the study, the socio-demographic information form consisting of 4 questions was created by the researcher to determine participants' information such as gender, age, years of doing sports and sports branch, and the "Continuous Sports Self-Confidence" scale developed by Miçooğulları and Kirazcı (2010). and the "Athlete Identity" scale developed by Öztürk and Koca (2013) was used. The data were analyzed with the SPSS 25.00 package statistics program. In the study, the factors were subjected to frequency analysis. In the analysis of existing data; First of all, it was examined whether the data showed normal distribution and as a result, it was deemed appropriate to perform parametric tests. As a result, in the study, while a significant difference was detected between the athletes' gender and age variables and their athlete identity

levels ($p < 0.05$), no difference was seen between the sports branch and sports year variable ($p > 0.05$). While significant differences were detected between the age variable ($p < 0.05$), no difference was observed between the gender and sports year variable ($p > 0.05$).

Keywords: Athlete, Confidence, Athlete identity

SB54

Beden Eğitimi ve Spor ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Programlarının Değer Kazanımları Açısından Karşılaştırılması

ÖNAL, Ayşe¹

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, aysedurukonal@hotmail.com

ÖZET

Beden eğitimi ve spor dersinin (BESD) genellikle yalnızca fiziksel gelişim sağlayan bir ders olduğu kanısına rağmen duyuşsal alan becerileri kazandırmada da etkili olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmada, değer kazandırmada en etkili derslerden biri olabileceği düşünülen Din kültürü ve ahlak bilgisi (DKABD) ile BESD öğretim programlarındaki değer kazanımlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmanın modeli betimsel olup nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniği kullanılarak veriler elde edilmiştir. Çalışmanın veri kaynağını ortaokul kademesi BESD ve DKABD öğretim programları oluşturmaktadır. Programlardaki “değerlerimiz” bölümü, “derslerin özel amaçları”, “öğretim programlarının yapısı” ve “5,6,7 ve 8. sınıf değer kazanımları” analiz edilerek değerlendirilmiştir. Çalışmada her iki ders programının “değerlerimiz” bölümünde kazandırılması istenen kök değerlerin aynı olduğu (adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik); “özel amaçlara” bakıldığında, BESD programında 6,7 ve 8. maddelerin, DKABD programında 3, 5, 7 ve 10. maddelerin değerlerle ilişkili olduğu; BESD program yapısının öğrenme ve alt öğrenme alanlarına, DKABD'nin ünitelere ayrıldığı görülmektedir. Sınıflara göre değer kazanımlarında, BESD öğretim programında 5. sınıfta 17, 6. sınıfta 23, 7. sınıfta 20, 8. sınıfta 22, DKABD öğretim programında 5. sınıfta 10, 6 sınıfta 5, 7. sınıfta 8 ve 8. sınıfta 14 değerlerle ilişkili kazanım sayısına rastlanmıştır. Değer kazanımlarının BESD'de daha çok hareket kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri alt öğrenme alanında, DKABD ise adap ve nezaket, zararlı alışkanlıklar, temel değerlerimiz, ahlaki davranışlar, Hz. Muhammed'in örnekliği ünitelerinde yer aldığı görülmüştür. Çalışmada BESD öğretim programındaki değerlerle ilişkili kazanımların daha fazla olduğu, bazı kazanımların tekrarlandığı, daha somut ifadelerin bulunduğu, bireysel, kültürel ve evrensel değerlerin harmanlandığı, bireysel ve iş birliğine yönelik uygulamalarla kazanımların verilmeye çalışıldığı; DHABD öğretim programında değerlerle ilişkili kazanım sayısının daha az olduğu, daha soyut ifadelerin bulunduğu, kültürel ve evrensel değerlere yer verildiği ve değerlerin örnekler ve anlatımla kazandırılmaya çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlardan hareketle Beden eğitimi ve spor dersinin de değer kazandırmada oldukça etkili bir ders olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Programları, Değer Kazanımları, Karşılaştırma

Comparison of Physical Education and Sports and Religious Culture and Ethics Curriculums in Terms of Value Acquisitions

ABSTRACT

In this context, the study aimed to compare the value acquisitions in physical education and sports curriculum with Religious culture and moral knowledge, which are effective courses in

acquiring values. The model of the study is descriptive and data was obtained by document review technique, one of the qualitative research methods. In the study, it was determined that the "our values" section of both syllabuses were exactly the same (justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism, helpfulness); when looking at "specific purposes", items 6, 7 and 8 in the physical education and sports curriculum and items 3, 5, 7 and 10 in the religious culture and ethics curriculum are related to values; It is seen that the physical education and sports curriculum structure is divided into learning and sub-learning areas, and religious culture and moral knowledge are divided into units. In terms of value acquisitions according to grades, in the physical education and sports curriculum, there are 17 grades in the 5th grade, 23 grades in the 6th grade, 20 grades in the 7th grade, 22 grades in the 8th grade, 10 grades in the 5th grade, 5 grades in the 6th grade, and 7 grades in the religious culture and ethics course curriculum. The number of values-related outcomes was found to be 8 in the 1st grade and 14 in the 8th grade. It has been concluded that gains related to the values in the physical education and sports course curriculum were more than gains related to the values in in the religious culture and ethics course curriculum. Based on the results, it is seen that physical education and sports course is a very effective course in gaining value.

Keywords: Curriculum, Value Gains, Compare

SB56

Sporda Güdülenme ile Spora Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişki

AKKURT, Mehmet¹; ÇAKIR, Gkhan²

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, effemehmet1@gmail.com

ÖZET

Bu alışmanın amacı, Rize ilinde yarışmalara hazırlanan msabık sporcuların güdülenme düzeyleri ile spora bağlılık düzeyleri arasındaki ilişkinin ortaya konulması ve farklı değişkenlerin sporcuların güdülenme ve bağlılık düzeyleri üzerinde farklılık yaratıp yaratmadığını incelemektir. Araştırmanın evrenini Rize ilinde msabık olarak yarışmalara katılan 8.915 sporcu oluştururken, araştırmanın örneklemini ise kolayda örnekleme yöntemi kapsamında toplam 265 sporcu oluşturmuştur. Mevcut çalışmada betimsel-ilişkisel tarama modelinden faydalanılmıştır. Araştırmada yer alan sporculardan veri toplamak amacı ile anket kullanılmıştır (yüz yüze veri toplama tekniği kullanılarak). Anket; kişisel bilgi formu, spora bağlılık leği ve spora güdülenme leği II olmak üzere  bölümden oluşmuştur. Araştırmanın verileri SPSS 27.0 paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Verilerin normallik varsayımları incelenmiş ve verilerin normal dağılım gösterdiği grlmştır. Bu kapsamda verilerin analizinde öncelikle 265 sporcunun ölçeklere vermiş oldukları cevapların puan ortalamaları doğrultusunda; tanımlayıcı istatistikler, Bağımsız Gruplar için T-Testi, One-Way ANOVA Testi ve Pearson Momentler arpımı korelasyonu kullanılmıştır. Veriler $\alpha = 0.05$ anlamlılık düzeyinde sınanmıştır. Sporcuların tanımlayıcı istatistik bulgularına göre, zinde olma, adanma ve içselleştirme alt boyutları ile spora bağlılık düzeylerinin ortalamaların üstünde oldukları grlmştır. Spora güdülenme alt boyutlarında en yüksek ortalamaya özdeşimle düzenleme alt boyutunun, en düşük ortalamalara ise dışsal düzenleme ve güdülenmeme alt boyutlarının sahip olduğu grlmştır. Yapılan analizler sonucunda, sporcuların bağlılık düzeyleri ile güdülenme düzeyleri arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Takım sporlarında yarışan sporcuların bağlılık ve güdülenme düzeylerinin bireysel sporlarda yarışan sporculara kıyasla daha yüksek düzeylerde olduğu grlmştır. Nispeten daha deneyimli (yaşça büyük) sporcuların bağlılık düzeylerinin daha dşk düzeylerde olduğu grlmştır.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Spora Bağlılık, Spora Güdülenme

**The Relationship Between Motivation In Sports And Levels Of
Commitment To Sports**

ABSTRACT

This study was conducted to compare the relationship between the level of the sport motivation and sport engagement of the competitive athletes preparing for the competitions in Rize and to examine whether different variables make a difference on the motivation and commitment levels of the athletes. The universe of the research consisted of 8,915 athletes participating in the competitions as contestants in Rize, while the sample of the study consisted of a total of 265 athletes within the scope of convenience sampling method. In the study, descriptive survey model was used. The questionnaire was used to collect data from the athletes participating in the study (face-to-face data collection technique). The questionnaire was consisted of three parts: The Sport Engagement Scale, The Sport Motivation Scale II, and The Personal

Information Form. The data of the study were analyzed with the SPSS 27.0 package program. The normality assumptions of the data were examined, and it was deduced that the data had a normal distribution. In the analysis of the data, in line with the answers given by 265 athletes to the scales; descriptive statistics, T-Test for Independent Groups, One-Way ANOVA Test and Pearson Product-Moment correlation were used. Data were tested at $\alpha=0.05$ significance level. According to the descriptive statistical findings of the athletes, it was observed that the sub-dimensions of confidence, vigor and enthusiasm and the level of sport engagement were above the average. In the sub-dimensions of sport motivation, it was concluded that the sub-dimension with identification had the highest average, and the sub-dimensions of extrinsic regulation and non-motivation had the lowest averages. As a result of the analysis, a moderately positive and significant relationship was found between the levels of engagement and motivation of the athletes. It was observed that the level of engagement and motivation of the athletes competing in team sports was at higher levels compared to the athletes competing in individual sports. Relatively more experienced (older) athletes were found to have lower levels of engagement.

Keywords: Athlete, Sport Engagement, Sport Motivation

SB57

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Kapsayıcı Eğitim Farkındalığı ve Özel Gereksinimli Öğrencilere Yönelik Öz Yeterlik Algısının İncelenmesi

UĞUR MUTLU, Selen; DEMİR, Fatma; HAŞIL KORKMAZ, Nimet; ÖZTÜRK, İnci Ece; ÇOLAK, Elif

Bursa Uludağ Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Bursa

ÖZET

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kapsayıcı eğitim farkındalık düzeyi ve özel gereksinimli öğrencilere yönelik öz yeterliğinin belirlenmesinin kapsayıcı eğitim uygulamalarının hedefe ulaşmasında önemli bir adım olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kapsayıcı eğitim farkındalığı ve özel gereksinimli öğrencilere yönelik öz yeterliğini incelemektir. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel araştırma ve nedensel karşılaştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmaya Bursa ilinde görev yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenleri dahil edilmiştir. Araştırmanın katılımcılarını 62 kadın 94 erkek olmak üzere toplam 156 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada kişisel bilgi formu, Kapsayıcı Eğitim Farkındalık Ölçeği ve Özel Gereksinimli Çocuklara Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 28.0 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normalliği Kolmogorov-Smirnov testi ile değerlendirilmiştir. Normallik analizi sonucuna göre non-parametrik testler kullanılmıştır. Değişkenler arası ilişkinin değerlendirilmesinde Spearman Korelasyon Analizi ve gruplar arası karşılaştırmalarda Mann-Whitney U Testi uygulanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre erkek öğretmenlerin bedensel yetersizliğe yönelik öz yeterlik puanları, kadın öğretmenlere göre daha yüksektir. Kapsayıcı Eğitim/kaynaştırma eğitimi/özel eğitim ile ilgili daha önce bir seminer, hizmet içi eğitim vb. katılan öğretmenlerin kapsayıcı eğitim farkındalık puanlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir ancak öz yeterlik puanlarında anlamlı farklılık bulunmamaktadır. Katılımcıların zihinsel, bedensel ve görme yetersizliğine yönelik öz yeterlik puanları ile kapsayıcı eğitim farkındalık puanları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Sonuç olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kapsayıcı eğitim farkındalığı ve öz yeterliği cinsiyete ve eğitim alma durumuna göre farklılık göstermektedir. Cinsiyete göre farklılık gösterme sebebi, erkek öğretmenlerin fiziksel olarak daha güçlü olmaları olarak düşünülebilir. Eğitim alma durumuna göre farklılık gösterme sebebi ise aldıkları eğitimin farkındalıklarını artırması olarak ifade edilebilir. Araştırma sonuçlarına göre; kapsayıcı eğitim farkındalık ve öz yeterlik algısının gelişmesi için hizmet öncesi ve sonrası mesleki eğitimler verilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak eğitimlerin artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı eğitim, beden eğitimi, öz yeterlik

Investigation of Physical Education and Sports Teachers' Awareness of Inclusive Education and Self-Efficacy Perception Towards Students with Special Needs

ABSTRACT

The research aims to examine physical education and sports teachers' awareness of inclusive education and their self-efficacy towards students with special needs. This research used

relational research and causal comparison model, which are quantitative research methods. Physical Education and Sports Teachers working in Bursa were included in the research. The participants of the research consist of a total of 156 physical education teachers, 62 women and 94 men. Personal information form, Inclusive Education Awareness Scale, and Self-Efficacy Scale for Children with Special Needs were used in the research. SPSS 28.0 package program was used to analyze the data. The normality of the data was evaluated with the Kolmogorov-Smirnov test. Non-parametric tests were used according to the results of normality analysis. Spearman Correlation Analysis was used to evaluate the relationship between variables and Mann-Whitney U Test was used for comparisons between groups. According to the findings of the research, male teachers' self-efficacy scores for physical disability are higher than female teachers. A previous seminar, in-service training, etc. on Inclusive Education/integrated education/special education. A significant difference was detected in the inclusive education awareness scores of the participating teachers, but there was no significant difference in their self-efficacy scores. A positive relationship exists between the participants' self-efficacy scores for mental, physical, and visual disabilities and their inclusive education awareness scores. As a result, physical education and sports teachers' inclusive education awareness and self-efficacy differ according to gender and educational status. According to the research results; To develop inclusive education awareness and self-efficacy perception, providing pre- and post-service vocational training and increasing training by collaborating with public institutions and organizations is recommended.

Keywords: Inclusive education, physical education, self-efficacy

SB61

Ortaöğretim Öğrencilerinin Fiziksel Okuryazarlık Düzeyleri ile Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

TUZCUOĞLU, Soner¹; YILDIZ, Mehmet²; AYDOS, Latif²

¹Ankara Fen Lisesi

²Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin fiziksel okuryazarlık düzeyleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin bazı değişkenlere göre incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini milli eğitim bakanlığına bağlı lise öğrencileri oluşturmaktadır, örneklem grubunu ise 2022-2023 eğitim öğretim yılı içerisinde 4 farklı ortaöğretim kurumun da öğrenim gören basit tesadüfi yöntem ile seçilmiş gönüllü 601 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla “Ergenler için Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği”, “Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği” ve araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel bilgi formu” kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde Pearson korelasyon analizi, t testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve Tukey testi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel okuryazarlık düzeyleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında okul türü değişkenine göre anlamlı düzeyde bir fark bulunamazken, cinsiyet, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi ve takımda oynama değişkenlerine göre anlamlı düzeyde fark bulunmuştur. Ayrıca ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel okuryazarlık düzeyleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutumları arasında yüksek düzeyde ve pozitif yönlü ilişki olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre fiziksel okuryazarlık düzeyi yüksek olan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları da yüksek olmaktadır. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının yüksek oluşu, öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılım düzeylerini de olumlu yönde etkilemekte ve dolayısıyla öğrencinin fiziksel aktiviteye katılım motivasyonunu artırarak öğrencinin yaşam boyu fiziksel aktivite alışkanlığı edinmesine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle birçok ülke beden eğitimi derslerinin kalitesini arttırmak için öğretim programlarına ve çocukların fiziksel aktivite tutumlarında etkili olan beden eğitimi öğretmenlerini yetiştirme programlarına fiziksel okuryazarlık kavramını dahil etmişlerdir. Sonuç olarak öğrencinin gelişiminde ve yaşam boyu fiziksel aktiviteye katılım alışkanlığı kazanmasında önemli etkiye sahip olan fiziksel okuryazarlık kavramının milli eğitimin öğretim programlarında yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, fiziksel okuryazarlık, ortaöğretim, tutum

Examining the Relationship Between Secondary Education Students' Physical Literacy Levels and Their Attitudes Towards Physical Education Lessons

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between the physical literacy levels of

students studying in secondary education institutions and their attitudes towards physical education lessons according to some variables. A descriptive survey model, one of the quantitative research methods, was used in the research. The population of the research consists of high school students affiliated with the Ministry of National Education, and the sample group consists of 601 volunteer students, selected by simple random method, studying in 4 different secondary education institutions in the 2022-2023 academic year. Pearson correlation analysis, t test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Tukey test were used to analyze the research data. According to the findings of the research, while there was no significant difference between secondary education students' physical education literacy levels and their attitudes towards physical education lessons according to the school type variable, a significant difference was found according to gender, mother's education level, father's education level and team playing status. Additionally, it was determined that there was a high and positive relationship between secondary education students' physical literacy levels and their attitudes towards physical education lessons. According to the results of the research, students with high levels of physical literacy also have high attitudes towards physical education lessons. The high attitudes of students towards physical education course will also positively affect students' level of participation in physical activity and will therefore contribute to the student's lifelong physical activity habit by increasing the student's motivation to participate in physical activity. As a result, it is recommended that the concept of physical literacy, which has a significant impact on the development of the student and gaining the habit of participating in lifelong physical activity, should be included in the curriculum of national education.

Keywords: Physical education, physical literacy, secondary education, attitude

SB69

**Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programındaki Değer Kazanımlarına
Yönelik Etkinlik Örnekleri**

ÖNAL, Ayşe¹ ; HERGÜNER, Gülten²

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, aysedurukonal@hotmail.com

²Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, herguner.subu.edu.tr

ÖZET

Beden eğitimi ve spor dersi (BESD) öğretim programı, içerisinde fiziksel, bilişsel ve duyuşsal alan kazanımları barındıran bir programdır. 2018 yılında yapılan revizyonla tüm derslerin öğretim programlarının merkezine kök değerler konmuştur. Programlarda bu değerlerin ayrı bir konu, ünite olarak işlenmesi değil, kazanımlarla değerlerin ilişkilendirilerek etkinlikler planlanması istenmiştir. Ancak bununla ilgili herhangi bir yönlendirme ve kılavuz bulunmamaktadır. Çalışmanın amacı da beden eğitimi ile değer kazandırmanın önemine dikkat çekerek değer kazanımları ile ilgili etkinlik örnekleri sunmaktır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme tekniğinin kullanılarak verilerin elde edildiği betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın veri kaynağını MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayınlanan ortaokul kademesi BESD öğretim programı, beden eğitimi ve sporda değerle ilgili yapılan çalışmalar oluşturmaktadır. Etkinlik örneklerinin oluşturulmasında ise araştırmacıların deneyimlerinden, beden eğitimi, spor ve oyunla ilgili kitap ve dokümanlardan yararlanılmıştır. Beden eğitimi ve sporun öğrencilere kurallara uyma, farklılıklara saygı duyma, sabır gösterme, özgüven, özdenetim geliştirme, empati kurabilme, eşitlik, saygı, adalet kavramlarını içselleştirme, iş birliği yapabilme, kazanma, kaybetme durumlarında uygun davranış gösterebilme, sorumluluk alma, dürüstlük, yardımseverlik, vatanseverlik, mutluluk gibi birçok değer kazandırabileceği; doğası gereği yaparak yaşayarak, etkinlik ve oyun temelli uygulamalar içerdiği için de değer kazandırmada oldukça etkili olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Kazanımlar ile değerlerin ilişkilendirildiği etkinlik örnekleri “Ekler” bölümünde yer almaktadır. Çalışmada BESD öğretim programında değer kazanımlarına yönelik etkinlik örneklerine yer verilmediği, beden eğitimi öğretmenlerinin bu konuda rehberliğe ihtiyaç duyabildiği, değerlerin kazanımlarla ilişkilendirilmesinde ise öğretmenin mesleki donanımının, deneyim ve çabasının gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan hareketle etkinlik örnekleri oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Oyun, Fiziksel, Bilişsel ve Duygusal Kazanımlar, Kök Değerler

**Examples of Activities for Value Gains in the Physical Education and
Sports Curriculum**

ABSTRACT

The purpose of the study is to draw attention to the importance of gaining value through physical education and to present examples of activities related to value acquisition. The study is a descriptive study in which data was obtained using the document review technique, one of the qualitative research methods. The data source of the study is the secondary school physical

education and sports course curriculum published by the Ministry of National Education, Board of Education and Discipline, and studies on the value in physical education and sports. In creating activity examples, researchers' experiences, books and documents related to physical education, sports and games were used. Physical education and sports teach students to obey the rules, respect differences, show patience, develop self-confidence, self-control, empathize, internalize the concepts of equality, respect, justice, cooperate, show appropriate behavior in situations of winning and losing, take responsibility, honesty, helpfulness, It can bring many values such as patriotism and happiness; It has been found that it is very effective in adding value because it contains activities and game-based applications by doing and experiencing by nature. In the study, it was reached that examples of activities aimed at adding value to the physical education curriculum were not included, physical education teachers may need guidance on this issue and teachers' professional equipment, experience and efforts are necessary in associating values. Based on these results, activity examples were created.

Keywords: Play, Physical, Cognitive and Affective Gains, Root Values.

EKLER:

Değer Kazanımları Etkinlik Örneği Tablosu

Kazanım	Oyun/Etkinlik	Kazanımla İlişkili Değer/Değerler
5.2.3.4 Geleneksel çocuk oyunlarını tanıır.	Kaleli Yakan Top oyunu	Öncelikle vatanseverlik, sonra saygı, dürüstlük, sabır kazanma, kaybetmede uygun davranış sergileme, kurallara uyma gibi değerlere vurgu yapılır.
6.1.2.5 Spora hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde iş birliği yapmaya istekli olur.	Battaniye Voleybolu oyunu	Başta iş birliği olmak üzere dürüstlük, sabır, kurallara uyma gibi değerlere vurgu yapılır.
7.1.2.8 Spora hazırlayıcı oyun ve etkinliklerde bireysel farklılığı olanlarla çalışmaya istekli olur.	Rehberim Olur Musun? Oyunu	Başta farklılıklara saygı olmak üzere, empati, sabır, dostluk, yardımseverlik gibi değerlere vurgu yapılır.
8.1.2.11 Katıldığı spor dallarında performansa yönelik öz değerlendirme yapar.	Voleybol, basketbol ve futbolda isabetli şut atış parkuru etkinliği	Başta özdenetim olmak üzere dürüstlük, kurallara uyma gibi değerlere vurgu yapılır.

Value Gains Activity Example Table

Gains Number	Game/Activity	Value/Values Associated with Gain
5.2.3.4 Recognizes traditional children's games.	Castle Dodgeball game	First of all, emphasis is placed on values such as patriotism, then respect, honesty, gaining patience, displaying appropriate behavior in case of loss, and obeying the rules.
6.1.2.5 Be willing to cooperate in sports-preparatory games and activities.	Blanket Volleyball game	Emphasis is placed on values such as honesty, patience, and compliance with the rules, especially cooperation.
7.1.2.8 It is possible to work together with those with individual differences in sports preparatory games and events.	Will You Be My Guide? Game	Emphasis is placed on values such as empathy, patience, friendship and helpfulness, especially respect for differences.
8.1.2.11 Makes a self-evaluation of performance in the sports branches in which she/he participates.	Accurate shooting track activity in volleyball, basketball and football	Emphasis is placed on values such as honesty and following the rules, especially self-control.

SB70

**Oyun Temelli Yaklaşımların Pedagojik İlkeleri ve Taktiksel Kısıtlamaları
ile Yapılandırılan Küçük Alan Oyunlarında Basketbol Hücum
Performansının İncelenmesi**

ŞAHAN, M. Duygun¹; YÜKSEL, Emel²; GÜNEŞ, Burak³

¹Milli Eğitim Bakanlığı, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Türkiye, mduygunsahan@gmail.com

²İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Spor Eğitmeni, Türkiye

³Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Türkiye

ÖZET

Bu çalışmanın amacı oyun temelli yaklaşımların pedagojik ilkeleri ve taktiksel kısıtlamalar ile yapılandırılan farklı küçük alan oyunlarında oyuncuların basketbol hücum performansındaki değişimleri incelemektir. Araştırmanın katılımcılarını bir kulüpte U-12(10) ve U-13(8) kategorisinde eğitim alan 18 basketbol sporcusu oluşturmaktadır. Katılımcılar oyun temelli yaklaşımların pedagojik ilkeleri doğrultusunda yapılandırılmış (temsil ve abartı) farklı taktiksel kısıtlamalar içeren 3 adet küçük alan oyununa (temsil küçük alan oyunu, hücum küçük alan oyunu, penetre etme küçük alan oyunu) dahil olmuşlardır. Tüm oyunlar video ile kaydedilmiş ve sporcuların her bir küçük alan oyunundaki hücum performansı basketbol hücum performansı ölçeği kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin analizi için wilcoxon işaretli sıralar testi kullanılmıştır. Temsil ve hücum küçük alan oyunlarında sporcuların beceri uygulama indeksi, karar verme indeksi, destekleme indeksi ve hücum oyun performansı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.05$). Ancak temsil küçük alan oyunundaki top sürme indeksleri ile hücum küçük alan oyunu top sürme indeksleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Araştırma bulguları temsil ve penetre etme küçük alan oyunlarında sporcuların beceri uygulama indeksi, karar verme indeksi, destekleme indeksi ve basketbol hücum oyun performansı arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir ($p>.05$). Ancak her iki oyunun top sürme indeksi ve top sürme kararı indeksleri arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p<.05$). Bununla birlikte cut etme indeksleri arasında da anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Yapılan analizler sonucunda hücum küçük alan oyunu ile penetre etme küçük alan oyunlarında sporcuların basketbol hücum performanslarında, destekleme indekslerinde ve karar verme indekslerinde anlamlı bir fark bulunmazken ($p>.05$), beceri uygulama indeksleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Ayrıca hücum küçük alan oyunu ile penetre etme küçük alan oyunu arasında pas, top sürme kararı, pas kararı ve cut indekslerinde anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Bulgular, taktiksel kısıtlamaların ve oyun modifikasyonlarının basketbol hücum oyun performansını meydana getiren bazı bileşenlerin gelişiminde etkili olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Pedagojik İlkeler, Küçük Alan Oyunları, Basketbol

**An Investigation of Basketball Offensive Performance in Small-Sided
Games Structured with Pedagogical Principles and Tactical Constraints of
Game-Based Approaches**

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the effect of game-based approaches on players' basketball offensive performance in different small-sided games structured with pedagogical

principles and tactical constraints. The participants of the study consisted of 18 basketball athletes in the U-12(10) and U-13(8) categories in a club. The participants participated in 3 small-sided games (representation, attacking and penetrating small-sided games) with different tactical constraints (representation& exaggeration) structured according to pedagogical principles of game-based approaches. All games were video recorded and the offensive performance of the athletes in each small-sided game was evaluated using Basketball Offensive Game Performance Instrument. Wilcoxon test was used for data analysis. No significant difference was found between skill application, decision making and supporting indexes and attacking game performance of the athletes in the representation and offensive small-sided games ($p>.05$). However, a significant difference was found in dribbling index between representation small-sided game and attacking small-sided game($p<.05$). The findings show that there is no significant difference between the skill application, decision making and supporting indexes and basketball offensive game performance of the athletes in the representation and penetrating small-sided games ($p>.05$). However, a significant difference was found between dribbling and dribbling decision-making indexes of both games($p<.05$). In addition, a significant difference was also found between the cutting indexes ($p<.05$). As a result of the analyses, no significant difference was found between the attacking and penetrating small sided game in the basketball offensive performance, supporting and decision-making indexes of the athletes ($p>.05$), while a significant difference was found between the skill application indexes ($p<.05$). A significant difference was also found in passing, dribbling decision-making, passing decision-making and cut indexes between attacking and penetrating small-sided game ($p<.05$). The findings suggest that tactical constraints and game modifications can be effective in the development of some components of basketball offensive game performance.

Keywords: Pedagogical Principles, Small-Sided Games, Basketball

SB75

Ortaöğretim Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeyleri İle İnternet Bağımlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

EŞEN, Can¹; EŞEN, Rahime²; KARAVELİOĞLU, Mihri Barış³

¹Kütahya Lisesi

²Kütahya İl Millî Eğitim Müdürlüğü

³Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyleri ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklemini Kütahya il merkezinde ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerden rastlantısal yöntem ile belirlenmiş 9.10.11. ve 12. Sınıflardan okuyan 137 kadın ve 139 erkek katılımcı oluşturmuştur. Araştırmada “kişisel bilgi formu”, Erdim ve ark., (2012) tarafından yapılan 1 puanın, fiziksel aktivitenin düşük olduğunu, 5 puanın fiziksel aktivitenin yüksek olduğunu gösteren 9 maddelik “Öğrenciler İçin Fiziksel Aktivite Ölçeği” ve öğrencilerin internet bağımlılık düzeylerini belirlemek amacıyla Bayraktar (2001) tarafından geliştirilen “İnternet Bağımlılığı Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek, internet bağımlılığı için semptom göstermeyenler, sınırlı semptom gösterenler ve Patolojik İnternet Kullanıcısı olarak 3 temel boyuttan oluşan 20 maddelik bir ölçektir. Veriler SPSS 26 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin normallik dağılımlarına çarpıklık ve basıklık katsayıları ile bakılmıştır. Normal dağılım gösteren veriler arasındaki farka Independent Samples Testi ile ilişkiye ise korelasyonla bakılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. Araştırmaya katılanların yaş ortalamaları 16.73 ± 0.23 olup cinsiyetlere göre yüzdelik dağılımları %46,6 kadın, %53,4 erkek olarak bulunmuştur. Katılımcıların %10,1'i semptom göstermeyen, %37,0'ı Sınırlı Semptom gösteren ve %52,9'u Patolojik İnternet Kullanıcısı olarak tespit edilmiştir. Fiziksel aktivite düzeylerinde ise %34,0 düşük, %33,6 orta ve %32,4'ü yüksek oranında bir dağılım tespit edilmiştir ve erkeklerin kadınlara oranla fiziksel aktivite düzeyi yüksek bulunmuştur. Fiziksel aktivite düzeyi ile internet kullanımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Sonuç olarak ortaöğretim seviyesinde öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile internet kullanımları arasında bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiş ayrıca erkeklerin fiziksel aktivite düzeyleri kadınların fiziksel aktivite düzeylerinden yüksek olmakla beraber internet bağımlılığı noktasında aralarında bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim, Patolojik, İnternet, Semptom

Examining the Relationship Between Physical Activity Levels and Internet Addiction Among Secondary School Students

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the relationship between the physical activity levels of secondary school students and internet addiction." The study's sample consisted of 237 female and 239 male participants, randomly selected from students in grades 9, 10, 11, and 12 attending schools in Kütahya province. In the research, a 'personal information form' was used along with

the 'Physical Activity Scale for Students,' which consists of 9 items developed by Erdim et al. (2012), where a score of 1 indicates low physical activity, and 5 indicates high physical activity. Additionally, the 'Internet Addiction Scale' developed by Bayraktar (2001) was employed to determine the students' levels of internet addiction. This scale consists of 20 items with three main dimensions: those who do not exhibit symptoms of internet addiction, those with limited symptoms, and Pathological Internet Users. The data were analyzed using the SPSS 26 software package. Skewness and kurtosis coefficients were examined to assess the normality of the data distribution. The relationship between data showing a normal distribution was evaluated using correlation analysis. A significance level of $p < 0.05$ was considered for statistical significance. The average age of the participants in the study was 16.73 ± 0.23 , and their gender distribution was found to be 46.6% female and 53.4% male. 10.1% of the participants were classified as non-symptomatic, 37.0% as Limited Symptom, and 52.9% as Pathological Internet Users. Regarding physical activity levels, 34.0% were classified as low, 33.6% as moderate, and 32.4% as high, with males found to have a higher level of physical activity compared to females. There was no statistically significant difference found between physical activity levels and internet use

Keywords: Education, Pathological, Internet, Symptom

SB76

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmen Yeterliği ve Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

AYGÜNEŞ, Aslıhan¹; MİRZEOĞLU, A. Dilşad²

¹Bartın Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, aaygunes@bartin.edu.tr

²Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Bu çalışma, beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmen yeterliği ve problem çözme becerilerini çeşitli değişkenlere göre incelemeyi ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koymayı amaçlamaktadır. İlişkisel tarama modelinde desenlenen araştırma örneklemini tabakalı örnekleme ile belirlenen, 2021-2022 bahar / 2022-2023 güz dönemlerinde Sakarya-Aydın-Kahramanmaraş-Eskişehir- Trabzon-Van-Mardin illerinde görev yapan ve yaşları 22-54 arasında olan 374 beden eğitimi öğretmeni oluşturmuştur. Çalışmada öğretmenlerin demografik bilgilerini elde etmek amacıyla araştırmacının geliştirdiği Kişisel Bilgi Formu, öğretmen yeterliğini ölçmek amacıyla Ünlü, Sünbül ve Aydos (2008)'un geliştirdiği "Beden Eğitimi Öğretmenleri Yeterlik Ölçeği", problem çözme becerilerini ölçmek amacıyla Heppner ve Petersen (1982)'ın geliştirdiği, Şahin, Şahin ve Heppner (1993)'in Türkçeye uyarladığı "Problem Çözme Becerileri Envanteri" kullanılmıştır. Verilerin çözümünde bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi ve Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı istatistiksel tekniklerinden yararlanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin kendilerini mesleklerinde yeterli olarak ($X=341.37$) algıladığı, ve problem çözme becerilerinin orta düzeyde ($X=86.37$) olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmen yeterliği algılarının cinsiyet, eğitim seviyesi, mezun olunan bölüm ve okul takımı çalıştırma değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılık gösterdiği ve problem çözme becerilerinin cinsiyet ve okul takımı çalıştırma değişkenlerine göre farklılaştığı tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin öğretmen yeterliği düzeyleri ile problem çözme düzeyleri arasında orta düzeyde ve pozitif yönde anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir ($r=-.535$, $p<0.01$). Araştırma sonuçlarına göre kadın öğretmenler, lisansüstü eğitim seviyesine sahip öğretmenler, beden eğitimi ve spor bölümü mezunu öğretmenler ve okul takımı çalıştıran öğretmenler lehine yeterlik algıları ve kadın öğretmenler ile okul takımı çalıştıran öğretmenler lehine problem çözme becerileri anlamlı farklılık göstermektedir. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin problem çözme becerilerinin artmasının, mesleki yeterlik algılarının artmasında da orta düzeyde bir kanıt oluşturduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, öz yeterlik, problem çözme

Examining the Relationship between Physical Education Teachers' Teacher Efficacy and Problem Solving Skills

ABSTRACT

The aim of this study is to compare physical education (PE) teachers' self-efficacy and problem-solving abilities by several variables and to analyse the relationship between them. The research sample designed by correlational survey model consists of 374 PE teachers, aged between 22-54, who worked in the provinces of Sakarya-Aydın-Kahramanmaraş-Eskişehir-

Trabzon-Van-Mardin in 2021-2022 spring / 2022-2023 fall terms, determined by stratified sampling. Personal Information Form developed by researcher was used to obtain demographic information; “PE Teachers’ Self-Efficacy Scale” developed by Ünlü, Sünbül, Aydos (2008) was used to scale teachers’ efficacy; and “Problem Solving Inventory” developed by Heppner and Petersen (1982) and transcribed into Turkish by Şahin, Şahin and Heppner (1993) was used to scale problem-solving abilities. Analysing data, it was benefitted from statistical techniques of independent samples t-test, one-way variance analysis, and Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient. According to findings of research, it was detected that teachers perceived themselves as qualified for their professions ($X=341.37$) and their problem-solving skills are at medium level ($X=86.37$). PE teachers’ efficacy perceptions meaningfully differentiate as to gender, level of education, graduated department, and managing school team and their problem-solving abilities differentiate as to gender and managing school team. Besides, it was concluded that there is a meaningful correlation in positive direction and at medium level between teachers’ efficacy and problem-solving abilities ($r=-.535$, $p<0.01$). According to results of research, there is a significant difference in the perception of competence in favor of female teachers, teachers with postgraduate education, teachers with a degree in PE and sports, and teachers who managing school teams, and problem-solving skills in favor of female teachers and teachers who managing school teams. Also it can be said that increase of PE teachers’ problem-solving abilities constitutes a proof at medium level for increase their professional competency perceptions, as well.

Keywords: Physical education and sport, self-efficacy, problem solving

SB80

Özel Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Narsistik Kişilik Düzeylerinin İncelenmesi

KÖSE, Şöhret¹; KAVALCI, İsa²; BAYRAKTAR, Cengiz³; ÇAKIR, İmdat⁴

^{1,2,3,4}*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,
sohret_kose17@erdogan.edu.tr*

ÖZET

Bu çalışma; özel yetenek yarışmasına katılan öğrencilerin farklı değişkenlere (cinsiyet, spor yapma yılı, sporculuk düzeyi ve mezun olunan okul türü) göre narsistik kişilik düzeylerini incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Veriler kişisel bilgi formu ve Narsistik Kişilik Envanteri aracılığıyla toplanmıştır. Bu araştırma tanımlayıcı nitelikte olup genel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi özel yetenek sınavına giren öğrencilerden toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini 374 (92'si kadın, 282'si erkek) öğrenci oluşturmuştur. Verilerin normallik varsayımları incelenmiş ve verilerin dağılımına göre uygun istatistiksel testler yapılmıştır. Bu bağlamda verilerin analizinde öncelikle 374 öğrencinin ölçeklere verdiği yanıtların ortalama puanları incelenmiş; Tanımlayıcı istatistikler, ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi, üç ve daha fazla karşılaştırmalarda One-Way ANOVA testi kullanıldı. Veriler $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde test edildi. Araştırma bulguları, öğrencilerin Narsistik Kişilik ortalaması (6.12 ± 3.116) bulunmuştur. Bu duruma karşın demografik özelliklerin öğrencilerin narsist kişilik üzerinde farklılık yaratmadığı görülmüştür. Sonuç olarak cinsiyete, spor yapma yılına, sporculuk düzeyine ve sporcuların mezun oldukları lise türüne bağlı olarak öğrencilerin narsist kişilik düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Özel Yetenek, Kişilik

Investigation Of Narcissitic Personality Levels Of Students Taking Special Abilities Test

ABSTRACT

This work; It was conducted to examine the narcissistic personality levels of students participating in a special talent competition according to different variables (gender, years of sports, level of athleticism and type of school graduated). Data were collected through a personal information form and the Narcissistic Personality Inventory. This research is descriptive in nature and a general screening model was used. Data were collected from students who took the Recep Tayyip Erdoğan University special talent exam. The sample of the research consisted of 374 students (92 female, 282 male). The normality assumptions of the data were examined and appropriate statistical tests were performed according to the distribution of the data. In this context, in the analysis of the data, firstly, the average scores of the answers given by 374 students to the scales were examined; Descriptive statistics, Mann-Whitney U test was used for pairwise comparisons, and One-Way ANOVA test was used for three or more comparisons. Data were tested at the $\alpha=0.05$ significance level. Research findings showed that the students' Narcissistic Personality average was (6.12 ± 3.116). Despite this situation, it was observed that demographic characteristics did not make a difference on the students' narcissistic

personality. As a result, the narcissistic personality levels of the students did not show a statistically significant difference depending on gender, years of sports, level of athleticism and the type of high school the athletes graduated from.

Keywords: Sports, Special Ability, Personality

SB82

Özel Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Sporda Görev ve Ego Yönelim Durumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi

KÖSE, Şöhret¹; KALKAVAN, Arslan²; AKOĞUZ YAZICI, Nihal³; KAVALCI, İsa⁴

^{1,2,3,4}*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,*
sohret_kose17@erdogan.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi özel yetenek sınavına giren öğrencilerin farklı değişkenlere (cinsiyet, spor yapma yılı, sporculuk düzeyi ve mezun olunan okul türü) göre görev ve ego yönelim durumlarını incelemek amacı ile yapılmıştır. Anket yöntemi kullanılan bu araştırmanın örneklem grubunu anketleri eksiksiz dolduran 262'si erkek 77'si kadın olmak üzere toplam 339 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunun demografik bilgilerini ve Sporda Görev ve Ego Yönelim düzeylerini belirlemek için "Kişisel Bilgi Formu" ile "Sporda Görev ve Ego Yönelim Ölçeği -SGEYÖ-" kullanılmıştır. Verilerin normallik varsayımları incelenmiş ve verilerin normal dağılıma sahip olduğu görülmüştür. Bu kapsamda verilerin analizinde ilk olarak 339 öğrencinin ölçeklere vermiş oldukları yanıtların puan ortalamalarına bakılarak; tanımlayıcı istatistikler, T-Testi ile Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Veriler $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyine göre test edilmiştir. Cinsiyet değişkenine göre görev yönelim alt boyutunda anlamlı farklılıklar görülürken ($p<0.05$); spor yılı, sporculuk düzeyi ve mezun olduğu okul değişkenlerine göre sporda görev ve ego yönelim düzeyinde anlamlı farklılıklar görülmemiştir ($p>0.05$). Özel yetenek sınavına giren öğrencilerin görev yönelim düzeyi cinsiyet değişkenine göre kadınların erkek öğrencilerden anlamlı bir şekilde daha yüksek puan aldıkları; spor yapma yılı, sporculuk düzeyi ve mezun oldukları okul türü değişkenlerine göre farklılık göstermediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenek Sınavı, Spor, Görev Yönelimi, Ego Yönelimi

Examining the Task and Ego Orientation Situations in Sports of Students Taking the Special Ability Test According to Some Variables

ABSTRACT

This research was conducted to examine the task and ego orientation of students taking the Recep Tayyip Erdoğan University special talent exam according to different variables (gender, years of sports, level of athleticism and type of school graduated). The sample group of this research, in which the survey method was used, consists of a total of 339 students, 262 of whom are males and 77 of whom are females, who filled out the surveys completely. "Personal Information Form" and "Task and Ego Orientation in Sports Scale -SGEYÖ-" were used to determine the demographic information of the study group and the levels of Task and Ego Orientation in Sports. The normality assumptions of the data were examined and it was seen that the data had a normal distribution. In this context, in the analysis of the data, firstly, the average scores of the answers given by 339 students to the scales were examined; Descriptive statistics, T-Test and One-Way ANOVA test were used. Data were tested at the $\alpha=0.05$

significance level. While there were significant differences in the task orientation sub-dimension according to the gender variable ($p < 0.05$); There were no significant differences in the level of duty and ego orientation in sports according to the variables of sports year, athlete level and graduated school ($p > 0.05$). According to the gender variable of the task orientation level of the students taking the special talent exam, females received significantly higher scores than male students; It was observed that there was no difference according to the variables of the year of doing sports, the level of sportsmanship and the type of school they graduated from.

Keywords: Special Ability Test, Sports, Task Orientation, Ego Orientation

SB84

Basketbol Ball Handling Hareketlerinin Purdue Pegboard El Fonksiyon Testi Üzerine Etkisinin İncelenmesi

USLULAR, Aşina¹; ŞENTÜRK, Aydın¹; DEMİR, Erdal²; USTALAR SÜMERLİ, Ayşe¹; KAYA, Kübra¹; BİLGİN, Hakan¹; ÖZMUSUL, Yunus¹

¹*Spor Bilimleri Fakültesi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, Türkiye*
²*Spor Bilimleri Fakültesi, Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı basketbol antrenmanlarında kullanılan ball handling hareketlerinin el becerisi üzerine etkisini araştırmak. Çalışmaya katılan 60 sporcu 30 kontrol grubu, 30 deney grubu olarak ikiye ayrılmıştır. Deney grubuna 6 hafta boyunca haftada 3 gün ball handling antrenmanları uygulanmıştır. Bu araştırmada el becerisini ölçmek için Purdue Pegboard Testi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda deney grubu ile kontrol grubunun PPT ön test- son test toplam skor puanları arası istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulundu (öncesi $p = 0,748$; sonrası $p = 0,000$). Deney grubu kadın katılımcıların ön test-son test toplam skor puanları ($p = 0,000$) ve erkek katılımcıların ön test-son test toplam skor puanları arasında anlamlı bir fark olduğu bulundu ($p = 0,000$). Kontrol grubu kadın katılımcıların ön test-son test toplam skor puanları ($p = 0,629$) ve erkek katılımcıların ön test-son test toplam skor puanları arasında anlamlı bir fark olmadığını görüldü ($p = 0,424$). Deney grubunda olan kadın katılımcıların sağ el ($p = 0,000$), sol el ($p = 0,000$) ve bilateral el ($p = 0,014$) ve erkek katılımcıların sağ el ($p = 0,001$) ve sol el ($p = 0,000$) ön test son test sonuçları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunurken; bilateral el ($p = 0,061$) ön test son test sonuçları arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edildi. Deney grubundaki kadın ve erkek katılımcıların sağ el öncesi ($p = 0,709$) ve sonrası ($p = 0,237$), sol el öncesi ($p = 0,479$) ve sonrası ($p = 0,324$), bilateral el öncesi ($p = 1,000$) ve sonrası ($p = 0,471$) kadın ve erkek puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı görüldü.

Anahtar Kelimeler: ball handling, basketbol, Purdue Pegboard Test

Examining the Effect of Basketball Ball Handling Movements on Purdue Pegboard Hand Function Test

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the effect of ball handling movements used in basketball training on dexterity. 60 athletes participating in the study were divided into 30 control groups and 30 experimental groups. Ball handling training was applied to the experimental group 3 days a week for 6 weeks. In this study, Purdue Pegboard Test was used to measure manual dexterity. As a result of the study, a statistically significant difference was found between the PPT pre-test and post-test total score scores of the experimental group and the control group (before $p = 0.748$; after $p = 0.000$). It was found that there was a significant difference between the pretest-posttest total score scores of the female participants in the experimental group ($p = 0.000$) and the pretest-posttest total score scores of the male participants ($p = 0.000$). It was observed that there was no significant difference between the pretest-posttest total score scores of the female participants in the control group ($p = 0.629$) and the pretest-posttest total score scores of the male participants ($p = 0.424$). In the experimental group, female participants' right

hand ($p = 0.000$), left hand ($p = 0.000$) and bilateral hand ($p = 0.014$) and male participants' right hand ($p = 0.001$) and left hand ($p = 0.000$) were evaluated pre-test and post-test. While it was found that there was a significant difference between the results; It was determined that there was no significant difference between the pre-test and post-test results of bilateral hands ($p = 0.061$). Male and female participants in the experimental group had right hand before ($p = 0.709$) and after ($p = 0.237$), left hand before ($p = 0.479$) and after ($p = 0.324$),

Keywords: ball handling, basketball, Purdue Pegboard Test,

SB85

**5. İslami Dayanışma Oyunları Voleybol Kadınlar Ligi Müsabakalarının
Maç Analizi**

SOYLU, Çağlar¹; YALÇIN KOCAMAN, Simge²; ALTUNDAĞ, Emre³

¹Spor Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara

^{2,3}Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kütahya

ÖZET

Araştırmanın amacı 5. İslam Dayanışma Oyunları'nda Voleybol Kadınlar Liginde lig sıralaması, galibiyet ve mağlubiyet ile uygulanan servis, servis karşılama, hücum, blok gibi teknikler arasındaki ilişkiyi belirlemektir. 5. İslam Dayanışma Oyunları'nda oynanan Azerbaycan, Türkiye, İran, Senegal, Kamerun, Afganistan ve Özbekistan ülkelerinden 94 sporcunun yer aldığı 13 müsabakanın istatistiksel analizleri incelenmiştir. Bu çalışmayla 5. İslam Dayanışma Oyunları'nın tamamlanmasının ardından sıralamayı yani başarıyı etkileyen tekniklerin ortaya çıkartılması amaçlanmaktadır. İstatistikler, takımlarda görev yapan istatistik antrenörleri tarafından tutulmaktadır. "Data Volley Professional 4.0" programında yapılan analizlerden alınan veriler toplanmış verilerin tanımlayıcı istatistikleri yapılarak ve ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Verilerin normal dağılım varsayımına uygunluğunu Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro Wilk normallik testi ile belirlenmiştir. Verilerin normallik durumuna göre uygulanan teknikler ile başarı arasındaki ilişkiyi tespit etmek için "SPSS" programında normal dağılıma sahip verilere "Pearson Correlation", normal dağılıma sahip olmayan verilere "Spearman Correlation" testi uygulanmıştır. 7 takım arasında ilk takım 1 değer, son takım 7 değer olarak korelasyonları yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda başarı ile set başına alınan ace, side out yüzdeleri, orta ve kötü manşetten sonra atak yüzdeleri, mükemmel ve iyi manşetten sonra atak yüzdeleri arasında pozitif yönlü çok güçlü anlamlı ilişki bulunmuştur. Transition hücum yüzdeleri, break point hücum yüzdeleri, set başına yapılan blok sayıları, maç başına alınan sayı ile başarı arasında pozitif yönlü güçlü ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak voleybolda başarıyı etkileyen en önemli parametrelerin hücum organizasyonları olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müsabaka Analizi, Performans, Voleybol

**Evaluation of Match Analysis of 5th Islamic Solidarity Games Volleyball
Women's League Competitions**

ABSTRACT

This research aims determining the relationship between the league ranking, victory and defeat in the Volleyball Women's League in the 5th Islamic Solidarity Games and the techniques such as serve, serve, attack and block. Statistical analyses of 13 competitions played in the 5th Islamic Solidarity Games, in which 94 athletes from Azerbaijan, Turkey, Iran, Senegal, Cameroon, Afghanistan and Uzbekistan were examined. This study aims to reveal the techniques that affect the success after the completion of the 5th Islamic Solidarity Games. It is kept by statistics coaches working in statistical teams. The data obtained from the analyzes made in the "Data Volley Professional 4.0" program were collected and the descriptive statistics of the data were made and the mean and standard deviation values were calculated.

Kolmogorov-Smirnov and Shapiro Wilk normality tests were applied to ensure that the data conformed to the normal distribution assumption. In order to determine the relationship between the techniques applied according to the normality of the data and success, the "Pearson Correlation" test was applied to the data with normal distribution in the "SPSS" program, and the "Spearman Correlation" test was applied to the data that did not have normal distribution. Among the 7 teams, correlations were made with the first team as 1 value and the last team with 7 values. As a result of the study found a positive and very strong significant relationship between the percentages of ace and side out per set, attack percentages after medium and bad cuff, and attack percentages after excellent and good cuff. A strong positive correlation was found between transition attack percentages, break point attack percentages, number of blocks per set, number of points per match and success. As a result, it was revealed that the most important parameters affecting the success in volleyball are offensive organisations.

Keywords: Competition Analysis, Performance, Volleyball

SB88

Bilinçli Farkındalık (Mindfulness) Uygulamalarının Spor Performansına Etkisi

ÜZGÜ, Mehmet Ali¹; BOZGÜNEY, Reha²; ÇİMEN, Erkan³

¹Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Egzersiz ve Spor Anabilim Dalı, Isparta

³Süleyman Demirel Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Isparta

ÖZET

Spor başarı ve performans, hem fiziksel hem de psikolojik kapasiteye ve hazırlığa dayanmaktadır. Bu amaçla, sporcular disiplin kazanmalı ve olası sıkıntılarla başarılı bir şekilde başa çıkmalıdır. Farklı türdeki zihinsel antrenmanlar, fizyolojik ve psikolojik performans göstergelerine veya performans sonuçlarına katkıda bulunabilir. Elit sporcuların performansını artırmak için geleneksel spor psikolojisi teknikleri, içsel faktörleri kontrol etmeye odaklanırken, son zamanlarda bilinçli farkındalık temelli uygulamaların popülaritesi oldukça artmıştır. Bilinçli farkındalık, sporcuların içsel deneyimlerine farkındalıkla yaklaşmayı ve bu deneyimleri kabul etmeyi amaçlar. Bu derleme çalışması ile, sporda bilinçli farkındalık temelli uygulamaların spor performansına olan etkilerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu derleme çalışmasının kapsamını, Google Scholar ve PubMed arama motorları vasıtasıyla taranmış ve önceden belirlenmiş kriterlere uygun olan çalışmalar oluşturmaktadır. Birçok çalışma, bilinçli farkındalık temelli uygulamaların sporcuların farkındalık düzeylerini artırmada ve atletik performanslarını geliştirmede etkili olduğunu göstermiştir. Sporcularda bilinçli farkındalığın, stresle başa çıkmayı kolaylaştırdığı ve spor müsabakalarında daha iyi odaklanmayı sağladığı tespit edilmiştir. Ayrıca, bilinçli farkındalık temelli uygulamaların yaralanma riskini azaltmada da potansiyel rolü olduğu görülmüştür. Yapılacak olan daha fazla deneysel çalışma ile bu alandaki bilgi ve anlayışın artırılması önerilmektedir. Ayrıca, spor psikolojisi uzmanları ve antrenörler, sporculara bilinçli farkındalık temelli uygulamaların faydalarını göstererek içsel deneyimlerini desteklemelidir. Bu tür uygulamaların antrenman süreçlerine entegre edilmesi, sporcuların performanslarını artırmanın yanı sıra sporu daha keyifli ve anlamlı bir şekilde deneyimlemelerine de yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Bilinçli Farkındalık, Bilinçli Farkındalık Uygulamaları, Mindfulness, Spor, Spor Performansı

The Effect of Mindfulness Interventions on Sport Performance

ABSTRACT

Success and performance in sport are based on both physical and psychological capacity and preparation. To this end, athletes must acquire discipline and successfully cope with possible adversity. Different types of mental training can contribute to physiological and psychological performance indicators or performance results. While traditional sport psychology techniques for improving the performance of elite athletes focus on controlling intrinsic factors, mindfulness-based practices have recently grown in popularity. Mindfulness aims to approach and accept athletes' inner experiences with awareness. With this review study, it is aimed to examine the effects of mindfulness-based practices on sports performance. The scope of this

review study consists of studies that were scanned through Google Scholar and PubMed search engines and that meet predetermined criteria. Many studies have shown that mindfulness-based practices are effective in increasing athletes' mindfulness levels and improving their athletic performance. It has been found that mindfulness in athletes facilitates coping with stress and provides better focus in sports competitions. In addition, mindfulness-based practices were found to have a potential role in reducing the risk of injury. It is recommended to increase knowledge and understanding in this field with more experimental studies. Furthermore, sport psychology experts and coaches should support athletes' inner experiences by showing them the benefits of mindfulness-based practices. Integrating such practices into training processes can help athletes to experience sport in a more enjoyable and meaningful way as well as increasing their performance.

Keywords: Conscious Awareness, Mindfulness, Mindfulness-Based Interventions, Sports, Sports Performance

SB92

Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ile Okula Aidiyet Duyguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

YAPICI, Emre Caner; KÜÇÜK, Veysel

Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul

ÖZET

Yapılan araştırma, yurtdışı Türk okullarımızdan Gürcistan/Batum ve Türkiye’de Artvin ili ilçelerinde yer alan ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile okula aidiyet duyguları arasındaki ilişkiyi kültürel ekseninde betimlemek ve coğrafi-kültürel özelliklerin tutumu ve okul aidiyetini nasıl etkilediğini ortaya çıkarmak açısından önemli görülmektedir. Araştırmanın amacı; Ortaokul ve Lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile okula aidiyet duyguları ve yaşadıkları bölge arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın örneklem grubunu 490 Kız ve 612 erkek öğrenci olmak üzere toplam 1102 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada beden eğitimi ve spor tutum ölçeği ve okula aidiyet ölçeği veri toplama araçları olarak kullanılmıştır. Araştırmanın analizinde basit doğrusal regresyon, Anova ve Tukey analizlerinin yapılmasına karar verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile okula aidiyet duygusu arasında orta düzeyde korelasyon tespit edilmiştir ($p<0,05$, $r=0,425$). Ayrıca yapılan basit doğrusal regresyon analizinde beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumun, okula aidiyet duygusunu %18 açıkladığı sonucuna ulaşılmıştır ($p<0,05$, $R=18,1$). Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ile yaşanan yer arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Sonuç olarak; beden eğitimi ve spor dersinin okula aidiyeti %18 oranında açıkladığı ve yaşanan bölgelere göre beden eğitimi ve spor ders tutumunun Gürcistan/Batum (x:3,98) bölgesi lehine farklılaştığı tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Eğitim, Spor Yönetimi

Examining the Relationship Between Students' Attitudes Towards Physical Education Lessons and Their Sense of Belonging to School

ABSTRACT

The research conducted is to describe the relationship between the attitudes of secondary school and high school students from our Turkish schools abroad, Georgia/Batumi and Artvin province in Turkey, towards physical education and sports lessons and their sense of belonging to the school, on the cultural axis, and to reveal how geographical-cultural characteristics affect attitude and school belonging. It is considered important to remove the Purpose of the research; It is an examination of the relationship between secondary and high school students' attitudes towards physical education and sports lessons, their sense of belonging to the school and the region they live in. The sample group of the research consisted of a total of 1102 students, 490 female and 612 male students. it used in research both attitude scale and belonging scale. It was determined that the data obtained showed a normal distribution according to it was decided to conduct simple linear regression, others. According to the findings; A moderate correlation was detected between the attitude towards physical education and sports lessons and the sense of belonging to the school ($p<0,05$, $r=0,425$). In addition, in the simple linear regression analysis,

it was concluded that the attitude towards physical education and sports lessons explained the sense of belonging to the school by 18% ($p < 0.05$, $R = 18.1$). A statistically significant difference was found between the attitude towards physical education and sports lessons and the place of residence ($p < 0.05$). In conclusion; It was determined that physical education and sports course explained school belonging by 18% and that physical education and sports course attitudes differed according to the regions of residence in favor of the Georgia/Batumi (x:3.98) region ($p < 0.05$).

Keywords: Physical Education and Sports, Education, Sports Management

SB93

**Modern Olimpiyat Oyunları Tarihinde Değişen Olimpiyat Sloganının
Tokyo 2020 Çerçevesinde İncelenmesi**

KÖSE, Hande¹; ÖZDİLEK, Çetin¹; SARI, Onur¹

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Modern Olimpiyat tarihinde Pierre de Coubertin tarafından önerilen ve ilk kez 1924 Paris Oyunlarında kullanılan “Citius, Altius, Fortius” sloganına 20 Temmuz 2021 de “Communiter” kavramı eklenmiştir. Çalışmada slogan değişiminin gereklilikleri, değişim süreci, 2020 Tokyo oyunlarına yansıma şekli ve modern olimpiyat tarihine etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Elde edilen veriler sonucunda çalışma spor tarihi literatürüne sağlayacağı katkılar yönüyle önem kazanmaktadır. Araştırma nitel bir çalışma olup belge tarama yöntemi kullanılmıştır. İkincil kaynak taramasıyla olimpiyatlarla ilgili literatür Doküman/Metin analizi yöntemiyle gözden geçirilmiştir. 18 yüzyıl sonunda modern olimpiyat oyunlarının tekrardan düzenlenmesine yönelik çalışmalar başlamış olup devamında olimpizm felsefesinin temellerini oluşturan evrensel bakış, kardeşlik ve barış değerlerinin yayılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda olimpiyat sloganı oluşturularak ilk kez 1924 Paris oyunlarında kullanılmıştır. 10 Eylül 2013'te Thomas Bach IOC nin dokuzuncu başkanı olarak seçilmesiyle beraber olimpiyat tarihinde oyunlar için yenilikler döneminin startı verilmiştir. Bu yenilikler kapsamında; Citius, Altius, Fortius sloganına “Communiter- Birlikte” kelimesinin eklenmesi yönünde teklifi 137. IOC oturumunda sunulmuş olup 20 Temmuz 2021 tarihinde IOC tarafından kabul edilmiştir. Yapılan değişikliğin yansıması sanat eserlerinden sporcu davranışlarına kadar birçok alanda hissedilerek yeni miraslar oluşturulmuştur. Olimpiyat değerlerinin tek yetkili koruyucusu olan IOC; olimpiyat sloganının değişim sürecinde hukuki süreci doğru ve adaletli olarak yürütmüştür. Değişen slogan ile sporun birleştirici gücü ve dayanışmanın önemi vurgulanmış olup oyunların sürdürülebilirliği için her türlü gelişime ve değişime açık olduklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Pierre de Coubertin,Olimpiyat Sloganı, Citius, Altius, Fortius, Communiter

**An Examination Of The Changing Olympic Slogan In The History Of
Modern Olympic Games In The Framework Of Tokyo 2020**

ABSTRACT

In the history of modern Olympics, the slogan "Citius, Altius, Fortius" proposed by Pierre de Coubertin and used for the first time in the 1924 Paris Games was added with the concept of "Communiter" on July 20, 2021. The study aims to examine the necessities of the slogan change, the change process, the reflection form of the 2020 Tokyo games and the effects on the history of modern Olympics. As a result of the obtained data, the study gains importance in terms of its contribution to the sports history literature. The research is a qualitative study and document scanning method was used. The literature related to the Olympics was reviewed by document/text analysis method with secondary source scanning. At the end of the 18th century, studies for organizing modern Olympic games again started and then it was aimed to spread universal

values such as universal perspective, brotherhood and peace that form the foundations of Olympism philosophy. In this context, an Olympic slogan was created and used for the first time in the 1924 Paris games. With the election of Thomas Bach as the ninth president of IOC on September 10, 2013, a period of innovations for the games in Olympic history was started. Within the scope of these innovations; The proposal to add the word "Communiter- Together" to the Citius, Altius, Fortius slogan was presented at the 137th IOC session and accepted by IOC on July 20, 2021. The reflection of the change was felt in many areas from art works to athlete behaviors and new legacies were created. IOC, which is the sole authorized protector of Olympic values; has carried out the legal process correctly and fairly in the change process of the Olympic slogan. With the changing slogan, they emphasized the unifying power of sport and the importance of solidarity and expressed that they are open to all kinds of development and change for the sustainability of the games.

Keywords: Pierre de Coubertin, Olympic Motto, “Citius, Altius, Fortius- Communiter”

IOC emphasized the unifying power of sports and the importance of solidarity with the changed slogan and stated that they are open to all kinds of developments and changes for the sustainability of the games.

SB101

**Türkiye Futbol Federasyonu 2. Bölge
Futbol Hakemlerinin Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi**

DURAN, İbrahim¹, ALTUNDAĞ, Emre¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Türkiye Futbol Federasyonu 2. futbol hakemlerinin öz yeterlilik düzeylerinin cinsiyet, klasman durumu, hakemlik süresi, lisanslı olarak futbol oynama durumu ve il değişkenine bağlı olarak incelenmesidir. Araştırma grubunu Kocaeli, Sakarya, Bursa ve Kütahya illerinde İl Hakemi, Bölgesel Hakem ve Bölgesel Yardımcı Hakem olarak görev yapan 21'i Kadın 183'ü erkek olmak üzere toplam 204 hakem oluşturmaktadır. Ölçek olarak Dithurbide, Myers, Gullien ve Feltz (2012) tarafından geliştirilen, Pulur ve Karaçam (2017) tarafından Türkçe güvenilirlik ve geçerlilik çalışması yapılan Hakem Öz yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. SPSS 20.0 paket programına aktarılan verilere Kruskal-Wallis H ve Mann-Whitney U testleri uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda lisanslı olarak futbol oynayan ile oynamayan hakemlerin arasında öz yeterlilik düzeyinde anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Ancak lisanslı olarak futbol oynayan hakemlerin öz yeterlilik düzeyi oynamayan hakemlere göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Cinsiyet değişkenini göre erkek hakemler lehine anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Klasman değişkenine göre fiziksel yeterlilik, oyun bilgisi, baskı ve HÖYÖ toplam puanlarında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Hakemlik süresine göre baskı, karar verme, iletişim, oyun bilgisi alt boyutlarında ve HÖYÖ toplam puanlarında anlamlı fark tespit edilmiştir. İl değişkenine göre baskı alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Spor, Futbol, Hakem, Futbol Hakemi, Hakem Öz yeterlilik

**Football Federation of Turkey 2nd Region Investigation of Self-Efficacy
Levels of Football Referees**

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the self-efficacy levels of the Turkish Football Federation 2nd football referees depending on gender, classification status, refereeing period, licensed football playing status and province variables. The research group consisted of 204 referees, 21 of whom were female and 183 of whom were male, working as Provincial Referees, Regional Referees and Regional Assistant Referees in Kocaeli, Sakarya, Bursa and Kütahya provinces. The Referee Self-Efficacy Scale developed by Dithurbide, Myers, Gullien, and Feltz (2012) and the Turkish reliability and validity study conducted by Pulur and Karaçam (2017) was used as the scale. Kruskal-Wallis H and Mann-Whitney U tests were applied to the data transferred to SPSS 20.0 package programme. The results showed that there was no significant difference in the level of self-efficacy between the referees who played football as a licensed referee and those who did not. However, it was seen that the self-efficacy level of the referees who play football as a licensed referee was higher than the referees who do not play football. According to the gender variable, a significant difference was found in favour of male referees. According to the classification variable, a significant difference was found in physical competence, game

knowledge, pressure and HÖYÖ total scores. According to the duration of refereeing, a significant difference was found in the sub-dimensions of pressure, decision making, communication, game knowledge and HÖYÖ total scores. A significant difference was found in the sub-dimension of pressure according to the province variable.

Keywords: Sport, Football, Referee, Football Referee, Referee Self-qualification

SB102

**Göçmen Sporcuların Adaptasyon Yetenekleri ve Kültürel Uyumunun
Sportif Başarıları Üzerindeki Etkisi**

DALLOO, LARA RIZKARSHUKUR; ERZEYBEK, Mustafa Said

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kütahya, Türkiye

ÖZET

Araştırmanın amacı, Türkiye'nin farklı illerinde yaşayan yabancı uyruklu göçmen sporcuların, bulundukları ortamlara uyum sağlama süreçlerini ve bu süreçlerde karşılaştıkları deneyimleri incelemektir. Araştırmaya Türkiye genelinde sportif faaliyetlerde yer alan toplam 366 göçmen sporcu dahil edilmiştir. Bu çalışma, göçmen sporcuların yaşadıkları zorlukları psikolojik açıdan anlamak için anket forumu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Multi Kültürel Kimlik Entegrasyon Ölçeği (MKEÖ) ve Sosyokültürel Uyum Ölçeği kullanılmıştır. Bulgular, göçmen sporcuların Türkiye'ye geldikleri ilk zamanlarda uyum sorunları yaşadıklarını, ancak sporun bu süreçte önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Sonuç olarak, göçmen sporcular, Türkiye'ye ilk geldiklerinde çevresel farklılıklar, ailelerinden uzakta yaşama zorunluluğu ve bazen yerli sporcuların psikolojik baskıları gibi nedenlerle uyum sorunları yaşamışlar, ancak bu sorunları spor faaliyetleri aracılığıyla aşmayı başarmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Göçmen, Sporcular, Uyum.

**The Effect of Immigrant Athletes' Adaptation Abilities and Cultural
Adaptation on their Sporting Achievements**

ABSTRACT

The aim of the research is to investigate the adaptation processes of foreign national immigrant athletes living in different cities in Turkey and the experiences they encounter during these processes. A total of 366 immigrant athletes participating in sports activities across Turkey were included in the study. This study was conducted through a questionnaire forum to understand the psychological challenges faced by immigrant athletes. The Multicultural Identity Integration Scale (MKEÖ) and Socio-Cultural Adaptation Scale were utilized in the research. The findings indicate that immigrant athletes initially experience adaptation challenges upon their arrival in Turkey, but sports play a significant role in overcoming these challenges. In conclusion, immigrant athletes faced adaptation issues when they first arrived in Turkey due to environmental differences, separation from their families, and sometimes psychological pressures from local athletes. However, they managed to overcome these challenges through participation in sports activities.

Keywords: Immigrant, Athletes, Adaptation.

SB104

**Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Okul Dışı Öğrenme Ortamlarını
Düzenleme Düzeylerinin Belirlenmesi**

AKKOYUN, Cemre Nilay¹; ÖZDİLEK, Çetin¹; AKIN, Sinan¹

¹*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye*

ÖZET

Okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen eğitim-öğretim faaliyetleri öğrencilere kalıcı etki bırakan öğrenme deneyimini sunmaktadır. Okul dışı öğrenme faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için öğretmenlerin okul dışı öğrenme ortamlarının farkında olmaları ve okul dışı öğrenme ortamlarını düzenleyebilmeleri gerekmektedir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul dışı öğrenmeyi düzenleme düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırmanın sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Okul dışı öğrenme ve okul dışı öğrenmeyi düzenleme düzeylerinin yüksek ($114,08 \pm 30,7$) olduğu saptanmıştır. Araştırmaya dahil olan örneklem grubunun cinsiyet, mesleki hizmet yılı, görev yapılan eğitim kademesi, konumu ve öğretmenlerin ders dışı etkinlik düzeyi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda okul dışı öğrenmeyi düzenlemeye ilişkin karma araştırma yöntemleri kullanılarak daha detaylı araştırmalar yapılması ve sonuçların karşılaştırılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul dışı öğrenme, Beden eğitimi, Öğretmen

**Determination of Physical Education and Sports Teachers' Level of
Organizing Out-of-School Learning Environments**

ABSTRACT

Educational activities carried out in out-of-school learning environments provide students with learning experiences that leave a lasting impact. To realize out-of-school learning activities, teachers should be aware of out-of-school learning environments and be able to organize out-of-school learning environments. From this point of view, the aim of this study is to determine the level of organizing out-of-school learning of physical education and sports teachers. Relational survey method was used in this research based on quantitative data analysis. The research was conducted with 399 physical education and sports teachers working in Eskişehir-Kütahya provinces and districts. The data of the study were collected using the demographic form as well as the "Out-of-School Learning and Regulation of Out-of-School Learning Scale (OOSLLS)" developed by Bolat & Köroğlu (2020). Descriptive statistics, independent sample T-test, and one-way analysis of variance were used to analyze the data. As a result of the study, it was determined that physical education and sports teachers had high levels of out-of-school learning and organizing out-of-school learning (114.08 ± 30.7). It was determined that there was no significant difference according to the variables of gender, years of professional service, level of education, location, and extracurricular activity level of the teachers. In line with the results obtained, it is recommended to conduct more detailed research on organizing out-of-school learning using mixed research methods and to compare the results.

Keywords: Out-of school learning, Physical education, Teacher

SB106

**Veteran Masa Tenisçilerin Gıda ve Beslenme Okuryazarlığının
Araştırılması**

YURTTAŞ, Şahika¹; KAYHAN, Mert²

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Türkiye, sahikey9084@gmail.com

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkiye, mert.kayhan@dpu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, veteran masa tenisçilerin gıda ve beslenme okuryazarlığının araştırılmasıdır. Araştırmaya Eskişehir ilinde düzenlenen veteran masa tenisi turnuvasında yarışan 72 sporcu katılmıştır. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Etik kurulundan gerekli izinler alınmıştır. Çalışmamızda kullanılan Gıda ve Beslenme Okuryazarlığı ölçeği bilgi, tutum ve davranış alan alt boyutlarından oluşmaktadır. Bilgi ve tutum alan boyutlarında 13 soru, davranış alan boyutlarında ise 10 soru olmak üzere toplam 36 soru/madde yer almaktadır. Gıda ve Beslenme Okuryazarlığı ölçeği, Demir ve Özer tarafından 2022 yılında geliştirilmiştir. Verilerin Analizi için SPSS 23 programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistik, frekans tablosu, tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Çalışma grubunun bilgi alt boyut ortalamaları 9.54 ± 2.722 , tutum alt boyut ortalamaları 51.83 ± 8.145 ve davranış alt boyut ortalamaları 32.94 ± 6.395 puan olarak bulunmuştur. Ayrıca davranış alt boyut ile vücut kütle indeksi arasında negatif yönlü zayıf bir korelasyon bulunmuştur ($r = -0.292$, $p > .05$). Sonuç olarak sporcuların gıda okuryazarlık puanları tüm alt boyutlarda sınırlı olarak tespit edilmiştir. Vücut kütle indeksi arttıkça gıda okuryazarlığına yönelik davranış puanlarının olumsuz etkilenmesi gıda okuryazarlığının artırılması gerekliliğini öne çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Antrenman, Sağlık, Sporcu

**Investigation of Food and Nutrition Literacy of Veteran Table Tennis
Players**

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the food and nutrition literacy of veteran table tennis players. 72 athletes competing in the veteran table tennis tournament held in Eskişehir province participated in the research. Necessary permissions were obtained from Kütahya Dumlupınar University Scientific Research and Ethics committee. The Food and Nutrition Literacy scale used in our study consists of knowledge, attitude and behavior sub-dimensions. There are 36 questions/items, 13 questions in the knowledge and attitude domain dimensions and 10 questions in the behavior domain dimensions. The Food and Nutrition Literacy scale was developed by Demir and Özer in 2022. SPSS 23 was used. Descriptive statistics, frequency table, one way analysis of variance were used to analyze the data. The knowledge sub-dimension averages of the study group were found to be 9.54 ± 2.722 , the attitude sub-dimension averages were 51.83 ± 8.145 , and the behavior sub-dimension averages were 32.94 ± 6.395 points. Additionally, a weak negative correlation was found between the behavior sub-

dimension and body mass index ($r = -0.292$, $p > .05$). As a result, the food literacy scores of the athletes were found to be limited in all sub-dimensions. As body mass index increases, food literacy behavior scores are negatively affected, highlighting the need to increase food literacy.

Keywords: Training, Health, Athlete

SB107

Milli Atletlerde DMFT İndeksi ile Ağız Diş Sağlığı Yaşam Kalitesi (OHIP-14) İlişkisinin Araştırılması

ÖZKAN, Serkan¹; ÜNVEREN, Alparslan²

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı.

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi.

ÖZET

Sporcunun performansını arttırmaya yönelik bilimsel çalışmaların önemli şekilde yön verdiği, artık başarıda saniyelerin, saliselerin, gramların önem arz ettiği, performansı arttırmada ve başarıyı zirveye taşımaktadır. Sporcu sağlığının en ince ayrıntısına kadar dikkat edilmesi gerektiğini ve bu husustan hareketle araştırmanın amacı, milli atletlerin, DMFT indeksleri ile ağız diş sağlığı yaşam kaliteleri ilişkisinin incelenmesidir. Araştırmanın örneklem grubunu, olimpiyat merkezlerinde olimpiyatlara hazırlanan farklı branşlardaki atletlerden oluşmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak Dünya Sağlık Örgütü'nün uygulamakta olduğu ağız ve diş sağlığı ölçeklerinden DMFT İndeksi, ile OHIP-14 Ağız ve Diş Sağlığı Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmamız farklı atletizm branşlarında bulunan milli atletler kapsamında yaş aralığı 16-28'dir. Sporcuların ağız muayeneleri yapılarak çürük, dolgulu, eksik dişleri DMFT İndeksi'ne göre değerlendirilmiştir. OHIP-14 Ölçeği ile ağız diş sağlığı yaşam kaliteleri verileri elde edilmiştir. Veriler SPSS-27 programında değerlendirilmiştir. Bu sonuçlara göre katılımcılar en yüksek ortalama değerleri psikolojik engellilik alt boyutunda, en düşük ortalama değerleri ise handikap alt boyutunda elde etmişlerdir. DT ile OHIP-14 arasında negatif yönlü düşük düzeyde anlamsız bir ilişki, FT ile OHIP-14 arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki ve MT ile OHIP-14 arasında ise yine negatif yönlü düşük düzeyde anlamsız bir ilişki olduğu sonuçlarına erişilmiştir. Normal dağılım gösterip göstermediğinin tespiti için yapılan normallik testi sonuçlarına göre OHIP-14'ün normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($p<.05$).

Anahtar Kelimeler: Spor, Sağlık, Atletizm, Ağız Diş Sağlığı

Investigation of the Relationship between DMFT Index and Oral and Dental Health Quality of Life (OHIP-14) in National Athletes

ABSTRACT

Scientific studies aimed at increasing the performance of the athlete are strongly guided by the fact that seconds, split-seconds and grams are now important in success, increasing performance and taking success to the top. It is necessary to pay attention to the smallest detail of athlete's health and based on this, the aim of the research is to examine the relationship between DMFT indexes and oral and dental health quality of life of national athletes. The sample group of the research consisted of athletes from different branches who were preparing for the Olympics in Olympic centers. DMFT Index, one of the oral and dental health scales implemented by the World Health Organization, and OHIP-14 Oral and Dental Health Quality of Life Scale were used as data collection tools in the study. In our study, the age range of national athletes in

different athletics branches is 16-28. The athletes' oral examinations were performed and their decayed, filled, and missing teeth were evaluated according to the DMFT Index. Oral and dental health quality of life data were obtained with the OHIP-14 Scale. The data were evaluated in the SPSS-27 program. According to these results, the participants obtained the highest mean values in the psychological disability sub-dimension and the lowest mean values in the handicap sub-dimension. It was concluded that there was a negative, low-level insignificant relationship between DT and OHIP-14, a positive, low-significant relationship between FT and OHIP-14, and a negative, low-level non-significant relationship between MT and OHIP-14. According to the results of the normality test performed to determine whether it showed a normal distribution, it was determined that OHIP-14 did not show a normal distribution ($p < .05$).

Keywords: Sports, Health, Athletics, Oral and Dental Health

SB108

Sınav Kaygısının Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Güdülenme Üzerindeki Yordayıcı Etkisi

ÇELİK, Nurullah¹; YILMAZ, Muzaffer Gokhan²

¹Sakarya Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Sakarya

²İlele Eğitim Kurumları, İstanbul

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sınav kaygısının beden eğitimi ve spor dersine yönelik güdülenme üzerindeki yordayıcı etkisinin incelenmesidir. Bu araştırmada, çalışmanın içerik ve amacına uygun olarak nicel desenlerden ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini İstanbul'da faaliyet gösteren iki ortaokulun 6, 7 ve 8. Sınıflarında öğrenim gören 221 öğrenci oluşturmaktadır. Tüm katılımcılara ait yaş ortalaması ise $12,29 \pm 1,04$ olarak tespit edilmiştir. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları; Kişisel bilgi formu, Westside Sınav Kaygısı Ölçeği ve Beden Eğitimi Dersinde Katılım Motivasyonu (Durumsal Güdülenme) Ölçeğidir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Pearson korelasyon analizi ve hiyerarşik regresyon analizi yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS 27 paket programında gerçekleştirilmiştir. Sınav kaygısı ile içsel güdülenme arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = -.213$, $p < 0.05$). Sınav kaygısı içsel güdülenmeyi negatif şekilde yordamaktadır ($\beta = -.197$, $p < 0.05$). Yaş ile içsel güdülenme arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Sınav kaygısının içsel güdülenmeyi anlamlı olarak yordadığı tespit edilmiştir ($\beta = -.166$, $p < 0.05$). Sınav kaygısı ile güdülenmemeye arasında pozitif bir ilişki vardır ($r = .154$, $p < 0.05$). Sınav kaygısının güdülenmemeyi anlamlı olarak yordadığı tespit edilmiştir ($\beta = -.197$, $p < 0.05$). Araştırmanın sonucuna göre sınav kaygısının beden eğitimi ve spor dersine yönelik güdülenme arasında bir ilişki olduğu ve sınav kaygısının beden eğitimi dersine yönelik içsel güdülenmeyi negatif yönde etkilediği söylenebilir. Bu bağlamda öğretmenlerin öğrencilerine dersin öncesinde ve ders esnasında sınav kaygısını azaltacak uygulamalar sunması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, içsel güdülenme, sınav kaygısı,

The Predictive Effect of Test Anxiety on Motivation for Physical Education and Sports Lessons

ABSTRACT

The purpose of the study is to examine the predictive effect of test anxiety on motivation for physical education and sports lessons. In this study, relational survey method, one of the quantitative designs, was used in accordance with the content and purpose of the study. The sample of the study consists of 221 students studying in the 6th, 7th and 8th grades of two secondary schools operating in Istanbul. The average age of all participants was determined as 12.29 ± 1.04 . The data collection tools used in the study were personal information form, Westside Test Anxiety Scale and Motivation for Participation in Physical Education Class (Situational Motivation) Scale. Descriptive statistics, Pearson correlation analysis and hierarchical regression analysis were used to analyze the data. Data analysis was performed in SPSS 27 package program. A significant negative relationship was found between test anxiety

and intrinsic motivation ($r=-,213$, $p<0.05$). Test anxiety negatively predicts intrinsic motivation ($\beta=-,197$, $p<0.05$). There is a significant negative relationship between age and intrinsic motivation. Test anxiety significantly predicts intrinsic motivation ($\beta=-,166$, $p<0.05$). There is a positive relationship between test anxiety and amotivation ($r=,154$, $p<0.05$). It was found that test anxiety significantly predicted amotivation ($\beta=-,197$, $p<0.05$). According to the results of the research, it can be said that there is a relationship between test anxiety and motivation towards physical education and sports lessons and that test anxiety negatively affects intrinsic motivation towards physical education lessons. In this context, it may be recommended that teachers offer their students practices that will reduce test anxiety before and during the lesson.

Keywords: physical education and sports, intrinsic motivation, test anxiety,

SB110

**Ankara İli Sincan İlçesinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor
Öğretmenlerinin Meslekte Karşılaştıkları Sorunlar**

Çetin Özdilek¹, Betül Altınok², Hüseyin Duşbudak³, Gülçin Duşbudak³, Kubilay Çimen⁴

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Kütahya

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Yöneticiliği Ana Bilim Dalı, Kütahya

³Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kütahya
(hsueyindusbudak@gmail.com)

⁴İstanbul Gelişim Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Ankara Sincan bölgesinde görev yapmakta olan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin meslekte karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Çalışmaya Ankara İli Sincan İlçesinde görev yapmakta olan 137 Beden Eğitimi Öğretmeninden 122'si katılım sağlamıştır. Veri toplama aracı olarak Aydoğan (2006) tarafından geliştirilen "Problem Tarama" Anketi kullanılmıştır. Anket, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin meslekte karşılaştıkları sorunlarını, okul yönetimi, okul ve fiziki şartlarla, aldıkları eğitim yönünden, öğrenci ve ailesi ile ve strese neden olan sorunlarını tespit etmektedir. Yapılan ANOVA testinden elde edilen bulgulara göre; Yaş Faktörüne dayalı farklılıklar görülmektedir. Okul yönetimiyle karşılaşılan sorunlar ile yaş faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($F(2,121)=3,127; P<0.05$). Strese Neden Olan Problemler ile Yaş faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($F(2,121)=3,965; P<0.05$). Yapılan t testinden elde edilen bulgulara göre; Cinsiyet Faktörüne dayalı farklılıklar görülmektedir. Okul yönetimiyle karşılaşılan sorunlar ile Cinsiyet faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($t(120)=2,314; p<0.05$). Strese Neden Olan Problemler ile Cinsiyet faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($t(120)=2,564; p<0.05$). Okul yönetimiyle karşılaşılan sorunlar ile Sizce Beden eğitimi dersi için ayrılan zaman haftada kaç saat olmalıdır? faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($t(120)=2,628; p<0.05$). Okul ve Fiziki Şartlar ile İlgili Problemler ile Sizce Beden eğitimi dersi için ayrılan zaman haftada kaç saat olmalıdır? faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($t(120)=2,439; p<0.05$). Aldıkları Eğitim Yönünden Karşılaştıkları Problemler ile Sizce Beden eğitimi dersi için ayrılan zaman haftada kaç saat olmalıdır? faktörü arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($t(120)=3,434; p<0.05$). Karşılaşılan sorunlar ile cinsiyet, Yaş ve Olması gereken ders saati sayısı karşılaştırıldığında, istatistiksel olarak Erkek Beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıklarını sorunlar ve faktörler arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş ($p<0.05$) Alanda benzer çalışmaların sonuçlarının karşılaştırılıp, yorumlanabilmesi için farklı bölgelerde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri üzerinde çalışma yapılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Spor, Öğretmen, Sorun

Problems Encountered by Physical Education and Sports Teachers Working in Sincan District of Ankara Province

ABSTRACT

The aim of this study is to identify the problems faced by Physical Education and Sports Teachers working in Ankara Sincan region. 122 out of 137 Physical Education and Sports Teachers in Sincan District participated in the study “Problem Screening” Survey, developed by Aydoğan (2006), has been used as data collection tool. According to the findings obtained from the ANOVA test, differences are observed based on the age. A significant relationship has been found between the problems encountered with school administration and age ($F(2,121)=3,127; P<0.05$) and between the problems causing stress and age ($F(2,121)=3,965; P<0.05$). According to the t test differences are observed based on the gender. A significant relationship has been found between the problems encountered with school administration and gender ($t(120)=2,314; p<0.05$) and between the problems causing stress and gender, ($t(120)=2,564; p<0.05$). A significant relationship has been found between problems encountered with school administration and ‘how many hours per week do you think should be allocated for physical education class’ factor ($t(120)=2,628; p<0.05$), between the problems with the environment at school and the physical conditions and ‘how many hours per week do you think should be allocated for physical education class’ factor ($t(120)=2,439; p<0.05$) and between the problems with the education which Physical Education and Sports Teachers received and ‘how many hours per week do you think should be allocated for physical education class’ factor ($t(120)=3,434; p<0.05$). When the problems encountered are compared with gender, age and the required number of lesson hours, statistically significant differences are found between the problems encountered by male physical education teachers and factors. It is thought that conducting studies on physical education teachers working in different regions in order to compare and interpret the results of similar studies will contribute to the field.

Keywords: Physical Education, Sports, Teacher, Problems

SB112

Alt Yapı Antrenörlerinin Eğitsel Oyuna Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

GÜNDÜZ, Nevin

Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, alt yapı antrenörlerinin eğitsel oyuna yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma, nitel bir çalışma olup, durum deseni çalışması kullanılmıştır. Çalışma grubunu, Ankara'da alt yapı futbol, basketbol, hentbol, voleybol branşlarında en az 3 yıldır görev yapan ve gönüllü katılan 80 antrenör oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturmada, çok amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanmış üç adet demografik bilgi sorusu ile amaca uygun bu konuda yapılmış çeşitli kaynaklara dayalı hazırlanan açık uçlu soru formu, 2 uzman tarafından incelenerek son haline getirilmiştir. Veri toplama tekniği olarak ise yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Veriler, kurs ve eğitim seminerleri öncesinde antrenörlere araştırmanın amacı ile ilgili bilgilendirme yapıp, sonrasında demografik bilgileri ve açık uçlu soru formunu sessiz bir ortamda cevaplamaları sağlanarak toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmış olup, beş tema oluşturulmuştur. Temalar; Eğitsel oyunun önemi, Oyunun amacı, Uygulamada dikkat edilmesi gerekenler, karşılaşılan sorunlar ve çözüm yaklaşımlarıdır. Araştırmada antrenörler eğitsel oyunu; sporcuların eğlenirken öğrenmeleri, motivasyonları, sorumluluk almaları, sosyalleşme ve farklı çözüm yollarını görmeleri açısından önemli olduğunu belirtmişlerdir. Oyunun amaçlarıyla ilgili; sporcuların çabuk karar verme ve hareket becerisini geliştirdiğini, işbirliği ve rekabeti öğretirken, monotonluktan kurtardığını, oyunları uygularken ise antrenörlerin tümü amaçlarına ulaştıklarını; sporcunun motivasyon ve verimliliğini artırma, işbirliğini kazandırma, eğlenirken öğrenme, problem çözme becerilerini arttırması gibi konularda amaçlarına ulaştıklarını belirtmişlerdir. Oyunları organize ederken; yaş gelişim, hazır bulunuşluk ve antrenmanın amacına dikkat ettiklerini, oyunları düzenlerken bir kısmı sorunla karşılaşmadığını, bir kısmı ise tesis eksikliği, zaman sorunu, takım kurma, yenilgiyi kabullenmeme sonucu disiplin sorunu yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu sorunlara karşı; oyunu anlatıp göstererek, eğlenceli sohbetler ederek, oyunun zorluk derecesini düşürerek ve sık kural değiştirerek kompleks durumlardan kaçındıklarını belirtmişlerdir. Eğitsel oyunları daha çok antrenman başında kullandıklarını belirtirken, bazıları ise ısınmadan sonra ya da antrenmanın ortasında kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu araştırma sonucunda alt yapı antrenörleri ilgili branşlarında eğitsel oyuna ve kazanımlarına dikkat ettikleri ve olumlu sonuç aldıklarını ifade edebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Eğitsel Oyun, Alt yapı Antrenörü, Alt Yapı Sporcusu

Examination of Youth Coaches' Opinions on Educational Games

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the views of youth coaches regarding educational games. The research is a qualitative study and a case pattern study was used. The study group consists of 80 coaches who have been working in youth football, basketball, handball and

volleyball in Ankara for at least 3 years and voluntarily participated. Multi-purpose sampling method was used in the study. In the data collection tool, three demographic information questions and an open-ended questionnaire (7 questions) prepared by the researcher based on various sources on this subject were applied as a preliminary application to 5 coaches from outside the group, and the answers were examined and finalized by 2 experts. The data were collected before or after the training seminars by informing the coaches about the purpose and them to answer the demographic information and open-ended questionnaire in a quiet environment. Content analysis was used to analyze, five themes were created. In the research, coaches used the educational game; it is important for athletes to learn while having fun, motivate and take responsibility, socialize and see different solutions. About the aims of the game, all of the coaches achieved. They achieved their goals in increasing the athlete's motivation and efficiency, gaining cooperation, learning while having fun, and problem-solving skills. While organizing; They attention to age development, readiness and the purpose of the training. Some of them experienced discipline problems as a of lack of facilities, time problems. They avoided complex situations by explaining the game, having conversations, lowering the difficulty the game and changing the rules. While they used games the beginning of training, after warm-up or in the middle of training. As a result we can state that youth coaches pay attention to the game and its achievements in their relevant branches and get positive results.

Keywords: Educational Game, Youth Coach, Youth Athlete

SB115

İnsanca, Pek İnsanca Projesi

ELESER, Selçuk

Şekerpınar Hasan Tahsin Ortaokulu, Kocaeli

ÖZET

İnsanca, Pek İnsanca Projesi, uluslararası eTwinning projesi kapsamında olup Türkiye ile Polonya, Azerbaycan, Makedonya, Romanya, Ürdün ve Gürcistan ülkelerinden 40 paydaş mentor (kolaylaştırıcı) öğretmen ve 400'den fazla öğrencinin dahil olduğu yenilikçi bir öğrenme projesidir. Projenin Amacı; Disiplinler arası bir yaklaşımla çocukların öğrenme ortamlarını geliştirmek, yaparak yaşayarak öğrenmelerini sağlamak, eleştirel ve özgürce düşüncelerini teşvik etmek ve öğrendikleri bilgiler ile günlük yaşam becerileri arasında anlamlı bağlantılar kurmalarına yardımcı olmaktır. Projede yapılan etkinlikler kapsayıcı, nitelikli ve yeniçağ becerileri temelinde olup, öğrencilerin çok yönlü gelişimine, proje tabanlı öğrenmelerine, öğrenme sürecine aktif katılım sağlamalarına, yaşam becerilerini geliştirmelerine, öğrenmeyi öğrenmelerine, toplumsal ve sosyal farkındalıklarını geliştirmelerine, bağlı bulundukları kültürle ile farklı kültürler arası olumlu bir bağ oluşturabilmelerine katkı sağlamıştır. Proje etkinlikleri temelde Beden Eğitimi dersi kazanımları içerirken 13 farklı ders müfredatından da faydalanılarak oluşturulmuştur. (Örneğin; Süreçle İlgili Kahoot! Bilgi yarışması / BE.5.1.2.4. Oyun ve etkinliklerde zamanı etkili kullanmanın önemini fark eder (Beden Eğitimi) BT.6.3.3.6. İhtiyaca göre doğru iletişim aracını seçerek etkili biçimde kullanır. (Bilişim Teknolojileri ve Yazılım) https://drive.google.com/file/d/1ZV2SZbG7o06S7DgwjI3Z2_KHsvLPXVp/view?usp=sharing. Proje 12-15 yaş (ortaokul) aralığında bulunan öğrenciler düzeyinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğretim içeriğinin, yöntem ve tekniklerin çeşitlendirilip zenginleştirilmesi sonucunda, 2023 Eğitim Vizyonu'nun temel amacı olan çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı çocuklar yetiştirme yolunda öğretim programında geçen genel perspektiflerin (değerlerin ve yetkinliklerin) öğrenilmesinde öğrencilerin motivasyonlarının arttığı gözlemlenmiştir. (Çalışmaların videoları ve geri bildirim notları ilgili platformda yüklüdür) Ders içeriklerinin, yeniçağ becerilerinin gerektirdiği ve öğrencilerin değişen ihtiyaçlarına yönelik bir şekilde planlanarak farklı ders kazanımlarıyla zenginleştirilmesi oldukça önem kazanmaktadır. Bu doğrultuda nitelikli ders tasarımlarının yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Disiplinler arası, müfredat, teknoloji, 21.yy becerileri, değerler, yetkinlikler

I Am Human Project

ABSTRACT

I'm Human Project is within the scope of the international eTwinning project and is an innovative learning project involving 40 stakeholder mentor teachers and more than 400 students from Turkey and the countries of Poland, Azerbaijan, Macedonia, Romania, Jordan and Georgia. The goal of the project; With an interdisciplinary approach, it aims to improve

children's learning environments, enable them to learn by doing and experiencing, encourage them to think critically and freely, and help them establish meaningful connections between the information they learn and their daily life skills. The activities carried out in the project are inclusive, qualified and based on new age skills, and they enable students to develop multifaceted development, project-based learning, active participation in the learning process, develop life skills, learn to learn, develop social and social awareness, develop a positive bond between the culture they are affiliated with and different cultures. contributed to their creation. While the project activities basically include Physical Education course achievements, they were created by making use of 13 different course curricula. The project was carried out at the level of students between the ages of 12-15. As a result of diversifying and enriching the teaching content, methods and techniques in the study, the main aim of the 2023 Education Vision is to raise qualified, moral children who're equipped with the skills of the age and the future and who can use this equipment for the benefit of humanity, who are fond of science, curious and sensitive to culture, and the general principles in the curriculum. It has been observed that students' motivation increases in learning perspectives. It is very important to plan the course contents in line with the requirements of new age skills and the changing needs of the students and enrich them with different course outcomes. In this regard, it is thought that qualified course designs should be made.

Keywords: Interdisciplinary, curriculum, technology, 21st century skills, values, competencies

SB117

**Beden Eğitimi Dersi Alan Lise Öğrencilerinde Algılanan Beden
Okuryazarlık Düzeylerinin Araştırılması**

GÜMÜŞ, Meryem¹; ÖZDİLEK, Çetin¹; KÖSE, Hande¹; ALTINOK, Betül¹; ÇİMEN, Kubilay²

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Anabilim Dalı, Türkiye, gmsmeryem@icloud.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; beden okuryazarlık düzeylerinin demografik değişkenler ile ilişkisini incelemek, fiziksel aktivitenin birey sağlığı üzerindeki etkileri konusunda farkındalık yaratmak, benimsemek ve Türk nüfusunun yaklaşık %7,41’lik bir rakamla önemli bir bölümünü kapsayan 14-19 yaş arası genç nüfusunu oluşturan adölesanların yaşam kalitelerini saptayabilmektir. Çalışmanın araştırma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılında Kütahya ili ortaöğretim kurumlarında eğitimine devam etmekte olan ve yaşları 14 ile 19 arasında değişen 517’si kadın, 234’ü erkek olmak üzere toplam 751 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerinde Bilgi Toplama Formu olarak Yılmaz, A., ve Kabak, S. tarafından ülkemizde geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış olan Ergenler İçin Algılanan Beden Okuryazarlığı Ölçeği (PPLSA), kullanılarak toplanmıştır. Beden okuryazarlığı ölçek puanından alınabilecek minimum değer 9, maksimum değer ise 54’tür. Yapılan analizler sonucu katılımcılarımızın aldığı puan 39.28 ile orta düzeyde beden okuryazarlık seviyesine sahip oldukları tespit edilmiştir. Araştırma kapsamındaki bulgular incelendiğinde; sınıf düzeyi, yaş grubu, aile gelir düzeyi, not ortalaması, anne-baba eğitim düzeyi, spor yapma amacı, spor yapma düzeyi ve okul türü değişkenlerine göre tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmış, analiz sonuçlarında sınıf düzeyi değişkenine göre kendini ifade etme ve başkalarıyla iletişim alt boyutu ve toplam puanda, yaş değişkenine göre 15 yaş için anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Cinsiyet, spor yapma durumu, lisans durumu, sporculuğu ileride meslek olarak düşünme değişkenleri için Independent Simple T Testi uygulanmış, analiz sonuçlarına göre; katılımcıların beden okuryazarlık düzeyinde, cinsiyete göre kendini ifade etme ve başkalarıyla iletişim alt boyutu ve ölçek toplam puanında erkekler lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Spor yapma durumu değişkenine göre; bilgi ve anlayış alt boyutu, kendini ifade etme ve başkalarıyla iletişim alt boyutu ve ölçek toplam puanında anlamlı bir farklılık olduğu ve bu farkın spor yapan kişiler lehine olduğu tespit edilmiştir. Lisans durumu değişkenine göre lisanslı sporcular lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Sporculuğu ileride meslek olarak düşünme değişkenine göre meslek olarak düşünen katılımcıların düşünmeyenlere göre daha yüksek ölçek ortalamalarına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırma sonucunda ergenlerde beden okuryazarlığının demografik değişkenler açısından önemi ortaya konmuştur. Bu durum ergenlerde beden okuryazarlığı temelli uygulamaların önemini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adölesan, Beden Farkındalığı, Fiziksel Okuryazarlık.

**Investigation Of Perceived Physical Literacy Levels In High School
Students Who Take Physical Education Course**

ABSTRACT

The purpose of this study; The aim of the study is to examine the relationship between physical literacy levels and demographic variables, to raise awareness about the effects of physical activity on individual health, to adopt it and to determine the quality of life of adolescents who constitute the young population between the ages of 14-19, which covers a significant part of the Turkish population with a figure of approximately 7.41%. The research group of the study consists of a total of 751 high school students, 517 of whom are female and 234 of whom are male, aged between 14 and 19, who are continuing their

education in secondary education institutions in Kütahya in the 2022-2023 academic year. The data of the study was collected using the Perceived Body Literacy Scale for Adolescents (PPLSA), whose validity and reliability studies were conducted in our country by Yılmaz, A., and Kabak, S., as the Information Collection Form. The minimum value that can be obtained from the physical literacy scale score is 9 and the maximum value is 54. As a result of the analysis, it was determined that our participants had a medium level of physical literacy with a score of 39.28. When the findings within the scope of the research are examined; One-way analysis of variance (ANOVA) was applied according to the variables of grade level, age group, family income level, grade point average, parents' education level, purpose of doing sports, level of doing sports and school type, and the analysis results showed that self-expression and self-expression according to the class level variable. A significant difference was detected in the communication with others sub-dimension and total score for 15-year-olds according to the age variable. Independent Simple T Test was applied for the variables of gender, sports playing status, undergraduate status, considering sports as a profession in the future, and according to the analysis results; It was determined that there was a significant difference in favor of men in the participants' body literacy level, self-expression and communication with others sub-dimension and scale total score according to gender. According to the sport status variable; It was determined that there was a significant difference in the knowledge and understanding sub-dimension, self-expression and communication with others sub-dimension and the total score of the scale, and this difference was in favor of people who do sports. According to the license status variable, a significant difference was detected in favor of licensed athletes. According to the variable of considering sports as a profession in the future, it was determined that the participants who considered sports as a profession had higher scale averages than those who did not. As a result of this research, the importance of body literacy in adolescents in terms of demographic variables was revealed. This situation has revealed the importance of body literacy-based practices in adolescents.

Keywords: Adolescence, Body Awareness, Physical Literacy.

SB120

**Uluslararası Spor Organizasyonlarının Açılış Törenlerinde Semboller ve
Kültürün Sunumu: 4. Dünya Göçebe Oyunları Açılış Töreninin
Göstergebilim Analizi**

TEKEREK, Ali Rıza¹; KOÇAK, Funda²

^{1,2}Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye

ÖZET

Bu çalışmada uluslararası bir spor organizasyonunun açılış töreninde ev sahibi ülkenin kültürel sunumunu nasıl gerçekleştirildiğini analiz etmek amaçlanmıştır. Çalışmanın amacı doğrultusunda, 2022 yılında Bursa'nın İznik ilçesinde düzenlenen 4. Dünya Göçebe Oyunları Açılış Töreni örnek olay olarak incelenmiş ve göstergebilim analizi yöntemi ile törende vurgu yapılan Türk milli ve kültürel değerlerine odaklanılmıştır. Çözümlemeler yapılırken müzik, ses, görüntü, metin, afiş gibi farklı unsurlar gösteren, gösterilen ve gösterge olmak üzere bir bütün halinde analiz edilmiştir. Açılış töreninde görüntüler (1) ilk su damlası, (2) yolculuğun başlangıcı, (3) yeniden doğuş, (4) suyun son durağı olmak üzere göstergebilim yöntemine göre dört tema altında incelenmiştir. İlk su damlası temasında 11, yolculuğun başlangıcı temasında 9, yeniden doğuş temasında 4, suyun son durağı temasında 3 olmak üzere açılış töreninde toplamda 27 gösterge kullanıldığı görülmektedir. Törende sırasıyla Türk milli kültürüne ait akarsu, Tanrı Dağları, Umay Ana, balbal, Orhun Kitabeleri, at, çadır, bozkurt, kökbörü oyunu, kopuz, aksakallı, çift başlı kartal, hayat ağacı, yağlı güreş, mehter takımı, Mustafa Kemal Atatürk, yöresel kıyafetler ve taykazan gibi bir dizi sembol vurgulanmıştır. Bu semboller, organizasyonun katılımcılarına ve izleyicilerine Türk kültürünün derin ve zengin bir yönünü sunma amacını taşısa da aslında açılış töreninin yumuşak gücün yansıtılmasında bir fırsat olarak görüldüğünü göstermektedir. Bu çalışma, spor organizasyonlarının kültürel kimliğin korunmasına ve uluslararası düzeyde paylaşılmasına nasıl katkı sağladığını vurgulaması bakımından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Göstergebilim, Kültür, Uluslararası spor organizasyonu

**Presentation of Symbols and Culture in the Opening Ceremonies of
International Sports Organizations: Semiotic Analysis of the Opening
Ceremony of the 4th World Nomad Games**

ABSTRACT

This study aims to analyze how the host country's cultural presentation is carried out at the opening ceremony of an international sports organization. For the purpose of the study, the 4th World Nomad Games Opening Ceremony, held in Iznik district of Bursa in 2022, was examined as a case study and focused on the Turkish national and cultural values emphasized in the ceremony with the semiotic analysis method. While making the analyses, different elements such as music, sound, image, text, poster were analyzed as a whole, including signifier, signified and indicator. At the opening ceremony, the images were examined under four themes according to the semiotic METHOD: (1) the first drop of water, (2) the beginning of the journey, (3) rebirth, (4) the last stop of the water. It is seen that a total of 27 indicators were used in the

opening ceremony, 11 in the first drop of water theme, 9 in the beginning of the journey theme, 4 in the rebirth theme, and 3 in the last stop of water theme. During the ceremony, the river belonging to Turkish national culture, the Tian Shan Mountains, Umay Ana, balbal, Orkhon Inscriptions, horse, tent, gray wolf, kokbörü game, kopuz, white-bearded, double-headed eagle, tree of life, oil wrestling, mehter band, Mustafa Kemal Atatürk, local festivals were performed respectively. A number of symbols such as clothes and taykazan are highlighted. Although these symbols aim to present a deep and rich aspect of Turkish culture to the participants and viewers of the organization, they actually show that the opening ceremony is seen as an opportunity to reflect soft power. This study is important as it emphasizes how sports organizations contribute to the preservation of cultural identity and sharing it at the international level.

Keywords: Semiotics, Culture, International Sports Organization

SB123

Egzersizle Gelen Mutluluk: Rekreatif Egzersiz Motivasyonu ve Mutluluk Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ALTINDÖKER, Muhittin¹; GÜMÜŞGÜL, Ceren²; GÜMÜŞGÜL, Osman²; SAKA, Tuğçe¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türkiye

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

ÖZET

Bu çalışmada, ergen bireylerin rekreatif egzersiz motivasyonları ile mutlulukları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modelindeki çalışmanın örneklem grubunu kolayda örneklem yöntemiyle seçilen 288 erkek (%68), 134 kadın (%32) toplam 422 ($Ort_{yaş}=15.63\pm1.18$) lise öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplamak amacıyla “Rekreatif Egzersiz Motivasyon Ölçeği-REMM” ve “Oxford Mutluluk Ölçeği Kısa Formu-OMÖ-K” kullanılmıştır. Parametrik testlerin temel varsayımlarının test edilmesinden sonra, verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklere ek olarak, t-testi, MANOVA, ANOVA ve Pearson korelasyon analizi yöntemleri kullanılmıştır. MANOVA analizi sonuçları, cinsiyet değişkeninin “REMM” alt boyutları üzerindeki temel etkisinin anlamlı olmadığını göstermektedir ($p>0.05$). Yapılan t-testi sonuçlarına göre, katılımcıların cinsiyet değişkeninde “OMÖ-K” ortalama puanlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Sınıf değişkeni ana etkisi açısından “REMM” ortalama puanlarının istatistiksel olarak anlamlı farklılaştığı görülmektedir ($p<0.05$). Serbest zamanda egzersize katılım sıklığı değişkeni açısından “OMÖ-K” için yapılan ANOVA sonuçlarına göre de istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmaktadır ($p<0.05$). Buna göre düzenli olarak egzersize katılanların ortalama puanları diğerlerinden daha yüksektir. Son olarak, yapılan Pearson korelasyon analiz sonuçlarına göre, “REMM” ve “OMÖ-K” arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.01$). Genel anlamda, ergen bireylerde rekreatif egzersiz motivasyonu mutluluk düzeyini artırdığını ifade edilebilir. Bu bağlamda serbest zamanda ergen bireyleri rekreatif egzersize yönlendirmenin mutlulukları açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Gelecekteki yapılacak çalışmalarda bu araştırma kapsamında elde edilen sonuçların derinlemesine analiz edilmesi için mental iyi oluş ve psikolojik iyi oluş gibi kavramların yanında boylamsal ve nitel araştırmalarla da incelenmesinin önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, Boş Zaman, Rekreatif, Mutluluk

Happiness Through Exercise: Examining the Relationship Between Recreational Exercise Motivation and Happiness

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine relationship between recreational exercise motivation and happiness of adolescents. The sample group of the study consisted of 288 male (68%), 134 female (32%) total 422 ($Mean=15.63\pm1.18$) high school students selected by convenience sampling method. Recreational Exercise Motivation Measure and Oxford Happiness Questionnaire- Short Form were used to collect data in the study. After testing the basic

assumptions of parametric tests, in addition to descriptive statistics, Independent Sample T-Test, ANOVA and Pearson correlation analysis methods were used to analyze the data. The results of showed that the main effect of gender variable on "REMM" sub-dimensions was not significant ($p>0.05$). According to the T-test results, a statistically significant difference was found in the mean scores of "REMM" in the gender variable of the participants ($p<0.05$). It was seen that the mean scores of "REMM" differed statistically significantly in terms of the main effect of study year ($p<0.05$). According to the ANOVA results for "REMM" in terms of the frequency of participation in exercise at leisure time, there was statistically significant difference ($p<0.05$). Accordingly, the mean scores of those who regularly participate in exercise are higher than the others. Finally, according to the results of Pearson correlation analysis, there was statistically significant correlation between "REMM" and "OHQ" ($p<0.01$). In general, it can be stated that recreational exercise motivation increased the level of happiness in adolescents. In this context, it is thought that directing adolescents to recreational exercise in free time will be beneficial for their happiness. In future studies, it can be said that in order to analyze the results obtained within the scope of this research in depth, it is important to examine concepts such as mental well-being and psychological well-being as well as longitudinal and qualitative research.

Keywords: Exercise, Leisure, Recreation, Happiness

SB124

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Mizah Yoluyla Başa Çıkma ile Sürekli Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

ALTINOK, Betül ¹; SARI, Onur¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin mizah yoluyla başa çıkma düzeyleri ile sürekli kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmanın katılımcılarını Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören N=135 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Martin (1996) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlama çalışması Yerlikaya (2009) tarafından yapılan (The Coping Humor Scale) Mizah Yoluyla Başa Çıkma Ölçeği (MYBÇ) ile birlikte 1964 yılında Spielberg ve arkadaşları tarafından normal ve normal olmayan bireylerin sürekli kaygı düzeylerinin ölçülmesi amacıyla geliştirilen (Trait Anxiety Inventory-STAI Form TX-II), Türkçeye Öner ve Le Compte (1983) tarafından uyarlanan kullanılmıştır. Kullanılan ölçeklere ilişkin yapılan güvenirlik analizleri sonucunda Mizah Yoluyla Başa Çıkma Ölçeğinin Cronbach Alfa katsayısı .52 ve Sürekli Kaygı Ölçeğinin Cronbach Alfa katsayısı .72 olarak hesaplanmıştır. Spor Bilimleri Fakültesinde eğitim gören öğrencilerin mizah yoluyla başa çıkma düzeyleri ile Sürekli Kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? şeklindeki araştırma sorusuna yanıt alabilmek için öğrencilerin Mizah yoluyla başa çıkma ölçeği ve Sürekli Kaygı ölçeğinden elde ettikleri toplam puanlar arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla Pearson korelasyon katsayıları incelenmiştir. Araştırma sonucunda; Öğrencilerin Mizah Yoluyla başa çıkma düzeyleri ile sürekli kaygı düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir, $\alpha = -.63$; $p < 0.05$. Buna göre Mizah yoluyla başa çıkma seviyesi arttıkça sürekli kaygının azaldığı söylenebilir. Daha sonra sürekli kaygı, spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin Mizah yoluyla başa çıkma düzeylerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır? şeklindeki araştırma sorusuna yanıt alabilmek için linear regresyon analizi uygulanmıştır. Analiz sonuçları incelendiğinde sürekli kaygı seviyesinin, öğrencilerin mizahla başa çıkmalarının negatif yönde anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmektedir $R = 0,630$, $R^2 = .396$, $F_{(1,134)} = 87,302$, $p < 0.05$. Mizah yoluyla başa çıkmaya ilişkin toplam varyansın %39'unun öğrencilerin sürekli kaygı seviyeleri ile açıklandığı ifade edilebilir $\beta = -0.357$. Sürekli kaygı düzeyi 1 attığında mizahla başa çıkma seviyesi 0,35 azalmaktadır $t_{(134)} = -9,34$, $p < 0.05$. Sonuç olarak, mizah yoluyla başa çıkma becerileri arttıkça, öğrencilerin günlük yaşamlarında sürekli kaygı düzeylerinin azaldığı böylece öğrencilerin kaygı verici durumlardan daha az olumsuz etkilenmesine yardımcı olduğu düşünülebilir

Anahtar Kelimeler: Mizah Yoluyla Başa Çıkma, Sürekli Kaygı, Spor Bilimleri

Investigation of the Relationship between Coping with Humor and Trait Anxiety Levels of Faculty of Sport Sciences Students

The purpose of this study is to examine the relationship between university students' levels of coping with humor and their trait anxiety levels. The participants of the research consist of N = 135 university students studying at Dumlupınar University, Faculty of Sports Sciences. The Coping Humor Scale, developed by Martin (1996) and adapted into Turkish by Yerlikaya

(2009), was used as a data collection tool in the study to measure coping levels through humor, and Spielberg's Coping Humor Scale was used in 1964 to measure trait anxiety levels. Trait Anxiety Inventory-STAI Form TX-II, developed by et al. (Trait Anxiety Inventory-STAI Form TX-II) and adapted into Turkish by Öner and Le Compte (1983), was used. As a result of the reliability analysis of the scales used, the Cronbach Alpha coefficient of the Coping with Humor Scale was calculated as .52 and the Cronbach Alpha coefficient of the Trait Anxiety Scale was calculated as .72. Is there a significant relationship between the levels of coping with humor and Trait Anxiety levels of students studying at the Faculty of Sports Sciences? In order to answer the research question: Pearson correlation coefficients were examined to determine whether there was a relationship between the total scores obtained by the students from the Humor Coping Scale and the Trait Anxiety Scale. As a result of the research; There is a significant negative relationship between students' levels of coping with humor and their trait anxiety levels, $\alpha = -.63$; $p < 0.05$. Accordingly, it can be said that as the level of coping with humor increases, trait anxiety decreases. It's trait anxiety a significant predictor of sports science faculty students' levels of coping through humor? Linear regression analysis was applied to get an answer to the research question. When the analysis results are examined, it is seen that the trait anxiety level is a negatively significant predictor of students' ability to cope with humor. $R = 0.630$, $R^2 = .396$, $F(1,134) = 87.302$, $p < 0.05$. It can be stated that 39% of the total variance regarding coping with humor is explained by students' trait anxiety levels $\beta = -0.357$. When the trait anxiety level increases by 1, the level of coping with humor decreases by 0.35. $t(134) = -9.34$, $p < 0.05$. As a result, it can be thought that as coping skills through humor increase, students' constant anxiety levels in their daily lives decrease, thus helping students to be less negatively affected by worrying situations.

Keywords: Coping with Humor, Trait Anxiety, Sports Sciences

SB125

**Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık
Düzeylerinin İncelenmesi**

ÖZDİLEK, Çetin¹; SARI, Onur¹; KÖSE, Hande²; ŞENTÜRK, Aydın¹; ALTINOK, Betül¹

1Kütahya Dumlupınar Üniversitesi/Spor Bilimleri Fakültesi

2Kütahya Dumlupınar Üniversitesi/Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

ÖZET

Bu araştırmada spor bilimleri fakültesinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerin sosyal medya kullanım durumları ve sosyal medya bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma gurubunu Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenimine devam eden 240 Erkek,93 Kız olmak üzere 333 öğrenciden oluşturmaktadır. Tarama (survey) modeli esas alınarak yürütülen bu çalışmada; Şahin ve Yağcı (2017) tarafından geliştirilen Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği- Yetişkin Formu (SMBÖ- YF) kullanılmıştır. İlgili ölçek 20 maddeden ve 2 alt faktörden oluşmaktadır. Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği- Yetişkin Formu (SMBÖ- YF) ile veriler toplanırken, araştırmaya katılan öğrencilerin bazı kişisel bilgileri de toplanmıştır. Bunlar; cinsiyet, yaş, sınıf, bölüm, aktif spor yapma durumu, günlük sosyal medya kullanım süresi, sosyal medyayı kullanım amacı, sosyal medyayı hangi platformdan takip ettiği ve en sık olarak kullandığı sosyal medya platformudur. Ölçek 5’li likert tipinde olup alt faktörler ise “Sanal Tolerans” ve “Sanal İletişim” olarak adlandırılmıştır. Araştırma sonucunda; Öğrencilerin cinsiyetine, yaşına ve öğrenim gördüğü bölüme göre sanal tolerans altboyut ortalamalarında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür $p<0.05$. Spor yapma durumu ve sosyal medya kullanım amacına göre alt boyutlar ve ölçek toplam puanında anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür $p>0.05$. Öğrencilerin sosyal medyada geçirdiği süreye göre Sanal tolerans ve Sanal iletişim alt boyutlarında ayrıca Sosyal Medya bağımlılık ölçeği toplam puanında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Öğrencilerin Sosyal medyada geçirdikleri süre arttıkça Sosyal Medya bağımlılıklarının da arttığı görülmektedir. Öğrencilerin sosyal medyada geçirdikleri süre dikkate alınmalı ve bağımlılık oluşmasının engellenmesi amacıyla eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Sosyal Medya, Spor Bilimleri Öğrencileri

**Examination of Social Media Addiction Levels of Faculty of Sports Sciences
Students**

ABSTRACT

This research aims to determine the social media usage status and social media addiction levels of students who continue their education at the faculty of sports sciences. The research group consists of 333 students, 240 males and 93 females, who continue their education at Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Sports Sciences. In this study conducted based on the survey model; Social Media Addiction Scale-Adult Form (SMBÖ-SF) developed by Şahin and Yağcı (2017) was used. The relevant scale consists of 20 items and 2 sub-factors. While data was collected with the Social Media Addiction Scale-Adult Form (SMBÖ-YF), some personal information of the students participating in the research was also collected. These; gender, age, class, department, active sports activity, daily social media usage time, purpose of using social

media, which platform they follow social media from and which social media platform they use most frequently. The scale is a 5-point Likert type and the sub-factors are named "Virtual Tolerance" and "Virtual Communication". As a result of the research; It was observed that there was a significant difference in the virtual tolerance sub-dimension averages according to the students' gender, age and department of education, $p < 0.05$. It was observed that there was no significant difference in the sub-dimensions and scale total score according to sports activity and social media usage purpose, $p > 0.05$. According to the time students spent on social media, it was observed that there was a significant difference in the Virtual tolerance and Virtual communication sub-dimensions and in the total score of the Social Media addiction scale. It is seen that as the time students spend on Social Media increases, their Social Media addiction also increases. It is recommended that measures should be taken to reduce the time students spend on social media and training should be provided accordingly.

Keywords: Addiction, Social Media, Sports Sciences Students

SB127

Brain Break Uygulamasına İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi

ÖZKAN, Cahit¹; GÜNDÜZ, Nevin²; SAÇLI UZUNOZ, Fatma³

¹*İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Birimi, İstanbul, Türkiye*

²*Ankara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye*

³*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı, Nevşehir, Türkiye*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, brain break uygulamasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma nitel bir çalışma olup, durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırma grubunu İstanbul ili Çekmeköy ilçesindeki 4 ortaokulda brain break uygulaması yapan 8 öğretmen ile 5. Sınıflardan 18, 6. Sınıflardan 18 olmak üzere toplamda 32 öğrenci oluşturmaktadır. Uygulama 8 hafta boyunca haftada 2 gün olarak uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak uzman görüşü alınarak hazırlanan açık uçlu sorular (n=6 soru öğrenci + n=18 öğretmen) kullanılmıştır. Sorularda uygulamanın öğrenciler için ne ifade ettiği, etkisi, uygulama hakkındaki görüş ve önerileri tespit edilerek sonuçların FA alışkanlığı kazanımına ve sınıfta etkin öğrenmeye katkı sağlaması beklenmektedir. Çalışma grubuna araştırmayla ilgili gerekli açıklamalar yapılmış, açık uçlu sorular google form üzerinden gönderilmiş; verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucunda öğrenciler için 4, öğretmenler için 6 tema tespit edildi. Öğrenciler uygulamanın biraz yorucu ama eğlenceli, dans ve oyun türevi etkinliklerle sınıfça uyumlu hareket ettiklerini, kendilerini gösteri ya da maç için hazırlanan sporcu gibi hissettirdiklerini, dersleri daha iyi dinleyip daha çok sevdiklerini, okula mutlu geldiklerini, öğretmenleri ile iletişimlerinin arttığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin en çok sıçramalı, koşmalı ve el sallamalı videoları, bir kısmının Taekwondo içerikli, bir kısmının da dans ve türevi videoları sevdikleri belirlendi. Uygulama ile ilgili önerilerinde ise kilolu oldukları için daha sık yapmak istedikleri, videoların daha uzun olması ve teneffüslerde de izlemek istedikleri bulgusuna ulaşıldı. Öğretmen görüşleri ise öğrencilerin ilgisini derse tekrar toplamada ve motivasyon sağlamada uygulamanın etkisini vurgulayan bulgulardan oluştu. Bu araştırma sonucunda uygulamanın derse yönelik yeni bir bakış açısı kazandırdığını, öğrencilerin dersi öğrenmeye yönelik istedik davranışlarını pekiştirdiğini, öğretmen öğrenci iletişiminin arttığını, eğlenceli sınıf ve okul iklimi oluştuğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Beyin Molası (brain breaks), Fiziksel Aktivite, Öğretmen ve Öğrenci Görüşler

Analysis Of Teachers And Students Views Of The Brain Break App

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the opinions of teachers and students regarding the brain break application. The research is a qualitative study and a case study design was used. The research group consists of 8 teachers who applied brain break in 4 secondary schools in Çekmeköy district of Istanbul and a total of 32 students, 18 from 5th grade and 18 from 6th

grade. The application was applied 2 days a week for 8 weeks. Open-ended questions prepared by taking expert opinion (n=6 questions from students + n=18 teachers) were used as data collection tools. In the questions, what the application means to the students, its impact, opinions and suggestions about the application are determined, and the results are expected to contribute to the acquisition of PA habits and effective learning in the classroom. Necessary explanations about the research were made to the working group, and open-ended questions were sent via Google form; Content analysis was used to analyze the data. As a result of the analysis of the data, 4 themes were identified for students and 6 themes for teachers. Students stated that the application was a bit tiring but fun, that they acted in harmony with the class through dance. In their suggestions regarding the application, it was found that they wanted to do it more often because they wanted the videos to be longer and they wanted to watch them during breaks. Teacher opinions consisted of findings emphasizing the effect of the application in attracting students' attention to the lesson and providing motivation. As a result of this research, it can be said that the application provides a new perspective on the lesson, reinforces the students' desired behaviors towards learning the lesson, increases teacher-student communication, and creates a fun classroom and school climate.

Keywords: Brain Breaks, Physical Activity, Teachers' and Students' Views

SB129

Uyarlanmış Beden Eğitimi Ve Sporun Uygulanmasında Özel Eğitim Öğretmeni Adaylarının Yeterliliklerinin Araştırılması

YANARDAĞ, Fisun¹; ÖZDİLEK, Çetin²

¹*Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü*

²*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi*

ÖZET

Çalışmanın amacı, mezuniyet sonrası ayrıştırılmış ilkokullarda özel gereksinimli öğrencilerin beden eğitimi derslerini yürütecek olan özel eğitim öğretmen adaylarının uyarlanmış beden eğitimi dersi için öğretim yeterliklerini belirleme ve demografik faktörlerin öğretim yeterlilik düzeyine etkilerini analiz etmektir. Araştırmanın örneklem grubunu Türkiye’de özel eğitim bölümü son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmaya 563 öğretmen adayı dahil edilmiştir. Katılımcıların beden eğitimi dersine yönelik yeterliğini değerlendirmek üzere “Beden Eğitimi Öğretimi Yeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Ayrıca, katılımcılara özel gereksinimli öğrencilerin beden eğitimi dersini yürütmelerine ilişkin açık uçlu sorular yöneltilerek nitel veriler toplanmıştır. Verilerin analizi için bağımsız örneklemelerde T-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Çalışma sonucunda, fiziksel aktiviteyle ilgili projelerde yer alan, stajlarda beden eğitimi derslerinde gözlem yapan, fiziksel aktivite/spor organizasyonuna katılan, geçmişte ve şuan düzenli egzersiz/spor yapan ve lisans eğitiminde üç ders tamamlayan katılımcıların beden eğitim öğretim yeterlik toplam puanlarının yapmayanlara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Katılımcılardan toplanan nitel verilerin analiz sonuçları, uyarlanmış beden eğitimi dersinin beden eğitimi öğretmenleri ile birlikte yürütülmesi gerektiği ve dersi tek başına yürütme konusunda özel eğitim öğretmen adaylarının kendilerini yeterli görmediği temaları öne çıkmıştır. Çalışma sonuçları, özel eğitim öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretim yeterliğini arttırmada demografik faktörlerin bariyer olmasını azaltmak üzere eğitsel düzenlemelere (staj, ders sayısı, uygulamalı projelerde yer alma, düzenli fiziksel aktivite vb.) ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uyarlanmış Beden Eğitimi ve Spor, Özel Eğitim, Öğretmen Adayları, Yeterlilik, Özel Gereksinimi Olan Öğrenciler, Demografik Faktörler

Investigation Of The Qualifications Of Special Education Teacher Candidates In The Application Of Adaptive Physical Education And Sport

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the teaching proficiency of the special education teacher candidates who will conduct the physical education class of the students with special needs in the segregated primary schools after graduation and to analyses the effects of demographic factors on the level of teaching efficacy. The sample group of the research consists of senior students of the special education department in Turkey. 563 teacher candidates were included in the study. “The Physical Education Teaching Efficacy Scale” was used to evaluate the proficiency of the participants. In addition, qualitative data were collected by asking open-ended questions about the participants' conduct of physical education lessons. T-test and one-way analysis of variance were applied in independent samples for data analysis. Result of the

study, the physical education efficacy total scores of the participants, who took part in projects related to physical activity, made observations in physical education classes during internships, participated in physical activity/sports organization, did regular exercise/sports, and completed three courses in undergraduate education, were statistically significantly higher than those who did not ($p<0.05$). The results of the analysis of the qualitative data collected from the participants came to the fore in the themes that the adapted physical education lesson should be carried out together with the physical education teachers and that the candidates did not consider themselves sufficient to conduct the lesson alone. The results of the study reveal that educational arrangements (internship, class, projects, regular physical activity, etc.) are needed to reduce the barriers of demographic factors in increasing the physical education teaching proficiency of special education teacher candidates.

Keywords: Adapted Physical Education and Sport, Special Education, Teacher Candidates, Qualification, Students with Special Needs, Demographic Factors

SB130

**Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum Düzeylerinin
İncelenmesi: KKTC Örneği**

KARAGÜLMEZ SAĞLAM, Çiğdem; ERMAN, Doğan; DOĞGÜN, Muzaffer

¹Girne Amerikan Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti,

²Girne Amerikan Üniversitesi Spor Koordinatörlüğü, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti,

cigdemsaclam@gau.edu.tr

ÖZET

Öğretmenlik mesleği, eğitim-öğretim faaliyetleri ile ilgili sorunlara etkili çözüm bulan aynı zamanda alana özgü belli yeteneklere sahip olmayı gerektiren bir meslektir. Beden eğitimi; sağlıklı gelişim ve etkin eğitim için son derece önemli öğretmenlik alanlarından biridir. Bu mesleği devam ettiren veya bu mesleği yürütmeye hazırlanan öğretmen ve öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları pek çok faktörden etkilenebilmektedir. Beden eğitimi öğretmenlik mesleğini seçecek olan bireylerin hareket yeteneği, koordinasyonu gibi yeterliliklerinin bulunması gerekli özelliklerdendir. Bu özellikler belli değişkenlere göre farklılık gösterebilir ve mesleği icra edişlerinde etkili olabilmektedir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyet, ailede öğretmen olma ve ailede beden eğitimi öğretmeni olma faktörlerine göre mesleki tutum düzeylerini tespit etmektir. Bu çalışma ilişkisel tarama modelinde olup, mevcut durumu açıklamayı amaçlayan betimsel bir yaklaşıma sahiptir. Araştırmanın evrenini, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti üniversitelerinde beden eğitimi öğretmenliği bölümünde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Üniversitelerde eğitime devam eden beden eğitimi öğretmenliği adaylarından basit rastgele örneklem yöntemi ile 102 öğrenciden veri formlarına verilen cevaplar toplanmıştır. Katılımcılara kişisel bilgi formu ve Hüseyin Ünlü(2011) tarafından geliştirilen 23 maddelik “Beden eğitimi öğretmenliğine yönelik tutum ölçeği” uygulanmıştır. 23 madde ve iki faktörlü olan ölçeğin, birinci faktörü olumlu ifadeleri içeren 13 maddedir ve bu faktör “Mesleğe Yönelik Sevgi” boyutu olarak isimlendirilmiştir. Ölçeğin ikinci faktörü ise olumsuz ifadeleri içeren 10 maddedir ve bu boyutta “Mesleğe Yönelik Kaygı” olarak isimlendirilmiştir. Ölçekten alınacak en düşük puan 23, en yüksek puan 115’tir. Ölçekten alınan puanların aralık katsayıları, 23-41 puan aralığı “çok düşük tutum”, 42-60 puan aralığı “düşük tutum”, 61- 79 puan aralığı “orta düzeyde tutum”, 80-98 puan aralığı “yüksek tutum” ve 99-115 puan aralığı “çok yüksek tutum” olarak belirtilmiştir. Araştırma pandemi surecine denk geldiği için, katılımcılara kişisel bilgi formu ve beden eğitimi öğretmenliğine yönelik mesleki tutum ölçeği Google formlar uygulamasında hazırlanmış ve form linki her üniversitenin beden eğitimi öğretmenliği bölüm başkanları tarafından araştırma grubuna iletilmiştir. Öğrencilere uygulanacak kişisel bilgi formu ve ölçek için ilgili üniversitelerin rektörlük onaylı izinleri alınmıştır. Beden eğitimi öğretmen adaylarının tutum puanı ortalaması 66,56 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuca göre mesleki tutumlarının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği öğrencilerinden erkeklerin ortalama tutum puanlarının ($x=67,63$, $SS=9,82$) kadın öğrencilerin ortalama mesleki tutum puanından ($x=63,42$, $SS=5,77$) anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir ($p=0,10$). Aile bireylerinden birinin öğretmen olup olmamasının beden eğitimi öğretmenliğine yönelik tutumda anlamlı bir farklılık yaratıp yaratmadığını anlamak için yapılan bağımsız değişkenler t-testleri sonucunda, ailesinde başka öğretmen olanlar ($x=67,17$, $SS=11,94$) ile ailesinde öğretmen olmayanlar

($x=66,15$, $SS=6,68$) arasında mesleki tutum puanları yönünden anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p=,581$). Bu sonuç ailesinde başka bir beden eğitimi öğretmeni olma durumuna göre de farklılık olmadığı yönündedir. Bu çalışma KKTC'deki üniversitelerde beden eğitimi öğretmenliği bölümünün son sınıf öğrencilerinin mesleki tutumlarını ölçerek, değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını tespit etmeyi hedeflemiştir. Bulgular çerçevesinde, kültürel yapıya bağlı olarak, hareket becerisi gerektiren beden eğitimi öğretmenliğinin erkeklere uygun bir meslek olarak nitelendirilmesi, mesleki tutum düzeylerinin daha yüksek çıkmasına neden olmuş olabilir. Ailede başka öğretmen olma durumunun, mesleğe karşı olumlu yönde etki edeceği düşünülmüş ancak ailesinde öğretmen bulunmayan katılımcı sayısının fazla olmamasının sonucu etkilediği varsayılmıştır. Literatürde öğretmen adaylarının mesleki tutumlarını ölçmeye ve aradaki farklılaşmanın sebeplerini bulmaya yönelik çalışmalar farklı sonuçlar ortaya koymaktadır. Bazı çalışmalar bahsedildiği üzere cinsiyete göre anlamlı bir farklılık tespit ederken (Bakırcı, 2015; Macun vd, 2020), diğer çalışmalar ise yaş, tecrübe veya cinsiyet gibi faktörlerin mesleki tutuma etkisine dair bir bulgu tespit edememiştir (Semerci ve Semerci, 2004; Çakır, 2005; Çakır vd., 2006; Yuvacı, 2015). Psikolojik bir olgu olan mesleki tutumun çok yönlülüğü, pek çok farklı faktör tarafından etkilenebiliyor olması, tecrübelerle veya eğitimle değişebilir olması gibi sebeplerle farklı sonuçların elde edilmesi doğaldır. Beden eğitimi derslerinin hak ettiği değere ulaşması, bu alanın öğretmenlerinin mesleklerini ne kadar benimsedikleri ile doğru orantılıdır. Bundan dolayı, öğretmen adaylarının yetiştirilme sürecinde olumlu tutum geliştirmeleri önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Tutum, Öğretim, Öğretmen, Spor, Cinsiyet

Investigation of Professional Attitude Levels of Physical Education Teacher Candidates: TRNC Case

ABSTRACT

The teaching profession is a profession that finds effective solutions to problems related to education and training activities and at the same time requires having certain skills specific to the field. Physical education is one of the most important teaching fields for healthy development and effective education. The attitudes towards the profession of teachers and prospective teachers who continue this profession or who are preparing to carry out this profession can be affected by many factors. Individuals who will choose the physical education teaching profession should have qualifications such as movement ability and coordination. These characteristics may differ according to certain variables and may be effective in performing the profession. In this context, the aim of the research is to determine the level of professional attitudes of physical education teacher candidates according to the factors of gender, being a teacher in the family and being a physical education teacher in the family. This study is in the relational survey model and has a descriptive approach aiming to explain the current situation. The population of the study consists of students studying in the department of physical education teaching in the universities of the Turkish Republic of Northern Cyprus. The answers given to the data forms were collected from 102 students by simple random sampling method from the physical education teacher candidates continuing their education in universities. Personal information form and 23-item "Attitude towards physical education teaching scale" developed by Hüseyin Ünlü (2011) were applied to the participants. The first factor of the 23-item, two-factor scale consists of 13 items with positive expressions and this factor is named as the "Love for the Profession" dimension. The second factor of the scale consists of 10 items including negative statements and this factor is named as "Anxiety towards

Profession". The lowest score to be obtained from the scale is 23 and the highest score is 115. The interval coefficients of the scores obtained from the scale are 23-41 points range "very low attitude", 42-60 points range "low attitude", 61- 79 points range "moderate attitude", 80-98 points range "high attitude" and 99-115 points range "very high attitude". Since the research coincided with the pandemic process, the personal information form and the scale of professional attitude towards physical education teaching were prepared in the Google forms application and the form link was sent to the research group by the heads of the physical education teaching departments of each university. For the personal information form and scale to be applied to the students, the rectorate approved permissions of the relevant universities were obtained. The mean attitude score of physical education teacher candidates was calculated as 66,56. According to this result, it was determined that their professional attitudes were at medium level. It is seen that the mean attitude score of male physical education teacher students ($x=67,63$, $SD=9,82$) is significantly higher than the mean professional attitude score of female students ($x=63,42$, $SD=5,77$) ($p=0,10$). As a result of the independent variables t-tests conducted to understand whether the presence or absence of a teacher in the family created a significant difference in the attitude towards physical education teaching, no significant difference was found between those who had another teacher in their family ($x=67,17$, $SD=11,94$) and those who did not have a teacher in their family ($x=66,15$, $SD=6,68$) in terms of professional attitude scores ($p=,581$). This result also indicates that there is no difference according to having another physical education teacher in the family. This study aimed to determine whether there is a significant relationship between the variables by measuring the professional attitudes of the final year students of physical education teaching department in TRNC universities. Within the framework of the findings, depending on the cultural structure, the fact that physical education teaching, which requires movement skills, is characterised as a profession suitable for men may have led to higher levels of professional attitudes. It was thought that having another teacher in the family would have a positive effect on the profession, but it was assumed that the fact that the number of participants who did not have a teacher in their family was not high affected the result. In the literature, studies aimed at measuring teacher candidates professional attitudes and finding the reasons for the differentiation between them reveal different results. While some studies found a significant difference according to gender (Bakırcı, 2015; Macun et al., 2020), other studies did not find any findings on the effect of factors such as age, experience or gender on professional attitude (Semerci & Semerci, 2004; Çakır, 2005; Çakır et al., 2006; Yuvacı, 2015). It is natural to obtain different results for reasons such as the versatility of professional attitude, which is a psychological phenomenon, can be affected by many different factors, and can change with experience or education. For physical education courses to reach the value they deserve, it is directly proportional to the extent to which the teachers of this field embrace their profession. Therefore, it is important for prospective teachers to develop positive attitudes during the training process.

Keywords: Attitude, Teaching, Teacher, Sport, Gender

SB132

Farklı Egzersiz Yöntemlerinin Kronik Bel Ağrısına Etkisi

KADER, Kaan¹; KAYHAN, Mert²

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,
kaankaderpt@gmail.com

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, mert.kayhan@dpu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma spesifik olmayan kronik bel ağrılı yetişkin erkeklerde; Bireyselleştirilmiş Progresif Nöromusküler Lumbar Stabilizasyon Egzersiz Programı, McKenzie Egzersiz Programı ve Kuvvet Egzersiz Programının etkinliğini karşılaştırmak amacıyla yapıldı. Spesifik olmayan kronik bel ağrısı tanılı 50 gönüllü erkek çalışmaya katıldı. Denekler randomize edilerek; Bireyselleştirilmiş Progresif Nöromusküler Lumbar Stabilizasyon Egzersiz Grubu(1), McKenzie Egzersiz Grubu(2), Kuvvet Egzersiz Grubu(3) ve Kontrol Grubu(4) olmak üzere 4 farklı gruba ayrıldı. Bireyselleştirilmiş Progresif Nöromusküler Lumbar Stabilizasyon Egzersiz Grubu (BPNLSE), McKenzie Egzersiz Grubu (ME) ve Kuvvet Egzersiz Grubu'ndaki (KE) denekler; toplam 8 hafta boyunca, haftada 2 kez, 45 dakika seans süresi dahilinde egzersiz stüdyosunda, egzersiz programına tabi tutuldu. Tüm gruplar, egzersiz eğitimi öncesi ve 8 haftalık egzersiz eğitimi sonrası olmak üzere 2 kez; ağrı, kas kuvveti ve dayanıklılığı, eklem hareket açıklığı, esneklik, denge, engellilik düzeyi, ruhsal durum ve sağlıkla ilgili yaşam kalitesi yönünden değerlendirildi. Katılımcıların Vizüel Analog Skala (VAS) ön test ve son test ortalamaları ile Lumbar Stabilizasyon, McKenzie, Kuvvet ve Kontrol Grubu ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir ($p>.05$). Egzersiz Gruplarının ortalamasının Vizüel Analog Skala (VAS) Testi ön test ve son test ortalamaları arasında anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Çalışmamızın sonucunda kronik bel ağrılı bireylerde; BPNLSE, KE, ME egzersiz yöntemlerinin algılanan bel ağrısı düzeyinde iyileşme gösterdiğini ancak gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmasa dahi 4,3 puan iyileşme skoru ile BPNLSE yönteminin en yüksek düzeyde iyileşme oranına sahip olduğunu tespit edilmiştir. Son yıllarda ortaya çıkan bireyselleştirilmiş progresif nöromusküler lumbar stabilizasyon egzersizleri; kişiye özel uyarlanabilir yoğunluk seviyesiyle güvenli olması, minimum düzeyde ekipman ve maliyet ile toplumun büyük bir kısmı tarafından ulaşılabilir olması ayrıca kanıta dayalı sağlam bir temele sahip olması dolayısıyla; kronik bel ağrılı hastalar tarafından tercih edilebilir bir yöntem olduğunu düşünmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Kronik Bel Ağrısı, Kuvvet Egzersizi, Mckenzie Egzersizi, Stabilizasyon Egzersizi

Effect of Different Exercise Methods on Chronic Low Back Pain

ABSTRACT

This study aimed to compare the effectiveness of individualized progressive neuromuscular lumbar stabilization exercise program, McKenzie exercise program, and strength exercise program in adult men with nonspecific chronic low back pain. Fifty voluntary men with a diagnosis of nonspecific chronic low back pain were enrolled in the study. The participants were randomized into four groups: individualized progressive neuromuscular lumbar stabilization exercise group (1), McKenzie exercise group (2), strength exercise group (3), and control group (4). The participants in the individualized progressive neuromuscular lumbar

stabilization exercise group (BPNLSE), McKenzie exercise group (ME), and strength exercise group (KE) were subjected to an exercise program at an exercise studio for a total of 8 weeks, twice a week, with a session duration of 45 minutes. All groups were evaluated twice, before and after 8 weeks of exercise training, for pain, muscle strength and endurance, range of motion, flexibility, balance, disability level, mental health, and health-related quality of life. There was no significant difference between the mean scores of the participants on the Visual Analogue Scale (VAS) pre-test and post-test and the mean scores of the Lumbar Stabilization, McKenzie, Strength, and Control groups ($p>.05$). However, there was a significant difference between the mean scores of the exercise groups on the Visual Analogue Scale (VAS) test pre-test and post-test ($p<.05$). The results of our study showed that BPNLSE, KE, and ME exercise methods improved perceived levels of low back pain in individuals with chronic low back pain. However, BPNLSE had the highest rate of improvement with a score of 4.3 points, although there was no statistically significant difference between the groups. We believe that individualized progressive neuromuscular lumbar stabilization exercises, which have emerged in recent years, are a preferable method for patients with chronic low back pain due to their safe, adaptable intensity levels that can be tailored to the individual, their accessibility to a large part of the population with minimal equipment and cost, and their strong evidence-based foundation.

Keywords: Chronic Low Back Pain, Strength Training, McKenzie Exercise, Stabilization Exercise

SB135

**İnternet Oyun Okuryazarlığı Ölçeğinin Türkçe Uyarlama ve Geçerlilik
Güvenilirlik Çalışması**

BOYAR, Fehmi¹; AKALIN, Tevfik Cem²

^{1,2}*Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü- Beden Eğitimi ve Spor Anabilim
Dalı, Türkiye, fehmi.boyar@gmail.com*

ÖZET

Çalışmamız Un Sun Chung ve arkadaşları (2021) tarafından Güney Kore’de geliştirilen “İnternet Game Literacy Scale (IGLS) ölçüm aracının Türkçeye uyarlanma, güvenilirlik ve geçerliğini sağlama amacıyla yapılmıştır. Araştırmamızın çalışma grubu erişkin popülasyondan tesadüfî örneklem yöntemine göre seçilmiş 180’i kadın (%46.4) ve 208’i erkek (%53.6) olmak üzere toplam 388 kişiden oluşturuldu. Katılımcıların demografik özellikleri araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel veri formuyla elde edildi, veri toplama aracı olarak Un Sun Chung ve arkadaşları (2021) tarafından geliştirilen İnternet Oyun Okuryazarlığı Ölçeği (IGLS)” kullanıldı. İOOÖ ölçeği, dokuz pozitif ve dokuz negatif toplam 18 maddeden oluşmaktadır. Türkçeye çevirisi gerçekleştirilip uygulanan ölçeğin genel Cronbach’s Alpha değerinin 0,820 olduğu görülmektedir. Ölçeğin Türkçe dilinde oldukça güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır. Ölçeğe ait çarpıklık ve basıklık değerlerinin en düşük -1,228 ve en yüksek 0,218 olduğu görüldüğünden normal dağılımın söz konusu olduğu görülmektedir. 50 kişilik üniversite öğrenci grubuna yapılan 18 maddenin test-tekrar test güvenilirliği $r=0.78$ olarak bulunmuştur ($p<0.001$). Dokuz pozitif madde için İOOÖ’nün güvenilirliği, yüksek bir Cronbach alfa ($\alpha=0.835$) ile, dokuz olumsuz madde için İOOÖ’nün güvenilirliği, daha yüksek bir Cronbach alfa ($\alpha=0.910$) ile kanıtlanmıştır. Ölçeğin geçerliliğini sınamak amacıyla yapılan doğrulayıcı faktör analizi(DFA) değerleri ise, CFI (0.94), NFI(0.90), IFI (0.94), RFI (0.88) ve RMSA (0.07) olarak bulunmuş, ölçeğin geçerli olduğu kanıtlanmıştır. Bu araştırma, internet oyun okuryazarlığı konusundaki farkındalığı artırmak ve etkileyen faktörleri anlamak adına önemli bulgular sunmaktadır. Ayrıca Türkçe uyarlama çalışması yapılan bu ölçeğin ülkemiz açısından yeterli seviyede olduğu ve ileride bu konuyla ilgili yapılacak çalışmalarda kullanılabileceği güvenilirlik ve geçerlilik puanlarıyla tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Oyun, E-spor, Bağımlılık, Eğitim

**The title should be written centre-aligned Shaped Structures Within The
Page Should Not Be Changed**

ABSTRACT

Our study was conducted with the purpose of adapting the "Internet Game Literacy Scale (IGLS)" developed by Un Sun Chung and colleagues in South Korea in 2021 to Turkish, and ensuring its reliability and validity. The study sample comprised total of 388 individuals, selected from the adult population through random sampling, with 180 (46.4%) being female and 208 (53.6%) being male. Participants' demographic information was obtained through a personal data form prepared by the researcher, and the data collection instrument employed in the study was the 'Internet Game Literacy Scale (IGLS)' developed by Un Sun Chung and colleagues in 2021. The IOOO scale consists of total of 18 items, with nine items framed in a

positive context and nine in a negative context. The scale has been translated into Turkish and applied, revealing a general Cronbach's Alpha value of 0.820, indicating its high reliability in Turkish language. Skewness and kurtosis values for the scale range from -1.228 to 0.218, suggesting that a normal distribution is evident. A test-retest reliability of $r=0.78$ ($p<0.001$) was found for the 18 items when administered to a sample 50 university students, further supporting the scale's reliability. The reliability of the IOOO scale for the nine positive items was established with a high Cronbach's alpha ($\alpha=0.835$), and for the nine negative items, it was even higher ($\alpha=0.910$). To assess the validity of the scale, a confirmatory factor analysis (CFA) was conducted, yielding the following values: CFI (0.94), NFI (0.90), IFI (0.94), RFI (0.88), and RMSA (0.07). These results confirm the validity of the scale. The adaptation of this scale into Turkish has been shown to be reliable and valid for use in future research related to this topic, with satisfactory reliability and validity scores, making it a valuable tool for our country.

Keywords: Digital Game, E-sports, Addiction, Education

SB137

**Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin fiziksel etkinlik katılımlarını
artırmada oyunlaştırmanın rolü**

AY, Nur Seda¹; ALAGÜL, Özlem²

¹Kastamonu Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Mezunu, Kütahya, Turkey

²Kastamonu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Son yıllarda hem günlük yaşamlarda hem de iş ortamlarında bireylerin inaktiflik düzeylerinin gittikçe arttığı görülmekle birlikte, özellikle Covid-19 pandemisi ile birlikte hareketsizlik her alanda ve yaştaki birey için daha da arttığı görülmüştür. Spor bilimleri fakültelerinde, pandemi döneminde uzaktan öğretim gerçekleştirildiği için geleceğin spor uzmanları da fiziksel aktivite ağırlıklı olan müfredatları olmalarına rağmen, inaktiflik düzeyleri artmıştır. Buradan yola çıkarak bu araştırmanın amacı, Covid döneminde uzaktan eğitim alan öğretmen adaylarının fiziksel aktiviteye katılımlarını artırmada oyunlaştırmanın rolünü keşfetmektir. Eylem araştırması ile tasarlanan bu araştırmaya, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinden gönüllü 10 öğretmen adayı (6K/4E) katılmıştır. Oyunlaştırmanın kurulduğu bir uygulama platformundan veriler; günlük kayıtlar, bireysel görüşmeler ve Uluslararası fiziksel aktivite anketi ile toplanmıştır. Nicel bulguların analizi SPSS ile, nitel bulguların analizi ise içerik analizi ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın nicel bulgularında; katılımcıların fiziksel aktivite değerlerinin her hafta artış gösterdiği bulunmuştur. Oyunlaştırmanın bu fiziksel aktiviteyi arttırmadaki rolünde ise; üç tema ortaya çıkmıştır. Bunlarda biri; öğrencilerin oyunlaştırma skorları almak için rekabete girdiği ama bunu birlikte öğrenme ortamı sağlandığı için dostça yaptıkları ortaya çıkmıştır. İkinci olarak; oyunlaştırma kurgusu fiziksel aktivite katılımını gösteren met değerleri üzerinden yapıldığı için katılımcıların alan bilgilerini de arttırarak ilerlemelerini görmeleri fiziksel aktiviteye devam etmelerini sağlamıştır. Üçüncü olarak; devamlılığı olan geri bildirimler katılımcıların fiziksel aktiviteye devam etmelerinde etkili oldu. Sonuç olarak; etkileşimli oluşturulan oyunlaştırma ortamları fiziksel aktiviteye katılımı artırdığından öğretim süreçlerinde kullanılması önerilmektedir. Bununla birlikte etkileşimli bir uygulama ortamı ile oyunlaştırma sağlandığında (bu araştırma için Discord) katılımcıların motivasyonunu artırmış, rekabet duygusu oluşturmuş, eğlendirmiş ve bilinçli bir şekilde fiziksel etkinlik yapmaya teşvik etmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi öğretmen eğitimi, dijital teknoloji, oyunlaştırma.

**The role of gamification in increasing physical activity participation of
Sports Sciences Faculty students**

ABSTRACT

In recent years, it has been observed that the inactivity levels of individuals have been increasing in both daily lives and work environments, but especially with the COVID-19 pandemic, inactivity has increased even more for individuals of all fields and ages. Since distance education was carried out in the faculties of sports sciences during the pandemic, the inactivity levels of future sports specialists increased even though they have curricula emphasising physical activity (PA). Based on this, this study aimed to explore gamification's

role in increasing the PA participation of pre-service teachers receiving distance education during the COVID period. This action research design study involved ten volunteer pre-service teachers (6K/4E) from the Faculty of Sports Sciences. Data were collected from an application platform where gamification was established: daily records, individual interviews and the International physical activity questionnaire. Quantitative findings were analysed using SPSS and qualitative findings were analysed using content analysis. The quantitative findings of this study showed that the PA scores of the participants increased each week. Three themes emerged regarding the role of gamification in increasing this PA. One was that students competed for gamification points but did so in a friendly way because they were provided with a collaborative learning environment. Second, because the gamification setup was based on met scores that indicated participation in PA, participants could see their progress by increasing their content knowledge, which enabled them to continue being physically active. Third, the continuous feedback effectively kept the participants engaged in PA. As a result, gamification environments created interactively are recommended to be used in teaching processes as they increase participation in PA. However, when gamification was provided with an interactive application context, it increased the participants' motivation, created a sense of competition and encouraged them to do physical activity consciously.

Keywords: Physical education teacher education, digital technology, gamification.

SB139

Beden Eğitimi Dergisi ve Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği: Spor Bilim(leri) ve Beden Eğitimi Alanlarını Temelleyici Öncüler

KORKMAZ, Sevdâ¹; BAĞIRGAN, Tanju²

¹*İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, İstanbul*

²*Spor Yayınevi, Ankara*

ÖZET

Bu araştırma ile ülkemiz beden eğitimi alanında ilk sivil toplum yapılanması olarak 1953'de kurulan Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği ile derneğin 1957'de kurulan Ankara Şubesi tarafından 1959'da çıkarılmaya başlanan Beden Eğitimi Dergisi'nin beden eğitimi ve spor alanındaki yeri ve önemi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma, doküman incelemesi yöntemi ile yapılandırılmıştır. Dernek; üyelerinin haklarını savunmak, mesleki eğitim kurslarını duyurmak, mesleki gelişime yönelik yayınlar yapmak, beden eğitimi öğretimini geliştirmeye yönelik hükümet vb kurumlara proje ve modeller sunmak, yeni beden eğitimi öğretim modellerini ve tekniklerini duyurmak ve tanıtmak, alandaki haberleri aktarmak gibi birçok işlevi yerine getirmek amacı ile kurulmuştur. Kurucu kadrosunda Türkiye'de spor bilimlerinin temelini atan isimlerin de yer aldığı dernek; beden eğitimi ve spor alanında yaptıkları/çalışmaları ile hem beden eğitimi hem de spor bilimleri açısından önemli dönüşümler sağlamıştır. Derneğin önemli çalışmalarından birisi de 1959-1979 arasında 43 sayı yayınlanmış olan Beden Eğitimi Dergisi'dir. Dergi, meslekle ilgili, beden eğitimi kuramı, uygulaması ve spor bilimine yönelik içeriği ile 1950 sonrasında spor bilimlerini ve beden eğitimi alanını temelleyici ilk dergi olma özelliğini taşımaktadır. Çıkarılan bu dergideki yazılar, ülkemiz spor ve beden eğitiminin geçirdiği aşamaları, eksikleri ve idealleri anlama bakımından önemli veriler içermektedir. Dergi, yayınlandığı süre içerisinde beden eğitimi ve spora dair bilgilenmeyi yaygınlaştırmış, alandaki gelişmeler ve sorunların tartışıldığı zemin oluşturmuştur. Dergisi yayın süresi ve sıklığı, yayınlanma koşulları, yayınların konulara göre dağılımı ve ağırlığı bakımından değerlendirildiğinde beden eğitime yönelik yayınların ağırlıkta olduğu, özellikle yeni teknikleri tanıtıcı ve öğretici yazıların dergide yer bulduğunu, beden eğitimi gündemine dair haberlerin dergide yer aldığı görülmektedir. Sivil toplum örgütlenmesi olarak Derneğin üyelerinin özlük haklarına dönük iyileştirmeler ve düzenlemeler için çalıştığı, öğretmenleri birlik altında hareket etmeye çabaladığı, üyeleri tanıtıcı ve kaynaştırıcı etkinlikler düzenledikleri, üyelerinin düşüncelerini araştırmaya çalıştıkları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda Dergi ve Dernek, günümüz beden eğitimi ve spor bilimleri anlayışını da temelleyen kurum ve yayın organlarından biri olarak, bugünün mesleki örgütlenmelerinin ve akademik yayıncılığının da ilklerini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dergicilik, Sivil Toplum Örgütü, 1950'ler

**Journal of Physical Education and Physical Education Teachers
Association: Pioneers in Founding the Fields of Sports Science(s) and
Physical Education**

ABSTRACT

With this study it is tried to reveal the place and importance of Physical Education Teachers Association, which was established in 1953 as the first non-governmental organization, and Physical Education Journal, which began to be published by the associations's Ankara branch which was established in 1957. The study is structured by the document review method. Association was founded with the aim of defending the rights of its members, promoting professional training courses, publishing materials for professional development, presenting projects and models to government and other institutions to improve physical education teaching, and promoting and introducing new physical education teaching models and techniques, as well as sharing news in the field. The association's founding members included prominent figures who laid the foundation for sports sciences in Turkey, and the association has contributed to significant transformations in both physical education and sports sciences through its work and studies. This journal, in the field of sports sciences, was first foundational publications after 1950's with its content related to the profession, physical education theory, practice, and sports sciences. The articles in this journal contain valuable data for understanding the stages, shortcomings, and ideals of sports and physical education in our country. The journal not only disseminated and accelerated knowledge about physical education and sports but also provided a platform for discussing developments and issues in the field.

Keywords: Journalism, NGO, 1950's

SB140

Elit Muaythai Sporcularının Sporda Zihinsel Dayanıklılık Düzeylerinin İncelenmesi

DOĞAN, Kadir; AKALIN, Tevfik Cem

*Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
Türkiye, kadir.dogann03@gmail.com*

ÖZET

Günümüzde spor ortamında yüksek performanslara ulaşmak için sporcunun zihinsel yeterliliğinin fiziksel yeterliliği kadar önemli olduğu kabul edilen bir gerçektir. Bütün spor dallarında önemli olmakla beraber mücadele sporlarında özellikle de Muaythai gibi sporcunun kendi ve rakibi ile mücadelesinin üst düzeyde sergilendiği spor dallarında zihinsel dayanıklılık daha fazla önem arz etmektedir. Bu amaçla çalışmamızda Muaythai sporcularının zihinsel dayanıklılık düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmamıza, Avrupa Şampiyonasına katılan 44 erkek, 19 kadın olmak üzere toplam 63 elit Muaythai sporcusu katılmıştır. Sporcuların demografik özellikleri araştırmacı tarafından hazırlanan 13 sorudan oluşan kişisel veri formuyla elde edilmiştir. Zihinsel dayanıklılıklarını ölçmek için 4'lü Likert tipte 14 maddeden oluşan Sheard ve ark. tarafından geliştirilen Sporda Zihinsel Dayanıklılık Ölçeği (SZDÖ) kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizleri SPSS 25 programına aktarılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan elit Muaythai sporcularının güven alt boyutu ortalaması 19.21, kontrol alt boyutu ortalaması 9.78, devamlılık alt boyutu ortalaması 10.25 ve ölçek toplam puan ortalaması 39,24 olarak tespit edilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre; güven alt boyutu ile kontrol alt boyutu arasında negatif yönlü, orta düzeyli ve ölçek toplam puanı arasında pozitif yönlü, orta düzeyli bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Kontrol alt boyutu ile devamlılık alt boyutu arasında pozitif yönlü, zayıf düzeyli ve ölçek toplam puanı arasında pozitif yönlü, orta düzeyli bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Devamlılık alt boyutu ile ölçek toplam puanı arasında ise pozitif yönlü, orta düzeyli bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$). Analizler sonucunda sporcu kategorilerine göre ölçek toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$). Alt gençler grubu ile elit büyükler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir ($p=0.009$). Cinsiyet, spor yılı, antrenman süresi ve millilik sayısına göre ölçek toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Elde edilen bulgular ve analiz sonucuna göre elit büyükler kategorisindeki sporcuların zihinsel dayanıklılık düzeylerinin yüksek olduğu ve zihinsel dayanıklılıklarını müsabakalarda profesyonel olarak yönetebildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muaythai, sporda zihinsel dayanıklılık, savunma sporlarında zihinsel dayanıklılık.

Investigation of Mental Endurance Levels of Elite Muay thai Athletes in Sports

ABSTRACT

It is a fact that is accepted today that the mental competence of an athlete is as important as his physical competence in order to achieve high performances in the sports environment. Although it is important in all sports, mental endurance is of more importance in combat sports, especially in sports such as Muaythai, where the athlete's struggle with himself and his opponent is exhibited at a high level. For this purpose, our study aimed to examine the mental endurance levels of Muay thai athletes in terms of various variables. A total of 63 elite Muaythai athletes, including 44 men and 19 women, who participated in the European Championship, participated in our study. The demographic characteristics of the athletes were obtained with the personal data form consisting of 13 questions prepared by the researcher. Consisting of 14 items of 4-point Likert type to measure their mental endurance, Sheard et al. the Mental Endurance Scale (PSS) developed by the was used in Sports. The analysis of the obtained data was carried out by transferring them to the SPSS 25 program. The average of the confidence sub-dimension of the elite Muaythai athletes participating in the research was determined as 19.21, the average of the control sub-dimension was 9.78, the average of the continuity sub-dimension was 10.25 and the average total score of the scale was 39.24. According to the results of the analysis; A negative, moderate relationship was found between the trust sub-dimension and the control sub-dimension, and a positive, moderate relationship was found between the scale total score ($p < 0.05$). A positive, weak-level relationship was found between the control sub-dimension and the continuity sub-dimension, and a positive, moderate-level relationship was found between the scale total score ($p < 0.05$). A positive, moderate-level relationship was detected between the continuity sub-dimension and the total score of the scale ($p < 0.05$). As a result of the analyses, a statistically significant difference was found between the scale total score averages according to athlete categories ($p < 0.05$). A statistically significant difference was detected between the junior group and the elite seniors ($p = 0.009$). No statistically significant difference was detected between the scale total score averages according to gender, sports year, training period and nationality ($p > 0.05$). According to the findings and analysis results, it has been concluded that the mental endurance levels of athletes in the elite seniors category are high and that they can manage their mental endurance professionally in competitions.

Keywords: Muaythai, mental endurance in sports, mental endurance in defensive sports.

SB141

Üniversite Öğrencilerinin Farklı Egzersiz Modelleri Sırasında Kalp Atım Hızlarının Giyilebilir Cihazlar ile Karşılaştırılması

AYGÜN, Cihan¹

¹*Eskişehir Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, cihanaygun@hotmail.com*

ÖZET

Fiziksel aktivite takip cihazlarının (giyilebilir cihazlar) yaygınlığı artmakta ve teknolojileri gelişmektedir. Özellikle beden eğitimi öğrencilerinin fiziksel aktiviteye katılımlarının çeşitliliği ve süresi yüksektir. Ancak özellikle yeni çıkan cihazların fiyatlarının görece yüksek olması nedeniyle, öğrencilerin son çıkan teknolojilere ulaşması zor olabilmektedir. Bu problemle birlikte, özellikle piyasada belirli süredir yaygın kullanımı olan cihazların kullanım zamanları uzadıkça sunduğu verilerin doğruluğunun teknolojik olarak değişebileceği öngörüsü mevcuttur. Bu nedenle giyilebilir cihazların bireylere sunduğu verilerin, cihazın uzun süre kullanımına rağmen, doğru veriler olması önemlidir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı sabit ve değişken hızlarda farklı egzersiz modellerinde laboratuvar koşulları altında geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış Polar marka bir kalp atım hızı (KAH) ölçer cihaz ile son yıllarda yaygın kullanılan Samsung marka giyilebilir cihazın sunduğu KAH değerlerinin incelenmesidir. On dokuz sağlıklı erkek spor bilimleri fakültesi öğrencisi, iki farklı giyilebilir cihazı (Samsung Galaxy Watch-SM-R805; Polar S810i saat ve göğüs bandı) takarken, koşu bandında farklı sabit hızlarda (4 km/s, 7 km/s, ve 10 km/s) ve sonrasında üç aşamalı yüksek yoğunluklu aralıklı (1 dk-12km/s yüklenme; 1 dk-4km/s dinlenme, yüklenme-dinlenme üçer tekrar) egzersiz gerçekleştirmişlerdir. KAH değerleri cihazlar arası karşılaştırılarak incelenmiştir. Bunun için bağımlı örneklem t-testi ve korelasyon katsayısı analizleri SPSS-23 ile gerçekleştirilmiştir. Giyilebilir cihazların KAH (atım/dk.) verilerinin ortalamasına bakıldığında, Polar S810i saat-göğüs bandı artan hızlarda sırasıyla 97, 141, 169 atım/dk., intervaller, 165, 167, 169 atım/dk.; Galaxy Watch-SM-R805 artan hızlarda sırasıyla 102, 139, 167, atım/dk., intervaller, 147, 157, 162 atım/dk. olarak tespit edilmiştir. İki cihaz karşılaştırıldığında farklı sabit hızlarda verilerin istatistiksel benzer olduğu ($p > 0,05$) ve yüksek korelasyon katsayısı (0,69-0,89) görülmüştür. Ancak yüksek yoğunluklu aralıklı egzersiz bölümünde giyilebilir cihazlar arasında hem istatistiksel açıdan farklılık ($p < 0,01$) hem de korelasyon katsayılarının düşük olduğu (0,03-0,48) tespit edilmiştir. Çalışmada incelenen giyilebilir cihazların sonuçları 10km/s hıza kadar sabit hızlarda kabul edilebilir doğruluk sağlamaktadır, ancak yüksek yoğunluklu aralıklı egzersizlerde, verilerin cihazlar arasında farklılaşması daha belirgindir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı cihazlar, Yüksek yoğunluklu aralıklı egzersiz, Fiziksel aktivite takip cihazı, Samsung, Polar.

Comparison of Heart Rates in University Students During Different Exercise Models with Wearable Devices

ABSTRACT

Physical activity tracking devices (wearable devices) are on the rise, with advancing technologies. High diversity and duration of participation in physical activities are observed among physical education students. However, the cost of new devices can be a barrier for

students, and there's a concern about the accuracy of data from older devices over time. Ensuring the ongoing accuracy of data from wearable devices is essential. This study compares heart rate (HR) data between a reliable Polar HR monitor and the popular Samsung wearable device, analyzing various exercise models involving both fixed and variable speeds in laboratory settings. Nineteen healthy male sports science students wore two wearable devices (Samsung Galaxy Watch-SM-R805 and Polar S810i-chest strap) during treadmill exercises at varying speeds (4 km/h, 7 km/h, 10 km/h) and a three-stage high-intensity interval exercise (1 min-12 km/h load, 1 min-4 km/h recovery) HR data was compared between the devices using paired sample t-tests and correlation coefficient analyses in SPSS-23. When comparing the average HR (bpm) data from wearable devices, the Polar S810i watch with chest strap showed HR of 97, 141, and 169 bpm at increasing speeds, and during intervals, 165, 167, and 169 bpm. The Galaxy Watch-SM-R805, recorded HR of 102, 139, and 167 bpm at increasing speeds, and during intervals, 147, 157, and 162 bpm. The analysis revealed that data at different fixed speeds were statistically similar ($p > 0.05$) with high correlation coefficients (0.69-0.89). However, in the high-intensity interval exercise segment, there was a significant statistical difference ($p < 0.01$) and lower correlation coefficients (0.03-0.48) between the wearable devices. The results of the wearable devices examined in the study provide an acceptable level of accuracy up to a constant speed of 10 km/h. However, during high-intensity interval exercises, the data differentiation between the devices becomes more pronounced.

Keywords: Smart devices, High-intensity interval exercise, Physical activity tracking device, Samsung, Polar.

SB142

**Muaythai ve Yüzme Sporcularının Spora Başlama Güdülerinin İncelenmesi
(Kayseri İli Örneği)**

BAYAZİT, Uğur Can; AKALIN, Cem Tevfik

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

ÖZET

Yapılan bu araştırmada, muaythai ve yüzme sporcularının spora katılım motivasyonlarını derinlemesine incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmamıza 88 yüzme ve 72 muaythai sporcusu olmak üzere toplam 160 sporcu katılmıştır. Veri toplama amaçlı ilk olarak araştırmacı tarafından hazırlanan ve sosyodemografik özellikleri belirlemeyi içeren “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Sporcuların spora başlama ve katılım güdülerini ölçmek için Oyar ve arkadaşları (2001) tarafından geliştirilen “Spora Katılım Güdüsü Ölçeği” kullanılmıştır. Beceri gelişimi, takım ruhu, eğlence, başarı, enerji harcama, yarışma, hareket ve arkadaşlık olmak üzere toplam 8 alt boyut toplam 30 maddeden oluşan ölçek 3’lü likerte uygun olarak geliştirilmiştir. Elde edilen verilerin analizleri SPSS 27 programına aktararak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, sporun niteliği ve sporcuların sosyodemografik özelliklerinin spora katılım motivasyonu üzerinde etkili olduğunu göstermiştir. Cinsiyet, eğitim düzeyi ve aile faktörleri gibi sosyodemografik özelliklerin spora katılım motivasyonunu etkilediği belirlenmiştir. Muaythai ve yüzme sporcuları arasında cinsiyete dayalı farklılıklar tespit edilmiş, erkek yüzme sporcularının arkadaşlık kurma ve enerji atma amacıyla spor yapma eğiliminde olduğu, muaythai sporcularının ise daha çok beceri gelişimi ve enerji harcamaya yönelik motivasyona sahip olduğu görülmüştür. Eğitim düzeyinin artmasıyla muaythai sporuna katılım motivasyonunun arttığı, ancak yüzme sporunda bu etkinin anlamlı fark oluşturmadığı saptanmıştır. Ayrıca, sporcuların ebeveynlerinin sporcu olup olmamasının spora katılım motivasyonunu etkilemediği tespit edilmiştir. Bulgular neticesinde sosyodemografik özelliklerin muaythai ve yüzme sporuna katılımda etkili olan faktörler olduğuna işaret ederken farklı dinamiklere ve sosyokültürel yapıya sahip olmanın farklı motivasyonlarla spora başlamayı mümkün kıldığını açıklamaktadır. Spor yöneticilerine, antrenörlere ve spor politika oluşturucularına, farklı spor branşlarındaki sporcuların farklı motivasyon kaynaklarına sahip olabileceği gerçeğini göz önünde bulundurarak özelleştirilmiş yaklaşımlar geliştirmeleri ve sporcuların spora uzun vadeli katılımlarını teşvik etmeleri için önemli bir rehber sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muaythai, yüzme, motivasyon, spora katılım

ABSTRACT

This research aimed to comprehensively examine the motivation for sports participation among muay thai and swimming athletes. In our study, a total of 160 athletes participated, consisting of 88 swimmers and 72 Muay Thai fighters, for the purpose of data collection. Initially, a 'Personal Information Form' prepared by the researcher was used to determine their sociodemographic characteristics. To measure the athletes' motivations for starting and participating in sports, the 'Sport Participation Motivation Scale,' developed by Oyar and colleagues (2001), was utilized. The scale, consisting of a total of 30 items divided into 8 sub-dimensions, namely skill development, team spirit, enjoyment, achievement, energy expenditure, competition, movement, and friendship, was developed using a 3-point Likert scale. The analyses of the obtained data were conducted by transferring them to the SPSS 27 program. The obtained findings have demonstrated that the nature of the sport and the sociodemographic characteristics of the athletes significantly influence sports participation

motivation. It has been determined that sociodemographic factors such as gender, educational level, and family factors impact sports participation motivation. Differences based on gender have been identified among Muay Thai and swimming athletes. It has been observed that male swimmers tend to engage in sports for the purpose of forming friendships and expending energy, while Muay Thai athletes are more motivated towards skill development and energy expenditure. An increase in the level of education has been found to positively correlate with motivation to participate in Muay Thai sports; however, this effect was not statistically significant in swimming. Additionally, it has been determined that whether athletes' parents are involved in sports or not does not significantly impact sports participation motivation. The findings indicate that sociodemographic characteristics are influential factors in participation in Muay Thai and swimming sports, while having different dynamics and sociocultural background enables the initiation of sports with different motivations. It provides an important guide for sports managers, coaches, and sports policy makers to develop customized approaches, taking into consideration the fact that athletes in different sports disciplines may have different sources of motivation, and to encourage athletes' long-term participation in sports.

Keywords: Muaythai, swimming, motivation, sports participation

SB144

**Fitness ve Crossfit Egzersizi Yapan Bireylerde Kas Dismorfisi
Semptomlarının İncelenmesi**

DEMİR İrem¹; AKALIN Tevfik Cem¹

*¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Türkiye,
iremde124@icloud.com*

ÖZET

Araştırmamızda fitness ve crossfit egzersizlerinin kas dismorfisi semptomları üzerindeki muhtemel etkilerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma crossfit ve fitness salonlarına giden, en az 1 yıl fitness ve crossfit ile düzenli olarak ilgilenmiş 18 yaş ve üzeri 100 fitness ve 100 crossfit olmak üzere toplamda 200 gönüllü erkek katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara, toplamda 13 sorudan oluşan kişisel ve demografik bilgileri içeren bir anket uygulanmıştır. Ayrıca McCreary ve Sasse (2000) tarafından geliştirilip Yıldız (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Kas Yoksunluğu Ölçeği (KYÖ) ve Marsh ve arkadaşları (1994) tarafından geliştirilmiş, Marsh, Aşçı ve arkadaşları (2002) tarafından Türkçe'ye uyarlanan, Kendini Fiziksel Tanımlama Envanterinin 3 alt ölçeği uygulanmıştır. Veri analizi için SPSS 21.0 programı kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre araştırmaya katılan sporcuların kas yoksunluğu algıları ve kendilerini fiziksel tanımlama düzeyleri yaptıkları egzersiz türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark göstermemiştir ($p>0.05$). Fitness ve Crossfit grubundaki sporcuların kendini fiziksel tanımlama ölçeği ve alt boyutları (vücut yağ durumu, genel fiziksel yeterlik, görünüm algısı) puanları ile fiziksel görünüşünden memnun olma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiş, fiziksel görünüşünden memnun olanların düzeylerinin ($ort=4,58\pm0,77$) fiziksel görünüşünden memnun olmayanlara göre ($ort=3,85\pm0,88$) anlamlı bir fark ile daha yüksek olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Sonuç olarak, fitness ve crossfit egzersiz türleri arasında kas dismorfisi semptomları açısından anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Anahtar Kelimeler: Başlıkta yer almayan en az 3 anahtar kelime yazılmalı, kelimeler virgülle ayrılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kas Dismorfisi, Fitness, Crossfit

**Investigation of Muscle Dysmorphia Symptoms in Individuals Engaging in
Fitness and Crossfit Exercise**

ABSTRACT

The primary aim of this study is to investigate the potential effects of fitness and CrossFit exercises on symptoms of muscle dysmorphia. The study was conducted with a total of 200 male volunteers, aged 18 and above, who have been consistently engaged in either fitness or CrossFit for at least one year. The sample was equally divided between individuals participating in fitness and those in CrossFit. Participants were administered a structured questionnaire consisting of 13 questions that captured personal and demographic information. Additionally, the Muscle Dysmorphia Scale (MDS), originally developed by McCreary and Sasse (2000) and adapted into Turkish by Yıldız (2015), along with three subscales of the Physical Self-Description Inventory developed by Marsh et al. (1994) and adapted into Turkish by Marsh, Aşçı et al. (2002), were employed. Data analysis was performed using SPSS 21.0. According to the results obtained, there was no statistically significant difference in the perception of

muscle inadequacy and levels of physical self-description among the participants based on the type of exercise they engaged in ($p>0.05$). However, a statistically significant difference was observed in the scores of physical self-description and its sub-dimensions (body fat status, overall physical competence, appearance perception) between those who were satisfied with their physical appearance and those who were not ($p<0.05$). In conclusion, no significant difference was observed in symptoms of muscle dysmorphia between the fitness and CrossFit exercise types

Keywords: Muscle Dysmorphia, Fitness, CrossFit

SB145

Adölesan (10-13 Yaş) Judoculara Tabata Antrenman Protokolünün Seçili Fiziksel ve Motorik Özellikler Üzerine Etkisinin İncelenmesi

YALÇINKAYA, Ünal; AKALIN, Tefvik Cem

Bülent Ecevit Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Zonguldak

ÖZET

Spor bilim insanları ve profesyonel antrenörler sürekli olarak sporcularının performansını geliştirmek iyileştirmek amacıyla yeni antrenman metotları arayışındadırlar. Bu doğrultuda Dr. Izumi Tabata tarafından geliştirilen yüksek yoğunluklu bir aralıklı egzersiz (HIIT) yöntemi olan tabata antrenman protokolünün; adölesan (10-13 yaş) judoculara bazı fiziksel ve motorik özellikler üzerine etkilerini araştırmak amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak velilerine gerekli bilgilendirme yapılarak onam formu imzalatılmış, yaşları 10-13 yaş arasında değişen, 42 sporcu çalışma(tabata), 40 sporcu kontrol olmak üzere toplam 82 judo sporcu çalışmamıza katılmıştır. Çalışma 8 hafta ve haftanın 3 günü olacak şekilde düzenlenmiştir. Çalışma grubu mevcut judo antrenmanlarına başlamadan önce 20 dk olarak planlanmış tabata antrenmanı yaparken kontrol grubu mevcut judo antrenmanlarına devam etmiştir. Ölçümler ön test ve son test alınarak deneysel modelleme yöntemi ile yapılmıştır. Sporculara antropometrik ve vücut kompozisyonu ile eurofit test bataryası ölçüm testleri uygulanarak tabata antrenmanın etkisi araştırılmıştır. Bu çalışmada elde edilen veriler lisanlı SPSS 25 paket programı ile analiz edildi. Gruplar arasındaki farklılıklar incelenirken bağımlı ve bağımsız örneklem t testinden, sürekli değişkenler için pearson korelasyon testlerinden yararlanılmıştır. Çalışma ve kontrol grubunun antropometrik ve vücut kompozisyonu ölçüm değerlerinin ön ve son test sonuçları karşılaştırıldığında; boy uzunluğu, vücut ağırlığı, vücut kitle indeksi (VKİ), yağsız kütle(kg), kemik kütlesi(kg) ve kas kütlesi (kg) değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edildi. ($p<0.05$). Çalışma ve kontrol grubunun Eurofit test bataryası ölçüm değerlerinin ön ve son test sonuçları karşılaştırıldığında; flamingo denge testi, el pençe kuvveti testi, bükük kol tutunma testi ve dayanıklılık mekik koşusu istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edildi ($p<0.05$). Sonuç olarak, bazı antropometrik özellikleri, vücut kompozisyonu ve Eurofit test bataryası ölçüm değerlerine göre Tabata antrenmanının sporcularda anlamlı farklar oluşturduğunu göstermektedir. Fakat iki grubunda benzer gelişme göstermesinden dolayı tabata antrenmanın olumlu ya da olumsuz yönleri belirlenememiştir.

Anahtar Kelimeler: Judo, Tabata Protokolü, Eurofit test bataryası

Investigation of the Effect of Tabata Training Protocol on Selected Physical and Motoric Characteristics in Adolescent (10-13 Years Old) Judoka

ABSTRACT

Sports scientists and professional coaches are constantly searching for new training methods to improve the performance of their athletes. In this direction, Dr. Tabata training protocol, a high-intensity interval exercise (HIIT) method developed by Izumi Tabata; It was aimed to investigate its effects on some physical and motoric characteristics of adolescent (10-13 years

old) judoka. For this purpose, a total of 82 judo athletes, aged between 10 and 13, participated in our study, 42 of whom were study (tabata) athletes and 40 of whom were control athletes. Our research was conducted for 8 weeks and 3 days a week, and measurements were made by experimental modeling method by taking pre-test and post-test. The effect of tabata training was investigated by applying anthropometric and body composition and Eurofit test battery measurement tests to the athletes. The data obtained in this study were analyzed with the licensed SPSS 25 package program. When the pre- and post-test results of anthropometric and body composition measurement values of the study and control groups were compared; A statistically significant difference was detected in height, body weight, body mass index (BMI), fat-free mass (kg), bone mass (kg) and muscle mass (kg). ($p<0.05$). Pre- and post-test results of the Eurofit test battery measurement values of the study and control groups were compared; A statistically significant difference was detected in flamingo balance test, hand paw strength test, bent arm hold test and endurance shuttle run ($p<0.05$). As a result, it shows that Tabata training creates significant differences in athletes according to some anthropometric characteristics, body composition and Eurofit test battery measurement values. However, since the two groups showed similar development, the positive or negative aspects of Tabata training could not be determined.

Keywords: Judo, Tabata Protocol, Eurofit test battery

SB147

**Beden Eğitimi Alanında Uzun Süreli Bir Meslek Direnişinin Öyküsü:
Beden Eğitimi Öğretmenlerin Mesai Dışı Çalışmaları İçin Haftada 6
Saat'lık Ek Ders Ücreti Hakkı Nasıl Alındı?**

BAĞIRGAN, Tanju; KORKMAZ, Sevda

ÖZET

Bu araştırma ile 1964 yılında Ankara'da kurulan Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği'nin önderliğinde Kasım 1975 yılında beden eğitim öğretmenlerinin mesai dışı çalışmalarına ücret verilmesi için yaptıkları ve yaklaşık 1 yıl süren direnişleri ve kazanımlarının ardındaki bir meslek örgütünün etkinliği ve meslek anlayışının temelleri irdelenmiştir. Çalışma, literatür tarama ve doküman incelemesi yöntemi ile yapılandırılmıştır. Beden Eğitimi Derneği, beden eğitim dergisi ile eğitim yayıncılığının yanı sıra spor kanunun tasarısı, spor bakanlığı kuruması gibi spor bilim alanını temelleştiren önemli uygulamaları yanında beden eğitimi öğretmenlerinin özlük hakları konusunda yaptığı 1 yıl gibi uzun uzun süreli direniş ile beden eğitimi öğretmenleri için önemli kazanımlar sağlamıştır. Bugün çoğu beden eğitimi öğretmenin normal olarak aldığı mesai dışı çalışmalar için haftalık 6 saatlik ek ders ücreti derneğin önderliğinde 1975 Kasım ayında başlayan ve yaklaşık 1 yıl süren, spor yarışmalarına katılmama, lig heyetlerinin kuruluşlarını geciktirme, fahri görev yapanların istifa yolu ile lig heyetlerinden ayrılması vb aktif ve pasif yöntemlerle mesai dışı etkinlikler beden eğitimi öğretmenleri tarafından durdurulmuş ya da geciktirilmiştir. Türkiye'deki beden eğitimi öğretmenleri bu direnişe %73 oranında katılmışlardır. direnişin sonucunda bakanlık beden eğitimi öğretmenlerinin mesai dışı çalışmaları için ek olarak haftada 6 saatlik (aylık 24 saat) ek ders ücreti ödenmesine karar vermiştir. Bir sivil toplum örgütlenmesi olarak Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği'nin beden eğitimi öğretmenlerinin özlük haklarına dönük iyileştirmeler ve düzenlemeler için yönlendiricisi olduğu bu direniş bir meslek örgütü olarak derneğin yönlendirici olarak önemli bir işlevi olduğunu da ortaya koymaktadır. O dönemlerde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin derneğin üyesi olması derneğin önemli bir meslek örgütü olarak kapsayıcılığını da öne çıkartmaktadır. 1964 yılından 1980 yılına kadar spor alanında etkin olan Beden Eğitimi Öğretmenleri Derneği meslek örgütü olarak işlevi ve uygulamaları ile günümüz beden eğitim ve spor bilimleri alanındaki dernekler içinde önemli bir yol gösterici örnek bir kurum olarak spor tarihimize yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik, Özlük hakları, Hak Arayışı

The Story of a Long-Term Professional Resistance in the Field of Physical Education: How Did Physical Education Teachers Get the Right to 6 Hours of Additional Lesson Fee per Week for Their Off-Hours Work?

ABSTRACT

With this research, the resistance which lasted about 1 year to be paid for their off-duty work in November 1975 and achievements of physical education teachers, under the leadership of the Physical Education Teachers Association, were examined. In addition to educational publishing with its physical education magazine, the Physical Education Association has provided significant gains for physical education teachers with its 1-year-long resistance on the personal

rights of physical education teachers, as well as important practices that ground the field of sports science, such as the draft of the sports law and the establishment of the ministry of sports. Today, most physical education teachers receive 6 hours of additional weekly tuition for off-duty work that they normally receive. Under the leadership of the association, active and Out-of-hours activities were stopped or delayed by physical education teachers using passive methods. Physical education teachers in Turkey participated in this resistance at a rate of 73%. As a result of the resistance, the ministry decided to offer an additional 6-hour weekly (24-hour monthly) lesson fee for physical education teachers' off-duty work. This resistance, in which the Physical Education Teachers Association, as a non-governmental organization, is the guide for improvements and regulations regarding the personal rights of physical education teachers, also reveals that the association, as a professional organization, has an important function as a guide. The fact that physical education teachers working in those periods were members of the association also highlights the inclusiveness of the association as an important professional organization. The Physical Education Teachers Association, which was active in the field of sports from 1964 to 1980, has a place in our sports history as an important guiding and exemplary institution among today's associations in the field of physical education and sports sciences, with its function and practices as a professional organization.

Keywords: Teaching, Personal Rights, Quest for Rights

SB150

Futsal Antrenmanlarının İlköğretim 4.Sınıf Öğrencilerinin Kaba Motor Beceri Gelişimine Etkisi

DEMİR, Muhammed Metin; EYNUR, Baybars Recep

*Afyonkarahisar Çobanlar Zafer Ortaokulu, Türkiye metindemir1027@gmail.com
Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ilköğretim 4.sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, beden eğitimi dersine ek olarak yapılan futsal antrenmanlarıyla kaba motor beceri gelişim düzeylerindeki farklılıkların incelenmesidir. Bu çalışma ön test-son test desenli deneysel bir çalışmadır. İki gruba da ön test-son test olarak TGMD-3 testi uygulanmıştır. Her öğrenciye her beceri için ikişer hak verilmiştir testin alt testlerindeki performans kriterleri doğrultusunda öğrencinin kriteri gerçekleştirip gerçekleştirilmeme durumuna göre değerlendirmeler yapılmıştır. TGMD-3 testi öncesi familiarization yapılmamıştır çünkü testin protokolüne aykırıdır. Kontrol grubu öğrencilerine uygulanan eğitim sınıf öğretmenlerinin yıllık planında var olan beden eğitimi planları doğrultusunda dersler işlenmiş olup deney grubundaysa yine sınıf öğretmenlerinin planlarına ek olarak futsal antrenmanları eklenmiş, dersler bu doğrultuda işlenmiştir. Araştırma, ön test ölçümlerinin alınmasından sonra 8 hafta boyunca haftada 2 gün 2'şer saat olmak üzere kontrol grubuna sadece eğitsel oyun formatında dersler işlenmiş olup deney grubunda ise eğitsel oyunların yanı sıra futsal branşına yönelik oyunun temel teknik taktik özelliklerini gösteren antrenmanlar yapılmıştır derslerin ardından son test ölçümleri alınmış ve öğrencilerinin becerileri puanlanmıştır. Verilerin analizinde istatistiksel yöntem olarak bağımsız örneklem t testi ve eşleştirilmiş örneklem t testlerinden faydalanılmıştır. Duvara çarpıtma, durarak uzun atlama alt becerilerinin her iki ölçüm sonucunda iki grup için de anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Sek sek alt-testinde grupların kendi içlerinde yapılan eşleştirilmiş örneklem t-testi sonuçlarında ölçümler arasında görülen anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Yakalama alt-testi içinde yapılan incelemede, ön test-son test ölçümlerinde ve farklar arasında yapılan ölçümlerde anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Test sonuçlarına bakıldığında futsal antrenmanları ile arttırılmış beden eğitimi derslerini gören deney grubunun, lokomotor becerilerde koşu ve atlama becerileri dışında anlamlı düzeyde gelişim gösterdiği görülmüştür. Toplu becerilerden olan duran topa sopayla vuruş ve yakalama alt testlerinde anlamlı farklılığın oluşmaması, futsal branşının o beceriler üzerinde bir gelişim etkisinin olmadığı görülmüştür. O nedenle ilkokulda futsal antrenmanları ile arttırılmış beden eğitimi derslerinin işlenmesinin faydalı olacağı ön görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motor Gelişim, TGMD-3, Beden Eğitimi

The Effect of Futsal Training on Gross Motor Skill Development of Primary School 4th Grade Students

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the differences in gross motor skill development levels of 4th grade primary school students with futsal training in addition to physical education class. This study is an experimental study with pretest-posttest design. TGMD-3 test was applied to

both groups as a pre-test and post-test. Each student was given two rights for each skill and evaluations were made according to whether the student realized the criteria or not in line with the performance criteria in the subtests of the test. Familiarization was not done before the TGMD-3 test because it is against the protocol of the test. The education applied to the control group students was in line with the physical education plans in the annual plan of the classroom teachers, and in the experimental group, futsal trainings were added to the plans of the classroom teachers, and the lessons were taught accordingly. In the research, after the pre-test measurements were taken, the control group was taught only in the form of educational games for 2 hours 2 days a week for 8 weeks, and in the experimental group, in addition to the educational games, training sessions showing the basic technical tactical features of the game for the futsal branch were held. post-test measurements were taken after the lessons and the skills of the students were scored. Independent sample t-test and paired sample t-test were used as statistical methods in data analysis. Significant differences were found for both groups in the results of both measurements of the wall slamming and standing long jump sub-skills ($p<0.05$). In the tab subtest, a significant difference was found between the measurements in the paired sample t-test results within the groups ($p<0.05$). In the examination of the catching sub-test, a significant difference was found in the pre-test and post-test measurements and in the measurements between the differences ($p<0,05$). When the test results were analyzed, it was seen that the experimental group, which received futsal trainings and increased physical education lessons, showed significant improvement in locomotor skills except for running and jumping skills. The fact that there was no significant difference in the subtests of hitting the ball with a stick and catching the ball, which are collective skills, showed that the futsal branch did not have a developmental effect on those skills. For this reason, it is foreseen that it would be beneficial to teach physical education lessons increased with futsal trainings in primary school.

Keywords: Motor Development, TGMD-3, Physical Education

SB154

**Beden Eğitimi ve Spor Tutumu ile ilgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin
Araştırma Eğilimleri: Sistemik Derleme**

YAPICI, Emre Caner; KÜÇÜK, Veysel

Marmara Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul

ÖZET

Araştırmanın amacı; spor tutumu ile beden eğitimi ve spor tutumu konulu lisansüstü tezlerin araştırma eğilimlerini betimlemektir. Bu çalışmada yorumlayıcı-nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Çalışmanın verisel alt yapısına Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden ulaşılmıştır. Veri toplama sürecinde doküman incelemesi yönteminden faydalanılmıştır. Verilerin analizinde nitel ve karma araştırma programlarından MAXQUDA Analytics Pro 2020 versiyon kullanılmıştır. Yapılan çalışmada incelenen çalışmaların hangi üniversitede çalışıldığı, yıllara göre dağılımı, örneklem grupları, kullanılan ölçekler, araştırma modelleri, çalışılan konu başlıkları ele alınmıştır. Yapılan çalışmada spor, beden eğitimi ve tutum kavramlarıyla yapılan aramalarda 34 doktora tezi ve 68 yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 102 tez çalışmamızın örneklemine oluşturmaktadır. Dokümanların incelenmesi sonucunda 12 doktora tezi ve 14 yüksek lisans tezi çalışmanın amacıyla bağdaşmayan içeriğe sahip olduğu için çalışmadan elenmiştir. Sonuç olarak çalışmada toplam 76 lisansüstü tez incelenmiştir. Ayrıca yapılan çalışmaların 2006-2022 yılları arasında 40 farklı üniversitede, 5 farklı enstitüde, 8 farklı Anabilim dalında yapıldığı ve 14 farklı örneklem grubu üzerinde 60 farklı ölçek kullanılarak çalışıldığı tespit edilmiştir. En fazla lisansüstü tez 2021 yılında tamamlanmıştır. Veri kaynağındaki tezlerde daha çok beden eğitimi ve spor tutumu çalışılmıştır. Yapılan çalışmaların yöntemi yoğunlukla betimsel tarama yöntemi ile yapılmıştır. Beden eğitimi, spor ve tutum üzerine yapılan çalışmaların büyük bir kısmında nicel çalışma yöntemleri kullanılmıştır. Buna bağlı olarak çalışmalarda ölçek uygulamaları yapılmıştır. Yapılan çalışmalarda çoğunlukla örneklem grubu olarak sırasıyla ilköğretim öğrencileri, öğretmenler, ortaöğretim öğrencileri ve üniversite öğrencileri kullanılmıştır. Spor, beden eğitimi ve tutum özelinde yapılan çalışmaların çoğunlukla nicel yöntem ve eğilimle yapılmış olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bedeneğitimi, eğilim, spor yönetimi, tutum

**Research Trends of Postgraduate Theses on Physical Education and Sports
Attitudes: Systematic Review**

ABSTRACT

Purpose of the research; To describe the research trends of postgraduate theses on sports attitude and physical education and sports attitude. In this research, interpretive-qualitative research method was used. The data infrastructure of the study was obtained from the National Thesis Center of the Council of Higher Education. Document review method was used during the data collection process. MAXQUDA Analytics Pro 2020 version, one of the qualitative and mixed research programs, was used in the analysis of the data. In the research, the university where the studies were studied, their distribution according to years, sample groups, scales used,

research models, and topics studied were discussed. In the study conducted with the concepts of sport, physical education and attitude, a total of 102 theses, including 34 doctoral theses and 68 master's theses, constitute the sample of our study. As a result of the examination of the documents, 12 doctoral theses and 14 master's theses were eliminated from the study because they had content that was incompatible with the purpose of the study. As a result, a total of 76 postgraduate theses were examined in the study. In addition, it was determined that the studies were carried out in 40 different universities, 5 different institutes, 8 different departments between 2006 and 2022, and 60 different scales were used on 14 different sample groups. The highest number of postgraduate theses were completed in 2021. In the theses in the data source, physical education and sports attitudes were mostly studied. The method of the studies was mostly carried out with the descriptive scanning method. Quantitative study methods were used in most of the studies on physical education, sports and attitude. Accordingly, scale applications were made in the studies. In the studies, primary school students, teachers, secondary school students and university students were mostly used.

Keywords: psiycaleducation, tendency, sport management, attitude

SB158

Ekran Süresinin Fiziksel Aktivite Düzeyine Etkisi

KAYHAN, Mert²; AVCI, Seyda Nur¹; TOPRAK, Fatma¹

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Antrenörlük Eğitimi, Türkiye. seyda.avci0@ogr.dpu.edu.tr

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye.

ÖZET

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin ekran süresi ile fiziksel aktivite düzeyleri arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. Çalışma kapsamında hazırlanan veri formu 2 kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısım araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup katılımcıların demografik bilgileri ve ekran süresi bilgileri yer almaktadır. İkinci kısımda geçerliliği ve güvenirliliği Melda Öztürk tarafından 2005 yılında yapılan Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi yer almaktadır. Araştırmayı Kütahya Dumlupınar Üniversitesinde eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma gönüllü olan 120 kadın, 180 erkek toplam 300 kişiden oluşmaktadır. İstatistikler SPSS 23 programı kullanılarak yapılmıştır. Tanımlayıcı istatistik ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 21.31 ± 2.326 yıl, vücut kütle indeksleri 22.53 ± 3.086 puan, günlük ekrana bakma süreleri 6.39 ± 2.837 dakika ve fiziksel aktivite düzeyleri 3698.16 ± 3604.542 MET-dk/hafta olarak tespit edilmiştir. Spor bilimleri fakültesi öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri (4510.62 ± 3796.012 MET-dk/hafta) istatistiksel olarak diğer fakülte öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerinden (2144.23 ± 2585.350 MET-dk/hafta) istatistiksel olarak yüksek bulunmuştur ($z = -7.17; p = 0.0$). Ayrıca fakülteler arası fiziksel aktivite düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı çıkmasına rağmen ekran süreleri arasında herhangi bir fark bulunulmamıştır ($t = 0.849; p = 0.396$). Üniversite çağında olan bireylerin fiziksel aktivite düzeylerinin yükselmesi fiziksel ve psikolojik açıdan oldukça önemlidir. Sonuç olarak çalışmamızın verilerine bakıldığında ekran süresi yüksek olsa dahi fiziksel aktivite düzeylerinin de yüksek olabileceği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sedanter, Üniversite Öğrencileri, İnaktivite

The Effect Of Screen Time On Physical Activity Level

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the relationship between screen time and physical activity levels of university students. The data form prepared within the scope of the study consists of 2 parts. The first part was prepared by the researchers and includes demographic information and screen time information of the participants. The second part includes the International Physical Activity Questionnaire, the validity and reliability of which was conducted by Melda Öztürk in 2005. The research consists of students studying at Kütahya Dumlupınar University. The research consists of 300 volunteers, 120 female and 180 male. Statistics were made using SPSS 23 program. Descriptive statistics and Mann-Whitney U test were used. The average age of the individuals participating in the study was 21.31 ± 2.326 years, their body mass index was 22.53 ± 3.086 points, their daily screen viewing time was 6.39 ± 2.837 minutes and their physical activity level was 3698.16 ± 3604.542 MET-min/week. The physical activity levels of the students of the faculty of sports sciences (4510.62 ± 3796.012 MET-min/week) were found to be statistically higher than the physical activity levels of the students of other faculty

(2144.23 ± 2585.350 MET-min/week) ($z = -7.17$; $p = 0.0$). In addition, although physical activity levels between faculties were statistically significant, there was no difference in screen time ($t = 0.849$; $p = 0.396$). Increasing the physical activity levels of university-age individuals is very important both physically and psychologically. As a result, looking at the data of our study it has been revealed that physical activity levels may also be high even if screen time is high.

Keywords: Sedentary, University Students, Inactivate

POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ

POSTER PRESENTATION ABSTRACTS

PB38

İzmir'deki Lise ve Üniversite Öğrencilerinin İzmir Gençlik Merkezlerinden Beklentileri Nelerdir

ÇAKIR, Halil

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Bu çalışma İzmir ili ve taşrada eğitim gören liseli ve üniversiteli gençlerin gençlik merkezlerine yönelik beklentilerini ölçmek için yapıldı. Bu araştırma kapsamında İzmir ili ve ilçelerde bulunan lise ve üniversite eğitimi gören gençler araştırma evreni olarak kullanıldı. Araştırma örneklemiyse İzmir ili ve ilçelerinde eğitim gören lise ve üniversite öğrencisi 1761 gence ulaşıldı. Çalışma grubundan kazanımı sağlanan girdi ve verilerin istatistiksel şekilde değerlendirmeye alınmasından SPSS 20.0 paket uygulamasından faydalanıldı. Normallik testi yapıldı, verilerin normal dağıldığı tespit edildi. Lise ve üniversiteli gençlerin yaş, cinsiyet eğitim durumu, yaşadıkları ilçe değişkenleri kapsamında gruplar arasında anlamlı seviyede farklılıklar olup olmadığını saptamak adına Bağımsız Örneklem t-testi ve One-Way ANOVA testlerinden faydalanıldı. Çoklu karşılaştırmalarda anlamlı farklılığın hangi kategoriler arasında olduğunu belirlemek için Post-Hoc testi sonuçları incelendi, homojen dağılım gösteren gruplarda LSD, homojen dağılım göstermeyen gruplarda Tamhane testi bulguları raporlandı. Anlamlılık düzeyi değişkenleri kapsamında gruplar arasında anlamlı seviyede farklılıklar olup olmadığını saptamak adına Bağımsız Örneklem t-testi ve One-Way ANOVA testlerinden faydalanıldı. Anlamlılık düzeyi $\alpha=0.05$ olarak kabul edildi. Bu araştırma İzmir ilinde bulunan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı gençlik merkezlerinin gençlere sunduğu hizmetler açısından, gençlerin, eğitim, kültür, sanat, serbest zaman değerlendirmesi ve kişisel gelişim alanlarında ki beklentilerinin karşılanma seviyesinin ölçmek üzere yapılmıştır. Araştırma sonucunda İzmir ili ve ilçelerinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda ve İzmir'de bulunan üniversitelerde eğitime devam eden öğrencileri eğitim durumu değişkenlerine göre gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmamıştır. Anlamlı farklılık bulunan diğer değişkenler ise cinsiyet değişkeni, okul kademesi değişkeni, gençlik merkezi hakkında bilgisi olup olmadığı değişkeni, yaş değişkeni, yaşanan bölgenin sosyo-ekonomik yapısı değişkeni, aile gelir durumu değişkeni, kardeş sayısı değişkeni, gençlik merkezlerine ulaşım değişkeni, gençlik merkezinden beklenen faaliyetler değişkeni olarak tespit edilmiştir. Araştırma yöntemi olarak Çoban ve Yıldızın (2020) geliştirdikleri "Gençlik Merkezleri Beklenti Ölçeği" kullanılarak anket çalışması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beklenti, Gençlik, Lise ve Üniversite Gençliği, Gençlik Merkezleri

Expectations Of High School And University Youth In Izmir From Izmir Youth Centers

ABSTRACT

The aim of this study was to measure the expectations of high school and university youth who are studying in Izmir and Izmir's provinces towards youth centers. Within the scope of this research, young people who are studying at high school and university in the province of Izmir

and the districts in the province were used as the main characters of the reasearch. 1761 high school and university students who are studying in Izmir city center and districts were reached in the research modelling. The SPSS 20.0 package application was used to statistically evaluate the input and data obtained from the study group. Normality test was performed and it was found that the data were normally distributed. To determine whether there were significant differences between the group in terms of age, gender, educational status, and district variables of high school and university students, Independent Sample t-test and One-Way ANOVA tests were used. Post-hoc test results were examined in order to determine between which categories the significant difference was in multiple comparisons and in homogeneously distributed groups LSD and Tamhane test findings in non-homogeneous groups were reported. Independent Sample t-test and One-Way ANOVA tests were used to determine whether there were significant differences between the groups within the scope of significance level variables. The significance level was accepted as $\alpha=0.05$. As a result of the research, whereas there were no significant differences between the groups according to the variables of gender and educational status of the students who continue their education at the schools affiliated to the Ministry of National Education in Izmir province, its districts and at the universities in Izmir, significant differences were found between the groups in terms of age and educational status.

Keywords: Expectation, Youth, High School and University Youth, Youth Centers

PB72

Ortaöğretim Öğrencileri İçin Voleybol Bilgi Testinin Geliştirilmesi

ERDEM, Nergiz¹; ACET, Mehmet²; TABAK, Ekrem Yasin³; DEVİRİLMEZ, Erhan⁴

¹*Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*

²*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü*

³*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*

⁴*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*

ÖZET

Beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanan spor dalına özgü öğretim sonucunda öğrencilerdeki öğrenme düzeyini belirlemek önemlidir. Alan yazında ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanan spor dalına özgü bilgi düzeylerini ölçen yeterli sayıda çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin voleybol bilgi düzeyini ölçebilecek bir test geliştirmektir. Bu doğrultuda üniversitede voleybol derslerini yürüten bir akademisyen, iki deneyimli voleybol antrenörü ve beden eğitimi ve spor derslerinde voleybol öğreten bir beden eğitimi öğretmeninden oluşan uzman bir grup oluşturulmuştur. Grup bir araya gelerek ortaöğretimde gerekli voleybol öğrenme çıktılarını belirlemiş ve bu çıktılara yönelik 16 çoktan seçmeli soru hazırlamıştır. Sorular dört seçenekli olup tek bir doğru yanıt bulunmaktadır. Testin içeriğinde voleybol kuralları, teknik ve taktik soruları yer almaktadır. Çalışmaya ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersinde voleybol ünitesini başarıyla tamamlamış 114 ortaöğretim öğrencisi katılmıştır. Testin geçerliği ve güvenilirliği için Rasch modellemesi kullanılmıştır. Bulgulara göre maddelerin içsel ve dışsal uyumlarının beklenen değerin üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Maddelerin ve kişilerin ayırt edicilik ve güven indeksleri yeterli seviyededir. Sonuç olarak, testin lise öğrencilerinin voleybol bilgi düzeyini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Voleybol, Rasch modellemesi, Ortaöğretim, Beden eğitimi

Development of Volleyball Knowledge Test for Secondary School Students

ABSTRACT

It is important to determine the learning level of students as a result of sport-specific teaching applied in physical education and sports classes. In the literature, there are not enough studies measuring the sports-specific knowledge levels of secondary school students in physical education and sports classes. The aim of this study is to develop a test that can measure the volleyball knowledge level of high school students. In this regard, an expert group was formed consisting of an academician who teaches volleyball courses at the university, two experienced volleyball coaches and a physical education teacher who teaches volleyball in physical education and sports classes. The group came together and determined the required volleyball learning outcomes in high school education and prepared 16 multiple choice questions regarding these outcomes. Questions has four alternative answers and there is only one correct answer. The content of the test includes volleyball rules, technical and tactical questions. There were 114 high school students who successfully completed volleyball unit in physical education

and sport lesson participated in this study. Rasch modeling was used for the validity and reliability of the test. According to the findings, it was determined that the internal and external harmony of the items was above the expected value. The discrimination and confidence indices of the items and people are at sufficient levels. As a result, it has been shown that the test is a valid and reliable scale to measure the volleyball knowledge level of high school students.

Keywords: Volleyball, Rasch modeling, Secondary education, Physical education

SB96

Uluslararası Yolcu Taşımacılığı Yapan Uzun Yol Şoförlerinin Fiziksel ve Mental Durumları

GÜNGÖR, Cüneyt; ERZEYBEK, Mustafa Said

*Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor, Kütahya
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Kütahya*

ÖZET

Uzun yol şoförleri çalışma şartları gereği hem fiziksel hem psikolojik zorluklara maruz kalırlar. Fiziksel olarak çalışma usülleri gereği uzun süre icra edilen bu şoförlükte duruş bozuklukları ve boyun, sırt, bel gibi vücut bölümlerinde ağrılı-sancılı rahatsızlıklar meydana gelmektedir. Psikolojik olarak ise bireylerin uzun süre trafik kazaları kaygısı, evden uzak olmaları ve bununla birlikte doğan özlem duygusu, araç içinde taşınan yolcuların can güvenliğinin mesuliyeti gibi etkenler önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı, yolcu taşımacılığı yapan uzun yol şoförlerinin çalışma şartlarından mütevellit muzdarip oldukları sağlık sorunları, kaygı ve endişeleri, duygu durumları gibi çeşitli faktörlerin etkinliğini tespit edebilmek için planlı ve sistematik bir inceleme yapmaktır. Bu çalışmada uluslararası yolcu taşımacılığı yapan 38 şoför ile yarı yapılandırılmış derinlemesine sözlü mülakat yöntemi uygulanmıştır. Bu amaçta alınan verileri ifade eden temalar ve bu temalara bağlı alt temalar belirlenmiştir. Çalışma sonunda şoförlerin uzun saatler oturarak mesai yapmasından dolayı boyun, sırt ve bel ağrıları çektikleri, nitekim uzun yıllar bu işi yapanlarda servikal lordoz ve lomber lordoz geliştiği tespit edilmiştir. Kişilerin kendisi dışında bir çok insanın da can güvenliğinden sorumlu olması, olası bir trafik kazası kaygısını da artırdığı ortaya çıkmıştır. Şoförler sürekli değişkenlik gösteren mesai saatlerinin özellikle gece olduğu zamanlarda uyku sorunlarına yol açtığını, düzenli bir uyku hayatlarının olmadığını ve bunun yapılan işi daha da zorlaştırdığını dile getirmişlerdir. Sürekli bir konum değişikliğinden dolayı aileden uzak kalmanın verdiği özlem ve hasret duygularının mental olarak kendilerini zorladıklarını ifade etmişlerdir. Bu zorlu şartlar altında hayatını idame etmek adına var gücüyle mesailerini layıkıyla yerine getiren kişilerin muzdarip oldukları sorunların çözülmesi gerekmektedir. Daha teknolojik ekipmanlar ile ve kurumlarının dinlenme tesislerinde boyun, sırt ve bel problemlerini önleyici faktörler ele alınabilir. Uyku düzensizliğinin verdiği negatif durumu dengeleyip verimli uyku için melatonin takviyeleri kişilere verilebilir. Müdahale edilemeyecek parametreler için ise kişilerin motivasyonunu artırmak ve iş memnuniyetini sağlamak için maddi ve manevi şartlar daha iyiye evrimleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Yolcu Taşımacılığı, Uzun Yol Şoförlüğü, Melatonin

Physical and Mental Status of Long-Distance International Passenger Transportation Drivers

ABSTRACT

Long-distance drivers are exposed to both physical and psychological difficulties due to their working conditions. Physically, as a result of the working procedures, they are exposed to posture disorders and painful and painful discomforts in body parts such as neck, back and

waist. Psychologically, factors such as the anxiety of individuals about traffic accidents for a long time, being away from home and the resulting sense of longing, and the responsibility for the safety of the passengers carried in the vehicle play an important role. The aim of this study is to conduct a planned and systematic investigation to determine the effectiveness of various factors such as health problems, anxiety and concerns, and emotional states of long-distance passenger transportation drivers due to their working conditions. In this study, a semi-structured in-depth oral interview method was applied with 38 drivers engaged in international passenger transportation. For this purpose, themes expressing the data received and sub-themes related to these themes were determined. At the end of the study, it was determined that drivers suffer from neck, back and lumbar pain due to long hours of sitting work, as a matter of fact, cervical lordosis and lumbar lordosis develop in those who have been doing this job for many years. The fact that drivers are responsible for the safety of many people other than themselves has also been found to increase the anxiety of a possible traffic accident. Drivers stated that the constantly changing working hours caused sleep problems, especially at night, and that they did not have a regular sleep life, which made the work even more difficult. They stated that the feelings of longing and longing caused by being away from their families due to the constant change of location put mental strain on them.

Keywords: International Passenger Transportation, Long Distance Driving, Melatonine

PB119

Antrenörlük Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Genel ve Özelleşmiş Alan Bilgisi Düzeyleri: Bir Badminton Dersinin Etkileri

TABAK, Ekrem Yasin¹; DEVRİLMEZ, Erhan²; YÜCETAŞ, Zeki³; YAVUZ, Melih Kağan²; DERVENT, Fatih⁴

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman

²Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Karaman

³Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Karaman

⁴Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 10 haftalık badminton öğretim programının antrenörlük eğitimi bölümü öğrencilerinin badminton genel (GAB) ve özelleşmiş alan bilgisi (ÖAB) düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Çalışmada iki grup ön-son test deneysel araştırma tasarımı kullanılmıştır. Çalışmaya deney grubunda 28 (12 kadın ve 16 erkek) ve karşılaştırma grubunda 25 (10 kadın ve 15 erkek), toplam 53 katılımcı yer almıştır. Katılımcıların yaş ortalaması deney grubunda 20.18 (Ss=2.11) ve karşılaştırma grubunda 21.02 (Ss=1.94) olarak belirlenmiştir. Deney grubuna Ward (2009)'ın kavramsal çerçevesine göre 10 haftalık badminton öğretimi gerçekleştirilmiştir. Karşılaştırma grubuna ise 10 haftalık geleneksel badminton öğretimi uygulanmıştır. Katılımcıların genel alan bilgisini belirlemek için Devrilmez ve ark. (2023) tarafından geliştirilen 20 soruluk badminton GAB ve ÖAB test etmek için Ward ve ark. (2017) tarafından geçerliği ve güvenirliği ispatlanan içerik haritaları kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel hesaplamalarında karışık ölçümlerde ANOVA analizi kullanılmıştır. Ön-test bulgularına göre her iki grubun katılımcıları badminton GAB (deney grubu $\bar{X}=0.17$, Ss=0.08; karşılaştırma grubu $\bar{X}=0.09$, Ss=0.03) ve ÖAB (her iki grubun $\bar{X}=0.00$) sahip olmadıkları belirlenmiştir. GAB son test ortalamaları incelendiğinde deney grubunun $\bar{X}= 13.45$ (Ss=4.11, % 67.25) ile beklenen değer olan % 60 ve üzeri doğru cevap oranını yakaladığı görülmüştür. Karşılaştırma grubunun son test GAB düzeyleri beklenen değeri yakalayamamıştır ($\bar{X}= 10.25$, Ss=2.91, % 51.25). Deney grubu katılımcılarının son test ÖAB düzeyleri $\bar{X}= 3.74$ (Ss=0.79) ile beklenen değer olan 3.0 ve üzeri olduğu tespit edilmiştir. Karşılaştırma grubu ise beklenen değerin oldukça altında skora sahiptir ($\bar{X}= 0.91$, Ss=0.83). ANOVA bulgularına göre her iki grubun genel (F(1, 51)=204.18, p<.05) ve özelleşmiş alan bilgisi (F(1, 51)=48.25, p<.05) düzeyleri anlamlı düzeyde yükselmiştir. Son test bulgularına göre deney grubu katılımcılarının GAB (F(1, 51)=38.74, p<.05) ve ÖAB (F(1, 51)=22.56, p<.05) düzeyleri, kontrol grubundan anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Sonuç olarak, Ward (2009)'ın kavramsal çerçevesine göre uygulanan badminton alan bilgisi öğretim programının antrenörlük bölümü öğrencilerinin alan bilgisini olumlu yönde geliştirmelerini sağladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Alan bilgisi, Antrenör Eğitim, Badminton

Coaching Education Students' Common and Specialized Content Knowledge Level: The Effects of a Badminton Course

ABSTRACT

The purpose of this study was to examine the effects of ten weeks badminton instructional course on coaching students' badminton common (CCK) and specialized content knowledge (SCK) levels. Research design was pre-post test two groups design. There were 28 (12 female and 16 male) and 25 (10 female and 15 male), totally 53 participants voluntarily participated in this study. Average age was 20.18 (SD=2.11) for experimental group and 21.02 (SD=1.94) for comparison group. Ten weeks badminton instructional course which was designed according to Ward (2009)'s framework was applied to experimental group. Comparison group followed ten weeks traditional badminton course. To determine participants' CCK, badminton knowledge test developed by Devrilmez et al. (2023) was used. Participants' SCK level was determined by content map which was validated by Ward et al. (2017). Mixed ANOVA was utilized for statistical calculations. Pre-test results showed that both group participants had no CCK (experimental group $M=0.17$, $SD=0.08$; comparison group $M=0.09$, $SD=0.03$) and SCK (both group $M=0.00$) knowledges. Post-test CCK results indicated that experiment group had $M=13.45$ ($SD=4.11$, 67.25 %) which was over than expected level of 60 % total correct answer score. Comparison group could not get expected score ($M=10.25$, $SD=2.91$, 51.25 %) in post-test. Experimental group post-test SCK score was 3.74 ($SD=0.79$) which was over than expected level of 3.0. Comparison group had lower SCK score than expected level ($M=0.91$, $SD=0.83$). According to ANOVA findings, both group increased their CCK ($F(1, 51)=204.18$, $p<.05$) and SCK ($F(1, 51)=48.25$, $p<.05$) levels from pre to post test. Post test ANOVA results showed that experimental group had significantly higher CCK ($F(1, 51)=38.74$, $p<.05$) and SCK ($F(1, 51)=22.56$, $p<.05$) scores than comparison group. As a conclusion, ten weeks badminton instructional course designed according to Ward (2009)'s framework had positive effect on coaching students' badminton common and specialized content knowledge level.

Keywords: Content Knowledge, Coaching Education, Badminton

PB143

Elit Ampute Futbol Oyuncularının Vücut İmajı Algıları ile Benlik Saygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

DİNÇER, Dursun; ÖZDİLEK, Çetin; ŞENTÜRK, Aydın; DİNÇER, Elif

Dumlupınar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor, Kütahya

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, elit ampute futbol oyuncularının vücut imajı algıları ile benlik saygıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada nicel analiz yöntemlerinden genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan anket formunda araştırmacı tarafından oluşturulan 4 soruluk demografik form, “Ampute Vücut İmaj Ölçeği” ve “Benlik Saygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini ampute süper ligi futbol takımı oyuncuları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evrenden kolay örnekleme yoluyla seçilen 78 sporcu oluşturmaktadır. Verilerin analizi SPSS 23 programı ile yapılmış ve %95 güven düzeyi ile çalışılmıştır. Değişkenler arası ilişki korelasyon testi ile analiz edilmiştir. Bunun dışında ölçeklerin bazı demografik özellikler ile olan ilişkilerini belirlemek amacı ile tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Bu testler öncesinde ise verilerin normal dağılıma uygunluk durumları incelenerek analizlerin parametrik yöntemlere göre yapılmasına karar verilmiştir. Elde edilen verilere göre, Rosenberg Benlik Saygısı ile Ampute Vücut İmajı arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Analiz sonuçlarına göre ampute olma yaşı grupları arasında Ampute Vücut İmaj Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği puanları bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark belirlenmemiştir. Eşinden ayrılmış olanların Rosenberg Benlik Saygısı Ölçek puanının bekar olanlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Evlilik yaşı değişkenine göre, 21-25 yaş arasında evlenenlerin Sosyal Faktör alt boyut puanlarının 16-20 yaş arasında evlenenlere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. İlköğretim mezunlarının Sosyal Faktör alt boyut puanı ve Ampute Vücut İmaj Ölçek puanının lisansüstü mezunlarına göre daha yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ampute, futbol, vücut imaj, benlik saygısı.

Investigation of the Relationship Between Body Image Perceptions and Self- Esteems of Elite Amputee Football Players

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the relationship between body image perceptions and self-esteem of elite amputee football players. Relational survey model, one of the general survey models, was used in the research. In the questionnaire form used within the scope of the research, a demographic form consisting of 4 questions, "Amputated Body Image Scale" and "Self-Esteem Scale" was used. The universe of the research consists of amputee super league football team players. The sample of the study consists of 78 athletes selected from the universe through easy sampling. The analysis of the data was made with the SPSS 23

software and it was studied with a confidence level of 95%. The relationship between the variables was examined with the correlation test. Apart from this, one-way analysis of variance (ANOVA) was used to determine the relationships of the scales with some demographic characteristics. Before these tests, the conformity of the data to the normal distribution was examined and it was decided to perform the analyzes according to the parametric methods. According to the data obtained, it was determined that there is a weak negative relationship between Rosenberg Self-Esteem and Amputee Body Image. According to the results of the analysis, no statistically significant difference was found between the amputation age groups in terms of Amputee Body Image Scale and Rosenberg Self-Esteem Scale scores. It was determined that the Social Factor sub-dimension scores of those who got married between the ages of 21-25 were higher than those who got married between the ages of 16-20. It was found that the Social Factor sub-dimension score and Amputee Body Image Scale score of primary school graduates were higher than those who have postgraduate degree.

Keywords: Amputee, football, body image, self-esteem.

SB157

Sitrülin ve Sportif Performans

ERZEYBEK, Mustafa Said; QUBLAN, Ahmed Ismael Mohammed

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, L-sitrülin veya L-sitrülin Malat'ın atletik performans, dayanıklılık, koşu vb. gibi çeşitli spesifik faktörler üzerindeki etkinliğini tespit etmek için sistematik bir inceleme yapmaktır. Spor performansını iyileştirme arayışında, spor beslenmesi, L-arginin (L-arg) ve L-sitrülin (Lcitr) fizyolojik amino asitlerinin nitrik oksit (NO) öncülleri olarak ergojenik bir etki gösterebileceğini göstermiştir. Egzersiz sırasında ve kaslara daha fazla oksijen ve besin sağlamak için NO, aktif dokulara kan akışını artırır, böylece spor performansını iyileştirir. Ayrıca L-arg takviyesinin, her ikisi de kas yorgunluğunun gelişiminde rol oynayan metabolitler olan laktat ([La]) ve amonyak konsantrasyonlarını azaltabileceği gösterilmiştir. L-arg ve ornitin (ORN) ile birlikte L-citr, üre döngüsünün bir bileşenidir ve karaciğerdeki amonyağın detoksifikasyonunda yer alır, NO üretimi en çok belgelenen faydalardan biridir. NO'nun bir vazodilatör olarak rolü göz önüne alındığında, son yıllarda bu bileşiğin öncüllerini içeren birkaç besin takviyesi test edilmiştir, böylece hem NO hem de öncüllerinin olası ergojenik yardımcıları spor performansı üzerinde değerlendirilmiştir. Bu şekilde, sürekli antrenmana eklenen bu ergojenik yardımcıları, diğer sporculara göre yasal olarak rekabet avantajı sağlayacaktır. Fiziksel egzersiz öncesi, sırası ve sonrasında fizyolojik süreçleri kontrol etme ve ayarlama yeteneği, özellikle yüksek performans için çabalayan sporcuların ve antrenörlerin en büyük ilgi alanlarından biri olacaktır. Sporcuların yüksek performansı artırmalarının veya elde etmelerinin çeşitli yolları vardır. Bu stratejilere güç üretici yardımcıları denir. Enerji verici yardıma göre: “Bir işlevi yerine getirme yeteneğini geliştirmek için gerçekleştirilen herhangi bir yöntem veya manevranın (fiziksel, mekanik, psikolojik, beslenme veya farmakolojik) uygulanmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sitrülin, Spor, Performansı

Citrulline and Sporting Performance

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the effects of L-citrulline or L-citrulline Malate on athletic performance, endurance, running, etc. It is to conduct a systematic review to determine its effectiveness on various specific factors. In the quest to improve sports performance, sports nutrition has shown that the physiological amino acids L-arginine (L-arg) and L-citrulline (Lcitr) can exert an ergogenic effect as precursors of nitric oxide (NO). During exercise and to provide more oxygen and nutrients to the muscles, NO increases blood flow to active tissues, thus improving sports performance. It has also been shown that L-arg supplementation can reduce lactate ([La]) and ammonia concentrations, both of which are metabolites involved in the development of muscle fatigue. Together with L-arg and ornithine (ORN), L-citr is a component of the urea cycle and is involved in the detoxification of ammonia in the liver with the production of NO being one of the most documented benefits. Given the role of NO as a vasodilator, several nutritional supplements containing precursors of this compound have been

tested in recent years, so that the possible ergogenic aids of both NO and its precursors have been evaluated on sports performance. In this way, these ergogenic aids added to continuous training will provide a legal competitive advantage over other athletes. The ability to control and adjust physiological processes before, during and after physical exercise will be one of the greatest areas of interest, especially for athletes and coaches striving for high performance. There are various ways for athletes to improve or achieve high performance. These strategies are called power generator aids. According to energizing assistance: “It is the application of any method or maneuver (physical, mechanical, psychological, nutritional or pharmacological) performed to improve the ability to perform a function..

Keywords: Citrulline, Sports, Performance

11th International Physical Education and Sports Teaching Congress
20th-22th October, 2023

TAM METİNLER

FULL PAPERS

SB43

İşyeri Rekreasyon Uygulamalarının İyilik Hali ve İş Performansı Üzerine Etkisi

PALAZOĞLU, Burak¹

Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, burak_palazoglu@hotmail.com

ERSOY, Adnan²

Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Çalışmanın amacı, işyeri rekreasyon uygulamalarının iyilik hali ve iş performansı üzerine etkisinin farklı değişkenlere göre incelemektir. Bu çalışma doğrultusunda Beypiliç A.Ş. ve Bolu Belediyesi bünyesinde 309 çalışan, çalışmaya gönüllü olarak katılmıştır. Bu araştırmada tarama yöntemi kullanılmış ve araştırma grubuna anket uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formuna ek olarak katılımcıların iyilik hallerini belirlemek için Odabaş (2017) tarafından Türkçeye uyarlanan “iyilik hali ölçeği” kullanılmıştır ve katılımcıların iş performansını belirlemek için Çöl (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan “iş performansı ölçeği” kullanılmıştır. İstatistiksel işlemler SPSS 20.0 paket programı ile yapılmıştır. Ölçeklerin normal dağılımını ölçmek için normallik testi uygulanmıştır. Toplanan veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testlerden t-testi, tek yönlü varyans (ANOVA) ve korelasyon analizi uygulanmıştır. Sonuç olarak katılımcıların %69,6’sı (215) erkek, %30,4’ü (94) kadın katılımcı oluşturmaktadır. %53,4’ü (165) Beypiliç A.Ş.’de %46,6’sı (144) Bolu Belediyesinde çalışmaktadır. T-testi sonucunda cinsiyet, çalışılan sektör ve medeni durum değişkenlerinde anlamlı fark bulunamamıştır. Yapılan ANOVA testi sonucunda yaş değişkeninde 36-45 ve 46-56 yaş grubunun 18-25 ve 26-35 yaş gruplarına göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir, yaş arttıkça iş performansı artmaktadır. Gelir düzeylerine göre manevi sağlık boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir, aylık kazanç arttıkça maneviyata önem verdikleri tespit edilmiştir. Eğitim durumu değişkeninde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yapılan korelasyon analizi sonucunda iş performansı ve iyilik hali arasında düşük ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İyilik hali, İş performansı, İşyeri rekreasyonu

ABSTRACT

The aim of the study is to examine the effects of workplace recreation practices on well-being and work performance according to different variables. In line with this study, Beypiliç A.Ş. and 309 employees of Bolu Municipality participated in the study voluntarily. In this research, scanning method was used and a survey was applied to the research group. In addition to the personal information form prepared by the researcher as a data collection tool in the study, the "wellbeing scale" adapted to Turkish by Odabaş (2017) was used to determine the wellbeing of the participants, and the "job performance scale" adapted to Turkish by Çöl (2008) was used to determine the job performance of the participants. Statistical operations were carried out with the SPSS 20.0 package program. Normality test was applied to measure the normal distribution of the scales. Since the collected data showed normal distribution, parametric tests such as t-test, one way variance (ANOVA) and correlation analysis were applied. As a result, 69.6% (215) of the participants are male and 30.4% (94) are female participants. 53.4% (165) work in Beypiliç A.Ş. and 46.6% (144) work in Bolu Municipality. As a result of the t-test, no

significant difference was found in the variables of gender, sector of employment and marital status. As a result of the ANOVA test, it was determined that the 36-45 and 46-56 age groups differ from the 18-25 and 26-35 age groups in the age variable. As age increases, job performance increases. A significant difference was detected in the spiritual health dimension according to income levels, and it was determined that as monthly earnings increased, they gave importance to spirituality. No significant difference was found in the educational status variable. As a result of the correlation analysis, a low and medium level significant relationship was detected between job performance and wellbeing.

Keywords: Well being, Job performance, Workplace recreation

AMAÇ:

Bu çalışmanın amacı özel sektör ve kamu çalışanlarının iyilik hali ve iş performansını bazı demografik değişkenler açısından incelemektir. Bu amaçla 2020 yılında Beypiliç A.Ş. ve Bolu Belediyesi bünyesinde iş yeri rekreasyon etkinliklerine katılan idari personel seçilmiştir.

YÖNTEM:

Çalışmada evren olarak, işyeri rekreasyon aktiviteleri düzenleyen Beypiliç A.Ş. ve Bolu Belediyesi bünyesinde 309 çalışan katılmıştır. Katılımcılar örnekleme yöntemine göre seçilmiştir. Katılım gönüllülük esasına göre gerçekleşmiştir. Çalışmada veri toplama aracı üç bölümden oluşmaktadır. Veri toplama aracının ilk bölümünde katılımcıların demografik bilgileri, ikinci bölümde iyilik hali ölçeği ve üçüncü bölümde ise iş performansı ölçeği yer almaktadır. Çalışmada kullanılan iyilik hali ölçeğini Corbin ve diğerleri (2006) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe uyarlaması Odabaş (2017) tarafından yapılmıştır. İyilik hali ölçeği beşli likert şeklindedir ve her sorunun cevabı “kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve kesinlikle katılıyorum” ifadelerinden oluşmaktadır. İyilik hali ölçeği 15 sorudan oluşmaktadır ve beş alt boyut içermektedir. İyilik hali ölçeğinin alt boyutları; duygusal sağlık (1-3), entelektüel sağlık (4-6), fiziksel sağlık (7-9), sosyal sağlık (10-12) ve manevi sağlık (13-15)’tan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirlik değeri Odabaş (2017) tarafından 0.86 olarak bulunmuştur. Çalışmada kullanılan diğer ölçek ise iş performansı ölçeğidir. İş performansı ölçeği Sigler ve Pearson (2000) tarafından geliştirilmiştir ve Türkçe uyarlaması Çöl (2008) tarafından gerçekleştirilmiştir. İş performansı ölçeği beşli likert şeklindedir ve her sorunun cevabı “hiçbir zaman, çok nadir, ara sıra, çoğu zaman ve her zaman” ifadelerinden oluşmaktadır. İş performansı ölçeği dört sorudan ve tek alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirlik değeri Çöl (2008) tarafından 0.82 olarak bulunmuştur. Çalışmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 20.0 programı ile analizi yapılmıştır. Çalışmada elde edilen devamlı ve kategorik verilerin açıklayıcı bilgileri ile ilgili katılımcıların sosyo-demografik özellikleri belirlenmiştir. Gruplar arası karşılaştırmalarda iki grup için bağımsız örneklem t-testi analizi, iki gruptan fazla olan karşılaştırmalar için tek yönlü varyans analizi (ANOVA), devamlı değişkenlerin birbiri ile olan ilişkisini belirlemek için pearson korelasyon analizi ve değişkenlerin birbirini yordama düzeyinin incelenmesi için basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır. Analizlerden elde edilen veriler bulgular bölümünde belirtilmiştir.

BULGULAR:

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Gruplar	f	%
Erkek	215	69,6

Cinsiyet	Kadın	94	30,4
Yaş	18 – 25	31	10,0
	26 - 35	128	41,4
	36 - 45	112	36,2
	46 - 56	38	12,3
Eğitim Durumu	Lise ve Altı	120	38,8
	Ön Lisans	53	17,2
	Lisans ve Üstü	136	44,0
Medeni Durum	Evli	219	70,9
	Bekar	90	29,1
Yaşanılan Yerleşim Yeri	Köy	36	11,7
	İlçe	21	6,8
	İl	236	76,4
	Büyükşehir	16	5,2
Çalışılan İş Yeri	Beypiliç	165	53,4
	Bolu Belediyesi	144	46,6
Çalışılan Yıl	3 Yıl ve Altı	64	20,7
	3 - 6	52	16,8
	6 - 9	53	17,2
	9 - 12	48	15,5
	12 Yıl ve Üstü	92	29,8
Gelir Düzeyi	2,500 TL ve Altı	89	28,8
	2,501 TL - 5,000 TL	164	53,1
	5,001 TL - 7,500 TL	54	17,5
	7,501 TL - 10,000 TL	1	0,3
	10,001 TL ve Üstü	1	0,3
İşyerinde Rekreatif Etkinliklere Katılım	Evet	151	48,9
	Hayır	158	51,1
Boş Zamanlarda Katılınan Etkinlik Türü	Spor	130	33,3
	Sanat	32	10,4
	Eğitim	58	18,8
	Kültürel, Tarihi Etkinlikler	63	20,4
	Diğer	53	17,2
Belirtilen Etkinliklere Katılınan Süre	1 - 2 Saat	120	38,8
	3 - 4 Saat	103	33,3
	5 - 6 Saat	34	11,0
	7 Saat ve Üstü	52	16,8
Etkinliklere Ayrılan Aylık Miktar	0 TL	35	11,3
	50 - 200 TL	153	49,5
	200 - 500 TL	91	29,4
	500 - 750 TL	12	3,9
	750 ve Üstü	18	5,8
Toplam		309	100,0

Araştırmaya katılan bireylerin %30,4'ü (94) kadın, %69,6'sında (215) erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların medeni durumlarına bakıldığında %70,9'luk (219) kısmı evli, %29,1'lik (90) kısmı ise bekârdır. Katılımcıların %10,0'ı (31) 18-25 yaş, %41,4'ü (128) 26-35 yaş, %36,2'si (112) 36-45 yaş ve %12,3'ünü (38) ise 46-56 yaş arası oluşturmaktadır. Katılımcıların eğitim durumuna bakıldığında ise %38,8'i (120) lise ve altı, %17,2'si (53) ön lisans, %44,0'ı (136) ise lisans ve üstü eğitimi tamamlamıştır. Katılımcıların aylık gelir durumlarına bakıldığında %28,8'i (89) 2,500 TL ve altı, %53,1'i (164) 2,501-5,000 TL, %17,5'i (54) 5,001-7,500 TL, %0,3'ü (1) 7,501-10,000 TL ve %0,3'ü (1) ise 10,001 üstü gelir elde etmektedir. Katılımcıların en uzun yaşadığı yerleşim yerine bakıldığında %11,7'si (36) köy, %6,8'i (21) ilçe, %76,4'ü (236) il ve %5,2'si (16) ise büyükşehirde yaşamaktadır. Katılımcıların çalıştığı işyerine bakıldığında %53,4'ü (165) Beypiliç A.Ş.'de, %46,6'sı (144) ise Bolu Belediyesinde çalışmaktadır. Katılımcıların %20,7'si (64) 3 yıl ve altı, %16,8'i (52) 3-6 yıl, %17,2 (53) 6-9 yıl, %15,5'i (48) 9-12 ve %29,8'si (92) 12 yıl ve üstü süredir

çalışmaktadır. Çalışanların %51,1'i (158) işyerinde rekreatif etkinliklere katılmazken %48,9'u (151) ise işyerindeki rekreatif etkinliklere katılım göstermektedir. Katılımcıların %33,3'ü (103) spor, %10,4'ü (32) sanat, %18,8'i (58) eğitim, %20,4'ü (63) kültürel ve tarihi etkinlikler ve %17,2'si (53) ise boş zamanlarında diğer etkinliklere katılmaktadır. Katılımcıların %38,8'i (120) 1-2 saat, %33,3'ü (103) 3-4 saat, %11,0'ı (34) 5-6 saat ve %16,8'i (52) ise 7 saat ve üstü katıldıklarını belirttikleri etkinliklere zaman ayırmaktadırlar. Katılımcıların %11,3'ü (35) belirtilen etkinliklere aylık bütçe ayırmazken, %49,5'i (153) 50 TL – 200 TL, %29,4'ü (91) 200TL – 500TL, %3,9'u (12) 500 TL – 750 TL ve %5,8'i (18) ise 750 TL ve üstü aylık bütçe ayırdıklarını belirtmişlerdir.

Normal Dağılım Testi

Ölçekler	Alt Boyutlar	Basıklık	Çarpıklık
İyilik Hali Ölçeği	Duygusal Sağlık	-0,391	0,113
	Entelektüel Sağlık	-0,506	0,985
	Fiziksel Sağlık	-1,216	2,312
	Sosyal Sağlık	-0,789	0,765
	Manevi Sağlık	-0,533	0,838
İş Performansı Ölçeği		-0,894	2,397

Tabloda ölçek alt boyutlarına ilişkin basıklık ve çarpıklık değerleri bulunmaktadır. Analiz sonuçları incelendiğinde verilerin +3 ile -3 arasında değiştiği görülmektedir. Araştırmacılara göre +3 ile -3 arasındaki değerler verilerin normalden aşırı derecede sapmadığını ve normal dağılım gösterdiğini belirtmişlerdir (George ve Mallery, 2003).

İyilik Hali Ölçeği Alt Boyutlarının İş Performansına Etkisi

Bağımlı Değişken		İş Performansı						
Değişkenler	Katsayılar		Anlamlılık Derecesi		R ²	Düzeltilmiş R ²	F	P
	B	Beta	t	P				
Sabit	2,103		9,719	0,000				
Duygusal Sağlık	0,013	0,017	0,301	0,763				0,769
Entelektüel Sağlık	0,154	0,179	3,090	0,002				0,688
Fiziksel Sağlık	0,014	0,018	0,295	0,768			25,637	0,000
Sosyal Sağlık	0,142	0,168	2,551	0,011				0,534
Manevi Sağlık	0,237	0,293	4,605	0,000	0,297	0,286		0,574

B = Standartlaştırılmamış Katsayıları, Beta = Standartlaştırılmış Katsayıları ifade etmektedir.

p ≤ 0,05

Tablo incelendiğinde %5 anlamlılık düzeyinde p değeri 0,000 olduğundan modelin genel olarak anlamlı olduğu, bağımsız değişkenler entelektüel sağlık, sosyal sağlık ve manevi sağlık faktörlerinin p değerinin de 0,05'ten küçük olduğu görülmektedir ve katsayıları istatistik olarak anlamlıdır.

Pearson Korelasyonu

		Duygusal Sağlık	Entelektüel Sağlık	Fiziksel Sağlık	Sosyal Sağlık	Manevi Sağlık
İş Performansı	Pearson Korelasyonu	0,271**	0,398**	0,328**	0,445**	0,481**
Ölçeği	P	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Tablo incelendiğinde iyilik hali ölçeği alt boyutları ile iş performansı arasındaki korelasyon katsayıları verilmiştir. Tablo incelendiğinde korelasyon katsayılarının p=0,01 düzeyinde pozitif ve anlamlı olduğu görülmektedir.

İyilik Hali Ölçeği ile İş Performansı / Cinsiyet

Faktörler	Cinsiyet	N	Ortalama	SS	T	Sd	P
Duygusal Sağlık	Erkek	215	3,7380	0,68970	-0,722	307	0,471
	Kadın	94	3,7979	0,62642			
Entelektüel Sağlık	Erkek	215	3,9566	0,64945	1,315	307	0,190
	Kadın	94	3,8546	0,57332			
Fiziksel Sağlık	Erkek	215	4,2930	0,71218	0,056	307	0,955
	Kadın	94	4,2979	0,66031			
Sosyal Sağlık	Erkek	215	4,2527	0,65861	0,326	307	0,745
	Kadın	94	4,2270	0,59511			
Manevi Sağlık	Erkek	215	3,9411	0,67644	0,284	307	0,776
	Kadın	94	3,9645	0,64382			
İş Performansı	Erkek	215	4,3372	0,55452	0,806	307	0,421
	Kadın	94	4,3910	0,50209			
p ≤0,05							

T-testi sonucu elde edilen p değeri incelendiğinde, iyilik hali ölçeği faktörlerinin ve iş performansının p değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların cinsiyetine göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Yaş Gruplarına Göre ANOVA Testi

Faktör	Yaş Grupları	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Duygusal Sağlık	17-25	31	3,8280	0,84709	1,888	0,132	
	26-35	128	3,6510	0,64919			
	36-45	112	3,8155	0,65277			
	46-56	38	3,8772	0,60737			
Entelektüel Sağlık	17-25	31	3,9785	0,87320	0096	0,962	
	26-35	128	3,9141	0,58897			
	36-45	112	3,9196	0,60237			
	46-56	38	3,9386	0,61929			
Fiziksel Sağlık	17-25	31	4,3763	1,01010	0,21	0,83	
	26-35	128	4,3281	0,62604			
	36-45	112	4,2143	0,67688			
	46-56	38	4,3509	0,67092			
Sosyal Sağlık	17-25	31	4,1828	0,81121	0,729	0,535	
	26-35	128	4,2708	0,64499			
	36-45	112	4,1964	0,60122			
	46-56	38	4,3509	0,57447			
Manevi Sağlık	17-25	31	3,8065	0,88934	1,005	0,391	
	26-35	128	3,9609	0,65691			
	36-45	112	3,9286	0,60268			
	46-56	38	4,0789	0,66411			
İş Performansı	18-25	31	4,1694	0,66266	2803	0,040	1-4, 2-4
	26-35	128	4,3223	0,56047			
	36-45	112	4,3817	0,47925			
	46-56	38	4,5263	0,47856			
p ≤ 0,05							

Yaş gruplarına göre yapılan ANOVA testinde verilerin homojen dağılım göstermesi nedeni ile gruplar arası farklılıkların belirlenmesinde Post Hoc testlerinden LSD testi kullanılmıştır.

ANOVA testi sonucu elde edilen p değerleri incelendiğinde iyilik hali ölçeği faktörlerinin p değerleri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların yaşlarına göre anlamlı farklılık göstermediği görülmektedir. İş performansı ölçeğinin p değeri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için katılımcıların yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir.

Eğitim Durumuna Göre ANOVA Testi

Faktör	Eğitim Durumu	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Duygusal Sağlık	Lise ve Altı	120	3,8167	0,69927	0,796	0,452	
	Ön Lisans	53	3,7170	0,72323			
	Lisans ve Üstü	136	3,7181	0,62312			
Entelektüel Sağlık	Lise ve Altı	120	3,8806	0,67196	1,101	0,334	
	Ön Lisans	53	3,8742	0,53600			
	Lisans ve Üstü	136	3,9853	0,62046			
Fiziksel Sağlık	Lise ve Altı	120	4,3111	0,77150	0,066	0,936	
	Ön Lisans	53	4,2956	0,68144			
	Lisans ve Üstü	136	4,2794	0,63274			
Sosyal Sağlık	Lise ve Altı	120	4,2833	0,63312	1,642	0,195	
	Ön Lisans	53	4,3396	0,57174			
	Lisans ve Üstü	136	4,1740	0,66539			
Manevi Sağlık	Lise ve Altı	120	3,9667	0,70134	0,160	0,852	
	Ön Lisans	53	3,9686	0,68333			
	Lisans ve Üstü	136	3,9240	0,62980			
İş Performansı	Lise ve Altı	120	4,3583	0,52032	0,046	0,955	
	Ön Lisans	53	4,3679	0,50145			
	Lisans ve Üstü	136	4,3438	0,57166			

$p \leq 0,05$

ANOVA testi sonucu elde edilen p değerleri incelendiğinde iyilik hali ölçeği faktörlerinin ve iş performansının p değerleri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların eğitim durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

İyilik Hali Ölçeği ile İş Performansı / Medeni Durumu

Faktörler	Medeni Durumu	N	Ortalama	SS	T	Sd	P
Duygusal Sağlık	Evli	219	3,7549	0,68053	-0,051	307	0,959
	Bekâr	90	3,7593	0,64965			
Entelektüel Sağlık	Evli	219	3,9117	0,59416	-0,604	307	0,546
	Bekâr	90	3,9593	0,70636			
Fiziksel Sağlık	Evli	219	4,2740	0,68998	-0,809	307	0,419
	Bekâr	90	4,3444	0,71098			
Sosyal Sağlık	Evli	219	4,2725	0,61026	1,184	307	0,237
	Bekâr	90	4,1778	0,70348			
Manevi Sağlık	Evli	219	3,9711	0,65718	0,941	307	0,347
	Bekâr	90	3,8926	0,68664			
İş Performansı	Evli	219	4,3858	0,50862	1,647	307	0,100
	Bekâr	90	4,2750	0,60202			

$p \leq 0,05$

T-testi sonucu elde edilen p değerleri incelendiğinde, iyilik hali ölçeği faktörlerinin ve iş performansının p değerleri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların medeni durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

İyilik Hali Ölçeği ile İş Performansı / Çalışılan Sektör

Faktörler	Sektör	N	Ortalama	SS	T	Sd	P
Duygusal Sağlık	Beypiliç	165	3,7535	0,71178	-0,075	307	0,940
	Bolu Belediyesi	144	3,7593	0,62261			
	Beypiliç	165	3,9354	0,63853			
Entelektüel Sağlık	Beypiliç	165	4,2869	0,68856	0,293	307	0,770
	Bolu Belediyesi	144	3,9144	0,61797			
	Beypiliç	165	4,2869	0,68856			
Fiziksel Sağlık	Beypiliç	165	4,2000	0,68551	-0,206	307	0,837
	Bolu Belediyesi	144	4,3032	0,70619			
	Beypiliç	165	4,2000	0,68551			
Sosyal Sağlık	Beypiliç	165	3,9030	0,68769	-1,323	307	0,187
	Bolu Belediyesi	144	4,2963	0,57951			
	Beypiliç	165	3,9030	0,68769			
Manevi Sağlık	Beypiliç	165	4,3364	0,56218	-279	37	0,02
	Bolu Belediyesi	144	4,0000	0,63808			
	Beypiliç	165	4,3364	0,56218			
İş Performansı	Beypiliç	165	4,3364	0,56218	-0,600	307	0,549
	Bolu Belediyesi	144	4,3733	0,51209			

$p \leq 0,05$

T-testi sonucu elde edilen p değeri incelendiğinde, iyilik hali ölçeği faktörlerinin ve iş performansının p değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların çalıştıkları sektöre göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Aylık Gelir Durumuna Göre ANOVA Testi

Faktörler	Aylık Gelir	N	Ortalama	SS	F	P	Anlamlı Fark
Duygusal Sağlık	2,500 TL ve altı	89	3,7828	0,70550	0,349	0,706	
	2,501 TL - 5,000 TL	164	3,7642	0,64587			
	5,001 TL ve üzeri	56	3,6905	0,69299			
Entelektüel Sağlık	2,500 TL ve altı	89	3,9026	0,67270	1,429	0,241	
	2,500 TL - 5,000 TL	164	3,8943	0,58818			
	5,001 TL ve üzeri	56	4,0536	0,66295			
Fiziksel Sağlık	2,500 TL ve altı	89	4,2959	0,76118	0,436	0,647	
	2,500 TL - 5,000 TL	164	4,2683	0,68470			
	5,001 TL ve üzeri	56	4,3690	0,62176			
Sosyal Sağlık	2,500 TL ve altı	89	4,1760	0,66684	0,943	0,391	
	2,500 TL - 5,000 TL	164	4,2561	0,61740			
	5,001 TL ve üzeri	56	4,3214	0,65740			
Manevi Sağlık	2,500 TL ve altı	89	3,8052	0,73135	3,368	0,036	1-2
	2,500 TL - 5,000 TL	164	4,0305	0,60762			
	5,001 TL ve üzeri	56	3,9345	0,69171			
İş	2,500 TL ve altı	89	4,3174	0,57129	0,388	0,679	
	2,500 TL - 5,000 TL	164	4,3780	0,51918			
	5,001 TL ve üzeri	56	4,3393	0,54861			

Performansı

$p \leq 0,05$

Aylık gelir durumuna göre yapılan ANOVA testinde verilen homojen dağılım göstermesinden dolayı gruplar arasındaki farklılıkların tespit edilmesinde Post Hoc testlerinden LSD testi kullanılmıştır. Tablodan elde edilen p değerleri incelendiğinde iyilik hali ölçeği faktörlerinden manevi sağlık faktörünün p değerinin 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu, duygusal sağlık, entelektüel sağlık, fiziksel sağlık ve sosyal sağlık faktörlerinin p değerinin ise anlamlılık değerinden büyük olduğu tespit edilmiştir.

SONUÇ:

İyilik hali ölçeği alt boyutlarının iş performansına etkisi incelendiğinde p değeri 0,05’den küçük olduğu için anlamlı sonuç çıkmıştır. R^2 değeri bağımlı değişkenin yüzde kaçlık kısmının bağımsız değişkenler tarafından açıklandığını göstermektedir. Bunun sonucunda iyilik hali ölçeği alt boyutları iş performansını %29,7 ($R^2 = 0,297$) seviyesinde açıklamaktadır. Entelektüel sağlık faktöründeki bir birimlik artış iş performansını 0,154 birim, sosyal sağlık faktöründeki bir birimlik artış 0,142 birim, manevi sağlık faktöründeki bir birimlik artış iş performansını 0,237 birim artırmaktadır. Böylece manevi sağlık faktörünün iş performansı üzerinde daha etkili olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre iyilik hali ölçeği alt boyutlarının iş performansı üzerinde zayıf düzeyde bir etkisinin olduğu söylenebilir.

Korelasyon analizi incelendiğinde, entelektüel sağlık ile iş performansı arasında (0,398), fiziksel sağlık ile iş performansı arasında (0,328), sosyal sağlık ile iş performansı arasında (0,445), manevi sağlık ile iş performansı arasında (0,481) orta düzeyde pozitif yönlü, duygusal sağlık ile iş performansı arasında (0,271) zayıf düzeyde pozitif yönlü ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Çalışan bireylerin cinsiyet değişkeninde, p değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların cinsiyetlerine göre iyilik hali ve iş performansı arasında anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Bu doğrultuda kadın ve erkek çalışanların eşit şartlar ve koşullarda çalıştığı, kadın ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğu, ataerkil bir çalışma düzeninin olmadığı söylenebilir.

Çalışan bireylerin yaş değişkeninde, p değeri 0,05 anlamlılık değerinden küçük olduğu için katılımcıların yaşlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. 46-56 yaş grubunun 18-25 ve 26-35 yaş gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Grup ortalamalarına göre genel olarak katılımcıların yaşları arttıkça iş performanslarının arttığı söylenebilir. İyilik hali ölçeği alt boyutlarında incelendiğinde p değerinin 0,05’den büyük olması nedeniyle alt boyutlarda anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Bu doğrultuda yaş ilerledikçe tecrübe ve kazanımları artan çalışanların iş performans seviyesinin arttığını söyleyebiliriz.

Çalışan bireylerin eğitim durumu değişkeninde, p değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların eğitim durumuna göre iyilik hali ve iş performansı arasında anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Bu doğrultuda kurum – kuruluşlarda görev dağılımları liyakatli bir şekilde yapıldığı ve çalışanların eğitim durumları göz önüne alınarak görevlendirildiğini söyleyebiliriz ve çalışanlar içsel olarak kendilerini doyumunla erişmiş olarak görebilmektedirler.

Çalışan bireylerin medeni hali değişkeninde, p değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların medeni haline göre iyilik hali ve iş performansı arasında anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Ancak çalışanların iyilik hali alt boyutlarından sosyal sağlık ve manevi sağlık alt boyutlarına bakıldığında diğer değişkenlere göre daha fazla etkilendiği ve bu

doğrultuda evli çalışanların bekâr çalışanlara göre daha iyi sosyal ve manevi sağlıkları gelişmiştir diyebiliriz.

Çalışan bireylerin çalışılan sektör değişkeninde, p değeri 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların çalıştığı sektöre göre iyilik hali ve iş performansı arasında anlamlı farklılık göstermediği saptanmıştır. Bu doğrultuda işletmelerin çalışanlarına sağladığı hizmet, eşit kalitede ve eşit düzeyde olduğu söyleyebiliriz.

Çalışan bireylerin gelir düzeyi değişkeninde, manevi sağlık boyutunda 2,500 TL ve altı ile 2,501 TL – 5,000 TL gelir grupları arasında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Grup ortalamalarına göre genel olarak katılımcıların gelir düzeyleri arttıkça manevi sağlığa olan duyarlılıklarının da arttığı söylenebilir. İş performansının p değeri ise 0,05 anlamlılık değerinden büyük olduğu için katılımcıların aylık gelir durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bu doğrultuda iş performansı kapsamında çalışanlar aldıkları ücretlerden memnun veya sundukları hizmetin karşılığını aldıklarını söyleyebiliriz. Gelir düzeyi artan çalışanların ruhani olarak tatminkâr, hayata daha bağımlı ve bir amaçlarının olduğunu ve gelir düzeyi iyi olan çalışanlar kendini gerçekleştirme anlamında diğer çalışanlara göre daha aktif olduğu söylenebilir.

Kaynakça

- Çöl, G. (2008). Algılanan güçlendirmenin iş gören performansı üzerine etkileri. Doğu Üniversitesi Dergisi, 9(1), 35-46.
- Odabaş, İ. (2017). The Turkish language adaptation of the wellness self perceptions scale: a validity and reliability study. International Journal of Business and Social, 8, 6.
- Sigler, T.H., & Pearson, C.M. (2000). Creating an empowering culture: examining the relationship between organizational culture and perceptions of empowerment. Journal of Quality Management, 5, 27-52.

SB63

**Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin İş Doyumlarının İncelenmesi
(İstanbul İli Örneği)**

DİLEKÇİ, Ufuk

Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, Türkiye

YILDIZ, Mehmet Sait

Gençlik Spor Bakanlığı, Antrenör, Kütahya, Türkiye

ACAR, Eyüp

Uşak Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Uşak, Türkiye

BÖYÜKELHAN, Evrim

Milli Eğitim Bakanlığı, Beden Eğitimi ve Sor Öğretmeni, Kütahya, Türkiye

ÖZET

Araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterip/göstermediğinin incelenmesidir. Araştırmaya 159 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacının hazırladığı kişisel bilgi formu ve “Minnesota İş Doyum Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır. Katılımcılardan elde edilen verilerin analizinde $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Bağımsız Gruplarda T-Testi ve ANOVA, fark grubunu tespit etmek için de Post Hoc testlerinden Tukey HSD kullanılmıştır. Araştırmada yaş değişkeni ($p<0.05$) ve mesleki kıdem değişkeni ($p<0.05$), gruplar arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: eğitim, beden eğitimi ve spor öğretmeni, iş doyum,

ABSTRACT

The aim of the research is to examine whether the job satisfaction levels of physical education and sports teachers working in Istanbul differ according to some variables. 133 physical education and sports teachers participated in the research. The personal information form prepared by the researcher as a data collection tool in the research and “Minnesota Job Satisfaction Scale” was used. SPSS 22.0 package program was used to analyze the data. In the analysis of the data obtained from the participants, Independent Groups T-Test and ANOVA were used at the $\alpha=0.05$ significance level, and Tukey HSD, a Post Hoc test, was used to detect the difference group. In the study, significant differences were detected between the groups in age variable ($p<0.05$) and professional seniority variable ($p<0.05$).

Key Words: Education, Physical education and sports teacher, Job Satisfaction,

Giriş ve Amaç

İş doyumunu, iş durumunun çeşitli yönlerine yönelik duygu ve bunlara verilen duygusal tepkiler olarak ifade edilmektedir (Smith ve ark. 1969). Dawis ve Lofquist (1984), ise iş doyumunu çalışanın ihtiyaçlarını işin karşılama derecesi olduğunu; Özkalp (2001), çalışanın işine karşı geliştirdiği tutumlara iş doyumunu denildiğini ifade etmiştir. İş doyumunu daha çok bir tutum ve içsel bir durumdur (Mullins, 2005). Güdülenme, üretkenlik, işe gecikme, işe devamsızlık, iş kazaları, genel yaşam doyumunu ve psikolojik sağlıkla yakından ilişki olduğu da söylenilebilir (Dikmen, 1995).

Çalışanların, işyerlerinde oluşan durumlara karşı göstermiş oldukları duygu ya da tepkiler onların iş doyumlarını gösterir (Akyol, 2014). İş doyumunu çalışanların işlerine karşı gösterdikleri içsel bir tepki olarak da değerlendirilebilir ve bu duygusal bir tepki olduğundan anlaşılır. İş doyumunu çalışanlar tarafından beklentileri karşılama durumuna göre değerlendirilir (Karaköse ve Kocabaş, 2006). Çalışanların iş doyumunun yeterli düzeyde olması psikolojik olgunluk sağlarken yetersiz olması da umutsuzluğa sebep olmaktadır (Yılmaz ve Karahan, 2009). İş doyumunu çalışanın her türlü ücret, çalışma koşulları, güvenlik, denetim gibi gelişme imkanlarından duyulan doyum olmak üzere farklı şekillerde de incelenmektedir (Eğinli, 2009).

Toplumsal kültür ve değerlerinin yetişen nesillere aktarılması ve bu kültür ve değerlerin benimsenerek topluma faydalı olmanın yanında ona uyum sağlaması için de öğrencilere gerekli olan bilgi ve tecrübelerini aktaran kişilere öğretmen denir (Dilekçi, 2022). Okulların başarısını etkileyen en önemli unsurların başında öğretmenlerin performansı gelmektedir (Yavuz ve Karadeniz, 2009; Akşit Aşık, 2010).

Okullarda öğrencilerin fiziksel buna bağlı olarak zihinsel zindelikleri içinde beden eğitimi ve spor öğretmenleri çok büyük önem arz etmektedir. İş doyumlarının yüksekliği okullarda ki eğitim öğretim niteliğine de olumlu katkı sağlamaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmeni, Türk Milli Eğitim ve Atatürk ilke inkılaplarına bağlı olarak topluma ve yeni yetişen nesillere hal ve hareketleriyle rol model olan ve kendini öğretmenlik mesleği için gerekli mesleki ve alan bilgisi olarak geliştiren ve geliştirmeye çalışan Türk sporunu ve gençlerinin zihinsel ve fiziksel olarak güçlü olmaları için belirlenen resmi program dâhilinde öğrencilere spor branşlarını tanıtmakla birlikte onları yetenekli oldukları spor branşlarına da yönlendiren ve fiziksel egzersiz yaptırarak da zinde kalmalarını sağlayan ayrıca öğrencilerin sportif faaliyetlerle topluma uyumunu kolaylaştıran öğretmenlere denir (Dilekçi, 2022). Öğretmenlerin iş doyumuna ulaşabilmeleri için ihtiyaç duyulan şartların oluşturulması gereklilik arz eden bir durumdur (Kumaş ve Deniz, 2010).

Yöntem

Araştırma Evren ve Örneklemi

Araştırma evrenini beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluştururken araştırmanın örneklemi İstanbul ilinde ortaokul ve liselerde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örnekleme ana kütle içerisinde seçilecek örnek kesimin araştırmacının yargılarına belirlendiği tesadüfi olmayan örnekleme yöntemidir. Kolayda örneklemede veriler, ana kütleden en kolay, hızlı ve ekonomik şekilde toplanır (Malhotra, 2004, Aaker vd., 2007). Araştırma grubunu oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tanımlayıcı istatistik bilgileri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma grubunu oluşturan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tanımlayıcı istatistik bilgileri

	Sıklık	N	%
<i>Cinsiyet</i>	Kadın	55	34,6
	Erkek	104	65,4
<i>Medeni Durum</i>	Evli	128	80,5
	Bekar	31	19,5
<i>Eğitim Durumu</i>	Lisans	123	77,4
	Lisansüstü	36	22,6
<i>Yaş</i>	22-27	48	30,2
	28-33	46	28,9
	34-39	32	20,1
	40-45	17	10,7
	46 ve üzeri	16	10,1
<i>Mesleki Kıdem</i>	1-4	35	22
	5-9	40	25,2
	10-14	43	27
	15-19	21	13,2
	20 ve üzeri	20	12,6

Veri Toplama Araçları

Araştırma da veri toplama aracı olarak araştırmacının hazırladığı “Kişisel Bilgi Formu” ve “Minnesota İş Doyum Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan Minnesota İş Doyum Ölçeği Weiss, Davis, England ve Andlofquist (1967) tarafından geliştirilmiş ve Baycan (1985) tarafından geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapıp Türkçeye çevrilmiştir. Ölçek 5’li likert tipi 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek içsel doyum (1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 20) ve dışsal doyum (5, 6, 12, 13, 14, 17, 18, 19) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Baycan (1985) tarafından Türkçeye çevrilip, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır (Cronbach Alpha= 0.77). Yapılan araştırmada Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı; içsel dyum 0.75, dışsal doyum 0,81 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada kişisel bilgilerinin dağılımlarının belirlenmesi için yüzde (%) ve frekans testleri yapılmıştır. Katılımcılardan elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığının belirlenmesi için çarpıklık-basıklık değerleri ve oluşturulan histogramlar incelendiğinde verilerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir (Tablo 2 bkz). Basıklık ve çarpıklık değerli tespit edilmiş olup normallik varsayımın sağlamaktadır. Çarpıklık ve basıklık değerlerinin -2 ile +2 arasında yer alması durumunda da ilgili verilerin normal dağıldığı söylenebilir (George ve Mallery, 2010). Araştırma verileri normal bir dağılıma sahip olduğu için parametrik testler uygulanmıştır. İki bağımsız değişken için Bağımsız Örneklem T-Testi, ikiden fazla değişkenin karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi testi ANOVA kullanılmıştır. ANOVA testinde gruplar arası anlamlı farklılığı tespit etmek için alt testlerden Tukey HSD kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi ($p < 0,05$) olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Normallik testi basıklık çarpıklık değerleri

Sorular	N	Çarpıklık	Basıklık
s1	159	-,396	-,343
s2	159	-,339	-,912
s3	159	,392	-,044
s4	159	,384	-1,143
s5	159	,194	-,808
s6	159	,165	-,499
s7	159	-,312	-,372
s8	159	-,590	,057
s9	159	-,508	-,392
s10	159	,971	,386
s11	159	-,269	-,803
s12	159	,743	,195
s13	159	,980	,981
s14	159	,574	-,063
s15	159	,911	-,274
s16	159	,494	-,366
s17	159	-,253	-,822
s18	159	-,156	-,674
s19	159	,154	-,253
s20	159	-,408	,124

Bulgular

Tablo 3. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre iş doyumlarının karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	Ort.	SS.	T	p
İçsel Doyum	Erkek	55	2,88	0,38	-1,71	0,089
	Kadın	104	3			
Dışsal Doyum	Erkek	55	2,79	0,43	0,63	0,529
	Kadın	104	2,74			

*p<0.05

Tablo 3’de beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre içsel ve dışsal doyum alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmedi ($p>0,05$).

Tablo 4. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin medeni durum değişkenine göre iş doyumlarının karşılaştırılması

	Medeni Durum	N	Ort.	SS.	T	p
<i>İçsel Doyum</i>	Evli	128	2,9362	,40670	-1,45	,149
	Bekar	31	3,0511			
<i>Dışsal Doyum</i>	Evli	128	2,7275	,42250	-1,70	,091
	Bekar	31	2,8750			

* $p<0.05$

Tablo 4’de beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin medeni durum değişkenine göre içsel ve dışsal doyum alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmedi ($p>0,05$).

Tablo 5. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin eğitim durumu değişkenine göre iş doyumlarının karşılaştırılması

	Eğitim Durumu	N	Ort.	SS.	T	p
<i>İçsel Doyum</i>	Lisans	123	2,97	0,40	0,64	,524
	Lisansüstü	36	2,92			
<i>Dışsal Doyum</i>	Lisans	123	2,75	0,41	-0,17	,863
	Lisansüstü	36	2,77			

* $p<0.05$

Tablo 5’de beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin eğitim durumu değişkenine göre içsel ve dışsal doyum alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmedi ($p>0,05$).

Tablo 6. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yaş değişkenine göre iş doyumlarının karşılaştırılması

	Yaş	N	Ort.	SS.	F	p	Fark
<i>İçsel Doyum</i>	(1) 22-27	48	2,93	0,38	,227	,923	
	(2) 28-33	46	2,96	0,43			
	(3) 34-39	32	3,02	0,40			
	(4) 40-45	17	2,94	0,43			
	(5) 46 ve üzeri	16	2,95	0,33			
<i>Dışsal Doyum</i>	(1) 22-27	48	2,70	0,42	4,141	,003	2>1 2>5
	(2) 28-33	46	2,94	0,45			
	(3) 34-39	32	2,78	0,42			

(4) 40-45	17	2,58	0,47	2>4
(5) 46 ve üzeri	16	2,55	0,23	

*p<0.05

Tablo 6’da beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yaş değişkeni göre içsel doyum alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmezken ($p>0,05$), dışsal doyum alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Anlamlı farklılık tespit edilen dışsal doyum alt boyutunda yapılan Post Hoc (Tukey) testi sonuçlarına göre 28-33 yaş aralığı ($2,94\pm0,45$) ve 22-27 yaş aralığı ($2,70\pm0,42$) arasında 28-33 yaş aralığının daha yüksek; 28-33 yaş aralığı ($2,94\pm0,45$) ve 46 ve üzeri yaş aralığında ($2,55\pm0,23$) 28-33 yaş aralığının daha yüksek; 28-33 yaş aralığı ($2,94\pm0,45$) ve 40-45 yaş aralığı ($2,58\pm0,47$) arasında 28-33 yaş aralığının dışsal doyum puanları daha yüksek tespit edildi.

Tablo 7. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenine göre iş doyumlarının karşılaştırılması

	Mesleki Kıdem	N	Ort.	SS.	F	p	Fark
İçsel Doyum	(1) 1-4	35	2,92	0,36			
	(2) 5-9	40	2,98	0,41			
	(3) 10-14	43	3,01	0,42	,454	,769	
	(4) 15-19	21	2,90	0,37			
	(5) 20 ve üzeri	20	2,94	0,42			
Dışsal Doyum	(1) 1-4	35	2,88	0,49			
	(2) 5-9	40	2,84	0,39			1>3
	(3) 10-14	43	2,67	0,40	3,390	,011	1>5
	(4) 15-19	21	2,82	0,40			2>5
	(5) 20 ve üzeri	20	2,50	0,43			4>5

*p<0.05

Tablo 7’de beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkeni göre içsel doyum alt boyutlarında anlamlı farklılık tespit edilmezken ($p>0,05$), dışsal doyum alt boyutunda anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Anlamlı farklılık tespit edilen dışsal doyum alt boyutunda yapılan Post Hoc (Tukey) testi sonuçlarına göre 1-4 mesleki kıdem ($2,88\pm0,49$) ve 10-14 mesleki kıdem ($2,67\pm0,40$) arasında 1-4 mesleki kıdem aralığının daha yüksek; 1-4 mesleki kıdem ($2,88\pm0,49$) ve 20 ve üzeri ($2,50\pm0,43$) mesleki kıdem arasında 1-4 mesleki kıdem aralığının daha yüksek; 5-9 mesleki kıdem ($2,84\pm0,39$) ve 20 ve üzeri ($2,50\pm0,43$) mesleki kıdem arasında 5-9 mesleki kıdem aralığının daha yüksek; 15-19 mesleki kıdem ($2,82\pm0,40$) ve 20 ve üzeri ($2,50\pm0,43$) mesleki kıdem arasında 15-19 mesleki kıdem aralığının dışsal doyum puanları daha yüksek tespit edildi.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumlarını bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre iş doyum puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edildi. Literatür incelendiğinde cinsiyet değişkeni iş doyumları arasında araştırmayla aynı yönde sonuçlar bulan araştırmalarda mevcuttur (Pala 2012; Türkçapar 2012; Özçete, 2018; Bil, 2018; Can, 2006; Çetinkaya, 2017; Kılıç, 2011; Taşdan, 2008; Yelboğa, 2007). Araştırma sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarının cinsiyete göre değişmediği söylenebilir. Erkek ve kadın beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin benzer iş doyumuna sahip oldukları söylenilebilir. Kadın ve erkek öğretmenlerin eşit iş koşullarında görev yaptıklarından ötürü iş doyumunu üzerinde farklılığa yol açmadığı söylenilebilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin medeni durum göre iş doyum puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edildi. Literatür incelendiğinde medeni durum değişkeni iş doyumları arasında araştırmayla aynı yönde sonuçlar bulan araştırmalarda mevcuttur (Akkamış, 2010; Kılıç, 2011; Türkçapar, 2012; Umay, 2015; Akarsu, 2016; Gögercin, 2017; Tekin, 2018; Çulha, 2017; Güler, 2018). Araştırma sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarının medeni durumlarına göre değişmediği söylenebilir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarının medeni durumlarına göre benzer iş doyumuna sahip oldukları söylenilebilir. Her iki medeni durum değişkeninin kendilerine göre avantaj ve dezavantajları vardır. Bekar öğretmenler mesleki gelişim ve kendilerine daha fazla zaman ayırabilirler. Evli öğretmenlerde sosyal yönden ve toplam gelir yönünden avantajlı olabilmektedirler. Evli ve bekâr öğretmenlerde dengeleyici nedenlerden ötürü iş doyumunu üzerinde bir farklılığa yol açmadığı söylenilebilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin eğitim durumu değişkenine göre iş doyum puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edildi. Literatür incelendiğinde eğitim durum değişkeni iş doyumları arasında araştırmayla aynı yönde sonuçlar bulan araştırmalarda mevcuttur (Soyer ve ark., 2009; Ölçüm, 2015; Akarsu, 2016; Çulha, 2017; Özkan, 2017; Yavuzkurt, 2017; Bilgili, 2019). Araştırma sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarının eğitim durumu değişkenine göre değişmediği söylenebilir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyumlarının eğitim durumlarına göre benzer iş doyumuna sahip oldukları söylenilebilir. Eğitim durumunda eşit iş yapmaları kaynaklı olarak iş doyumunu üzerinde bir farklılığa yol açmadığı söylenilebilir

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yaş değişkenlerine göre iş doyum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Literatür incelendiğinde yaş durum değişkeni iş doyumları arasında araştırmayla aynı yönde fakat yaş aralığı olarak farklı sonuçlar bulan araştırmalarda mevcuttur. Kumaş (2008), yaptığı araştırmada iç, dış ve genel faktörlere göre yapılan değerlendirmelerde 20-25 yaş aralığında yer alan öğretmenlerin en yüksek iş doyum düzeyine sahip olduğunu, 31-40 aralığında yer alan öğretmenlerin ise en düşük iş doyum düzeyine sahip olduğunu belirlemiştir. Taş ve Selvitopu (2020), yaptıkları araştırmada 46 ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin en yüksek doyum düzeyine sahip olduğu tespit etmişlerdir. Yaş değişkeniyle ilgili olarak yaş arttıkça iş doyumunun arttığını gösteren araştırmalar da mevcuttur (Bilge vd., 2007; Dağdeviren vd., 2011; Erşan vd., 2013). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yaş aralığı büyüdükçe iş doyumlarının azalması öğretmenlik mesleğinde herhangi bir değişim ve beklentinin olmaması kaynaklı olabileceği söylenebilir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kıdem değişkenlerine göre iş doyum puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Duman (2006) yaptığı araştırmada 11 ve üstü hizmet

yılına sahip öğretmenlerin 1-5 yıl arasında görev süresi olan öğretmenlerden daha yüksek iş doyumuna sahip olduklarını tespit etmiştir. Meziroğlu (2005) sınıf ve branş öğretmenleriyle yaptığı araştırmada kıdemin iş doyumunu etkileyen önemli bir faktör olduğunu, öğretmenlerin mesleklerinin ilk yıllarında yüksek düzeyde iş doyumunu yaşadıklarını, kıdemlerinin orta yıllarında daha düşük iş doyumunu yaşadıklarını ve kıdemlerinin son yıllarında ise yüksek düzeyde iş doyumunu yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır. Kılıç (2011) okul müdürü ve öğretmenleri incelediği 20 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin 1-5 yıllık kıdeme sahip öğretmenlere göre daha fazla iş doyumuna sahip olduğunu bulgulamıştır. Kıdem arttıkça iş doyumunun artmasının nedeni olarak da öğretmenlerin meslekleri süresince karşılaştıkları olumsuzlukları kanıksamaları olduğunu belirtmiştir. Literatür incelendiğinde mesleki kıdem iş doyumları arasında araştırmayla aynı yönde sonuçlar bulan araştırmalarda mevcuttur (Gündoğdu, 2013; Yavuzkurt, 2017; Bil, 2018). Araştırmaya göre mesleki kıdemi yüksek grupların iş doyumlarının daha düşük olması görev yapılan yılların uzunluğu sebebiyle iş doyumundan düşme gerçekleştiği söylenilebilir. Mesleki kıdemi fazla olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çalışma koşulları, öğretmenlik mesleğine verilen değer ve bunlar gibi konularda beklentilerinin karşılanamaması sebebi ile iş doyum düzeylerinin zamanla azalmış olabileceği söylenebilir. Ayrıca beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kıdemleri arttıkça iş doyumunun azalmasının nedeni olarak da öğretmenlerin meslekleri süresince karşılaştıkları olumsuzlukları kanıksamaları olduğunu söylenilebilir.

Öneriler

Yapılan araştırma daha derinlemesine incelenerek geliştirilebilir ve tekrar değerlendirilebilir. İstanbul ili beden eğitimi ve spor öğretmenleriyle sınırlı tutulan araştırma tüm illere uygulanabilir. Araştırmaya çeşitli değişkenler de eklenerek araştırma alanı genişletilebilir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin iş doyum düzeylerini daha fazla arttırmak için maddi manevi haklarının artırılması konusunda çalışma yapılabilir.

Kaynakça

- Akarsu, S. F. (2016). Hemşirelerde çalışan sessizliği ve iş doyumunu arasındaki ilişki. Yüksek lisans tezi. Atılım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Akkamış, O. (2010). *İlköğretim I. Ve II. Kademe Öğretmenlerinin İş Tatmini Üzerine Bir Değerlendirme*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akşit Aşık, N. (2010). Çalışanların iş doyumunu etkileyen bireysel ve örgütsel faktörler ile sonuçlarına ilişkin kavramsal bir değerlendirme. *Türk İdare Dergisi*, 467, 31-51.
- Akyol, K. M. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin yöneticilerinde algıladıkları liderlik stilleri ile kendi iş doyum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Fatih Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Baycan, A. (1985). An analysis of several aspects of job satisfaction between different occupational groups (Unpublished master thesis). Boğaziçi University, İstanbul.
- Bil, E. (2018). Ortaöğretim okullarının öğrenen örgüt, örgütsel güven ve iş doyum düzeyleri arasındaki ilişki. Doktora tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilge, F., Akman, Y., & Kelecioğlu H. (2007). Öğretim elemanlarının iş doyumlarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32,32-41.
- Bilgili, C. (2019). Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum ve mesleki tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi (Van ili örneği). Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Can, Ş. (2006). Sınıf öğretmenlerinin yaş, cinsiyet ve mesleki kıdemlerine göre iş doyum düzeylerinin belirlenmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 380-390.

- Çetinkaya, A. (2017). Personel güçlendirme ile iş doyumunu arasındaki ilişkinin analizi. Yüksek lisans tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul.
- Çulha, Y. (2017). Okul psikolojik danışmanlarının müdürlerinin liderlik stillerini algıları ile kendi iş doyumunu ve tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Dağdeviren, N. Musaoğlu, Z. Kurt Ömürlü, İ. Öztora, S. (2011). Akademisyenlerde İş Doyumunu Etkileyen Faktörler. Balkan Medical Journal Volume 2011, Issue 1, 69 – 82
- Dawis, R. and Lofquist, L., (1984). A psychological theory of work adjustment. University of Minnesota Press, MI.
- Dikmen, A. A. (1995). İş doyumunu ve yaşam doyumunu ilişkisi. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 50(3).115-140.
- Dilekçi, U. (2022). Spor Liselerinde Adanmışlık, Ankara: Nobel Yayınevi ISBN: 978-625-433-997-4.
- Duman, C. (2006). Ortaöğretim kurumlarında görev yapan coğrafya öğretmenlerinin iş tatmini (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Eğimli, A. T. (2009). Çalışanlarda iş doyumunu: Kamu ve özel sektör çalışanlarının iş doyumuna yönelik bir araştırma. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23(3), 35-52.
- Erşlan, E., Yıdırım, G., Doğan, O., & Doğan, S. (2013). Sağlık çalışanlarının iş doyumunu ve algılanan iş stresi ile aralarındaki ilişkinin incelenmesi. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 14(2), 115–121.
- Göğercin, T. (2017). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Tatmini ve Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi (İstanbul Başakşehir İlçesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Güler, M. (2018). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Zaman Yönetimi Becerileri İle İş Doyumunu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. (Kocaeli İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.
- Gündoğdu, G. B. (2013). Sınıf öğretmenlerinin iş doyumunu ve mesleki tükenmişlik düzeyleri üzerine bir çalışma: Mersin ili örneği. Yüksek Lisans Tezi. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Karaköse, T. & Kocabaş, İ. (2006). Özel ve devlet okullarında öğretmenlerin beklentilerinin iş doyumunu ve motivasyon üzerine etkileri. Eğitimde Kuram ve Uygulama, 2(1), 3-14.
- Kılıç, Ö. S. (2011). İlköğretim okullarında görev yapan okul müdürü ve öğretmenlerin iş doyumunu (Tokat İli Örneği). Yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kumaş, V. (2008). Öğretmenlerin iş doyum düzeyleri ile stres düzeyleri arasındaki ilişki (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Malhotra, N. K. (2004). Marketing Research an Applied Orientation, 4. Edition, Pearson Prentice Hall, New Jersey.
- Meziroğlu, M. (2005). Sınıf ve branş öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin ölçülmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Zonguldak.
- Mullins, J.L. (2005). Management and organizational behavior. Seventh Edition, Pearson Education Limited, Essex, p. 700.
- Ölçüm, D. (2015). Okul yöneticilerinin karar verme stillerinin öğretmenlerin iş doyumuna etkisi (Sakarya ili örneği). Yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Özçete, G. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi ve Öğretmenlerin İş Doyum Analizi (Niğde İli Örneği)*
- Özkalp, E. (2001). Örgütsel davranış (Duygular, tutumlar ve iş tatmini). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.

- Özkan, A. (2017). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin iş doyumu düzeyleri (Balıkesir ili merkez ilçeler örneği). Yüksek lisans tezi. Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Pala, A. (2012). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıklarının ve Mesleki Doyumlarının Tespiti ve İncelenmesi (İstanbul Pendik Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Smith, P., Kendall, L. A. &Hullin, C. (1969), The measurement of satisfaction in work and retirement. Rand-McNally,Chicago,IL.s.6.
- Soyer, F. Can, Y. ve Kale, F. (2009). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Tatmini ve Mesleki Tükenmişlik Düzeylerinin Çeşitli Faktörler Açısından İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3).
- Taşdan, M. & Tiryaki, E. (2008). Özel ve devlet ilköğretim okulu öğretmenlerinin iş doyumu düzeylerinin karşılaştırılması. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 33(147), 54-70.
- Tekin, O. (2018). Duygusal emek ile iş doyumu arasındaki ilişkide psikolojik sermayenin aracılık rolü: Finans sektörü örneği. Yüksek lisans tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Türkçapar, Ü. (2012). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Farklı Değişkenler Açısından İş Doyumu Düzeylerinin İncelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(2).
- Umay, G. (2015). *Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmenlerinin İş Doyumu ve Tükenmişlik Düzeylerinin İlişkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yavuz, C. & Karadeniz, B. C. (2009). Sınıf öğretmenlerinin motivasyonunun iş tatmini üzerine etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9), 507-519.
- Yavuzkurt, T. (2017). Ortaöğretim öğretmenlerinin iş yeri arkadaşlık algısı ve iş doyumu ile ilişkisi (Aydın ili örneği). Yüksek lisans tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Yelboğa, A. (2007). Bireysel demografik değişkenlerin iş doyumu ile ilişkisinin finans sektöründe incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 1-18.
- Yılmaz H, Karahan A. (2009). Bireylerin Kişisel Özellikleri Yönünden İş Doyum Düzeylerine Göre Tükenmişlikleri: Afyonkarahisar İlinde Bir Araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.

SB53

**Ürdün'ün Örgün Eğitiminde Beden Eğitimi ve Spor
Physical Education and Sports in Jordan's Formal Education**

SOUB Anoud ¹,

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Programı

GÜLAÇ Meryem ²

²Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

ÖZET

Beden eğitimi ve sporun önemi gelişen toplumlarda giderek artmaktadır. Fiziksel, Ruhsal ve Fizyolojik yararları dışında toplumsal olarak bir çok yararı olduğu bilimsel çalışmalar ile her geçen gün desteklenmektedir. Beden eğitimi ve sporun önemi ülkelere göre farklılık göstermektedir. Eğitim sistemi içerisindeki yeri ülkelerin verdiği öneme göre değişmektedir. Bu çalışmada ise Ürdün'de Örgün öğretim sisteminde Beden Eğitimi ve Spor dersinin yeri ve önemi ele alınmıştır. Çalışma kapsamında Ürdün örgün eğitiminde hem devlet hem de özel okullarda okul öncesi eğitiminden itibaren üniversite eğitimine kadar beden eğitimi ve spor dersinin, her kademedeki ders saati, işlenişi, beden eğitimi ve spor dersinin gelişimine yönelik yapılan çalışmalar ve beden eğitimi ve spor dersi müfredatındaki değişiklikler ele alınmıştır. Yapılan çalışma sonucunda, örgün öğretim sisteminde beden eğitimi ve spor dersi sadece ilköğretim 1.,2. ve 3. Sınıflar arasında haftalık 3 saat olduğu okulöncesi ve diğer kademelerde 2 saat ile sınırlandırıldığı ortaya koyulmuştur. Ülkemizde ve birçok ülkede olduğu gibi beden eğitimi ve spor dersi matematik, tarih, coğrafya gibi dersler arasında en düşük haftalık ders saatine sahip olduğu belirlenmiştir. 1994 eğitim kanununda beden eğitimi ve spor dersinin önemi üzerinde çalışmalar yapılmış ve 2003 yılında yapılan değişiklik ile müfredat iyileştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Örgün Öğretim, Ürdün, Karşılaştırmalı Eğitim

Abstract

The importance of physical education and sports is increasing in developing societies. Apart from its physical, mental and physiological benefits, it is supported day by day by scientific studies that it has many social benefits. The importance of physical education and sports varies according to countries. Its place in the education system varies according to the importance given by the countries. In this study, the place and importance of Physical Education and Sports course in the formal education system in Jordan is discussed. Within the scope of the study, the course hours of physical education and sports course from pre-school education to university education in both public and private schools in Jordanian formal education, course hours at each level, teaching, studies for the development of physical education and sports course and changes in physical education and sports course curriculum were discussed. As a result of the study, it was revealed that the physical education and sports course in the formal education system is limited to 3 hours per week only in the 1st, 2nd, and 3rd grades of primary education and 2 hours in preschool and other levels. As in our country and in many other countries, physical

education and sports courses have the lowest weekly course hours among courses such as mathematics, history and geography. In the 1994 education law, studies were carried out on the importance of physical education and sports lessons and the curriculum was improved with the amendment made in 2003.

Keywords: Comparative Education, Formal Education, Jordan

GİRİŞ

Ürdün’de Eğitim sisteminde geçmişten günümüze Beden Eğitimi ve Spor Dersinin yerini ortaya koymak ve Karşılaştırmalı eğitim çalışmaları için bir kaynak oluşturmaktır. Karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında yapılan kaynak taramasında genellikle Avrupa ve batı ülkeleri üzerinde karşılaştırma yapılmıştır bu bakımdan bu çalışma literatüre büyük katkı sağlayacaktır.

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu çalışma betimsel olarak Ürdün’ün Eğitim sisteminde özel ve devlet kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor dersini ele almıştır. Bu çalışmanın niteliğinin belirlenmesinde, ilgili literatürün taranmasının yanında, gözlem yaparak, gerçek durumu tarif etmek amaçlanmıştır.

ÜRDÜN HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Asya kıtasında yer alan Ürdün toplam dört ülke ile sınır komşusudur. Bu ülkeler Suudi Arabistan, Filistin, Suriye ve Irak’tır. Coğrafi konumu itibariyle ülkede tropikal ve ılıman iklim görülür. Tahmini verilere göre Ürdün’ün güncel nüfusu 10,203,134’tür. Nüfusun %98’ini Araplar, geri kalanını ise Ermeniler ve Çerkezler oluşturur. Ürdün’de ortalama ömür, erkeklerde 72 iken, kadınlarda 76’dır (Dairetü'l-ihsaati'l-amme, 2020).

Ürdün’ün resmi dili, okullarda öğretilen İngilizce ve Fransızca’ya ek olarak Arapça’dır. Ürdün’de resmî din İslam’dır ve halkın yaklaşık %95’i Müslümandır (UNESCO İstatistik Enstitüsü, 2013). Müslümanların çoğunu Sünniler oluşturur. Ürdün, vatandaşlarını din seçmede özgür bırakmıştır ancak azınlık grupların haklarının gözetilmesi konusunda eksik kalmıştır. Ürdün’de 2020 sayımlarına göre okuma yazma oranı %92,6 dır (Dairetü'l-ihsaati'l-amme, 2020). Ürdün eğitim sistemi iki yıllık okul öncesi eğitim, on yıllık orta öğretim eğitim, iki yıllık lise eğitimi daha sonra da üniversite eğitiminden oluşmaktadır (USAID/ Jordan-Education, 2010; Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 1990).

Ortaokula kayıt oranı %63'ten %97'ye yükselmiş ve liseye kayıt oranı ise %79'dan %85'e yükselmiştir (Education Reform for the Knowledge Economy II",2013). Eğitim Aşamalarında Ürdün Haşimi Krallığı'nın en önemli özelliklerinden biri, birkaç aşamada ücretsiz eğitim vermesi ve diğer aşamalarda maliyetinin yüzdesinin diğer ülkelere göre düşük olmasıdır. İsteğe bağlı olan okul öncesi eğitim 4 yaşında başlar ve 5 yaşında isteğe bağlı olmadan zorunlu hale gelir. Zorunlu anaokulunda basitleştirilmiş müfredat öğretilir. Çocuklara konuşabilmeleri ve temel aşamaya hazırlanabilmeleri için ihtiyaç duydukları temel şeyler öğretilir (Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 2003).

Altı yaşından on altı yaşına kadar olan ve 1. sınıftan başlayıp 10. sınıfta sona eren ortaöğretim aşamasında; öğrencilerin Arapça, Matematik, Fen, Sosyal konular ve İngilizce gibi derslerin yanı sıra bazı genel ahlak kuralları da öğretilir ve çocuğun kişiliğinin sağlamlığının artırılmasına yönelik konular işlenir (Abdul Hak, 2005). Lise eğitim aşaması süresi iki yıldır; Öğrenciler kendi isteklerine göre farklı alanlara ayrılarak üniversitelerde hangi bölümlerde okuyabileceklerini kendileri için belirlemektedirler.

Üniversiteye girerken lise 2. sınıfta bir sınav yapılır ve bu sınava göre aldıkları puanlarla üniversitenin bölümlerine yerleştirilir. Öğrencilere istedikleri alanlarla ilgili seçim yapmaları için bir form doldurmaları istenir, ardından formda belirttikleri alanlarla ilgili değerlendirme

yaparak ve istekleri göz önünde bulundurularak akademik seviyelerine göre sınıflara dağıtılmaktadırlar. Gerekli sayıya ulaşmak için bu aşamanın sonunda okul sınavlarından ayrı bir sınav yapılır ve buna genel ortaöğretim sınavı (Tawjihi) denir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenmekte ve sonucuna göre üniversitelerin ana dallarına öğrenci alınmaktadır. (Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 1971)

Lisans aşaması, tercihe bağlı ve zorunlu olmayan bir aşama olup, öğrencilerin ana dallara kabul edilmeleri, üniversitelere başvuruda bulunmaya olanak sağlayan genel ortaöğretim sınavında istenilen ana dallara ilişkin ortalamayı alan öğrencilere dağıtılan bir forma göre kabul edilir. Üniversitelere kabul edilenlerin isimleri bölümleriyle birlikte ilan edilir. Bazıları üniversite eğitiminin ilk aşaması olan lisans eğitimini almakla yetinmeyebilir diğer aşama olan yüksek lisans eğitimine geçebilir ve ardından doktora yapabilir (Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 1999). Kabul oranı bir üniversiteden diğerine farklılık gösterir, ancak genel olarak Ürdün üniversitelerinde 2022/2023 yılı için rekabetçi oranlar için minimum seviyeler vardır. Aşağıdaki tabloda genel ortaöğretim sınavı (Tawjihi) için puanlar yer almaktadır.

Ürdünlü bir Tawjihi için ortalama puanlar;

BÖLÜM	PUAN	BÖLÜM	PUAN
Tıp	94.95	Uygulamalı İngilizce	77.90
Eczacılık	93.60	Yazılım Mühendisliği	77.80
Hemşirelik/erkek ve kadın	89.40	Hukuk ve kökenleri	76.90
Tıbbi Laboratuvar Bilimleri	88.10	Bilgisayar Bilimi	76.05
Kozmetikoloji ve kozmetik	87.50	Dinin Esasları	75.10
Mimarlık	86.30	Matematik	73.85
İngiliz Dili ve Edebiyatı	83.35	Yaşam bilimleri	73.70
Veri bilimi ve yapay zeka	82.85	Psikoloji	73.55
Makine Mühendisliği/Isıl Güçler ve Enerji	81.50	Endüstriyel Kimya	73.20
Arap Dili ve Edebiyatı	81.25	Tarih	72.95
Elektrik Mühendisliği - İletişim	81.15	Kimya	72.90
Bilgisayar Mühendisliği	80.20	Beden eğitimi	71.75
Endüstri Sistemleri Mühendisliği	80.15	Danışmanlık ve ruh sağlığı	71.20
Kimya Mühendisliği	80.15	Pazarlama	70.90
Makine Mühendisliği	80.05	Bilgisayar bilgi sistemleri	70.80
İnşaat Mühendisliği - Su ve Çevre	80.05	Atletik kalifikasyon	70.55
İnşaat Mühendisliği	80.05	Atletik antrenman	69.85
Elektrik Mühendisliği/Güç ve Kontrol	80.00	Avrupa dilleri	69.15
Bilgisayar Mühendisliği / Güvenliği ve Ağlar	80.00	Fizik	68.25
Beslenme ve gıda endüstrileri	79.8	Hayvansal üretim	67.95
Bilgi güvenliği ve dijital kanıt	78.65	Sosyoloji	67.75
Tercüme/Tercümanlık	78.50	Eski eserler ve turizm	67.15
Finansal teknoloji ve risk yönetimi	78.00	Siyaset bilimi	66.25
		Sebzecilik	65.05

ÜRDÜN'DE SPOR EĞİTİMİ VE BEDEN EĞİTİMİ TARİHİ

Beden eğitimi dersi, 1919'da Al-Salt Okulu olan ilk okulun kuruluşundan bu yana eğitim süreciyle birlikte Ürdün'e girdi. O dönemde okul sporları olarak kabul edildi ve beden eğitimi dersinde her okul kendi programını uyguladı. Uygulanan program ağırlıklı olarak futbol branşını ve egzersiz programını kapsıyordu. Öğretme süresi her ders için (15) dakika idi (Al-seih, Muhammed ve Zaghloul, 2004).

Okul sayısının artmasıyla birlikte sportif faaliyetleri denetleyen idari birimin önemi ortaya çıktı. 1942 yılında okul sporlarının gelişmesi için ilk hareket başlatıldı. 1960 lar ve 1970 lerde organize sınıflara dönüştürüldü (Atwi ve Cevdet , 2004). 1960 ile 1970 yılları arasındaki dönemde beden eğitimi öğretmenlerin gelişimlerini sağlamak için çeşitli eğitimler sağlandı. O dönemde sunulan önemli eğitimler arasında şunlar vardı:

Beden eğitiminde uzmanlaşma kursları: Beden eğitiminin teorik ve pratik yönlerine odaklanan özel kurslar verildi. Bu kurslar, farklı spor eğitimi teorilerinin incelenmesini, hareket analizini ve bunların eğitim programlarındaki uygulamalarını içeren.

Uygulamalı Eğitim: Öğretmenlerin futbol, basketbol ve hentbol gibi çeşitli sporları ve sporları etkili bir şekilde nasıl öğreteceklerini öğrendikleri pratik eğitim becerilerini geliştirmeye odaklanan kurslardı. Bu kurslar ayrıca her sporla ilgili farklı kural ve tekniklerin öğrenilmesini de içeriyordu.

Spor Psikolojisi: Spor psikolojisi ve bunun spor performansı ve öğrenci öğrenimi üzerindeki etkisine odaklanan dersler verilmektedir. Öğretmenler öğrencilerle nasıl ilgilenileceğini, onları motive etmeyi ve beden eğitimi alanında özgüvenlerini artırmayı öğrendiler.

Spor Programı Yönetimi: Okullarda ve üniversitelerde spor programı yönetimine yönelik dersler verilmektedir. Eğitimciler spor programlarını planlamayı, kaynakları yönetmeyi, spor etkinlikleri düzenlemeyi ve başarı ve gelişimi değerlendirmeyi öğrendiler.

Sağlık Eğitimi: Sağlık eğitimine odaklanan ve sağlık için egzersiz ve fiziksel aktivitenin önemi konusunda farkındalık yaratan kurslar vardı.

DEVLETİN EĞİTİM FELSEFESİ VE AMAÇLARINDA SPOR EĞİTİMİNİN YERİ

Beden eğitimi etkinlikleri sanat, dil, mantık, tarih, coğrafya gibi eğitimin odaklandığı diğer akademik konularla birlikte yürütülür. (Vezaret'terbeti ve t-talim, 2005) Ürdün devletinin eğitim felsefesi ve eğitim hedeflerinde beden eğitimi önemli bir yere sahiptir. Bu saygınlık, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli yönlerle bağlantılıdır:

1-Kişisel ve sosyal yönlerin geliştirilmesi: Beden eğitimi, fiziksel, zihinsel ve sosyal yönler dahil olmak üzere bireyin tüm kişiliğini geliştirmeyi amaçlar. Öğrenciler spor yaparak, kişiliklerini geliştirmeye ve sosyal yeteneklerini geliştirmeye katkıda bulunan işbirliği, disiplin, sabır ve takım çalışması değerlerini öğrenirler.

2-Sağlığı ve fiziksel uygunluğu teşvik etmek: Beden eğitimi, öğrenciler için sağlığı ve fiziksel uygunluğu teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Çeşitli spor aktivitelerinin uygulanması yoluyla öğrenciler için sağlıklı ve aktif bir yaşam tarzı teşvik edilmekte ve sağlıklı bir beden ve zihin için fiziksel aktivitenin önemi konusunda farkındalık geliştirilmektedir.

3-Motor becerilerini ve yeteneklerini geliştirme: Motor becerileri ve fiziksel yetenekleri geliştirmeye odaklanmak, Ürdün'deki beden eğitiminin hedeflerinden biridir. Öğrencilere çeşitli spor becerileri öğretilir ve motor becerilerini ve vücudun farklı bölümleri arasındaki koordinasyonu geliştirir, bu da yetenekli sporcular ve yarışmacılar olarak gelişimlerine katkıda bulunur.

4-Ulusal aidiyet ve kültürel kimliğin güçlendirilmesi: Spor, öğrenciler için ulusal aidiyet ve kültürel kimliğin güçlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Oyunlara ve spor etkinliklerine katılarak öğrenciler Tar hakkında bilgi sahibi olurlar.

1994 YILI EĞİTİM KANUNUNDA BEDEN EĞİTİMİ

Ürdün'ün 1994 tarihli Eğitim Yasasında beden eğitime büyük önem verildi ve eğitim müfredatının bir parçası olarak kabul edildi. Eğitim Yasası, Ürdün'de beden eğitimi için bir dizi genel ilke ve hedef içermektedir. Bu ilke ve hedefler arasında şunlar yer almaktadır:

Fiziksel ve sağlık alanını geliştirme: Spor eğitimi, spor becerilerini öğrenerek ve çeşitli fiziksel ve sportif aktiviteleri uygulayarak öğrencilerin fiziksel ve sağlık yönlerini geliştirmeyi amaçlar.

Motor becerileri geliştirme: Öğrencilerin çeşitli oyun ve sporlarda motor becerilerini geliştirmeye ve farklı hareketler arasındaki motor becerileri ve koordinasyonu geliştirmeye odaklanır.

Ahlaki ve toplumsal değerlerin teşvik edilmesi: Öğrenciler arasında ahlaki ve toplumsal değerlerin gelişmesine katkı sağlayan dürüstlük, disiplin, spor takım ruhu, karşılıklı saygı ve işbirliği değerlerinin öğrenilmesi teşvik edilir.

Ulusal aidiyetin güçlendirilmesi: Ürdün'ün ulusal ve kültürel kimliğini yansıtan spor faaliyetlerine ve etkinliklere katılım yoluyla ulusal aidiyet ve vatana sadakat geliştirmeye odaklanır.

2003 yılında Ürdün Eğitim Bakanlığı beden eğitimi alanında bilgi ekonomisine dayalı müfredatın genel çerçevesine odaklandı. 2003 yılında Ürdün Eğitim Bakanlığı beden eğitimi alanında müfredatın genel çerçevesini geliştirmeye odaklandı. Bu odağın amacı, Ürdün eğitim sisteminde müfredatı ve beden eğitimi ile ilgili eğitim müfredatını güncellemek ve iyileştirmektir. Spor eğitimi alanında bilimsel standartlar ve modern direktiflere dayalı olarak mevcut müfredatın güncellenmesi için kapsamlı bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu çabalar, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli yönere odaklanmaktadır:

1- Bilimsel içeriğin geliştirilmesi: Müfredatın içeriği, beden eğitimi alanındaki çağdaş bilimsel kavram ve bilgilerle daha uyumlu olacak şekilde güncellenmiş ve geliştirilmiştir. Hareket bilimi, beslenme ve fitness gibi alanlarda yeni ve gelişmiş bilgi ve kavramlara yer verilir.

2- Etkinlik ve Alıştırmaların Çeşitlendirilmesi: Müfredatta öğretilen etkinlik ve alıştırmaların kapsamının çeşitlendirilmesine ve genişletilmesine odaklanılmıştır. Bu, bireysel, takım, geleneksel ve modern sporlar dahil olmak üzere çok çeşitli sporları içerir.

3-Motor becerileri ve fiziksel zekayı geliştirme: Müfredat, öğrencilerin motor becerilerini geliştirmeyi ve güçlendirmeyi ve fiziksel zekayı geliştirmeyi amaçlar. Koordinasyon, esneklik, güç ve genel zindeliği geliştirmeye yönelik egzersizler ve aktiviteler yer alır.

EĞİTİMİN AŞAMALARINA GÖRE BEDEN EĞİTİMİ DERSLERİ;

1989 tarihinden itibaren Ürdün'de okul sistemi üç kademedede sınıflandırılmıştır:

1. Anaokulu (en fazla iki sene olmak üzere çocukların okul öncesi eğitimidir).
2. Temel öğretim dönemi (bu aşamada 10 senelik bir süre söz konusudur).
3. Lise eğitim dönemi (bu aşamada 2 senelik bir süre söz konusudur).

Tablo 1: 2020-2021 yılı için Krallık'taki eğitim aşamalarındaki öğrencilerin dağılımı

Aşama	Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullar	Diğer Devlet Okullar*	Birleşmiş Milletler**	Özel Kurumlar	Toplam
Anaokulu	248	67213	0	52367	119828
Temel Öğretim	16394	1302994	119185	357921	1796494
Akademi Lisesi	3750	222580	0	34655	260985
Toplam	20392	1592787	119185	444943	2177307

<https://moe.gov.jo/node/9149>

*savunma bakanlığı ve sosyal gelişme bakanlığına bağlı okullar

**Ürdün'de birleşmiş milletler'inyakındogufilistin mültecilerine yardım kuruluşu olan unrwa (theunitednationsreliefandworksagency) tarafından açılan okul- lar bulunmaktadır. bu kuruluş,

birleşmiş milletler'inortadoğu'daki en geniş kap- samlı organizasyonu olup ban şeria, gazze, ürdün, lübnan ve suriye'dekimultecile- re eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler vermektedir.

Tablo 1'in gösterdiği gibi, Ürdün'deki öğrencilerin çoğu, devlet okullarındaki öğrenci yüzdesinin %69,4'e ulaştığı Milli Eğitim Bakanlığı okullarındadır. Özel kurumlar ve Birleşmiş Milletler okullarındaki öğrencilerin oranı %30,6'dır.

EĞİTİM KADEMELERİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ANAOKULU EĞİTİMİNDE;

Beden eğitimi ve spor dersi genel eğitimin bir parçasıdır. Böylece okul sisteminde önemli bir yer edinmiş ve farklı aşamalarda ve farklı yaş aşamaları için (anaokulundan orta aşamaya kadar) resmi olarak onaylanmış materyallerden biri olarak eğitim programlarına dahil edilmiştir. Beden eğitimi ve spor, anaokulu ve ilkököl çağındaki bir çocuğun yaşamında önemli bir rol oynar (Monther ,2007).

Devlet okullarında beden eğitimi, haftada iki ders olarak işlenmektedir. Ders saati 45 dakika olmak üzere haftada 90 dakika sürmektedir (Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 2005). Özel okullarda ise, beden eğitimi dersi için ders sayısı haftada 3 ders şeklindedir ve her ders 45 dakika olmak üzere haftada toplam 135 dakikadır.

TEMEL EĞİTİMDE;

Temel eğitimde önceki yıllarda, beden eğitimi dersi “geçme ve kalma” temel dersi olup, başarı ortalamasına katılmazdı. Öğrenci dönem bitiminden en az iki hafta önce uygulamalı olarak değerlendirilirdi. 1964 yılında Milli eğitim Bakanlık kararında, birinci yarıyıl 20, ikinci yarıyıl 20 olmak üzere en büyük notu 40 olarak verdiğini ve bu kararın ilköğretimin temel eğitim kademesindeki eğitim sistemi için geçerli olduğunu belirtir.

İlkokul birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar beden eğitimi dersleri haftada 3 ders olup, her ders 45 dakika ve haftada 135 dakikadır.(Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 2005)4. Sınıftan 10. Sınıfa kadar beden eğitimi dersi haftada 2 saat olarak belirlenmiştir. Haftada toplam 90 dk beden eğitimi dersi yapılmaktadır (Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 2006).

Tablo 2: 2020-2022 yılları arasında temel öğretim haftalık ders programı

Dersler/ sınıflar	Anao kul	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
İslam terbiyesi	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Arapça dili	2	9	9	9	8	8	8	7	7	7	7
İngilizce	2	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5
Matematik	2	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
Bilimler	1	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5
Tarih	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Coğrafya	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1

Milli ve sosyal eğitim	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
Spor	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Toplam	11	30	30	30	30	30	30	31	31	31	31

Tablo 2, her ders ve her aşama için haftalık ders sayısını göstermektedir, Arapça dersi tüm eğitim aşamalarında en çok ders saati olan ders iken tarih, coğrafya, milli ve sosyal eğitim ve spor derslerinin en düşük ders saatine sahiptir.

LİSE EĞİTİMİNDE;

Ürdün eğitim sisteminde, lise düzeyinde bir beden eğitimi dersi verilmektedir. Beden eğitimi, Ürdün'de lise düzeyindeki öğrenciler için müfredatın bir parçasıdır. Bu ders, fiziksel aktiviteyi teşvik etmeyi ve öğrencilerin atletik ve fiziksel uygunluk becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

Lise seviyesindeki beden eğitimi dersinin kapsadığı konular, farklı sporları öğrenmek ve uygulamak, motor becerileri ve fiziksel koordinasyonu geliştirmek, genel fiziksel uygunluğu teşvik etmek ve spor sağlığı ve güvenliği kavramlarını öğrenmek dahil olmak üzere çeşitlilik gösterir. Ancak zeminde beden eğitimi dersinin yerini başka dersler almakta ve gerektiği gibi kullanılmamaktadır.

Beden eğitimi ve spor dersi, hareket duygusunun gelişmesine katkıda bulunur. Beden Eğitimi ve Spor dersi, fiziksel esneklik, çeviklik ve güç gibi unsurları net bir şekilde içerir.

Motor beceri geliştirme: Motor gelişim, özünde hareket olan becerilerin kazanılmasıdır ve hareket motor gelişimin temel unsurudur. Motor gelişimde hareket alanlarını kategorize etmek gerekirse kaba motor hareketler ve ince motor hareketler terim olarak kullanılır. Kaba motor hareketler büyük kas gruplarının kontrol ettiği hareketlerdir. Büyük kasımızın yardımı ile yapılan yürüme, koşma, kayma gibi hareketler kaba motor hareketlere örnektir ve motor özellikler kuvvet sürat dayanıklılık esneklik koordinasyon denge hareketlilik, hepsi bir çocuğun hayatının ilk aşamasında ortaya çıkar ve zamanla gelişir (Al-Awn, (2017)

ÜRDÜN DEVLETİNİN EĞİTİM FELSEFESİNDE BEDEN EĞİTİMİ

Beden eğitime büyük önem verilir ve Ürdün'deki okullarda eğitim müfredatının önemli bir parçası olarak kabul edilir. Beden eğitimi, devletin temel eğitim amaçlarından biri olarak kabul edilir ve çeşitli eğitim düzeylerindeki öğrenciler için uygun spor eğitim programları aracılığıyla teşvik edilir.

Ürdün okullarında spor eğitiminin amaçları arasında şunlar yer almaktadır:

1. Sağlığın ve fiziksel zindeliğin teşvik edilmesi: Spor eğitimi, çeşitli spor aktivitelerini öğrenerek ve uygulayarak öğrencilerin genel sağlığını ve fiziksel zindeliğini geliştirmeyi amaçlar.
2. Motor becerilerin geliştirilmesi: Spor eğitimi, motor becerileri geliştirmeyi ve öğrenciler arasında motor koordinasyonu, kuvveti, esnekliği ve dengeyi artırmayı amaçlar.
3. İşbirliği ve Takım Çalışmasını Teşvik Etmek: Spor eğitimi, öğrencileri spor takımlarına ve grup etkinliklerine katılarak işbirliğine ve takım çalışmasına teşvik eder.
4. Ahlaki değerlerin geliştirilmesi: Spor eğitimi disiplin, adalet, dayanıklılık, saygı ve sportmenlik gibi ahlaki değerleri teşvik eder.

Bu hedefler, beden eğitimi derslerinin müfredata dahil edilmesi, uzman öğretmenler tarafından rehberlik ve yönlendirme sağlanması, okul ve bölge spor müsabakaları ve etkinliklerinin düzenlenmesi yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bu çabalar, beden eğitiminin kapsamlı yönlerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

HER AŞAMA İÇİN BEDEN EĞİTİMİ ÇALIŞMA PLANI

Beden eğitimi müfredatı, anaokulundan on ikinci sınıfa kadar tüm aşamaları içerir ve çok çeşitli fiziksel, sağlık ve spor bilimi için konular içerir. Örneğin; bu ana konulardan bazıları kondisyon testi ve eğitimi, sağlık ve sıhhat, diyet ve beslenme gibi konulardır. (Vezaret'terbiyeti ve t-talim, 1999)

ANAOKULU EĞİTİMİNDE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERS İÇERİĞİ

Okul için spor etkinlikleri, anaokulu veya okul öncesi eğitimi etkilediği için çok önemlidir. En önemli aşamalardan biri olan fiziksel ve eğitsel etkinlik, çocuğu çeşitli fiziksel, psikolojik ve sosyal yönleriyle okul eğitimine uygun hale getiren temeli oluşturur. (Amin ve Jamal,2000). Spor etkinlikleri sınıf içinde ve dışında uygulanmakta ve bu aşamanın öğretilmesi için temel ve basit beceriler seçilmektedir (ayakta durma, yürüme, ayak- bacak- diz ve ellerde denge, top tutma, top yuvarlama,denge ve vücut bölümlerinin farkındalığı v.b.).

Tablo 5: Anaokulu öğretmenleri için beden eğitimi öğretimi kılavuzu

Hafta Planlanmış

1. Çocuğa doğru durmayı öğretmek, ayakta dik durma pozisyonunda boy düz, baş kaldırılmış, ileriye dönük, gövde dik, göğüs görünür, omuzlar geriye çekilmiş, kollar vücudun yanında gerilmiş, uzatılmış ve ayaklar birlikte
2. Çocuğa doğru yürümeyi öğretmek: Yürüme, ayakta dururken ayaklardan birinin üzerine koyularak ve diğer ayağın öne doğru hareket ettirilerek bir adım atılması ve önce topuğun yere değdiği yere, ardından tam olarak yere basılmasıyla başlar. Arka ayağın iç kısmı daha sonra ön ayağın topuğuna dayanacak şekilde yere itilir. Böylece hareket tekrarlanır.
3. Çocuğa topu doğru şekilde tutmasını öğretin.Topu tutmak ve ayakta kontrol etmek için aşağıdaki üç durum vardır:
1- Topu alt pelvis hizasında tutmak: eller gerilir vücudun önünde ve aşağı doğru, dirsekler hafif kıvrık olarak, eller top büyüklüğünde bir oyuk oluşturur ve parmaklar topun etrafında ayrılır.
4. Çocuğa topu doğru şekilde tutmasını öğretin.Topu ayakta tutmanın ve kontrol etmenin üç durumu vardır, bunlar aşağıdaki gibidir: 2- Topu baş hizasında tutma: eller içeri doğru gerilir. vücudun önünde ve dirsekler hafifçe bükülmüş olarak aşağı doğru, eller topun boyutu kadar geniş bir boşluk oluşturur ve parmaklar topun etrafına yayılır, başparmaklar bitişik ve yukarı ve içeri doğru, serçe parmaklar yukarı ve dışarıyı gösterir .
5. Çocuğa topu doğru şekilde tutmasını öğretin.
Topu ayakta tutmak ve kontrol etmek için aşağıdaki üç durum vardır: vücudun önünde ve aşağı doğru, dirsekler hafifçe bükülü, eller top büyüklüğünde bir boşluk oluşturur ve parmaklar topun etrafına yayılır, iki başparmak birlikte ve yukarı ve içeriyi, serçe parmaklar ise işaret eder. yukarı ve dışarı, bakış topa yöneliktir.
6. Çocuğa topu yuvarlamasını öğretin. Top, eller açık halde dururken yuvarlanır ve top vücudun ortasında ve önünde yerde, gövde öne doğru bükülü, kollar açık ve parmaklar aşağı dönük, avuçlar aşağı doğru itilir. Top zemindeyken önce dengeden ileri, sonra arkasından hareket ettirin.

7. Çocuğa denge ve hareket sırasında vücut bölümlerinin farkındalığını öğretmek Vücut bölümlerinin farkındalığı kavramı, öğrencinin bir bütün olarak vücudunun ve denge ve hareket sırasında bulunduğu bölümlerin farkındalığı anlamına gelir ve şunları içerir:
1- Gövde, baş, iki üst uzuv (kollar) ve iki alt uzuv (iki bacak).
8. Çocuğa denge ve hareket sırasında vücut bölümlerinin farkındalığını öğretmek Vücut bölümlerinin farkındalığı kavramı, öğrencinin bir bütün olarak vücudunun ve denge ve hareket sırasında bulunduğu bölümlerin farkındalığı anlamına gelir ve şunları içerir:
2- Vücudun ve parçalarının statik ve hareket sırasındaki rolü.
9. Çocuğa denge ve hareket sırasında vücut bölümlerinin farkındalığını öğretmek Vücut bölümlerinin farkındalığı kavramı, öğrencinin bir bütün olarak vücudunun ve denge ve hareket sırasında bulunduğu bölümlerin farkındalığı anlamına gelir ve şunları içerir:
3- Bir yanda vücut ve parçaları arasındaki ilişki, diğer yanda çevredeki şeyler ve diğer bireyler arasındaki ilişki.

TEMEL EĞİTİMDE BEDEN EĞİTİM VE SPOR KILAVUZU

Temel eğitim kademesi için spor ve spor etkinlikleri kemiklerin güçlenmesinde etkili olduğu için çok önemlidir. Kemiklerin güçlendirilmesi, kemiklerde kalsiyum depolanması ve yoğunluklarının artırılması için ideal dönem ergenlik öncesi dönemdir (erkeklerde yaklaşık 11 yaş, kızlarda yaklaşık 9 yaş), kemiklerin antrenmana tepkisi en iyisidir (Zimmmove diğerleri ,2017).

İlkokul kademesinde öğretilen bu etkinlikler; yürüme, koşma, zıplama, adım atma, zıplama, zıplama, kovalama, koşma, zıplama, iniş, fırlatma, yakalama, tekme atma, ayaklarla konuşma ve ellerle konuşma şeklindedir.

Tablo 6: İlkokulu öğretmenleri için beden eğitimi öğretimi kılavuzu

Hafta Planlanmış

1. Çocuğa doğru yürümeyi öğretmek: Yürüme, ayakta dururken ayaklardan birinin üzerine koyularak ve diğer ayağın öne doğru hareket ettirilerek bir adım atılması ve önce topuğun yere değdiği yere, ardından tam olarak yere basılmasıyla başlar. ayak. Arka ayağın iç kısmı daha sonra ön ayağın topuğuna dayanacak şekilde yere itilir. Böylece hareket tekrarlanır.
2. Doğru koşma öğretilir.İdeal baş pozisyonu, kol sallama, diz hareketi, ayak vuruşu vb. Çocuk yerinde dururken uygun performans biçimini veya doğru koşma hareketini taklit etmelidir.
3. Çocuklara keklik öğretmek ,Çocuğun elini aşağıda tutun ve ardından tek ayak üzerinde zıplamasını sağlayın.Ufaklık sert bir zemini kapar ve bir mobilya parçası ya da spor salonu direği gibi zıplar.Daha sonra dengesiz bir yüzeyi kapmaya ve ardından bir çember tutarken bir jumper gibi zıplamaya ilerler.Bir ayak üzerinde tek başına durun ve sonra diğer ayağa atlayın.
4. Çocuklara keklik ve üvey eğitimi, Çocuğun elini aşağıda tutun ve ardından tek ayak üzerinde zıplamasını sağlayın.Ufaklık dengesiz bir yüzeyi kapar ve ardından bir çember tutarken bir jumper gibi zıplar.Bir ayak üzerinde tek başına durun ve sonra diğer ayağa atlayın.Sonra dengeyi koruyarak ileri ve geri hareket eder.
5. Çocuklara zıplamayı öğretmek ,Bu aktivite için ip ve yer işaretleri kullanılmaktadır. Denge girişinin/halatın üzerinden atlayın, dizlerinizi bükün ve

- zemin işaretlerinin üzerine atlayın. Oyuncular yer işaretleri üzerinde zıplamayı öğrendiklerinde, bu işaretleri daha uzağa itin ve zıplamanın yüksekliğini artırın.
6. Çocuklara kovalamayı ve uçmayı öğretmek, Gruplar halinde oynayan çocuklar, kovalayan grup ve kaçan grup olmak üzere iki gruba ayrılır. Her gruptan bir çocuk çıkar ve kovalayan çocuk kaçan çocuğu kovalar.
 7. Çocuklara Zıplamayı ve İnmeyi Öğretmek: Çocuklar, zıplamanın şekline ve yöntemine bağlı olarak, ayaklarıyla veya tek ayağıyla veya cihazlara iterek veya eller veya ayaklarla birlikte dönüşümlü ve ardışık olarak iterek yerden atlama ve iniş alıştırmaları yapar. Çocuklara sunulan zıplama becerisidir. Zıplama beceri oyunları, bacak kaslarının gelişmesinde ve çocuğun vücut kontrol yeteneğinin yanı sıra yükselme yeteneğinin gelişmesinde hiç şüphesiz büyük rol oynar. ve antrenör, dizleri ve ayakları korumak için pürüzlü bir yüzey veya sert bir yüzey varlığında zıplama becerisini çok fazla tekrar etmekten kaçınmalıdır.
 8. Çocuklara fırlatmayı öğretirken, çocuk topu elleriyle tutar ve parmakları açık, ayakları yere dayalı olarak dizleri bükülü olarak tutulur, top elinden çıktığı anda çocuk vücudunu öne doğru iter.
 9. Çocuklara zıplamayı öğretiyoruz, bir ayağı öne uzatıp bir ayağı indirip diğerinin üzerine inerek ileri veya geri zıplamayı öğretiyoruz! Atlama biraz eğitim gerektirir ve bunu çocuklara öğretirken bazı güvenlik önlemlerini de düşünmek gerekir.
 10. Çocuklara tekme atmayı öğretirken, çocuğa topsuz ayağı sallama hareketi öğretilir ve zayıf ayağı yere koyup kuvvetli ayağı sallamak suretiyle yapılır, birkaç kez tekrarlandıktan sonra top zıplayıcı olarak kullanılır. topu ileri doğru güçlü bir şekilde vurur.
 12. Çocuklara topu öğretmek, topa ayağı yakın tutarak dokunmak, sonra topu biraz ileri doğru hareket ettirmek ve arkasından koşmak. Sonra hafifçe ileri doğru tekmeledi. Ve benzeri.

TEMEL EĞİTİMİN 4. SINIFI İLE 10. SINIFI ARASINDA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR KILAVUZU

Beden eğitiminin amaç ve amaçları genellikle, bu eğitim aşamasındaki öğrencilerin algısal ve bilişsel düzeyi ve her birinin fiziksel, psikomotor ve sosyal gereksinimleriyle orantılı bireysel ve toplu motor deneyimlerin çeşitliliği ile sınırlıdır. (Zainab ve Ghada, 2008). Becerilerin önceki aşamalardan daha üst düzeyde öğretildiği ve futbol, basketbol, hentbol, voleybol, jimnastik, atletizm, masa tenisi, badminton gibi spor dallarının becerilerinin entegre edildiği yerdir.

Tablo 7: Temel eğitim 4.-10. Sınıf aralığında öğretmenleri için beden eğitimi öğretimi kılavuzu

Hafta Planlanmış

1. Bu aşamada gençlere pas verebildikleri, topu iyi kontrol edebildikleri ve yıldırım atak yapabildikleri (geçiş aşaması, hücum inşa aşaması, puanlama aşaması) futbol öğretilir ve gençlere şut kanunu öğretilir: bireysel ve grup oyun durumları sırasında oyun (tahkim, futbol hukuku).
2. Bu aşamada gençlere basketbol öğretilir, burada bir takım arkadaşına omuz seviyesinden pas atabilir, topu kontrol edebilir ve topu aldıktan sonra yıldırım atağı yapabilirler. ve grup oyun durumları.
3. Bu aşamada gençlere, belirlenen hazırlık yerinde servisleri yukarıdan alabilecekleri ve 6×6 takım oyunu ile vurucuyu koruyabilecekleri voleybol öğretilir.

- , Oyun Kuralları, bireysel ve takım oyunu durumlarında geçerlidir. Liderlik ve işbirliği becerilerini uygular.
4. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan futbol turnuvasına katılım
 5. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan basketbol turnuvasına katılım
 6. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan voleybol turnuvasına katılım
 7. Bu aşamada, gençlere topsuz vücut hilelerinde ustalaşabilecekleri hentbol öğretilir.
Topla basit aldatmaca yapmakta iyidir. Bileşik aldatma topla doğru şekilde çalışır.
Hentbolda farklı rezervasyon yöntemlerini ayırt eder Yıldırım kontra ataklarını gerçekleştirmek için takım arkadaşlarıyla işbirliği yapar.
 8. Bu aşamada gençlere doğru cirit atabilecekleri atletizm öğretilir. Sprint yarışları, uzun atlama, üç adım atlama ve top itme gibi etkinlikler ve yarışmalar düzenlemeye katılırlar.
demir ve bayrak yarışları. Cirit atmadaki yasal hataları tanır.
 9. Bu aşamada gençlere jimnastik öğretilir, burada merdivene yaklaşma ve çıkma, tepeye çıkma ve şilte üzerine iniş, atlama ata katlanır sıçrama, atlama ata açık atlama ve at üzerinde uzunlamasına bir ön takla.
 10. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan hentbol turnuvasına katılım
 12. Milli Eğitim Bakanlığı'nın cimnastik için hazırladığı şampiyonaya katılım

SONUÇ

Beden eğitimi müfredatının uygulandığı ve bu müfredatın toplu ve bireysel oyunları içerdiği, psikolojik, fiziksel, bilişsel ve motor becerilerle ilgili becerilerin uygulandığı beden eğitimi dersi, okul eğlencesinin tek başlangıç noktasıdır.

Okullarda beden eğitiminin oranının aktifleştirmenin ve canlandırmanın açık önemi var. . Ancak 1960 öncesi dönemde beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi dersine yeterince önem vermedikleri için ihmal edilmiş, beden eğitimi dersi yerini matematik, Arapça, İngilizce gibi diğer temel derslere bırakmıştır. Akabinde Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmenleri geliştirmek ve motive etmek amacıyla kurum içi ve kurum dışı kurslar ve konferanslar düzenleyerek beden eğitimi dersinin aktif hale getirilmesi için gerekli tedbirleri almıştır (Mirvan, 2001).Beden eğitimi öğretmenleri geliştirilmiş ve çeşitli kurslar verilmiştir. dahil olmak üzere (beden eğitiminde uzmanlaşmış kurslar, uygulamalı eğitim, spor psikolojisi, spor Programı Yönetimi, sağlık eğitimi) .

Milli Eğitim Bakanlığı, genel olarak, cinsiyete bakılmaksızın tüm öğrencileri derslere katılmaya teşvik eder. Çoğu eğitim sisteminde, derslere ve spor derslerine katılım, öğrenmeyi artırmak ve öğrencilerin becerilerini geliştirmek için önemlidir .(Odat ve diğerleri,2007). Cinsiyetleri ne olursa olsun, öğrenciler aynı öğrenme ve akademik faaliyetlere katılma fırsatlarına sahip olmalıdır. Ancak, öğrencilerin derslere ve spor devamını etkileyen hastalıklar veya kişisel durumlar gibi istisnai durumlar olabilir. Bazı okulların bu istisnai durumlarla başa çıkmak ve öğrencilere gerekli desteği sağlamak için özel politikaları olabilir. Ürdün'de öğrencileri sınıf ve spor hazırlamak, eğitim sistemi ve okul politikaları da dahil olmak üzere birçok farklı faktöre bağlıdır. (Karrada, 2014). Genel olarak, Ürdün'deki tüm öğrencilerin cinsiyetlerine bakılmaksızın düzenli olarak derslere katılmaları teşvik edilir ve öğrencilerin spor ve okul sporlarına katılma fırsatı verilir. Ancak, sağlık, iklim, kültürel ve sosyal koşullar gibi faktörlerden varlık ve katılım etkilenebilir (Mahasneh, 2006).

Ürdün'de derslerin içeriği ve beden eğitimi müfredatı uygulanmaktadır. Ürdün'deki beden eğitimi müfredatı, öğrencilerin farklı eğitim düzeylerinde öğrendikleri bir dizi konu ve spor

becerisi içerir (Abdel Hafız ve diğerleri,2009). Ürdün'deki beden eğitimi müfredatının konuları arasında fiziksel zindelik ilkeleri, çeşitli sporlar, takım ve bireysel sporlar, motor becerilerin gelişimi ve fiziksel aktivitede sağlık ve güvenliğe odaklanma yer alır. Beden eğitimi müfredatı Ürdün Eğitim Bakanlığı'nın direktif ve standartlarına uygun olarak uygulanmaktadır. Bu konular genellikle okullarda nitelikli beden eğitimi öğretmenleri tarafından öğretilir ve öğrencilerin fiziksel uygunluklarını ve motor becerilerini geliştirmeyi ve fiziksel aktivitenin birey ve toplum sağlığı için önemi konusunda farkındalık yaratmayı amaçlar (Zaidve diğerleri, 2016).

Ürdün'de de beden eğitimi öğrencileri değerlendiriliyor ve her öğrencinin bireysel performansına göre başarı ve başarısızlık belirleniyor. Öğrencileri değerlendirmek için standartlar ve kriterler genellikle beden eğitimi konusunun müfredatına ve eğitimsel gereksinimlerine göre belirlenir. Ürdün'deki beden eğitimi değerlendirmeleri, öğrencilerin spor faaliyetlerine katılımı, sporsal tekniklerin ve becerilerin doğru uygulanması, sporsal kavramların teorik olarak anlaşılması ve gruplar ve bireylerle olumlu etkileşim gibi çeşitli unsurları içerir (Al-Wishahve diğerleri, 2012) Beden eğitimi notlarını hesaplama yöntemi, eğitim kurumu tarafından izlenen müfredata ve eğitim sisteminin yasalarına bağlıdır. Ancak beden eğitiminde notların nasıl hesaplandığına dair genel bir örnek verebiliriz:

1. Mevcudiyet ve katılım: Derslere ve uygulamalı derslere aktif katılım ve mevcudiyet, öğrenci değerlendirmesinin önemli bir parçasıdır. Çeşitli spor aktivitelerine etkileşimli katılımı, öğretmenin talimatlarına cevap vermeyi ve egzersizleri yapmayı içerebilir.
2. Fiziksel Yetenekler: Bir öğrencinin fiziksel yetenekleri, güç, fiziksel uygunluk, esneklik ve hız gibi çeşitli alanlarda testler yapılarak değerlendirilebilir. Bu, koşu testi, ağırlık kaldırma testi ve esneklik testi gibi testleri içerebilir.
- 3- Bireysel Performans: Yüzme, jimnastik veya futbol gibi belirli bir spor faaliyetinde öğrencinin bireysel performansı değerlendirilebilir. Öğrenci, uygulama, taktik ve rakiplerle etkileşim konusundaki beceri ve yeteneklerine göre değerlendirilir.
- 4- Projeler veya Yazılı Sınavlar: Beden eğitiminde kurallar, stratejiler ve spor tarihi hakkında kazanılan teorik bilgileri ölçmek için projeler veya yazılı sınavlar verilebilir.
- 5- Disiplin ve sportif davranış: Bir öğrencinin sınıftaki ve spor etkinliklerindeki genel davranışları onun değerlendirilmesini etkileyebilir.

Ürdün, son yıllarda spor alanında önemli başarılar elde etmiştir. Ülke, çeşitli spor branşlarında ulusal ve uluslararası düzeyde başarılı sporcular yetiştirmiştir. Futbol, Ürdün'de en popüler spor dalıdır. Ürdün milli futbol takımı, Asya Futbol Konfederasyonu'na (AFC) üyedir ve uluslararası turnuvalarda başarılı performanslar sergilemiştir. Ayrıca, Ürdün'de futbol ligleri ve kulüp takımları aktiftir.

Ürdün aynı zamanda basketbol, voleybol, atletizm, yüzme, boks ve karate gibi diğer sporlarda da başarılı sporcular yetiştirmiştir. Özellikle basketbol alanında Ürdünlü oyuncular, uluslararası turnuvalarda ülkelerini başarıyla temsil etmişlerdir.

Ürdün hükümeti ve spor federasyonları, sporun teşvik edilmesi ve gençler arasında yaygınlaştırılması için çeşitli projeler yürütmektedir. Spor tesisleri ve altyapı da geliştirilmektedir. Ürdün ayrıca uluslararası spor etkinliklerine ev sahipliği yapmaktadır. Bu da ülkenin sporunun tanıtımına ve gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Ancak her ülkede olduğu gibi, spor alanındaki başarılar sürekli değişebilir ve takım ve sporcu performansı dönemsel olarak farklılık gösterebilir. Ürdün'ün spor alanındaki başarısı, sporda yapılan yatırımlar, yetenek geliştirme programları ve uluslararası rekabet düzeyindeki performanslar gibi çeşitli faktörlere bağlıdır.

KAYNAKÇA

"Education Reform for the Knowledge Economy II". World Bank. Retrieved 2013-01-07.

"USAID/ Jordan- Education". Jordan.usaid.gov. 12 June 2006. Archived from the original on 2006-04-25. Retrieved 15 June 2010.

Abdel Hafız, Abdel Baset Mubarak. (2009). Zarqa Valiliği, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri müdürlüklerinde okul sporlarının karşılaştığı sorunlar, Cilt (36), Sayı (2). Ürdün.

Abdul Hak, Emad, Salih. (2005), beden eğitimi öğretmenlerinin bakış açısıyla okul spor faaliyetlerine öğrenci katılımını etkinleştirmede okul müdürlerinin rolü, İslam Üniversitesi Dergisi (İnsan Bilimleri Serisi), Cilt On Üç - Bir Numara

Al-Awn, Ismail (2017), Geliştirilmiş Beden Eğitimi Müfredatı, 1. Baskı, Shahrazad Yayınevi ve dağıtım, Amman, Ürdün.

Al-Hinai, Juma (2007), Umman Sultanlığı'nda okul sporları müfredatını uygulamada beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar, yayınlanmamış bir yüksek lisans tezi, University of Yarmouk, Irbid-Ürdün.

Al-seih , Muhammed ve Zaghloul, Salem. (2004).(Teknoloji Hazırlama ve Yeterlilik ,Beden eğitimi öğretmeni, İskenderiye: Dar Al-Wafaa

Amin Anwar ve Jamal Al-Din Al-Shafei (2000), (Curriculum of Contemporary Physical Education, birinci baskı, Dar Al-Fikr Al-Arabi.

Atwi, Cevdet. (2004).(Eğitim yönetimi ve eğitim denetimi: Kökenleri ve uygulamaları, Amman: International Scientific House.

Dairetü'l-ihsaati'l-amme (2005). <http://www.dos.gov.jo.p.4>. (erişim: 20 Mayıs 2022) .

Mahasneh, İbrahim. (2006). Beden eğitimi öğretmenliği. Yayın ve dağıtım için Dar Jarir. Amman Ürdün.

Mervan Abdülhamid İbrahim (2001). Faktöriyel Analiz Yöntemlerini Kullanan Fiziksel Uygunluk Testlerinin Tasarımı ve Oluşturulması, Amman: Al-Warraq Foundation for Publishing and Distribution.

Monther H. (2007), (Eğitim müfredatı ve beden eğitimi müfredatı, Spor Akademisi.

Oudat, Mueen ve Khasawneh, AbdelHakim. (2007). Ürdün devlet okullarında beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştığı mesleki sorunlar. Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi Fakültesi, Ürdün Üniversitesi, Amman, Ürdün.

vezâretü't-terbiyeti ve t-talim. (1971). kanunu't-terbiyeti ve t-talimi 1964. amman: vezâretü't-terbiyete't-talim.

vezâretü't-terbiye ve't-talim (2006) malumatü'amma. <http://www.moe.gov.jo/school/sewel/known.htm>. (erişim: 10 Mayıs 2006)

vezâretü't-terbiyeti ve t-talim. (1999). kânünü't-terbiyete't-talimi li-âmi 1994. risâleü'l-müallim, (39), 3-20. ez-zubi, h. (2003).

vezâretü't-terbiyete't-talim idâretü'l-menâhicive'l-kütübi'l-medresiyeminhâcü't- terbiyeti'l-islâmiye (2005). basılmamış belgeler, amman: idâretü'l-menâhicive'l- kütübi'l-medresiyeye.

Vezâretü't-terbiyete't-talim kısmü'l-menahicive'l-kütübi'l-medresiyeye (2003). nizamü'l-fusulifi'l-merheleti's-saneviye. amman: kısmü'l-menahicive'l-kütübi'l-medresiyeye

vezâretü't-terbiyative't-talim kısmü'l-menâhicive'l-kütübi'l-medresiye (1990). minhâcü't-terbiyeti' islâmiye ve hututuha'l-arîze fî merheleti't-talimi'asasî. amman: kısmü'l- menâhicive'l-kütübi'l-medresiye.

vezâretü't-terbiyative't-tâlim, idâretü'l-meâhicive'l -kütübi'l-medresiyyemenâhicü't- terbiyeti'l-islâmiye (2005).

YahyawySaeed: Beden eğitimi dersinde sportif fiziksel aktivite uygulamak için güdüler Spor Lisans tezi, Cezayir, 1998

Zaid, Ismail ve Radi, Emad. (2016). Beden eğitiminde öğretimin temelleri. Yayın ve dağıtım için Dar Degla. Amman Ürdün.

Zainab Ali Omar ve GhadaJalalAbdel-Hakim (2008), (Beden eğitimi öğretim yöntemleri, teorik temeller ve pratik uygulamalar, Dar Arap Düşüncesi, Kahire.

Zimmo, L.,Farooq, A., Almudahka, F., Ibrahim, I., & Al-Kuwari, M. G. (2017). Okul zamanı fiziksel Katar'daki Arap ilkokul çocukları arasında etkinlik. BMC pediatri, 17(1),

SB64

**Özel Yetenek Sınavına Giren Sporcuların Mental İyi Oluş Düzeylerinin
İncelenmesi**

**Analysis Of Athletes Who Took The Special Talent Test's Levels Of Mental
Well-Being**

KAVALCI, İsa¹

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

KÖSE, Şöhret

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

KALKAVAN, Arslan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

ÖZET

Bu araştırma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi BESYO özel yetenek sınavına giren sporcuların farklı değişkenlere (cinsiyet, spor yapma yılı, sporculuk düzeyi ve mezun olunan okul türü) göre mental iyi oluş düzeylerini incelemek amacı ile yapılmıştır. Tarama yöntemi ve anket tekniği kullanılan araştırmada mental iyi oluş ölçeğini eksiksiz ve hatasız dolduran 336 (Erkek: 269 ve Kadın: 67; $\bar{x}=19.30\pm2.77$) sporcu bulunmaktadır. Çalışma grubunun demografik bilgilerini ve mental iyi oluş düzeylerini belirlemek için “*Kişisel Bilgi Formu*” ve Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeğin mevcut araştırma için güvenirlik katsayısı $\alpha=.917$ olarak hesaplanmıştır. Araştırmada verilerin analizinde SPSS 27 istatistik paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Veri analizinden önce normallik varsayımına bakıldıktan sonra karşılaştırmalı veriler için Bağımsız Gruplar için T-Testi ve One-Way ANOVA testi kullanılmıştır. $p=0.05$ olarak alınmıştır. Sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin (ölçekten alınan minimum-maximum değerler göz önünde bulundurulduğunda) ortalamaların üstünde olduğu görülmüştür ($\bar{x}=58.57\pm8.01$). Bu duruma karşın demografik özelliklerin sporcuların mental iyi oluşları üzerinde farklılık yaratmadığı görülmüştür. Bir diğer ifade ile cinsiyete, spor yapma yılına, sporculuk düzeyine ve sporcuların mezun oldukları lise türüne bağlı olarak mental iyi oluş düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemiştir. Özel yetenek sınavına giren sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin nispeten yüksek düzeylerde olması akademik ve sportif performansları açısından oldukça önemlidir. Dahası, sporcuların kendine güven duyduğu, geleceğe karşı iyimser oldukları görülmüştür. Son olarak, sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, spor yapma yılı, sporculuk düzeyi ve mezun oldukları okul türü değişkenlerine göre farklılık göstermediği; sporcuların benzer ortalamalara sahip oldukları söylenebilir.

Anahtar kelimeler: özel yetenek sınavı, sporcu, mental iyi oluş.

Corresponding author: İsa KAVALCI (ORCID: 0000-0001-5419-4224)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, isa.kavalci@erdogan.edu.tr

Şöhret KÖSE (ORCID: 0000-0002-0207-8333)

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

Abstract

This research was conducted to examine the mental well-being levels of athletes taking the Recep Tayyip Erdoğan University BESYO special talent exam according to different variables (gender, years of sports, level of athleticism and type of school graduated). In the study, 336 athletes (Male: 269 and Female: 67; $x=19.302.77$) completed the mental well-being scale completely and without errors using the scanning method and survey approach. The "Personal Information Form" and the Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale were used to determine the study group's demographic information and mental well-being levels. For the current investigation, the reliability coefficient of the scale utilized in the research was calculated as $=.917$. To evaluate the data in the study, descriptive statistics were provided using the SPSS 27 statistical package program. T-Test for Independent Groups and One-Way ANOVA tests were employed for comparing data after validating the normality assumption prior to data analysis. It was calculated as $p=0.05$. According to the minimum-to-maximum values derived from the scale, it was found that the athletes' mental well-being levels were higher than normal ($x=58.578.01$). In spite of this, it was shown that athletes' mental health was unaffected by their demographic traits. In other words, there was no statistically significant difference in the players' levels of mental well-being based on their gender, number of years spent participating in sports, level of athleticism, or the type of high school they attended. In order to perform well in both academics and athletics, it is crucial for the athletes taking the unique talent exam to have a good degree of mental health. Athletes have also been noted to be self-assured and upbeat about the future. Finally, it was discovered that the players' average levels of mental health did not differ based on their gender, number of years spent participating in sports, level of athleticism, or the type of school from which they graduated.

Keywords: special ability test, athlete, mental well-being.

Giriş ve Amaç

Fiziksel gücün sıklıkla ön planda olduğu dinamik spor alanında, mental iyi olmanın önemi; atletik performansı ve genel başarıyı etkileyen kritik bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır (Jones ve ark. 2007; Sheard 2010). Atletik performans yalnızca fiziksel güç ve beceriyle tanımlanmaz; beden ve zihnin karmaşık bir etkileşimini de kapsar. Sporunun fiziksel durumu rakipler ile denk olması durumunda, kazanan genellikle daha iyi zihinsel becerilere sahip olan sporcular olmaktadır (Weinberg ve Gould, 2015). Bu bakımdan sporcuların zihinsel gücü; performanslarını, dayanıklılıklarını ve başarılarının temel taşı olarak kabul edilmektedir (Holland, Woodcock, Cumming ve Duda, 2010; Sorensen, Jarden ve Schofield, 2016).

Son yıllarda mental iyi olma üzerine çalışmalar yapan spor araştırmacılarının, antrenörlerin, sporcuların ve spor yöneticilerinin üzerinde durduğu bir kavram olmuştur. Mental iyi olma, bireyin yaşam amaçlarını, potansiyelinin farkında olup olmadığını, diğer insanlarla ilişkisinin kalitesini içermektedir (Ryff ve Keyes, 1995). Bir başka tanımda ise, bireyin kendini olumlu algılamasını, sınırlılıklarının farkında olduğunda bile kendinden memnun olmasını, diğerleriyle güvenli ve sıcak ilişkiler geliştirmesini, bireysel ihtiyaç ve isteklerini karşılayacak şekilde çevreyi şekillendirmesini, özerk ve bağımsız hareket edebilmesini, yaşam amacının ve anlamının olmasını, kapasitesinin farkında olmasını ve bu kapasitesini geliştirmeye çalışmasını yansıtmaktadır (Keyes, Shmotkin ve Ryff, 2002).

Yapılan araştırma bulgularında; mental dayanıklılıklarını arttıran sporcuların, rahat, sakin ve enerji dolu hissetmelerini sağlayan çeşitli şekillerde tepki verdiklerini vurgulamaktır. Özellikle

mental iyi oluş düzeyleri iyi olan bireylerde iki beceriyi geliştirmeyi öğrendikleri görülmektedir. Birincisi, kriz anında ya da aksiliklerde pozitif enerji akışlarını artırma yeteneği (örn. enerjinin olumlu yönde kullanılması) İkincisi, problemler, baskı, hatalar ve rekabet ile ilgili doğru tutumların takınılması için belirli şekillerde düşünmeyi öğrenmişlerdir (Loehr, 1982; Jones, 2002). Nitekim her sene binlerce öğrenci üniversiteye başlamaktadır. Öğrencilerin üniversite öğrenimini sürdürürken en pek çok sorunla karşılaştıkları bilinmektedir. Lise ortamından üniversite ortamına gelen öğrenciler, genel olarak ailesinin yanından ayrılmanın ve üniversitedeki öğrenim sisteminin getirdiği yeni ortama uyum sağlama, kendi kararlarını alma, sorumluluk alıp bunun sonucuna katlanma, derslerde başarılı olma, beslenme, barınma ihtiyaçlarını karşılayabilme ve arkadaş edinme gibi pek çok sorunla karşılaşmaktadır. Bu sorunlarla başa çıkamayan öğrencilerde psikolojik sorunlar (depresif eğilimlere, genel kaygı gibi davranış bozukluklarına, başarısızlık, kişiler arası ilişki ve uyum sorunları) rastlanmaktadır (Ültanır, 1996; akt. Koç ve Polat, 2006). Üniversite yılları, öğrencilerin gelecek kariyerlerine ilişkin akademik ve mesleki hedefler belirlemelerinde, kararlar almalarında ve planlar yapmalarında önemli bir süreçtir. Üniversite öğrencilerinin etkili bir kariyer gelişimi için gerekli olan görevleri yerine getirmede kendi yeterliklerini nasıl değerlendirdikleri, seçmiş oldukları kariyerin kendilerine ne gibi sonuçlar getireceği konusunda ne derece gerçekçi ve olumlu sonuç beklentileri geliştirdikleri onların mevcut veya gelecekteki sağlık ve mental iyi oluşları üzerinde etkili olabilmektedir. Bu bilgiler ışığında, bu araştırmanın amacı özel yetenek sınavına giren sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin incelemektir.

Yöntem

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi özel yetenek sınavına giren sporcu öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise tamsayım yöntemine bağlı, gönüllü esasına dayalı, 269'u erkek (%80,0) ve 67'si kadın (%20,0) toplam 336 sporcu öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin demografik bilgilerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan “*Kişisel Bilgi Formu*” mental iyi oluş düzeylerini belirlemek için ise “*Warwick- Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği*” kullanıldı.

Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (WEMIOÖ):

Tennant ve diğerlerinin (2007) geliştirdiği, Keldal'ın (2015) Türkçeye uyarladığı tek boyutlu ölçek, 14 madde içermektedir. 5'li likert tipinde tasarlanan ölçek; “1=hiç katılmıyorum ve 5=tamamen katılıyorum” aralığında bir cevaplama anahtarına sahiptir. Tüm maddelerin pozitif ifadeyle örüldüğü ölçekten en düşük 14, en yüksek 70 puan alınabilmekte, alınan yüksek puanlar yüksek mental iyi oluşa işaret etmektedir. Ölçeğin toplam iç tutarlık katsayısı ,89'dur. Bu çalışmada kullanılan ölçeğin mevcut araştırma için güvenirlik katsayısı $\alpha=.917$ olarak hesaplanmıştır.

Protokol

İki kısımdan oluşan ölçek okul müdürlüğünden izin alındıktan sonra RTEÜ özel yetenek sınavına katılım yapmak için kayıta gelen, gönüllü olarak katılmayı kabul eden öğrencilere

uygulandı. 450 öğrenciye uygulanan ölçekten eksik doldurulanlar ayıklanarak 269'u erkek, 67'si kadın olmak üzere toplam 336 kişi çalışmaya dâhil edildi.

İstatistik Yöntem

Araştırmada verilerin analizinde SPSS 27 istatistik paket programı kullanıldı. Araştırma neticesinde elde edilen verilerin öncelikle yüzde, dağılım, frekans, ortalama ve standart sapma değerleri tanımlayıcı istatistik (descriptive statistic) yapıldı. Ardından verilerin dağılımıyla ilgili olarak normallik testi için Shapiro Wilk test uygulanacak ayrıca basıklık ve çarpıklık (kurtosis and skewness) değerlerine bakılarak normallik sınaması da yapıldı. Normallik varsayımına bakıldıktan sonra karşılaştırmalı veriler için Bağımsız Gruplar için T-Testi ve One-Way ANOVA testi kullanılmıştır. $p=0.05$ olarak alınmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Sporcu Öğrencilerin Dağılımı

<i>Değişkenler</i>	<i>Gruplar</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
<i>Cinsiyet</i>	<i>Kadın</i>	67	20%
	<i>Erkek</i>	269	80%
	<i>Toplam</i>	336	100%
<i>Spor Yapma Yılı</i>	<i>1-2 Yıl</i>	94	28%
	<i>3 Yıl ve Üzeri</i>	242	72%
	<i>Toplam</i>	336	100%
<i>Sporculuk Düzeyi</i>	<i>Okul Takımı</i>	76	23%
	<i>Amatör</i>	240	74%
	<i>Milli</i>	20	6%
	<i>Toplam</i>	336	100%
<i>Mezun Olunan Okul Türü</i>	<i>Meslek Lisesi</i>	85	25%
	<i>Anadolu Lisesi</i>	196	58%
	<i>İmam Hatip Lisesi</i>	44	13%
	<i>Spor Lisesi</i>	11	3%
	<i>Toplam</i>	336	100%

Tablo 1' de görüldüğü üzere araştırmaya katılan sporcuların %80'inin erkek, %72'sinin 3 yıl ve üzeri spor yaptığı, %74'ünün amatör düzeyde spora katılım sağladığı ve %58'inin Anadolu lisesi mezunu olduğu görüldü.

Test Sonuçlarına İlişkin Bulgular

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Sporcu Öğrencilerin Mental İyi Olma Puan Ortalaması

	N	Ort±Ss	Min.	Max.
Mental İyi Olma	336	58.57±8.01	28	70

Tablo 2’de görüldüğü üzere, araştırmaya katılan sporcu öğrencilerinin mental iyi olma düzeyi ortalamasının ($58,57 \pm 8,01$) düzeyde olduğu görüldü.

Cinsiyet ve spor yapma yılına göre sporcu öğrencilerin mental iyi olma düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulandı.

Tablo 3. Cinsiyet ve Spor Yapma Yılına Göre T-Test Sonuçları

Değişken	Grup	Ort.	Ss	df	t	p
Cinsiyet	Kadın	59,18	7,11	334	-0,686	0.493
	Erkek	58,43	8,23			
Spor Yapma Yılı	1-2 Yıl	57,92	7,24	334	-0,908	0.365
	3 Yıl ve Üzeri	58,81	8,31			

$p>0.05$

Test sonuçları sporcu öğrencilerin Mental İyi Olma arasındaki farkın anlamlı olmadığını gösterdi (t_{334} ; -0,686; -0,908; $p>0,05$). Yani Kadın sporcu öğrencilerin puanı (59.18 ± 7.11), Erkek sporcu öğrencilerin puanından (58.43 ± 8.23) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunamadı. Test sonuçları bir diğer değişken olan spor yapma yılına göre; spor yapma yılı 3 yıl ve üzeri olan sporcu öğrencilerin puanı (58.81 ± 8.31), 1-2 yıl spor yapan sporcu öğrencilerin puanından (57.92 ± 7.23) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunamadı (Tablo 3).

Sporculuk düzeyi ve mezun olunan okul türüne göre sporcu öğrencilerin mental iyi olma düzeyleri arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü ANOVA testi uygulandı.

Tablo 4. Sporculuk Düzeyi ve Spor Yapma Yılına Göre Tek Yönlü ANOVA Test Sonuçları

Değişken	Grup	Ort.	Ss	df	F	p
Sporculuk Düzeyi	Okul Takımı	58,08	8,13	333	0,662	0.516
	Amatör	58,58	8,05			
	Milli	60,40	7,28			
Mezun Olunan Okul Türü	Meslek Lisesi	58,61	7,70	332	0,835	0.475
	Anadolu Lisesi	58,22	8,45			
	İmam Hatip Lisesi	59,27	6,78			
	Spor Lisesi	61,82	7,04			

$p>0.05$

Test sonuçları sporcu öğrencilerin Mental İyi Olma arasındaki farkın anlamlı olmadığını gösterdi ($f_{3,333}$; 0.662; $p>0.05$); ($f_{3,332}$; 0.835; $p>0.05$). Yani Milli olan sporcu öğrencilerin puanı (60.40 ± 7.27), Amatör (58.58 ± 8.04) ve Okul takımı düzeyinde olan sporcu öğrencilerin

puanından (58.08 ± 8.13) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunamadı. Test sonuçları bir diğer değişken olan mezun olunan okul türüne göre; Spor lisesinden mezun olan sporcu öğrencilerin puanı (61.82 ± 7.04), İmam Hatip Lisesi (59.27 ± 6.77), Meslek Lisesi (58.61 ± 7.70) ve Anadolu Lisesinden mezun olan sporcu öğrencilerin puanından (58.22 ± 8.44) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunamadı (Tablo 4).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada, özel yetenek sınavına giren sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar bakıldığında, sporcu öğrencilerin mental iyi olma düzeylerinin yüksek çıkması, katılımcıların sporun içinde olduklarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Sporun mental iyilik hali üzerinde olumlu etkisinin olması şaşırtıcı değildir. Sporun, fiziksel ve ruhsal hastalıkları önleyici, sağlığı ve mental iyilik halini güçlendirici bir etkiye sahip olduğu birçok araştırmacı tarafından kabul edilmektedir. Cramer, Nieman ve Lee (1991) fiziksel egzersizin mental iyilik hali üzerindeki anlamlı etkisini gözlemlemişlerdir. Szabo (2003)'da egzersizin psikolojik sıkıntı ve mental iyi oluş üzerindeki pozitif etkisine dikkati çekmiştir. Başar ve Sarı (2018) düzenli egzersiz yapanların yapmayanlara göre daha yüksek mental iyi oluş puanına sahip olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerinin mental iyi oluş puan ortalamalarının cinsiyet değişkeni arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır. Ancak kadın öğrencilerinin mental iyi olma puanları, erkek öğrencilerin mental iyi olma puanlarından yüksek bulunmuştur. Literatür incelendiğinde kadınların erkeklere göre daha yüksek mental iyi olma düzeyinde olduğunu belirtirken (Lee, Seccombe ve Shehan, 1991; Eşigül, 2013; Cenkseven, 2004; Demirci, 2013; Özden, 2014; Ryff ve Singer, 2008; Üstün, 2019), bu sonuçların tersini gösteren çalışmalarda yer almaktadır (Haring ve ark., 1984; Tekkurşun ve ark., 2018; Tennant ve ark., 2007; Çakır ve Kavalcı, 2023). Literatürde yer alan bu bilgiler ışığında mental iyi oluş ve cinsiyet değişkeninin birlikte ele alındığı araştırmalarda kesin bir yargı söz konusu olmadığı belirlenmiştir. Bunun sebepleri arasında ise katılımcıların farklı sosyo demografik özelliklere sahip olması ve farklı profillerde kişilerin araştırmalara dahil olması sayılabilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerinin mental iyi oluş puan ortalamalarının spor yapma yılı değişkeni arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır. Ancak 3 yıl ve üzeri spor yapan öğrencilerinin mental iyi olma puanları, 1-2 yıl spor yapan öğrencilerin mental iyi olma puanlarından yüksek bulunmuştur. Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde elde edilen sonucu destekler niteliktedir. Connaughton ve ark., (2008) yaptığı araştırmada antrenman yaşı fazla sporcuların, deneyimsiz ya da antrenman yaşı az olan sporculara göre daha yüksek mental dayanıklılık puanları aldığını belirtmektedir. Kalkavan ve ark., (2017) ise masa tenisi sporcularının spor yapma yılına göre zihinsel dayanıklılık puan ortalamalarında anlamlı bir farkın olmadığını belirtmektedir. Kayhan ve ark., (2017) takım spor dallarıyla ilgilenen sporcuların spor yapma yılı arttıkça zihinsel dayanıklılık düzeyinin artış gösterdiğini ortaya koymuştur. Kalkavan ve ark., (2018) spor yapma yılı yükseldikçe mental dayanıklılık puanlarının da arttığını görmüştür.

Araştırmaya katılan öğrencilerinin mental iyi oluş puan ortalamalarının sporculuk düzeyi değişkeni arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır. Ancak milli sporculuk düzeyinde olan öğrencilerinin mental iyi olma puanları, amatör ve okul takımı düzeyinde olan öğrencilerin mental iyi olma puanlarından yüksek bulunmuştur.

Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde elde edilen sonucu destekler niteliktedir. Milli olan sporcuların zihinsel dayanıklılık puan ortalamaları milli olmayan katılımcılardan daha

yüksek olduğu görüldü (Kansız ve ark., 2018; Kalkavan ve ark., 2018). Bu sonuçlara bağlı olarak sporcunun başarısı zihinsel dayanıklılık düzeyi ile doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerinin mental iyi oluş puan ortalamalarının mezun olunan okul türü değişkeni arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunamamıştır. Ancak spor lisesinden mezun olan öğrencilerinin mental iyi olma puanları, diğer lise türlerinden mezun olan öğrencilerin mental iyi olma puanlarından yüksek bulunmuştur. Araştırmamızda okul türü değişkeni açısından bir fark bulunmaması; her katılımcının sporcu olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Sonuç olarak, özel yetenek sınavına giren sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin nispeten yüksek düzeylerde olması akademik ve sportif performansları açısından oldukça önemlidir. Dahası, sporcuların kendine güven duyduğu, geleceğe karşı iyimser oldukları görülmüştür. Son olarak, sporcuların mental iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, spor yapma yılı, sporculuk düzeyi ve mezun oldukları okul türü değişkenlerine göre farklılık göstermediği; sporcuların benzer ortalamalara sahip oldukları söylenebilir.

Öneriler

Mental iyi olma ile ilgili yapılacak araştırmalarda, bağımlı değişken sayısı arttırılabilir. Araştırmanın evreni daha fazla katılımcı ile genişletilebilir. Mental iyi olma kavramı antrenörlere, sporculara, yöneticilere ve ailelere kazandırılmalı uygulanan antrenman programlarında zihinsel dayanıklılığı güçlendirecek çalışmalar eklenmelidir.

Kaynakça

- Arfias, A. G., Rabeaz, F. C., Fernandez-Echeverria, C., Dominguez, M. A. & Arroyo, M. P. M. (2015). Comparative Analysis of the Endocrine System in Athletes. *Journal Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Fisica y el Deporte*. 14(23), 431-446.
- Başar, S., & Sarı, İ. (2018). Düzenli egzersizin depresyon, mutluluk ve psikolojik iyi oluş üzerine etkisi. İnönü Üniversitesi, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (İÜBESBD)*, 5(3), 25-34.
- Cenkseven F. (2004). *Üniversite Öğrencilerinde Öznel ve Psikolojik İyi Olmanın Yordayıcılarının İncelenmesi*. Doktora Tezi. Adana Çukurova Üniversitesi SBE.
- Connaughton, D., Wadey, R., Hanton, S., & Jones, G. (2008). “The development and maintenance of mental toughness: Perceptions of elite performers. *Journal of Sport Sciences*” Vol: 26, 83–95.
- Cramer S. R., Nieman D. C. ve Lee J. W. (1991). The effects of moderate exercise training on psychological well-being and mood state in women. *Journal of Psychosomatic Research*, 35(4): 437-449.
- Çakır, G., & Kavalcı, İ., (2023). Spor Lisesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Zihinsel Dayanıklılık Ve Saldırganlık İlişkisinin İncelenmesi . *Ahi Evran 3rd International Conference On Scientific Research May 3-4*, Odlar Yurdu University, Baku, Azerbaijan, Baku, Azerbaijan

- Demirci, İ. (2013). *Öğretmen Adaylarının Öz Bilgi ve Psikolojik İyi Olma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Eşigül E. (2013). *Üniversite Öğrencilerinin Algıladıkları Stres ile Psikolojik İyi Olma Arasındaki İlişkiye Sosyal Problem Çözmenin Aracı ve Düzenleyici Rolünün İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Adana.
- Haring MJ, Stock WA, Okun MA. (1984). A Research Synthesis of Gender and Social Class as Correlates of Subjective Well-Being, *Human Relations*, 37(8): 645-657.
- Holland, M. J., Woodcock, C., Cumming, J., & Duda, J. L. (2010). Mental qualities and employed mental techniques of young elite team sport athletes. *Journal of Clinical Sport Psychology*, 4, 19-38. <http://dx.doi.org/10.1123/jcsp.4.1.19>.
- Jones G, Hanton, S, Connaughton D. (2007). A framework of mental toughness in the world's best performers. *Sport Psychol*;21(2):243-264. doi:10.1123/tsp.21.2.243
- Jones, G., Hanton, S., Connaughton, D. (2002). "What is this thing called mental toughness? An investigation of elite sport performers." *Journal of Applied Sport Psychology*, Vol: 14, 205-218.
- Kalkavan, A., Acet, M., Çakır, G. (2017). Investigation of the Mental Endurance Levels of the Athletes Participating in the Table Tennis Championship of Universities in Turkey. *International Journal of Science Culture and Sport*, 5(4), 356-363.
- Kalkavan, A., Çakır, H. İ., Kayhan, R. F., Kavalcı, İ., & Çakır, G., (2018). Türkiye Grekoromen Şampiyonasına Katılan Güreşçilerin Mental Dayanıklılıklarının Araştırılması . *6th International Conference on Science Culture and Sport* (25-27 April 2018, Lviv-UKRAINE) (pp.409-419). Lviv, Ukraine
- Kansız, A., Kalkavan, A., Işık, U., & Çakır, H. İ., (2018). Bisikletçilerin ve Doğa Sporları Yapan Sporcuların Zihinsel Dayanıklılık Düzeylerinin Karşılaştırılması. *6th International Conference on Science Culture and Sport* (25-27 April 2018, Lviv-UKRAINE) (pp.409-419). Lviv, Ukraine
- Kayhan RF., Hacifaeroğlu S., Aydoğan H., Erdemir İ. (2017). Takım Sporları İle İlgilenen Sporcuların Zihinsel Dayanıklılık Durumlarının İncelenmesi. *IX. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi*, 364- 364. (Özet Bildiri/Sözlü Sunum).
- Keldalı G. (2015). Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği'nin Türkçe Formu: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, *The Journal of Happiness & Well-Being*, 2015, 3(1): 103-115.
- Keyes CLM, Shmotkin D, Ryff CD. (2002). Optimizing Well-Being: The Empirical Encounter of Two Traditions, *Journal of Personality & Social Psychology*, 82(6): 1007-1023.
- Koç M, Polat Ü. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Ruh Sağlığı, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 3(2): 1-22.
- Lee GR, Secombe K, Shehan CL. (1991). Marital Status and Personal Happiness: An Analysis of Trend Data, *Journal of Marriage and the Family*, 839-844.

- Loehr, J. E. (1982). *“Athletic excellence: Mental toughness training for sports”* New York: Plume.
- Özden, K. (2014). *Üniversite Öğrencilerinde Psikolojik İyi Oluşun Psikososyal Yordayıcılarının Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramı Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı.
- Ryff CD, Keyes CLM. (1995). The Structure of Psychological Well-Being Revisited, *Journal of Personality and Social Psychology*, 69(4): 719-727.
- Ryff, CD. & Singer, HB. (2008). Know thyself and become what you are: a eudaimonic approach to psychological well-being. *Journal of Happiness Studies*, 9, 13-39.
- Sheard M. (2010). Mental toughness: The mindset behind sporting achievement. New York. Routledge,
- Sorensen, S., Jarden, A., Schofield, G. (2016). Lay perceptions of mental toughness: Understanding conceptual similarities and differences between lay and sporting contexts. *International Journal of Wellbeing*, 6(3), 71-95. doi:10.5502/ijw.v6i3.551.
- Szabo, A. (2003). The acute effects of humor and exercise on mood and anxiety. *Journal of Leisure Research*, 35(2): 152.
- Tekkurşun Demir, G. T., Namlı, S., Hazar, Z., Türkeli, A. ve Cicioğlu, H. İ. (2018). Bireysel ve takım sporcularının karar verme stilleri ve mental iyi oluş düzeyleri. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 176-191.
- Tennant, R., Hiller, L., Fishwick, R., Platt, S., Joseph, S., Weich, S., Parkinson, J., Secker, J. ve Stewart-Brown, S. (2007). The Warwick-Edinburgh mental well-being scale (WEMWBS): Development and UK validation. *Health and Quality of Life Outcomes*, 5(1), 50-63.
- Üstün, S. (2019). *Sosyal bir topluluk olan amatör çoksesli korolarda yer alan bireylerin mental iyi oluş durumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Weinberg, R. S. and Gould, D. (2015). *Introduction to psychological skills training. Foundations of Sport and Exercise Psychology* (s. 247-271). Champaign: Human Kinetics.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel Araştırma Yöntemlerinin Temel Özellikleri ve Eğitim Araştırmalarındaki Yeri ve Önemi. *Eğitim ve Bilim* 23(112): 7-10.

SB65

Ortaokul Öğrencilerinin Fiziksel ve Motor Özelliklerinin Bazı Değişkenlere Göre Araştırılması

Investigation of Physical and Motor Characteristics of Secondary School Students According to Some Variables

KURT, Hakan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

AKOĞUZ YAZICI, Nihal

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

KALKAVAN, Arslan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

ÖZET

Araştırmanın amacı, ortaokulda eğitim öğretime devam eden öğrencilerinin bazı fiziksel ve motor özelliklerinin karşılaştırılmasını içermektedir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Of ilçesinde ilköğretim kurumlarında öğrenim gören ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2021-2022 eğitim öğretim yılında ortaokulda öğrenim gören ve tesadüfi yönteme göre seçilen 91'i erkek ve 89'u kız olan toplam 179 öğrenci oluşturmaktadır. Bu amaçla veri toplama araçları kişisel bilgi formu, boy ve kilo ölçümü, 20m sürat testi, Flamingo denge testi, çeviklik T testi, dikey sıçrama testi, durarak uzun atlama testi, otur eriş esneklik testi uygulanmıştır. Araştırmada verilerin analizinde SPSS 27 istatistik paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Veri analizinden önce normallik varsayımına bakıldıktan sonra karşılaştırmalı veriler için Bağımsız Gruplar için T-Testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen verileri için Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Analizler sonucunda beden eğitimi ders saati 1 olan öğrencilerin boy, kilo, denge ve esneklik derecelerinde anlamlı bir şekilde daha iyi ortalamaya sahip olduğu görülürken; beden eğitimi ders saati 2 saat olan öğrencilerin ise dikey sıçramada anlamlı bir şekilde daha iyi ortalamaya sahip olduğu görüldü. Diğer yandan 20m sürat testi, çeviklik t testi, dikey sıçrama ve durarak uzun atlama testlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmedi. Sonuç olarak, temel motor hareketlerin geliştirilmesine yönelik bazı fiziksel ve motor testlerin çocukların temel motor hareketlerinin gelişimlerine etkilerinin yanı sıra beden eğitimi programının temel amaçları arasında yer alan hareket becerilerinin kazanılması ve geliştirilmesi, haftada düzenli olarak uygulanan beden eğitimi dersinin sıklığına ve nitelikli fiziksel aktivitelere bağlı olduğu düşünülebilir.

Anahtar kelimeler: motor beceri testleri, beden eğitimi ve spor.

Corresponding author: Hakan KURT (ORCID: 0000-0002-1929-3558)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, hakan_kurt21@erdogan.edu.tr

Nihal AKOĞUZ YAZICI (ORCID: 0000-0002-4766-140X)

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

Abstract

The purpose of the research includes comparing some physical and motor characteristics of secondary school students. Descriptive scanning model was used in the research. The population of the research consists of secondary school students studying in primary education institutions in Of district in the 2021-2022 academic year. The sample of the research consists of a total of 179 students, 91 boys and 89 girls, studying in secondary school in the 2021-2022 academic year and selected according to the random method. For this purpose, data collection tools were used: personal information form, height and weight measurement, 20m speed test, Flamingo balance test, agility T test, vertical jump test, standing long jump test, sit and reach flexibility test. Descriptive statistics were given using the SPSS 27 statistical package program to analyze the data in the study. After checking the normality assumption before data analysis, T-Test for Independent Groups was used for comparative data. Mann-Whitney U test was used for data that did not show normal distribution. As a result of the analysis, it was seen that the students who had 1 physical education lesson hour had a significantly better average in height, weight, balance and flexibility levels; It was observed that students whose physical education lesson was 2 hours had a significantly better average in vertical jump. On the other hand, no statistically significant differences were observed in the 20m speed test, agility t-test, vertical jump and standing long jump tests. As a result, it can be thought that the effects of some physical and motor tests aimed at the development of basic motor movements on the development of children's basic motor movements, as well as the acquisition and development of movement skills, which are among the main objectives of the physical education program, depend on the frequency of physical education lessons and qualified physical activities applied regularly per week.

Keywords: motor skill tests, physical education and sports.

Giriş ve Amaç

Çocukların kendini fiziksel olarak algılamasında çocukluk çağındaki fiziksel aktivite, motor yeterlik performansı önemli bir ölçüttür (Crocker ve ark., 2000; Reudsep ve ark., 2002; Southall ve ark., 2004). Bedensel yapı başka bir deyişle fiziksel özellikler, gelişim çağındaki çocukların motor yetkinliklerini etkileyen faktörlerden biridir. Çünkü bedensel yapı ya da fiziksel özellikler fizyolojik kapasitelerin ortaya konulmasını etkilemektedir. Sahip olunan fiziksel yapı iyi olmadığı sürece istenilen motor beceri seviyesine ulaşmak pek mümkün değildir (D'Hondt ve ark., 2009). Motor yeterliliği düşük olan çocukların, fiziksel aktivitede daha az faaliyet gösterdiklerini göstermektedir; bu durum zamanla daha düşük spor seviyesine ve yağ dokusundaki artışa neden olabilir. Bunun sonucunda, çocukların düşük fiziksel aktivite seviyesinin azlığı motor beceri yeterliliği üzerinde olumsuz etkiye sahiptir (Wrotniak ve ark., 2006). Bundan dolayı okuldaki beden eğitimi dersleri ve fiziksel aktivitelere düzenli katılım genel olarak sağlıklı bir yaşam tarzının teşvik edilmesinde önemli bir rol oynayabilir (Christodoulidis ve ark., 2001). Sonuç olarak temel motor becerilerin geliştirilmesi çocukların spor yapma alışkanlığı kazandırılmasında, fiziksel aktivite düzeyinin artırılmasında ve çocukların sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmesinde önem taşımaktadır. Bu dönemde kazanılacak beceriler ileriki yıllardaki hareket ve temel motor gelişiminin temelini oluşturmaya yardımcı olacaktır (Senemoğlu, 2001, Bacanlı, 2002, Aydın, 2005).

Çocukların aktivite düzeyinin artırılması onların fiziksel gelişimlerini destekleyecek bu da çocukların sağlıklı bir bedene sahip olmaları yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır (Trost vd., 2003). Çocuklarda özellikle ilköğretim çağı, çocukların bedensel gelişimlerinin oldukça

hızlı olarak geliştiği bir süreçtir. Burada gününün çoğunu okulda geçiren çocuklar için, fiziksel gelişimini sağlayabilecek en önemli noktayı beden eğitimi dersleri oluşturmaktadır. Beden eğitimi, kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel değişim meydana getirme sürecidir (Tamer ve Pulur, 2001). Beden eğitimi dersi çocukların sportif etkinliklere katılımını, bedensel ve ruhsal yönden eğitimini, kuvvet, beceri ve dayanıklılık gibi temel motorik özelliklerinin gelişmesini önemli bir şekilde destekler (Harmandar, 2004; Özmen, 1999 akt. Güçoğlu ve Savaş, 2020). Ayrıca düzenli olarak uygulanan beden eğitimi ve fiziksel aktivite etkinlikleri çocukların sosyalleşme düzeyinin artmasına (Keskin, 2014, s.1), büyümelerinin ve gelişimlerinin daha sağlıklı olmasına, kötü alışkanlıklardan uzak durmalarına, kronik rahatsızlıkların oluşumunu en aza indirmede, çeşitli hastalıkları tedavilerinin desteklenmesinde, aktif bir yaşlılık dönemi geçirilmesinde oldukça önemli bir role sahiptir (Menteş ve ark., 2011, s. 966). Psikolojik bağlamda bakıldığında her hafta uygulanan düzenli beden eğitimi dersleri sayesinde çocuklar sporu hayatın bir parçası haline getirir. Bedenini ve gücünü fark eden çocuk davranışlarının kontrolünü ele almaya başlar. Düzenli beden eğitimi dersleri sayesinde çocuklar çevreleriyle sağlıklı ilişkiler kurabilir. Bu sayede çocukların hem fiziksel hem de ruhsal gelişimleri desteklenir (Bozdemir, 2012).

Özetle bireylerin bedensel ve zihinsel yönlerinin geliştirilmesi noktasında okullarda öğrencilere verilen beden eğitimi dersleri bireye sağlıklı spor aktivitelerini kazanma alışkanlığı ve fiziksel uygunluk seviyelerini yaşamları boyunca sürdürebilmeleri açısından son derece önemlidir (Bal, 2010). Söz konusu fiziksel özelliklerin geliştirilmesi ise ancak beden eğitimi derslerinin eğitim sistemi içerisinde yer alması ile mümkün olmaktadır (Öncü, 2007).

Beden eğitimi ve spor dersi kapsamında uygulanan fiziksel hareketliliğin çocuklar üzerindeki fiziksel, psikolojik ve sağlık yönünden yararları düşünüldüğünde çalışmamızda inceleyecek olduğumuz beden eğitimi ders saatinin motor özellikler üzerindeki etkisinin belirlenmesi önemlidir. Böylelikle çalışmamızın sonucunda motor performans üzerinde kaç saatlik beden eğitimi dersinin daha fazla etkisinin olduğu belirlenebilecektir. Çalışmamızın sonucu ülkemizde beden eğitimi ve spor derslerinin en az kaç saat olması gerektiğinin sonucunu da gösterebilir. Bu doğrultuda beden eğitimi ve spor ders saatinin ne kadar olması gerektiğine karar verebilmek için çalışmamız kaynak olarak kullanılabilir. Bu şekilde beden eğitimi ve oyun dersi faaliyetleri, öğrencilerin becerilerini ve davranışlarını pozitif anlamda geliştirme, olumlu davranışlar kazanmalarını sağlama, sporu bir yaşam biçimi şeklinde devam ettirme ve sağlıklı yaşamı destekleme hedeflerini gerçekleştirebilir.

Bu bilgiler ışığında bu araştırmada da ortaokulda eğitim öğretime devam eden öğrencilerin bazı fiziksel ve motor özelliklerinin karşılaştırılması amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Betimsel tarama, geniş gruplar üzerinde yürütülen, gruptaki bireylerin bir olgu ve olayla ilgili görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır (Karakaya, 2012).

Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini 2021-2022 eğitim öğretim yılında Of ilçesinde ilköğretim kurumlarında öğrenim gören ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise 2021-2022

eğitim öğretim yılında ortaokulda öğrenim gören ve tesadüfi yönetime göre seçilen 91'i erkek ve 89'u kız olan toplam 179 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri Toplama araçları olarak kişisel bilgi formu ve aşağıda belirtilen bazı performans ölçümleri yapıldı.

Kişisel Bilgi Formu

Katılımcılara ait cinsiyet, sınıf ve ders saati vb. demografik bilgilerin tespit edilmesi için kullanıldı.

Boy Uzunluğu Ölçümleri

Katılımcıların boy uzunlukları; anatomik duruşta, ayaklar çıplak, ayak topukları bitişik ve baş frontal düzlemde iken 0,01 cm hassasiyetli boy skalası ile ölçüldü. Elde edilen değer cm cinsinden kaydedildi (James ve ark., 2005.).

Vücut Ağırlığı Ölçümleri

Katılımcıların vücut ağırlıkları; ağırlık yapmayacak giysi ve ayaklar çıplak 0,1 kg duyarlılıkta elektronik tartı ile ölçüldü (Morrow ve ark., 2005).

20 m Sürat Testi

Sürat performanslarının tespit edilebilmesi için 20 m sürat testi kullanıldı. Katılımcılar, 20 m koşu alanına sahip parkurda maksimum hızlarını kullanarak koşular. Test, kontrol ve deney grubundakiler için ikişer kez uygulandı ve en iyi değer sn cinsinden kaydedildi (Sevim, 2007).

Flamingo Denge Testi

Katılımcıların denge performansları flamingo denge testi ile tespit edildi. Flamingo testi için; uzunluğu 50 cm, genişliği 5 cm ve yüksekliği 3 cm boyutlarında ahşap materyal kullanıldı. Testte, öğrenciler baskın ayakları ile testi tamamladı. Katılımcı baskın ayağıyla denge materyali üzerine çıkıp diğer eli ile boşta kalan ayağını eliyle arkaya doğru büküp tuttu. Katılımcı yerle temas ettiğinde ve ayağını bıraktığında kronometre durduruldu. Aynı süreç 1 dk. boyunca devam etti ve 1 dakikalık süreç boyunca katılımcının toplam düşme sayısı kaydedildi (Hazar ve Taşmektepligil, 2008).

Çeviklik T Testi

T testi, 10 m uzunluğu ve 10 m genişliği olan bir alanda T şeklinde oluşturulmuş 4 temas noktasından oluşmaktadır. Deneğin bu temas noktaları arasında farklı yönlerde, farklı şekillerde hareket etmesini gerektiren bir seriyi en kısa sürede tamamlaması amaçlanır. Bu testin diğer çeviklik testlerinden farkı denek daima aynı yöne bakar. Yön değiştirme işini sağa ve sola kayma adımlarıyla ya da geriye koşarak yapar. Bu test ikişer adet 900 'lık ve 1800 'lık dönüşün yanı sıra, 10 m ileri, 10 m sağa, 10 m sola ve 10 m geriye olmak üzere toplamda 40 m'lik bir mesafenin kat edilmesini gerektirir (Raya ve ark., 2013)

Dikey Sıçrama Testi

Katılımcıların, dikey düzlemde sıçrama performanslarının tespit edilebilmesine yönelik testtir. Test aşamasında öncelikle, duvara monte edilmiş platform önünde katılımcının sıçramadan uzanabildiği son nokta tespit edildi ve bu nokta sıfır noktası varsayıldı. Daha sonra, katılımcıdan çift ayakla sıçrayabildikleri en yüksek noktaya sıçramaları istendi (Morrow ve

ark., 2005). Sıfır noktası ile sıçrayarak uzanabildiği nokta arasındaki mesafe katılımcının dikey sıçrama performansı olarak cm şeklinde saptanarak kaydedildi.

Durarak Uzun Atlama Testi

Katılımcıların yatay düzlemde denge ile sıçrayabilme ve alt ekstremitte kuvvetlerini tespit edebilmeye yönelik testtir. Katılımcılardan belirlenmiş olan zeminde ayaklarını omuz genişliğinde açarak beklemesi ve hazır olduğunda sıçrayabildiği en ileri noktaya sıçraması söylendi. Test her gruptaki katılımcı öğrenciler için 2 kez tekrar edilip ve başlangıç noktasına yakın olan topuğun yerle temas ettiği en son nokta, test skoru olarak cm cinsinden kaydedildi (Kamar, 2003).

Otur Eriş Esneklik Testi

Katılımcıların alt ekstremitte kas esnekliklerinin tespit edilebilmesi için otur eriş testi kullanıldı. Öğrencilerden, ayak parmak uçları yukarıya gelecek şekilde ve dizler düz bir konumda esneklik sehpası önünde oturması ve erişebildiği son noktaya kadar uzanması istendi (Çolak ve Çetin, 2010). Test her katılımcı için ikişer kez uygulandı ve en iyi netice cm cinsinden kaydedildi.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizinde SPSS 27 istatistik paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Veri analizinden önce normallik varsayımına bakıldıktan sonra karşılaştırmalı veriler için Bağımsız Gruplar için T-Testi kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Dağılımı

Genel Özellikler	Gruplar	N	%
Ders Saati	Normal Ortaokul (2 Ders Saati)	90	50,3%
	İmam Hatip Ortaokulu (1 Ders Saati)	89	49,7%
Cinsiyet	Kız	88	49,2%
	Erkek	91	50,8%
Sınıf	5. Sınıf	29	16,2%
	6. Sınıf	32	17,9%
	7. Sınıf	62	34,6%
	8. Sınıf	56	31,3%

Tablo 1’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğrencilerin %50,3’ünün normal ortaokulda, %49,7’sinin ise İmam Hatip ortaokulunda öğrenim gördüğü belirlendi. Cinsiyet değişkenine bakıldığında %49,2’sinin kız, %50,8’inin erkek olduğu görüldü. Sınıf değişkeni incelendiğinde öğrencilerin %16,2’sinin 5. sınıfta, 17,9’unun 6. sınıfta, 34,6’sının 7. sınıfta ve 31,3’ünün 8. sınıfta öğrenim gördüğü belirlendi.

Tablo 2. Ders Saatine Göre Fiziksel ve Motor Özelliklerin Karşılaştırılmasında T-Test Sonuçları

Parametre	Ders Saati	N	Ort	SS	t	p
Boy (cm)	2 Ders Saati	90	151,58	9,40	-4,898	0,001
	1 Ders Saati	89	158,30	8,97		
Kilo (kg)	2 Ders Saati	90	48,69	11,03	-4,862	0,001
	1 Ders Saati	89	56,31	9,92		
20 m Koşu (sn)	2 Ders Saati	90	4,74	0,52	1,589	0,114

	1 Ders Saati	89	4,81	0,49		
Dikey Sıçrama	2 Ders Saati	90	16,64	2,14	3,618	0,001
	1 Ders Saati	89	16,25	1,89		
Esneklik Testi (cm)	2 Ders Saati	90	26,44	4,08	0,759	0,449
	1 Ders Saati	89	23,27	5,86		

Tablo 2’de öğrencilerin ders saati değişkenine göre fiziksel ve motor özellikler üzerinde anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız iki grup için T-Testi uygulandı.

Test sonuçlarında öğrencilerin, boy uzunluklarında ($t_{(177)} = -4,898$; $p < 0.05$), ve vücut ağırlıklarında ($t_{(177)} = -4,862$; $p < 0,001$) anlamlı fark tespit edildi. Ortalamalar incelendiğinde, 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin boy uzunluğu ortalamalarının (158.30 ± 8.97), 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin boy ortalamalarından (151.58 ± 9.40) anlamlı bir şekilde daha yüksek bulundu. Motor testlerden 20 m. koşu puanları incelendiğinde, 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin 20 m. puanı ($4,74 \pm 0,52$), 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin 20 m. koşu puanından ($4,81 \pm 0,49$) daha iyi bulunmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($t_{(177)} = 1,589$; $p > 0,05$).

Öğrencilerin dikey sıçrama dereceleri ($t_{(177)} = 3,618$; $p < 0.001$) arasında anlamlı fark tespit edildi. Bir başka ifadeyle 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin dikey sıçrama ortalamalarının (16.64 ± 2.14), 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarından (16.25 ± 1.89) anlamlı bir şekilde daha yüksek bulundu. Öğrencilerin esneklik derecelerinde 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarının (26.44 ± 4.08), 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarından (23.27 ± 5.86) daha yüksek bulunmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($t_{(177)} = 0,759$; $p > 0,05$). (Tablo 2).

Tablo 3. Ders Saatine Göre Motor Özelliklerin Karşılaştırılmasında Mann-Whitney U Testi sonuçları

Parametre	Okul türü	N	Ort	SS	U	p
Flamingo Denge Testi	2 Ders Saati	90	13,73	3,19	3979,500	0,943
	1 Ders Saati	89	16,33	3,33		
T Çeviklik Testi (sn)	2 Ders Saati	90	16,14	2,14	4570,500	0,102
	1 Ders Saati	89	16,25	1,89		
Durarak Uzun Atlama Testi (cm)	2 Ders Saati	90	135,02	15,55	3537,000	0,176
	1 Ders Saati	89	131,98	17,88		

Tablo 3’te öğrencilerin ders saati değişkenine göre fiziksel ve motor özellikler üzerinde anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Mann-Whitney U testi uygulandı.

Öğrencilerin flamingo denge derecelerinde 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin puanının (16.33 ± 3.33), 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin puanından (13.73 ± 3.19) daha iyi bulunmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($U_{(177)} = 3979,500$; $p > 0,05$).

Öğrencilerin çeviklik derecelerinde 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarının ($16,25 \pm 1,89$), 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarından ($16,64 \pm 2,14$) daha iyi bulunmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($U_{(177)} = 4570,500$; $p > 0,05$).

Öğrencilerin durarak uzun atlama derecelerinde 2 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarının ($135,02 \pm 15,55$), 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin ortalamalarından

(131,98 ± 17,88) daha yüksek bulunmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($U_{(177)} = 3537,000$; $p > 0,05$).

Tartışma ve Sonuç

Çocuklara uygulanan fiziksel ve motor testler, düzenli fiziksel aktivitenin büyüme, gelişme ve sağlık üzerindeki etkilerini değerlendirmek, elde edilen bu değerlerin gelişim çağındaki çocukların akranlarıyla karşılaştırmak amacıyla kullanılmaktadır. Bu amaçla Beden eğitimi ve spor ders saatinin farklı olduğu iki ayrı ortaokuldaki öğrencilerin fiziksel ve motor özelliklerinin bazı değişkenlere göre karşılaştırılmasını içeren araştırmamızda elde edilen bulgular incelendiğinde;

Ortaokulda eğitim öğretime devam eden ve 1 saat beden eğitimi dersi alan öğrencilerin, 2 saat beden eğitimi dersi alan normal ortaokulda eğitim öğretime devam eden öğrencilere kıyasla boy ve kilo ortalamaları istatistiksel olarak anlamlı bulundu. Buna beden eğitimi ders saati 1 saat olan İmam hatip ortaokuluna devam eden öğrencilerin yaş değişkenine bağlı olarak ortaokula 1-2 yaş geç başlamalarının neden olduğu söylenilebilir. Zira bununda çocuklarda fiziksel gelişimin yaşa paralel olarak boy, kilo, iskelet sistemindeki kaldıraçlar oranındaki ve kas kitlesinde meydana gelen gelişime paralel olarak artmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Bir başka deyişle çocuklarda fiziksel gelişim yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir. Motor gelişimin yaşam boyu yaş ile doğru orantılı olarak sürdüğü ve artan yaşla birlikte motor yeterlikte gelişim görüldüğü bilinmektedir (D'Hondt ve ark., 2011).

Diğer yandan bizim bulgularımızda elde edilen değerlere bakıldığında 2 saat beden eğitimi dersi olan normal ortaokulda eğitim öğretime devam eden öğrencilerin dikey sıçrama dereceleri, İmam hatip ortaokuluna devam eden ve beden eğitimi ders saati 1 olan öğrencilere nazaran ortalamaları istatistiksel olarak daha anlamlı bulundu. Yine anlamlı olarak bulunmasa da 20 m sürat testi, Flamingo denge testi, çeviklik T testi, durarak uzun atlama testi, otur eriş esneklik testinde beden eğitimi ders saati fazla olan öğrencilerin daha iyi ortalamalara sahip oldukları görüldü. Bu değişimleri destekler nitelikte yapılan çalışmada, İmamoğlu ve ark. (2002) fiziksel aktivite ve beden eğitimi dersine katılım süresi faktörlerine bağlı olarak öğrencilerin fiziksel uygunluk düzeylerinin karşılaştırılması amacıyla, Bolu il merkezinden 172, Köln il merkezinden 156 öğrenciyi Eurofit test bataryasında değerlendirmişler. Değerlendirme sonucunda, Köln'deki öğrencilerin fiziksel becerilerde daha başarılı olduklarını belirtmişler ve bunun sebebini de beden eğitimi dersleri ve serbest zaman etkinliklerinin nicelik ve nitelik açısından daha iyi olduğunu belirtmişlerdir. Nitekim, Adamakis ve Zounhia (2016) dünya çapındaki birçok ulusal Beden Eğitimi derslerinin hedeflerinden bazıları, fiziksel aktivite ve zindelik, kendini gerçekleştirme, motor beceri gelişimin sağlanması olduğunu belirtmektedirler.

Saygın, Polat ve Karacabey (2005), 10-12 yaş erkek çocuklara (80 deney ve 122 kontrol) 16 hafta süresince düzenli ve uzun süreli uygulanan fiziksel aktivite ve hareket eğitiminin sonucunda, 10-12 yaş grubu çocuklarda fiziksel uygunluk özelliklerinin anlamlı düzeyde geliştiğini belirtmişlerdir. Bu da özellikle ilköğretim çağındaki çocuklarda beden eğitimi ve spor dersi kapsamında uygulanan fiziksel hareketliliğin çocuklar üzerindeki fiziksel, psikolojik ve sağlık yönünden yararları düşünüldüğünde çalışmamızdaki sonuçları destekler niteliktedir. Dolayısıyla Çocuklarda özellikle bedensel gelişimlerinin oldukça hızlı olarak geliştiği bu süreçte sportif etkinliklere katılımını, bedensel ve ruhsal yönden eğitimini, kuvvet, beceri ve dayanıklılık gibi temel motorik özelliklerinin gelişmesini önemli bir şekilde destekler.

Okuldaki beden eğitimi derslerinin ve sportif faaliyetlere katılımın öğrencilerin okula bağlılığını ve devamlılığını sağladığı böylece okul devamsızlığını azalttığı, gerçekleştirilen

incelemelerle desteklenmektedir (Holland ve Andre, 1987; Snyder ve Spreitzer, 1990). Okul spor faaliyetlerine katılım sağlayan öğrencilerin, katılım sağlamayanlara göre sorumluluk alabilme, dışa dönük olma ve sosyalleşme düzeylerinin daha yüksek olmasının yanı sıra akademik düzeylerinin de anlamlı şekilde yüksek olduğu görülmektedir (Öcal ve Koçak, 2010). Düzenli sportif faaliyetlerin çocuklarda sınıf içi davranışları etkileyerek sosyal ve bilişsel katkıları olduğu; odaklanmayı arttırdığı ve akademik başarıyı olumlu etkilediği ifade edilmektedir (Singh ve ark., 2012). Özellikle okul temelli gerçekleştirilen fiziksel aktivitelerin çocukların okula aidiyet duygusunu geliştirdiği; duygusal, davranışsal ve bilişsel gelişimi destekleyerek akademik başarıyı arttırdığı düşünülmektedir (Owen ve ark., 2018). Bütün bunlar göz önüne alındığında çalışmamızda ders sayısı fazla olan ortaokul öğrencilerinin, beden eğitimi ve spor ders sayısı az olan imam hatip ortaokulundaki öğrencilerden fiziksel hareketlilik ve motor beceri yeterliliği bakımından yatkinliklerinin daha fazla olduğu söylenilebilir. Zira yukarıda söz edilen çalışmalarda araştırmamızı destekler nitelikte olup; okullarda ve diğer sosyal çevre diye tabir ettiğimiz bütün hareket alanlarında çocukların fiziksel aktivitelere ve oyun çeşitliliğine bol bol yer verilmelidir. Bu da çocukların gelecekte fiziksel, zihinsel, ruhsal, bilişsel ve sosyal doyumunu sağlayarak sağlıklı ve güçlü birey olma yolunda gelişimine katkı sağlar.

Bu sonuçlarda gösteriyor ki düzenli olarak uygulanan fiziksel aktiviteler çocukların fiziksel ve motorik özellikler yönünden gelişimine katkı sağlamaktadır.

Araştırmamızda belirtilen bu kavramlardan yola çıkarak temel motor hareketlerin geliştirilmesine yönelik bazı fiziksel ve motor hareketlerin çocukların temel motor hareketlerinin gelişimlerine etkilerinin yanı sıra beden eğitimi programının temel amaçları arasında yer alan hareket becerilerinin kazanılması ve geliştirilmesi, haftada düzenli olarak uygulanan beden eğitimi dersinin sıklığına ve nitelikli fiziksel aktivitelere bağlı olduğunu düşünmekteyiz.

Öneriler

Çalışmamızda ortaokul öğrencisi olan çocukların; koordinasyon, dayanıklılık, kuvvet, sürat ve hareketlilik gibi özelliklerin gelişimi için beden eğitimi derslerinin etkili olduğu belirlendiğinden, okullardaki beden eğitimi ders saatleri artırılabilir. Beden eğitimi dersinin etkisi düşünüldüğünden, bu yaştaki öğrencilerin fiziksel uygunluğunun artırılabilmesi için değişik spor faaliyetlerine yönlendirme yapılabilir ve gelişim düzeyleri yapılacak yeni akademik araştırmalar ile değerlendirilebilir. Millî Eğitim Bakanlığı'nın "Aktif ve Sağlıklı Yaşam Öğrenme Alanı" içerisinde yer verdiği, "öğrenciler fiziksel etkinliklere düzenli olarak katılır" ifadesi bulunmaktadır. Bu etkinliklerin alışkanlık haline getirilebilmesi içinde öğrencilere okul içindeki beden eğitimi ve fiziksel etkinlik süreleri artırılarak çeşitli imkânlar yaratılmalı veya öğrencilerin isteyerek katılacakları okul içi ve dışındaki ortamlara yönlendirmeler yapılmalıdır.

Kaynakça

- Adamakis M, Zounhia K. (2016). The impact of occupational socialization on physical education pre-service teachers' beliefs about four important curricular outcomes: A crosssectional study, *European Physical Education Review*. 22(3), 279-297.
- Bal, E. (2010). İlköğretim Okullarındaki Beden Eğitimi Dersinin Yapılmasında Karşılaşılan Yetersizliklerin Giderilmesinde Yönetici ve Öğretmenlerin Rolü. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Bozdemir, R. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Ve Spor Dersinde Karşılaştıkları Problemlere Yönelik Ölçek Geliştirme Çalışması. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Christodoulidis T., Papaioannou A., Digelidis N. (2001). Motivational climate and attitudes towards exercise in Greek senior high school: A yearlong intervention, *European Journal of Sport Science*, 1(4): 1-12.
- Crocker RRE, Eklund RC, Kowalski KC. (2000). Children's physical activity and physical self-perceptions. *J Sports Sci*, 18: 383–395.
- Çıldır, A. (2019). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi., (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Çolak, M. ve Çetin, E. (2010). Bayanlara uygulanan farklı ısınma protokollerinin eklem hareket genişliği ve esneklik üzerine etkileri. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Tıp Dergisi*, 24(1), 1-8.
- D'Hondt E, Defoche B, De Bourdeaudhuij I, Lenoir M. (2009). Relationship Between Motor Skill and Body Mass Index in 5- to 10-Year-Old Children. *Adapted Physical Activity Quarterly*. 26, 21-37.
- D'Hondt, E., Deforche, B., De Bourdeaudhuij, I., & Lenoir, M. (2009). Relationship between motor skill and body mass index in 5-to 10-year-old children. *Adapted Physical Activity Quarterly*, 26(1), 21-37
- Diker, G. ve Müniroğlu, S. (2016). 8-14 yaş grubu futbolcuların seçilmiş fiziksel özelliklerinin yaş gruplarına göre incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 14(1), 45-52.
- Docherty D (1996) *Measurement in Pediatric Exercise Science*, Human Kinetics, USA.
- Güçoğlu, H. A., ve Savaş, S. (2020). Spor Bilimleri Fakültesinde Üç Farklı Yöntem ile İşlenen Basketbol Derslerinin Öğrencilerin Bilişsel Duyuşsal ve Psikomotor Gelişim Düzeylerine Etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(2). doi:10.24106/kefdergi.693491
- Harmandar, İH, (2004). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel öğretim Yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Haywood KM, Getchell N. (2014). *Life span motor development*. 6th edition. Human Kinetics, USA.
- Hazar, F. ve Taşmektepligil, Y. (2008). Puberte öncesi dönemde denge ve esnekliğin çeviklik üzerine etkilerinin incelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(1), 9-12.
- Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, Eğitim Yayınları, No:2, İstanbul, 2002, s.71.
- Holland, A., & Andre, T. (1987). Participation in extracurricular activities in secondary school: What is known, what needs to be known? *Review of educational research*, 57(4), 437-466.

- Kamar, A. (2003). Futbol oyuncularına 35 metre maksimal anaerobik sprint ile dikey sıçrama ve durarak uzun atlama skorları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 147-150.
- Karakaya, İ. (2012). Bilimsel araştırma yöntemleri. A. Tanrıöğen (Edt.) Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Anı.
- Malina RM. (2001). Physical activity and fitness: pathways from childhood to adulthood. *American Journal of Human Biology*, 13(2), 162-172.
- Menteş ve diğ., 2011, s.966).
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], (2013). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Uygulama Kılavuzu (ortaokul 5-8. Sınıflar). Ankara.
- Morrow, J. R., Mood, D., Disch, J. G. and Kang, M. (2005). Measurement and evaluation in human performance. USA: Human Kinetics.
- Owen, K.B., Parker, P.D., Astell-Burt, T. & Lonsdale, C. (2018). Regular physical activity and educational outcomes in youth: A longitudinal study. *Journal of Adolescent Health*, 62, 334-340.
- Öcal, K., & Koçak, M. S. (2010). Okul sporlarının orta öğretim öğrencilerinin akademik başarı ve davranış gelişimine etkisi. *Mediterranean Journal of Educational Research*, 7(1), 86-94.
- Raya, M. A., Gailey, R. S., Gaunard, I. A., Jayne, D. M., Campbell, S. M., Gagne, E., . . . Tucker, C. (2013). Comparison of three agility tests with male servicemembers: Edgren Side Step Test, T-Test, and Illinois Agility Test. *J Rehabil Res Dev*, 50(7), 951-960.
- Saygın, Ö., Polat, Y., ve Karacabey, K. (2005). Çocuklarda hareket eğitiminin fiziksel uygunluk özelliklerine etkisi. *Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 19(3), 205-212.
- Senemoğlu, M. ve Genç, Ş. : Okulöncesi Eğitimi, MEB. Modül 12. Ankara 2001
- Sevim, Y. (2007). Antrenman bilgisi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sevim, Y., (2002). Antrenman Bilgisi. 1. Baskı. Nobel Yayınevi. Ankara.
- Singh, A., Uijtendwilligen, L., Twisk, J. W., Van Mechelen, W., & Chinapaw, M. J. (2012). Physical activity and performance at school: a systematic review of the literature including a methodological quality assessment. *Archives of pediatrics & adolescent medicine*, 166(1), 49-55.
- Trost, S. G., Sirard, J. R., Dowda, M., Pfeiffer, K. A., ve Pate, R. R. (2003). Physical activity in overweight and nonoverweight preschool children. *International Journal of Obesity*, 27, 834-839.
- Tutkun, E., Eyuboğlu, E., Ağaoğlu, S. A. (2006). İlköğretim çağı çocuklarında antropometrik ölçümlerle bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelerin ilişkisi. *The 9th International Sports Sciences Congress*, 527-529.

- Van Beurden, E., Zask, A., Barnett, L.M., & Dietrich, U.C. (2002). Fundamental movement skills- how do primary school children perform? The “move it groove it” program in rural Australia. *J Sci Med Sport*, 5, 244-52.
- Wrotniak, B. H., Epstein, L. H., Dorn, J. M., Jones, K. E., & Kondilis, V. A. (2006). The relationship between motor proficiency and physical activity in children. *Pediatrics*, 118(6), e1758-e1765.

SB66

**Belediye Çalışanlarının Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi Rize İli
Örneği**

**Investigation Of Municipal Employees' Attitudes Towards Sports Example
Of Rize Province**

YILMAZ, Özhan Can¹

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD

KALKAVAN, Arslan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

AKOĞUZ YAZICI, Nihal

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Spor insanlık tarihi boyunca önemli kavramlardan biri olmuştur. Toplum içinde karşılıklı etkileşim ve sosyalliği sağlamada, sağlıklı bir yaşam sürmede ve günümüzde teknolojinin yaratmış olduğu monoton yaşam ve bunun getirmiş olduğu stresle mücadele etmede, spor önemini hep korumuştur. Bundan dolayı devlet, kurumlar aracılığı ile birçok spor politikası ve uygulamaları sergilemektedir. Yerel yönetimler bu konuda önemli faaliyetler yürütmektedir. Bu çalışmamızdaki amaç, toplumda sporun yaygınlaştırılmasında önemli sorumluluklara sahip belediyelerin, bünyesinde hizmet eden personelin, yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, gelir düzeyi, yaşadığı yer, spor yapma süresi ve uğraşmış oldukları spor dalları değişkenlerine göre spora karşı olan tutumlarını araştırmaktır. Çalışmamızın örneklemini Rize ilinde bulunan il ve ilçe belediye çalışanları oluşturmaktadır. Örneklemimiz %71'i erkek, %29'u kadın olmak üzere toplam 107 personelden meydana gelmektedir. Çalışmada belediye personelin spora yönelik tutumlarını belirlemek için Kocak (2014) tarafından geliştirilen "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin genel özelliklerini belirlemede tanımlayıcı istatistik, frekans ve yüzde dağılımlar yapıldı. Ölçekten elde edilen verilere öncelikli olarak normallik testi uygulandı. Verilerin normallik durumuna göre ikili karşılaştırmalarda bağımsız iki grup için t-testi veya Mann-Whitney-U testi uygulandı. Üç ve üzeri karşılaştırmalarda tek yönlü Anova (Oneway) testi veya Kruskal-Wallis H testleri uygulandı. İstatistik testler $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde test edildi. Test sonuçları; araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda incelenmiştir. Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarında; Yaşadığı yer değişkeni fiziksel gelişim alt boyutunda anlamlı farklar bulunmuştur ($p<0.05$). Köyde yaşayan belediye çalışanları ile il ve ilçelerde yaşayan çalışanların puanları arasında istatistiki olarak anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak belediye çalışanlarında yaşadığı yere göre spora yönelik tutum açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu durumun köydeki olanakların şehir ve ilçede bulunan olanaklara göre daha yetersiz olduğundan kaynaklandığı öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler: Spor, Tutum, Belediye Çalışanları

Corresponding author: Özhan Can YILMAZ (ORCID: 0000-0001-7027-2456)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD, ozhancan.yilmaz22@erdogan.edu.tr

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

Nihal AKOĞUZ YAZICI (ORCID: 0000-0002-4766-140x)

Abstract

Sport has been one of the important concepts throughout human history. Sports has always maintained its importance in ensuring mutual interaction and sociability in society, in living a healthy life, and in combating the monotonous life created by technology and the stress it brings. For this reason, the state implements many sports policies and practices through institutions. Local governments carry out important activities in this regard. The aim of our study is to investigate the attitudes of municipalities, which have important responsibilities in popularizing sports in society, and the personnel serving within them, towards sports according to the variables of age, gender, education level, marital status, income level, place of residence, duration of sports and sports branches they are engaged in. The sample of our study consists of provincial and district municipality employees in Rize. Our sample consists of a total of 107 personnel, 71% of whom are men and 29% of whom are women. In the study, the "Attitude Scale Towards Sports" developed by Kocak (2014) was used to determine the attitudes of municipal staff towards sports. Descriptive statistics, frequency and percentage distributions were used to determine the general characteristics of the data. Normality test was primarily applied to the data obtained from the scale. Depending on the normality of the data, t-test or Mann-Whitney-U test was applied for two independent groups in pairwise comparisons. For three or more comparisons, one-way ANOVA (Oneway) test or Kruskal-Wallis H tests were applied. Statistical tests were tested at the $\alpha=0.05$ significance level. Test results; brand of brands obtained from those researched. Attitudes of municipal employees towards sports; There were no significant differences between the variables of age, gender, marital status, educational status, parents' income level, duration of sports and sports data in terms of physical development, psycho-social development and mental development sub-dimensions ($p>0.05$). In addition, significant differences were detected in physical development subgroups based on the place of residence variable ($p<0.05$). Municipalities have a number of duties in terms of spreading sports in society and developing positive attitudes towards sports. For this reason, municipal personnel's approach towards sports is important. As a result, municipal employees' attitudes towards sports vary depending on where they live. Employees living in towns and cities have higher attitudes towards sports than employees living in villages. It is predicted that this situation is due to the fact that the facilities in the village are inadequate compared to the facilities in the city and district.

Keywords: Municipal Employees, Sport, Attitude,

Giriş ve Amaç

Spor insanlık tarihinden bu yana toplum içinde sağlık, eğlence vb. birçok amaç için kullanılmış, toplumun hemen hemen bütün kesimleri tarafından benimsenmiş bir olaydır (Özen, 2022). Çağdaş toplumlarda spor olgusunu çok farklı perspektiflerden incelemek mümkündür. Spor bireylerin hayat boyu fiziksel, duygusal ve psiko-motor alanlarında gelişim göstermelerine ve sosyal kimlik ve grup üyeliği kazanarak güçlü bir performans sergilemelerine olanak sağlamaktadır (Teke ve Karakuş, 2022). Belediyeler, belli bir coğrafi bölgede yaşamını sürdüren halkın ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere karar organları halk tarafından seçilen, yasalarca belirlenmiş görev, yetki ve sorumlulukları olan, kendine ait bütçesi, özel gelirleri, personeli olan kamu tüzel kişileri şeklinde tanımlanabilir. Ayrıca belediyelerin en önemli görevlerinden birisi de halka spor hizmetleri sunmaktır (Çakmak ve Tapşın, 2020). Belediyelerin görevleri gereği halka kısmen daha yakın olması, halkoyuyla seçilmesi, yasalar çerçevesinde kendisine kaynak yaratılabilmesi ve yetki özerkliğinin kısmen daha geniş olması nedeni ile halkın temel ihtiyaç ve beklentilerine daha çabuk cevap verebilen kurumlar olduğu

düşünülebilir (1580 Sayılı Kanun [S.K]). Ayrıca toplumsal bir kurum olmasından dolayı sporun geniş kitlelere yayılması, spor yapma imkanlarından herkesin faydalanabilmesi, sporun hem topluma hem de bireylere katacağı değerlerle toplumun mutlu olmasının sağlanması yerel yönetimlerin spor politikaları ve harcamalarına gerekli önemi vermeleri ile mümkün olacaktır (Karakuş, 2020). Belediyelerin spor hizmetlerine ilişkin görevleri gerek belediye kanununda gerekse başka kanunlarda belirtilmiştir. Örneğin; 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 33. maddesinde "Halk için kütüphane ve okuma salonları açmak, belediye bahçeleri, fidanlıkları, çocuk bahçeleri, oyun ve spor yerleri yapmak, belediye koruları yetiştirmek, bunları korumak ve işletmek" (1580 S.K). Belediyeler olimpiyat ruhunun yerleşmesinde ve amatör sporun gelişmesinde etkin rol oynayabilecek kurumlardandır. Yörede bulunan mevcut halk üzerinde enerji ve motivasyonu harekete geçirebilir, sporun okullara girmesini, insanlar arasında yaygınlaşmasını sağlayabilir ve bu amaca hizmet eden spor tesisleri inşa edebilirler (Zengin ve Öztaş, 2008). Tutum bir kelime olarak ilk kez Herbert Spencer tarafından 1862 yıllarında kullanılmıştır. Spencer, tutumu, daha çok bireyin zihinsel durumunu ifade eden bir kelime olarak ele almıştır. Daha sonrasında, 1888 yılında Lange, bazı labaratuvar çalışmaları gerçekleştirmiş ve bu çalışmalarında tutumu bir kavram olarak ele almış ve incelemiştir. Lange, kavram olarak tutum hakkında bugün kullanılan tanımlamalar arasında ciddi farklar olmasına rağmen bu tanımlara benzer yakın tanımlamalar yapmıştır. Daha sonraki yıllarda ise tutum kavramı, psikologlar ve sosyologların ilgi alanına girmiş ve araştırma konusu haline gelerek popüler bir kavram olmuştur. Hatta bu tartışmalar ve araştırmaların sosyal psikoloji bilim dalının doğmasına sebep olduğu ve öncülük ettiği iddia edilmiştir (Güllü, M., Güçlü, M. (2009). Tutum, hayatımızda olup biten olaylar karşısında göstermiş olduğumuz tavır ve davranışları kapsayan bir olgudur. Ayrıca tutum bir insanı diğer insanlardan ayıran özellikler arasında da yer almaktadır. Bireyin içerisinde bulunduğu çevre ve bu çevre içerisinde bulunan kişiler değiştikçe bireyin de bu değişimlere karşı farklı tutumları oluşur (Turan vd., 2022). Tutum belirli bir nesneye ilişkin tutarlı bir şekilde olumlu veya olumsuz bir davranış sergilemek olarak tanımlanabilir (Yoo, S., Ko, Y. J. vd., (2023). Bu çalışmadaki amaç sporun toplumsal olarak kitlelere yayılmasında önemli rolü olan yerel yönetimlerin, bünyesinde çalıştırdığı personellerin spora karşı olan tutumlarını araştırmaktır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak yapılacak betimsel bir çalışmadır. Gerek fen bilimlerinde gerekse sosyal bilimlerde geleneksel olarak en yaygın biçimde kullanılagelen araştırma yöntemleri 'nicel araştırma yöntemleri' olmuştur (Yıldırım, 1999). Araştırmada veri toplama tekniği olarak anket tekniği kullanılacaktır. Anlık çalışmalarda genellikle anket yöntemi kullanılmaktadır (Çoşkun ve ark. 2017).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Rize Belediyesi, İyidere Belediyesi, Derapazarı Belediyesi ve Çayeli Belediyesi'nde çalışan personeller oluşturmaktadır. Çalışmada Kolayda Örneklem yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örneklem, ana kütle içerisinde seçilecek örnek kesimin araştırmacının yargılarına belirlendiği tesadüfi olmayan örneklem yöntemidir. Kolayda örneklemde veriler, ana kütleden en kolay, hızlı ve ekonomik şekilde toplanır (Malhotra, 2004: 321, Aaker vd., 2007: 394, Zikmund, 1997: 428).

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan bireylerin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, ekonomik durum, daha önce uğraştığı bir spor dalı gibi sosyo demografik bilgilerinin elde edilmesi için araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Anket formunun ilk bölümünde demografik bilgi formu yer almaktadır. İkinci bölümde Spora Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. “Spor Tutum Ölçeği” ise Funda Koçak (2014) tarafından oluşturulmuştur. Spor Tutum Ölçeği (STÖ) 22 maddeden oluşturulmuş, yanıtlayıcının kendisine uygun olan beş kutucuktan birini işaretlediği Likert tipi bir ölçektir.

Verilerin Analizi

Belediye çalışanlarının spora karşı olan tutumlarının incelendiği bu araştırmada veri toplama araçlarının uygulanması için gerekli izinler alınmasından sonra uygulama aşamasına geçilmiştir. Bu araştırmadaki veriler demografik özelliklerin sorgulandığı anket formu ve belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarını belirleyebilmek için Spor Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma kapsamında gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılan bireylere yüz yüze anket formu uygulandı. Elde edilen verilere öncelikli olarak basıklık ve çarpıklık değerlerine bakıldı, $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Saphiro-Wilk normallik testi uygulandı. Normal dağılıma sahip verilere; ikili karşılaştırmalarda bağımsız iki grup için T-testi veya non-parametrik Mann-Whitney-U testi uygulandı. Üç ve üzeri bağımsız değişkeni olan normal dağılıma sahip verilere Tek yönlü anova (oneway) testi veya non-parametrik test olarak Kruskal-Wallis testleri uygulandı. Tüm istatistik çözümler Windows için JASP ve JAMOVİ programlarında yapıldı.

Bulgular

Tablo 1’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan belediye çalışanlarının %47’ si 31-40 yaş arasında, %71’i erkek çalışanlardan, %72’ sinin medeni durumu evli, %63’ ünün eğitim durumu üniversite, %71’ inin aile gelir düzeyi 8-20 bin TL arası, %46’sı ilçelerde yaşamakta, %42’si 5 yıl ve üzeri sporla uğraşmış bireylerden oluşmakta ve bu bireylerin %46’sının da spor dalı olarak futbol ile uğraştığı görülmektedir (Tablo-1).

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Belediye Çalışanlarının Dağılımı

Değişkenler	Gruplar	N	%
Yaş	18-30	18	16,8%
	31-40	51	47,7%
	41 Ve Üzeri	38	35,5%
Cinsiyet	Kadın	31	29,0%
	Erkek	76	71,0%
Medeni Durum	Evli	77	72,0%
	Bekar	30	28,0%
Eğitim Durumu	Ortaöğretim	29	27,1%
	Üniversite	68	63,6%
	Lisansüstü	10	9,3%
Ailenin Gelir Düzeyi	8-20 Bin Tl	76	71,0%
	20 Bin Tl ve Üzeri	25	23,4%
Yaşadığı Yer	Köy	8	7,5%
	İlçe	50	46,7%
	Şehir	49	45,8%
Spor Yapma Süresi	1 Yıldan Az	13	23,2%
	3-4 Yıl	19	33,9%

	5 Yıl ve Üzeri	24	42,9%
Spor Dalı	Futbol	26	46,4%
	Takım Sporları	9	16,1%
	Mücadele Sporları	8	14,3%
	Diğer Sporlar	13	23,2%

Cinsiyete göre belediye çalışanlarının psiko-sosyal gelişim, fiziksel gelişim ve zihinsel gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının psiko-sosyal gelişim, fiziksel gelişim ve zihinsel gelişim puanları arasında önemli bir farkın olmadığını gösterdi (t_{105} ; -0,63; $p>0.05$; t_{105} ; 0,04; $p>0.05$; t_{105} ; 0,59; $p>0.05$).

Tablo 2. Cinsiyete Göre T-Test Sonuçları

Alt Boyut	Cinsiyet	Ort.	Ss	df	t	p
Psiko-Sosyal Gelişim	Kadın	3,85	0,79	105	-0,63	0,533
	Erkek	3,96	0,77			
Fiziksel Gelişim	Kadın	4,08	0,69	105	0,04	0,966
	Erkek	4,07	0,66			
Zihinsel Gelişim	Kadın	3,85	1,02	105	0,59	0,555
	Erkek	3,72	1,00			

Sırasıyla psiko-sosyal gelişim alt boyutunda kadın çalışanların puan (3.85 ± 0.79), erkek çalışanların puanı (3.96 ± 0.77) olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişim alt boyutunda kadın çalışanların puanı (4.08 ± 0.69), erkek çalışanların puanları (4.07 ± 0.66) olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişim alt boyutunda kadınların puanı (3.85 ± 1.02), erkek çalışanların puanı (3.72 ± 1.00) olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında fark olmasına rağmen bu fark istatistiki olarak anlamlı görülmemiştir (Tablo 2).

Yaşa göre belediye çalışanlarının Fiziksel Gelişim alt boyut puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Tek Yönlü Anova Testi Uygulandı. Test sonuçları yaşa göre belediye çalışanlarının Fiziksel Gelişim alt boyut puanları arasındaki farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{2,104}$; 0,830; $p>0.05$).

Tablo 3. Yaşa Göre Fiziksel Gelişim Tek Yönlü Anova Test Sonuçları

Alt Boyut	Yaş	Ort.	Ss	df	F	p
Fiziksel Gelişim	18-30	3,98	0,79	104	0,830	0,439
	31-40	4,16	0,59			
	41 ve Üzeri	4,00	0,71			

Belediye çalışanlarının Fiziksel Gelişim alt boyut puanları arasındaki fark 18-30 yaş grubu için (3.98 ± 0.79), 31-40 yaş arası çalışanların (4.16 ± 0.59), 41 ve üzeri yaşında çalışanların (4.00 ± 0.71) olarak bulundu (Tablo 3).

Yaşa göre belediye çalışanların Psiko-sosyal gelişim ve Zihinsel Gelişim alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal- Wallis testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Psiko-sosyal gelişim ve Zihinsel gelişim

puanları arasındaki farkın önemli olmadığını gösterdi ($X^2(2) n=107, 0,061 p>0.05$), ($X^2(2) n=107, 1.408 p>0.05$).

Tablo 4. Yaşa Göre Kruskal- Wallis Test Sonuçları

Alt Boyut	Yaş	Ort.	Ss	df	X	p
Psiko-Sosyal Gelişim	18-30	3,86	0,87	107	,061	0,97
	31-40	3,97	0,68			
	41 ve Üzeri	3,90	0,85			
Zihinsel Gelişim	18-30	3,68	1,21	107	1,408	0,49
	31-40	3,85	0,92			
	41 ve Üzeri	3,66	1,00			

Bir başka ifade ile Psiko-sosyal gelişim alt boyutunda 18-30 yaş grubu belediye çalışanlarının puanı (3.86 ± 0.87), 31-40 yaş grubu çalışanlarının (3.97 ± 0.68) ve 41 yaş ve üzeri çalışanların puanı (3.90 ± 0.85) olarak tespit edilmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Bir diğer alt boyut Zihinsel gelişimde 18-30 yaş arası belediye çalışanlarının puanı (3.68 ± 1.21), 31-40 yaş grubu çalışanların puanı (3.85 ± 0.92), 41 yaş ve üzeri çalışanların puanı (3.66 ± 1.00) olarak tespit edilmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 3).

Belediye çalışanlarının Psiko-sosyal gelişim ve Fiziksel gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Psiko-sosyal gelişim ve Fiziksel gelişim puanları arasındaki farkın anlamlı olmadığını gösterdi ($t_{105} = -0.37$; $p>0.05$; $t_{105} = 0.04$; $p<0.05$).

Tablo 5. Medeni Duruma Göre T-test Sonuçları

Alt Boyut	Medeni Durum	Ort.	Ss	df	t	p
Psiko- Sosyal Gelişim	Evli	3,94	0,77	105	0,37	0,71
	Bekar	3,88	0,78			
Fiziksel Gelişim	Evli	4,08	0,64	105	0,04	0,97
	Bekar	4,07	0,76			

Medeni durumu evli olan belediye çalışanlarının, Psiko-sosyal gelişim alt boyut puanları (3.94 ± 0.77), bekar çalışanların puanı (3.88 ± 0.78) iken, Fiziksel gelişim alt boyut puanları evli çalışanların (4.08 ± 0.64), bekar çalışanların puanı (3.88 ± 0.78)' tir. Bu puanlar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 4).

Medeni durumuna göre Zihinsel gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Mann-Whitney U testi uygulandı. Test sonuçları çalışanların Zihinsel gelişim puanları arasındaki farkın önemli olmadığını gösterdi ($U_{0.05} = 1051$ $p>0.05$).

Tablo 6. Medeni Durum Mann-Whitney U Test Sonuçları

Alt Boyut	Medeni Durum	Ort.	Ss	df	U	p
Zihinsel Gelişim	Evli	3,81	0,96	107	1051	0,47
	Bekar	3,63	1,11			

Yani medeni durumu evli olan belediye çalışanlarının Zihinsel gelişim puanı (3.81 ± 0.96), medeni durumu bekar olan belediye çalışanların puanı (3.63 ± 1.11)'tir. İstatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir (Tablo 5).

Eğitim durumlarına göre belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim ve Psiko-sosyal gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Tek Yönlü ANOVA testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim ve Psiko-sosyal gelişim puanları arasındaki farkın anlamlı olmadığını gösterdi ($f_{2,104}$; 0.87; 0.00; $p>0.05$).

Tablo 7. Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü ANOVA Test Sonuçları

Alt Boyut	Eğitim Durumu	Ort.	Ss	df	F	p
Fiziksel Gelişim	Orta Öğretim	4,21	0,61			
	Üniversite	4,02	0,71	104	0,87	0,42
	Lisansüstü	4,08	0,55			
Psiko-Sosyal Gelişim	Orta Öğretim	3,93	0,81			
	Üniversite	3,93	0,77	104	0,00	1,00
	Lisansüstü	3,91	0,73			

Fiziksel gelişim alt boyutunda ortaöğretim puanı (4.21 ± 0.61), üniversite puanı (4.02 ± 0.71), lisansüstü puanı (4.08 ± 0.55) olarak tespit edilmişken, Psiko-sosyal gelişim alt boyutunda ortaöğretim puanı (3.93 ± 0.81), üniversite puanı (3.93 ± 0.77), lisansüstü puanı (3.91 ± 0.73) olarak tespit edilmiştir. Gruplar arasındaki puanlarda fark bulunmasına rağmen, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermiştir (Tablo 6).

Eğitim durumuna göre belediye çalışanlarının Zihinsel gelişim puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal-Wallis testi uygulandı. Test sonuçlarına göre belediye çalışanlarının Zihinsel gelişim puanlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($X^2(2)$, $n=107$, 5.859 $p>0.05$).

Tablo 8. Eğitim Durumuna Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Alt Boyut	Eğitim Durumu	Ort.	Ss	df	X	p
Zihinsel Gelişim	Orta Öğretim	4,09	0,92			
	Üniversite	3,67	1,02	107	5,859	0,05
	Lisansüstü	3,35	0,90			

Zihinsel gelişim alt boyutunda ortaöğretim puanı (4.09 ± 0.92), üniversite puanı (3.67 ± 1.02), lisansüstü puanı (3.35 ± 0.90) olup, puanlar arasında fark bulunmasına rağmen bu farkın anlamlı olmadığını tespit edilmiştir (Tablo 7).

Belediye çalışanlarının yaşadıkları yere göre fiziksel gelişim, psiko-sosyal gelişim ve zihinsel gelişim puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal-Wallis testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim puan ortalamalarında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir. ($X^2(2)$, $n=107$, 0.816 $p<0.05$).

Tablo 9. Yaşadıkları yere göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Alt Boyut	Yaşadığı Yer	Ort.	Ss	df	X	p	Fark
Fiziksel Gelişim	Köy (1)	3,60	0,56	107	6,906	0,03	$3>1$

	İlçe (2)	4,18	0,62			2>1
	Şehir (3)	4,05	0,71			
	Köy (1)	3,30	0,46			
Psiko-Sosyal Gelişim	İlçe (2)	3,99	0,81	107	5,495	0,06
	Şehir (3)	3,97	0,73			
	Köy (1)	3,59	0,78			
Zihinsel Gelişim	İlçe (2)	3,84	0,96	107	0,816	0,66
	Şehir (3)	3,70	1,08			

Test sonuçları belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim puan ortalamalarında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir. (X^2 (2), $n=107$, 0.816 $p<0.05$). Anlamlı farkın hangi ikili gruplar arasında olduğunu belirlemek için Pairwise Multiple Comparisons Testinden yararlanılmıştır. Pairwise testi sonuçlarına göre şehirde yaşayan belediye çalışanlarının fiziksel gelişim puanlarının (4.05 ± 0.71) köyde yaşayan çalışanların puan ortalamalarından (3.60 ± 0.56) istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulundu (Tablo 9).

Tartışma ve Sonuç

Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelendiği bu çalışmada cinsiyet bakımından çalışanların spora karşı olan tutumları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0.05$). Aynı şekilde yaş, medeni durum, eğitim durumu açısından çalışanların spora yönelik tutumlarını değerlendirdiğimizde puanlar arasında farklar olsa da bu farkın istatistiki olarak bir anlam ifade etmediği görülmüştür ($p>0.05$).

Benzer olarak, yaşa göre değişim incelendiğinde yaş grupları arasında belirli farkların bulunmamış olması spora katılımın her yaş için beklenen düzeyde olmadığı dolayısı ile de spora yönelik tutumun değişmemesiyle izah edilebilir (Ünver, Kara ve Kocaman, 2019). Yine benzer şekilde katılımcıların gelirlerine göre spora yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Turan, 2021). (Togo ve Öztürk, 2019)' a göre medeni durum açısından evli ve bekarlar arasında spora karşı olan tutum bakımından anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlar çalışmamızı destekler nitelikte olup, tersini gösteren çalışmalarda mevcuttur. Araştırmaya katılan belediye çalışanlarının cinsiyetlerine göre erkek çalışanların spora katılım motivasyonu ölçeği ortalama puanlarının kadın çalışanlara göre anlamlı olarak daha fazla olduğu tespit edilmiştir. (Mutlu, Çetinkaya ve Uysal, 2023). Bu sonuç mevcut araştırma bulguları ile örtüşmemektedir. Ancak yaşadıkları yere göre belediye çalışanlarının spora karşı olan tutumların da ise şehirde yaşayan çalışanların ilçede veya köyde yaşayan çalışanlara oranla spora karşı olan tutumları daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Bu farkın köydeki yaşam koşullarının şehirdekilerle aynı olmaması, alt yapı, tesis vb. birçok imkânın köylerdeki eksikliği, kısaca şehirde bulunan imkân ve olanakların ilçe ve köylerdekilere oranla daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öneriler

Araştırmanın evreni katılımcı sayıları artırılarak genişletilebilir. Belediyelerin yerelde kitlelere yayılma açısından önemli bir kurum olduğunu düşündüğümüzde, belediye çalışanlarının da spora yönelik tutumları önemli olup, pozitif yönde çalışanların spora yönelik tutumlarını arttırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir

Kaynakça

- Çakmak, G., & Tapşın, F. O. (2020). *Belediyelerin Sunduğu Spor Hizmetlerine Yönelik Halkın Algı ve Beklentileri-Adapazarı İlçesi Örneği*. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 5(3), 263-275.
- Güllü, M., & Güçlü, M. (2009). *Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi*. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3(2), 138-151.
- Haşiloğlu, S. B., Baran, T., & Aydın, O. (2015). *Pazarlama araştırmalarındaki potansiyel problemlere yönelik bir araştırma: Kolayda örnekleme ve sıklık ifadeli ölçek maddeleri*. Pamukkale İşletme ve Bilişim Yönetimi Dergisi, (1), 19-28.
- Karakuş, E. (2000). *Sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında, yerel yönetimlerin yeri ve fonksiyonuna ilişkin, Ankara ili metropol ilçeleri belediye meclisi üyelerinin görüşleri*. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5(3), 63-80.
- Mutlu, T. O., Çetinkaya, A., & Uysal, U. (2023). *Belediye çalışanlarının spora katılım motivasyonlarının incelenmesi*. The Online Journal of Recreation and Sports, 12(2), 207-223.
- Özen, G. (2022). *Spor ve Bilim* (s. 1-5).
- Teke, M., & Karakuş, S. (2022). *Sporun Sosyal Gelişim Sürecine Etkisi*.
- Togo, O. T., & Öztürk, A. (2020). *Spor organizasyonlarına katılan çalışanların spora yönelik tutumlarının incelenmesi: şirketler ligi örneği*. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi, 11(1), 55-64.
- Turan, M. (2021). *Giresun Gençlik Spor İl Müdürlüğü personellerinin spor etkinliklerine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 23(1), 29-41.
- Turan, M. S., Aslantaş A., Erdem, A., Özdemir, M. F., & Turan, A. H. (2022). *Spora yönelik tutum ile ilgili çalışmaların incelenmesi*. Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies, 8(23), 105-117.
- Ünver, G., Ersan, K., & Kocaman, H. (2019). *Farklı branşlardaki öğretmenlerin spora yönelik tutumlarının incelenmesi*. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 13(1), 38-50.
- Yoo, S., Ko, Y. J., Hur, Y., Bang, H., & Kim, T. (2023). *Bir mega spor etkinliğinde gönüllü katılımı keşfetmek: işlevsel tutumların rolü*. Avrupa Spor Yönetimi Üç Aylık Dönemi, 23(5), 1610-1629.
- Zengin, E., & Öztaş, C. (2008). *Yerel yönetimler ve spor*. In *Journal of Social Policy Conferences* (No. 55, pp. 49-78). Istanbul University.

SB67

**Belediye Çalışanlarının Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi Rize İli
Örneği**

**Investigation Of Municipal Employees' Attitudes Towards Sports Example
Of Rize Province**

YILMAZ, Özhan Can¹

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD

KALKAVAN, Arslan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

AKOĞUZ YAZICI, Nihal

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Spor insanlık tarihi boyunca önemli kavramlardan biri olmuştur. Toplum içinde karşılıklı etkileşim ve sosyalliği sağlamada, sağlıklı bir yaşam sürmede ve günümüzde teknolojinin yaratmış olduğu monoton yaşam ve bunun getirmiş olduğu stresle mücadele etmede, spor önemini hep korumuştur. Bundan dolayı devlet, kurumlar aracılığı ile birçok spor politikası ve uygulamaları sergilemektedir. Yerel yönetimler bu konuda önemli faaliyetler yürütmektedir. Bu çalışmamızdaki amaç, toplumda sporun yaygınlaştırılmasında önemli sorumluluklara sahip belediyelerin, bünyesinde hizmet eden personelin, yaş, cinsiyet, eğitim durumu, medeni durum, gelir düzeyi, yaşadığı yer, spor yapma süresi ve uğraşmış oldukları spor dalları değişkenlerine göre spora karşı olan tutumlarını araştırmaktır. Çalışmamızın örneklemini Rize ilinde bulunan il ve ilçe belediye çalışanları oluşturmaktadır. Örneklemimiz %71'i erkek, %29'u kadın olmak üzere toplam 107 personelden meydana gelmektedir. Çalışmada belediye personelin spora yönelik tutumlarını belirlemek için Kocak (2014) tarafından geliştirilen "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin genel özelliklerini belirlemede tanımlayıcı istatistik, frekans ve yüzde dağılımları yapıldı. Ölçekten elde edilen verilere öncelikli olarak normallik testi uygulandı. Verilerin normallik durumuna göre ikili karşılaştırmalarda bağımsız iki grup için t-testi veya Mann-Whitney-U testi uygulandı. Üç ve üzeri karşılaştırmalarda tek yönlü Anova (Oneway) testi veya Kruskal-Wallis H testleri uygulandı. İstatistik testler $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde test edildi. Test sonuçları; araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda incelenmiştir. Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarında; Yaşadığı yer değişkeni fiziksel gelişim alt boyutunda anlamlı farklar bulunmuştur ($p<0.05$). Köyde yaşayan belediye çalışanları ile il ve ilçelerde yaşayan çalışanların puanları arasında istatistiki olarak anlamlı farklar olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak belediye çalışanlarında yaşadığı yere göre spora yönelik tutum açısından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bu durumun köydeki olanakların şehir ve ilçede bulunan olanaklara göre daha yetersiz olduğundan kaynaklandığı öngörülmektedir.

Anahtar kelimeler: Spor, Tutum, Belediye Çalışanları

Corresponding author: Özhan Can YILMAZ (ORCID: 0000-0001-7027-2456)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD, ozhancan_yilmaz22@erdogan.edu.tr

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

Nihal AKOĞUZ YAZICI (ORCID: 0000-0002-4766-140x)

Abstract

Sport has been one of the important concepts throughout human history. Sports has always maintained its importance in ensuring mutual interaction and sociability in society, in living a healthy life, and in combating the monotonous life created by technology and the stress it brings. For this reason, the state implements many sports policies and practices through institutions. Local governments carry out important activities in this regard. The aim of our study is to investigate the attitudes of municipalities, which have important responsibilities in popularizing sports in society, and the personnel serving within them, towards sports according to the variables of age, gender, education level, marital status, income level, place of residence, duration of sports and sports branches they are engaged in. The sample of our study consists of provincial and district municipality employees in Rize. Our sample consists of a total of 107 personnel, 71% of whom are men and 29% of whom are women. In the study, the "Attitude Scale Towards Sports" developed by Kocak (2014) was used to determine the attitudes of municipal staff towards sports. Descriptive statistics, frequency and percentage distributions were used to determine the general characteristics of the data. Normality test was primarily applied to the data obtained from the scale. Depending on the normality of the data, t-test or Mann-Whitney-U test was applied for two independent groups in pairwise comparisons. For three or more comparisons, one-way ANOVA (Oneway) test or Kruskal-Wallis H tests were applied. Statistical tests were tested at the $\alpha=0.05$ significance level. Test results; brand of brands obtained from those researched. Attitudes of municipal employees towards sports; There were no significant differences between the variables of age, gender, marital status, educational status, parents' income level, duration of sports and sports data in terms of physical development, psycho-social development and mental development sub-dimensions ($p>0.05$). In addition, significant differences were detected in physical development subgroups based on the place of residence variable ($p<0.05$). Municipalities have a number of duties in terms of spreading sports in society and developing positive attitudes towards sports. For this reason, municipal personnel's approach towards sports is important. As a result, municipal employees' attitudes towards sports vary depending on where they live. Employees living in towns and cities have higher attitudes towards sports than employees living in villages. It is predicted that this situation is due to the fact that the facilities in the village are inadequate compared to the facilities in the city and district.

Keywords: Municipal Employees, Sport, Attitude,

Giriş ve Amaç

Spor insanlık tarihinden bu yana toplum içinde sağlık, eğlence vb. birçok amaç için kullanılmış, toplumun hemen hemen bütün kesimleri tarafından benimsenmiş bir olaydır (Özen, 2022). Çağdaş toplumlarda spor olgusunu çok farklı perspektiflerden incelemek mümkündür. Spor bireylerin hayat boyu fiziksel, duygusal ve psiko-motor alanlarında gelişim göstermelerine ve sosyal kimlik ve grup üyeliği kazanarak güçlü bir performans sergilemelerine olanak sağlamaktadır (Teke ve Karakuş, 2022). Belediyeler, belli bir coğrafi bölgede yaşamını sürdüren halkın ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere karar organları halk tarafından seçilen, yasalarca belirlenmiş görev, yetki ve sorumlulukları olan, kendine ait bütçesi, özel gelirleri, personeli olan kamu tüzel kişileri şeklinde tanımlanabilir. Ayrıca belediyelerin en önemli görevlerinden birisi de halka spor hizmetleri sunmaktır (Çakmak ve Tapşın, 2020). Belediyelerin görevleri gereği halka kısmen daha yakın olması, halkoyuyla seçilmesi, yasalar

çerçevesinde kendisine kaynak yaratılabilmesi ve yetki özerkliğinin kısmen daha geniş olması nedeni ile halkın temel ihtiyaç ve beklentilerine daha çabuk cevap verebilen kurumlar olduğu düşünülebilir (1580 Sayılı Kanun [S.K]). Ayrıca toplumsal bir kurum olmasından dolayı sporun geniş kitlelere yayılması, spor yapma imkanlarından herkesin faydalanabilmesi, sporun hem topluma hem de bireylere katacağı değerlerle toplumun mutlu olmasının sağlanması yerel yönetimlerin spor politikaları ve harcamalarına gerekli önemi vermeleri ile mümkün olacaktır (Karakuş, 2020). Belediyelerin spor hizmetlerine ilişkin görevleri gerek belediye kanununda gerekse başka kanunlarda belirtilmiştir. Örneğin; 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 33. maddesinde "Halk için kütüphane ve okuma salonları açmak, belediye bahçeleri, fidanlıkları, çocuk bahçeleri, oyun ve spor yerleri yapmak, belediye koruları yetiştirmek, bunları korumak ve işletmek" (1580 S.K). Belediyeler olimpiyat ruhunun yerleşmesinde ve amatör sporun gelişmesinde etkin rol oynayabilecek kurumlardandır. Yörede bulunan mevcut halk üzerinde enerji ve motivasyonu harekete geçirebilir, sporun okullara girmesini, insanlar arasında yaygınlaşmasını sağlayabilir ve bu amaca hizmet eden spor tesisleri inşa edebilirler (Zengin ve Öztaş, 2008). Tutum bir kelime olarak ilk kez Herbert Spencer tarafından 1862 yıllarında kullanılmıştır. Spencer, tutumu, daha çok bireyin zihinsel durumunu ifade eden bir kelime olarak ele almıştır. Daha sonrasında, 1888 yılında Lange, bazı laboratuvar çalışmaları gerçekleştirmiş ve bu çalışmalarında tutumu bir kavram olarak ele almış ve incelemiştir. Lange, kavram olarak tutum hakkında bugün kullanılan tanımlamalar arasında ciddi farklar olmasına rağmen bu tanımlara benzer yakın tanımlamalar yapmıştır. Daha sonraki yıllarda ise tutum kavramı, psikologlar ve sosyologların ilgi alanına girmiş ve araştırma konusu haline gelerek popüler bir kavram olmuştur. Hatta bu tartışmalar ve araştırmaların sosyal psikoloji bilim dalının doğmasına sebep olduğu ve öncülük ettiği iddia edilmiştir (Güllü, M., Güçlü, M. (2009). Tutum, hayatımızda olup biten olaylar karşısında göstermiş olduğumuz tavır ve davranışları kapsayan bir olgudur. Ayrıca tutum bir insanı diğer insanlardan ayıran özellikler arasında da yer almaktadır. Bireyin içerisinde bulunduğu çevre ve bu çevre içerisinde bulunan kişiler değiştikçe bireyin de bu değişimlere karşı farklı tutumları oluşur (Turan vd., 2022). Tutum belirli bir nesneye ilişkin tutarlı bir şekilde olumlu veya olumsuz bir davranış sergilemek olarak tanımlanabilir (Yoo, S., Ko, Y. J. vd., (2023). Bu çalışmadaki amaç sporun toplumsal olarak kitlelere yayılmasında önemli rolü olan yerel yönetimlerin, bünyesinde çalıştırdığı personellerin spora karşı olan tutumlarını araştırmaktır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak yapılacak betimsel bir çalışmadır. Gerek fen bilimlerinde gerekse sosyal bilimlerde geleneksel olarak en yaygın biçimde kullanılagelen araştırma yöntemleri 'nicel araştırma yöntemleri' olmuştur (Yıldırım, 1999). Araştırmada veri toplama tekniği olarak anket tekniği kullanılacaktır. Anlık çalışmalarda genellikle anket yöntemi kullanılmaktadır (Çoşkun ve ark. 2017).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Rize Belediyesi, İyidere Belediyesi, Derepaşarı Belediyesi ve Çayeli Belediyesi'nde çalışan personeller oluşturmaktadır. Çalışmada Kolayda Örneklem yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örneklem, ana kütle içerisinde seçilecek örnek kesimin araştırmacının yargılarına belirlendiği tesadüfi olmayan örneklem yöntemidir. Kolayda örneklemde veriler, ana kütleden en kolay, hızlı ve ekonomik şekilde toplanır (Malhotra, 2004: 321, Aaker vd., 2007: 394, Zikmund, 1997: 428).

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan bireylerin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, ekonomik durum, daha önce uğraştığı bir spor dalı gibi sosyo demografik bilgilerinin elde edilmesi için araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Anket formunun ilk bölümünde demografik bilgi formu yer almaktadır. İkinci bölümde Spora Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. “Spor Tutum Ölçeği” ise Funda Koçak (2014) tarafından oluşturulmuştur. Spor Tutum Ölçeği (STÖ) 22 maddeden oluşturulmuş, yanıtlayıcının kendisine uygun olan beş kutucuktan birini işaretlediği Likert tipi bir ölçektir.

Verilerin Analizi

Belediye çalışanlarının spora karşı olan tutumlarının incelendiği bu araştırmada veri toplama araçlarının uygulanması için gerekli izinler alınmasından sonra uygulama aşamasına geçilmiştir. Bu araştırmadaki veriler demografik özelliklerin sorgulandığı anket formu ve belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarını belirleyebilmek için Spor Tutum Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma kapsamında gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya katılan bireylere yüz yüze anket formu uygulandı. Elde edilen verilere öncelikli olarak basıklık ve çarpıklık değerlerine bakıldı, $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Saphiro-Wilk normallik testi uygulandı. Normal dağılıma sahip verilere; ikili karşılaştırmalarda bağımsız iki grup için T-testi veya non-parametrik Mann-Whitney-U testi uygulandı. Üç ve üzeri bağımsız değişkeni olan normal dağılıma sahip verilere Tek yönlü anova (oneway) testi veya non-parametrik test olarak Kruskal-Wallis testleri uygulandı. Tüm istatistik çözümler Windows için JASP ve JAMOVİ programlarında yapıldı.

Bulgular

Tablo 1’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan belediye çalışanlarının %47’ si 31-40 yaş arasında, %71’ i erkek çalışanlardan, %72’ sinin medeni durumu evli, %63’ ünün eğitim durumu üniversite, %71’ inin aile gelir düzeyi 8-20 bin TL arası, %46’sı ilçelerde yaşamakta, %42’si 5 yıl ve üzeri sporla uğraşmış bireylerden oluşmakta ve bu bireylerin %46’sının da spor dalı olarak futbol ile uğraştığı görülmektedir (Tablo-1).

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Belediye Çalışanlarının Dağılımı

Değişkenler	Gruplar	N	%
Yaş	18-30	18	16,8%
	31-40	51	47,7%
	41 Ve Üzeri	38	35,5%
Cinsiyet	Kadın	31	29,0%
	Erkek	76	71,0%
Medeni Durum	Evli	77	72,0%
	Bekar	30	28,0%
Eğitim Durumu	Ortaöğretim	29	27,1%
	Üniversite	68	63,6%
	Lisansüstü	10	9,3%
Ailenin Gelir Düzeyi	8-20 Bin TL	76	71,0%
	20 Bin TL ve Üzeri	25	23,4%
Yaşadığı Yer	Köy	8	7,5%
	İlçe	50	46,7%
	Şehir	49	45,8%
Spor Yapma Süresi	1 Yılda Az	13	23,2%
	3-4 Yıl	19	33,9%
	5 Yıl ve Üzeri	24	42,9%

<i>Spor Dalı</i>	<i>Futbol</i>	26	46,4%
	<i>Takım Sporları</i>	9	16,1%
	<i>Mücadele Sporları</i>	8	14,3%
	<i>Diğer Sporlar</i>	13	23,2%

Cinsiyete göre belediye çalışanlarının psiko-sosyal gelişim, fiziksel gelişim ve zihinsel gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının psiko-sosyal gelişim, fiziksel gelişim ve zihinsel gelişim puanları arasında önemli bir farkın olmadığını gösterdi (t_{105} ; -0.63; $p>0.05$; t_{105} ; 0.04; $p>0.05$; t_{105} ; 0.59; $p>0.05$).

Tablo 2. Cinsiyete Göre T-Test Sonuçları

<i>Alt Boyut</i>	<i>Cinsiyet</i>	<i>Ort.</i>	<i>Ss</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
<i>Psiko-Sosyal Gelişim</i>	<i>Kadın</i>	3,85	0,79	105	-0,63	0,533
	<i>Erkek</i>	3,96	0,77			
<i>Fiziksel Gelişim</i>	<i>Kadın</i>	4,08	0,69	105	0,04	0,966
	<i>Erkek</i>	4,07	0,66			
<i>Zihinsel Gelişim</i>	<i>Kadın</i>	3,85	1,02	105	0,59	0,555
	<i>Erkek</i>	3,72	1,00			

Sırasıyla psiko-sosyal gelişim alt boyutunda kadın çalışanların puan (3.85 ± 0.79), erkek çalışanların puanı (3.96 ± 0.77) olarak tespit edilmiştir. Fiziksel gelişim alt boyutunda kadın çalışanların puanı (4.08 ± 0.69), erkek çalışanların puanları (4.07 ± 0.66) olarak tespit edilmiştir. Zihinsel gelişim alt boyutunda kadınların puanı (3.85 ± 1.02), erkek çalışanların puanı (3.72 ± 1.00) olarak tespit edilmiştir. Puanlar arasında fark olmasına rağmen bu fark istatistiki olarak anlamlı görülmemiştir (Tablo 2).

Yaşa göre belediye çalışanlarının Fiziksel Gelişim alt boyut puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Tek Yönlü Anova Testi Uygulandı. Test sonuçları yaşa göre belediye çalışanlarının Fiziksel Gelişim alt boyut puanları arasındaki farkın önemli olmadığını gösterdi ($f_{2,104}$; 0,830; $p>0.05$).

Tablo 3. Yaşa Göre Fiziksel Gelişim Tek Yönlü Anova Test Sonuçları

<i>Alt Boyut</i>	<i>Yaş</i>	<i>Ort.</i>	<i>Ss</i>	<i>df</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
<i>Fiziksel Gelişim</i>	18-30	3,98	0,79	104	0,830	0,439
	31-40	4,16	0,59			
	41 ve Üzeri	4,00	0,71			

Belediye çalışanlarının Fiziksel Gelişim alt boyut puanları arasındaki fark 18-30 yaş grubu için (3.98 ± 0.79), 31-40 yaş arası çalışanların (4.16 ± 0.59), 41 ve üzeri yaşında çalışanların (4.00 ± 0.71) olarak bulundu (Tablo 3).

Yaşa göre belediye çalışanların Psiko-sosyal gelişim ve Zihinsel Gelişim alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal- Wallis testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Psiko-sosyal gelişim ve Zihinsel gelişim puanları arasındaki farkın önemli olmadığını gösterdi ($X^2(2)$ $n=107$, 0,061 $p>0.05$), ($X^2(2)$ $n=107$, 1.408 $p>0.05$).

Tablo 4. Yaşa Göre Kruskal- Wallis Test Sonuçları

Alt Boyut	Yaş	Ort.	Ss	df	X	p
Psiko-Sosyal Gelişim	18-30	3,86	0,87	107	,061	0,97
	31-40	3,97	0,68			
	41 ve Üzeri	3,90	0,85			
Zihinsel Gelişim	18-30	3,68	1,21	107	1,408	0,49
	31-40	3,85	0,92			
	41 ve Üzeri	3,66	1,00			

Bir başka ifade ile Psiko-sosyal gelişim alt boyutunda 18-30 yaş grubu belediye çalışanlarının puanı (3.86 ± 0.87), 31-40 yaş grubu çalışanlarının (3.97 ± 0.68) ve 41 yaş ve üzeri çalışanların puanı (3.90 ± 0.85) olarak tespit edilmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Bir diğer alt boyut Zihinsel gelişimde 18-30 yaş arası belediye çalışanlarının puanı (3.68 ± 1.21), 31-40 yaş grubu çalışanların puanı (3.85 ± 0.92), 41 yaş ve üzeri çalışanların puanı (3.66 ± 1.00) olarak tespit edilmiş ve istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 3).

Belediye çalışanlarının Psiko-sosyal gelişim ve Fiziksel gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde t-testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Psiko-sosyal gelişim ve Fiziksel gelişim puanları arasındaki farkın anlamlı olmadığını gösterdi ($t_{105} = -0.37$; $p>0.05$; $t_{105} = 0.04$; $p<0.05$).

Tablo 5. Medeni Duruma Göre T-test Sonuçları

Alt Boyut	Medeni Durum	Ort.	Ss	df	t	p
Psiko- Sosyal Gelişim	Evli	3,94	0,77	105	0,37	0,71
	Bekar	3,88	0,78			
Fiziksel Gelişim	Evli	4,08	0,64	105	0,04	0,97
	Bekar	4,07	0,76			

Medeni durumu evli olan belediye çalışanlarının, Psiko-sosyal gelişim alt boyut puanları (3.94 ± 0.77), bekar çalışanların puanı (3.88 ± 0.78) iken, Fiziksel gelişim alt boyut puanları evli çalışanların (4.08 ± 0.64), bekar çalışanların puanı (3.88 ± 0.78)' tir. Bu puanlar arasında istatistiki olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 4).

Medeni durumuna göre Zihinsel gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Mann-Whitney U testi uygulandı. Test sonuçları çalışanların Zihinsel gelişim puanları arasındaki farkın önemli olmadığını gösterdi ($U_{0.05} = 1051$ $p>0.05$).

Tablo 6. Medeni Durum Mann-Whitney U Test Sonuçları

Alt Boyut	Medeni Durum	Ort.	Ss	df	U	p
Zihinsel Gelişim	Evli	3,81	0,96	107	1051	0,47
	Bekar	3,63	1,11			

Yani medeni durumu evli olan belediye çalışanlarının Zihinsel gelişim puanı (3.81 ± 0.96), medeni durumu bekar olan belediye çalışanların puanı (3.63 ± 1.11)'tir. İstatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmemiştir (Tablo 5).

Eğitim durumlarına göre belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim ve Psiko-sosyal gelişim puanları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Tek Yönlü ANOVA testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim ve Psiko-sosyal gelişim puanları arasındaki farkın anlamlı olmadığını gösterdi ($f_{2,104}$; 0.87; 0.00; $p>0.05$).

Tablo 7. Eğitim Durumuna Göre Tek Yönlü ANOVA Test Sonuçları

Alt Boyut	Eğitim Durumu	Ort.	Ss	df	F	p
Fiziksel Gelişim	Orta Öğretim	4,21	0,61			
	Üniversite	4,02	0,71	104	0,87	0,42
	Lisansüstü	4,08	0,55			
Psiko-Sosyal Gelişim	Orta Öğretim	3,93	0,81			
	Üniversite	3,93	0,77	104	0,00	1,00
	Lisansüstü	3,91	0,73			

Fiziksel gelişim alt boyutunda ortaöğretim puanı (4.21 ± 0.61), üniversite puanı (4.02 ± 0.71), lisansüstü puanı (4.08 ± 0.55) olarak tespit edilmişken, Psiko-sosyal gelişim alt boyutunda ortaöğretim puanı (3.93 ± 0.81), üniversite puanı (3.93 ± 0.77), lisansüstü puanı (3.91 ± 0.73) olarak tespit edilmiştir. Gruplar arasındaki puanlarda fark bulunmasına rağmen, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir (Tablo 6).

Eğitim durumuna göre belediye çalışanlarının Zihinsel gelişim puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal-Wallis testi uygulandı. Test sonuçlarına göre belediye çalışanlarının Zihinsel gelişim puanlarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($X^2(2)$, $n=107$, 5.859 $p>0.05$).

Tablo 8. Eğitim Durumuna Göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Alt Boyut	Eğitim Durumu	Ort.	Ss	df	X	p
Zihinsel Gelişim	Orta Öğretim	4,09	0,92			
	Üniversite	3,67	1,02	107	5,859	0,05
	Lisansüstü	3,35	0,90			

Zihinsel gelişim alt boyutunda ortaöğretim puanı (4.09 ± 0.92), üniversite puanı (3.67 ± 1.02), lisansüstü puanı (3.35 ± 0.90) olup, puanlar arasında fark bulunmasına rağmen bu farkın anlamlı olmadığını tespit edilmiştir (Tablo 7).

Belediye çalışanlarının yaşadıkları yere göre fiziksel gelişim, psiko-sosyal gelişim ve zihinsel gelişim puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde Kruskal-Wallis testi uygulandı. Test sonuçları belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim puan ortalamalarında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir. ($X^2(2)$, $n=107$, 0.816 $p<0.05$).

Tablo 9. Yaşanılan yere göre Kruskal-Wallis Test Sonuçları

Alt Boyut	Yaşadığı Yer	Ort.	Ss	df	X	p	Fark
Fiziksel Gelişim	Köy (1)	3,60	0,56				
	İlçe (2)	4,18	0,62	107	6,906	0,03	$3>1$ $2>1$
	Şehir (3)	4,05	0,71				
Psiko-Sosyal Gelişim	Köy (1)	3,30	0,46	107	5,495	0,06	

	İlçe (2)	3,99	0,81			
	Şehir (3)	3,97	0,73			
	Köy (1)	3,59	0,78			
Zihinsel Gelişim	İlçe (2)	3,84	0,96	107	0,816	0,66
	Şehir (3)	3,70	1,08			

Test sonuçları belediye çalışanlarının Fiziksel gelişim puan ortalamalarında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir. (X^2 (2), $n=107$, 0.816 $p<0.05$). Anlamlı farkın hangi ikili gruplar arasında olduğunu belirlemek için Pairwise Multiple Comparisons Testinden yararlanılmıştır. Pairwise testi sonuçlarına göre şehirde yaşayan belediye çalışanlarının fiziksel gelişim puanlarının (4.05 ± 0.71) köyde yaşayan çalışanların puan ortalamalarından (3.60 ± 0.56) istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulundu (Tablo 9).

Tartışma ve Sonuç

Belediye çalışanlarının spora yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelendiği bu çalışmada cinsiyet bakımından çalışanların spora karşı olan tutumları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0.05$). Aynı şekilde yaş, medeni durum, eğitim durumu açısından çalışanların spora yönelik tutumlarını değerlendirdiğimizde puanlar arasında farklar olsa da bu farkın istatistiki olarak bir anlam ifade etmediği görülmüştür ($p>0.05$).

Benzer olarak, yaşa göre değişim incelendiğinde yaş grupları arasında belirli farkların bulunmamış olması spora katılımın her yaş için beklenen düzeyde olmadığı dolayısı ile de spora yönelik tutumun değişmemesiyle izah edilebilir (Ünver, Kara ve Kocaman, 2019). Yine benzer şekilde katılımcıların gelirlerine göre spora yönelik tutumlarında anlamlı bir farklılık görülmemiştir (Turan, 2021). (Togo ve Öztürk, 2019)' a göre medeni durum açısından evli ve bekarlar arasında spora karşı olan tutum bakımından anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen bu sonuçlar çalışmamızı destekler nitelikte olup, tersini gösteren çalışmalarda mevcuttur. Araştırmaya katılan belediye çalışanlarının cinsiyetlerine göre erkek çalışanların spora katılım motivasyonu ölçeği ortalama puanlarının kadın çalışanlara göre anlamlı olarak daha fazla olduğu tespit edilmiştir. (Mutlu, Çetinkaya ve Uysal, 2023). Bu sonuç mevcut araştırma bulguları ile örtüşmemektedir. Ancak yaşadıkları yere göre belediye çalışanlarının spora karşı olan tutumların da ise şehirde yaşayan çalışanların ilçede veya köyde yaşayan çalışanlara oranla spora karşı olan tutumları daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Bu farkın köydeki yaşam koşullarının şehirdekilerle aynı olmaması, alt yapı, tesis vb. birçok imkânın köylerdeki eksikliği, kısaca şehirde bulunan imkân ve olanakların ilçe ve köylerdekilere oranla daha yüksek olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Öneriler

Araştırmanın evreni katılımcı sayıları artırılarak genişletilebilir. Belediyelerin yerelde kitlelere yayılma açısından önemli bir kurum olduğunu düşündüğümüzde, belediye çalışanlarının da spora yönelik tutumları önemli olup, pozitif yönde çalışanların spora yönelik tutumlarını arttırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir

Kaynakça

Çakmak, G., & Tapşın, F. O. (2020). *Belediyelerin Sunduğu Spor Hizmetlerine Yönelik Halkın Algı ve Beklentileri-Adapazarı İlçesi Örneği*. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 5(3), 263-275.

- Güllü, M., & Güçlü, M. (2009). *Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138-151.
- Haşiloğlu, S. B., Baran, T., & Aydın, O. (2015). *Pazarlama araştırmalarındaki potansiyel problemlere yönelik bir araştırma: Kolayda örnekleme ve sıklık ifadeli ölçek maddeleri*. *Pamukkale İşletme ve Bilişim Yönetimi Dergisi*, (1), 19-28.
- Karakuş, E. (2000). *Sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında, yerel yönetimlerin yeri ve fonksiyonuna ilişkin, Ankara ili metropol ilçeleri belediye meclisi üyelerinin görüşleri*. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 63-80.
- Mutlu, T. O., Çetinkaya, A., & Uysal, U. (2023). *Belediye çalışanlarının spora katılım motivasyonlarının incelenmesi*. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 12(2), 207-223.
- Özen, G. (2022). *Spor ve Bilim* (s. 1-5).
- Teke, M., & Karakuş, S. (2022). *Sporun Sosyal Gelişim Sürecine Etkisi*.
- Togo, O. T., & Öztürk, A. (2020). *Spor organizasyonlarına katılan çalışanların spora yönelik tutumlarının incelenmesi: şirketler ligi örneği*. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 55-64.
- Turan, M. (2021). *Giresun Gençlik Spor İl Müdürlüğü personellerinin spor etkinliklerine yönelik tutumlarının incelenmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(1), 29-41.
- Turan, M. S., Aslantaş A., Erdem, A., Özdemir, M. F., & Turan, A. H. (2022). *Spora yönelik tutum ile ilgili çalışmaların incelenmesi*. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 8(23), 105-117.
- Ünver, G., Ersan, K., & Kocaman, H. (2019). *Farklı branşlardaki öğretmenlerin spora yönelik tutumlarının incelenmesi*. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 38-50.
- Yoo, S., Ko, Y. J., Hur, Y., Bang, H., & Kim, T. (2023). *Bir mega spor etkinliğinde gönüllü katılımı keşfetmek: işlevsel tutumların rolü*. *Avrupa Spor Yönetimi Üç Aylık Dönemi*, 23(5), 1610-1629.
- Zengin, E., & Öztaş, C. (2008). *Yerel yönetimler ve spor*. In *Journal of Social Policy Conferences* (No. 55, pp. 49-78). Istanbul University.

SB68

**Rize Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Çalışanlarının Karar Verme Stillerinin
Araştırılması**

**Investigation Of Decision Making Styles Of Rize Youth And Sports
Provincial Directorate Employees**

ÇAKIR, İmdat

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

KALKAVAN, Arslan²

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

KAVALCI, İsa³

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

ÇAKIR, Melike⁴

Çaykur Rizespor Kulübü, Türkiye,

ÖZET

Bu çalışmada; Gençlik ve Spor İl müdürlüğüne bağlı personelin (memur, antrenör, sportif eğitim uzmanı ve diğer personel) karar verme stilleri cinsiyet, görev yılı ve görev türü değişkenlerine göre araştırılacaktır. Tarama yöntemi ve anket tekniği kullanılan araştırmada, karar verme ölçeğini eksiksiz ve hatasız dolduran 20'si kadın (%40), 30'u erkek (%60), toplam 50 personel oluşturmaktadır. Çalışma grubunun demografik bilgilerini ve karar verme düzeylerini belirlemek için "Kişisel Bilgi Formu" ve "Melbourne Karar Verme Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada verilerin analizinde SPSS 27 istatistik paket programı kullanılarak tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Veri analizinden önce normallik varsayımına bakıldıktan sonra karşılaştırmalı veriler için Bağımsız Gruplar için T-Testi ve One-Way ANOVA testi kullanılmıştır. $p=0.05$ olarak alınmıştır. Test sonuçları; karar verme stillerinden elde edilen en yüksek ortalama değeri dikkatli karar verme stili (16.52 ± 1.18) ve en düşük ortalama değeri ise erteleyici karar verme stili (9.10 ± 1.01) olarak görülmüştür. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda görev türü ve görev yılı değişkenlerine göre karar verme stillerinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunamamıştır ($p > 0.05$). Cinsiyet değişkinine göre ise kaçınan karar verme stili alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuşken ($p < 0.05$) diğer alt boyutlarda anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0.05$). Sonuç olarak, bayan personellerin erkek personellere göre karar vermekten daha fazla kaçındığı söylenebilir. Buna ek olarak görev türü ve görev yılının personelin karar verme stillerinde farklılık yaratmadığı ve karar verme stilinde değişikliğe yol açmadığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: karar verme, karar verme stili, spor yönetimi.

Corresponding author: İmdat ÇAKIR (ORCID: 0000-0001-9275-1925)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, imdat.cakir@erdogan.edu.tr

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

İsa KAVALCI (ORCID: 0000-0001-5419-4224)

Melike ÇAKIR (ORCID: 0000-0003-4454-124X)

Abstract

In this study; The decision-making styles of the personnel (civil servants, coaches, sports education specialists and other personnel) affiliated with the Provincial Directorate of Youth and Sports will be investigated according to the variables of Gender, Year of Duty and Type of Duty. In the research using scanning method and survey technique, a total of 50 personnel, 20 women (40%) and 30 men (60%), filled out the decision-making scale completely and without errors. "Personal Information Form" and "Melbourne Decision Making Scale" were used to determine the demographic information and decision-making levels of the study group. Descriptive statistics were given using the SPSS 27 statistical package program to analyze the data in the study. After checking the normality assumption before data analysis, T-Test for Independent Groups and One-Way ANOVA test were used for comparative data. It was taken as $p=0.05$. Test results; The highest mean value obtained from the decision-making styles was the careful decision-making style (16.52 ± 1.18) and the lowest mean value was the procrastinator decision-making style (9.10 ± 1.01). In line with the findings obtained from the research, no statistically significant difference was found in decision-making styles according to the variables of Duty type and Year of Duty ($p > 0.05$). According to gender, a statistically significant difference was found in the avoidant decision-making style sub-dimension ($p < 0.05$), while no significant difference was found in the other sub-dimensions ($p > 0.05$). As a result, it can be said that female staff avoid making decisions more than male staff. In addition, it can be said that the type of duty and the year of duty do not make a difference in the decision-making styles of the staff and do not lead to a change in the decision-making style.

Keywords: decision making, decision making style, sport menagement.

Giriş ve Amaç

Karar verme stilleri ve kişilik özellikleri spor yönetim alanında son yıllarda çok fazla ele alınan konulardan biri olduğu bilinmektedir. Spor yöneticilerinin sahip olduğu kişilik özelliklerinin çalışanların örgütsel davranışları üzerinde etkili olabileceği ve buna bağlı olarak karar verme stillerinin de değişkenlik göstereceği düşünülmektedir. Karar verme süreci, yönetimin temelini oluşturan ve en önemli araçlardan biri olarak bilinir. Özellikle yöneticinin grup dinamiğini oluşturması, güdüleyici, çözümleyici ve sevk-idare bir davranış göstermesi, karar verme eyleminde astlarının fikirlerinin alınması, demokratik ve dönüşümcü bir iklim ortamının yaratılması, grup çalışmalarının hedeflerini kaybetmemesi, grup içi alınan kararların belirlenmesi, grup üyelerinin başarısı ve sürekliliğiyle ilgili meydana gelen örgütsel yapının iyi bir şekilde dizayn edilmesi gerekmektedir (Ercan ve ark., 2015). Bu örgütsel yapının daha etkili ve verimli kararlar alınabilmesi için yöneticilerin yeteneklerini ortaya koyabilecekleri ve süreçlere dahil olabilecekleri bir sisteme ihtiyaç vardır (Bozkurt ve Ercan, 2019). Sosyal sistemler teorisi açısından, kararlar iletilirse örgütler gelişir ve yeniden üretilir (Thiel ve Mayer, 2009). Böylece görevin gerekleri ile işi yürütecek yöneticinin bilgisi, donanımı, deneyimi ve becerileri arasındaki uygunluğu değerlendirmenin farklı yöntemleri olmasının yanı sıra, seçim aşamasında, pozisyonun ihtiyaçlarına ilişkin esas ve kriterleri belirlenmesi gerekli görülmektedir (Doğan ve Önder, 2014). Ayrıca bireysel olarak kişinin yeterliliği ya da yetersizliği durumunda, karar vermeye ilişkin tercihlerin fazla olduğu süreçlerde başarılı ya da başarısız olma ihtimalini belirleyen önemli bir faktör olarak ortaya çıkacaktır (Atılğan, 2018; Kırıl, 2015).

Karar verme, seçenekler arasındaki uygun seçimi yaparken şüphe ve belirsizlikleri yeterli bir şekilde azaltma süreci olarak tanımlanmaktadır (Tekin, Özmutlu ve Erhan, 2009). Bireyin bir

karar verme durumu ile karşılaştığı zaman sergilediği, öğrenilmiş ve alışkanlık haline gelmiş tepki kalıbına ise karar verme stili adı verilir (Ün, 2010). Bireyler karar verme sürecinde farklı stiller kullanmaktadırlar. Deniz'e göre (2004) bireyler karar verme sürecinde; dikkatli, kaçınan, erteleyici ve panik karar verme stillerini kullanır. Dikkatli karar verme stilini uygulayan bireyler, karar vermeden önce özenle ilgili bilgiyi arar ve alternatifleri dikkatlice değerlendirdikten sonra seçim yapar. Kaçınan karar verme stilini uygulayan bireyler; karar vermekten kaçınır, kararları başkalarına bırakma eğilimindedir. Böylece sorumluluğu bir başkasına devrederek karar vermekten kurtulmaya çalışır. Erteleyici karar verme stilini uygulayan bireyler; kararı sürekli erteleme, geciktirme ve sürüncemede bırakmaya çalışır. Kararı geçerli bir neden olmaksızın sürekli ertelemeye çalışır. Panik karar verme stilini uygulayan bireyler, bir karar durumuyla karşı karşıya kaldıklarında kendilerini zaman baskısı altında hissederek. Bunun sonucu olarak, düşüncesiz davranışlar sergileyip acele çözümlere ulaşma eğilimindedirler (Deniz, 2004). Örgütlerde, karar verme sürecini etkileyen birçok faktör vardır. Karar işleminin doğasına bakıldığında, değişmeyen, her zaman baskın bir şekilde var olan faktör yöneticidir. Bu bağlamda araştırmanın amacı; Spor Genel Müdürlüğüne bağlı Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde farklı statülerde çalışan personelin karar verme stilleri ve düzeylerinin araştırılmasıdır.

Yöntem

Çalışma Alanı

Çalışmaya Rize Gençlik Spor ve İl Müdürlüğünde çalışan 20'si Kadın, 30' u erkek olmak üzere toplam 50 katılımcı gönüllü olarak katılmışlardır.

Veri Toplama Araçları

Katılımcıların demografik bilgilerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" karar verme stillerini belirlemek için ise Mann, Burnett, Radford ve Ford (1997) tarafından geliştirilen ve Türkçe 'ye uyarlaması Deniz (2004) tarafından gerçekleştirilen "Melbourne Karar Verme Ölçeği" kullanılmıştır. "Melbourne Karar Verme Ölçeği" iki kısma ayrılmaktadır.

I. Kısım: karar vermede öz saygıyı (kendine güven) belirlemeyi amaçlamaktadır. Toplam 6 maddeden oluşmakta, üç maddesi ise ters yönde puanlanmaktadır. Puanlama "Doğru" yanıtı 2, "Bazen Doğru" 1 ve "Doğru Değil" 0 puan şeklinde yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 12 olup, yüksek puanlar karar vermede özsaygının yüksek olduğunu göstermektedir.

II. Kısım ise 22 maddeden oluşmakta karar verme stillerini ölçmekte ve Dikkatli, Kaçınan, Erteleyici ve Panik Karar Verme Stili olmak üzere 4 alt faktörü bulunmaktadır. Dikkatli ve kaçınan karar verme stillerinde 6'şar madde, erteleyici ve panik karar verme stillerinde ise 5 madde bulunmaktadır.

İstatistik Yöntem

Araştırmada verilerin analizinde SPSS 27 istatistik paket programı kullanıldı. Araştırma neticesinde elde edilen verilerin öncelikle yüzde, dağılım, frekans, ortalama ve standart sapma değerleri tanımlayıcı istatistik (descriptive statistic) yapıldı. Ardından verilerin dağılımıyla ilgili olarak normallik testi için Shapiro Wilk test uygulanacak ayrıca basıklık ve çarpıklık (kurtosis and skewness) değerlerine bakılarak normallik sınaması da yapıldı. Normallik

varsayımına bakıldıktan sonra karşılaştırmalı veriler için Bağımsız Gruplar için T-Testi ve One-Way ANOVA testi kullanılmıştır. $p=0.05$ olarak alınmıştır.

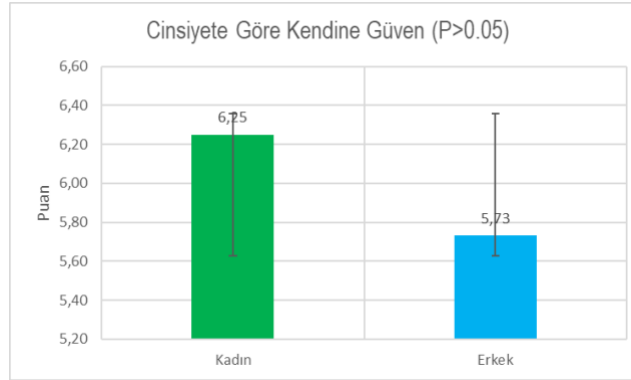
Bulgular

Şekil 1. Araştırmadaki Katılımcıların Dağılımı

Şekil 1’ de görüldüğü üzere araştırmaya katılan sporcuların %60’ı erkek, %34’ünün 4-6 yıl görev yaptığı ve %48,0’in memur olduğu görüldü.

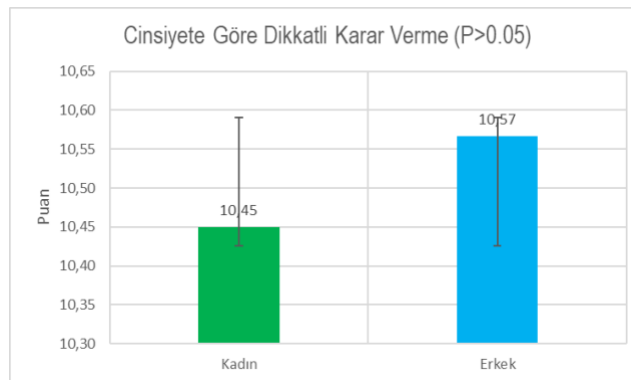
Test Sonuçlarına İlişkin Bulgular

Şekil 2. Cinsiyete Göre Kendine Güven Alt Boyutu Puan Ortalaması

Cinsiyete bağlı olarak katılımcıların Kendine Güven alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız gruplarda t-testi uygulandı.

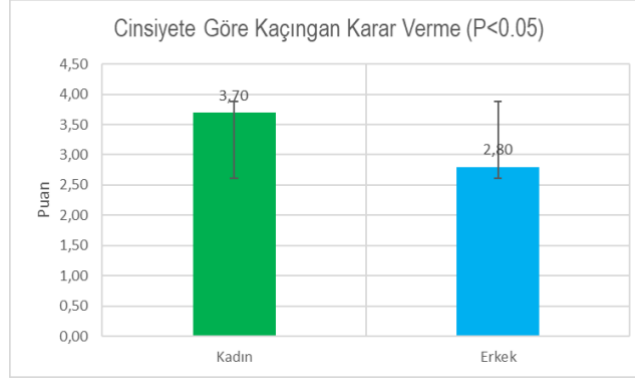
Test sonuçları katılımcıların Kendine Güven alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($t_{\text{hes}}=1.726$; $p>0.05$). Kadın katılımcıların puanları ($6,25 \pm 1,11$) erkek katılımcıların puanlarından ($5,73 \pm 0,98$) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak manidar bulunmadı (Şekil 2).

Şekil 3. Cinsiyete Göre Dikkatli Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Cinsiyete bağılı olarak katılımcıların Dikkatli Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız gruplarda t-testi uygulandı.

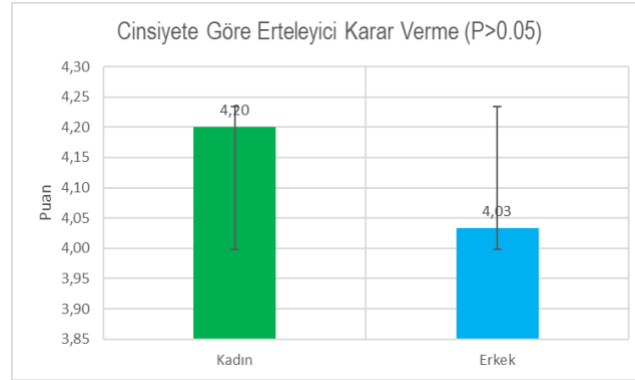
Test sonuçları katılımcıların Dikkatli Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($t_{.48}=-0,339$ $p>0.05$). Erkek katılımcıların puanları ($10,57 \pm 1,13$) kadın katılımcıların puanlarından ($10,45 \pm 1,27$) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak manidar bulunmadı (Şekil 3).

Şekil 4. Cinsiyete Göre Kaçıngan Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Cinsiyete bağılı olarak katılımcıların Kaçıngan Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız gruplarda t-testi uygulandı.

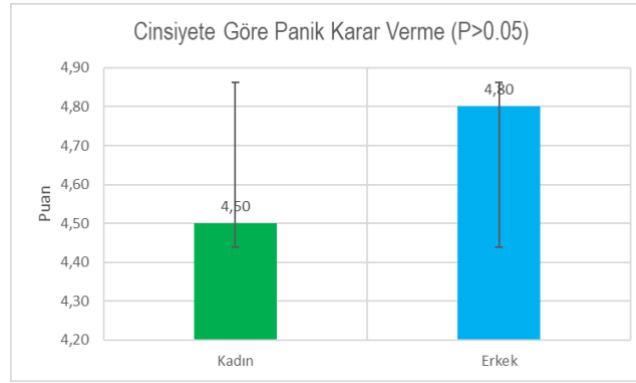
Test sonuçları katılımcıların Kaçıngan Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olduğunu gösterdi ($t_{.48}=2,494$; $p<0.05$). Kadın katılımcıların puanları ($3,70 \pm 1,26$) erkek katılımcıların puanlarından ($2,80 \pm 1,24$) anlamlı bir şekilde daha yüksek bulundu (Şekil 4).

Şekil 5. Cinsiyete Göre Erteleyici Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Cinsiyete bağılı olarak katılımcıların Erteleyici Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız gruplarda t-testi uygulandı.

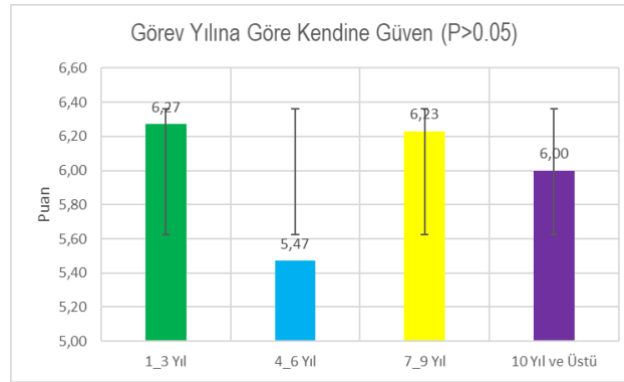
Test sonuçları katılımcıların Erteleyici Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($t_{.48}=-0,565$ $p>0.05$). Kadın katılımcıların puanları ($4,20 \pm 1,00$) erkek katılımcıların puanlarından ($4,03 \pm 1,03$) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak manidar bulunmadı (Şekil 5).

Şekil 6. Cinsiyete Göre Panik Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Cinsiyete bağlı olarak katılımcıların Panik Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız gruplarda t-testi uygulandı.

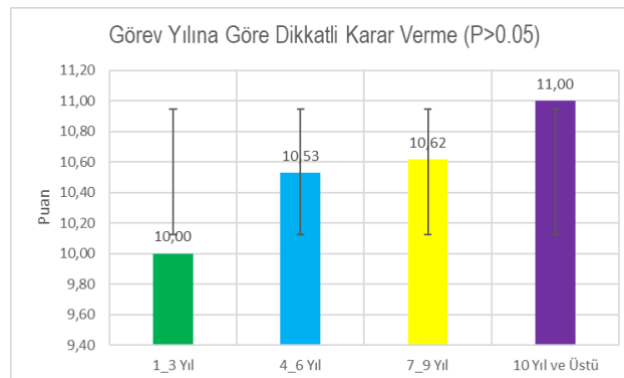
Test sonuçları katılımcıların Panik Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($t_{48}=-0,931$; $p>0.05$). Erkek katılımcıların puanları ($4,80 \pm 1,21$) kadın katılımcıların puanlarından ($4,50 \pm 0,94$) yüksek olmasına rağmen bu fark istatistiksel olarak manidar bulunmadı (Şekil 6).

Şekil 7. Görev Yılına Göre Kendine Güven Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev yılına bağlı olarak katılımcıların Kendine Güven alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

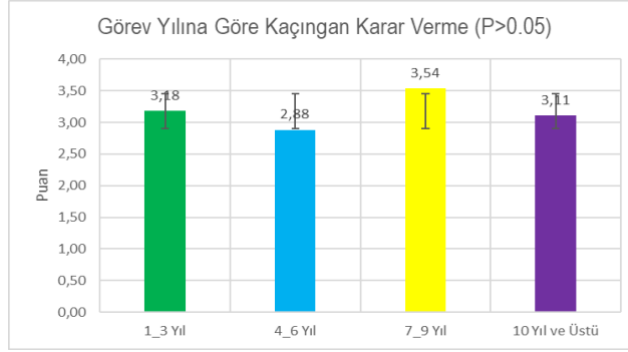
Test sonuçları katılımcıların Kendine Güven alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 1,918$; $p>0.05$). 1-3 yıl aralığında olan katılımcıların puanları ($6,27 \pm 1,10$) diğer yıl aralığındaki katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 7).

Şekil 8. Görev Yılına Göre Dikkatli Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev yılına bağlı olarak katılımcıların Dikkatli Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

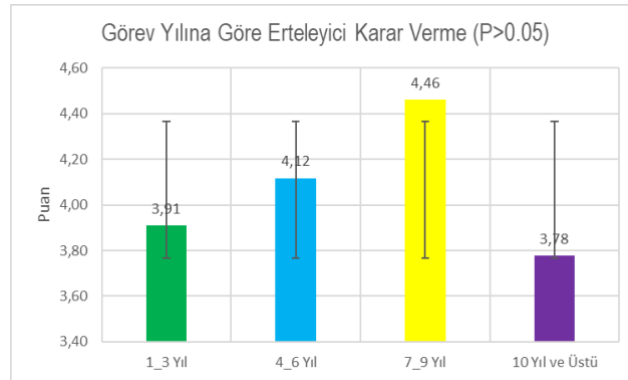
Test sonuçları katılımcıların Dikkatli Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 1,252$; $p>0.05$). 10 yıl ve üstü olan katılımcıların puanları ($11,00 \pm 1,11$) diğer yıl aralığındaki katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır(Şekil 8).

Şekil 9. Görev Yılına Göre Kaçınan Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev yılına bağlı olarak katılımcıların Kaçınan Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

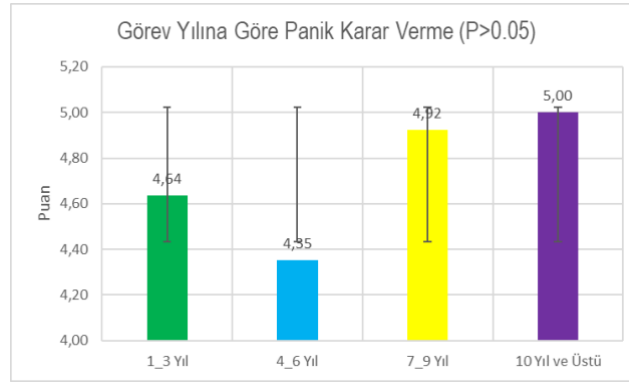
Test sonuçları katılımcıların Kaçınan Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 0,602$; $p>0.05$). 7-9 yıl aralığında olan katılımcıların puanları ($3,54 \pm 1,50$) diğer yıl aralığındaki katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 9).

Şekil 10. Görev Yılına Göre Erteleyici Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev yılına bağlı olarak katılımcıların Erteleyici Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

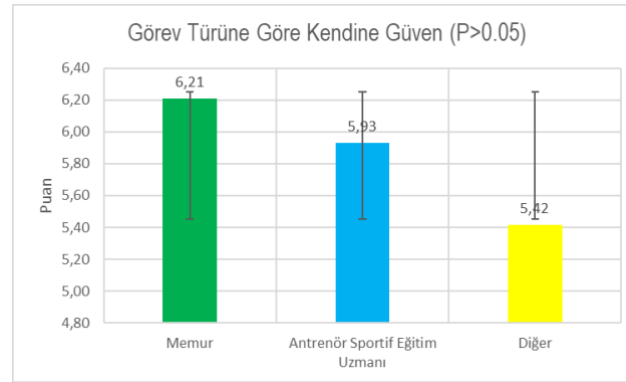
Test sonuçları katılımcıların Erteleyici Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 0,982$; $p>0.05$). 7-9 yıl aralığında olan katılımcıların puanları ($4,46 \pm 1,19$) diğer yıl aralığındaki katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır(Şekil 10).

Şekil 11. Görev Yılına Göre Panik Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev yılına bağlı olarak katılımcıların Panik Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı.

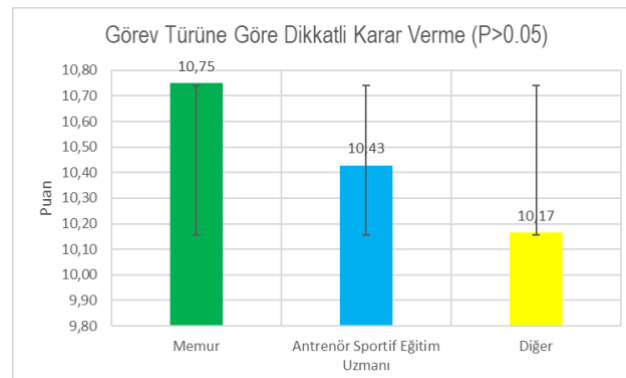
Test sonuçları katılımcıların Panik Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 0,944$; $p>0.05$). 10 yıl ve üstü olan katılımcıların puanları ($5,00 \pm 1,22$) diğer yıl aralığındaki katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 11).

Şekil 12. Görev Türüne Göre Kendine Güven Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev türüne bağlı olarak katılımcıların Kendine Güven alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı.

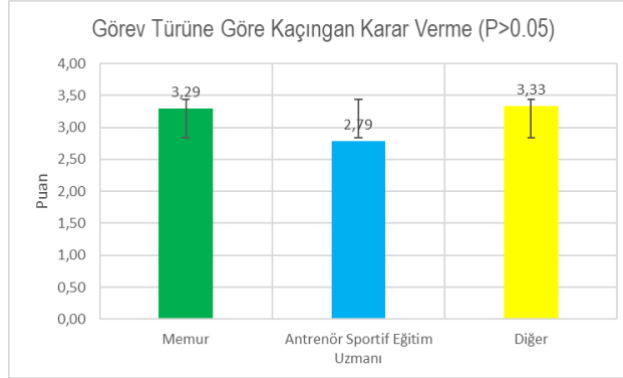
Test sonuçları katılımcıların Kendine Güven alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 2,367$; $p>0.05$). Memur olan katılımcıların puanları ($6,21 \pm 1,28$) sırasıyla Antrenör Sportif Eğitim Uzmanı ($5,93 \pm 0,73$) ve Diğer ($5,42 \pm 0,66$) katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 12).

Şekil 13. Görev Türüne Göre Dikkatli Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev türüne bağlı olarak katılımcıların Dikkatli Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

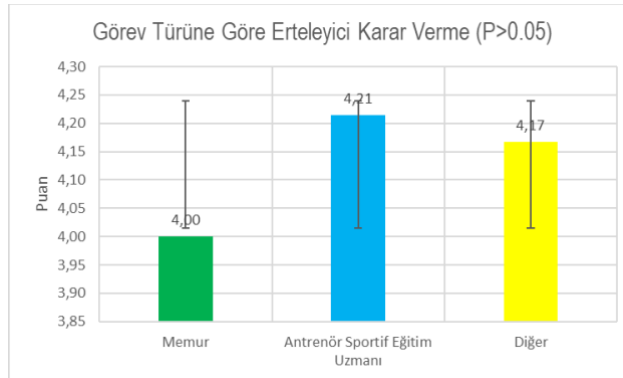
Test sonuçları katılımcıların Dikkatli Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 1,033$; $p>0.05$). Memur olan katılımcıların puanları ($10,75 \pm 1,15$) sırasıyla Antrenör Sportif Eğitim Uzmanı ($10,43 \pm 1,15$) ve Diğer ($10,17 \pm 1,26$) katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 13).

Şekil 14. Görev Türüne Göre Kaçıngan Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev türüne bağlı olarak katılımcıların Kaçıngan Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

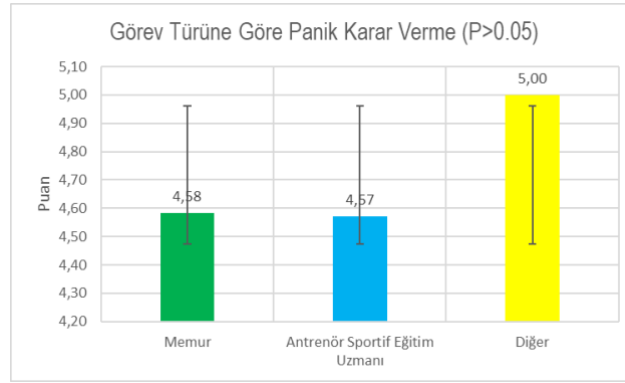
Test sonuçları katılımcıların Kaçıngan Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 0,785$; $p>0.05$). Diğer olan katılımcıların puanları ($3,33 \pm 1,43$) Memur sırasıyla ($3,29 \pm 1,36$) ve Antrenör Sportif Eğitim Uzmanı ($2,79 \pm 1,12$) katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 14).

Şekil 15. Görev Türüne Göre Erteleyici Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev türüne bağlı olarak katılımcıların Erteleyici Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı

Test sonuçları katılımcıların Erteleyici Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 0,224$; $p>0.05$). Antrenör Sportif Eğitim Uzmanı olan katılımcıların puanları ($4,21 \pm 1,20$) sırasıyla Diğer ($4,17 \pm 1,45$) ve Memur ($4,00 \pm 1,44$) katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Şekil 15).

Şekil 16. Görev Türüne Göre Panik Karar Verme Alt Boyutu Puan Ortalaması

Görev türüne bağlı olarak katılımcıların Panik Karar Verme alt boyutları arasında önemli bir fark olup olmadığını belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü Anova testi uygulandı.

Test sonuçları katılımcıların Panik Karar Verme alt boyut düzeyleri arasında farkın önemli olmadığını gösterdi ($F_{(3,46)} = 0,642$; $p>0.05$). Diğer olan katılımcıların puanları ($5,00 \pm 1,20$) sırasıyla Memur ($4,58 \pm 1,13$) ve Antrenör Sportif Eğitim Uzmanı ($4,57 \pm 1,01$) katılımcıların ortalamalarından yüksek olsa da bu fark manidar bulunmamıştır (Grafik 16).

Tartışma ve Sonuç

Kadınların kaçınan karar verme puan ortalamaları anlamlı bir şekilde erkeklerden daha yüksek olduğu bulundu. Her ne kadar istatistiki olarak önemli bir fark bulunmasa da Kadınların erteleyici karar verme puan ortalamalarının erkeklere göre daha yüksek olduğu, Erkeklerin ise; dikkatli karar verme ve panik karar verme puan ortalamaları kadınlara göre daha yüksek bulundu. Vural (2016) karar verme ölçeği alt boyutlarından dikkatli karar verme stili ve erteleyici karar verme stili cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ancak kaçınan karar verme stili ile panik karar verme stili kadın katılımcıların lehine anlamlı düzeyde farklı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dinçer (2013) yaptığı çalışmada erkek ve kadınların karar verme stillerinin cinsiyete göre farklılaşmadığını tespit etmiş, kadın yöneticilerin kaçınan karar verme, panik ve erteleyici karar verme boyutlarının erkeklere oranla daha yüksek düzeyde olduğunu vurgulamıştır. Temel (2015), beden eğitimi ve spor öğretmenleri üzerine yaptığı çalışmada cinsiyet değişkenine göre erkek öğretmenlerin dikkatli karar verme algılarını kadın öğretmenlere oranla daha yüksek düzeyde bulmuştur. Mau (2000) Amerikalı ve Tayvanlı öğrencilere yönelik yapmış olduğu çalışmada, Amerikalı öğrencilerin karar vermede öz saygı ve karar verme stillerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermediğini tespit etmiştir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçların mevcut çalışma ile hem paralellik gösterdiği hem de farklılık taşıdığı görüldü.

Katılımcıların Görev yapma yılı yükseldikçe daha dikkatli karar verdikleri görüldü. Yani 10 yıl ve üzerinde çalışanların diğer çalışanlara göre daha dikkatli oldukları, 7-9 yıl çalışan katılımcıların ise nispeten daha kaçınan ve erteleyici karar verdikleri görüldü. Daha tecrübeli olan katılımcıların nispeten karar vermede daha dikkatli oldukları, fakat kendine güven alt boyutunda ise 1-3 yıl çalışan katılımcıların en yüksek puan ortalamasına sahip oldukları görüldü. Vural (2016) kıdem yılları veya çalışma sürelerinin farklı olmasına göre karar verme stillerinin (erteleyici, panik, dikkatli, kaçınan karar verme) anlamlı düzeyde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kurban (2015) okul yöneticilerinin karar verme stilleri ile ilgili yaptığı çalışmada yöneticilerin öğretmenlik kıdem yılı açısından anlamlı düzeyde farklılaşmanın olmadığı tespit etmiştir. Dinçer (2013) hizmet süresi değişkenine göre, karar verme özsaygı,

dikkatli karar verme, kaçınan karar verme ve panik karar verme alt boyutlarında anlamlı farklılıklar bulmuştur. Izgar (2004) tarafından okul yöneticilerine yapılan bir çalışmada okul yöneticilerinin karar verme stratejileri ile mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir. Bu çalışmalardaki sonuçlar mevcut çalışmadaki sonuçlar ile paralellik göstermektedir. Katılımcıların görev yapma yılı değişkenine göre çalışmalar incelendiğinde sonuçlarımızla örtüşmeyen ve kısmen paralellik gösteren çalışmalarda bulunmaktadır. Üngüren (2011) otel işletmelerinde departman yöneticilerine yaptığı çalışmada yöneticilerin mesleki çalışma süresinin sezgisel, kaçınmacı ve kendiliğinden karar verme stilleri arasında anlamlı bir farkın olduğunu bulmuştur. Ölçüm (2015) Okul yöneticilerine yaptığı çalışmada, yönetici ve öğretmenlerin sezgisel karar verme stili dışında kalan diğer karar verme stilleri ile mesleki kıdemleri arasında anlamlı düzeyde farklar olduğunu ortaya koymuştur. Temur (2012) öğretmenler ile ilgili yaptığı çalışmada öğretmenlerin kıdem değişkenine göre karar verme stilleri alt boyutlarından erteleyici ve panik karar verme stillerinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığını; dikkatli ve kaçınan karar verme stillerinin ise anlamlı bir şekilde farklılaştığını tespit etmiştir.

Karar verme stillerinde, kendine güven ve dikkatli karar verme stili alt boyutlarında en yüksek puan ortalamalarına memurların sahip olduğu görüldü. Kaçınan ve panik karar verme alt boyutlarında diğer personel en yüksek puan ortalamasına sahip oldu. Erteleyici karar verme alt boyutunda ise antrenör, sportif eğitim uzmanı en yüksek puan ortalamalarına sahip oldu. Literatür taraması sonucunda araştırma sonuçlarımızla benzer ya da kısmen paralel sonuçlar veren çalışmaların olduğu görülmüştür. Toygar (2011) sağlık bakanlığına bağlı hastanelerde görev yapan hastane yöneticileri üzerine yaptığı çalışmada idari görevi bulunan yöneticilerin yani başhekim ve hastane müdürlerinin karar verme becerilerini hemşire ve müdür/başhekim yardımcılardan daha yüksek olduğunu tespit etmiştir. Ercan (2014) ilköğretim ve ortaokul yöneticilerine yapmış olduğu çalışmada yöneticilerin karar verme becerilerinin görev türüne göre farklılaşmadığını bildirmiştir. Vural ve Çağlayan (2013) yöneticilik statüsü değişkenine göre karar verme stillerinin karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Yani, katılımcıların gençlik hizmetleri ve spor il müdürü olarak görev yapıyor olması ile şube müdürü olarak görev yapıyor olması, onların karar vermede öz saygı ve karar verme stillerini belirlemede etkili olmadığını ileri sürmüştür.

Sonuç olarak; Cinsiyet değişkenine göre kadınların kaçınan karar verme puanları erkeklerden anlamlı bir şekilde daha yüksek bulundu. Elde edilen bu sonucun cinsiyetlerine göre genelleme yapmanın doğru veya adil olmadığını bilincinde olmak önemlidir. Yani bu durum kişilik özellikleri, geçmiş deneyimler, başarısızlık korkusu, güven eksikliği veya diğer kişisel ve durumsal faktörlerle ilgili olabilir. Bu sebeple örgüt içerisindeki her birey için destekleyici ve yargılayıcı olmayan bir ortamın teşvik edilmesi, daha güvenli karar almanın teşvik edilmesi, kaçınan karar vermede pozitif yönde yardımcı olabilir. Spor federasyonlarında görev yapan personelin diğer değişkenlere göre (görev yılları ve görev türleri) anlamlı farklılıklar olmaması, karar vermede öz saygı ve karar verme stillerini belirlemede etkili bir ölçüt olmadığı ileri sürülebilir.

Öneriler

Araştırma sonuçları göz önünde tutularak şu önerilerde bulunulabilir:

Farklı araştırma gruplarıyla yapılan çalışmaların sonuçları ile araştırma sonuçlarımız karşılaştırılabilir ortaya çıkan sonuçların ve farklılıkların kurumlara veya örgütlere iletilmesi sağlanabilir. Spor yöneticilerinin; karar verme sürecini, karar verme sürecinin aşamalarını, karar verme modellerini, karar verme tekniklerini öğrenmelerine yönelik ve karar verme aşamasında kendilerine güven duygularının artmasını sağlamaya yönelik hizmet içi eğitim

programlarının düzenlenmesi sağlanmalıdır. Spor yöneticilerinin karar verme stillerini etkileyen diğer faktörlerin (problem çözme becerileri, stresle başa çıkma yolları, liderlik tarzları, örgütsel bağlılıkları, yönetim tarzları vb.) araştırıldığı ayrıntılı çalışmaların bu alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Atılğan, D. (2018). Beden Eğitimi Öğretmenleri ve Antrenörlerin Öz güven Düzeyleri ile Karar Verme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20 (4), 8-22
- Bozkurt, Ö., & Ercan, A. (2019). Çalışanların İşe Adanmışlıklarında Karar Verme Tarzları Belirleyici Olabilir mi? *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(70), 882-902.
- Deniz, E. (2004). Üniversite Öğrencilerinin Karar Vermede Öz Saygı, Karar Verme Stilleri Ve Problem Çözme Yöntemleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma, *Eğitimi Araştırmaları Dergisi*. 4 (15), 25- 35.
- Dinçer, N. (2013). *Spor yöneticilerinin karar verme stilleri ile problem çözme becerileri üzerine bir araştırma* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Doğan, A., & Önder, E. (2014). Using Multi Criteria Decision Techniques in Recruiting and Selection of Human Resources and an Application. *Journal of Yasar University*, 9(34), 5796-5819.
- Ercan, G. (2014). *İlkokul ve Ortaokul Yöneticilerinin Kişilik Özellikleri ile Karar Verme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ercan, G., Ercan, G. & Altunay, E. (2015). *İlkokul ve Ortaokul Yöneticilerinin Kişilik Özellikleri ile Karar Verme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (İzmir İli Örneği)*. Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty, 34 (2), 120-143.
- Izgar, G. (2004). *Okul Yöneticilerinin Karar Verme Stratejileri ve Yeterlilikleri*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya.
- Kıral, E. (2015). Yönetimde karar ve etik karar verme sorunsalı. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 73-89.
- Koçel T. (2001). *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul, Beta Basım.
- Kurban, C. (2015). *Bireysel Algılarına Göre Okul Yöneticilerinin Karar Verme Stilleri*. Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kuzgun, Y. (2000). *Meslek Danışmanlığı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Mau WC. Cultural differences in career decision-making styles and self efficacy. *Journal of Vocational Behavior*, 2000; 57: 365-378.

- Ölçüm, D. (2015). *Okul Yöneticilerinin Karar Verme Stillerinin Öğretmenlerin İş Doyumuna Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Phillips, S.D., N.J. Pazenza ve H.H. Ferrin. (1984). Decision-Making Styles and Problem-Solving Appraisal. *Journal of Counseling Psychology*. 31(4), 497- 502.
- Taşcı Ö. (2011). *İlköğretim öğretmenlerinin okul yöneticilerinin karar verme sürecindeki etkilerine ilişkin algıları ile örgütsel adanmışlıkları arasındaki ilişki*. İstanbul, Yeditepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Tekin, M., Özmutlu, İ. & Erhan, S. E. (2009). Özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin karar verme ve düşünme stillerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11 (3), 42-56.
- Temel, V. (2015). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Problem Çözme Becerileri, Karar Verme Stilleri ve Öfke Tarzları*. Doktora Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitimi Bilimleri Enstitüsü.
- Temur, Ö.F. (2012). *Öğretmen Algılarına Göre Yöneticilerin Karar Verme Stillerinin Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılığına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Thiel, A., & Mayer, J. (2009). Characteristics of Voluntary Sports Clubs Management: A Sociological Perspective. *European sport management quarterly*, 9(1), 81-98.
- Toygar, Ş.A. (2011). *Ankara İl Merkezinde Sağlık Bakanlığına Bağlı Hastanelerde Görev Yapan Hastane Yöneticilerinin Problem Çözme ve Karar Verme becerilerinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Ün, E. (2010). *Satranç eğitiminin, problem çözme yaklaşımları, karar verme ve düşünme stillerine etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Üngüren, E. (2011). *Psikobiyolojik Kişilik Kuramı Ekseninde Yöneticilerin Kişilik Özellikleri, Karar Verme Stilleri ve Örgütsel Sonuçlara Yansımaları*. Doktora Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Antalya.
- Vural, M. (2016). *Spor federasyonları personelinin örgütsel adalet algıları ile karar verme ve örgütsel bağlılık düzeylerinin araştırılması* (Doctoral dissertation, Sakarya Üniversitesi (Turkey))
- Vural, M., & Çağlayan, H. S.(2013). Spor Genel Müdürlüğü Merkez Ve Taşra Teşkilatında Görev Yapan Spor Yöneticilerinin Düşünme Ve Karar Verme Stillerinin İncelenmesi.

SB77

Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeylerinin Araştırılması
Investigation of the Burnout Levels of Swimmers

GÜNER, Oğulcan¹

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

KALKAVAN, Arslan¹

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

ÖZET

Bu araştırmada yüzücülerin tükenmişlik düzeylerinin bazı bağımsız değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Trabzon ilindeki lisanslı yüzücüler oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini, evren üzerinden kolayda örnekleme metodu ile belirlenmiş 119 gönüllü yüzücü oluşturmaktadır. Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından belirlenen bağımsız değişkenleri içeren form, Raedake ve Smith (2001) tarafından geliştirilen, Kelecek vd. (2016) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Sporcu Tükenmişlik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada toplanan veriler lisanslı SPSS 25.0 istatistik paket programında analiz edilmiştir. Veri analizlerinde betimleyici istatistikler, Bağımsız Örneklem T-Testi, One-Way ANOVA, Tukey HSD, Tamhane ve Welch testlerinden yararlanılmıştır. İstatistik açısından anlamlılık düzeyi Alpha (α) yanılma derecesi ise $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir. Araştırmada, yüzücülerin tükenmişlik düzeylerinde cinsiyet, yaş, spordan gelir etme durumu ve branş değişkenlerinde anlamlı farklılıklara rastlanırken ($p<0.05$); eğitim düzeyi, spor yapma yılı ve milli sporculuk durumu değişkenlerinde anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır ($p>0.05$). Araştırmada erkek yüzücülerin tükenmişlik düzeylerinin kadın yüzücülerden daha yüksek olduğu, yaş ve eğitim düzeyi arttıkça yüzücülerin tükenmişlik düzeylerinin arttığı, yüzmeden gelir elde etmeyen ve milli sporcu olmayan sporcularda azalan başarı hissini gelir elde eden ve milli sporculara kıyasla daha yüksek olduğu, son olarak da branşı serbest olan yüzücülerde azalan başarı hissini ve duyarsızlaşmanın branşı kelebek olan sporculardan daha yüksek olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Tükenmişlik, Yüzme, Yüzücü, Sporcu

Corresponding author: Oğulcan GÜNER (ORCID: 0000-0002-4880-3166)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, ogulcan.guner@erdogan.edu.tr

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

Abstract

In this study, it is aimed to examine the burnout levels of swimmers according to some independent variables. The research was conducted using the general survey model, one of the quantitative research methods. The population of the research consists of licensed swimmers in Trabzon province. The research sample consists of 119 volunteer swimmers selected from the population by convenience sampling method. The form containing the independent variables determined by the researcher and the "Athlete Burnout Scale" developed by Raedake and Smith (2001) and adapted into Turkish by Kelecek et al. (2016) were used to collect the data in the study. The data collected in the study were analyzed in the licensed SPSS 25.0 statistical package program. Descriptive statistics, Independent Sample T-Test, One-Way ANOVA, Tukey HSD, Tamhane and Welch tests were used in data analysis. In terms of statistics, the level of significance was accepted as Alpha (α) and the degree of error was accepted as $p < 0.05$. In the study, while significant differences were found in the burnout levels of swimmers in gender, age, income from sports and branch variables ($p < 0.05$); no significant differences were found in the variables of education level, years of doing sports and national sportsmanship status ($p > 0.05$). In the study, it was concluded that the burnout levels of male swimmers were higher than those of female swimmers, the burnout levels of swimmers increased with increasing age and educational level, the sense of diminished accomplishment was higher in athletes who did not earn income from swimming and who were not national athletes compared to those who earned income and who were national athletes, and finally, the sense of diminished accomplishment and depersonalization were higher in freestyle swimmers than in butterfly swimmers.

Keywords: Burnout, Swimming, Swimmer, Athlete.

Giriş ve Amaç

Tükenmişlik kavramı Türk Dil Kurumu (TDK)'na göre "gücünü yitirmiş olma, çaba göstermeme durumu" şeklinde ifade edilmektedir (TDK, 2023). Ünlü Amerikan sosyal psikolog Maslach tarafından tükenmişlik "insan ile çalışan kişilerde, yaptığı işe karşı azalmış kişisel başarı, duygusal tükenme ve duyarsızlaşma" olması şeklinde tanımlanmaktadır (Maslach, 1981). Spor ortamında tükenmişlik, bireylerin bir aktiviteye yoğun katılımından kaynaklanan fiziksel ve psikolojik bedel olarak tanımlanır (Raedeke ve Smith, 2001).

Smith'in (1986) spordaki tükenmişliğe ilişkin bilişsel-duygusal modeli, spor bilimcileri tarafından kullanılan tükenmişlik sürecinin spora özgü ilk resmi kavramsallaştırmasıdır. Sporcular üzerinde tükenmişlik çalışmaları; Gould'un (1996) sporcu tükenmişliğinin ters giden motivasyon olduğu yönündeki iddiasıyla tutarlı olarak ilerlemiş, araştırmacılar bu olguyu anlamak için bağlılık (Schmidt & Stein, 1991), başarı hedefi (Nicholls, 1984) ve kendi kaderini tayin (Deci & Ryan, 1985) teorilerine dayanan bir dizi açıklamalar eklemiştir.

Sporcularda tükenmişliğin, günümüzde de yoğun olarak çalışılan bir kavram olduğu söylenebilir (Eklund & DeFreese, 2020; Woods vd., 2022; Pacewicz vd., 2019; Li vd., 2019; Choi vd., 2020; Madigan vd., 2020; Olsson vd., 2022; Zhang vd., 2023; Sarı & Köleli, 2020; Çaloğlu & Yalçın, 2020; Yılmaz vd., 2023; Biricik, 2023; Sözeren & Kelecek, 2019; Şipal vd., 2022; Kalkavan & Özdemir, 2022).

Sporcularda tükenmişlik, günümüzde de yoğun olarak çalışılan bir kavram olmasına karşın, özellikle yerli literatürde bizzat yüzücülerin tükenmişliğine yönelik çalışmaların eksikliğinden söz edilebilir. Bu bağlamda yapılan araştırmada yüzücülerin tükenmişlik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma nicel araştırma yöntemi kullanılarak yapılmış betimsel bir çalışmadır. Gerek fen bilimlerinde gerekse sosyal bilimlerde geleneksel olarak en yaygın biçimde kullanılagelen araştırma yöntemleri “nicel araştırma yöntemleri” olmuştur (Yıldırım, 1999).

Araştırma Modeli

Araştırmada nicel araştırma modellerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Genel tarama modeli, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü veya ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2012).

Çalışma Gurubu

Araştırmanın evrenini Trabzon ilindeki lisanslı yüzücüler oluşturmaktadır. Araştırma örneklemi, evren üzerinden kolayda örnekleme metodu ile belirlenmiş 119 gönüllü yüzücü oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada nicel veri toplama tekniklerinden anket tekniği kullanılmıştır. Anket, belli bir konuda tespit edilmiş hipoteze ya da sorulara bağlı olarak, bir evren ya da örnekleme oluşturan kaynak kişilere sorular yöneltmek suretiyle sistemli veri toplama tekniğidir (Balcı, 2010). Araştırmada veriler anketin katılımcılara çevrimiçi ortamlar aracılığıyla ulaştırılması ile toplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından belirlenen bağımsız değişkenleri içeren form, Raedake ve Smith (2001) tarafından geliştirilen, Keleş vd. (2016) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “Sporcu Tükenmişlik Ölçeği” kullanılmıştır.

Sporcu Tükenmişlik Ölçeği

Raedeke ve Smith (2001) tarafından sporcuların tükenmişlik düzeylerini belirlemek için geliştirilmiştir. Tükenmişlik Ölçeği, “azalan başarı hissi”, “duygusal/fiziksel tükenme” ve “duyarsızlaşma” olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Her alt boyut 5 madde ile değerlendirilmekte ve ölçek toplamda 15 maddeden oluşmaktadır. Alt boyutlardan alınan ortalama puanların artması, bireylerin tükenmişlik duygusunu daha çok yaşadıkları anlamına gelmektedir. “Sporcu Tükenmişlik Ölçeği”ne ait cronbach’s alpha değerleri duygusal/fiziksel tükenme alt boyutu için 0.88; azalan başarı hissi alt boyutu için 0.84 ve duyarsızlaşma alt boyutu için 0.87 olarak bulunmuştur (Raedeke ve Smith, 2001). Ölçek 1 (hiçbir zaman) ile 5 (her zaman) arasında değişen 5’li likert tipinde değerlendirilmektedir.

Ölçeğin Türkçe formu Kelecek, Çetinkalp ve Aşçı (2016) tarafından uyarlanmıştır. Tükenmişlik Ölçeği (Türkçe Form), azalan başarı hissi (4 madde), duygusal/fiziksel tükenme (5 madde) ve duyarsızlaşma (4 madde) olmak üzere 3 alt boyuttan 13 maddeden oluşmaktadır. Sporcu Tükenmişlik Ölçeği (Türkçe Form)’ne ait cronbach’s alpha değerleri duygusal/fiziksel tükenme alt boyutu için 0.87; azalan başarı hissi alt boyutu için 0.75 ve duyarsızlaşma alt boyutu için 0.83 olarak bulunmuştur (Kelecek vd., 2016).

Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin normallik dağılımları incelenmiştir. Verilerin normallik dağılımlarını test etmek için basıklık-çarpıklık değerlerine bakılmıştır. Bu değerlerin -1.5 ve +1.5 arasında olduğu görülmüştür (Tablo 1). Tabachnick ve Fidell (2013) çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1.5 ve +1.5 değerleri arasında olduğu durumlarda veri dağılımının normal dağılım olarak gerçekleştiğini ifade etmektedirler. Buna göre veriler normal dağılımı sağladığı için araştırmada yapılan analizlerde betimleyici istatistikler, Bağımsız Örneklem T-Testi, One-Way ANOVA, Tukey HSD, Tamhane ve Welch testlerinden yararlanılmıştır. İstatistik açısından anlamlılık düzeyi Alpha (α) yanılma derecesi ise $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Tablo 1. Verilerin Çarpıklık ve Basıklık (Skewness and Kurtosis) Değerleri

	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
<i>Duygusal/Fiziksel Tükenme</i>	0.29	-0.94
<i>Azalan Başarı Hissi</i>	-0.10	-0.58
<i>Duyarsızlaşma</i>	0.46	-0.34

Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan öğrencilerden elde edilen verilere ve bu verilere ilişkin istatistiki bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular (n=119)

Değişken	Demografik Özellik	Frekans	Yüzde
<i>Cinsiyet</i>	<i>Erkek</i>	74	62
	<i>Kadın</i>	45	38
<i>Yaş</i>	<i>13-14 yaş</i>	52	44
	<i>15-16 yaş</i>	35	29
	<i>17 yaş ve üzeri</i>	32	27
<i>Eğitim</i>	<i>İlköğretim</i>	23	19
	<i>Ortaöğretim</i>	68	57
	<i>Üniversite</i>	28	24
<i>Spor Yapma Yılı</i>	<i>2-3 yıl</i>	26	22
	<i>4-5 yıl</i>	36	30
	<i>6 yıl ve üzeri</i>	57	48
<i>Spordan Gelir Elde Etme Durumu</i>	<i>Etmiyor</i>	67	56
	<i>Ediyor</i>	52	44
<i>Milli Sporculuk Durumu</i>	<i>Milli Sporcu</i>	32	27
	<i>Milli Sporcu Değil</i>	87	73
<i>Branş</i>	<i>Serbest</i>	43	36
	<i>Sırtüstü</i>	27	23
	<i>Kurbağalama</i>	33	28
	<i>Kelebek</i>	16	13

Araştırmada yapılan betimsel istatistiklere (Tablo 1.) göre katılımcıların 74'ü erkek (%62), 45'i kadın (%38) yüzücülerden oluşmaktadır. Yüzücülerin 52'si 13-14 yaş (%44), 35'i 15-16 yaş (%29), 32'si 17 ve üzeri (%27) yaşıdır. Eğitim durumlarına göre yüzücülerin 23'ü ilköğretim (%19), 68'i ortaöğretim (%57) ve 28'i üniversite (%24) düzeyinde eğitim görmektedir. Yüzücülerin 26'sı (%22) 2-3 yıldır, 36'sı (%30) 4-5 yıldır ve 57'si (%48) 6 ve üzeri yıldır yüzme sporunu yapmaktadır. Yüzücülerin 67'si (%56) bu spordan gelir elde etmezken, 52'si (%44) gelir elde etmektedir. Yüzücülerin 32'si (%27) milli sporcu iken 87'si (%73) milli sporcu değildir. Branşa göre bakıldığında 43'ü serbest (%36), 27'si sırtüstü (%23), 33'ü kurbağalama (%28) ve 16'sı kelebek (%13) branşında yarışmaktadır.

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Cinsiyet	n	Ort.	Ss.	t	p
Duygusal/Fiziksel Tükenme	<i>Erkek</i>	74	2.46	0.89	2.05	0.04*
	<i>Kadın</i>	45	2.18	0.63		
Azalan Başarı Hissi	<i>Erkek</i>	74	2.54	0.71	0.89	0.38
	<i>Kadın</i>	45	2.42	0.73		
Duyarsızlaşma	<i>Erkek</i>	74	1.82	0.59	2.10	0.04*
	<i>Kadın</i>	45	1.59	0.53		

*p<0.05

T-testi sonuçlarında (Tablo 3.), araştırmaya katılan yüzücülerin cinsiyet değişkenine göre duygusal/fiziksel tükenme ve duyarsızlaşma düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olduğu [t(119)=2.05; 2.10, p<0.05] saptanmıştır. Erkek yüzücülerin duygusal/fiziksel tükenme ve duyarsızlaşma puan ortalamalarının ($\bar{X}$ =2.46±0.89; 1.82±0.59), kadın yüzücülerin puan ortalamalarından ($\bar{X}$ =2.18±0.63; 1.59±0.53), istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Yaş Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Yaş	n	Ort.	Ss.	F	p	Fark (Tukey)
Duygusal/Fiziksel Tükenme	1) 13-14 yaş	52	2.17	0.72	2.98	0.05*	3 > 1
	2) 15-16 yaş	35	2.40	0.83			
	3) 17 yaş ve üzeri	32	2.61	0.89			
Azalan Başarı Hissi	1) 13-14 yaş	52	2.38	0.72	1.04	0.36	-
	2) 15-16 yaş	35	2.56	0.66			
	3) 17 yaş ve üzeri	32	2.59	0.78			
Duyarsızlaşma	1) 13-14 yaş	52	1.62	0.53	2.50	0.09	-
	2) 15-16 yaş	35	1.76	0.58			
	3) 17 yaş ve üzeri	32	1.90	0.62			

*p<0.05

ANOVA sonuçlarında (Tablo 4.), örneklemdeki yüzücülerin yaş değişkenine göre duygusal/fiziksel tükenme düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olduğu [F(2,116)=2.98, p<0.05] saptanmıştır. Anlamlı farklılıkların kaynağını belirlemek amacıyla Post-Hoc testlerinden Tukey HSD testi uygulanmıştır. Tukey sonuçlarına göre 17 yaş ve üzeri yüzücülerin duygusal/fiziksel tükenme puan ortalamalarının ($\bar{X}$ =2.61±0.89), 13-14 yaşındaki yüzücülerin puan ortalamalarından ($\bar{X}$ =2.17±0.72) istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 5. Eğitim Durumu Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Eğitim Durumu	n	Ort.	Ss.	F	p	Fark
<i>Duygusal/Fiziksel Tükenme</i>	1) İlköğretim	23	2.30	0.59	-	-	-
	2) Ortaöğretim	68	2.34	0.88			
	3) Üniversite	28	2.46	0.82			
<i>Azalan Başarı Hissi</i>	1) İlköğretim	23	2.46	0.70	0.18	0.84	-
	2) Ortaöğretim	68	2.47	0.71			
	3) Üniversite	28	2.56	0.78			
<i>Duyarsızlaşma</i>	1) İlköğretim	23	1.61	0.49	1.01	0.37	-
	2) Ortaöğretim	68	1.74	0.58			
	3) Üniversite	28	1.84	0.63			

*p<0.05

ANOVA sonuçlarında(Tablo 5.), örneklemdeki yüzücülerin eğitim durumu değişkenine göre azalan başarı hissi ve duyarsızlaşma düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olmadığı [F(2,116)=0.18;1.01, p>0.05] saptanmıştır. Ayrıca Levene testi sonuçlarına göre duygusal/fiziksel tükenme alt boyutunda varyansların homojenliği sağlanmadığından (p<0.05) Welch testi yapılmıştır. Welch testi sonuçlarında, eğitim durumu değişkenine göre yüzücülerin duygusal/fiziksel tükenme düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olmadığı belirlenmiştir [Welch F(2,56.33)=0.34, p>0.05].

Tablo 6. Spor Yapma Yılı Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Spor Yapma Yılı	n	Ort.	Ss.	F	p	Fark
<i>Duygusal/Fiziksel Tükenme</i>	1) 2-3 yıl	26	2.18	0.93	-	-	-
	2) 4-5 yıl	36	2.46	0.64			
	3) 6 yıl ve üzeri	57	2.38	0.86			
<i>Azalan Başarı Hissi</i>	1) 2-3 yıl	26	2.53	0.67	0.17	0.85	-
	2) 4-5 yıl	36	2.53	0.55			
	3) 6 yıl ve üzeri	57	2.45	0.84			
<i>Duyarsızlaşma</i>	1) 2-3 yıl	26	1.54	0.48	1.98	0.14	-
	2) 4-5 yıl	36	1.81	0.53			
	3) 6 yıl ve üzeri	57	1.78	0.63			

*p<0.05

ANOVA sonuçlarında(Tablo 6.), örneklemdeki yüzücülerin spor yapma yılı değişkenine göre azalan başarı hissi ve duyarsızlaşma düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olmadığı [F(2,116)=0.17;1.98, p>0.05] saptanmıştır. Ayrıca Levene testi sonuçlarına göre duygusal/fiziksel tükenme alt boyutunda varyansların homojenliği sağlanmadığından (p<0.05) Welch testi yapılmıştır. Welch testi sonuçlarında, spor yapma yılı değişkenine göre yüzücülerin duygusal/fiziksel tükenme düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olmadığı belirlenmiştir [Welch F(2,60.78)=0.86, p>0.05].

Tablo 7. Spordan Gelir Etme Durumu Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Spordan Gelir Etme Durumu	n	Ort.	Ss.	t	p
<i>Duygusal/Fiziksel Tükenme</i>	Etmiyor	67	2.28	0.73	-1.17	0.25
	Ediyor	52	2.46	0.91		
<i>Azalan Başarı Hissi</i>	Etmiyor	67	2.66	0.67	2.93	0.01*
	Ediyor	52	2.28	0.73		
<i>Duyarsızlaşma</i>	Etmiyor	67	1.76	0.63	0.63	0.53

*p<0.05

T-testi sonuçlarında(Tablo 7.), araştırmaya katılan yüzücülerin spordan gelir elde etme durumu değişkenine göre azalan başarı hissi düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olduğu [t(119)=2.93, p<0.05] saptanmıştır. Spordan gelir etmeyen yüzücülerin azalan başarı hissi puan ortalamalarının ($\bar{X}$ =2.66±0.67), spordan gelir elde eden yüzücülerin puan ortalamalarından ($\bar{X}$ =2.28±0.73), istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 8. Milli Sporculuk Durumu Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Milli Sporculuk Durumu	n	Ort.	Ss.	t	p
Duygusal/Fiziksel Tükenme	Milli Sporcu	32	2.57	0.92	1.74	0.08
	Milli Sporcu Değil	87	2.28	0.76		
Azalan Başarı Hissi	Milli Sporcu	32	2.36	0.73	-1.22	0.23
	Milli Sporcu Değil	87	2.54	0.71		
Duyarsızlaşma	Milli Sporcu	32	1.78	0.54	0.53	0.60
	Milli Sporcu Değil	87	1.72	0.59		

*p<0.05

T-testi sonuçlarında(Tablo 8.), araştırmaya katılan yüzücülerin milli sporculuk durumu değişkenine göre tükenmişlik düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olmadığı [t(119)=1.74;-1.22;0.53, p>0.05] saptanmıştır.

Tablo 9. Branş Değişkenine Göre Yüzücülerin Tükenmişlik Düzeyleri (n=119)

Tükenmişlik	Branş	n	Ort.	Ss.	F	p	Fark (Tukey, Tamhane)
Duygusal/Fiziksel Tükenme	1) Serbest	43	2.37	0.78	0.79	0.50	-
	2) Sırtüstü	27	2.39	0.82			
	3) Kurbağalama	33	2.45	0.81			
	4) Kelebek	16	2.08	0.90			
Azalan Başarı Hissi	1) Serbest	43	2.70	0.77	2.81	0.04*	1 > 4
	2) Sırtüstü	27	2.47	0.66			
	3) Kurbağalama	33	2.42	0.65			
	4) Kelebek	16	2.13	0.70			
Duyarsızlaşma	1) Serbest	43	1.82	0.59	-	-	-
	2) Sırtüstü	27	1.84	0.69			
	3) Kurbağalama	33	1.70	0.49			
	4) Kelebek	16	1.39	0.35			

*p<0.05

ANOVA sonuçlarında(Tablo 9.), örneklemdeki yüzücülerin branş değişkenine göre azalan başarı hissi düzeylerinde anlamlı farklılıklar olduğu [F(3,115)=2.81, p<0.05] saptanmıştır. Ayrıca Levene testi sonuçlarına göre duyarsızlaşma alt boyutunda varyansların homojenliği sağlanmadığından (p<0.05) Welch testi yapılmıştır. Welch testi sonuçlarında, branş değişkenine göre yüzücülerin duyarsızlaşma düzeylerinde istatistiki açıdan anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir [Welch F(3,55.28)=4.74, p<0.05].

Anlamlı farklılıkların kaynağını belirlemek amacıyla Post-Hoc testlerinden Tukey HSD ve Tamhane testleri uygulanmıştır. Tukey sonuçlarına göre branşı serbest stil olan yüzücülerin azalan başarı hissi puan ortalamalarının ($\bar{X}$ =2.70±0.77), branşı kelebek olan yüzücülerin puan

ortalamalarından ($\bar{X}=2.13\pm0.70$) istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Tamhane testi sonuçlarına göre branşları serbest ve sırtüstü stiller olan yüzücülerin duyarsızlaşma puan ortalamalarının ($\bar{X}=1.82\pm0.59;1.84\pm0.69$), branşı kelebek olan yüzücülerin puan ortalamalarından ($\bar{X}=1.39\pm0.35$) istatistiki açıdan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri değerlendirildiğinde; orta düzeylerde duygusal/fiziksel tükenme ve azalan başarı hissi yaşarken, düşük düzeylerde duyarsızlaşma yaşadıkları söylenebilir. Sakar (2023), farklı spor dallarındaki (yüzme dâhil) 381 sporcunun tükenmişlik düzeylerini araştırmış ve çalışmasında sporcuların düşük düzeylerde duygusal/fiziksel tükenme yaşarken, orta düzeylerde azalan başarı hissi ve duyarsızlaşma yaşadıklarını belirtmiştir. Buradan hareketle aslında her spor dalındaki sporcuların tükenmişlik düzeylerinin ve faktörlerinin ayrı ayrı ele alındığında farklılaşacağını söyleyebiliriz.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde; erkek yüzücülerin duygusal/fiziksel tükenme ve duyarsızlaşma düzeylerinin kadınlardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Demirci (2018), kadın sporcuların erkek sporculara oranla yapılan spor branşına daha uyumlu tutkunluk gösterdiğini, bu yüzden erkek sporcuların azalan başarı hissinden kaynaklı duyarsızlaşma durumunun kadın sporculardan daha erken meydana geldiğini ifade etmiştir. Ayrıca litetaturde erkek katılımcıların tükenmişlik düzeyinin daha yüksek olduğunu vurgulayan farklı çalışmalar da yer almaktadır (Özcoşan, 2108; Uludağ ve Yaratın, 2010; Yang, 2004). Ancak literatürde kadın katılımcıların tükenmişlik düzeylerinin daha yüksek olduğunu (Salmela, Kiuru ve Nurmi, 2008) veya kadın ve erkek katılımcılar arasında anlamlı farklılıklar olmadığını belirten çalışmalara da rastlanmaktadır (Ifeagwazi, 2006; Santen, Holt, Kemp ve Hemphill, 2010; Tümkiye ve Çavuşoğlu, 2010). Buradan hareketle spor ortamında cinsiyet eşitliğinden söz etmek mümkündür, her sporcu kendi cinsiyetinden sporcular ile rekabet içerisinde olduğundan tükenmişliğin farklılaşmasında cinsiyetin çok büyük bir rol oynamadığını söyleyebiliriz.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri yaş değişkenine göre değerlendirildiğinde; 17 ve üzeri yaştaki yüzücülerin duygusal/fiziksel tükenme düzeylerinin 13-14 yaştaki yüzücülerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Kalkavan ve Özdemir (2022) futbolcuların yaşları ilerledikçe tükenmişlik düzeylerinin arttığını belirtmiştir. Şipal ve arkadaşları (2022) üniversitelerarası boks müsabakalarına katılan boksörlerin tükenmişlik düzeylerini inceledikleri çalışmalarında yaş ve duyarsızlaşma ile pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur. Buradan hareketle spor dalı fark etmeksizin yaş değişkeninin tükenmişliğin farklılaşmasında etkili bir faktör olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri eğitim durumu değişkenine göre değerlendirildiğinde; istatistiki açıdan anlamlı olmasa da farklılıklar bulunmaktadır. Eğitim düzeyi arttıkça tükenmişliğin arttığı söylenebilir. Coakley (1992), sporcuların spora ayırdıkları zamanın çok yönlü bir kimlik geliştirme olasılığını sınırladığını savunmuştur. Ona göre, yüksek performanslı sporların sosyal organizasyonu, zaman talepleri ve kontrol eksikliği doğal kimlik gelişimini engellediğinden tükenmişliğe neden olmaktadır. Buradan hareketle yüzücülerin eğitim düzeyi arttıkça tükenmişlik düzeylerinin artmasının, alternatif kimlikler ve hayatları üzerinde daha fazla kontrol sahibi olmak istemelerinden kaynaklı olabileceği düşünülebilir.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri spor yapma yılı değişkenine göre değerlendirildiğinde; istatistiki açıdan anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır. Koçyiğit ve Pepe (2022) triatlon sporcularında tükenmişlik düzeylerini inceledikleri araştırmada spor yapma

yılına göre anlamlı farklılığa rastlanmamışlardır. Yılmaz ve arkadaşları (2023) da çalışmalarında spor yapma yılına göre sporcu öğrencilerin tükenmişlik düzeylerinde anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Ancak bu çalışmalara karşın Çaloğlu ve Yalçın (2020) sporcu eğitim merkezlerindeki güreşçilerin tükenmişlik düzeylerinde spor yapma yılına göre anlamlı farklılıklara rastlamışlardır. Buradan hareketle sporcularda tükenmişliğin farklılaşmasında spor yılının rolünün değişken bir yapıda olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri spordan gelir etme durumu değişkenine göre değerlendirildiğinde; gelir elde eden yüzücülerde azalan başarı hissini diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Sakar (2023) çalışmasında spordan gelir etme durumu değişkenine göre sporcuların tükenmişlik düzeylerinde gelir elde eden sporcularda azalan başarı hissini diğerlerine kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buradan hareketle spor dalı fark etmeksizin sporcularda azalan başarı hissini oluşmasında spordan gelir edememenin önemli bir yeri olduğunu söyleyebiliriz.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri milli sporculuk durumu değişkenine göre değerlendirildiğinde; istatistiki açıdan anlamlı farklılıklara rastlanmamıştır. Literatürde yer alan çalışmalar araştırmamız bulguları ile paralellik göstermektedir (Koçyiğit ve Pepe,2022; Çaloğlu ve Yalçın, 2020; Şipal vd. 2022). Milli sporculuk durumunun tükenmişliğin farklılaşmasında tek başına etkin bir rol oynamadığını söyleyebiliriz.

Araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeyleri branş değişkenine göre değerlendirildiğinde; branşı serbest ve sırtüstü stil olan yüzücülerin azalan başarı hissi ve duyarsızlaşma düzeylerinin branşı kebek olan yüzücülere kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durumun branşlar arası rekabet durumunun farklılaşmasından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak; araştırmamıza katılan yüzücülerin tükenmişlik düzeylerinin yüksek olmadığı görülmüştür, dolayısıyla tükenmişlik kaynaklı olumsuz etkilere yönelik (sendrom vb.) risklerin de yüksek olmadığı söylenebilir.

Ancak buna karşın araştırmamızda cinsiyet, yaş, spordan gelir etme durumu ve branşın yüzücülerde tükenmişlik düzeyini anlamlı düzeyde farklılaştıran değişkenler olduğu belirlenmiştir. Buradan hareketle öncelikle antrenörler olmak üzere yüzme sporu ile ilgili paydaşların, sporcuların sportif gelişimlerini daha etkin bir şekilde sağlayabilmeleri için psikolojilerini değerlendirme, davranışlarını düzenleme, spora bağlılıklarını artırma gibi bir çok konuda araştırmamız bulgularının katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Öneriler

Yapılan çalışmada ortaya çıkan bulgular çerçevesinde, öncelikle yüzme ile ilgili paydaşlara;

Cinsiyet değişkenine göre kadın ve erkek yüzücülerin farklı duygu durumlarında olduklarının bilincinde olmaları ve bunu dikkate alarak sporcularla etkileşime geçmeleri önerilebilir.

Yaş değişkenine göre bireyler farklı yaşlarda hem farklı olgunlukta olabilmekte, hem de farklı beklentiler içerisinde olabilmektedir o yüzden farklı yaşlardaki yüzücülere yaşının gerektirdiği gibi eğitimde ve davranışta bulunulması önerilebilir.

Spordan gelir etme durumuna göre, yüzücüler düzenli veya istedikleri gelir düzeylerini spor aracılığıyla karşılayamasalar da, onlara çeşitli ödüllendirmeler vb. uygulamalar yapılması önerilebilir.

Branşa göre, yüzücülerini eğitirken branşların güncel durumuna ve rekabet zorluğuna bakılması ve yalnızca bir branş odaklı yetiştirilmemesi önerilebilir.

Bu konu ile ilgili araştırma yapmak isteyen araştırmacılar;

Yurt dışındaki yüzücülerden veri toplayıp bu çalışmadaki verileri kıyaslayabilir.

Tükenmişliğin alt faktörlerinin içeriğine yönelik derinlemesine analizler yapıp konu nitel çalışmalarla değerlendirilebilir.

Litetürde tükenmişlik ile ilişkili birçok kavram bulunmaktadır. Bu kavramlar ile tükenmişlik arasındaki ilişki yüzücüler örnekleminde ele alınabilir.

Kaynakça

- Biricik, Y. S. (2023). Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezi (Tohm) Sporcularının Tükenmişlik Düzeyleri İle Psikolojik İyi Oluşları Arasındaki İlişkide Dayanıklılığın Aracılık Etkisi. *The Online Journal Of Recreation And Sports*, 12(2), 70-84.
- Choi, H., Jeong, Y., & Kim, S. K. (2020). The Relationship Between Coaching Behavior and Athlete Burnout: Mediating Effects of Communication and The Coach–Athlete Relationship. *International Journal Of Environmental Research And Public Health*, 17(22), 8618.
- Coakley J. (1992). Burnout Among Adolescent Athletes: A Personal Failure or Social Problem?. *Sociology of Sport Journal*, 9(3), 271-285.
- Çaloğlu M. & Yalçın Ö.M. (2020). Sporcu Eğitim Merkezlerindeki Güreşçilerin Sporcu Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 59-73.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic Motivation and Self-Determined Human Behavior*. New York, NY: Plenum Press.
- Demirci E., (2018). Sporcularda Tutkunluk, Mükemmeliyetçilik ve Tükenmişlik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Eklund, R. C., & DeFreese, J. D. (2020). Athlete Burnout. *Handbook of Sport Psychology*. 1220–1240.
- Gould, D. (1996). Personal Motivation Gone Awry: Burnout in Competitive Athletes. *Quest*, 48(1), 275–289.
- Ifeagwazi, F. C. M. (2006). The Influence of Marital Status on Self-Report of Symptoms of Psychological Burnout Among Nurses. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, 52(4), 359-373.
- Kalkavan, A., & Özdemir, E. (2022). Profesyonel Futbolcuların Tükenmişlik Düzeylerinin Araştırılması. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(3), 356-371.
- Koçyiğit, B. & Pepe, O. (2022). Triatlon Sporcularında Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi, *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 95-108.

- Li, C., Zhu, Y., Zhang, M., Gustafsson, H., & Chen, T. (2019). Mindfulness and Athlete Burnout: A Systematic Review and Meta-Analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(3), 449-465.
- Madigan, D. J., Rumbold, J. L., Gerber, M., & Nicholls, A. R. (2020). Coping Tendencies and Changes In Athlete Burnout Over Time. *Psychology of Sport and Exercise*, 48, 101666.
- Maslach, C. A. & Jackson, S. A. (1981). The Measurement of Experienced Burnout. *Journal of Occupational Behaviour*, 2, 99-113.
- Nicholls, J. (1984). Concepts of Ability and Achievement Motivation. In C. Ames & R. Ames (Eds.), *Research on Motivation in Education: Student Motivation* (Vol. 1, pp. 39–73). New York, NY: Academic Press.
- Olsson, L. F., Madigan, D. J., Hill, A. P., & Grugan, M. C. (2022). Do Athlete and Coach Performance Perfectionism Predict Athlete Burnout?. *European Journal of Sport Science*, 22(7), 1073-1084.
- Özcoşan, V. (2018). Farklı Spor Dallarındaki Sporcuların Tükenmişlik Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre Araştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Pacewicz, C. E., Mellano, K. T., & Smith, A. L. (2019). A Meta-Analytic Review of The Relationship Between Social Constructs and Athlete Burnout. *Psychology of Sport and Exercise*, 43, 155-164.
- Raedeke T.D. & Smith A.L. (2001). Development and Preliminary Validation of An Athlete Burnout Measure. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 23, 281–306.
- Sakar, (2023). Sporcuların Tükenmişlik Düzeyleri İle Sporda Yabancılaşma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ordu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ordu.
- Salmela, A. K., Kiuru, N. & Nurmi, J. E. (2008). The Role of Educational Track In Adolescents' School Burnout: A Longitudinal Study. *British Journal of Educational Psychology*, 78(4), 663-689.
- Santen, S. A., Holt, D. B., Kemp, J. D. & Hemphill, R. R. (2010). Burnout In Medical Students: Examining The Prevalence and Associated Factors. *Southern Medical Journal*, 103(8), 758-763.
- Sarı, İ., & Köleli, N. Y. (2020). Antrenör Kaynaklı Destekleyici ve Kısıtlayıcı Güdusel İklimin Sporcuların Tükenmişlik ve Ahlaki Karar Alma Tutumları İle İlişkisi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 31(2), 69-82.
- Schmidt, G. W., & Stein, G. L. (1991). Sport Commitment: A Model Integrating Enjoyment, Dropout, and Burnout. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 13, 254–265.
- Smith, R. E. (1986). Toward A Cognitive-Affective Model of Athletic Burnout. *Journal of Sport Psychology*, 8, 36–50.

- Sözeren, A., & Kelecek, S. (2019). Sporcularda Saldırganlık: Tükenmişlik Ve Yarışma Kaygısının Rolü. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(1).
- Şipal O, Adatepe E. & Boz E. 2022. Üniversitelerarası Boks Müsabakalarına Katılan Boksörlerin Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2): 244-260.
- Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2013). Using Multivariate Statistics. Sixth Edition. Boston: Allyn and Bacon.
- TDK (2023). <https://sozluk.gov.tr/> adresinden 13.10.2023 tarihinde alındı.
- Tümekaya, S. & Çavuşoğlu, İ. (2010). Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 468-481.
- Uludağ, O. & Yaratın, H. (2010). The Effect of Burnout on Engagement: An Empirical Study on Tourism Students. *Journal of Hospitality, Leisure, Sports And Tourism Education*, 9(1),13.
- Woods, S., Dunne, S., Gallagher, P., & McNicholl, A. (2022). A Systematic Review of The Factors Associated With Athlete Burnout In Team Sports. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 1-41.
- Yang, Q. (2004). The Relaxed CQ Algorithm Solving The Split Feasibility Problem. *Inverse Problems*, 20(4), 1261.
- Yılmaz B., Kara M. & Selvi H. (2023). Aktif Spor Yapan Spor Bilimleri Öğrencilerinin Sporda Tükenmişlik ve Sporcu Öz Şefkat Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 12(3): 1346 – 1357.
- Zhang, C. Q., Li, X., Si, G., Chung, P. K., Huang, Z., & Gucciardi, D. F. (2023). Examining The Roles of Experiential Avoidance and Cognitive Fusion on The Effects From Mindfulness To Athlete Burnout: A Longitudinal Study. *Psychology of Sport And Exercise*, 64, 102341.

SB79

**Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünde Görev Yapan Bireylerin Fiziksel Aktivite
Düzeylerinin Araştırılması**

**Investigation of Physical Activity Levels of Individuals Working in Youth and Sports
Provincial Directorate**

KALKAVAN, Arslan¹

TERZİ, Esranur ²

ÖZET

Bu çalışmanın amacı spor ile ilişkili bir devlet kurumunda görev yapan memurların fiziksel aktivite düzeylerini bireysel faktörlere göre inceleyip, fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarını ortaya koymaktır. Çalışma grubunu seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen spor il müdürlüğünde çalışan 79 kadın, 81 erkek toplam 160 personel oluşturdu. Araştırmanın verileri, kişisel bilgi formu ve Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Form kullanılarak çevrim içi anket yolu ile toplandı. Çalışma kapsamında elde edilen veriler JASP 17 programı kullanılarak analiz edildi. Çalışmada araştırmaya dahil edilecek örneklem sayısı G-Power analizi ile belirlendi. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve Ki-Kare analizleri kullanıldı. Değişkenler arasındaki ilişkinin düzeyini değerlendirmek amacı ile Cohen's d etki değerleri hesaplandı. Analiz sonuçlarına göre GSİM çalışanlarının %19,40'ının inaktif, %20'60'ının minimal aktif ve %60,0'ının yeterince aktif düzeyde olduğu görüldü. Ayrıca cinsiyet, yaş, medeni durum ve spor geçmişi açısından fiziksel aktivite düzeylerinde anlamlı farklara rastlandı. Elde edilen sonuçlar özellikle kadınlarda, evlilerde ve yaşı ilerlemiş olanlarda yeterli fiziksel aktiviteye katılımın eksikliğini vurgulamaktadır. Bu durum ise sporu yöneten, spor yapmayı teşvik edici ve özendirici bir kurum olması beklenen örgütün, genel popülasyonda istenilen temsil ve teşvik düzeyinde olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Sağlıkla ilgili yararların elde edilmesi bakımından yeterince aktif olarak fiziksel aktiviteye katılım gösterilmesi gerekliliği göz önüne alındığında spor il müdürlüğü çalışanlarının bu konuda yeterince bilgili ve rol model niteliği taşımadığı düşünülebilir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, Fiziksel aktivite, Memur, Personel

Abstract

The aim of this research is to investigate the physical activity levels of civil servants working in a sports-related state institution based on individual factors, as well as their attitudes toward physical exercise. The research group included 160 people, 79 women and 81 men, who worked in the provincial sports directorate and were chosen at random. The study's data were gathered via an internet questionnaire that included the personal information form and the International Physical Activity Questionnaire-Short Form. The data obtained within the scope of the study were analyzed using the JASP 17 program. The number of samples to be included in the study was determined by G-Power analysis. Descriptive statistics and Chi-square analyzes were used in the analysis of the data. Cohen's d effect values were calculated in order to evaluate the level of the relationship between the variables. According to the results of the analysis, 19.40% of GSİM employees were inactive, 20'60% were minimally active and 60.0% were sufficiently active. In addition, significant differences were found in physical activity levels in terms of gender, age, marital status and sports history. The results highlight a lack of participation in

adequate physical exercise, particularly among women, married people, and the elderly. This situation can be interpreted to mean that the organization, which is supposed to be an entity that administers and promotes sports, does not have the desired level of representation and incentives in the general population. Given the importance of actively participating in physical activity for health benefits, it is reasonable to believe that the employees of the provincial directorate of sports are not adequately knowledgeable or role models in this respect.

Keywords: Exercise, Physical activity, Officer, Staff

GİRİŞ

Günümüzde sağlığın korunması ve geliştirilmesinde fiziksel aktivitenin büyük rol oynadığı şüphesiz kabul edilmektedir (Bergier ve ark., 2017). Ayrıca fiziksel hareketsizlik dünyada ölümlere sebebiyet veren dördüncü küresel risk olarak görülmektedir (Hall ve ark., 2020). Küresel olarak fiziksel hareketsizliğin koroner kalp hastalığına bağlı hastalıkların %6'sına, tip 2 diyabete bağlı hastalıkların %7'sine, meme kanserine bağlı hastalıkların %10'una neden olduğu tahmin edilmektedir (Murtagh ve ark., 2021). Bu nedenle Dünya Sağlık Örgütü'nün yayınladığı fiziksel aktivite yönergeleri, sağlığı iyileştirmek için gereken uygun fiziksel aktivite düzeylerini tanımlamaktadır. Bu yönergeler bireysel olarak bakıldığında kişilere göre farklılıklar gösterse de genel olarak American College of Sports Medicine (ACSM) göre, fiziksel açıdan bireyin aktif olarak nitelendirilebilmesi için, haftanın her günü veya çoğu günü en az 30 dakika orta şiddette fiziksel aktivite içerisinde bulunması gerekmektedir (Singh, 2019). Fiziksel aktivite yönergelerine uymanın, hastalıkları önlemenin yanı sıra refahı, yaşam kalitesini artırmanın yanı sıra ekonomik, sosyal ve kültürel faydalara katkı sağlaması açısından gerekli olduğu yapılan çalışmalarda gösterilmiştir (Bengoechea ve ark., 2021). Ayrıca, fiziksel aktivitenin depresyon ve anksiyete riskini azaltmanın yanı sıra birçok fiziksel ve zihinsel sağlık yararına sahip olduğuna dair güçlü kanıtlar vardır (Petersen ve ark., 2021). Bununla birlikte, ruh hali ve fiziksel aktivite arasında güçlü bir ilişki gözlemlenmiş olsa da bu büyük ölçüde gerçekleştirilen egzersizlerin yoğunluğuna, süresine bağlıdır ve kişiden kişiye değişmektedir (Evans ve ark., 2021; Haapala ve ark., 2021; Kalkavan ve ark., 2016).

Yapılan çalışmaların çoğunda egzersiz ve fiziksel aktivite kelimeleri birbirinden ayrıştırılmadan kullanılmaktadır. Halen bu kavramlar arasında farklılık olup olmadığı konusu tartışılırken, çeşitli çalışmalarda her kavram için farklı tanımlamalar yapılmıştır. Caspersen ve ark. (1985) fiziksel aktiviteyi “iskelet kasları tarafından üretilen ve enerji harcamasıyla sonuçlanan herhangi bir bedensel hareket” olarak tanımlamıştır. Bu tanım, fiziksel zindeliği geliştirmek için yapılan geleneksel egzersizlerin yanı sıra mesleki, ev içi ve boş zaman aktivitelerini kapsamaktadır. Caspersen ve ark. (1985)'nin çalışmasından önce fiziksel aktiviteyi inceleyen araştırmalarda daha çok egzersiz terimi kullanılmıştır ve yukarıdaki fiziksel aktivite tanımının kapsadığı tüm kategorilerin tümünü içerisine aldığı görülmüştür (Speck ve Harrell, 2003). Bu konuda kesin bir yargının olmaması, fiziksel aktivite literatürünün değerlendirilmesinde bazı karışıklıklara neden olmaktadır. Tüm bu bilgilerden yola çıkarak yapmış olduğumuz çalışmada hem egzersiz hem de fiziksel aktivite kavramı bir arada tutulacak ve değerlendirmelerde bulunulacaktır.

Fiziksel aktivitelerin ve egzersizlerin, fiziksel ve psikolojik olarak sağladıkları olumlu etkiler nedeniyle, yaşamımızda fiziksel aktiviteye bağlı kalma motivasyonunu sürdürmek gerekmektedir (Bentzen ve ark., 2021; Kayhan ve ark., 2021). Yapılan bir çalışmada düzenli fiziksel aktivitenin sürdürülmesi için, 6 aydan daha uzun süre düzenli olarak egzersiz yapıyor olmanın gerekli olduğu savunulmuştur. Fakat yapılan araştırmalarda ilk 6 ayda fiziksel aktiviteyi bırakma oranı %50 ve üzerindedir. Bu kapsamda fiziksel aktivitenin ve egzersizin, yaşam boyu hastalıkları önlemek ve yönetmek için önemli yaşam tarzı faktörü olduğu düşünüldüğünde (Gilchrist ve ark., 2020; Saunders ve ark., 2020; Warburton ve Bredin, 2017),

kişilerin fiziksel aktiviteyi bırakmadan sürdürebilmeleri için motive edilmeleri ve yaşam tarzlarını değiştirmeleri önemlidir.

Bu anlamda çalışmamızda spor ile ilişkili bir devlet kurumunda görev yapan memurların fiziksel aktivite durumları incelenmiş yaşam tarzları hakkında durum tespiti yapılmıştır. Yapmış olduğumuz çalışma sedanterizmin olumsuz etkileri ve fiziksel olarak aktif bir yaşam tarzının olumlu etkilerine dair epidemiyolojik, deneysel ve klinik kanıtlar sunmamaktadır. Çalışmamızdaki asıl amaç gençlik spor il müdürlüklerinde (GSİM) spor ile iç içe olan memurların fiziksel aktivite düzeylerini bireysel faktörlere göre inceleyip, fiziksel aktiviteye yönelik tutumları hakkında değerlendirme yapabilmektedir. Böylelikle çalışmamızda illerde spordan sorumlu yürütmeye sahip olan kurumlar içerisinde çalışanların sağlıklı yaşam tarzını benimseyip benimsemedikleri konusunda da tahminlerde bulunulabilecektir. Sağlık açısından önemli olan fiziksel hareketliliğin toplumlara yaygınlaştırılmasının devletler tarafından büyük ölçüde desteklendiği bilinmektedir. Bu anlamda spordan sorumlu bir kurum içerisinde yer alan çalışanların fiziksel hareketliliğinin belirlenmesi bu konuda bilinçli olup olmadıklarını görmek açısından önemlidir.

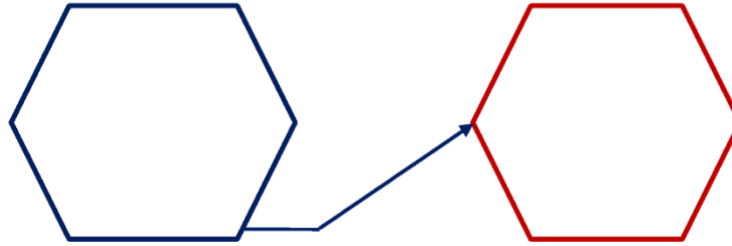
Tüm bu bilgiler ışığında bu çalışmanın amacı spor ile ilişkili bir devlet kurumunda görev yapan memurların fiziksel aktivite düzeylerini bireysel faktörlere göre inceleyip, fiziksel aktiviteye yönelik tutumlarını ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, uygulanan anket formunu, gönüllü olarak doldurmayı kabul eden GSİM çalışanlarını kapsamaktadır. Çalışmada sosyal bilimler alanında kullanılan nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmış olup veri toplama tekniği olarak anket çalışması yapılmıştır.

Bu doğrultuda GSİM’de çalışanların cinsiyet, yaş, spor geçmişi ve medeni durum gibi demografik özelliklerinin fiziksel aktivite düzeyi üzerinde etkili olup olmadığı belirlenmiştir. Bu kavramsal modelin çerçevesi Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın modeli

Çalışma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu (sayı: 2023/144, Tarih: 13/04/2023) tarafından onayladı.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen GSİM’nde çalışan 79 kadın, 81 erkek toplam 160 personel oluşturmaktadır. Örneklem sayısının belirlenmesinde daha önce yapılan çalışmalar (Kırbaş, 2020) baz alınarak uygulanan güç analizi sonucunda 152 katılımcının yeterli olduğu belirlendi. Çalışanlardan aşağıdaki kriterlerden birini karşılamayanlar çalışmaya dahil edilmemiştir:

- GSİM’nde çalışıyor olmak,
- Fiziksel aktiviteyi kısıtlayıcı herhangi bir sağlık sorunu olmaması,
- Çalışmaya gönüllü olarak katılım gösterilmesi

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, “Kişisel Bilgi Formu” ve “Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Form” kullanılarak toplanmıştır. Bu doğrultuda anket formu, Google Form çevrim içi anket yolu ile katılımcılara mesai saatleri dışında gönderilmiş ve çalışmaya gönüllü olarak katılanlardan veriler elde edilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu

Bu form, araştırmacılar tarafından hazırlanmış olup, araştırmanın amacı kapsamında cinsiyet, yaş, fakülte, lisanslı spor yapma yılı ve medeni durum gibi bağımsız değişkenlerle ilgili sorulardan oluşmaktadır.

Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Form (UFAA-KF)

Anket Formu, son 7 gün içerisinde fiziksel olarak harcanan zamanın belirlenebilmesi için toplam yedi sorudan oluşmaktadır. Sorular, bireylerin şiddetli aktivitelere, orta şiddetli aktivitelere ve yürümeye harcadıkları zaman hakkında bilgilerin elde edilmesini sağlamaktadır. Bu bilgiler metabolik eşdeğer (MET) hesaplanarak ortaya çıkmaktadır. Bu aktivitelerde MET değerleri standart olarak, oturma 1.5 MET, yürüme 3.3 MET, orta şiddetli fiziksel aktivite 4 MET ve şiddetli fiziksel aktivite 8 MET olarak ele alınır. MET değeri hesaplandıktan sonra bireylerin fiziksel aktivite düzeyleri inaktif (<600 MET) minimal aktif (600 MET-1500 MET) ve yeterince aktif (>3000 MET) şeklinde sınıflandırılabilir.

Verilerin Analizi

Çalışma kapsamında elde edilen veriler JASP 17 programı kullanılarak analiz edildi. Çalışmada araştırmaya dahil edilecek örneklem sayısı G-Power analizi ile belirlendi. Verilerin öncelikli olarak normal durumlarına bakıldı. Verilerin normallik durumu KW, SW testleri, çarpıklık ve basıklıklarına bakılarak hesaplandı. Sonra normallik durumlarına göre uygun istatistik testler uygulandı. Verilerin analizinde öncelikle tanımlayıcı istatistik ve kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında Ki-Kare analizi kullanıldı. Veriler $\alpha = 0,05$ anlamlılık düzeyinde sınılandı. Son olarak test sonuçlarında değişkenler arasındaki ilişkinin düzeyini değerlendirmek amacı ile Cohen's d etki değerleri hesaplandı.

BULGULAR

Tablo 1. GSİM çalışanlarının demografik özelliklere göre toplam MET düzeyleri

Değişkenler	n	Ort.	SS
Cinsiyet			
Kadın	79	1790,75	1877,28
Erkek	81	4209,64	4571,36
Yaş			
26-30 Yaş	81	4086,36	4444,42
30 Yaş ve Üstü	79	1917,15	2298,99
Medeni Durum			
Evli	103	2548,81	3254,84
Bekar	57	3858,31	4303,58
Lisanslı Spor Yılı			
Yok	34	864,79	1078,97
1-4 Yıl	49	3004,34	3542,25
5-9 Yıl	77	3971,88	4155,33

*Betimleyici İstatistik, **n: Kişi Sayısı, Ort.: Ortalama, SS: Standart Sapma.

GSİM çalışanlarının toplam MET düzeyleri incelendiğinde erkeklerin toplam MET düzeylerinin (4209,64±4571,36), kadınlardan daha yüksek olduğu (1790,75±1877,28), 26-30 yaş arasındaki çalışanların MET düzeylerinin (4086,36±4444,42), 30 yaş ve üzerindeki

(1917,15±2298,99) daha yüksek olduğu, bekar olanların MET düzeylerinin (3858,31±4303,58), evli olanlardan (2548,81±3254,84) daha yüksek olduğu, 5-9 yıl arasında lisanslı spor geçmişine sahip olanların MET düzeylerinin (3971,88±4155,33), 1-4 yıl spor geçmişine sahip olanlardan (3004,34±3542,25) ve spor geçmişine sahip olmayanlardan (864,79±1078,979) daha yüksek olduğu görüldü (Tablo 1).

Tablo 2. GSİM çalışanlarının fiziksel aktivite düzeylerine göre değişkenler açısından Ki-Kare testi sonuçları

Değişkenler	İnaktif		Minimal Aktif		Yeterince Aktif		İstatistik		
	n	%	n	%	n	%	x ²	p	d/η2
Cinsiyet									
Kadın	24	30,38	21	26,58	34	43,04	19,922	0,000*	0,689
Erkek	7	8,64	12	14,81	62	76,54			
Yaş									
26-30 Yaş	3	3,70	14	17,28	64	79,01	31,565	0,000*	0,611
30 Yaş ve Üstü	28	35,44	19	24,05	32	40,51			
Lisanslı Spor Geçmişi									
Yok	24	70,59	-	-	10	29,41	78,01	0,000*	0,104
1-4 Yıl	7	14,29	12	24,49	30	61,22			
5-9 Yıl	-	-	21	27,27	56	72,73			
Medeni Durum									
Evli	26	25,24	25	24,27	52	50,49	11,364	0,003*	0,358
Bekar	5	8,77	8	14,04	44	77,19			
Toplam	31	19,40	33	20,60	96	60,00			

*Ki-Kare Testi, **n: Kişi Sayısı, %: Yüzde.

Analiz sonuçlarına göre; UFAA haftalık MET toplam puanına göre, GSİM çalışanlarının %19,40'nın inaktif, %20'60'nın minimal aktif ve %60,0'nın yeterince aktif düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 2).

Cinsiyet açısından incelendiğinde, erkeklerin yeterince aktif olma oranı %76,54 iken kadınların %43,04 olduğu ve iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0,001$). Bir başka ifade ile çalışanların cinsiyetine göre fiziksel aktivite düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($X^2= 19,92$, $p<0,01$).

Yaş açısından incelendiğinde, 36-30 yaş arasındakilerin yeterince aktif olma oranı %79,01 iken 30 yaş ve üzerindeki %40,51 olduğu ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0,001$). Bir başka ifade ile çalışanların yaşlarına göre fiziksel aktivite düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($X^2= 31,56$, $p<0,01$).

Spor geçmişi açısından incelendiğinde, spor geçmişi olmayanların yeterince aktif olma oranı %29,41 iken 1-4 yıl arasında lisanslı spor geçmişine sahip olanların %61,22, 5-9 yıl arasında lisanslı spor geçmişine sahip olanların ise %72,73 olduğu ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0,001$). Bir başka ifade ile çalışanların lisanslı spor geçmişine göre fiziksel aktivite düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($X^2= 78,01$, $p<0,01$).

Medeni durum açısından incelendiğinde, evli olanların yeterince aktif olma oranı %50,49 iken bekar olanların %77,19 olduğu ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0,05$). Bir başka ifade ile çalışanların medeni durumlarına göre fiziksel aktivite düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulundu ($X^2= 11,36$, $p<0,01$).

Etki boyutları incelendiğinde cinsiyet ve yaşın fiziksel aktivite durumu üzerinde orta düzeyde, lisanslı spor geçmişi ve medeni durumun ise fiziksel aktivite durumu üzerinde düşük düzeyde etkiye sahip olduğu belirlendi.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Fiziksel aktivitenin bireylerin hem bedensel hem de psikolojik zindeliği üzerindeki etkisi düşünülerek çalışmamızda, spordan sorumlu devlet kurumunda çalışanların fiziksel aktivite düzeylerinin ne seviyede olduğu sorusu temel alınmış ve mevcut araştırma dizayn edilmiştir. Bu kapsamda araştırmamızın amacı, spor ile ilişkili devlet kurumunda çalışanların fiziksel aktivite düzeylerini bireysel faktörlere göre incelemek ve fiziksel aktiviteye yönelik tutumları hakkında tahminlerde bulunabilmektir. Çalışanların fiziksel aktivite düzeyleri sınıflandırıldığında grubun yarısına yakını inaktif düzeyde (%19,4) ve minimal aktif düzeyde (%20,6), kalan kısmı ise yeterince aktif düzeyde (%60,0) fiziksel aktivite yapmaktadır.

Çalışmanın bulguları, her iki cinsiyet arasındaki farkın anlamlı olduğunu ve erkeklerin genel olarak kadınlara kıyasla şiddetli fiziksel aktiviteye katılma olasılığının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu sonucun kadınların hem iş hayatında hem de sosyal hayatta daha çok yer almasından ve ayrıca artan sosyal medya kullanımından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Yapılan bir çalışmada da kadınların fiziksel aktiviteye katılım göstermemelerinin, %36'sının iş veya çalışma nedeniyle meşgul olmalarından, %24'ünün aileye bakma nedeniyle meşgul olmalarından ve %7'sinin ise başka nedenlerle meşgul olmalarından kaynaklandığı belirlenmiştir (Martins ve ark., 2019). Yapılan diğer çalışmalarda erkeklerin kadınlara kıyasla daha fazla şiddetli fiziksel aktiviteye katılım gösterdiğini vurgulamıştır (Bergier ve ark., 2017; Hamrani ve ark., 2015; Healthy Ireland, 2019; Luzak ve ark., 2017; Singh, 2019). Ayrıca yapılan çalışmalarda çalışanların fiziksel aktiviteye katılımının önündeki en büyük engelin zaman kısıtlamaları olduğu belirtilmiştir (Coen ve ark., 2016; Kim ve ark., 2020).

Çalışmamızın diğer bulgusu yaş arttıkça şiddetli fiziksel aktiviteye katılım oranlarının anlamlı olarak düştüğünü göstermiştir. Bu sonucun yaş ilerledikçe kişilerde oluşan fiziksel ve psikolojik yorgunluğun insanların iş hayatlarının dışında kalan zamanlarda fiziksel aktiviteye katılmasına engel oluşturmasından kaynaklı olabileceğini düşünülmektedir. Ayrıca bu bulgu insanların yaşlarına göre katılabilecekleri veya kendilerini tatmin edebilecekleri, yaş ilerledikçe onlarda bıkkınlık yaratmayacak aktivitelerin karşılanamıyor olmasından kaynaklı ortaya çıkmış olabilir. Yapılan çalışmalarda da yaş ilerledikçe şiddetli fiziksel aktiviteye katılımın düştüğü görülmektedir (Caspersen ve ark., 2000; Derscheid ve ark., 2010; Telama ve Yang, 2000). Diğer çalışmalarda fiziksel aktivite düzeyinin yaş ilerledikçe (Kimm ve ark., 2002; Sigmund ve ark., 2007) azalmaya başladığını ve ardından vücut ağırlığında artışa yol açtığını belgelemiştir (Hughes ve ark., 2002; Faulkner ve ark., 2009).

Çalışmamızın diğer bir bulgusu geçmişte daha fazla spor yapmış kişilerin şiddetli fiziksel aktivite düzeylerinin anlamlı olarak yüksek olduğunu göstermiştir. Yani spor geçmişine sahip olanların çalışma hayatlarında da fiziksel aktiviteyi bırakmadıkları söylenebilir. Bu sonucunun nedeni olarak geçmişte spor yapanların geçmişte spor yapmayanlara göre fiziksel olarak aktif olma alışkanlıkları geliştirmiş olabileceklerinden kaynaklandığı düşünülebilir. Ayrıca spor yapanların yapmayanlara göre fiziksel aktiviteler hakkında daha fazla bilgi sahibi olması ve bu konuda daha bilinçli olmaları bu sonucu destekleyebilir. Yapılan çalışmalarda da geçmişte spor yapmış kişilerin şiddetli fiziksel aktiviteye katılma oranlarının yüksek olduğu belirlenmiştir (Amireault ve Godin, 2015; Godin ve ark., 2010; Kahlert, 2015).

Çalışmamızın son bulgusu bekar çalışanların evli olanlara kıyasla fiziksel aktivite seviyelerinin anlamlı olarak daha yüksek olduğunu göstermiştir. Bu sonucun nedeni olarak bekar çalışanların, evlilere göre kendilerine ayırabilecekleri zamanın daha çok olmasının fiziksel aktiviteye katılımı olumlu yönde etkilenmesinden kaynaklı olabileceği düşünülebilir. Yapılan diğer çalışmalarda da medeni durumun boş zamanlarda yapılan aktiviteler gibi hayatı etkileyen tüm alanlarda etkili olduğu vurgulanmıştır (Gill ve ark., 2011; Gillison ve ark., 2009). Ayrıca bekar bireylerin evli olanlara göre daha fazla aktif olduğunu bildiren çalışmalar mevcuttur (Boylu ve Paçacıoğlu, 2016; Yıldırım ve ark., 2019).

Bu kapsamda, mevcut çalışma, spordan sorumlu bir kurumda çalışanların fiziksel aktivite düzeyleri hakkında özel ve özgün bilgiler sağlarken, demografik niteliklerin fiziksel aktivite ile ilişkisi açısından diğer uluslararası yayınlarla uyumludur. Bu bağlamda dünya çapında yeterli fiziksel aktiviteye katılımın önündeki engelleri vurgulayan çok sayıda araştırma çalışmasına karşılık olarak, çalışmamızda spordan sorumlu bir kurumda çalışanların fiziksel aktiviteye katılımlarını engelleyen faktörler vurgulanmıştır. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar, özellikle kadınlarda, evlilerde ve yaşı ilerlemiş olanlarda yeterli fiziksel aktiviteye katılımın eksikliğini vurgulamaktadır. Bu durum ise sporu yöneten, spor yapmayı teşvik edici ve özendirici bir kurum olması beklenen örgütün, genel popülasyonda istenilen temsil ve teşvik düzeyinde olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Sağlıkla ilgili yararların elde edilmesi bakımından yeterince aktif olarak fiziksel aktiviteye katılım gösterilmesi gerekliliği göz önüne alındığında GSİM çalışanlarının bu konuda yeterince bilgili ve rol model niteliği taşımadığı düşünülebilir. Bu doğrultuda;

Kurum çalışanları için fiziksel aktiviteyi teşvik edici politikalar izlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Ayrıca çalışanların fiziksel aktiviteler hakkında bilgilendirilmesi yeni aktivitelere yönelme olasılığını etkileyebilir.

KAYNAKÇA

- Amireault, S., & Godin, G. (2015). The Godin-Shephard leisure-time physical activity questionnaire: validity evidence supporting its use for classifying healthy adults into active and insufficiently active categories. *Perceptual and Motor Skills*, 120(2), 604-622. doi: 10.2466/03.27.PMS.120v19x7
- Bengoechea, E. G., Clifford, A. M., Gallagher, S., O'Regan, A., O'Sullivan, N., Casey, M., ... & Woods, C. B. (2021). Juggling with theory, evidence, practice, and real-world circumstances: Development of a complex community intervention to increase physical activity in inactive adults aged 50 years and older–The Move for Life Study. *Evaluation and Program Planning*, 89, 101983.
- Bentzen, M., Brurok, B., Roeleveld, K., Hoff, M., Jahnsen, R., Wouda, M. F., & Baumgart, J. K. (2021). Changes in physical activity and basic psychological needs related to mental health among people with physical disability during the COVID-19 pandemic in Norway. *Disability and Health Journal*, 14(4), 101126.
- Bergier, J., Bergier, B., & Tsos, A. (2017). Variations in physical activity of male and female students from the Ukraine in health-promoting life style. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine*, 24(2). <https://doi.org/10.5604/12321966.1230674>
- Boylu, A. A., & Paçacıoğlu, B. (2016). Yaşam kalitesi ve göstergeleri. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 8(15), 137-150. doi.org/10.20990/266011
- Caspersen, C.J., Powell, K.E., Christenson, G.M. (1985). Physical activity, exercise, and physical fitness: definitions and distinctions for health related research. *Public Health Rep*, 100, 126–131.
- Caspersen, C. J., Pereira, M. A., & Curran, K. M. (2000). Changes in physical activity patterns in the United States, by sex and cross-sectional age. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 32(9), 1601-1609. <https://doi.org/10.1097/00005768-200009000-00013>
- Coen, S. E., Subedi, R. P., & Rosenberg, M. W. (2016). Working out across Canada: Is there a gender gap?. *The Canadian Geographer/Le Géographe Canadien*, 60(1), 69-81. <https://doi.org/10.1111/cag.12255>
- Derscheid, L. E., Umoren, J., Kim, S. Y., Henry, B. W., & Zittel, L. L. (2010). Early childhood teachers' and staff members' perceptions of nutrition and physical activity practices for preschoolers. *Journal of research in Childhood Education*, 24(3), 248-265.

- Evans, E., Naugle, K. E., Kaleth, A. S., Arnold, B., & Naugle, K. M. (2021). Physical activity intensity, perceived exertion, and enjoyment during head-mounted display virtual reality games. *Games for Health Journal*, 10(5), 314-320.
- Faulkner, G. E., Buliung, R. N., Flora, P. K., & Fusco, C. (2009). Active school transport, physical activity levels and body weight of children and youth: a systematic review. *Preventive Medicine*, 48(1), 3-8. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2008.10.017>
- Gilchrist, J. D., Conroy, D. E., & Sabiston, C. M. (2020). Associations between alcohol consumption and physical activity in breast cancer survivors. *Journal of Behavioral Medicine*, 43, 166-173.
- Gill, D. L., Chang, Y. K., Murphy, K. M., Speed, K. M., Hammond, C. C., Rodriguez, E. A., ... & Shang, Y. T. (2011). Quality of life assessment for physical activity and health promotion. *Applied Research in Quality of Life*, 6, 181-200. [10.1007/s11482-010-9126-2](https://doi.org/10.1007/s11482-010-9126-2)
- Gillison, F. B., Skevington, S. M., Sato, A., Standage, M., & Evangelidou, S. (2009). The effects of exercise interventions on quality of life in clinical and healthy populations; a meta-analysis. *Social Science & Medicine*, 68(9), 1700-1710. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2009.02.028>
- Godin, G., Sheeran, P., Conner, M., Bélanger-Gravel, A., Gallani, M. C. B., & Nolin, B. (2010). Social structure, social cognition, and physical activity: A test of four models. *British Journal of Health Psychology*, 15(1), 79-95. <https://doi.org/10.1348/135910709X429901>
- Haapala, E. A., Gao, Y., Hartikainen, J., Rantalainen, T., & Finni, T. (2021). Associations of fitness, motor competence, and adiposity with the indicators of physical activity intensity during different physical activities in children. *Scientific Reports*, 11(1), 1-11.
- Hall, G., Laddu, D. R., Phillips, S. A., Lavie, C. J., & Arena, R. (2020). A tale of two pandemics: How will COVID 19 and global trends in physical inactivity and sedentary behavior affect one another?. *Progress in Cardiovascular Diseases*, S0033-0620, (20), 30077-3.
- Hamrani, A., Mehdad, S., El Kari, K., El Hamdouchi, A., El Menchawy, I., Belghiti, H., ... & Aguenou, H. (2015). Physical activity and dietary habits among Moroccan adolescents. *Public health nutrition*, 18(10), 1793-1800. <https://doi.org/10.1017/S136898014002274>
- Healthy Ireland. (2019). *Healthy Ireland Survey, Summary Report 2019*. Government Publications. <https://www.gov.ie/en/collection/231c02-healthy-ireland-survey-wave/>. Accessed 17 Sept 2021.
- Hughes, V. A., Frontera, W. R., Roubenoff, R., Evans, W. J., & Singh, M. A. F. (2002). Longitudinal changes in body composition in older men and women: role of body weight change and physical activity. *The American Journal of Clinical Nutrition*, 76(2), 473-481. <https://doi.org/10.1093/ajcn/76.2.473>.
- Kahlert, D. (2015). Maintenance of physical activity: Do we know what we are talking about?. *Preventive Medicine Reports*, 2, 178-180. <https://doi.org/10.1016/j.pmedr.2015.02.013>
- Kalkavan, A., Özkara, A. B., Alemdağ, C., & Çavdar, S. (2016). Akademisyenlerin fiziksel aktiviteye katılım düzeyleri ve obezite durumlarının incelenmesi. *International Journal of Sport Culture and Science*, 4(1), 329-339.
- Kayhan, R. F., Kalkavan, A., & Terzi, E. (2021). Fitness salonlarında spor yapan bireylerin egzersiz bağımlılığı düzeyleri ve ilişkili değişkenler. *Bağımlılık Dergisi*, 22(3), 248-256.

- Kırbaş, Ş. (2020). Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü personelinin fiziksel aktivite düzeyi ile yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 25(3), 213-224.
- Kim, K. B., & Shin, Y. A. (2020). Males with obesity and overweight. *Journal of obesity & metabolic syndrome*, 29(1), 18. <https://doi.org/10.7570/jomes20008>.
- Kimm, S. Y., Glynn, N. W., Kriska, A. M., Barton, B. A., Kronsberg, S. S., Daniels, S. R., ... & Liu, K. (2002). Decline in physical activity in black girls and white girls during adolescence. *New England Journal of Medicine*, 347(10), 709-715. <https://doi.org/10.1056/NEJMoA003277>.
- Luzak, A., Heier, M., Thorand, B., Laxy, M., Nowak, D., Peters, A., ... & Kora-Study Group. (2017). Physical activity levels, duration pattern and adherence to WHO recommendations in German adults. *PloS one*, 12(2), e0172503. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0172503>.
- Martins, J., Sarmiento, H., Marques, A., Nicola, P.J. (2019). Physical activity recommendations for health: knowledge and perceptions among college students. *Retos*, 36, 290–296. <http://hdl.handle.net/10451/39960>.
- Murtagh, E., Shalash, A., Martin, R., & Rmeileh, N. A. (2021). Measurement and prevalence of adult physical activity levels in Arab countries. *Public Health*, 198, 129-140.
- Petersen, J. M., Kemps, E., Lewis, L. K., & Prichard, I. (2021). Promoting physical activity during the COVID-19 lockdown in Australia: The roles of psychological predictors and commercial physical activity apps. *Psychology of Sport and Exercise*, 56, 102002.
- Saunders T.J., McIsaac T., Douillette K., Gaulton N., Hunte S., Rhodes R.E., et al. 2020. Sedentary behaviour and health in adults: an overview of systematic reviews. *Appl. Physiol. Nutr. Metab*, 45(10 Suppl. 2).
- Sigmund, E., De Ste Croix, M., Miklankova, L., & Frömel, K. (2007). Physical activity patterns of kindergarten children in comparison to teenagers and young adults. *European Journal of Public Health*, 17(6), 646-651. <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckm033>
- Singh, A. (2019). Gender differences of physical activity in university students. *Int J Yogic Hum Mov Sports Sci*, 4, 374-377.
- Speck, B. J., & Harrell, J. S. (2003). Maintaining regular physical activity in women: evidence to date. *Journal of Cardiovascular Nursing*, 18(4), 282-293.
- Telama, R., & Yang, X. (2000). Decline of physical activity from youth to young adulthood in Finland. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 32(9), 1617-1622. <https://doi.org/10.1097/00005768-200009000-0015>
- Warburton, D. E., & Bredin, S. S. (2017). Health benefits of physical activity: a systematic review of current systematic reviews. *Current Opinion in Cardiology*, 32(5), 541-556.
- Yıldırım, D. İ., Yıldırım, A., & Eryılmaz, M. A. (2019). Sağlık çalışanlarında fiziksel aktivite ile yaşam kalitesi ilişkisi. *Cukurova Medical Journal*, 44(2), 325-333. 10.17826/cumj.451087164, 20 169.

SB90

Fiziksel Etkinlik Kartlarının (FEK) Açık-Kapalı Beceri Bakımından İncelenmesi

Examination Of Physical Activity Cards (Fek) In Terms Of Open-Closed Skills

AKÇINAR, Serpil

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye,

ÖZET

Bu araştırmada, ortaokul (5.-8. sınıf) beden eğitimi derslerinde kullanılan FEK kartlarının açık ve kapalı beceri türüne göre analizi yapılmıştır. FEK kartları sarı ve mor kartlardan oluşmaktadır. Sarı kartlar temel hareket becerileri ve alt başlıklarına yöneliklik, mor kartlar ise oyun içeriğine sahiptir. Kartlar üzerinde hangi amaca yönelik olduğu mevcuttur. Kartların kategorizasyonunda açık ve kapalı beceri türüne değinilmemiştir. Bu çalışma ile öğretmenler için yaygın bir eğitim materyali olan FEK kartları açık ve kapalı beceri türü bakımından analiz edilmiştir. FEK kartları kamuya ait herkese açık döküman kategorisine girmektedir. Bu çalışmada veriler, nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden döküman incelemesi yönteminde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Analiz sonucunda FEK kartlarındaki etkinlikler açık ve kapalı beceri bakımından sayısallaştırılmıştır. İçerik analizleri beden eğitimi öğretmeni, alan bilim uzmanı tarafından yapıp ortak karar verilmiştir. Sonuç olarak temel hareket becerilerinden 33 sarı karttan 10 tanesi açık beceriye, 12 si kapalı beceriye, 11 tanesi hem açık hem kapalı beceriye yöneliktir. 62 oyun kartından 32 si açık beceriye, 20 si kapalı beceri, 10 tanesi hem açık hem kapalı beceriye yöneliktir.

Anahtar kelimeler: Beceri, Açık – Kapalı Beceri, Fiziksel Etkinlik Kartları.

Corresponding author: Serpil AKÇINAR (ORCID: 0000-0001-9454-0582)

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, stimurkaanakcinar@gmail.com

Abstract

In this research, FEK cards used in secondary school (5th-8th grade) physical education classes were analyzed according to open and closed skill types. FEK cards consist of yellow and purple cards. Yellow cards are for basic movement skills and subheadings, while purple cards are for game content. The purpose of the card is indicated on the cards. Open and closed skill types are not mentioned in the categorization of cards. In this study, FEK cards, which are a common educational material for teachers, were analyzed in terms of open and closed skill types. FEK cards fall into the category of public documents. In this study, content analysis technique was used in the document analysis method, one of the qualitative research data collection methods. As a result of the analysis, the activities on the FEK cards were digitized in terms of open and closed skills. Content analyzes were made by the physical education teacher and the field science expert and a joint decision was made. As a result, out of 33 yellow cards among basic movement skills, 10 are for open skills, 12 are for closed skills, and 11 are for both open and closed skills. Of the 62 game cards, 32 are for open skills, 20 are for closed skills, and 10 are for both open and closed skills.

Keywords: Skill, Open – Closed Skill, Physical Activity Cards.

Giriş ve Amaç

Bu çalışmada motor gelişim müfredatına yönelik olarak okullarda yaygın bir eğitim materyali olan FEK kartlarının açık ve kapalı beceri türü bakımından analiz edilmesi amaçlanmıştır. Kapalı beceriyi çarpım tablosu olarak düşünürsek açık beceri problem çözme, karar verme, uyum sağlama vb becerileridir diyebiliriz. İşte beden eğitimi ve sporda da açık ve kapalı beceri birbirinin tamamlayıcısıdır. Okul dönemini çok yönlü motor gelişim etkinliklerinin altın çağı olarak kabul edecek olursak bu dönemde motor gelişime yönelik dersler ve materyaller, açık ve kapalı beceriyi desteklemeli, bu becerileri deneyimleme fırsatı sunacak içeriğe sahip olmalıdır. Motor gelişim müfredatlarının en temel materyali olan FEK kartları da bu fırsatı sunacak şekilde hazırlanmalıdır. Etkinlikler hem açık hem kapalı beceriyi içermelidir. Aksi taktirde öğretmenin üzerine attığı topu manşet pasla nokta atışla hedefe atan fakat bir adım önüne düşen topa vuruş yapamayan çocuklarla karşılaşmamız mümkün olacaktır. Veya topa çok iyi hamle yapan, topun nereye düşeceğini çok iyi kestiren fakat doğru manşet tekniğini kullanamayan çocuklarla karşılaşacağız.

Literatürde FEK kartları üzerine yapılmış mevcut çalışmalar (Kaptan ve Bozkurt, 2020; Esen ve Mirzeoğlu, 2018; Akkaya ve Erkan, 2022; Şimşek, 2023) daha çok kartların etkililiği ve görüş üzerine yapılan çalışmalardır. Bu çalışma da ise FEK kartları açık ve kapalı beceri bakımından analiz edilmiştir.

FEK Kartları

FEK kartları 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren oyun ve fiziksel etkinlikler dersi, beden eğitimi ve spor dersi için hazırlanmış temel eğitim materyalidir. Fek kartları matbu olarak okullara gönderilmesi yanında MEB'in sayfasında erişime açık materyaldir. Ayrıca oyun ve fiziksel etkinlik dersi öğretim programı (1-4. sınıflar), beden eğitimi ve spor dersi (5,6,7 ve 8. sınıflar) öğretim programındaki kazanımlara yönelik hangi kartların kullanılacağına dair açıklamalara yer verilmiştir. Dolayısıyla öğretmenin fek kartlarını kullanımı kaçınılmaz durumdadır.

Ders kazanımları ile ilişkilendirilen fiziksel etkinlik kartları, görsel destekli olarak hazırlanmış metinleri de içermektedir.

FEK kartları sarı ve mor kart gruplarından oluşmaktadır.

Sarı Kartlar:

Öğretmen Kartı

Temel Hareket Becerileri Kartı

Birleştirilmiş Hareket Kartı

Sağlık Anlayışı Kartı

Spor Engel Tanımaz Kartı

Hareket Yetkinliği Kartı

Fiziksel Etkinlik ve Beslenme Piramidi Kartı olmak üzere 38 kart vardır.

Mort Kartlar:

Öğretmen Kartı

File ve Raket Oyunları Kartı

Hücum Oyunları

Vurma ve Yakalama Oyunları

Etkin Katılım

Sağlık Anlayışı

Spor Engel Tanımaz kartları dahil toplam 49 kart vardır (MEB,2012).

Çevrenin Tahmin Edilebilirlik Düzeyine Göre Motor Beceri Sınıflandırması

Motor beceri, deneyim ve öğrenmenin etkisi ile doğru olarak yapılan bir ya da bir grup hareket olarak tanımlanmıştır (Çoknaz, 2017).

Açık ve kapalı beceri sınıflandırması Poulton'un (Poulton 1957) motor beceri sınıflandırmasıdır. Poulton'un bu sınıflandırması sanayi üretimi alanına göre yapmıştır. Spor bilimleri alanında açık ve kapalı beceri tanımları daha sonra yapılmıştır (Singer, 1980; Rothstein, 1981; Magill,1989).

Açık ve Kapalı Beceri

Açık beceri çevresel şartlar gibi kestirilemez, sürekli değişen durumlara göre hareketin düzenlenmesidir (Rothstein, 1981). Bu değişen ve kestirilemeyen durumlar rakip, hava şartları, kullanılan malzeme kaynaklı olabilir. Örneğin karşıdan atılan topun geliş açısına, hızına, dönüşüne göre karar verip vuruşu gerçekleştirmek. Şartlar değişken olduğu için oyuncu o anda karar verip uygular.

Kapalı beceri öğrenilmiş ve çok kez tekrarlanan becerilerdir (Kelebek yüzme, cimnastikteki beceriler gibi). Kapalı beceride çok fazla tekrar söz konusu olabilir. Hareketlerin akışı, programı, sinir yollarında ve kafada saptanmış olduğundan yapılacak hareketler zihinde canlandırılabilir (Sayın, 2011).

Yöntem

FEK kartları kamuya ait herkese açık döküman kategorisine girmektedir. Bu çalışmada veriler, nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi yönteminde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Analiz sonucunda FEK kartlarındaki etkinlikler açık ve kapalı beceri bakımından sayısallaştırılmıştır. İçerik analizleri beden eğitimi öğretmeni, alan bilim uzmanı olan iki akademisyen tarafından yapılmıştır. Kartlardaki etkinlikler açık ve kapalı, hem açık hem kapalı beceriyi içermesine göre içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular

Fiziksel etkinlik kartlarının (FEK) açık-kapalı beceri bakımından incelenmesi başlıklı çalışmaya dair bulgular tablolar halinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Temel Hareket Becerileri Yer Değiştirme Hareketleri Kartları Analiz Sonuçları

<i>Temel Hareket Becerileri</i>		<i>Açık Beceri</i>	<i>Kapalı Beceri</i>	<i>Açık ve Kapalı Beceri</i>
<i>Yürüme I</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>			✓
<i>Yürüme II</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>		✓	
<i>Koşma</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>		✓	
<i>Atlama ve Sıçrama</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>			✓
<i>Adım Al-Sek</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>			✓
<i>Galop-Kayma</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>			✓
<i>Yuvarlanma</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>			✓
<i>Tırmanma</i>	<i>Yer Değiştirme Hareketleri</i>		✓	
TOPLAM	8 Kart	0	3	5

Tablo 1’de Temel hareket becerileri yer değiştirme hareketleri kartlarında açık beceriye yer verilmeyip, kapalı beceri üç ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik beş etkinlik yer almaktadır.

Tablo 2. Temel Hareket Becerileri Dengeleme Hareketleri Kartları Analiz Sonuçları

<i>Temel Hareket Becerileri</i>		<i>Açık Beceri</i>	<i>Kapalı Beceri</i>	<i>Açık ve Kapalı Beceri</i>
<i>Eğilme</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>		✓	
<i>Esnetme</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>		✓	
<i>Dönme-Salınım</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>			✓
<i>Ağırlık Aktarımı</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>		✓	
<i>Atlama-Konma</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>		✓	
<i>Başlama-Durma</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>			✓
<i>Statik-Dinamik Denge</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>		✓	
<i>Duruş-Oturuş</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>		✓	
<i>İtme-Çekme</i>	<i>Dengeleme Hareketleri</i>			✓
TOPLAM	9	0	6	3

Tablo 2’de temel hareket becerileri yer değiştirme hareketleri kartlarında açık beceriye içeren etkinlik yer almayıp, kapalı beceri üç ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik beş etkinlik yer almaktadır.

Tablo 3. Temel Hareket Becerileri Nesne Kontrolü Hareketleri Kartları Analizi Sonuçları

<i>Temel Hareket Becerileri</i>		<i>Açık Beceri</i>	<i>Kapalı Beceri</i>	<i>Açık ve Kapalı Beceri</i>
<i>Topa Alışma Çalışmaları N</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>	✓		
<i>Atma-Tutma N</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>	✓		
<i>Yakalama</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>	✓		
<i>Ayakla vurma</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>			✓
<i>Yuvarlama</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>		✓	
<i>Durdurma Kontrol</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>	✓		
<i>Top Sürme</i>	<i>Nesne Kontrolü</i>		✓	

Raketle Vurma	Nesne Kontrolü			✓
Uzun Saplı Araçla Vurma	Nesne Kontrolü			✓
TOPLAM	9	4	3	2

Tablo 3’de temel hareket becerilerinden nesne kontrolü kartlarında açık beceriye yönelik dört, kapalı beceri üç ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik iki etkinlik yer almaktadır.

Tablo 4. Temel Hareket Becerileri Birleştirilmiş Hareketler Kartları Analizi Sonuçları

Tamel Hareket Becerileri		Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
Kuyruk Yakalama	Birleştirilmiş Hareket	✓		
Bayrak Yarışı Oyunları	Birleştirilmiş Hareket			✓
Hedef Oyunları	Birleştirilmiş Hareket	✓		
Atma-Vurma Oyunları	Birleştirilmiş Hareket	✓		
Yuvarlama-tutma Oyunları	Birleştirilmiş Hareket	✓		
Tırtıl Yakan Top	Birleştirilmiş Hareket	✓		
Hareketli Hedef Vurma	Birleştirilmiş Hareket	✓		
TOPLAM 7	7	6	0	1

Tablo 4’de temel hareket becerilerinden birleştirilmiş hareket kartlarında kapalı beceriye yönelik etkinliğe yer verilmemişken açık beceriyi içeren altı, hem açık hem kapalı beceriye yönelik bir etkinlik yer almaktadır.

Tablo 5. Hücum Oyunları Kartları Analizi Sonuçları

Hücum Oyunları	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
Hazine Sandığı	✓		
Labirentten Çıkma			✓
Pas Ver		✓	
1-2-3-4...			✓
Beş Pas	✓		
Paslı Ebelemece	✓		
Boşluğu Bul	✓		
Alanı Korum	✓		
Çok Kaleli Oyun	✓		
Kanat Oyunu	✓		
Çizgide Top	✓		
TOPLAM: 11	8	1	2

Tablo 5’de hücum oyunları kartlarında açık beceriye yönelik sekiz, kapalı beceriye bir ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik iki etkinlik yer almaktadır.

Tablo 6. File ve Raket Oyunları Kartları Analizi Sonuçları

FİLE VE RAKET OYUNLARI	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
Hazır mısın?	✓		
Uçan Toplar			✓
Seken Topu Karşılama	✓		

Servis At	✓		
Servisi Karşıladım			✓
Uzağa, Yakına, Yana	✓		
İkiye İki	✓		
Puanı Kazan	✓		
TOPLAM:8	8	5	3

Tablo 6’da file ve raket oyunları kartlarında açık beceriye yönelik sekiz, kapalı beceriye beş ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik üç etkinlik yer almaktadır.

Tablo 7. Vurma ve Yakalama Oyunları Kartları Analizi Sonuçları

VURMA VE YAKALAMA OYUNLARI	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
At, İzle, Yakala	✓		
Koşan Top	✓		
Hedefi Vur			✓
Hızlı Koş		✓	
Hızlı Koş Güvenli Yakala		✓	
Hedefe Fırlat (1. Oyun)		✓	
İsabetli Atış (1. Oyun)		✓	
Zincirleme Atış			✓
Şırnak Beyzbolu	✓		
TOPLAM:9	3	4	2

Tablo 7’de vurma ve yakalama oyunları kartlarında açık beceriye yönelik üç, kapalı beceriye dört ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik iki etkinlik yer almaktadır.

Tablo 8. Geleneksel Çocuk Oyunları Kartları Analizi Sonuçları

GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
Yedi Kale (Kule)			✓
Hamam Kubbe			✓
Çember Çevirme		✓	
Ayakkabı Saklama		✓	
TOPLAM:4	0	2	2

Tablo 8’de geleneksel çocuk oyunları kartlarında açık beceriye yer verilmezken, kapalı iki ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik iki etkinlik yer almaktadır.

Tablo 9. Kültürümüzü Tanıyalım Halk Oyunları Kartları Analizi Sonuçları

KÜLTÜRÜMÜZÜ TANIYALIM	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
Halk Oyunları (Kafkas)			✓
Halk Oyunları (Zeybek)		✓	
Halk Oyunları (Atabarı)			✓
TOPLAM:3	0	1	2

Tablo 9’da kültürümüzü tanıyalım halk oyunları kartlarında açık beceriye yer verilmezken, kapalı beceri bir ve hem açık hem kapalı beceriye yönelik iki etkinlik yer almaktadır.

Tablo 10. Açık Alan Oyunları Kartları Analiz Sonuçları

AÇIK ALAN OYUNLARI	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
<i>İş Birliği Yapalım (1. Etkinlik)</i>	✓		
<i>İş Birliği Yapalım (2. Etkinlik)</i>	✓		
<i>İş Birliği Yapalım (3. Etkinlik)</i>	✓		
<i>Yönümüzü Bulalım</i>	✓		
<i>Problemi Çözdüm (1. Etkinlik)</i>			✓
<i>Problemi Çözdüm (2. Etkinlik)</i>	✓		
<i>Uçan Disk</i>	✓		
TOPLAM: 7	6	0	1

Tablo 10’da açık alan oyunları kartlarında kapalı beceriye yer verilmezken açık beceriye 6, hem açık hem kapalı beceriye yönelik bir etkinlik yer almaktadır.

Tablo 11. Dans Ediyorum Kartları Analizi Sonuçları

DANS EDİYORUM	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
<i>Adımlar</i>		✓	
<i>Yer Değiştirmeler-Dönüşler</i>		✓	
<i>Grup Dansları</i>		✓	
TOPLAM: 3	0	3	0

Tablo 11’de dans ediyorum kartlarında açık ve hem açık hem kapalı beceriye yer verilmezken kapalı beceriye yönelik üç etkinlik yer almaktadır.

Tablo 12. Biz Bir Takımız Kartları Analizi Sonuçları

BİZ BİR TAKIMIZ	Açık Beceri	Kapalı Beceri	Açık ve Kapalı Beceri
<i>İletişim Yolları(1. Etkinlik)</i>	✓		
<i>İletişim Yolları(2. Etkinlik)</i>	✓		
<i>Eşini Yönlendir(1.Etkinlik)</i>	✓		
<i>Eşini Yönlendir(2.Etkinlik)</i>	✓		
<i>Eşini Yönlendir(3.Etkinlik)</i>	✓		
<i>Puan Topla(1. Etkinlik)</i>	✓		
<i>Puan Topla(2. Etkinlik)</i>		✓	
TOPLAM: 7	6	1	0

Tablo 12’de biz bir takımız kartlarında açık beceriye altı, kapalı beceriye yönelik bir etkinliğe yer verilirken, hem açık hem kapalı beceri yer almamaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Sarı kartlardaki temel hareket becerilerine yönelik etkinliklerden 33 tanesinden 10 tanesi açık beceriye, 12 si kapalı beceriye, 11 tanesi hem açık hem kapalı beceriye yöneliktir. 62 oyun

etkinliğinden 32 si açık beceriye, 20 si kapalı beceri, 10 tanesi hem açık hem kapalı beceriye yöneliktir.

Nesne kontrolü gerektiren kartlar ağırlıklı olarak açık beceriye yönelik olmasına rağmen vurma yakalama oyunlarına yönelik kartlarda açık beceri daha az ön plandadır. Vurma yakalama oyunlarına yönelik kartlarda hem nesne kontrolü olması hem de oyun olması nedeni ile daha fazla açık beceri içeriği beklenirken bu kartların açık beceri yönü kapalı beceri yönüne göre zayıf kalmıştır.

Birleştirilmiş hareketler grubundaki etkinlikler kapalı beceri yönü açık beceriye göre daha azdır.

Hem açık hem kapalı beceriye ‘dans ediyorum’ ve ‘biz bir takımız’ kartlarında hiç yer verilmemiştir.

Hem açık hem kapalı beceriye en fazla temel hareket becerilerinden ‘yer değiştirme’ kartlarında yer verilmiştir.

Burada çalışmada elde edilen bulgular ve literatür bilgileri kullanarak, çalışma konusu tartışılacak ve okuyuculara sonuçlar kısaca özetlenecektir. Burada çalışmada elde edilen bulgular ve literatür bilgileri kullanarak, çalışma konusu tartışılacak ve okuyuculara sonuçlar kısaca özetlenecektir. Burada çalışmada elde edilen bulgular ve literatür bilgileri kullanarak, çalışma konusu tartışılacak ve okuyuculara sonuçlar kısaca özetlenecektir. Burada çalışmada elde edilen bulgular ve literatür bilgileri kullanarak, çalışma konusu tartışılacak ve okuyuculara sonuçlar kısaca özetlenecektir.

Öneriler

Herhangi bir motor beceriye yönelik etkinlik hem açık hem kapalı beceriye yönelik hazırlanmalıdır.

Öğrencilerin yer değiştirme hareketlerinde teknik olarak gelişim sağlayabilmeleri için sadece kapalı beceriye yönelik etkinlikler eklenebilir.

Dengeleme hareketlerine yönelik etkinliklerde tamamen açık beceriye yönelik etkinliklere yer verilebilir.

Birleştirilmiş hareket grubundaki etkinliklerin kapalı beceri yönü zayıf kalmakta bu açıdan güçlendirilerek revize edilebilir.

Dansla ilgili kartlar tamamen kapalı beceriye yöneliktir, gelişimsel açıdan dans becerileri oyunlaştırılarak açık beceri yönü güçlendirilebilir.

Kapalı becerinin ağırlıkta olduğu etkinlikler oyunlaştırılarak açık beceri yönü güçlendirilebilir.

Açık ve kapalı beceriler birbirinin tamamlayıcısıdır. Bu anlamda bir kart hem açık hem kapalı beceriyi içerecek şekilde hazırlanabilir.

FEK kartlarının farklı eğitim-öğretim kademelerinde öğretmenler tarafından kullanılma düzeylerine bakılabilir.

Kaynakça

- Kıral, B. *Nitel Bir Analiz Yöntemi Olarak Doküman Analizi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2020, Sayı 15
- Çoknaz, H. (2017). *Psikomotor Gelişim*. Ankara: Gazi Kitabevi
- Rothstein, A., L. ve Diğerleri (1981). *Motor Learning*. Reston: American Alliance for Health, Physica Education.
- Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü (2012). *Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı (İlkokul 1-4.Sınıflar)*, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (5,6,7 ve 8. sınıflar)*, Ankara
- Magill, R (1989). *Motor learning: Concepts and applications*. Dubuque Iowa. Wm. C. Brown
- Singer, R. N. (1980). *Motor learning and human performance*. New York: Macmillan
- Poulton, E. C. (1957). On prediction in skilled movements. *Psychological Bulletin*, 54(6), 467-478. doi:10.1037/h0045515
- Kaptan, G. & Bozkurt, S. (2020). Fiziksel Etkinlik Uygulamalarının 2. Sınıf Öğrencilerinin Hareket Becerilerinin Kazanımına Etkisi. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 86-102. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/besbid/issue/59429/834848>
- Akkaya, S. & Erkan, A. (2022). Investigation of Primary School Teachers' Opinions on Physical Activity Cards Used in Physical Education and Play Lessons. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 6. Akademik Spor Araştırmaları Kongresi Özel Sayısı, 171-184. DOI: 10.38021/asbid.1208326
- Esen, E. & Mirzeoğlu, A. D. (2018). Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Akademik Öğrenme Zamanına Etkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (4), 1091-1100. DOI: 10.24106/kefdergi.433411
- Sayın, M. (2011). *Hareket ve Beceri Öğretimi*. Ankara: Spor Yayınevi
- Şimşek, B. (2023). Online practice of physical activity cards: A study with physical education and sports teacher candidates. *Sporda Teori ve Uygulama Dergisi*, 2 (1), 23-33. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jtps/issue/77932/1282529>

SB91

**The Relationship Between The Amount Of self-handicapping And Positive
And Negative Coping Strategies Among Female Athletes Of Al-Zahra
University**

**Azahra Üniversitesi Kadın Sporcularında Kendini Sabote Etme İle Olumlu
Ve Olumsuz Başa Çıkma Stratejileri Arasındaki İlişki**

HASSANI, Fahimeh

Assistant Professor, Gedik University Istanbul, Turkey

ESMAİL, Milad

Phd student, Tahran University, physical education and sport science, Iran

AFAZELİ, Zahra

Phd student, Urmia University, Urmia, Iran

Zahra.Afazeli76@gmail.com

Fahimeh Hassani : 0000-0002-5430-0071

Milad Esmaili: 0000-0003-1252-5405

Zahra Afazeli: 0000-0003-4816-631X

Abstract

The purpose of this research is to examine the relationship between the level of self-handicapping and coping factors of female athletes. The research community consisted of all the students of Al-Zahra University, among whom 231 students completed the tools voluntarily. Self-handicapping questionnaire of Jones and Redwalt (1982) and ACSI-28 coping strategies (Smith et al., 1995) were used in this research. The statistical method of this research was Pearson correlation at a significance level of 95%. The main results of the data analysis showed that there is a significant negative correlation between the positive subscales of coping strategies and behavioral and verbal self-handicapping. There is also a significant positive relationship between negative subscales and self-handicapping factors. Coach ability was not significantly related to any of the factors of self-handicapping. Therefore, it is suggested that considering the importance of coping strategies in sports participation, these skills should be taught to female student-athletes so that by reducing the amount of self-handicapping behaviors in them, they have a more active presence in sports environments and benefit from the psychological and physiological benefits of exercise.

Keywords: self-handicapping, coping strategies, coach ability, female athletes

¹ **Corresponding author: Fahimeh HASSANI (ORCID: 0000-0002-5430-0071)**

Assistant Professor, Gedik University Istanbul, Turkey. Zahra.Afazeli76@gmail.com

Milad Esmaili (ORCID: 0000-0003-1252-5405)

Zahra Afazeli (ORCID: 0000-0003-4816-631X)

ÖZET

Bu araştırmanın amacı kadın sporcuların kendini sabote etme düzeyi ile başa çıkma faktörleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma topluluğu Al-Zahra Üniversitesi'nin tüm öğrencilerinden oluşmaktaydı ve bunların 231'i aracı gönüllü olarak tamamladı. Bu araştırmada Jones ve Redwalt'ın (1982) kendini sabote etme anketi ve ACSI-28 başa çıkma stratejileri (Smith ve diğerleri, 1995) kullanılmıştır. Bu araştırmanın istatistiksel yöntemi %95 anlamlılık düzeyinde Pearson korelasyonu dur. Veri analizinin ana sonuçları, başa çıkma stratejilerinin olumlu alt ölçekleri ile davranışsal ve sözel kendini sabote etme arasında negatif ve anlamlı bir ilişki olduğunu gösterdi. Olumsuz alt ölçekler ile kendini sabote etme faktörleri arasında da pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Koçluk, kendini sabote etme faktörlerinin hiçbirisiyle önemli ölçüde ilişkili değildi. Bu nedenle spora katılımı baş etme stratejilerinin önemi göz önünde bulundurularak, kız öğrenci-sporculara bu becerilerin öğretilmesi, böylece kendilerini sabote edici davranışların azaltılması ve spor ortamlarında daha aktif olmalarının sağlanması önerilmektedir ve bir tarafta Egzersizin psikolojik ve fizyolojik faydalarından yararlanın.

Anahtar Kelimeler: kendini sabote etme, başa çıkma stratejileri, koçluk yapılabirlik, kadın sporcular

Introduction

Breglaz and Jones described learned helplessness as a process that preserves an individual's self-esteem in the face of potential threats (Higgins, Snyder, Berglas, & Self, 1990; Yach, 2016). In their view, learned helplessness encompasses any activity or set of behaviors that individuals employ to create opportunities for external attribution of failure and provide excuses and justifications for their own failures, while attributing their successes to internal factors (Berglas & Jones, 1978). Athletes engage in behavioral learned helplessness to change their training or training quality (Harris & Snyder, 1986; Rhodewalt et al., 1984), exaggerate physical problems such as injuries or illnesses (Smith et al., 1983), and focus on real or self-created personality defects (Smith et al., 1982). Learned helplessness can be assessed using the Self-Helplessness Scale (SHS) based on various levels of sports and individual differences (Strube, 1986). Researchers believe that learned helplessness strategies are used to protect and motivate one (Arkin, 1981; Madden et al., 1989). learned helplessness is a set of individuals' behaviors that attribute their poor performance to external factors or evade training to have an excuse for their potential failure.

Sport is a characteristic that can be examined in relation to various other attributes by a large number of specific conditions. Competitive sports provide an environment for exploring these relationships because in this setting the abilities that relate to self-concept can be continuously evaluated. Stress is one of the most important factors that athletes use to maintain their self-concept, especially when experiencing defeat. The response in sports that leads to a performance decline can intensify stress and this can be a reason for using self-handicapping(Madden et al., 1989, 1990). in high-stress situations, individuals face a risk to their self-confidence and self-esteem and use coping mechanisms to preserve them(Taylor, 1988). Many researchers have shown that when athletes face these conditions, they use different coping behaviors, but little attention has been paid to the environmental and individual factors that lead to the use of coping mechanisms(Gould et al., 1993).

The coping process mainly involves cognitive and behavioral activities and actions by an individual to manage stress. Stone et al define coping as a conscious effort to confront stressful demands. In this coping, learned behavioral responses reduce stress by limiting the importance of the dangerous or unpleasant situation (stress demands) (Stone et al., 1992). Consequently, athletes' awareness of effective strategies for coping with stress and competition pressures is

vital for optimal progress and performance (Anshel & Kaissidis, 1997). Coping strategies are classified in various ways. One general classification divides coping strategies based on the direction of coping towards the perceived problem or the individual's emotions, which are task-oriented and emotion-oriented coping, respectively. In problem-focused coping, which is also called task-focused coping, an individual directly acts against the stressful situation to adjust the stressor and achieve the goal. Therefore, problem-focused coping is action-oriented and achieves the goal by changing the relationship between the individual and the environment. Examples of problem-focused coping include reducing external pressures and obstacles, changing goals, finding alternative ways to achieve success, seeking social support, and having verbal assertiveness. In contrast, in emotion-focused coping, an individual regulates emotional states associated with or caused by the stressor to adjust the stressor and achieve the goal. Emotion-focused coping influences an individual's behavior towards the stressor and their evaluation and interpretation of the stressor. Therefore, emotion-focused coping deals with changing the meaning of the stressor (Gaudreau et al., 2002; RS, 1984). In stressful situations outside of sports, a tendency towards helplessness is associated with a number of coping strategies (Zuckerman et al., 1998). Studies on helplessness have shown a positive correlation between helplessness and depression, anxiety, and a negative correlation with self-esteem (Harris & Snyder, 1986; Higgins, Snyder, Berglas, & Rhodewalt, 1990). In addition, the use of emotion-focused coping strategies has a positive correlation with situational anxiety and depression and a negative relationship with self-esteem (McCrae & Costa Jr, 1986). Based on the summary of research, it can be indirectly concluded that helplessness has a positive correlation with emotion-focused coping strategies. Nonetheless, sports environments may facilitate conditions for determining the correlation between helplessness and coping strategies (Snyder, 1985). Thus, considering the importance of the presence of girls in sports environments, it is essential to measure their level of helplessness and coping strategies in these environments.

Method

Population

The population of this research consisted of all physical education students at Alzahra University, among whom 231 individuals completed the required tools randomly and voluntarily.

Demographic Questionnaire

The questionnaire included personal characteristics such as age, gender, education level, type of sports field, and sports history.

Self-handicapping Questionnaire: The Jones and Roudaugh (1982) self-handicapping questionnaire was used to assess the tendency towards self-handicapping behaviors. Heydari and et al. (2009) examined its validity and reliability (with a reliability coefficient of 0.88). This tool consists of 23 graded questions on a Likert scale (1 meaning completely disagree and 6 meaning completely agree) (26.8). The tool consists of two sub-scales of verbal self-handicapping and behavioral self-handicapping, and ultimately, the overall self-handicapping score is obtained based on these two sub-scales.

The Coping Strategies Inventory: ACSI-28 (Smith et al., 1995) is used to assess an athlete's overall coping skills. The test consists of 28 items, including seven subscales. These subscales are coping with adversity, reaching peak performance under pressure, goal-setting, mental preparation, and concentration, freedom from worry, self-confidence, and success in the face of breeding. Questions were answered on a Likert scale ranging from 1 (not at all) to 4 (very

much). The five variables of coping with adversity, reaching peak performance under pressure, goal-setting, mental preparation, and concentration are combined to form the positive subscale of effective coping skills, while the two variables of freedom from worry and self-confidence and success in the face of breeding are combined to form the negative subscale of inadequate coping skills. Researchers decided to divide coping factors into two subgroups, as the five variables in the positive coping subscale have a positive relationship with injury occurrence, while the two variables in the negative coping subscale have a negative relationship with injury occurrence (Johnson, 2007). The reliability of the Sports Coping Skills test-retest is 0.87, and the internal consistency coefficient is 0.86 (Smith, 1995). The reliability of the subscales in the data is as follows: coping with adversity (0.70), reaching peak performance under pressure (0.76), goal-setting and mental preparation (0.77), concentration (0.89), freedom from worry (0.79), self-confidence and motivation to progress (0.72), and coach ability (0.90).

Methods of analysis

The Pearson correlation method was used at a significant level of 95% to analyze the data. The questionnaires were distributed during midday and students were asked to answer the questions accurately within 20 minutes.

Results

The results obtained from the descriptive data analysis showed that out of 231 participants in the study, 27 had a history of participating in international competitions, 88 had a history of participating in national competitions, 80 had a history of participating in university competitions, and 36 referred to other cases.

Table 1. Descriptive Results of Participants in an International, Regional, and University-Based Study

	International	country	university	Other	Total
Number	27	88	80	36	231
Percentage	12	39	34	15	100

The results of the temporal reliability (Cronbach's alpha) of the subscales of the two questionnaires of self-efficacy and coping strategies are presented in tables 2 and 3. The data indicate that all subscales have acceptable levels of reliability.

Table 2. Alpha coefficient, mean, and standard deviation of speech disability, behavioral disability, and overall disability

	Speech Disability	Behavioral Disability	Overall Disability
Alpha coefficient	0.78	0.72	0.75
Mean	29.47	62.17	30.11
standard deviation	3.2	2.6	7.5

Table 3. Alpha coefficient, mean, and standard deviation of coping strategies

	Coping with the difficulty of achieving	optimal performance	Goal setting	Focus	Release from Anxiety	Confidence	Coachability	Total score
Alpha coefficient	0.70	0.76	0.77	0.89	0.79	0.72	0.90	0.79
Mean	5.2	8.2	7.9	5.3	6.6	7.3	8.8	41.11
Standard deviation	2.7	3.0	2.6	2.2	3.4	2.5	4.2	8.2

The results of examining 7 factors for coping strategies against 2 factors of self-handicapping and also the correlation of overall scores of these two constructs are presented in Table 4.

Table 4. Pearson's correlation between factors and overall score in self-handicapping and coping strategies

	Coping with the difficulty of achieving	optimal performance	Goal setting	Focus	Release from Anxiety	Confidence	Coachability
Verbal self-handicapping	-0.42**	-0.28*	-0.33**	-0.50*	0.38**	0.30**	0.19
Behavioral self-handicapping	-0.34**	-0.40	-0.23*	-0.29*	0.44**	0.38**	-0.10
General self-handicapping	-0.38**	-0.34**	-0.28**	-0.34*	-0.41**	-0.34**	0.12

*p<0.05

**p<0.01

Discussion and Conclusion

The aim of this study was to investigate the relationship between coping strategies and the level of self-handicapping in female students of Al-Zahra University. The results of the correlation analysis between coping strategies and self-handicapping scales showed that all positive coping strategy subscales (including coping with difficulties, reaching the peak under pressure, goal-setting, mental readiness, and focus) had a significant negative correlation with verbal and behavioral self-handicapping, while negative coping strategies (including avoiding worry and building self-confidence) had a significant positive correlation. Coachability did not have a significant relationship with any of the factors. This may be due to the low competitive levels in university sports among female students and the lack of serious work experience under the

coach's supervision. It can be inferred that the lower the individual's coping level with difficult conditions, the more likely they are to exhibit avoidance and self-disempowerment behaviors. Conversely, the better the individual's coping strategies, the less likely they are to exhibit self-disempowering behaviors.

Providing a suitable environment for physical and mental health is essential for a dynamic society. Environmental stimuli, especially in sports environments, put a lot of pressure on the behavior of participants. Behaviors of self-disempowerment result from the perception of pressure from the environment. Environmental pressures are manifested in individuals as stress. If a person cannot use appropriate coping strategies to deal with environmental stresses, they will tend towards self-disempowerment. Research has shown that self-disempowerment strategies are used to avoid evaluation and due to fear of social evaluation. Papousek and Grop (1994) found that individuals who experience higher levels of stress are more likely to engage in disempowering behaviors. The results of this study are in line with theirs and demonstrate the need to improve girls' skills in the face of such pressures. If a person is not familiar with the appropriate coping strategies to overcome the fear of evaluation, avoiding sports environments will be inevitable. Research has shown that when a person cannot deal with the functional slipping that occurs during exercise, they will express verbal statements about their performance or show a type of physical defect to avoid sports (Gould et al., 1993). On the other hand, individuals who can cope well with these conditions and do not feel physical tension in the face of performance errors and try to compensate and improve performance are familiar with coping strategies and their self-disempowering behaviors are very low.

The findings of this study were consistent with the results of another study by colleagues in 1985 (Snyder, 1985). And since both of these factors appear in stressful environments, as Shepherd and Erkin (1989) found in a study, effective strategies should be found to connect these two factors to help individuals in stressful environments and enable them to control their environment. Additionally, in other study (Madden et al., 1990; Zuckerman et al., 1998), the relationship between self-efficacy and social anxiety in female and male students' bodies was evaluated. In that study, there was a meaningful relationship between self-efficacy behaviors and social anxiety in students' bodies. Additionally, the level of self-efficacy behaviors was higher among girls. and The findings of this study are consistent with the results research. However, reaching a conclusion on this subject requires extensive research in this direction. Nevertheless, standardizing sports environments for girls and educating them on coping with internal and external pressures and guiding them can provide a suitable atmosphere for sports activities(SayyedSalehi & Farrokhi, 2016).

References

- Anshel, M. H., & Kaissidis, A. N. (1997). Coping style and situational appraisals as predictors of coping strategies following stressful events in sport as a function of gender and skill level. *British Journal of Psychology*, 88(2), 263–276.
- Arkin, R. M. (1981). Self-presentational styles,[w:] JT Tedeschi (red.). *Impres Sion Management Theory and Social Psychological Research*.
- Berglas, S., & Jones, E. E. (1978). Drug choice as a self-handicapping strategy in response to noncontingent success. *Journal of Personality and Social Psychology*, 36(4), 405.
- Gaudreau, P., Blondin, J.-P., & Lapierre, A.-M. (2002). Athletes' coping during a competition: relationship of coping strategies with positive affect, negative affect, and performance–goal discrepancy. *Psychology of Sport and Exercise*, 3(2), 125–150.

- Gould, D., Finch, L. M., & Jackson, S. A. (1993). Coping strategies used by national champion figure skaters. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 64(4), 453–468.
- Harris, R. N., & Snyder, C. R. (1986). The role of uncertain self-esteem in self-handicapping. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(2), 451.
- Higgins, R. L., Snyder, C. R., Berglas, S., & Rhodewalt, F. (1990). Self-handicappers: Individual differences in the preference for anticipatory, self-protective acts. *Self-Handicapping: The Paradox That Isn't*, 69–106.
- Higgins, R. L., Snyder, C. R., Berglas, S., & Self, E. A. (1990). Situational influences on self-handicapping. *Self-Handicapping: The Paradox That Isn't*, 37–68.
- Madden, C. C., Kirkby, R. J., & McDonald, D. (1989). Coping styles of competitive middle distance runners. *International Journal of Sport Psychology*.
- Madden, C. C., Summers, J. J., & Brown, D. F. (1990). The influence of perceived stress on coping with competitive basketball. *International Journal of Sport Psychology*, 21(1), 21–35.
- McCrae, R. R., & Costa Jr, P. T. (1986). Personality, coping, and coping effectiveness in an adult sample. *Journal of Personality*, 54(2), 385–404.
- Rhodewalt, F., Saltzman, A. T., & Wittmer, J. (1984). Self-handicapping among competitive athletes: The role of practice in self-esteem protection. *Basic and Applied Social Psychology*, 5(3), 197–209.
- RS, L. (1984). Stress, appraisal, and coping. New York, Springer. ストレスの心理学-認知的評価と対処の研究.
- SayyedSalehi, M., & Farrokhi, N. (2016). Modeling of academic self-handicapping in university students of Tehran. *Journal of Educational Psychology*, 7(3), 28–42.
- Smith, T. W., Snyder, C. R., & Handelsman, M. M. (1982). On the self-serving function of an academic wooden leg: Test anxiety as a self-handicapping strategy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 42(2), 314.
- Smith, T. W., Snyder, C. R., & Perkins, S. C. (1983). The self-serving function of hypochondriacal complaints: Physical symptoms as self-handicapping strategies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 44(4), 787.
- Snyder, C. R. (1985). Adler's psychology (of use) today: Personal history of traumatic life events as a self-handicapping strategy. *Journal of Personality and Social Psychology*, 48(6), 1512.
- Stone, A. A., Kennedy-Moore, E., Newman, M. G., Greenberg, M., & Neale, J. M. (1992). Conceptual and methodological issues in current coping assessments. *Personal Coping: Theory, Research, and Application*, 15–29.
- Strube, M. J. (1986). An analysis of the self-handicapping scale. *Basic and Applied Social Psychology*, 7(3), 211–224.
- Taylor, J. (1988). Slumpbusting: A systematic analysis of slumps in sports. *The Sport Psychologist*, 2(1), 39–48.

- Yach, D. (2016). World Health Organization reform—a normative or an operational organization? In *American journal of public health* (Vol. 106, Issue 11, pp. 1904–1906). American Public Health Association.
- Zuckerman, M., Kieffer, S. C., & Knee, C. R. (1998). Consequences of self-handicapping: Effects on coping, academic performance, and adjustment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(6), 1619.

SB94

Farklı Sürelerde Alt Ekstremiteye Uygulanan Statik Germenin Çeşitli Performans Parametrelerine Etkisi

The Effect of Static Stretching Applied to the Lower Extremity at Different Times on Various Performance Parameters

AKYILDIZ, CAN¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,

KALKAVAN, Arslan¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,

ÇAKIR, Halil İbrahim¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,

TERZİ, Esranur¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,

ÖZET

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı alt ekstremiteye uygulanan farklı sürelerdeki statik germe egzersizlerinin (SGE) durarak uzun atlama, esneklik, dikey sıçrama ve 20 m sprint testleri gibi yüksek güç çıktısı gerektiren performans parametreleri üzerine olan etkilerini araştırmaktır.

YÖNTEM: Çalışmaya (yaş 15 ± 1) aktif olarak futbol oynayan 33 erkek sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Gönüllüler 10,20 ve 30 sn'lik SGE gruplarına rastgele yöntemle atanmıştır. İlk ölçümlerde ısınma protokolünün ardından ön test ölçümleri yapılmış, son test ölçümleri ise 48 saat dinlenmenin ardından aynı ısınma protokolüne ek olarak statik germe egzersizleri yaptırıldıktan sonra uygulanmıştır. Germe egzersizleri Hamstring, Quadriceps, Calf, Kalça Rotator ve Bacak Adductor kas gruplarına yönelik düzenlenmiştir. Tüm germe egzersizleri 1:1 oranında dinlenme aralıklarıyla ve yapılan ölçümler 2 tekrar şeklinde uygulanmış ve en iyi derece değerlendirmeye alınmıştır. Verilerin analizinde JASP paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdiği Shapiro Wilk test ile belirlenmiş. Germe süreleri tekrarlayan ölçümlerde iki yönlü varyans analizi yöntemi ile karşılaştırılmıştır. Tüm analizler $p=0.05$ anlamlılık düzeyinde yapılmıştır.

BULGULAR: Otur eriş, durarak uzun atlama, dikey sıçrama test analizlerinde bütün SGE gruplarında (10,20,30 sn) ön test ve son testler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmüştür. 20 m sprint test analizinde ise ön ve son testler arasında anlamlı farklılık görülmemiştir. 10 20 ve 30 sn SGE sürelerinin etkisi incelendiğinde otur eriş, durarak uzun atlama, dikey sıçrama ve 20 m sprint test analizlerinde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

SONUÇ: Sonuç olarak sporcu ısınmalarında kısa süreli statik germenin esnekliği arttırabileceği görülürken germe hareketlerinin süresinin uzatılması patlayıcı kuvvet gerektiren güç çıktıları için performansta kısmen olumsuzluk yaratabileceği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Statik germe, Esneklik, Sprint, Dikey sıçrama, Uzun atlama.

Corresponding author: Can AKYILDIZ (ORCID: 0000-0002-8887-1665)

1Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Türkiye,
can_akyildiz22@erdogan.edu.tr
Arslan KALKAVAN Ad SOYAD (ORCID: 0000-0001-9439-4976)
Halil İbrahim ÇAKIR (ORCID: 0000-0002-5560-3576)
Esranur TERZİ (ORCID: 0000-0002-1112-9307)

Abstract

AIM: The aim of this study was to investigate the effects of static stretching exercises (SSE) applied to the lower extremity for different durations on performance parameters that require high power output such as long jump, flexibility, vertical jump and 20 m sprint tests.

METHOD: 33 male athletes who actively play football (age 15 ± 1) voluntarily participated in the study. Volunteers were randomly assigned to SGE groups of (10,20 and 30 sec.) In the first measurements, pre-test measurements were made after the warm-up protocol, and the post-test measurements were applied after two days of rest, in addition to the same warm-up protocol, after static stretching exercises. Stretching exercises are designed for Hamstring, Quadriceps, Calf, Hip Rotator, Leg Adductor muscle groups. All stretching exercises were performed at 1:1 rest intervals and the measurements were applied in the form of 2 repetitions and the best degree was evaluated. JASP package program was used in the analysis of the data. The normal distribution of the data was determined by the Shapiro Wilk test. Stretching times were compared with two-way analysis of variance method in repeated measurements. All analyses were performed at the significance level of $p=0.05$.

FINDING: Statistically significant differences were observed between the pre-test and post-tests in all SGE groups (10,20,30 sec) in sit-and-reach, standing long jump, and vertical jump test analyses. In the 20 m sprint test analysis, there was no significant difference between the pre- and post-tests. When the effect of 10,20,30'sec SGE times was examined, there was no statistically significant difference between the groups in the sit, reach, standing long jump, vertical jump and 20 m sprint test analysis.

CONCLUSION: As a result, it can be said that short-term static stretching can increase flexibility in athlete warm-ups, while prolonging the duration of stretching movements may partially negate performance for power outputs that require explosive force

Keywords: Static stretching, Flexibility, Sprint, Vertical jump, Long jump

Giriş ve Amaç

Sportif performansı geliştirmek amacıyla fiziksel performanslardan önce ısınmanın gerekli olduğu düşünülmektedir. Geleneksel ısınma programları genellikle düşük şiddete sahip aerobik aktiviteler, branşa özgü egzersizler ve esneme hareketlerinden oluşur. Özellikle germe hareketleri sportif aktiviteler öncesi ısınma rutinlerinin önemli bir parçası olarak kabul edilir. Artan esneklik, tendon ve kaslardaki mekanik ve sinirsel etkiler kas ve tendonlardaki birim uzunluğu arttırmakta ve beraberinde artan hareket açıklığı ile organizmanın adaptasyonu ve kas yaralanma vakalarının azalmasıyla ilişkilendirilmiştir (Winchester, J.B., ve ark. 2008., McHug, M. P., ve ark. 2010., Behm, D. G., 2016., Rahman, M. H., 2020., Rema, S. 2023., Yıldız. S. ve ark. 2013).

Oluşan esnekliğin kas yaralanmasını önlemede etkisine ilişkin kanıtlara rağmen statik germeye odaklanmış birçok çalışma statik germelerin performans üzerinde oluşturabileceği maksimum güç, tork üretimi ve kas aktivasyonu gibi potansiyel olumsuzlukları araştırmaktadır (Rema, S. 2023., de Oliveira FCL ve Rama LMPL. 2016., Behm, D. G., 2016., Costa EC. 2009., Behm DG ve ark 2021).

Statik germe bir kasın rahatsızlık noktasına ulaşıncaya kadar uzatılmasını ve kasın bir süre uzatılmış pozisyonda sabit gerilimde tutulmasını içerir. Statik germe egzersizleri üzerine yapılan çalışmalar genellikle uygulama süresi üzerine odaklanmışlardır. Genel bir ısınma egzersizinde germe hareketleri genellikle 10-15sn'lik sürelerle uygulanırken yapılan bilimsel araştırmalarda bir kas gurubu üzerinde 90 sn ile 1 saate varabilen sürelerle de rastlamak mümkündür (Kokkonen, J.,1998., Nelson, A. G., ve Kokkonen, J. (2001)., Avela, J., ve ark.1999., Yıldız. S. ve ark. 2013).

Statik germenin performans üzerindeki etkisinin belirlenmesinde izole edilmiş bir kasta meydana gelen fleksiyon veya ekstansiyonu içeren kasılma kuvvetindeki değişimlerden ziyade etkilerin gözlenmesi için sıçrama yüksekliği gibi ya da koşu zamanı gibi performans değişkenlerinin değerlendirilmesinin daha anlamlı olacağı önerilmektedir (Yıldız. S. ve ark. 2013., Murphy, A. J., ve Wilson, G. J. 1997., Behm, D. G., ve ark. 2001).

Bu bilgiler doğrultusunda yapılan bu araştırma, performans faktörlerinden olan sıçrama, esneklik ve sürat performansına, statik germe egzersizlerinin (SGE) akut etkisini tespit etmek ve elde edilecek sonuçlara göre, literatüre katkı sağlamak, araştırmacılara yeni bulgular kazandırmak, basamak oluşturmak, antrenör ve sporculara önerilerde bulunabilme açısından önemlidir.

Bu çalışmanın amacı alt ekstremiteye uygulanan farklı sürelerdeki (10,20,30 sn) statik germe egzersizlerinin durarak uzun atlama, esneklik, dikey sıçrama ve 20 m sprint testleri gibi yüksek güç çıktısı gerektiren performans parametreleri üzerine olan etkilerini araştırmaktır.

Yöntem

Katılımcılar: Çalışmaya 15± yaş aralığında futbolcular arasından sadece gönüllü olanlar katılmıştır. Katılımcılardan testten en az 6 ay önce alt ekstremita yaralanması olmadığına dair teyit alınmıştır. Tüm katılımcılardan çalışmada yer alabilmeleri için bilgilendirilmiş onam formu alınmıştır. Çalışmaya 33 erkek sporcu katılmıştır.

Çalışmaya dahil edilme kriterleri;

- Herhangi bir sağlık problemi olmaması,
- Çalışmaya gönüllü katılım sağlamak,
- Sporcu özgeçmişine sahip olmak, olarak uygulanmıştır.

Test Prosedürü: Aktivite öncesi gruplar 10 dk normal tempoda ısınma koşusu yapmıştır. Ardından ön testler (otur eriş testi, durarak uzun atlama testi ve 20 m sprint testi) uygulanmıştır. Ön testler alındıktan sonra katılımcılara 48 saat dinlenme süresi verilmiştir ve rastgele yöntemle seçilen farklı sürelerdeki (2x10sn, 2x20sn, 2x30sn) germe gruplarına atanmıştır.

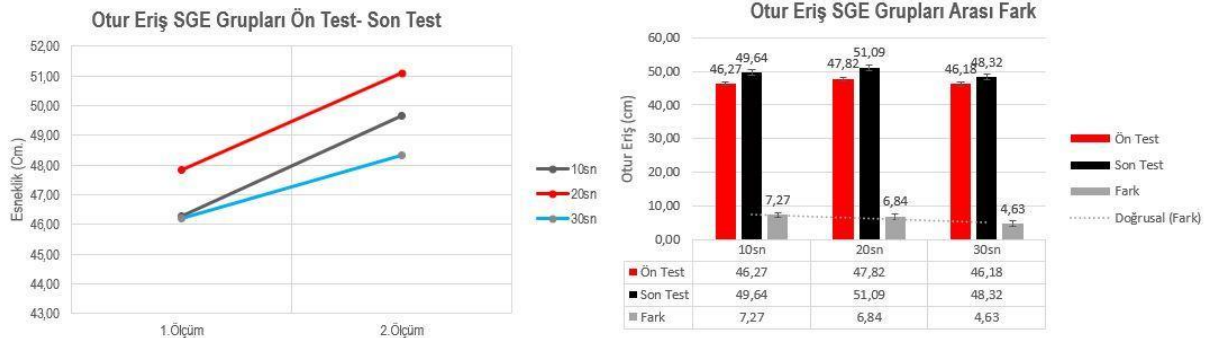
Statik germe uygulamaları aktif olarak başlayıp gergin bir duyarlılık noktasına (ağrı eşiği) gelindiğinde durdurularak devam etmiştir. Her bir hareket 2 kez uygulanmış ve 1:1 oranında dinlenme arası verilmiştir. 5 farklı statik germe hareketi Hamstring, Quadriceps, Calf, Adductor ve Kalça Rotator kas gruplarına yönelik düzenlenmiştir.

İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde JASP paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal durumları Shapiro Wilk test ile belirlenmiştir. Germe süreleri tekrarlayan ölçümlerde iki yönlü varyans analizi yöntemi ile karşılaştırılmıştır. Tüm analizler $p=0.05$ anlamlılık düzeyinde yapılmıştır

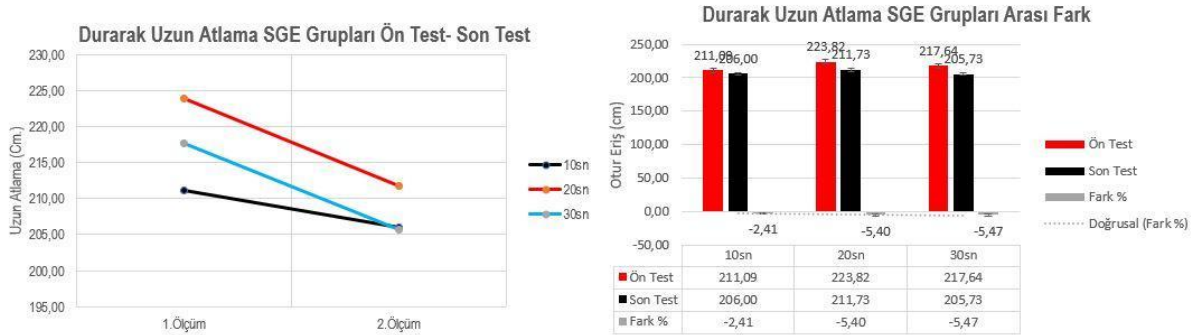
Bulgular

Grafik 1: Farklı sürelerde gerçekleştirilen SGE'lerinin otur eriş testleri üzerine etkileri.

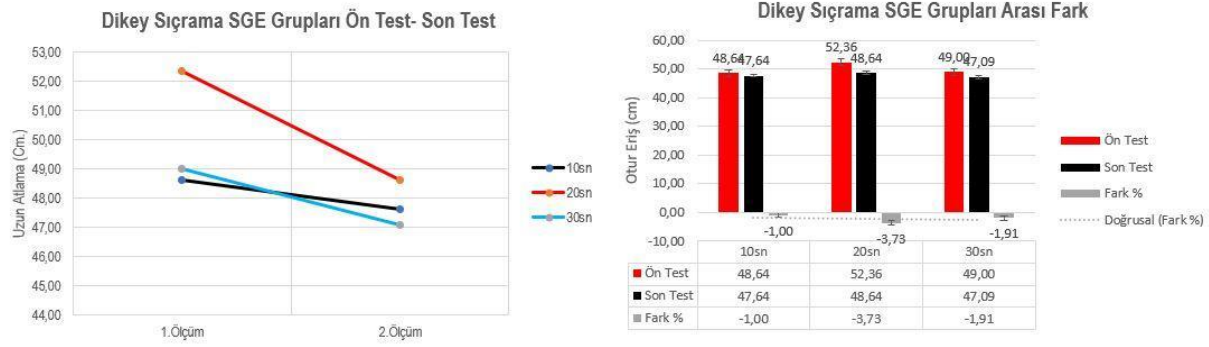
Otur eriş test analizinde bütün SGE grupları ön test ve son testler arasında anlamlı farklılık olduğu görüldü ($P<0.00$). 10sn SGE grubu +%7,27, 20sn SGE grubu +%6,84, 30sn SGE grubu +%4,63 artış göstermesine rağmen gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($P>0,05$)

Grafik 2: Farklı sürelerde gerçekleştirilen SGE'lerinin durarak uzun atlama testleri üzerine etkileri.

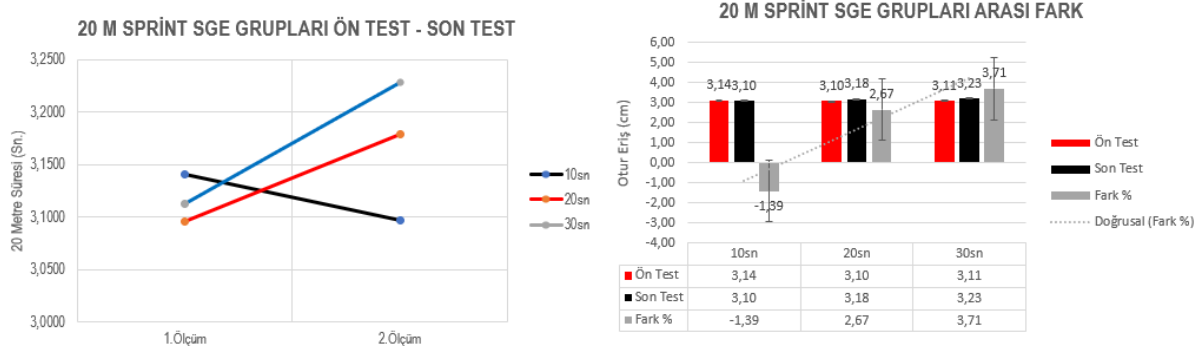
Durarak uzun atlama test analizinde bütün SGE grupları ön test ve son testler arasında anlamlı farklılık olduğu görüldü ($p<0,00$). 10sn SGE -%2,41 20sn SGE -%5,40 30sn SGE -%5,47 oranında düşüş görülmesine rağmen gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($P>,05$)

Grafik 3: Farklı sürelerde gerçekleştirilen SGE'lerinin dikey sıçrama testleri üzerine etkileri.

Dikey sıçrama test analizinde bütün SGE grupları ön test ve son testler arasında anlamlı farklılık görüldü ($p<,021$). 10sn SGE $-%1,00$, 20sn SGE $-%3,73$, 30sn SGE $-%1,91$ oranında düşüş görülmesine rağmen gruplar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($P>,0,05$)

Grafik 4: Farklı sürelerde gerçekleştirilen SGE'lerinin 20 m sprint testleri üzerine etkileri.

20 m sprint test analizinde bütün SGE grupları ön test ve son testler arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($P>,0,05$). 10sn SGE grubu $-%1,39$ oranında artış, 20sn SGE grubu $%2,67$ ve 30sn SGE grubunda $%3,71$ oranında düşüş görülmesine rağmen SGE grupları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir ($P>,0,05$)

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmada amaç düşük yoğunluklu koşular sonrası alt ekstremiteye 10,20 ve 30 sn sürelerle uygulanan statik germe egzersizlerinin esnekliğe olan etkisi ve sprint, uzun atlama, dikey sıçrama gibi ani güç çıkışı gerektiren aktivitelere olan akut etkisini araştırmaktır.

Özengin (2007) yapmış olduğu çalışmada 15 ve 30 sn süreli statik germe egzersizlerinin akut etkilerini incelemiş esnekliği olumlu yönde etkilediği ve 15 sn süren statik germe egzersizin 30 sn süren statik germe egzersizine göre daha verimli olduğunu belirtmişlerdir. Çoknaz ve arkadaşları (2008) de yapmış olduğu çalışmada 15 sn süreli germe egzersizlerinin daha uzun süreli germe egzersizine göre daha iyi sonuç verdiğini bildirmişlerdir. Bandy ve arkadaşları 30 sn ve 60 sn süreli germe egzersizlerinin hamstring kas grubu üzerine etkisini incelemiş ve 30 sn'lik statik germe egzersizin belirlenen kas grubu üzerinde daha fazla etki ettiğini bildirmişler. Borms ve ark. (1987) 10, 20 ve 30 sn'lik statik germe egzersizlerinin kalça fleksör esnekliğine etkisini inceledikleri çalışmalarında 10 sn süreli germe egzersizlerinin esneklik kabiliyetini geliştirmek için yeterli olduğunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda 10 sn süreli statik germenin yeterli olabileceği söylenebilir. Bu durumun sebebi olarak germe suresinin artması ile doğru

orantılı olarak kaslarda oluşan stres yükünün artması ve bunun sonucunda doğal formunu korumak isteyen kas yapısının esnemeye karşı nöromusküler bir yanıtını içerebilir.

Araştırma bulgularına göre statik germe egzersizleri sonrası bütün gruplarda dikey sıçrama verilerinde ön test ve son testler arasında anlamlı şekilde düşüş olduğu görülmüştür. Ancak farklı sürelerde uygulanan SGE grupları arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Çalışmamıza benzer nitelikte Cornwell ve ark. (2001) yaptığı çalışmada statik germenin sıçrama yüksekliğini yaklaşık olarak %4,4 oranında azalttığını bildirmişlerdir. Gelen (2008) yaptığı çalışmada dinamik ve statik germe protokollerinden oluşan iki farklı gurubun dikey sıçrama performanslarını karşılaştırdığında statik germe grubunun dikey sıçrama performanslarında düşüş olduğunu bildirmişlerdir. McNeal ve Sands (2003) jimnastikçilerden oluşan bir denek gurubu üzerinde yaptığı çalışmada statik germenin sıçrama performansını %9.6 oranında olumsuz etkilediğini bildirmişlerdir. Papadopoulos ve ark., (2005), Ferber ve ark., (2002) Cramer ve ark., (2005), Yamaguchi, Ishii (2005) 30 sn ve üzerinde süre ile yapılan statik germe egzersizlerinin dikey sıçrama performansı üzerinde olumsuz etki gösterdiğini bildirmişlerdir. Bu verilere karşın Fantin ve ark. (2007) hamstring kas grubunda uyguladıkları 4 tekrar ve 20 sn içeren statik germe egzersizlerinin dikey sıçrama üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını bildirmişlerdir. Unick ve ark. (2005) yapmış olduğu bir başka çalışmada farklı germe egzersiz türleri karşılaştırılmış ve statik germe egzersizlerinin sonucunda dikey sıçrama verilerinde anlamlı bir fark tespit edilmediğini bildirilmiştir. Uzun atlama verilerinde bakıldığında, dikey sıçrama verilerine benzer şekilde statik germe egzersizleri sonrası bütün gruplarda dikey sıçrama verilerinde ön test ve son testler arasında anlamlı şekilde düşüş olduğu görülmüştür ve SGE grupları arasında ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Parson ve ark. (2008) de yapmış olduğu çalışmada statik germenin uzun atlama üzerindeki etkilerini incelemiş ve anlamlı şekilde bir düşüş olduğunu bildirmiştir. Sands ve McNeal (2003) derinlik sıçramaları içeren 2 tekrar ve 30 sn süreli statik germe sonrası derinlik sıçrama performansına bakılan başka bir çalışmada anlamlı şekilde düşüş olduğu bildirilmiştir. Bu konu ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında performansın azaldığını gösteren bulgular olduğu gibi performansta bir değişiklik olmayan çalışmalarda mevcuttur bu sebeple bu konu ile ilgili tam bir fikir birliğine varılmadığı görülmektedir.

Araştırma bulgularına göre statik germe egzersizleri sonrası 10 sn'lik SGE grubunda sprint süresinde -1,39 oranında bir iyileşme görülmüş, 20 ve 30 sn'lik SGE gruplarında ise düşüş tespit edilmiştir. Ön test ve son testlerdeki bu artış ve düşüşler anlamlı bir farklılık göstermemiştir. SGE grupları arasında ki fark incelendiğinde anlamlı bir farklılık görülmemiştir. Çalışmamızla benzer nitelikte bulgulara sahip olan Vatansever Ş. Ve Akalp K. (2020) 15 30 ve 45 sn'lik statik germe egzersizlerinin 20 m sürat performans üzerine etkilerini incelemiş ve anlamlı bir farklılık tespit edememiştir. Yine bu bulguları destekler nitelikte Khosani A ve ark. (2016), Mariscal ve ark. (2018) statik germe egzersizlerinin sürat performans üzerinde etkisinin olmadığını bildirmişlerdir. Anlamlı bir farklılık görülmemesine rağmen gruplardaki yüzdelik artış ve düşüşlerin statik germenin süresinin artması ile birlikte sürat performans üzerinde bir düşüş meydana getirdiği söylenebilir. Yine bu bilgiyi doğrular nitelikte. Yıldız ve ark. (2013) yapmış oldukları bir çalışmada 15,30 ve 45 sn'lik farklı germe süreleri içeren statik germenin sürat performansına olan akut etkisinin incelemişlerdir. Bu araştırmanın sonucunda germe süresinin artması ile orantılı olarak 20 m sprint performanslarında bir düşüş tespit edilmiştir. Nelson ve ark. (2005) yılında yapmış oldukları çalışmada 20 m sprint testi öncesi çıkış sırasında önde bulunan bacağa, ardından arkada bulunan ve her iki bacağa ayrı ayrı olacak şekilde 30 sn süreli statik germe egzersizi uygulamış ve her üç yöntemde de performansın olumsuz etkilendiğini rapor etmişlerdir.

Elde ettiğimiz bulgulara görülen performans düşüşünün sebebi akut olarak gerçekleşen germe egzersizlerinin nöromüsküler sebeplerden kaynaklı olarak güç üretiminin azalması olabileceği düşünülmektedir. Olası bir diğer etken kas veya eklemlerde düşük eşikli ağrı reseptörlerinin akut yanıtıyla ilişkisi olabileceğidir. Aynı doğrultuda kas aktivasyonundan sorumlu nöral yolların bu reseptörlerin etkisi ile inhibe olabileceğidir. Ağrı eşikli tetikleyen tekrarlı germeler sinirsel faktör olarak maksimum istemli kasılma sırasında devreye giren motor ünite aktivasyonunu azalttığı ve mekanik faktör olarak muskuletendinöz katılığında bir azalmaya sebebiyet vererek, kasın kasılabilen unsurlarının optimum olmayan pozisyona gelmesi sonucu en iyi şekilde kasılmalarına engel olabilir. Kas ve tendonlardaki bu değişimler kas aktivasyonuna olumsuz akut etkide bulunabilir, Bu akut değişiklikler sebebi ile hareket hızı ve anaerobik güç çıkışında olumsuz etkiler yatacağı söylenebilir. Ancak performansta görülen bu düşüşün kas veya tendonların mekanik özelliği veya nöromüsküler transmisyonundan kaynaklı olup olmadığı kesin değildir.

Öneriler

Aktivite öncesi statik germe egzersizlerinin kaslarda olumsuz etkilere sebep olabileceği performans düşüşüne sebep olabileceği görülmektedir. Bu sebeple sporcu veya antrenörlerin yüksek, hızlı ve ani güç çıkışına ihtiyaç duyabilecek sportif aktiviteler öncesi statik germe uygulamalarına sınırlama getirmeleri veya kasta meydana gelecek elektriksel aktivasyona benzer şekilde alternatif ısınma yöntemlerine yönelmeleri önerilebilir. Statik germe egzersizlerinin uygulanması durumunda da 10 sn süreli statik germe egzersizlerinin elde edilmek istenen esnekliği sağladığı ve bu sürenin üzerinde yapılan egzersizlerin performansı daha fazla olumsuz yönde etkilediği göz önünde bulundurulursa 10 sn süreli egzersizler önerilebilir.

Kaynakça

- Avela, J., Kyrolainen, H., & Komi, P. V. (1999). Altered reflex sensitivity after repeated and prolonged passive muscle stretching. *Journal of Applied Physiology*, 86(4), 1283-1291
- BEHM D., BUTTON D., BUTT J., (2001), "Factors affecting force loss with prolonged stretching". *Can J Appl Physiol*, Vol. 26, No. 261, s. 72.
- Behm DG, Blazevich AJ, Kay AD, McHugh M (2016) Acute effects of muscle stretching on physical performance, range of motion, and injury incidence in healthy active individuals: a systematic review. *Appl Physiol Nutr Metab* 41(1):1–11
- Behm DG, Kay AD, Trajano GS, Blazevich AJ (2021) Mechanisms underlying performance impairments following prolonged static stretching without a comprehensive warm-up. *Eur J Appl Physiol* 121(1):67–94
- Behm, D. G., Button, D. C., & Butt, J. C. (2001). Factors affecting force loss with prolonged stretching. *Can J Appl Physiol*, 26(3), 261-272.
- Borms J, Van Roy P, Santens JP, Haentjens A. Optimal duration of static stretching exercises for improvement of coxo-femoral flexibility. *J Sports Sci*. 1987;5:39-47
- Cornwell, A., Nelson, A.G., Heise, GD, Sidaway B. (2001). Acute effects of passive muscle stretching on vertical jump performance. *J. Human Mov. Stud*. 40, 307–324
- Costa EC, dos Santos CM, Prestes J, da Silva JB, Knackfuss MI (2009) Acute effect of static stretching on the strength performance of jiu-jitsu athletes in horizontal bench press. *Fitness Performance J* 8(3):212–217

- CRAMER JT, HOUSH TJ, WEIR JP, JOHNSON GO, COBURN JW, BECK TW (2005) The Acute Effects of Static Stretching on Peak Torque, Mean Power Output, Electromyography, and Mechanomyography, *European Journal of Applied Physiology*, 93: 530-539.
- Çoknaz, H. , Ün Yıldırım, N. & Özengin, N. (2008). ARTİSTİK CİMNASTİKÇİLERDE FARKLI GERME SÜRELERİNİN PERFORMANSA ETKİSİ . *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* , 6 (3) , 151-157 . DOI: 10.1501/Sporm_0000000100
- de Oliveira FCL, Rama LMPL (2016) Static stretching does not reduce variability, jump and speed performance. *Int J Sports Phys Ther* 11(2):237–246
- Fantini C, Menzel HJ, Chagas M. (2007). Acute effect of quadriceps stretching on performance and movement technique during squat jump, XXV ISBS Symposium. Brazil.
- FERBER R, OSTERNİG LR, MAC DOUGALL D (2002) Effect of PNF stretch techniques on knee flexor muscle emg activity in older adults. *J Electromyogr Kinesiol*, 12(1), 391–397.
- Fowles, J.R., Sale, D.G., MacDougall, J.D., Reduced Strength After Passive Stretch of the Human Plantarflexors. *Journal of Applied Physiology*, 89 (3): 1179–1188, 2000
- Gelen, E. (2008). Farklı ısınma protokollerinin sıçrama performansına akut etkileri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(4), 207-212.
- KOKKONEN J., NELSON A., CORNWELL A., (1998) “Acute muscle stretching inhibits maximal strength perform”. *Res Q Exerc Sport*, Vol. 69, No. 411, s.5.
- Kokkonen, J., Nelson, A. G., & Cornwell, A. (1998). Acute muscle stretching inhibits maximal strength performance. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 69(4), 411-415.
- Kokkonen, J., Nelson, A.G., Cornwell, A., Acute Muscle Stretching Inhibits Maximal Strength Performance. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 69 (4): 411–415, 1998
- McHugh, M. P., & Cosgrave, C. H. (2010). To stretch or not to stretch: the role of stretching in injury prevention and performance. *Scandinavian journal of medicine & science in sports*, 20(2), 169-181.
- Mcneal, J., Sands W. (2003). Acute static stretching reduces lower extremity power in trained children. *Pediatr. Exerc. Sci.* 15, 139–145.
- Murphy, A. J., & Wilson, G. J. (1997). The ability of tests of muscular function to reflect traininginduced changes in performance. [Clinical Trial Comparative Study Controlled Clinical Trial]. *J Sports Sci*, 15(2), 191-200. doi: 10.1080/026404197367461
- Nelson AG, Driscoll NM, Landin DK, Young MA, Schexnayder IC. (2005). Acute effects of passive muscle stretching on sprint performance. *Journal of Sports Sciences*, 23(5), 449 – 454
- Nelson, A. G., & Kokkonen, J. (2001). Acute ballistic muscle stretching inhibits maximal strength performance. [Clinical Trial Randomized Controlled Trial]. *Res Q Exerc Sport*, 72(4), 415- 419.
- Özengin, N. (2007). Cimnastikçilerde Farklı Germe Sürelerinin Performansa Etkisi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitü, Bolu, Yüksek Lisans Tezi, 6-20.

- PAPADOPOULOS G, SIATRAS T, KELLİS S (2005) The Effect of static and dynamic stretching on the maximal isokinetic strength of the knee extensors and flexors. *Isokinet Exerc Sci*, 13 (1): 1-7.
- Parsons L, Maxwell N, Elniff C, Jacka M, Heerschee N. (2008). 2nd Annual Symposium on Graduate Research and Scholarly Projects. Static vs. dynamic stretching on vertical jump and standing long jump. USA.
- Rahman, M. H., & Islam, M. S. (2020). Stretching and flexibility: A range of motion for games and sports. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 6(8).
- Rêma, S., Seixas, A., Moreira-Silva, I., Cardoso, R., Ventura, N., & Azevedo, J. (2023). Influence of different durations of lower limb static stretching on the performance of long jump athletes: a randomized controlled trial. *Sport Sciences for Health*, 1-6.
- Schilling, B.K., Stone, M.H., Stretching: Acute effects on strength and power performance. *Strength Cond, J*. 22:44-47. 2000
- Unick J, Kieffer HS, Cheesman W, Feeney A. (2005). The acute effects of static and ballistic stretching on vertical jump performance in trained women. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 19 (1), 206-212.
- VATANSEVER, Ş., & AKALP, K. Akut Statik Germe Egzersizlerinin Sürat, Anaerobik Güç ve Denge Performansı Üzerine Etkisi.
- Winchester, J. B., Nelson, A. G., Landin, D., Young, M. A., & Schexnayder, I. C. (2008). Static stretching impairs sprint performance in collegiate track and field athletes. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 22(1), 13-19.
- YAMAGUCHİ T, ISHİİ K (2005) Effects of Static Stretching for 30 Seconds and Dynamic Stretching on Leg Extension Power. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 19 (3): 677– 683.
- Yıldız, S., ÇİLLİ, M., GELEN, E., & Güzel, E. (2013). Farklı sürelerde uygulanan statik germenin sürat performansına akut etkisi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(1).

SB118

Tecrübeli Antrenör Ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretim Yöntemleri Ve Yöntemlere İlişkin Algılarının İncelenmesi-2023

Investigation of Experienced Coaches and Physical Education Teachers' Perceptions of Teaching Methods and Methods-2023

DEMİRAL, Şengül¹

Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi, Edirne/Türkiye

NAZIROĞLU, Meltem²

Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi, Edirne/Türkiye

ÖZET

Antrenörler ve beden eğitimi öğretmenleri temel hareketler ve spora özgü temel becerilerin kazanılması eğitim süreçlerinde, çocuklarda bütünsel gelişimi desteklemek ve en iyi performans sağlamak için her iki grubunda çok önemli olduğu kabul edilmektedir. Ancak her iki grubunda eğitimlerde farklı öğretim yöntemlerini nasıl kullandıkları ve değer verdikleri konusunda daha fazla bilgiye ihtiyaç vardır. Bu çalışma, antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerinin kullanımı ve değeri hakkındaki algılarını incelemeyi amaçladı. Bu amaçla antrenör kullanımına yönelik 'Antrenörlerin Öğretim Yöntemlerini Kullanma Ölçeği' ve beden eğitimi öğretmenlerinin kullanımına yönelik 'Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Yöntemleri Değer Algıları Ölçeği', Türkiye'nin 3 ilinden rastgele ve gönüllülük esasına dayalı olarak katılan 114 antrenör ve 115 beden eğitimi öğretmenine uygulanmıştır. Bu çalışmada 'Antrenörlerin Öğretim Yöntemlerini Kullanma Ölçeği' Cronbach Alpha değerleri .89-.93 arasında ve 'Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Yöntemleri Değer Algıları Ölçeği' Cronbach Alpha değerleri .90-.96 arasındadır. Araştırmada betimleyici istatistik, ikili karşılaştırmalarda t testi, çoklu karşılaştırmalarda One-Way Anova, farklılığın kaynağının belirlenmesinde Tukey testi kullanılmıştır. Antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin en çok ve en az kullandıkları yöntemlerinde ve yöntemlere ilişkin en çok ve en az değer algıları da benzerlik görülmüştür. Ayrıca antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin eğlence, öğrenme ve motivasyon açısından değer algılarında da benzerlik görülmektedir. Öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarının cinsiyete göre karşılaştırılmasında antrenörlerde anlamlı farklılık tespit edilmezken, beden eğitimi öğretmenlerinde anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bu anlamlı farklılık gösteren yöntemlerde kadınların değer algılarının daha düşük düzeyde olduğu da saptanmıştır. Çalışmanın bulguları, antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları yöntem ve yöntemlere ilişkin değer algıları da benzerlik her iki grubunda öğretim yöntemlerinin birbirini desteklediğini göstermektedir. Her iki grubun pedagojik bilgilerindeki mesleki tecrübelerinde öğretim yöntemlerine ilişkin değer algılarını ve bunları uygulama kapasitelerini güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: antrenörlük, öğretim, yöntemler, algı, deneyimler

Şengül DEMİRAL (ORCID: 0000-0001-9771-6846)

Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, e-posta adresi (senguldemiral@trakya.edu.tr)

Meltem NAZIROĞLU (ORCID: 0000-0002-4193-3312)

Trakya Üniversitesi Kırkpınar Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, e-posta adresi (meltemnaziroglu62@trakya.edu.tr)

Abstract

Coaches and physical education teachers recognize that the acquisition of basic movements and sport-specific basic skills is very important for both groups in the educational process to support holistic development in children and to ensure the best performance. However, more information is needed on how both groups use and value different teaching methods in training. This study aimed to examine coaches' and physical education teachers' perceptions about the use and value of teaching methods. For this purpose, the 'Coaches' Use of Instructional Methods Scale' for the use of coaches and the 'Physical Education Teachers' Instructional Methods Value Perceptions Scale' for the use of physical education teachers were administered to 114 coaches and 115 physical education teachers who participated randomly and voluntarily from 3 provinces of Turkey. In this study, Cronbach Alpha values of 'Coaches' Use of Teaching Methods Scale' were between .89-.93 and Cronbach Alpha values of 'Physical Education Teachers' Teaching Methods Value Perceptions Scale' were between .90-.96. In the study, descriptive statistics, t test for pairwise comparisons, One-Way Anova for multiple comparisons, Tukey test was used to determine the source of the difference. Similarities were observed in the most and least used methods of coaches and physical education teachers and their perceptions of the most and least value of the methods. There is also similarity in the value perceptions of coaches and physical education teachers in terms of entertainment, learning and motivation. In the comparison of the level of use of teaching methods and value perceptions according to gender, no significant difference was found in coaches, while significant differences were found in physical education teachers. It was also found that women's value perceptions were at a lower level in the methods that showed significant differences. The findings of the study show that the value perceptions of coaches and physical education teachers regarding the methods and methods they use are similar and that the teaching methods of both groups support each other. The pedagogical knowledge and professional experience of both groups strongly reveal their value perceptions of teaching methods and their capacity to apply them.

Keywords: coaching, teaching, methods, perception, experiences

Giriş ve Amaç

Beden eğitimi öğretmenleri ‘kişisel öğretim teorilerini geliştirirken, kullanmayı tercih ettikleri öğretim yöntemlerini belirleyebilmektedirler (Salvara, 2001). Aynı zamanda antrenörlüğün “pedagojik” bir iş olarak görülmeye başlanması (Penney, 2006) ve antrenörlerin de sporcu gelişimini “eğitimci bakış açısıyla” ele almaları (Cassidy vd., 2009) nedeniyle kullanmayı tercih ettikleri öğretim yöntemlerini belirleyebilmektedirler. Spor bilimleri beden eğitimi ve spor eğitim içerisinde yer alan bu eğitimcilerin karşılaştırmalı olarak öğretim yöntemlerini inceleyen çalışmaların diğer çalışmalara göre az olmasından dolayı bu çalışmada deneyimli antrenörler ile beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerinin ve yöntemlere ilişkin algılarının incelenmesi hedeflenmiştir.

Beden eğitimi alanında öğretim yaklaşımlarını ve yöntemlerini ele alan en önemli çalışma ise Mosston & Ashworth’un (2002) Öğretim Yöntemleri’dir. Bu çalışmada öğretim yaklaşımları “Sunuş” ve “Buluş” olmak üzere iki ana öğretim yaklaşımı içinde ele alınır ve “Sunuş”un altında 5, “Buluş”un altında ise 6 olmak üzere, toplam 11 öğretim yöntemi içerir. Bu öğretim yöntemleri beden eğitimi alan yazınında “Öğretim Yöntemi” olarak kabul edilmektedir. Mosston’un öğretim yelpazesinde davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı yaklaşımları yansıtan 11 öğretim yöntemi bulunmaktadır (Mosston & Ashworth, 2002). Bu öğretim yöntemleri, öğrenmeye kimin karar verdiğine dayalı olarak öğrenen merkezli yöntemlerden öğrenen merkezli yöntemlere doğru uzanan bir yelpaze gibidir. Bunlar: A) Komut, B)Alıştırma, C) Eşli

çalışma, D) Kendini denetleme, E) Katılım, F) Yönlendirilmiş buluş, G) Problem çözme: tek doğru, H)problem çözme: farklı yollar üretimi, I) Öğrencinin tasarımı, J) Öğrencinin başlatması ve K) Kendi kendine öğretme 'dir. Mosston'un öğretim yelpazesinde A, B, C, D ve E yöntemleri daha çok öğreten merkezli iken F, G, H, I, J ve K yöntemleri daha çok öğrenenin aktif olduğu yöntemleri temsil eder (Ertmer & Newby, 2013). Davranışsal yaklaşıma dayalı öğretim yöntemleri temel becerilerde ustalaşmada etkili olabilmekteyken karmaşık problem çözme, kritik düşünme ve çıkarımda bulunma gibi üst düzey becerilerin ediniminde yetersiz kalmaktadır (Schunk, 1991). Bilişsel teorilere dayalı öğretim yöntemlerinde (F, G ve H) ise daha çok öğrenenin dikkat, bilgiyi kodlama gibi bilişsel aktivitelerine odaklanılır ve öğrenenin düşünceleri, inançları ve değer yargıları öğrenme sürecinde dikkate alınır (Winne, 1985). Öğrenenin bilgiyi kendisi için anlamlı hale getirmesi ve yeni öğrendiği bilgiyi organize ederek var olan bilgisi ile ilişkilendirmesi beklenir. Dolayısıyla bilişsel teorilere dayalı öğretim yöntemleri, davranışçı yaklaşıma göre, öğrenenin bilişsel süreçlerini ve sosyal özelliklerini dikkate aldığından, daha derinlikli ve ileri düzey öğrenme ortamları sağlayabilmektedir.

Öğretmenlerin kullandıkları öğretim modelleri, yaklaşımları, yöntemleri ve bunların öğrenme üzerindeki verimliliği, eğitim alanında en çok tartışılan ve araştırılan konular olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca zaman içinde değişen ve karmaşıklaşan öğrenme hedefleri sadece kurama bağlı modeller, yaklaşımlar ve yöntemlerle yeterince ulaşılamayacağı düşünülmüştür (Woolfolk, 1998; Côté & Gilbert, 2009). Yine antrenörlük alan yazınında incelendiğinde spora yaşam boyu katılımın ve sporda sağlıklı üst düzey yetenek gelişiminin sağlanabilmesi için çocuk ve gençlerin fiziksel, psikososyal ve motor gelişim ile birlikte desteklenmesi beklentisi (Côté, Strachan & Fraser-Thomas, 2007), antrenörlüğün “pedagojik” bir iş olarak görülmeye başlanmasına (Penney, 2006) ve antrenörlerin de sporcu gelişimini “eğitimci bakış açısıyla” ele almaları (Cassidy vd., 2009) gerektiğinin vurgulanmaya başlandığını görmekteyiz. Katılımcı ve yarışmacı olarak sporcuların bilişsel, duygusal ve psikomotor gelişimlerinin antrenörlerin tarafından sağlanmaları beklenmektedir. Özellikle spora katılım sonucu çocuk ve gençlerin teknik, taktik ve fiziksel beceriler gibi sporda yetkinlik, öz güven - öz saygı, antrenör ve diğerleri ile olumlu ilişkiler geliştirerek bağ kurması ve diğer bireylere saygı, dürüstlük, empati ve sorumluluk duygusu gibi karakter özelliklerinin geliştirilmesi beklenmektedir (Côté & Gilbert, 2009). Bu spor kazanımlarının gerçekleşmesi, antrenörlerin sporcuların gelişim düzeylerini ve spor ortamının gerekliliklerini göz önünde bulundurarak spor eğitimi yöntemleri ve ortamını nasıl yapılandırabilme düzeyi ile yakından ilişkilidir. Günümüzde sporcu gelişim modelleri incelendiğinde, Uzun Vadeli Sporcu Gelişimi (Balyi, Way & Higgs, 2013), Gelişimsel Spora Katılım Modeli (Côté, Strachan & Fraser-Thomas, 2007), sporda üst düzey performans ve sağlıklı bir gelişim için spor eğitiminin gelişimsel yaşa uygun fiziksel, psikolojik, sosyal ve bilişsel gelişim olanaklarını kapsayıcı ve sporcu merkezli bir yaklaşımla uzun vadede olması gerektiğinin altını çizilmektedir.

Bunun gerçekleşebilmesi ise antrenörlerin konu alanındaki mesleki yeterlikleri ve sporda pedagojik yaklaşım ile olacağı düşünülmektedir. Ayrıca öğretim yöntemleri, öğrenme içeriğinin ve ortamının türüne ve öğrenmeye kimin karar verdiğine göre biçimlenmektedir. Bu faktörlere bağlı olarak öğretim yöntemleri temellerini genel olarak davranışçı, sosyal-bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme teorilerinden alır. Davranışçı teoriler öğreten merkezli bilgi birikimi sunarken sosyal-bilişsel ve yapılandırmacı teoriler daha çok öğrenenin merkezde olduğu bilgiyi sunmaktadır. Antrenörlerin öğretim yöntemi bilgileri ve bu yöntemleri, sporcuların etkili öğrenmesi ve sporcunun öğrenmesinde doğuracağı sonuçlar ile ilgili farkındalıkları ile sınırlıdır (Cassidy vd., 2009).

Bu nedenledir ki antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin değişen ihtiyaçları öngören öğretim yöntemleri ile ilgili yüksek farkındalığa ve bu tür yöntemlerin öğrenmelere hizmet

ettiğine ışık tutan ilgili öğrenme teorileri hakkında derinlikli bilgiye sahip olmasının önemi ortaya çıkmaktadır. Bu nedenledir ki Mosston'un öğretim yelpazesi antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemi seçenekleri hakkında farkındalık geliştirmelerini ve bu seçeneklere bağlı ihtiyaç alanlarının belirlenmesinde kavramsal çerçeve sunar (Mosston & Ashworth, 2002; Kılıç, 2021). Mosston'un öğretim yelpazesi yoluyla antrenörler ve bedene eğitimi öğretmenleri, beceri öğretimine daha geniş bir açıdan bakabilecek ve spor ortamının ihtiyacına uygun en etkili öğretim yöntemini/yöntemlerini uygulayabileceklerdir. Bu yöntemler, spor eğitiminin diğer birçok alanında kullanılabilir (Mosston & Ashworth, 2002; Kılıç, 2021; Abraham, Collins & Martindale, 2006). Bununla birlikte Genel Eğitim" alanı içinde gelişen öğretim modelleri, yaklaşımları ve yöntemleri genel anlamda "Beden Eğitimi ve Spor" alanında da geçerli olmakla birlikte, bu alanın temelde devinışsel gelişim üzerine kurulu ve fiziksel etkinlikler yolu ile öğretime dayalı yapısı içinde yeniden şekillenmişlerdir.

Metzler' in (2005) beden eğitimi alanında "Doğrudan", "Bireyselleştirilmiş", "İşbirlikli", "Spor Eğitimi", "Akran", "Düşünme", "Taktik Oyun" ve "Kişisel ve Sosyal Sorumluluk" olmak üzere 8 farklı öğretim modelini tanımlamıştır. Yapılandırmacı yaklaşıma göre ise bilgi, kendi başına zihinden bağımsız değildir ve kişisel deneyimlere dayalı olarak üretilir. Öğrenme, öğrenme içeriği ve ortamı ile bütünleşmiştir (Bednar vd., 1991). Dolayısıyla yapılandırmacı yaklaşımda öğrenenden, öğrenme ile doğrudan ilişkili olan bir ortamda aktif olarak gerçekçi deneyimler yaşayarak çeşitli problemleri çözmesi ve sonunda kendi ortamına özgü bilgiyi üretmesi beklenir.

Jonassen'e (1991) göre giriş, ileri düzey ve üst düzey olmak üzere, üç dereceli bilgi edinimi bulunmaktadır. Giriş seviyesindeki öğrenmelere nesnel yaklaşımlara dayalı öğretim yöntemleri (Davranışçı yaklaşım) daha iyi cevap verebilmekteyken, öğrenenin karmaşık ve iyi yapılandırılmamış problemleri çözebilmesine yarayacak üst düzey bilgi ediniminde öğrenenin gerçek ortamlarda aktif olarak öğrenme sürecinde merkezde olduğu yapılandırmacı öğretim yöntemlerine (I, J ve K) başvurulması gerekir. Yapılandırmacı yaklaşımı yansıtan sporcu merkezli öğretim yöntemlerinin spor ortamında kullanılmasının çocuk ve gençlerin uzun vadede "özerklik" geliştirebilmelerindeki rolü oldukça önemlidir. Üst düzey becerileri edinme, karar verme ve karmaşık problemleri çözebilme becerilerinin edinilmesindeki önemli rolünün yanında, antrenörlerin sporcularda özerklik geliştirici uygulamalarının, sporcularda kalıcı olarak spordan haz alma ve spora adanmışlık duygusunun oluşmasında ve fiziksel olarak yoğun yüklere maruz kalındığında bile olumsuz algıları azaltmasında oldukça etkili olduğu bilinmektedir (Horn, 2015; Gillet vd., 2012). Bu nedenle antrenörlük alanında yapılan güncel araştırmalar, özerklik geliştiren spor ortamlarının sporcuda spordan zevk alma ve adanmışlık algısını artırdığını göstermiştir (Larson vd., 2020). Antrenörlük uygulamaları, sporcuların özelliklerine, ortamın ihtiyaçlarına ve öğretilen becerinin içeriğine bağlı olarak oluşan ihtiyaçlara cevap verebilmelidir. Tam bu noktada Mosston'un öğretim yelpazesinde bulunan öğretim yöntemlerinin her biri, sporcuda özerklik geliştirici biçimde tasarlanabilmekle birlikte (Cassidy vd., 2009), A yönteminden K yöntemine doğru giderek öğrenende daha fazla özerklik geliştirmeye odaklandığı görülmektedir (Mosston & Ashworth, 2002).

Bununla birlikte alanyazında beden eğitimi öğretmenlerinin ve antrenörlerin A ağırlıklı olarak davranışçı yaklaşımlara dayalı öğretim yöntemlerini kullandıklarına açıklayan araştırmalar bulunduğu görülmektedir (Cassidy vd., 2009; Demirhan vd., 2008; İnce & Hünük, 2010). Antrenörlerin öğretim yöntemleri bilgisinin ve kullanım düzeyinin antrenör bakış açısından anlaşılması, bütün spor ortamlarında optimal sporcu gelişimi açısından oldukça önemlidir. Ayrıca son yıllarda alanyazında antrenörlerin öğretim yöntemi kullanımını antrenörlerin algısına dayalı olarak incelenmesini sağlayan çalışmaların yapıldığını görebilmekteyiz (Kılıç & İnce, 2019).

Spor öğretimini inceleyen çalışmalar temelde beden eğitimi ve antrenör geliştirme ortamlarında çoğunlukla öğretmenlerin uygulamalarına (İnce & Hunuk, 2010) ve antrenörlerin davranışlarına (Potrac & Jones, 2009; Trudel vd., 2010) odaklandığı görülmektedir. Literatürde antrenörlük davranışlarını inceleyen araştırmalar, öğretimin sporcular tarafından en çok tercih edilen ve motive edici antrenörlük uygulaması biçimi olduğunu vurgularken, antrenörler farklı öğrenme durumlarına yönelik öğretim yöntemlerini uygulama bilgi ve becerisinden yoksun olabileceğine de dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, genç sporcuların kendilerine özgü öğrenme ihtiyaçlarını karşılama konusunda verdikleri eğitim zayıf olabilir (Gearity, 2012). Antrenörlüğün ve beden eğitimi uygulamalarının etkinliğini artırmak için antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemleri, eğilimleri ve algıları hakkında daha derin çalışmalara ihtiyaç vardır. Gelişen teknoloji ve bilim karşında antrenörlerin uyguladığı spesifik öğretim yöntemleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerinin literatüründe derinlemesine incelenmesi gerekmektedir.

Bu araştırmalar spor bilimlerinde, çocukların kronolojik ve biyolojik olarak tanımlanmış gelişim alanlarındaki üst düzey öğrenmelerini iyileştirmeye yönelik mesleki bilgileri için mesleki gelişim programlarının tasarlanmasına yardımcı olacaktır.

Yukarıda belirtilen gerekçeler dikkate alınarak bu çalışma, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerini kullanma düzeylerini ve bu yöntemlere ilişkin değer algılarını incelenme amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma soruları sorulmuştur;

1. Antrenörler ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerini kullanma düzeyleri ve yöntemlere ilişkin değer algıları nedir?
2. Antrenörlerin ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Eğlenme, Öğrenme ve Motivasyon Boyutlarındaki Değer Algılarında fark var mıdır?
3. Antrenörler ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerini kullanma düzeyleri ve değer algılarının cinsiyete göre fark var mıdır?
4. Antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarının mesleki tecrübeye göre fark var mıdır?

Yöntem

Katılımcılar

Araştırmaya 2023 yılında Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli ilinde aktif antrenörlük ve beden eğitimi öğretmenliği yapan, en az 5 tecrübe yılına sahip, kolayda örnekleme yöntemi ile rastgele seçilen, gönüllülük esasına göre katılan, 114 antrenör (58 erkek, 56 kadın) ile 115 beden eğitimi öğretmeni (77 erkek, 38 kadın) dahil edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Birinci ölçek ‘Antrenörlerin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri Ölçeği – Antrenör Sürümünün (AKÖY – Antrenör) Eş Zamanlı Geçerliği ve Güvenirliği (Kılıç & İnce, 2021)’, ikinci ölçek ‘Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları (BEÖSDA)’ (Kulinna & Cothran, 2003) kullanılmıştır.

Ölçek faktörlerinin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı her bir faktör için sırasıyla 0.72, 0.78 ve 0.76’dır.

Ölçek1;Antrenörlerin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri Ölçeği – Antrenör Sürümünün (AKÖY – Antrenör) Eş Zamanlı Geçerliği ve Güvenirliği (Kılıç & İnce, 2021; Kılıç & İnce, 2019), AKÖY Antrenör maddelerini, sporcu algısına dayalı olarak geliştirilmiş AKÖY–

Sporcu Sürümündeki 11 öğretim yöntemi ve bunlar ile ilgili 5'li Likert ölçeğinde (Hiç, Nadiren, Ara sıra, Sıklıkla, Her zaman) cevaplanan 4'er soru oluşturmaktadır. Bu sorulardan ilki antrenörlerin öğretim yöntemini ne düzeyde kullandığını, diğerleri ise ilgili öğretim yöntemi ile ilgili sahip olunan değer algısını ölçmektedir.

Ölçek 2; Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları (BEÖSDA), (İnce & Hünük (2010), öğretmenlere özgü veri toplama formunda 11 öğretim stili, 11 faktöre ayrılırken (İnce & Hünük, 2010), antrenörler için uygulanan ölçek formunda 11 stil 3 faktörde toplanmış olup (Kılıç & İnce, 2021), ölçeklerin değerlendirilmesinde 5'li likert ölçeği kullanılmıştır. Değer algı düzeyleri ile ilgili 3 madenin toplamından elde edilen değer (min.3, max. 15) ortalaması alınarak incelenmektedir. Öğretim yöntemleri kullanımı ve stillere ait değer algıları; Öğretim stilleri kullanımının alınabileceği en düşük değer 1, en büyük değer 5, stiller için değer algısının elde edilebileceği en düşük değer 3, en yüksek değer ise 15'tir.

Verilerin Toplanması

Çalışmaya 2023 yılında aktif antrenörlük ve beden eğitimi öğretmenliği yapan, en az 5 tecrübe yılına sahip Edirne, Tekirdağ ve Kırklareli çalışan katılımcılar dahil edildi. Araştırmacı verileri spor kulübü ve okullar ortamlarını ziyaret ederek toplamıştır olup, yaklaşık 15 dakikada tamamladılar. Örneklemde elde edilen bulgular sadece bu örneklem grubuna genellenebilir. Veri toplama aracı anket olduğu için anketle veri toplama yöntemiyle yapılan çalışmaların sınırlılıkları bu çalışma içinde geçerlidir. Ayrıca bu çalışmada elde edilen bulgular spor eğitmenleri tarafından kullanılan öğretim yöntemleri ve yöntemlerin değer algıları üzerine yapılan çalışmaların sınırlılıkları da göz önünde bulundurulmalıdır. Anketler direk çalışma ortamlarına gidilerek dijital ortamda (tablet) ve metin üzerinde uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler katılımcı sayısı ve anket sayısı olarak eşleştirildi. Araştırma verilerinin analizi için öncelikli olarak kayıp ve uç değerler kontrol edilmiş, basıklık ve çarpık değerlerine bakılmıştır. Bu değerler göz önünde bulundurularak parametrik testlerin uygulanmasına karar verilmiştir. Araştırmada betimleyici istatistik, ikili karşılaştırmalarda t testi, çoklu karşılaştırmalarda One-Way Anova, farklılığın kaynağının belirlenmesinde Tukey testi kullanılmıştır. Bu çalışmada 'Antrenörlerin Öğretim Yöntemlerini Kullanma Ölçeği' Cronbach Alpha değerleri .89-.93 arasında ve 'Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları ölçeği' Cronbach Alpha değerleri .90-.96 arasındadır.

Bulgular

Soru 1: Antrenörler ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerini kullanma düzeyleri ve yöntemlere ilişkin değer algıları nedir?

Birinci araştırma sorusuna göre; Her bir yönetime ilişkin kullanma düzeyleri ve değer algıları ortalamaları Tablo 1'de sunulmuştur. Betimsel istatistik sonuçlarına göre antrenörler en çok "komut", "alıştırma" ve "katılım", en az ise "öğrencinin başlatması" ve "kendi kendine öğrenme" yöntemleri kullandıklarını belirtmektedir. En çok değer verilen yöntem "komut", "alıştırma" ve "eşli çalışma", en az değer verilen yöntem ise "öğrencinin başlatması" ve "kendi kendine öğrenme" şeklinde bulgulanmıştır. Beden eğitimi öğretmenleri göre en çok "komut", "alıştırma", en az ise "öğrencinin başlatması" ve "kendi kendine öğrenme" yöntemlerini kullandıklarını belirtmektedir. En çok değer verilen yöntem "alıştırma ve "komut", en az değer verilen yöntem ise "öğrencinin başlatması" ve "kendi kendine öğrenme" şeklinde bulgulanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Antrenörlerin ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri ve Yöntemleri İlişkin Değer Algıları Ortalamaları

Yöntemler	Antrenörler		Öğretmenlerin	
	Kullanım * Ort. (Ss)	Değer Algıları ** Ort. (Ss)	Kullanım * Ort. (Ss)	Değer Algıları ** Ort. (Ss)
<i>Komut (A)</i>	3.86 (1.14)	12.10 (2.52)	4.32 (0.78)	12.81 (2.30)
<i>Alıştırma (B)</i>	3.57 (1.16)	11.96 (2.71)	3.84 (1.15)	11.91 (3.21)
<i>Eşli Çalışma (C)</i>	3.26 (1.08)	11.22 (2.50)	3.04 (1.11)	10.43 (2.82)
<i>Kendini Denetleme (D)</i>	3.13 (1.09)	10.19 (2.76)	2.74 (1.27)	9.36 (3.71)
<i>Katılım (E)</i>	3.44 (1.03)	10.88 (2.66)	3.13 (1.35)	10.33 (3.61)
<i>Yönlendirilmiş Buluş (F)</i>	3.39 (1.14)	10.60 (2.77)	2.92 (1.31)	9.87 (3.52)
<i>Problem Çözme: Tek Doğru (G)</i>	3.15 (1.10)	10.87 (2.78)	2.82 (1.25)	9.52 (3.30)
<i>Problem Çözme: Farklı Yollar Üretimi (H)</i>	3.31 (1.15)	10.78 (2.53)	2.85 (1.21)	9.42 (3.19)
<i>Öğrencinin Tasarımı (I)</i>	2.99 (1.10)	9.85 (2.72)	2.78 (1.27)	9.62 (3.57)
<i>Öğrencinin Başlatması (J)</i>	2.62 (1.17)	8.94 (3.20)	2.48 (1.37)	8.38 (3.96)
<i>Kendi Kendine Öğretme (K)</i>	2.28 (1.14)	8.21 (3.43)	1.72 (1.16)	6.06 (3.75)

*min.1, max. 5; **min. 3, max.15

Soru 2: Antrenörlerin ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Eğlenme, Öğrenme ve Motivasyon Boyutlarındaki Değer Algılarında fark var mıdır?

İkinci araştırma sorusuna göre; Değer algıları içindeki eğlenme, öğrenme ve motivasyonla ilgili maddeler ayrı olarak incelendiğinde, eğlenme, öğrenme ve motivasyon açısından “komut” ve “alıştırma” yöntemlerine en fazla değer verildiği görülmektedir. Eğlenme, öğrenme ve motivasyon açısından en az değer verilen yöntem “öğrencinin başlatması” ve “kendi kendine öğrenme” yöntemleri olarak yer almıştır. Beden Eğitimi öğretmenleri için değer algıları içindeki eğlenme, öğrenme ve motivasyonla ilgili maddeler ayrı olarak incelendiğinde, eğlenme, öğrenme ve motivasyon açısından “komut” ve “alıştırma” yöntemleri en fazla değer verildiği görülmektedir. Eğlenme, öğrenme ve motivasyon açısından en az değer verilen yöntemler “öğrencinin başlatması” ve “kendi kendine öğrenme” yöntemleri olarak yer almıştır (Tablo2).

Tablo 2. Antrenörlerin ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, Eğlenme, Öğrenme ve Motivasyon Boyutlarındaki Ortalama Değer Algılarının Yüksekten Düşüğe Sıralanması

	Antrenörler			Beden Eğitimi Öğretmenleri		
	Eğlenme Yöntem	Öğrenme Yöntem	Motivasyon Yöntem	Eğlenme Yöntem	Öğrenme Yöntem	Motivasyon Yöntem
	Ort. (Ss)	Ort. (Ss)	Ort. (Ss)	Ort. (Ss)	Ort. (Ss)	Ort. (Ss)
A	3.81 (1.06)	4.06 (0.93)	4.26 (0.92)	4.13 (0.93)	4.28 (0.85)	4.39 (0.78)
B	3.77 (1.16)	3.92 (0.95)	4.22 (0.89)	3.94 (1.20)	3.99 (0.99)	3.97 (1.18)
E	3.71 (0.98)	3.71 (0.92)	3.92 (0.87)	3.41 (0.97)	3.48 (1.17)	3.60 (1.04)
C	3.57 (0.97)	3.65 (1.00)	3.80 (1.04)	3.36 (1.29)	3.40 (0.96)	3.47 (1.26)

H	3.45 (0.91)	3.52 (0.91)	3.79 (0.93)	3.20 (1.23)	3.24 (1.21)	3.42 (1.20)
G	3.42 (1.00)	3.51 (0.97)	3.68 (1.01)	3.13 (1.12)	3.29 (1.19)	3.24 (1.15)
F	3.40 (1.01)	3.50 (1.00)	3.67 (1.02)	3.10 (1.25)	3.18 (1.12)	3.22 (1.30)
D	3.24 (1.00)	3.37 (0.98)	3.57 (1.03)	3.09 (1.18)	3.18 (1.08)	3.19 (1.29)
I	3.18 (0.95)	3.27 (0.93)	3.39 (1.06)	3.06 (1.23)	3.11 (1.27)	3.11 (1.09)
J	2.82 (1.05)	3.04 (1.13)	3.07 (1.22)	2.70 (1.35)	2.84 (1.35)	2.83 (1.39)
K	2.73 (1.19)	2.69 (1.12)	2.78 (1.25)	2.01 (1.29)	2.02 (1.30)	2.03 (1.28)

Her bir boyutta alınabilecek en düşük değer 1, en yüksek değer ise 5'tir.

Soru 3: Antrenörler ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerini kullanma düzeyleri ve değer algılarının cinsiyete göre karşılaştırılması

Üçüncü araştırma sorusuna göre; Kadın ve erkek antrenörlerin tercih ettikleri öğretim yöntemleri karşılaştırılması amacı ile yapılan bağımsız gruplarda t-testi sonuçları değerlendirildiğinde anlamlı değişimler tespit edilmemiştir ($p>0.05$) (Tablo3). Kadın ve erkek katılımcıların tercih ettikleri beden eğitimi öğretim yöntemlerinin karşılaştırılması amacı ile yapılan bağımsız gruplarda t-testi sonuçları değerlendirildiğinde Alistırma-B, Kendini Denetleme-D, Katılım-E ve Öğrencinin Tasarımı-I yöntemlerinde kadın ve erkekler arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Alistırma ve öğrencinin tasarımı yöntemi erkekler tarafından, kadın adaylara oranla daha fazla kullanıldığı anlaşılmıştır. Kadın ve erkeklerin stillere yönelik değer algıları Alistırma (B), Kendini Denetleme (D), Katılım (E) ve Öğrencinin Tasarımı (I) yöntemleri açısından anlamlı farklılık göstermiştir. Anlamlı farklılık gösteren yöntemlerde kadınların değer algılarının daha düşük düzeyde olduğu saptanmıştır (Tablo3).

Tablo 3. Antrenörlerin öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarının cinsiyete göre karşılaştırılması

		Antrenörler					
		Kullanım			Değer Algıları		
Yöntem	Cinsiyet	Ort.	Ss	t	Ort.	Ss	t
A	Kadın N=56	3.67	1.349	-1.738	12.16	2.647	.229
	Erkek N=58	4.05	.886		12.05	2.423	
B	Kadın	3.51	1.250	-.548	11.98	2.597	.066
	Erkek	3.63	1.087		11.94	2.843	
C	Kadın	3.23	1.190	-.300	11.32	2.750	.390
	Erkek	3.29	.973		11.13	2.259	
D	Kadın	3.08	1.164	-.407	9.92	3.068	-1.005
	Erkek	3.17	1.011		10.44	2.429	
E	Kadın	3.46	1.094	.171	11.07	2.715	.728
	Erkek	3.43	.975		10.70	2.629	
F	Kadın	3.26	1.103	-1.168	10.26	2.901	-1.278
	Erkek	3.51	1.173		10.93	2.634	
G	Kadın	3.01	1.271	-1.321	10.58	2.952	-1.084
	Erkek	3.29	.917		11.15	2.614	
H	Kadın	3.35	1.227	.391	11.12	2.676	1.432

	Erkek	3.27	.969		10.44	2.363	
I	Kadın	2.94	1.181	-.425	10.01	2.540	.641
	Erkek	3.03	1.025		9.68	2.909	
J	Kadın	2.50	.972	-1.108	8.55	2.904	-1.295
	Erkek	2.74	1.331		9.32	3.445	
K	Kadın	2.25	1.066	-.362	8.01	3.142	-.614
	Erkek	2.32	1.219		8.41	3.713	

Soru 4. Antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarında mesleki tecrübeye göre fark var mıdır?

Dördüncü araştırma sorusuna göre; Katılımcıların mesleki tecrübelerine göre tercih ettikleri yöntemlerinin karşılaştırılması amacı ile yapılan One-Way Anova- Tukey testi sonuçları değerlendirildiğinde, antrenörlerin Alıştırma (B), Öğrencinin Tasarımı (I), Öğrencinin Başlatması (J) yöntemlerinde açısından anlamlı farklılık göstermiştir (Tablo4).

Tablo 4. Antrenörlerin öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarının mesleki tecrübeye göre karşılaştırılması

Yöntem	Mesleki Tecrübe	Kullanım				Değer Algıları			
		Ort.	Ss	f	Anlamlı fark	Ort.	Ss	f	Anlamlı fark
A	5 yıl	3.70	1.337	.760	-	11.30	3.400	1.987	-
	10 yıl	3.69	1.262			11.57	2.398		
	11 ve üzeri	3.97	1.068			12.46	2.413		
B	5 yıl	3.20	1.316	5.288	b-c	11.00	3.366	9.424	b-c
	10 yıl	3.12	1.243			10.54	2.927		
	11 ve üzeri	3.84	1.037			12.76	2.187		
C	5 yıl	2.70	.948	1.738	-	10.20	3.190	1.044	-
	10 yıl	3.21	1.268			11.15	2.693		
	11 ve üzeri	3.36	.989			11.40	2.302		
D	5 yıl	2.60	.843	1.502	-	9.80	2.616	.147	-
	10 yıl	3.09	.947			10.12	2.534		
	11 ve üzeri	3.22	1.161			10.28	2.909		
E	5 yıl	3.10	1.370	.790	-	10.90	3.510	.387	-
	10 yıl	3.39	.998			10.54	2.278		
	11 ve üzeri	3.52	.997			11.04	2.727		
F	5 yıl	3.40	1.349	.423	-	10.10	3.604	.563	-
	10 yıl	3.24	1.061			10.30	2.391		
	11 ve üzeri	3.46	1.156			10.81	2.835		
G	5 yıl	2.90	1.286	1.770	-	9.90	3.178	.809	-
	10 yıl	3.45	.971			11.18	2.662		
	11 ve üzeri	3.05	1.132			10.87	2.797		
H	5 yıl	3.10	1.449	.846	-	10.20	2.973	.425	-
	10 yıl	3.51	1.003			11.03	2.800		
	11 ve üzeri	3.25	1.091			10.74	2.358		
I	5 yıl	2.50	1.178	3.331	a-b	10.20	3.190	1.420	-
	10 yıl	3.36	1.055			10.45	2.538		
	11 ve üzeri	2.88	1.076			9.52	2.730		
J	5 yıl	1.80	.918	3.209	a-b	8.30	2.626	.227	-
	10 yıl	2.84	1.034			9.06	2.633		

	11 ve üzeri	2.63	1.221			8.98	3.523		
K	5 yıl	2.70	1.159	.834	-	8.30	3.093	.316	-
	10 yıl	2.33	1.216			7.81	3.273		
	11 ve üzeri	2.21	1.107			8.39	3.579		

Gruplar: a: 5 yıl, b: 10 yıl, c: 11 ve üzeri

Öğretmenlerin mesleki tecrübelerine göre tercih ettikleri stillerin karşılaştırılması amacı ile yapılan One-Way Anova- Tukey testi sonuçları değerlendirildiğinde Komut (A), Kendini Denetleme (D), Yönlendirilmiş Buluş (F), Problem Çözme: Tek Doğru (G) yöntemlerinde, değer algılarında ise Alıştırma (B), Yönlendirilmiş Buluş (F), Problem Çözme: Tek Doğru (G), Problem Çözme: Farklı Yollar Üretimi (H), Öğrencinin Başlatması (J) değer algıları açısından anlamlı farklılık göstermiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Öğretmenlerin öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarının mesleki tecrübeye göre karşılaştırılması

Stil	Mesleki Tecrübe	Kullanım				Değer Algıları			
		Ort.	Ss	f	Anlamlı fark	Ort.	Ss	f	Anlamlı fark
A	5 yıl N=9	4.77	.666	4.735*	b-c	12.77	3.492	1.909	-
	10 yıl N=41	4.51	.553			13.36	1.799		
	11 üz. N=65	4.13	.881			12.47	2.359		
B	5 yıl	4.33	1.118	2.449	-	14.11	1.166	4.138*	a-c
	10 yıl	4.04	1.047			12.43	2.863		
	11 ve üzeri	3.64	1.204			11.27	3.443		
C	5 yıl	3.44	1.130	.663	-	11.77	2.773	1.322	-
	10 yıl	2.97	1.060			10.09	2.643		
	11 ve üzeri	3.03	1.145			10.46	2.921		
D	5 yıl	3.44	1.509	3.964*	a-c	10.44	4.003	1.380	-
	10 yıl	3.02	1.193			9.90	3.088		
	11 ve üzeri	2.47	1.238			8.87	4.001		
E	5 yıl	4.00	1.322	2.124	-	13.00	2.061	2.815	-
	10 yıl	3.14	1.352			10.26	3.420		
	11 ve üzeri	3.01	1.340			10.00	3.787		
F	5 yıl	3.88	1.364	3.242*	a-c	14.22	1.394	8.602*	a-b a-c
	10 yıl	3.00	1.360			9.75	3.686		
	11 ve üzeri	2.73	1.240			9.35	3.227		
G	5 yıl	3.87	1.125	3.391*	a-c	12.33	2.692	3.954*	a-c
	10 yıl	2.85	1.256			9.56	3.428		
	11 ve üzeri	2.67	1.226			9.10	3.157		
H	5 yıl	3.77	1.301	3.084	-	12.66	2.500	5.476*	a-b a-c
	10 yıl	2.85	1.1305			9.29	3.010		
	11 ve üzeri	2.72	1.218			9.06	3.186		
I	5 yıl	3.55	1.589	2.222	-	11.44	4.475	1.522	-
	10 yıl	2.85	1.256			9.78	3.446		
	11 ve üzeri	2.63	1.219			9.27	3.506		
J	5 yıl	3.33	1.414	1.931	-	11.77	3.800	3.755*	a-b a-c
	10 yıl	2.36	1.444			8.10	4.205		
	11 ve üzeri	2.44	1.299			8.09	3.656		
K	5 yıl	2.22	1.715	1.018	-	7.33	5.099	.671	-
	10 yıl	1.60	1.069			5.73	3.626		
	11 ve üzeri	1.72	1.138			6.09	3.660		

Gruplar: a: 5 yıl, b: 10 yıl, c: 11 ve üzeri

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma, antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerinin kullanımı ve değeri hakkındaki algılarını incelemeyi amaçladı. Antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemlerini kullanımına ilişkin yanıtlarının ilk betimsel analizi, yaygın olarak komut ve alıştırma öğretim yöntemini kullandıkları, en az öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğrenme yöntemlerini kullandıklarını göstermiştir. Değer algısı ile ilgili betimsel analiz, yöntemlere ilişkin değer algılarında en çok alıştırma ve komut öğretim yöntemine, en az ise öğrencinin başlatması ile kendi kendine öğrenme öğretim yöntemine değer verdikleri görülmüştür. Bu bulgular daha önce yapılan çalışmaları destekler niteliktedir.

Finlandiyalı beden eğitimi ve spor öğretmenleri üzerine yapılan bir çalışmada, öğretmenlerin en sık komut ve alıştırma öğretme stillerini, en az ise kendi kendini kontrol etme stilini kullandıklarını görülmüştür (Jaakkola & Watt, 2011). Benzer olarak; 15 farklı ülkede gerçekleşen çalışmaların derlendiği bir çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmenleri için komut, uygulama ve dahil etme stillerinin kullanımı 15 ülkedeki sınıflarda baskın olarak görülmüştür (Chatoupis, 2018).

Saraç & Muştı (2013)'ya göre beden eğitimi öğretmen adaylarının en fazla tercih ettiği öğretim stilleri komut, alıştırma ve eşli çalışma stillerinden oluşmaktadır. Benzer biçimde katılımcıların öğretim stillerine yönelik algıları komut, alıştırma ve eşli çalışma stillerinde olumlu düzeyde bulunmuştur.

Demiral (2021) antrenörlerin ve beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim stillerini kullanma düzeyleri ve stillere ilişkin değer algılarının incelediği Edirne örnekli çalışmasında, en çok değer verilen stilleri komut ve alıştırma, en az değer verilen stilleri ise kendi kendine öğretme ve öğrenci başlatması olarak incelemiştir.

Hewitt & Edwards (2013)'ın Genç Gelişim ve Kulüp Profesyonel tenis antrenörlerinin öğretim stillerine ilişkin gerçekleştirdikleri çalışmaya göre, antrenörler yaygın olarak iki öğretim stili (Komut Stili-A ve Alıştırma Stili-B) kullanmaktadır. Bu öğretim stilleri, antrenörün öğrencilerin ne öğrendiğinin yanı sıra nasıl ve neden öğrendiklerini de kontrol ettiği doğrudan öğretim önermeleri ile ortak ve tamamlayıcı pedagojik ilkeleri paylaşmaktadır.

Yıldız ve diğerleri (2018) pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan ve beden eğitimi ve spor öğretmenliği programında öğrenim gören aday beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin alana özel öğretim stillerini kullanma tercihleri, düzeyleri ve stillere ilişkin değer algılarını ölçmeyi amaçladıkları çalışmada öğretmenlik eğitim programlarında yer alan katılımcıların, formasyon sertifika eğitiminde yer alanlara göre "Komut" ve "Alıştırma" stilleri dışında kalan tüm stilleri anlamlı biçimde daha fazla tercih etmişlerdir. Bu çalışmada çıkan sonucun farklılığının sebebinin mesleki tecrübeye ve değişen nesille bağlı olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmamızda, beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemleri kullanım düzeyleri ve değer algılarının cinsiyete ve mesleki tecrübeye göre karşılaştırılmasında kadın ve erkekler arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Saraç & Muştı (2013)'ya göre kadın ve erkek beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretim stilleri ve stillere yönelik değer algılarında alıştırma stili kadın; Katılım, Öğrencinin Tasarımı ve Kendi Kendine Öğretme stillerini de erkek adayların daha fazla tercih ettikleri öğretim

stilleridir. Ayrıca bu araştırma bulguları beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmen merkezli öğretim stillerini tercih ettiklerini göstermektedir.

Farklı bir görüş, Parsak & Saraç (2019)'a göre; Öğretmenlerin algıları ve öğretim stillerini gerçekte kullanmaları, öğretmenin cinsiyetine ve/veya öğretim deneyimine göre değişmemektedir. Öğretmenlerin bildirdikleri algılara dayanan bulgular, öğretmenlerin cinsiyetleri veya öğretmenlik deneyimleri ne olursa olsun, sınıflarında öğretmen merkezli olandan öğrenci merkezli olana kadar tüm öğretme stillerini kullandıklarını göstermektedir. Öğretmenlerin kendi bildirdikleri öğretim stilleri ile bu stilleri öğretimlerinde fiilen kullanmaları arasında bir tutarsızlık görülmektedir.

Çalışmamızda elde edilen diğer bulgu, antrenör ve beden eğitimi öğretmenlerinin “eğlence, öğrenme ve motivasyon” açısından betimsel analizi, “komut, alıştırma” yöntemlerine en fazla değer verdikleri ve en az değer verilen yöntemin “öğrencinin başlatması, kendi kendine öğrenme” yöntemleri olduğu yönündedir (Tablo2). Literatürde ise öğrencilerin daha fazla öğrenmelerine yol açtığına ve beden eğitimi derslerinde motivasyonlarını ve eğlencelerini üretim stili derslerine göre daha fazla artırdığına inanılan stilin yeniden üretim öğretim stili olduğu farklı çalışmalarca kanıtlanmaktadır (Cothran, Kulinna & Ward, 2000; Sympas & Digelidis, 2014).

Öneriler

Çalışmamızın sonucuna göre öğretmen ve antrenörlerin komut, alıştırma stilini yaygın olarak kullandıkları dikkat çekmiştir. Oysaki tek veya sınırlı bir öğretme stili tüm öğrenme olasılıklarını kapsamaz. Bu nedenle etkili bir antrenör ve öğretmen ders sırasında öğretme stillerini değiştirme ve birleştirme yeteneğine sahip olmalıdır. Antrenör ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin farklı öğretim stillerini kendi alanlarına transfer ederek bütüncül olarak yeniliğe açık, farklı stiller kullanan ve geliştiren bireyler olmaları gelişimsel olarak daha iyi sonuçlar doğurabilir.

Kaynakça

- Abraham, A., Collins, D., & Martindale, R. (2006). The coaching schematic: Validation through expert coach consensus. *Journal of sports sciences*, 24(06), 549-564.
- Balyi, I., Way, R., & Higgs, C. (2013). Long-term athlete development. *Human Kinetics*
- Bednar, A. K., Cunningham, D., Duffy, T. M., & Perry, J. D. (1991). Theory into practice: How do we link? In G. J. Anglin (Ed.), *Instructional technology: Past, present, and future*. Egglewood, Co: Libraries Unlimited.
- Cassidy, T., Jones, R.L. & Potrac, P. (2009). *Understanding sports coaching: The social, cultural and pedagogical foundations of coaching practice*, 2nd edn., Routledge, London, 2009.
- Chatoupis, C.C. (2018). Physical Education Teachers' Use of Mosston and Ashworth's Teaching Styles: A Literature Review. *The Physical Educator*, 75, 880–900.
- Côté, J., & Gilbert, W. (2009). An integrative definition of coaching effectiveness and expertise. *Int. J. Sports Sci. Coach*. 4, 307–323. doi: 10.1260/174795409789623892).
- Cote, J., Strachan, L., & Fraser-Thomas, J. (2007). Participation, personal development, and performance through youth sport. In *Positive youth development through sport* (pp. 48-60). Routledge.

- Cothran, D. J., Kulinna, P. H., & Ward, E. (2000). Students' experiences with and perceptions of Mosston's teaching styles. *Journal of Research and Development in Education*, 34, 93-103.
- Demiral, Ş. (2021). Examination of Teaching Styles Used by Physical Education Teachers and Trainers and their Perceptions of These Styles: An Example From Edirne. *Turkish Journal of Sport and Exercise /Türk Spor ve Egzersiz Dergisi*, 23(3): 359-373.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., Şahin, R., Güvenç, A., Aslan, A., Güven, B., Kangalgil, M., Hünük, D., Koca, C., & Açıkada, C. (2008). Comparison of the views of partners regarding the physical education curriculum and it's delivery. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 157-180.
- Ertmer, P.A., & Newby, T.J. (2013). Behaviorism, cognitivism, constructivism: Comparing critical features from an instructional design perspective. *Performance improvement quarterly*, 26(2), 43- 71.
- Gearity, B. T. (2012). Poor teaching by the coach: A phenomenological description from athletes' experience of poor coaching. *Physical education & sport pedagogy*, 17(1), 79-96.
- Gillet, N., Berjot, S., Vallerand, R.J., & Amoura, S. (2012). The role of autonomy support and motivation in the prediction of interest and dropout intentions in sport and education settings. *Basic and Applied Social Psychology*, 34, 278-286.
- Hewitt, M., & Edwards, K. (2013). Observed teaching styles of junior development and club professional tennis coaches in Australia. *ITF Coaching and Sport Science Review*.
- Horn, T. S. (2015). Social psychological and developmental perspectives on early sport specialization. *Kinesiology Review*, 4, 248-266.
- İnce, M.L., & Hünük, D. (2010). Eğitim reformu sürecinde deneyimli beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stilleri ve stillere ilişkin algıları. *Eğitim ve Bilim*, 35(157), 128-139.
- Jaakkola, T., & Watt, A. (2011). Finnish physical education teachers' self-reported use and perceptions of Mosston and Ashworth's teaching styles. *Journal of teaching in physical education*, 30(3), 248-262.
- Jonassen, D. H. (1991). Evaluating constructivistic learning. *Educational Technology*, 31(9), 28 – 33.
- Kılıç, K. & İnce, M. L. (2019). Antrenörlerin kullandıkları öğretim yöntemleri ölçeği-sporcu sürümünün (AKÖY-SPORCU) geliştirilmesi. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences-IJSETS*, 5(3), 119-128.
- Kılıç, K. & İnce, M. L. (2021). Antrenörlerin Kullandıkları Öğretim Yöntemleri Ölçeği – Antrenör Sürümünün (Aköy – Antrenör) Eş Zamanlı Geçerliliği ve Güvenirliği . *Spor Bilimleri Dergisi: Hacettepe Üniversitesi* , vol.32, no.2, 64-74.
- Kulinna, P. H., & Cothran, D. J. (2003). Physical education teachers' self-reported use and perceptions of various teaching styles. *Learning and instruction*, 13(6), 597-609.
- Larson, H.K., Young, B.W., McHugh, T.L.F., & Rodgers, W.M. (2020). The relative importance of training volume and coach autonomy support for preventing youth swimming attrition. *Current Issues in Sport Science (CISS)*.

- Metzler, M. (2005) Instructional models for physical education (2nd ed.). Arizona: Holcomb Hathaway.
- Mosston, M., & Ashworth, S. (2002). Teaching physical education (3th ed.). Columbus: Merrill Pub.
- Parsak, B., & Saraç, L. (2019). Turkish physical education teachers' use of teaching styles: self-reported versus observed. *Journal of Teaching in Physical Education*, 39(2), 137-146.
- Penney, D. (2006). Coaching as teaching: New acknowledgements in practice. In *The sports coach as educator* (pp. 43-54). Routledge.
- Potrac, P., & Jones, R. (2009). Power, conflict, and cooperation: Toward a micropolitics of coaching. *Quest*, 61(2), 223-236.
- Salvara, M. (2001). Structuring a spectrum of teaching strategies for instruction in physical education. *Mentor Journal*, 3(3), 126-144.
- Saraç, L., & Muştu, E. (2013). Öğretmen Adaylarının Beden Eğitimi Öğretim Stilllerini Kullanım Düzeyleri İle Stillere İlişkin Değer Algılarının İncelenmesi. *Pamukkale Journal Of Sport Sciences*, 4(2), 112-124.
- Schunk, D.H. (1991). *Learning theories: An educational perspective*. New York: Macmillan.
- Syrmpas, I., & Digelidis, N. (2014). Physical education student teachers' experiences with and perceptions of teaching styles. *Journal of Physical Education and Sport*, 14(1), 52.
- Trudel, P., Gilbert, W., & Werthner, P. (2010). Coach education effectiveness. *Sport coaching: Professionalisation and practice*, 135-152.
- Winne, P.H. (1985). Cognitive processing in the classroom. In T. Husen & T. N. Postlethwaite (Eds.), *The International Encyclopedia of Education* (Vol. 2, pp. 795 – 808). Oxford: Pergamon.
- Woolfolk, A. E. (1998). *Readings in educational psychology*. Prentice Hall/Allyn & Bacon, 200 Old Tappan Rd., Old Tappan, NJ 07675; fax: 800-445-6991; toll-free.
- Yıldız, G., Yılmaz, İ., Solmaz, D. Y., & Şimşek, D. (2018). Beden eğitimi öğretmenliği ve sertifika programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının kullandıkları öğretim stilleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)*, 33(1): 90-106.

SB136

Farklı Türdeki Liselerde Öğrenim Gören Öğrencilerin Fiziksel Aktivitelere Katılımını Engelleyen Faktörlerin Araştırılması

Investigation of Factors Preventing the Participation in Physical Activities of Students Studying in Different Types of The High Schools

KALKAVAN, Arslan¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÇAKIR, Halil İbrahim¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

DUMAN, Emine¹

¹Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye

ÖZET

Bu araştırmada farklı liselerde öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerin belirlenmesi ve bu engellerin farklı değişkenler açısından karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya 2020-2021 eğitim öğretim yılında Rize ilinde öğrenim gören toplam 486 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak Özbek ve Yoncalık (2019) tarafından geliştirilen Fiziksel Aktivitelere Katılımı Engelleyen Faktörler ölçeği kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin dağılımları çapraz tablolama ile belirlenmiştir. İkili karşılaştırmalarda Bağımsız Örneklem T Testi kullanılırken, üç ve üzeri grupların karşılaştırılmasında Tek Yönlü Anova kullanılmıştır. Anlamli bulunan gruplar ikinci seviye testi olarak Tukey ile belirlenmiştir. Yapılan tüm analizlerde $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyi esas alınmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular yaşa göre eğitim sistemi, cinsiyete göre okul, tesis-kulüp, arkadaş-çevre, spor yapma durumuna göre okul, arkadaş-çevre, okul türüne göre ise okul ve arkadaş-çevre boyutlarında anlamlı farklılık olduğunu gösterdi. Sonuç olarak fiziksel aktivitelere katılımı engellemede eğitim sistemi faktörünün yaşı küçük öğrencileri daha fazla etkilediği, kadın öğrencilerin okul ve tesis-kulüp faktöründen erkek öğrencilerin ise arkadaş-çevre faktöründen daha fazla etkilendiği görülmüştür. Spor yapmayan öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını okul faktörünün daha fazla etkilediği, spor yapanların ise arkadaş-çevre faktöründen daha fazla etkilendiği saptanmıştır. Bunların yanında spor lisesi öğrencilerinin fiziksel aktivitelere katılımları meslek ve anadolu lisesi öğrencilerine göre okul faktöründen daha fazla etkilendiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Fiziksel Aktivite, Lise Öğrencisi, Engel

Corresponding author: Halil İbrahim ÇAKIR (ORCID: 0000-0002-5560-3576)

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Türkiye, cakirhalilibrahim@hotmail.com

Arslan KALKAVAN (ORCID: 0000-0001-9439-4976)

Emine DUMAN (ORCID: 0000-0003-3126-9056)

Abstract

This research aims to determine the factors that prevent students from different high schools from participating in physical activities and to compare these obstacles in terms of different variables. A total of 486 students studying in Rize province in the 2020-2021 academic year participated in the research. The Factors Preventing Participation in Physical Activities scale developed by Özbek and Yoncalık (2019) was used as a data collection tool. The distribution of the students participating in the research was determined by cross tabulation. While the Independent Sample T Test was used for pairwise comparisons, One-Way ANOVA was used for comparisons of three or more groups. Groups found to be significant were determined with Tukey as the second level test. In all analyses, the significance level of $\alpha = 0.05$ was taken as basis. In all analyses, the significance level of $\alpha=0.05$ was taken as basis. The findings obtained from the research showed that there were significant differences in the dimensions of education system according to age; school, facility-club, friend-environment according to gender; school, friend-environment according to sports activity status; school, friend-environment according to school type. As a result, it has been observed that the education system factor affects younger students more in preventing participation in physical activities, female students are more affected by the school and facility-club factor, and male students are more affected by the friend-environment factor. It has been determined that the school factor affects the participation in physical activities of students who do not do licensed sports more, while those who do licensed sports are more affected by the friend-environment factor. In addition, it has been found that the participation of sports high school students in physical activities is more affected by the school factor than vocational and Anatolian high school students.

Keywords: Physical Activity, High School Student, Obstacle

Giriş ve Amaç

Fiziksel aktivitenin kanıtlanmış sağlık yararlarına rağmen, okul çağındaki birçok genç insan fiziksel aktivite önerilerini karşılamamaktadır (WHO, 2018); yani, dünyada okul çağındaki bireylerin %81'inden fazlası fiziksel olarak inaktif olarak kabul edilmektedir (Guthold ve ark., 2020). Fiziksel aktiviteye katılımın yaşla birlikte azalma eğiliminde olduğu ve bu düşüşün orta okulun son döneminde başladığı (Corder ve ark., 2019; Hallal ve ark., 2012), lise ve üniversite döneminde daha belirgin bir düşüş yaşadığı belirtilmektedir. (Lu ve ark., 2017; Morseth ve ark., 2011). Bu nedenle fiziksel aktiviteye katılımının artmasına katkıda bulunabilecek önlemler teşvik edilmektedir.

Okul dönemlerinde benimsenen sağlık davranışlarının yaşamın ilerleyen dönemlerinde de devam ettiği bilinmektedir (Sierra-Díaz ve ark., 2019). Okul dönemindeki bireylere fiziksel aktivite gibi sağlığa yararları davranışlar kazandırılmaması, onların ilerleyen dönemlerde şiddeti giderek artan önemli sağlık problemleri açısından potansiyel risk altında sokabilmektedir. Bu doğrultuda okul dönemindeki çocukların fiziksel aktivite yapmalarına engel durumların tespit edilip ortadan kaldırılması önem arz etmektedir.

Farklı okul düzeyleri boyutunda fiziksel aktivitenin önündeki engelleri belirlemeye yönelik gerek yurt dışı (Martins ve ark. 2015; Ferreira Silva ve ark. 2022; Martins ve ark. 2021) gerekse yurt içinde (Adak, 2021; Adak ve Yüksel, 2021; Deryahanoğlu ve ark. 2021) birçok çalışma yayınlanmıştır. Fiziksel aktivite uygulamaları önündeki engelleri inceleyen araştırmalar, engelleri genellikle bireysel, davranışsal ve çevresel faktörler olarak kategorize etmektedir (Bauman ve ark., 2012; Ferreira ve ark., 2007; Reichert ve ark., 2007; Sallis ve ark., 2016; Seabra ve ark., 2008). Fakat fiziksel aktivite davranışını etkileyen birçok faktör vardır ve bu

kişiden kişiye, bölgeden bölgeye değişebilmektedir. Bu nedenle fiziksel aktivite önünde engel oluşturan bu faktörlerin güncel çalışmalar yapılarak incelenmesi özellikle okul dönemindeki bireylerde önemlidir (Portela-Pino ve ark., 2020; Vasquez ve ark. 2021).

Araştırma konusu dahilindeki öğrenci grubuna veya araştırma bölgesine yönelik yürütülen farkındalık çalışmaları ve uygulamaları öğrencilerin fiziksel aktivite önünde engel olarak gördükleri faktörleri değiştirebilir veya ortadan kaldırabilir. Bu kapsamda araştırmaların güncel olarak tekrarlanması, öğrencilerin fiziksel aktivite yapmaları önündeki engelleri tespit etmemize veya bu konuda yapılan çalışmalar var ise bu çalışmaları desteklememize olanak sağlayabilir. Bu doğrultuda araştırmada;

Rize ilinde farklı türdeki liselerde öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerin belirlenmesi ve bu engellerin farklı değişkenler açısından karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel yönetime dayalı betimsel bir araştırmadır. Betimsel araştırmalar konu dahilindeki durumları detaylı bir şekilde açığa çıkarmayı amaçladığı gibi inceleme yapılan ortamda herhangi bir değişiklik yapmadan standartlar doğrultusunda olaylar arasındaki ilişkiyi sınamayı da amaçlar (Karasar, 2005).

Bu araştırma Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından 20.04.2021 tarih, 2021/105 sayılı raporuyla etik açıdan uygun bulunmuştur.

Araştırma Grubu

Araştırmaya 2020-2021 eğitim öğretim yılında Rize ilinde farklı liselerde öğrenim gören toplam 486 öğrenci katılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş, cinsiyet, okuduğu okul vb. bilgilerini belirlemek için araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir.

Fiziksel Aktivitelere Katılımı Engelleyen Faktörler Ölçeği: Özbek ve Yoncalık (2019) tarafından geliştirilen ölçek lise öğrencilerinin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerin belirlenebilmesi için geliştirilmiştir. Ölçek 5'li likert tipinde olup toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki ifadeler 1=Kesinlikle katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum şeklindedir. Ölçekte tersine puanlanan maddeler vardır bunlar; 4, 5, 6, 7, 12, 14, 16, 17, 20, 21, 23, 25'dir. Ölçek Aile (2, 4, 7, 12, 14, 19, 23), Okul (3, 8, 10, 15, 21, 22, 26), Tesis Kulüp (5, 6, 11, 13, 16, 20), Eğitim Sistemi (1, 9, 18, 25, 27) ve Arkadaş-Çevre (17, 24) olmak üzere 5 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenirlik analizlerinde genele ilişkin güvenirlik katsayısının .824 olduğu alt boyutlara ilişkin güvenirlik katsayılarının ise .960 ile .983 arasında değiştiği görülmektedir. Bu da ölçeğin geçerli ve güvenilir biçimde kullanılabilirliğini ortaya koymaktadır (Özbek ve Yoncalık, 2019).

İstatistik Yöntem

Araştırmaya katılan öğrencilerin dağılımları çapraz tablolama ile belirlenmiştir. Verilerin normallik dağılımına Shapiro Wilk test ile bakılmış aynı zamanda basıklık çarpıklık değerleri de göz önünde bulundurulmuştur. İkili karşılaştırmalarda Bağımsız Örneklem T-Testi kullanılırken üç ve üzeri grupların karşılaştırılmasında Tek Yönlü Anova Testi kullanılmıştır. Anlamlı bulunan gruplar ikinci seviye testi Tukey HSD ile belirlenmiştir. Yapılan tüm analizlerde $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin Okul Türüne Göre dağılımları incelendiğinde %43,8'i Anadolu Lisesi, %18,9'u Fen Lisesi, %15,2'sinin MTAL, %8,8'i Sosyal Bilimler Lisesi, %8,4'ü Güzel Sanatlar Lisesi ve %4,7'si spor lisesi olduğu görüldü. Yaşa göre öğrencilerin dağılımları incelendiğinde %26,3'ünün 15 yaş %24,1'inin 17 yaş, %23,9'unun 16 yaş, %15,8'inin 18 yaş ve %9,9'unun 14 yaş olduğu görüldü. Cinsiyete göre öğrencilerin dağılımları incelendiğinde %68,9'unun Kadın, %31,1'inin Erkek olduğu görüldü. Spor yapma durumuna göre öğrencilerin dağılımları incelendiğinde %57,8'inin spor yaptığı, %42,2'sinin ise spor yapmadığı görüldü (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Dağılım Frekansları

<i>Değişken</i>	<i>Grup</i>	<i>Frekans (n)</i>	<i>Yüzde</i>
Okul Türü	Anadolu Lisesi	213	43,8
	Fen Lisesi	92	18,9
	Güzel Sanatlar Lisesi	41	8,4
	MTAL	74	15,2
	Sosyal Bilimler Lisesi	43	8,8
	Spor Lisesi	23	4,7
	Total	486	100,0
Yaş	14 Yaş	48	9,9
	15 Yaş	128	26,3
	16 Yaş	116	23,9
	17 Yaş	117	24,1
	18 Yaş	77	15,8
	Total	486	100,0
Cinsiyet	Kadın	335	68,9
	Erkek	151	31,1
	Total	486	100,0
Spor Yapma Durumu	Spor Yapan	281	57,8
	Spor Yapmayan	205	42,2
	Total	486	100,0

*MTAL: Mesleki Teknik ve Anadolu Lisesi

Araştırmaya katılan öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerin okul türüne ve yaşa göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde tek yönlü ANOVA kullanıldı. Anlamlı bulunan gruplar Tukey ile belirlendi (Bkz. Tablo 2,3).

Okul türüne göre fiziksel aktiviteleri engelleyen faktörlere bakıldığında Okul ($F_{5,480}$; 4.518; $P<0.05$) ve Arkadaş-Çevre ($F_{5,480}$; 2.947; $P<0.05$) boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu görülürken Aile ($F_{5,480}$; 1.350; $P>0.05$), Tesis Kulüp ($F_{5,480}$; 0.322; $P>0.05$) ve Eğitim Sistemi ($F_{5,480}$; 1.243; $P>0.05$) boyutlarında anlamlı farklılıklar olmadığı görüldü (Bkz. Tablo 2).

Okul türüne göre okul boyutu bulgularına bakıldığında spor lisesi öğrencilerinin ($3,49\pm0,42$) anadolu lisesi ($3,14\pm0,53$) ve MTAL ($3,07\pm0,54$) öğrencilerinden anlamlı düzeyde fiziksel aktivitelere katılımda daha fazla etkilendiği görülmektedir. Arkadaş-Çevre boyutunda ise anadolu lisesi öğrencilerinin ($3,26\pm0,64$) fen lisesi ($3,53\pm0,71$) ve sosyal bilimler lisesi ($3,60\pm0,70$) öğrencilerinden anlamlı düzeyde fiziksel aktivitelere katılımda daha az etkilendiği görülmektedir (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2. Okul Türüne Göre Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Alt Boyut	Okul Türü	Frekans (n)	Ort.	Ss.	f	Df	p	Tukey
Aile	1 Anadolu Lisesi	213	2,73	0,51	1,35	5	p>0.05	-
	2 Fen Lisesi	92	2,66	0,49				
	3 Güzel Sanatlar Lisesi	41	2,76	0,55				
	4 MTAL	74	2,75	0,53				
	5 Sosyal Bilimler Lisesi	43	2,86	0,63				
	6 Spor Lisesi	23	2,57	0,52				
Okul	1 Anadolu Lisesi	213	3,14	0,53	4,518	5	p<0.05	1 < 6 4 < 6
	2 Fen Lisesi	92	3,29	0,48				
	3 Güzel Sanatlar Lisesi	41	3,31	0,51				
	4 MTAL	74	3,07	0,54				
	5 Sosyal Bilimler Lisesi	43	3,32	0,41				
	6 Spor Lisesi	23	3,49	0,42				
Tesis Kulüp	1 Anadolu Lisesi	213	3,09	0,46	0,322	5	p>0.05	-
	2 Fen Lisesi	92	3,08	0,33				
	3 Güzel Sanatlar Lisesi	41	3,10	0,48				
	4 MTAL	74	3,14	0,50				
	5 Sosyal Bilimler Lisesi	43	3,16	0,39				
	6 Spor Lisesi	23	3,07	0,37				
Eğitim Sistemi	1 Anadolu Lisesi	213	3,10	0,60	1,243	5	p>0.05	-
	2 Fen Lisesi	92	3,06	0,59				
	3 Güzel Sanatlar Lisesi	41	3,08	0,52				
	4 MTAL	74	3,09	0,65				
	5 Sosyal Bilimler Lisesi	43	2,86	0,54				
	6 Spor Lisesi	23	3,12	0,56				
Arkadaş-Çevre	1 Anadolu Lisesi	213	3,26	0,64	2,947	5	p<0.05	1 < 2 1 < 5
	2 Fen Lisesi	92	3,53	0,71				
	3 Güzel Sanatlar Lisesi	41	3,28	0,77				
	4 MTAL	74	3,36	0,90				
	5 Sosyal Bilimler Lisesi	43	3,60	0,70				
	6 Spor Lisesi	23	3,37	0,83				

*MTAL: Mesleki Teknik ve Anadolu Lisesi

Yaşa göre fiziksel aktiviteleri engelleyen faktörlere bakıldığında Eğitim Sistemi Eğitim Sistemi (F_{4,481}; 0.047; P<0.05) boyutunda anlamlı farklılıklar olduğu görülürken Aile (F_{4,481}; 1.929; P>0.05), Okul (F_{4,481}; 0.844; P>0.05), Tesis Kulüp (F_{4,481}; 0.455; P>0.05) ve Arkadaş-Çevre (F_{4,481}; 0.295; P>0.05) boyutlarında anlamlı farklılıklar olmadığı görüldü (Bkz. Tablo 3).

Yaşa göre Eğitim Sistemi boyutu bulgularına bakıldığında 14 yaş öğrencilerin (3,23±0,61) 18 yaş öğrencilerden (2,94±0,57) anlamlı düzeyde fiziksel aktivitelere katılımı daha fazla etkilendiği görülmektedir. 14 yaş öğrencilerin sırasıyla 16 yaş (3,14±0,57), 15 yaş (3,08±0,58) ve 17 yaş (3,01±0,64) öğrencilerden eğitim sistemi boyutunda fiziksel aktivitelere katılımlarının engellenmesi daha yüksek bulunsun da bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (Bkz. Tablo 3).

Tablo 3. Yaşa Göre Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Alt Boyut	Yaş	Frekans (n)	Ort.	Ss.	f	Df	p	Tukey
Aile	1 14 Yaş	48	2,77	0,51	1,929	4	p>0.05	-
	2 15 Yaş	128	2,76	0,51				
	3 16 Yaş	116	2,76	0,48				
	4 17 Yaş	117	2,61	0,56				
	5 18 Yaş	77	2,77	0,55				
Okul	1 14 Yaş	48	3,25	0,50	0,844	4	p>0.05	-
	2 15 Yaş	128	3,18	0,50				
	3 16 Yaş	116	3,24	0,52				
	4 17 Yaş	117	3,18	0,58				
	5 18 Yaş	77	3,21	0,47				
Tesis Kulüp	1 14 Yaş	48	3,16	0,38	0,455	4	p>0.05	-
	2 15 Yaş	128	3,06	0,41				
	3 16 Yaş	116	3,07	0,47				
	4 17 Yaş	117	3,12	0,50				
	5 18 Yaş	77	3,15	0,39				
Eğitim Sistemi	1 14 Yaş	48	3,23	0,61	0,047	4	p<0.05	1 > 5
	2 15 Yaş	128	3,08	0,58				
	3 16 Yaş	116	3,14	0,57				
	4 17 Yaş	117	3,01	0,64				
	5 18 Yaş	77	2,94	0,57				
Arkadaş-Çevre	1 14 Yaş	48	3,26	0,78	0,295	4	p>0.05	-
	2 15 Yaş	128	3,31	0,67				
	3 16 Yaş	116	3,33	0,65				
	4 17 Yaş	117	3,41	0,86				
	5 18 Yaş	77	3,50	0,71				

Araştırmaya katılan öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerin cinsiyete ve spor yapma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için $\alpha=0.05$ anlamlılık düzeyinde bağımsız örneklem T Testi kullanıldı (Bkz. Tablo 4,5).

Cinsiyete göre fiziksel aktiviteleri engelleyen faktörlere bakıldığında Okul ($t_{.05(484)}; 2.586; p<0.05$), Tesis Kulüp ($t_{.05(484)}; 2.153; p<0.05$) ve Arkadaş-Çevre ($t_{.05(484)}; -2.235; p<0.05$) boyutlarında anlamlı farklılıklar olduğu görülürken Aile ($t_{.05(484)}; -0.079; p>0.05$) ve Eğitim Sistemi ($t_{.05(484)}; 1.429; p>0.05$) boyutlarında anlamlı farklılıklar olmadığı görüldü (Bkz. Tablo 4).

Cinsiyete göre okul boyutu bulgularına bakıldığında kadın öğrencilerin ($3,25\pm 0,50$) erkek ($3,12\pm 0,54$) öğrencilerden, tesis kulüp boyutu bulgularına bakıldığında yine kadın öğrencilerin ($3,13\pm 0,43$) erkek ($3,04\pm 0,45$) öğrencilerden, arkadaş-çevre boyutu bulgularına bakıldığında ise erkek öğrencilerin ($3,47\pm 0,74$) kadın ($3,31\pm 0,73$) öğrencilerden anlamlı düzeyde fiziksel aktivitelere katılımda daha fazla etkilendiği görülmektedir (Bkz. Tablo 4).

Tablo 4. Cinsiyete Göre T Testi Sonuçları

Alt Boyut	Cinsiyet	Frekans (n)	Ort.	Ss.	t	Df	p
Aile	Kadın	335	2,73	0,52	-0,08	484	p>0.05
	Erkek	151	2,73	0,54			
Okul	Kadın	335	3,25	0,50	2,586	484	p<0.05
	Erkek	151	3,12	0,54			
Tesis Kulüp	Kadın	335	3,13	0,43	2,153	484	p<0.05
	Erkek	151	3,04	0,45			
Eğitim sistemi	Kadın	335	3,10	0,59	1,429	484	p>0.05
	Erkek	151	3,01	0,60			
Arkadaş-Çevre	Kadın	335	3,31	0,73	-2,24	484	p<0.05
	Erkek	151	3,47	0,74			

Spor yapma durumuna göre fiziksel aktiviteleri engelleyen faktörlere bakıldığında Aile ($t_{(0.05(484))} = -0.885; p>0.05$), Okul ($t_{(0.05(484))} = -2.082; p>0.05$), Tesis Kulüp ($t_{(0.05(484))} = 0.798; p>0.05$), Eğitim Sistemi ($t_{(0.05(484))} = 0.602; p>0.05$) ve Arkadaş-Çevre ($t_{(0.05(484))} = 3.216; p>0.05$) boyutlarında anlamlı farklılıklar olmadığı görüldü (Bkz. Tablo 5).

Tablo 5. Spor Yapma Durumuna Göre T Testi Sonuçları

Alt Boyut	Spor Yapma Durumu	Frekans (n)	Ort.	Ss.	t	Df	p
Aile	Spor Yapan	281	2,71	0,53	-0,89	484	p>0.05
	Spor Yapmayan	205	2,75	0,52			
Okul	Spor Yapan	281	3,16	0,50	-2,08	484	p>0.05
	Spor Yapmayan	205	3,26	0,54			
Tesis Kulüp	Spor Yapan	281	3,12	0,45	0,798	484	p>0.05
	Spor Yapmayan	205	3,08	0,43			
Eğitim sistemi	Spor Yapan	281	3,08	0,62	0,602	484	p>0.05
	Spor Yapmayan	205	3,05	0,56			
Arkadaş-Çevre	Spor Yapan	281	3,45	0,72	3,216	484	p>0.05
	Spor Yapmayan	205	3,24	0,74			

Tartışma ve Sonuç

Araştırmada fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen faktörlerde okul türüne bağlı olarak okul ve arkadaş-çevre boyutlarında anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir. Aile, tesis kulüp ve eğitim sistemi boyutlarında ise farklılıklar bulunsa da sonuçların manidar olmadığı görülmektedir. Spor lisesi öğrencilerinin MTAL ve Anadolu Lisesi öğrencilerinden okul boyutundan kaynaklı fiziksel aktivitelere daha fazla katılamadığı görülmektedir. Anadolu Lisesi öğrencileri ise Fen ve Sosyal Bilimler Lisesi öğrencilerine göre arkadaş-çevre boyutunda fiziksel aktivitelere katılım açısından daha az etkilendiği görülmüştür.

Adak ve Yüksel (2021) lise öğrencileri üzerine yaptığı araştırmasında fiziksel aktivitelere katılımı engelleyen faktörlerin farklı liselere giden öğrenciler açısından tüm boyutlarda anlamlı şekilde farklılaştığını tespit etmiş, spor lisesine gidenlerin diğer liselere giden öğrencilere göre fiziksel aktivitelere katılımı engellemede okul faktöründen daha fazla etkilendiğini belirtmiştir.

Bu sonuç araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Arkadaş-çevre boyutunda ise araştırma bulgularının aksine fen lisesi öğrencilerinin diğer lise öğrencilerinden fiziksel aktivitelere katılımda daha fazla etkilendiği görülmektedir.

Meslek liselerinde okuyan öğrencilerin Anadolu ve Fen liselerinde okuyan öğrencilere oranla daha fazla serbest zaman fiziksel aktivite kısıtlayıcıları ile karşılaştığı belirtilmektedir (Gümüş ve ark. 2014). Bu sonuç araştırma bulgularıyla benzerlik göstermemektedir. Bu durumun okulların taşıdığı özellikler ve öğrencilere sunduğu imkanlardan kaynaklı olduğu düşünülebilir.

Spor lisesi öğrencilerinin diğer lise öğrencilerine göre fiziksel aktivitelere katılımlarını okul faktörünün daha fazla etkilemesinin fiziksel aktivite faaliyetlerine olan yoğun eğilimlerinden kaynaklı olabilir. Diğer yandan Fen ve Sosyal bilimler lisesinde okuyan öğrencilerin arkadaş-çevre boyutunda Anadolu Lisesi öğrencilerine göre daha fazla fiziksel aktiviteye katılımlarının engellenmesinin ise akademik başarıya odaklı öğrenci topluluğunun fazlalığından kaynaklandığı düşünülebilir.

Araştırmada bulgularına bakıldığında yaşa göre fiziksel aktivitelere katılımı engelleyen faktörlerden aile, okul, tesis kulüp ve arkadaş-çevre boyutunda anlamlı farklılık görülmezken eğitim sistemi boyutunda anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Literatürde araştırma bulgularını destekler araştırmalarda bulunmaktadır (Orhan, 2021; Özbek, 2019).

Martins ve ark. (2015), ergenlerin fiziksel aktivitenin kolaylaştırıcıları ve engelleri hakkındaki bakış açılarını incelemiş fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen başlıca etkenler ve ana kolaylaştırıcılar olarak tutum, motivasyon, yeterlilik ve vücut imajı algıları, eğlence, arkadaş etkisi, aile, beden eğitimi öğretmenliği ve çevresel fiziksel aktivite fırsatlarını belirtmiştir. Ayrıca yaşa bağlı olarak belirli yaşam geçiş dönemlerinin fiziksel aktiviteye engel olabileceğini belirtmiştir.

11-14 yaş grubu öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerin araştırıldığı çalışmada yaş arttıkça eğitim sisteminden etkilenmenin azaldığı belirtilmiştir. Bununla öğretmene, derslere ve okula uyumun artmasından kaynaklandığını belirtmiştir (Orhan, 2021).

Araştırmada 14 yaş grubu öğrencilerin liseye yeni başlamaları, müfredat programlarının ve eğitim öğretim etkinliklerinin orta okuldan farklı olmasından kaynaklı olarak fiziksel aktivitelere katılımlarını engellediği düşünülürken, 18 yaş öğrencilerin ise mevcut düzene adapte olma ihtimallerinin yüksek olmasından dolayı eğitim sisteminden fazla etkilenmediği düşünülebilir.

Cinsiyete göre fiziksel aktivitelere katılımı engelleyen faktörler incelendiğinde okul, tesis kulüp ve arkadaş-çevre boyutlarında farklılıklar olduğu görülmektedir. Kadın öğrenciler okul ve tesis kulüp boyutlarında fiziksel aktivitelere katılımda daha fazla engel yaşarken erkek öğrenciler ise arkadaş-çevre boyutunda daha fazla engel yaşamaktadır.

Adak (2021) lise öğrencileri üzerine yaptığı araştırmada arkadaş-çevre boyutunda benzer sonuçlar elde ederken okul ve tesis kulüp boyutlarında erkeklerin fiziksel aktivitelere katılımlarının kadın öğrencilere göre daha fazla etkilendiğini bulmuştur. Okul boyutunda erkeklerin kadın öğrencilere göre daha fazla engel yaşamasının okul idaresi ve öğretmenlerin erkek öğrencileri fiziksel aktivite yapma noktasında daha az desteklediklerinden kaynaklanabileceğini belirtmiştir. Orhan (2021) lise öğrencilerinin fiziksel aktiviteye engel durumlardan okul faktörüne verdikleri yanıtların cinsiyete göre anlamlı şekilde farklılaştığını erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre okul boyutundan daha fazla etkilendiğini belirtmiştir. Benzer şekilde Kalkavan ve ark. (2016) kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre fiziksel aktivite boyutunda daha aktif olduklarını belirtmiştir. Bu bulgular okul ve tesis kulüp boyutlarında araştırma bulgularını destekler niteliktedir.

Literatürde cinsiyet değişkenine bağlı olarak farklı sonuçlarda bulunmaktadır (Özbek, 2019; Gümüş ve ark. 2014). Bunun yanında Bosna ve ark. (2017) ise fiziksel aktiviteye katılım engelleri ve cinsiyet arasında istatistiki olarak herhangi anlamlı farklılık olmadığını belirtmiştir. Bu tür farklılıkların meydana gelmesinde cinsiyete bağlı farklılıkların önemli rol oynadığı söylenebilir, ayrıca okul ve tesis kulüp boyutlarının kadın öğrencileri fiziksel aktivite yapmada engellemesinin okul başarısına daha fazla meyletmelerinden kaynaklı olabilir. Diğer yandan erkek öğrencilerin arkadaş-çevre boyutundan dolayı fiziksel aktivitelere katılımlarının kadın öğrencilere göre etkilenmesi ise Semerci ve Balcı (2020)'nın da belirttiği gibi erkeklerin sanal oyunlara daha fazla ilgi göstermelerinden kaynaklı olabileceği düşünülebilir. Arkadaş-çevre faktörüne bağlı olarak bu trendlere ilgi gösterilmesi bireylerinde bu tür faaliyetlere yönelmesinde etkili olabilmektedir (Chen ve ark. 2019).

Spor yapma durumuna göre öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını engelleyen faktörlerde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Fiziksel aktivite yapmaya engel olarak spor yapmayanların spor yapanlara göre aile ve okuldan kaynaklı daha fazla etkilendiği görülürken, spor yapanların ise spor yapmayanlara göre tesis kulüp, eğitim sistemi ve arkadaş-çevre boyutlarından dolayı engellendiği görülmektedir. Bu durumun aile ve okul ortamında spora verilen destekten kaynaklandığı düşünülebilir. Ayrıca spor yapan öğrencilerin spor yapmayanlara göre tesis kulüp imkanlarının azlığından, eğitim sisteminin daha az fiziksel aktivite içermesinden ve arkadaş-çevre ortamlarının fiziksel aktivite gerektiren faaliyetlere yönelimlerinin zayıflığından kaynaklanmış olabilir.

Deryahanoğlu ve ark. (2021) kadın lise öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada spor geçmişi olmayanların spor geçmişi olanlardan fiziksel aktivitelere katılımlarını engellemede daha fazla etkilendiğini tespit etmiştir. Bu sonuç araştırma bulgularıyla benzerlik taşımamaktadır. Aynı çalışmada haftalık spor yapma durumuna göre fiziksel aktivitelere katılım engel durumlarına bakıldığında genel olarak aile, okul ve eğitim sistemi boyutlarında hiç spor yapmayanların daha az etkilendiği görülmektedir. Aile ve okul boyutu sonuçları araştırma bulgularıyla çelişse de eğitim sistemi boyutu araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Orhan (2021) spor geçmişi ve spor yapma durumunun öğrencilerin fiziksel aktiviteye katılımlarını veya fiziksel aktiviteye katılımda karşılaştıkları engellerin üstesinden gelmede etkili olduğunu belirtmiştir.

Spor yapmayan öğrencilerin fiziksel aktivitelere aile ve okul boyutlarından dolayı katılamamasının fiziksel aktivite faaliyetlerinin akademik başarıları önünde bir engel olarak görülmesinden kaynaklanabilir. Diğer yandan spor yapan öğrencilerin ise tesis kulüp ve eğitim sistemi boyutlarında fiziksel aktivite imkanlarının yetersizliğinden bu engel durumunun oluştuğu söylenebilir. Ayrıca arkadaş-çevre faktörlerinin yine spor yapan öğrenciler açısından özellikle grup ve takım faaliyetlerine yönelik eğilimin azlığından kaynaklandığı düşünülebilir.

Sonuç Olarak;

Fiziksel aktivitelere katılımı engellemede eğitim sistemi faktörünün yaşı küçük öğrencileri daha fazla etkilediği, kadın öğrencilerin okul ve tesis-kulüp faktöründen erkek öğrencilerin ise arkadaş-çevre faktöründen daha fazla etkilendiği görülmüştür. Spor yapmayan öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarını okul faktörünün daha fazla etkilediği, spor yapanların ise arkadaş-çevre faktöründen daha fazla etkilendiği saptanmıştır. Bunların yanında spor lisesi öğrencilerinin fiziksel aktivitelere katılımları meslek ve anadolu lisesi öğrencilerine göre okul faktöründen daha fazla etkilendiği tespit edilmiştir.

Kaynakça

- Adak, S. & Yüksel, M.F. (2021). Lise Öğrencilerinin Akademik Öz Yeterlik ve Fiziksel Aktivitelere Katılımını Engelleyen Faktörlerin İncelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(3), 507-519.

- Adak, S. (2021). *Lise öğrencilerinin akademik öz yeterlik ve fiziksel aktivitelere katılımını engelleyen faktörlerin incelenmesi*. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Konya.
- Bauman, A. E., Reis, R. S., Sallis, J. F., Wells, J. C., Loos, R. J., & Martin, B. W. (2012). Correlates of physical activity: why are some people physically active and others not?. *The Lancet*, 380(9838), 258-271.
- Bosna OŞ., Bayazıt B., & Yılmaz O. (2017). Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel etkinliklere katılımlarına engel olan faktörlerin incelenmesi: Üsküdar Üniversitesi örneği. *Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 13(2), 200-211.
- Chen, W. L., Zhang, C. G., Cui, Z. Y., Wang, J. Y., Zhao, J., Wang, J. W., ... & Yu, J. M. (2019). The impact of social capital on physical activity and nutrition in China: the mediating effect of health literacy. *BMC Public Health*, 19, 1-10.
- Corder, K., Winpenney, E., Love, R., Brown, H. E., White, M., & van Sluijs, E. (2019). Change in physical activity from adolescence to early adulthood: a systematic review and meta-analysis of longitudinal cohort studies. *British Journal of Sports Medicine*, 53(8), 496-503.
- Deryahanoğlu, G., Düz, S. & Özdurak Sıngın, R.H. (2021). Fiziksel Aktivitelere Katılım Engellerinin İncelenmesi: Kız Meslek Lisesi Örneklemini. *Journal of History School*, 53, 2973-2991.
- Ferreira Silva, R. M., Mendonça, C. R., Azevedo, V. D., Raoof Memon, A., Noll, P. R. E. S., & Noll, M. (2022). Barriers to high school and university students' physical activity: A systematic review. *PloS One*, 17(4), e0265913.
- Ferreira, I., Van Der Horst, K., Wendel-Vos, W., Kremers, S., Van Lenthe, F. J., & Brug, J. (2007). Environmental correlates of physical activity in youth—a review and update. *Obesity Reviews*, 8(2), 129-154.
- Guthold, R., Stevens, G. A., Riley, L. M., & Bull, F. C. (2020). Global trends in insufficient physical activity among adolescents: a pooled analysis of 298 population-based surveys with 1· 6 million participants. *The Lancet Child & Adolescent Health*, 4(1), 23-35.
- Gümüş, H., Özcan, I., Karakullukçu, Ö., & Yıldırım, İ. (2014). Ortaöğretim Kurumlarında Serbest Zaman Fiziksel Aktivite Kısıtlayıcıları. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2 (Special Issue 1), 814-825.
- Kalkavan, A., Özkara, A.B., Alemdağ, C., Çavdar, S. (2016). Akademisyenlerin Fiziksel Aktiviteye Katılım Düzeyleri ve Obezite Durumlarının İncelenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*. 4(Special Issue 1): 329-339.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel yayın dağıtım
- Lu, C., Stolk, R. P., Sauer, P. J., Sijtsma, A., Wiersma, R., Huang, G., & Corpeleijn, E. (2017). Factors of physical activity among Chinese children and adolescents: a systematic review. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 14, 1-10.
- Martins, J., Costa, J., Sarmento, H., Marques, A., Farias, C., Onofre, M., & Valeiro, M. G. (2021). Adolescents' perspectives on the barriers and facilitators of physical activity: an updated systematic review of qualitative studies. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(9), 4954.

- Martins, J., Marques, A., Sarmiento, H., & Carreiro da Costa, F. (2015). Adolescents' perspectives on the barriers and facilitators of physical activity: a systematic review of qualitative studies. *Health Education Research*, 30(5), 742-755.
- Morseth, B., Jørgensen, L. O. N. E., Emaus, N., Jacobsen, B. K., & Wilsgaard, T. (2011). Tracking of leisure time physical activity during 28 yr in adults: the Tromsø study. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 43(7), 1229-1234.
- Orhan, Ö. (2021). *11-15 yaş çocuklarda fiziksel aktiviteye katılımı engelleyen faktörler*. Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Özbek, S. (2019). *Lise Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitelere Katılımını Engelleyen Faktörler Ölçeğinin Geliştirilmesi*. Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.
- Özbek, S., & Yoncalık, O. (2019). Lise Öğrencilerinin Fiziksel Aktivitelere Katılımını Engelleyen Faktörler Ölçeğinin Geliştirilmesi FİZAKEFÖ. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 7(19), 171-215.
- Portela-Pino, I., López-Castedo, A., Martínez-Patiño, M. J., Valverde-Esteve, T., & Domínguez-Alonso, J. (2020). Gender differences in motivation and barriers for the practice of physical exercise in adolescence. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(1), 168.
- Reichert, F. F., Barros, A. J., Domingues, M. R., & Hallal, P. C. (2007). The role of perceived personal barriers to engagement in leisure-time physical activity. *American Journal of Public Health*, 97(3), 515-519.
- Sallis, J. F., Cerin, E., Conway, T. L., Adams, M. A., Frank, L. D., Pratt, M., ... & Owen, N. (2016). Physical activity in relation to urban environments in 14 cities worldwide: a cross-sectional study. *The Lancet*, 387(10034), 2207-2217.
- Seabra, A. F., Mendonça, D. M., Thomis, M. A., Anjos, L. A., & Maia, J. A. (2008). Biological and socio-cultural determinants of physical activity in adolescents. *Cadernos de Saude Publica*, 24, 721-736.
- Sierra-Díaz, M. J., Gonzalez-Villora, S., Pastor-Vicedo, J. C., & López-Sánchez, G. F. (2019). Can we motivate students to practice physical activities and sports through models-based practice? A systematic review and meta-analysis of psychosocial factors related to physical education. *Frontiers in Psychology*, 2115.
- Soyöz-semerci, Ö. U. & Balcı, E. V. (2020). Lise Öğrencilerinde Dijital Oyun Bağımlılığı Üzerine Bir Alan Araştırması: Uşak Örneği. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 10 (3), 538-567.
- Vasquez, T., Fernandez, A., Haya-Fisher, J., Kim, S., & Beck, A. L. (2021). A qualitative exploration of barriers and facilitators to physical activity among low-income Latino adolescents. *Hispanic Health Care International*, 19(2), 86-94.
- WHO. (2018). Orientation programme on adolescent health for health-care providers-handout new modules. Available from: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42868>

